

پوهنتون کابل

کتلاگ پوهنتون کابل

سال ۱۴۰۱ خورشیدی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سرشناسه ګنلاګ

صاحب امتیاز:	پوهنتون کابل
ناظر تألیف:	دکتر اسامه عزیز
بازنګر محتوی:	پوهاند محمد شفیع شریفی
طرح و تدوین:	پوهنمل فیض الحق فیضی
بازنګر ادبی:	پوهنوال دکتور راحله حمید زی، پوهاند سید علی محمد اشراقی، پوهندوی دکتور سلوا نوری و پوهنیار عطاء الحق رستمزاده
لیتوګرافی و طراح جلد:	پوهنیار علی امید
سال تألیف:	1401 خورشیدی
ناشر:	مطبعه پوهنتون کابل

الحمد لله و الصلاة والسلام على رسول الله و على آله و صحبه و من و الاله؛

پوهنتون کابل در حدود یک قرن عمر خود فراز و فرودهای زیادی را تجربه کرده است. زمانی این پوهنتون یک نهاد علمی شناخته شده‌ی معتبر در جهان و منطقه بود در جامعه نیز از اعتبار بسیار زیاد برخوردار بود؛ اما متأسفانه در جریان تجاوزه‌های بیرونی و مشکل‌های داخلی؛ افزون بر از دست دادن صدها کادر، هزاران محصل، ده‌ها هزار اثر علمی و تحقیقی حتا جغرافیای خود را نیز از دست داد. الحمد لله پس از سپری کردن این همه روزهای دشوار، پوهنتون کابل بار دیگر برای کسب اعتبار پیشین خود گام‌های آهسته اما مستحکم و استوار بر می‌دارد.

یکی از موارد مهم معرفی و کسب اعتبار جامعه برای پوهنتون‌ها تهیه کتلاگ می‌باشد، که تمام نهادهای علمی-تحقیقی جهان به ویژه پوهنتون‌ها کتلاگ‌های سازمان یا نهاد مربوط به خود را چاپ می‌کنند. پوهنتون‌ها در کتلاگ‌های شان علاوه از تاریخچه، سیر توسعه و پیش‌رفت، دست‌آورد‌های علمی-تحقیقی، چالش‌ها و موفقیت‌های خود را با جامعه شریک می‌کنند. این کار در کوتاه مدت دو فایده دارد، نخست با شریک کردن معلومات، دست‌آورد‌ها، قابلیت‌ها و ظرفیت‌های شان، باور و اعتماد اجتماعی را کسب می‌کنند و مزیت دوم این است که برای مردم فرصت فکر کردن در مورد همان نهاد فراهم می‌شود تا نظرها و پیش‌نهادهای شان را شریک کنند این نظرها و پیش‌نهادهای در تدوین ستراتیژی‌های درازمدت پوهنتون‌ها را کمک می‌کند.

پوهنتون کابل نخستین کتلاگ خود را ۳۸ سال پیش در ۱۳۶۳ هـ ش چاپ کرده بود، که از آن زمان تا حال در جهان و افغانستان تغییرها و تحولات زیادی رخ داده است، بنابراین لازم است که پوهنتون کابل با در نظر داشت نیازهای جدید ملی، علمی-تحقیقی، دیدگاه، هدف‌ها، قابلیت‌ها و حتا مشکل‌های خود را با جامعه در میان بگذارد، خوش‌بختانه که این فرصت با نودسالگی پوهنتون کابل تصادف کرده است.

امید این کتلاگ در تعیین دیدگاه کاری و علمی استادان پوهنتون کابل، محصلان و کارمندان اداری مفید واقع شود.

پوهنتون کابل هر سال میزبان هزاران فارغ‌صنف‌های دوازدهم می‌باشد که با سپری کردن امتحان کانکور به دیپارتمنت‌های مختلف این پوهنتون راه می‌یابند، اما در تعیین رشته‌های دل‌خواه شان با چالش‌هایی روبه‌رو اند، این کتلاگ به این جوانان کمک خواهد کرد که با دیدگاه، هدف‌ها، هدف‌های

استراتژیک پوهنتون کابل آشنا شوند و در مورد رشته‌ها، حتا مضمون و مفردات درسی معلومات به دست بیاورند بدون شک این کار در دراز مدت برای مسلکی کردن جامعه یک گام مستحکم خواهد بود.

در این کتلاگ ممکن اشتباه‌هایی وجود خواهد داشت، اما باور دارم که در رسیدن به اهداف فوق الذکر مفید واقع خواهد شد. کمیته تهیه کتلاگ پوهنتون کابل که قبلا تعیین شده بود باجمع آوری معلومات دقیق در مورد پوهنتون کابل، پوهنخی‌ها، دیپارتمنت‌ها، مرکزهای علمی و تحقیقی این نهاد سنگ بنای یک کار مهم را گذاشته اند، ام این معلومات بیشتر روی تاریخچه پوهنتون، پوهنخی‌ها ... تمرکز کرده است. بنا بر این یک کمیته ویژه تشکیل خواهم کرد؛ تا تحت نظارت مستقیم ریاست پوهنتون کابل برای غنامندی بیش تر این کتلاگ کار کند، تا با افتخار صدمین سال‌گرد پوهنتون کابل تصویر دقیق پوهنتون را با جامعه و نهادهای علمی شریک کنیم.

از مقام‌های امارت اسلامی افغانستان به ویژه از وزارت تحصیلات عالی پیشاپیش تشکر و تمنا می‌کنم که درحل چالش‌هایی که پوهنتون کابل با آن مواجه است، همکاری بیش تر کنند .

در اخیر از هر سه معاون پوهنتون کابل، ریاست‌های پوهنخی‌ها، آمریت‌های جداگانه و آن عده استادان محترم پوهنتون کابل تشکری می‌کنم که در تدوین این کتلاگ سهم گرفتند.

به امید که پوهنتون کابل بار دیگر در میدان علم و تحقیق به حیث پوهنتون شناخته شده و معتبر جایگاه اصلی خود را به سطح کشور، منطقه و جهان به دست آورد.

داکتر اسامه عزیز

رییس پوهنتون کابل

فهرست مطالب

1.....	معرفی پوهنتون کابل
3.....	اهداف و برنامه‌ها
7.....	ساختار تشکیلاتی
7.....	شوراهای پوهنتون کابل
11.....	معاونیت‌های پوهنتون کابل
11.....	پوهنځی‌های پوهنتون کابل
13.....	پوهنځی اداره و پالیسی عامه
15.....	پوهنځی ارتباطات و ژورنالیزم
21.....	پوهنځی اقتصاد
30.....	پوهنځی انجنیری
39.....	پوهنځی بیولوژی
43.....	پوهنځی تکنالوژی و معلوماتی
48.....	پوهنځی حقوق و علوم سیاسی
56.....	پوهنځی روان‌شناسی و علوم تربیتی
66.....	پوهنځی ریاضیات
1.....	پوهنځی زبان و ادبیات داخلی
1.....	پوهنځی زبان و ادبیات خارجی
6.....	پوهنځی زراعت
7.....	پوهنځی زمین‌شناسی
20.....	پوهنځی شریعات
34.....	پوهنځی علوم اجتماعی
43.....	پوهنځی علوم و تفریح
59.....	پوهنځی فارمی
6.....	پوهنځی فزیک
13.....	پوهنځی کمپیوترساینس
6.....	پوهنځی کیمیا
6.....	پوهنځی محیط زیست
6.....	پوهنځی هنرهای زیبا
22.....	کمیته‌های پوهنتون کابل
26.....	مرکز مشاوره و روان‌درمانی
26.....	مرکز ملی تحقیقات پالیسی
27.....	مرکز معلومات افغانستان در پوهنتون کابل (ACKU)

معرفی پوهنتون کابل

کشور عزیز ما افغانستان فرهنگ شکوفان و گذشته تاریخی طولانی و پرشکوه دارد. اساس و بنیان پوهنتون کابل و تحصیلات عالی در کشور با تأسیس پوهنځی طب در ماه عقرب سال ۱۳۱۱ هجری شمسی گذاشته شد. پوهنځی طب تا سال ۱۳۶۰ جزء پوهنتون کابل بود. اولین دسته از فارغ‌التحصیلان لیسه‌های کابل که جمعاً هشت تن بودند، شامل پوهنځی طب شدند. در این هنگام، دکتر رفیعی کامل بیگ یک تن از پروفیسوران و اطباء ترکی، ریاست این پوهنځی را به دوش داشت. در آن وقت، ساختمانی برای پوهنځی اعمار گردید و شفاخانه علی آباد در جوار آن اعمار شد.

اساس محوطه موجوده پوهنتون با اعمار ساختمان پوهنځی طب بنا نهاده شد. سپس پوهنځی حقوق و علوم سیاسی به حیث دومین مؤسسه‌ی تحصیلات عالی کشور به نام «آکادمی حقوق و علوم سیاسی» در ۱۱ میزان سال ۱۳۱۷ به میان آمد و برای اولین بار پنج تن از فارغ‌التحصیلان صنوف دوازدهم لیسه‌های مرکز در آن پوهنځی به تحصیل آغاز کردند. چهار سال بعد از تأسیس پوهنځی حقوق و علوم سیاسی (۱۳۲۱) پوهنځی ساینس عرض وجود کرد و در آن ۱۶ تن به تحصیل آغاز نمودند. در سال ۱۳۲۳ پوهنځی ادبیات، بعداً ادبیات و علوم بشری و اکنون پوهنځی زبان و ادبیات، با اشتراک ۱۰ تن محصل از فارغان صنوف دوازدهم به فعالیت‌های آکادمیک آغاز نمود. در حمل سال 1325 مجموعه چهار پوهنځی متذکره طی یک فرمان محمد نادر شاه به نام پوهنتون کابل تحت ریاست دوکتور عبدالمجید تسجیل یافت. بعداً، اولین قانون بنام قانون پوهنتون کابل تدوین و در ماده هفتم آن چنین تصریح گردیده است: "پوهنتون دارای، شخصیت حقوقی می‌باشد و نمایندگی آن بعهده رئیس پوهنتون است و از لحاظ اداری و مالی پوهنتون مستقل و مستقیماً نزد وزیر معارف مسؤول خواهد بود."

اهمیت پوهنتون کابل در کشور زمانی برجسته شد که اولین پلان پنج‌ساله اقتصادی افغانستان در سال 1335 در زمان زمامداری صدارت محمد داود به کمک اساتید پوهنتون کابل طرح و روی کاغذ تحریر می‌گردد. در روشنایی آن پوهنتون کابل نیز یک پلان پنج‌ساله انکشافی را طرح ریزی و به تأیید مقامات دولتی می‌رساند.

سال‌های ۱۳۳۰ تا ۱۳۴۰ را از نظر شکل می‌توان دهه توسعه پوهنتون کابل حساب کرد. در سال ۱۳۳۰ پوهنځی شرعیات به منظور تربیه جوانان کشور در علوم اسلامی در چارچوب پوهنتون تأسیس گردید و با اشتراک ۱۶ تن محصل در دارالامان در پهلوی پوهنځی حقوق و علوم سیاسی به فعالیت آغاز نمود. در سال 1333 پوهنځی تعلیم و تربیه تاسیس گردید. به همین ترتیب، پوهنځی زراعت و انجینیری در سال ۱۳۳۵ تأسیس شد. بعداً در سال 1342 این پوهنځی به دو پوهنځی جداگانه بنام انجینیری و پوهنځی زراعت از هم جدا گردیدند.

در سال ۱۳۴۰ پوهنځی علوم و ترنری برای تربیه نسل جوان کشور در رشته طب حیوانی، پیش‌برد امور مالداری، مجادله علیه امراض حیوانی و کنترل مواد غذایی دارای منبع حیوانی تأسیس گردید و با پذیرش ۶۰ محصل به فعالیت آغاز نمود.

کتلاگ پوهنتون کابل

احتیاج روزافزون کشور به پرسونل ورزیده و تعلیم یافته در رشته‌های مختلف اقتصادی موجب ایجاد یک مؤسسه تعلیمات عالی به نام انستیتوت عالی اقتصاد در حمل سال ۱۳۳۶ گردید. این انستیتوت در سال ۱۳۳۷ به نام پوهنځی اقتصاد در ردیف سایر پوهنځی‌های پوهنتون کابل قرار گرفت. تأسیس پوهنځی‌ها در همین جا خاتمه نیافته، مؤسسات تعلیمات عالی یکی بعد دیگر در پوهنتون کابل تأسیس گردید و فعالیت‌های این مرکز علمی را وسیع تر و گسترده تر ساخت. شعبه نسوان در پوهنځی طب در سال ۱۳۳۶ افتتاح شد و راه را برای شمولیت جوانان قشر اناث کشور در مؤسسات تعلیمات عالی گشود.

پوهنځی فارسی به منظور رفع نیازمندی‌های کشور به فارمستسان لیسانس در ثور سال ۱۳۳۸ تأسیس شد.

قابل یادآوری است که تطبیق پروژه تأسیس انستیتوت پولی تخنیک در ماه میزان سال ۱۳۴۲ که در پلان انکشافی دوم به همکاری وزارت معارف و وزارت معادن و صنایع و سفارش دولت پیش‌بینی شده بود، به پوهنتون کابل سپرده شد. از اهداف عمده آن انستیتوت، تربیه مهندسان در رشته‌های تعمیرات مدنی و صنعتی پل‌ها و سرک‌های موتوررو، بندها و نهرها، معادن نفت و گاز و مواد مفیده جدید و تکنالوژی کیمیاوی بوده است. انستیتوت بعد از اکمال امور ساختمانی در سال ۱۳۴۸ رسماً افتتاح شد.

در سال 1358، با جدا شدن دیپارتمنت جغرافیه از پوهنځی ادبیات و علوم بشری و دیپارتمنت جیولوژی و میترولوژی از پوهنځی علوم تحت ساختار جدید بنام پوهنځی زمین شناسی مسمی گردیدند. هکذا، در همین سال، با جدا شدن دیپارتمنت‌های تاریخ، ژورنالیزم و علوم اجتماعی پوهنځی جدید بنام علوم اجتماعی ایجاد گردید. بعداً در سال 1365 دیپارتمنت ژورنالیزم از پوهنځی علوم اجتماعی مجزا و به حیث پوهنځی جداگانه معرفی گردید.

پوهنځی کمپیوترساینس در سال 1388 به حیث یک پوهنځی مستقل در چارچوب پوهنتون کابل، نظر به پلان استراتژیکی قبلی وزارت تحصیلات عالی به منظور تربیه کادرهای مسلکی در رشته کمپیوترساینس مطابق مقتضیات عصر و زمان، غنامندی کمپیوترساینس و یک زیربنای خوب برای تحصیلات در مقطع لیسانس و بلندتر از آن تأسیس شد. این پوهنځی در اثر ارتقای دیپارتمنت کمپیوترساینس پوهنځی ساینس که در سال 1376 ایجاد گردیده بود، به وجود آمد.

طرح اساس‌گذاری پوهنځی هنرهای زیبا در چارچوب پوهنتون کابل در سال ۱۳۴۵ به اجرا گذاشته شد. در سال ۱۳۸۹ ساختمان اداری این پوهنځی اعمار گردید.

پوهنځی اداره و پالیسی عامه در سال ۱۳۹۱ در چارچوب پوهنتون کابل تأسیس شد.

نظر به تقاضای زمان و افزایش اهمیت به پرورش کادرهای علمی و متخصص در حوزه دانش محیط‌زیست، پوهنځی محیط‌زیست بنابر پیشنهاد پوهنتون کابل و وزارت تحصیلات عالی و با تصویب شورای وزیران در سال ۱۳۹۲ با داشتن ۴۳۰ محصل جدیدالشمول و 150 محصل از دیپارتمنت حفاظت محیط‌زیست و مدیریت حوادث در صنف‌های مختلف رسماً آغاز به کار کرد.

در سال 1393، پوهنځی ساینس به چهار پوهنځی جداگانه ریاضیات، فزیک، کیمیا و بیولوژی منقسم و هریک به حیث پوهنځی‌های جداگانه تبارز نمودند.

به همین ترتیب در سال 1399 پوهنځی زبان و ادبیات به دو بخش زبان و ادبیات داخلی و زبان و ادبیات خارجی تحت پوهنځی‌های جداگانه به فعالیت‌های علمی و تحقیقی خویش ادامه دادند.

پوهنځی تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی که از مکتب تخنیک مخابرات در سال 1342 به انستیتوت تکنالوژی معلوماتی در سال 1386 تحت قیمومیت اداری و مالی وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی فعالیت داشت در سال 1399 کاملاً به پوهنتون کابل ملحق گردید که با این تحول تعداد پوهنځی‌های پوهنتون کابل به 22 پوهنځی رسید.

دهه 90 هجری شمسی به مثابه یک فصل استثنایی در تاریخ پوهنتون کابل رقم خورده است. در این دهه پوهنتون کابل از مرز برنامه‌ها در مقطع لیسانس به مرز برنامه‌ها در مقطع ماستری و دکتورا یک سفر جدید را آغاز نمود. هرچند یکی دو برنامه ماستری که در گذشته‌ها با ایجاد و لغو تجارب اکادمیک را تجربه کرده بودند به یک قوام و ثبات جدید موفقیت را از آن خود کرد. در این دهه حدود 22 برنامه ماستری و 2 برنامه دکتورا در بخش‌های مختلف علوم اجتماعی و طبیعی بالاثربسی و تلاش استادان رقم خورد.

در حال حاضر در حدود 651 استاد در پوهنځی‌ها و رشته‌های مختلف مصروف تدریس، آموزش و تحقیق در پوهنتون کابل می‌باشند که تعداد کثیر آنها دارای درجه تحصیلی دکتورا و ماستری می‌باشند. هم‌چنان فعالیت‌های اداری این پوهنتون توسط 360 تن کارمندان اداری پیش برده می‌شود. پوهنتون کابل دارای 22 پوهنځی، 101 دیپارتمنت، 77 برنامه در مقطع لیسانس، 22 برنامه ماستری، 2 برنامه دکتورا، 2 مرکز تحقیقاتی و 4 مرکز آموزشی می‌باشد. در پوهنتون کابل در حدود 24 هزار محصل در سه مقطع لیسانس، ماستری و دکتورا در دو بخش روزانه و شبانه مصروف تحصیل اند.

اهداف و برنامه‌ها

پوهنتون کابل بعنوان اولین، بزرگترین، با اعتبارترین کانون علم و دانش، و شناخته شده ترین پوهنتون افغانی در سطح بین‌المللی به خود می‌بالد که بصورت بلاوقفه، پیوسته و آهسته خود را پیش قراول تریه و آموزش نیرو و سرمایه اجتماعی کشور جایگاه خاص خود را در بین تشنه‌گان علم و دانش تثبیت نموده است. با تمام جدیت و تلاش علمدار تولید علم، ترویج دانش و آموزش و پرورش منابع انسانی مورد نیاز بخش‌های مختلف جامعه با روحیه ملی و اسلامی می‌باشد.

دیدگاه

ارتقای پوهنتون کابل و تثبیت جایگاه آن به عنوان یک نهاد با اعتبار و شناخته شده ملی و بین‌المللی در عرصه تریه کادری متخصص، متعهد و متدین، تحقیقات علمی، علم‌آفرینی و عرضه خدمات تحصیلی.

مأموریت

تربیه کادرهای متخصص و متعهد به ارزش‌های اسلامی و ملی مورد نیاز و عرضه خدمات جهت تسهیل و تسریع پروسه‌های توسعه‌ی در کشور، منطقه و جهان.

اهداف راهبردی

1. رشد و ارتقای کیفیت تحصیلات عالی به منظور تقویة سرمایه بشری با فعالیت‌های علمی و تحقیقی جهت رشد اقتصادی و اجتماعی کشور؛
2. تربیت و پرورش کادرهای علمی با کیفیت به درجه لیسانس، ماستر و داکتر و مجهز ساختن آن‌ها با دانش نظری و مهارت‌های عملی در رشته‌های مختلف علوم حسب نیازمندی‌های بازارکار؛
3. فراهم‌آوری وسایل تحصیل (کتاب‌ها، مواد درسی و تجهیزات)؛
4. توسعه کتاب‌خانه‌ها، صنوف، کلوب‌های ورزشی و اجتماعی، محلات تدریسی و لابراتوارهای تحقیقی، محاکم تمثیلی، تیاتر و رادیو تلویزیون تطبیقاتی؛
5. طرح و تطبیق پلان‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و درازمدت به منظور آموزش و ارتقای سویه کادرهای علمی و تحقیقی؛
6. توسعه و نوسازی دوام‌دار برنامه‌های درسی مطابق نیازمندی‌های جامعه و استفاده از شیوه‌های فعال، مؤثر و معاصر تدریسی؛
7. ایجاد نظم و دسپلین آکادمیک در جریان تدریس و دفاع تیزس‌ها؛
8. تنظیم امور خدمات و بهبود وضعیت کار و فعالیت برای کادر علمی، تخصصی و محصلان؛
9. سازمان‌دهی و برگزاری محافل علمی (کنفرانس‌ها، سمینارها، سمپوزیم‌ها و ورکشاپ‌ها)؛
10. تأمین دسترسی کامل به تحصیلات عالی با کیفیت معیاری؛
11. ایجاد زیرساخت‌های مجهز و پیشرفته جهت عرضه خدمات باکیفیت و معیاری.

برنامه‌های راهبردی

1. برنامه‌های مدیریتی

- ☞ تلاش برای استقلالیت مالی، اداری و آکادمیک؛
- ☞ مبارزه با فساد و بروکراسی؛
- ☞ توسعه توأمیت‌های علمی و انکشاف روابط جهانی؛
- ☞ جلب مساعدت‌ها و خلق منابع عواید.

2. برنامه‌های علمی

- ☞ استخدام و تربیه کادر علمی و مسلکی؛
- ☞ طرح و پیشبرد کار تحقیقی؛

- که توسعه نشرات اکادمیک؛
- که توسعه، تقویه و معیاری سازی برنامه‌های فوق لیسانس؛
- که توسعه و بازنگری نصاب تحصیلی؛
- که تهیه و نوسازی مواد و کتابهای درسی؛
- که عصری ساختن روش‌های تدریس؛
- که ایجاد رشته‌های جدید تحصیلی؛
- که آموزش الکترونیکی؛
- که توسعه زیرساخت‌های تکنالوژی و معلوماتی.

3. معقول‌سازی

- که جذب محصلان؛
- که بسترسازی برای تطبیق بهتر سیستم کزیدت؛
- که ایجاد و توسعه تسهیلات کارهای عملی و توسعه برنامه‌های آموزشی؛
- که فراهم کردن زمینه‌های فعالیت‌های فرهنگی، هنری و ورزشی؛
- که ارائه خدمات صحی، مشورتی، صحت‌روانی و کاریابی؛
- که آشناساختن محصلان جدیدالشمول بامحیط؛

4. برنامه‌های زیرساختی

- که تهیه و تجهیز صنوف درسی، لابراتوارها، کتاب‌خانه‌های معیاری؛
- که توسعه چمنازیوم، میدان ورزشی، ادیتوریم‌ها و کلنیک‌ها؛
- که توسعه ساحات سبز و بهبود محیط زیست؛
- که ترمیم و بازسازی ساختمان‌های موجود و اعمار ساختمان‌های جدید تدریسی و رهائشی برای استادان و سایر کارمندان.

ساختار تشکیلاتی

تشکیلات موجوده پوهنتون کابل در چوکات وزارت تحصیلات عالی به شرح ذیل است:

ریاست پوهنتون

در ریاست پوهنتون یکی از استادان و شخصیت‌های برگزیده علمی کشور تعیین و مقرر می‌شود تمام وظایفی را انجام می‌دهد که قوانین و مقررات برای تحقق اهداف این بزرگ‌ترین کانون دانش و مرجع آمل و آرزوهای کشور تعیین نموده است. رییس پوهنتون کابل مکلف به اجرای وظایف ذیل است: نمایندگی قانونی از پوهنتون کابل؛ ریاست جلسات شورای علمی و نظارت از تطبیق فیصله‌های آن؛ نظارت از تطبیق امور مربوط به معاونیت‌ها، پوهنخی‌ها و سایر واحدهای مربوط؛ اداره امور مالی، حسابی، دارایی‌ها و ملکیت‌ها؛ توسعه تدابیر لازم و فراهم‌آوری سهولت‌ها برای بهبود وضع تحصیلی، تربیتی و تحقیقی در پوهنتون؛ ایجاد و تحکیم روابط علمی با نهادهای هم‌تا در سطح ملی و جهانی؛ امضای قراردادهای توأمیت علمی و تحقیقی طبق احکام قانون؛ و سایر وظایفی که طبق قانون به رییس پوهنتون تعلق می‌گیرند. رییس پوهنتون را معاونیت‌های علمی، محصلان، و مالی و اداری در اجرای امور معاونت می‌نماید. فشرده تشکیل ریاست پوهنتون در زیر نشان داده شده است.

ریاست پوهنتون

آمریت
طرح
پلان و
پالیسی

آمریت
دفتر

ریاست
پوهنخی‌ها

معاونیت
مالی و
اداری

معاونیت
امور
محصلان

معاونیت
امور
علمی

شوراهای پوهنتون کابل

پوهنتون کابل به عنوان نهاد بزرگ علمی کشور اکثر فعالیت‌ها و تصمیم‌هایش از طریق مشوره‌ها و شوراهای اتخاذ و غرض اجراءات به بخش‌های مربوط اخبار می‌گردد که در زیر شورای‌های پوهنتون کابل و حوزه مسؤولیت و وظایف‌شان به معرفی گرفته شده است.

شورای علمی

شورای علمی پوهنتون عالی‌ترین مرجع اکادمیک پوهنتون کابل است که در آن تمام فیصله‌ها از سطح دیپارتمنت، شوراهای پوهنځی، کمیته تقرر و انفکاک، ترفیعات علمی، طرح پالیسی‌ها و رهنمودهای تحقیقات و غیره مسایل محض علمی در آن بحث و تصمیم‌گیری می‌شود.

شورای علمی پوهنتون تحت ریاست رییس پوهنتون کابل دایر می‌شود که در آن، معاون علمی به حیث معاون شورا، آمر استادان به حیث منشی، معاون امور مالی و اداری، معاون امور محصلان، رئیس‌ان پوهنځی‌ها، یک تن استاد با صلاحیت علمی حداقل با رتبه علمی پوهنوال و آمران کادری پوهنتون کابل، اعضای شورای علمی هستند.

وظایف مهم شورای علمی پوهنتون کابل قرار ذیل است: طرح پالیسی تحصیلات و تحقیقات علمی در پوهنتون و پیشنهاد آن به مراجع ذی‌صلاح وزارت تحصیلات عالی؛ ارزیابی پیشنهادهای کمیته‌بازنگری دوره‌یی برنامه‌های علمی و تصویب یا رد پیشنهاد آن؛ ارزیابی پلان‌های تحقیقاتی و ارائه رهنمود جهت تکمیل و تطبیق آن در پوهنتون؛ پیشنهاد طرح یا تعدیل اسناد تقنینی مربوط با در نظر داشت نوسان شرایط به وزارت تحصیلات عالی.

هم‌چنان وظایف شورای علمی پوهنتون کابل شامل مطالعه و پیشنهاد تأسیس، توسعه، ادغام یا انحلال پوهنځی‌ها، دیپارتمنت‌ها و برنامه‌های علمی مربوط به پوهنتون کابل؛ مطالعه، طرح و تقدیم پیشنهاد مبنی بر تدویر برنامه‌های علمی بالاتر از لیسانس و کورس‌های ارتقای سویه و تخصص؛ تصویب پیشنهادهای مربوط به تقرر، انفکاک و تقاعد اعضای کادر علمی؛ تثبیت رتبه علمی اعضای کادر علمی بر اساس درجه تحصیل و معیارهای اکادمیک وزارت تحصیلات عالی؛ ارزیابی و تصمیم‌گیری پیرامون ترفیع علمی و ارتقای سویه علمی اعضای کادر علمی و سایر صلاحیت‌ها و وظایفی که توسط اسناد تقنینی دیگر به این شورا سپرده می‌شود.

تصویب‌های شورای علمی پوهنتون کابل به گونه رسمی درج کتاب جلسات با شماره پروتوکول و تاریخ آن نگاشته شده به مراجع مربوط در اسرع زمان اخبار می‌شود.

شورای رهبری

با توجه به گسترش فعالیت‌های پوهنتون کابل و تحولات جامعه از رهگذر میزان تقاضای کارفرمایان، رقابت معیارهای کیفی در سطح سکنتور تحصیلات عالی، در سطح منطقه و بین الملل مستوجب برخی اجرائاتی است که باید از مرجع حقوقی آن نیل گردند. پوهنتون کابل در سال ۱۳۹۶ برای نخستین بار شورای رهبری را در چارچوب این پوهنتون تأسیس نموده است.

اعضای شورای رهبری پوهنتون کابل قرار ذیل است:

✍ رییس پوهنتون کابل به حیث رییس شورای رهبری؛

✍ معاون علمی به حیث معاون شورای رهبری؛

کھ معاون امور محصلان به حیث منشی جلسہ شورای رهبری؛

کھ معاون امور مالی و اداری به حیث عضو؛

کھ رئیس پوهنځی‌ها به حیث اعضا؛

کھ آمرین عمومی در سطح پوهنتون به حیث اعضا.

اهم وظایف و صلاحیت‌های شورای رهبری پوهنتون کابل: تعیین، فعال‌سازی و نظارت از کمیته‌های پوهنتون؛ تسهیل، تصمیم و نظارت از اجرای مواد توأمیت‌های پوهنتون کابل؛ استماع گزارش فعالیت‌های ریاست‌های پوهنځی‌ها به گونهٔ سمسرتوار (البته معاونان پوهنتون و رئیس پوهنځی‌ها مکلف اند تا گزارش کتبی‌شان را ترتیب و به گونهٔ مستند در شورای رهبری ارایه نمایند)؛ اتخاذ تصمیم اداری به منظور بهبود روند فعالیت‌های حمایتی اداری پوهنتون؛ تصویب فیصله‌های غیراکادمیک از قبیل رسیدگی به شکایات استادان و کارمندان و سایر فعالیت‌هایی که براساس مقتضای زمانی و بُعد مکانی به این شورا راجع می‌شود.

شورای اداری

شورای اداری پوهنتون کابل تحت ریاست معاون مالی و اداری پوهنتون کابل ایجاد شده است و به منظور تسهیل امکانات، اداره و مدیریت بهینهٔ منابع پوهنتون، فراهم‌سازی زمینهٔ بهتر فعالیت‌های اکادمیک، حفظ و مراقبت از دارایی‌های پوهنتون تدویر می‌یابد. تصمیم مجلس اداری پس از تأیید رییس پوهنتون، اجرا و تطبیق می‌شود.

اعضای جلسهٔ شورای اداری قرار ذیل است:

کھ معاون مالی و اداری پوهنتون به حیث رییس جلسه؛

کھ آمر محاسبه به حیث عضو؛

کھ آمر خدمات به حیث عضو؛

کھ آمر نشرات به حیث عضو؛

کھ آمر کتاب‌خانهٔ مرکزی به حیث عضو؛

کھ مدیر حفظ و مراقبت به حیث عضو؛

کھ آمر و مدیر لیلیه‌ها به حیث اعضا؛

کھ مدیر عمومی دیپوها به حیث عضو؛

کھ مدیران عمومی واحدهای اداری پوهنتون که زیر رهنمایی معاونان پوهنتون فعالیت می‌کنند، به حیث اعضا.

اهم وظایف شورای اداری پوهنتون کابل: حل معضله‌های امور مالی و حسابی پوهنتون؛ مشوره و تصمیم‌گیری قاطع در امور حفظ و تأمین نظافت، سرسبزی و فضای آرام اکادمیک در پوهنتون؛ مشوره و تصمیم‌گیری در امور تأمین امنیت فیزیکی پوهنتون؛ مشوره و تصمیم‌گیری در امور تدوین بودجهٔ مصارفاتی پوهنتون؛ طرح و تطبیق پلان‌های اداری پوهنتون جهت بهبود وضعیت اداری پوهنتون و سایر وظایف و تصمیمی که در وقت ضرورت مستلزم اتخاذ و تطبیق است.

شورای فرهنگی

با توجه به اهمیت تدویر محافل و مجالس علمی فرهنگی و ترویج و تقویت فرهنگ برگزاری سمینارهای علمی، تحقیقی، گفتمان‌های علمی-تحقیقی و تبارز فعالیت‌های علمی؛ در سال ۱۳۹۵ برحسب فیصله شورای علمی پوهنتون کابل، شورای فرهنگی ایجاد گردید که در آن همه پوهنځی‌های پوهنتون کابل سهم‌گیری فعال در خصوص تدویر محافل و برنامه‌های علمی دارند.

رئیس شورای فرهنگی از طریق رای‌دهی سری از میان اعضای این شورا برای مدت سه سال انتخاب می‌شود. در کنار آن، شورا دارای معاون و مسؤول دارالانشا و متشکل از شش کمیسیون: کمیسیون علمی؛ کمیسیون شعر و داستان؛ کمیسیون هنری؛ کمیسیون مالی؛ کمیسیون ارتباطات؛ و کمیسیون ورزشی است.

این شورا وظیفه دارد تا امور تدویر و اداره سمینارها و همایش‌های پوهنتون کابل با توجه به اصل تخصص‌گرایی تنظیم و تدویر گردند.

شورای آمران دیپارتمنت‌ها

تغییر در رویکردهای مدیریتی، حاکمیت، اداره و رهبری پوهنتون کابل مستوجب توجه ژرف بر روند زمانی و حجم فعالیت‌های علمی آن است که بدین منظور، یکی از تصامیم ارزنده پوهنتون کابل به منظور تحقق اهداف یادشده، ایجاد و فعال‌سازی شورای آمران دیپارتمنت است که تحت ریاست معاونیت علمی دایر می‌گردد.

شورای آمران دیپارتمنت مجمع آمران دیپارتمنت‌ها است که تصامیم شورای رهبری پوهنتون کابل را عملی می‌کند و علاوه بر آن، آمران دیپارتمنت به عنوان هسته‌های کلیدی فعالیت‌های علمی در سطح پوهنتون کابل باید به عنوان ایده‌پردازان طرح‌های مدیریتی به منظور تأمین کیفیت و افزایش قلمرو فعالیت‌های علمی پوهنتون، تصامیمی را اتخاذ کنند که با چشم‌انداز پوهنتون هماهنگ بوده و زمینه تحقق اهدافش را فراهم سازند. تمامی آمران دیپارتمنت به عنوان اعضا در جلسات این شورا اشتراک می‌کنند.

اهم وظایف شورای آمران: تعیین، فعال‌سازی و نظارت از کمیته‌های دیپارتمنت‌ها؛ نظارت از روند اجرای فعالیت‌های ارتقای کیفیت در سطح دیپارتمنت‌ها؛ برگزاری، تحلیل و گزارش‌دهی از فعالیت کمیته‌های نظارت سالانه برنامه‌های علمی دیپارتمنت‌ها؛ اجرای تصامیم اتخاذ شده در شورای رهبری که مربوط در سطح دیپارتمنت‌ها باشند و گزارش‌دهی از آن به شورای رهبری پوهنتون کابل؛ نظارت و بررسی از روند تطبیق پلان استراتژیک دیپارتمنت‌ها و سایر فعالیت‌هایی که براساس مقتضای زمانی و بُعد مکانی به این شورا راجع می‌شود.

معاونیت‌های پوهنتون کابل

معاونیت امور علمی

معاونیت علمی یکی از بست‌های کلیدی در امور علمی پوهنتون کابل است که متصدی آن علاوه بر فعالیت‌های امور علمی، ریاست برخی آمریت‌ها را نیز به دوش دارد. معاون علمی مکلف به انجام وظایف ذیل است: اجرای وظایف رییس پوهنتون در غیاب آن؛ اجراءات اصولی و اکادمیک در رابطه به استخدام کادرهای علمی قراردادی طبق نیازمندی پوهنچی‌ها؛ طرح و تطبیق پلان‌ها و برنامه‌های تحقیقات علمی در پوهنتون؛ رهبری و نظارت از امور نشراتی و مجله علمی تحقیقی پوهنتون؛ طرح پلان کار شورای علمی پوهنتون و ارایه آن در اولین جلسه شورای علمی در آغاز هر سال به منظور تصویب و تطبیق آن؛ بررسی و ارزیابی مقررہ‌ها، لایحه‌ها و طرزالعمل‌های بخش اکادمیک پوهنتون و در صورت ضرورت ارایه طرح تعدیل و پیشنهاد آن به مراجع بالا؛ ارزیابی نصاب درسی و طرح پیشنهاد جهت عیار نمودن آن با ایجابات زمان و معیارهای بین‌المللی؛ فراهم نمودن امکانات لازم برای اجرای کارهای عملی - ساحوی محصلان و سایر وظایفی که مطابق قانون به معاون علمی تعلق می‌گیرند.

تمام برنامه‌های علمی پوهنتون کابل از نظر تشکیلاتی تحت مدیریت معاونیت علمی قرار دارد. برعلاوه برنامه‌های علمی که شامل برنامه‌های داکتری، برنامه‌های ماستری و برنامه‌های لیسانس می‌شود، تعدادی از آمریت‌ها نیز تحت اداره معاونیت علمی است. البته در پوهنچی‌ها در سه سطح داکتری، ماستری و لیسانس فعالیت‌های علمی خویش را به پیش می‌برند که برنامه‌های داکتری، ماستری و لیسانس در چوکات پوهنچی مربوط معرفی شده است. در این بخش تمام آمریت‌هایی که تحت کنترل معاونیت علمی قرار دارند، ارائه می‌شود.

آمریت‌ها و مراکز آموزشی معاونیت علمی

1-مرکز ملی آموزش حقوقی

این مرکز یک نهاد علمی تحصیلی می‌باشد که در سال 1386 جهت بلند بردن ارتقای ظرفیت کارمندان ادارات عدلی و قضایی و آموزش مهارت‌های عملی محاکم و خازنوالی برای فارغان پوهنچی‌های حقوق و شرعیات پوهنتون‌های دولتی و خصوصی به شکل یک نهاد مستقل که دارای تشکیل و بودجه مستقل بود، در محوطه پوهنتون کابل به فعالیت آغاز نمود. همه ساله حدود ۲۵۰ تن از ستاژان وزارت عدلیه، لوی خازنوالی، اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری و فارغان پوهنچی‌های حقوق و شرعیات پوهنتون‌های دولتی و خصوصی، را تحت آموزش قرار می‌دهد. این مرکز در سال ۱۳۹۰ ه ش با تشکیل و بودجه خویش به پوهنتون کابل مدغم گردید و تا کنون به فعالیت خویش ادامه می‌دهد.

وظایف مهم، مرکز ملی آموزش حقوقی قرار ذیل می‌باشد: رهبری طرح و تسوید پالیسی‌های مربوط به آموزش‌های حقوقی جهت نیل به اهداف تعیین شده؛ سعی در جلب کمک‌های مالی در سطح ملی و بین‌المللی با در نظر داشت قوانین نافذ کشور جهت تمویل مصارف و رفع نیازمندی‌های مرکز؛ پذیرفتن کمک‌ها،

مساعدت‌های مالی از مراجع ملی و بین‌المللی با در نظر داشت قوانین نافذۀ کشور جهت نیل به اهداف اداره؛ تعیین طرق معیاری برای شامل شدن ستازران در امتحان مسلکی و حقوقی کانکور؛ طرح پیشنهاد کمک‌های بلاعوض به مشورۀ شورای علمی و ارتباط مستقیم به تمویل کنندگان ملی و بین‌المللی و اجرای سایر وظایف که از طرف مقامات، مطابق قوانین، مقررات و اهداف اداره مربوط به وی سپرده می‌شود.

2- آمريت تحقيقات علمي و مجله هاي علمي

این مرکز به حیث یک ارگان علمی و اکادمیک در سال 1342 ایجاد گردید و در یک ساحۀ علمی و اکادمیک به خصوص در پوهنتون‌ها ارزش حیاتی دارد. براساس همین ضرورت مبرم باید تحقیقات علمی مطابق ضرورت و رفاه جامعه، و ضرورت مراکز علمی و تحقیقی توسط روش‌های دقیق و استاندارد انجام شود. فعالیت‌های علمی، تحقیقی یکی از وظایف مهم کادرهای علمی پوهنتون به شمار می‌رود. به منظور انکشاف و توسعه علم و دانش، انکشاف تکنالوژی در سطح ملی، احیا و معرفی فرهنگ تحقیق، ارتقای سویۀ علمی کادرها، پیشبرد و بهبود بررسی از پیروسة تدریس در پوهنتون صورت می‌گیرد.

مأموریت مرکز تحقیقات علمی پوهنتون کابل رسیدن به مرام‌های فوق، رهنمایی، تنظیم و انسجام بهتر امور تحقیقات علمی در رشته‌ها و ساحات مختلف علوم طبیعی و علوم اجتماعی است.

مقالات علمی-تحقیقی که توسط اعضای کادر علمی به رشته تحریر می‌آید بعد از داوری در دو مجله علمی تحقیقی تحت عنوان مجله علوم طبیعی و مجله علوم اجتماعی به چاپ و نشر می‌رسد. علاوه از آن، این آمريت با مجله های علمی-تحقیقی که در سطح بعضی از پوهنخی‌ها مانند مجله ژرونا لیزم و درمل در پوهنخی فارمسی همکاری علمی و تخنیکی دارد.

3- آمريت کتابخانه مرکزی

این آمريت بنا بر ماهیت و چگونگی فعالیت‌هایش به معاونیت امور علمی ارتباط مستقیم دارد و زیر نظر معاون امور علمی کار می‌کند. آمريت کتابخانه یکی از عمده‌ترین آمريت‌های پوهنتون کابل است که در خصوص سازماندهی و نظارت از تنظیم امور کتابخانه غرض فراهم‌آوری زمینۀ تحقیق و مطالعات علمی استادان، محصلان و سایر مراجعین در مطابقت با لوائح، مقررات، اهداف و پروگرام‌های اداره فعالیت می‌کند. کتابخانه مرکزی هم‌زمان با ایجاد پوهنتون کابل در سال 1311 بنیاد گذاشته شده است و به شکل تدریجی مراحل رشد و انکشاف خود را پیموده است. زمانی این کتابخانه یکی از کتابخانه‌های مهم در کشور و منطقه بوده است. جمعاً حدود بیش از یکصد و پنجاه هزار جلد کتاب در عرصه‌های مختلف در این کتابخانه موجود می‌باشد.

در حال حاضر، کتابخانه مرکزی پوهنتون کابل دارای شعبات هم‌چون آمريت عمومی، مدیریت عمومی مسلکی، مدیریت کارت کتاب، مدیریت توزیع و تنظیم کتب، مدیریت رفرنس، مدیریت افغانستان‌شناسی بخش علوم اجتماعی، مدیریت افغانستان‌شناسی بخش علوم ساینس، مدیریت جراید و مجلات می‌باشد. همچنان جهت

ترمیم کتب، شعبه صحافت نیز در داخل کتابخانه فعال می‌باشد که در اثر کار و فعالیت شان از استهلاک زود هنگام کتب جلوگیری به عمل می‌آید.

4- آمریت امور استادان

آمریت امور استادان یکی از عمده‌ترین و حساس‌ترین آمریت‌های پوهنتون کابل است که در خصوص مراودت‌های استادان، برنامه‌های کادری و انکشاف نیروی متخصص کادری تمرکز دارد. در تشکیل آمریت امور استادان، علاوه بر آمر استادان؛ مدیریت استادان نیز وجود دارد که در زمینه حمایت و همکاری با آمر استادان در طی مراحل اسناد، حفظ و نگهداری اسناد مربوط به استادان و غیره وظایف محوله این آمریت، فعالیت می‌کند.

اهم وظایف آمر امور استادان پوهنتون کابل قرار زیر تصریح می‌گردد: بررسی و تدقیق اسناد اعضای کادر علمی جهت تقرر و طی مراحل آن از طریق جلسه کمیته تقرر و انفکاک پوهنتون؛ تنظیم و تدویر جلسات مربوط به تقرر اعضای کادر علمی و اجرای وظایف منشی در جلسه یادشده؛ تکمیل، ثبت، حفظ و طی مراحل اسناد تقرر اعضای کادر علمی برحسب قانون تحصیلات عالی ملکی؛ بررسی و تکمیل اسناد مربوط به ترفیع استادان برحال از طریق کمیته‌های مختلف و شورای علمی پوهنتون؛ تنظیم و تشریک اجندای شورای علمی پوهنتون و زمینه‌سازی تدویر جلسات متواتر شورای علمی پوهنتون؛ تنظیم و ترتیب فهرست استادان در حال تقاعد و طی مراحل آن از طریق مجرای اصولی آن؛ و سایر وظایفی که در پرتو قانون تحصیلات عالی ملکی به آن محول شده است.

5- آمریت برنامه‌های فوق لیسانس

تحصیلات عالی به ویژه تحصیلات تکمیلی اعم از ماستری و داکتری یک ضرورت مبرم کشور ما محسوب می‌شود. پوهنتون کابل با توجه به همین نیازمندی و موجودیت امکانات دست‌داشته، برای ارتقای ظرفیت استادان و کادرهای علمی ادارات و وزارت‌های افغانستان اقدام به راه‌اندازی برخی برنامه‌ها نمود تا از یک طرف زمینه تحصیلات تکمیلی در داخل کشور برای علاقه‌مندان میسرشود و از سوی دیگر راه‌حل مناسب دراز مدت برای استفاده زنجیره‌یی از منابع انسانی را در داخل کشور فراهم شود.

به همین ملحوظ در سال ۱۳۸۵ اولین برنامه‌های ماستری با توجه به مزیت نسبی موجود در پوهنخی زبان و ادبیات ایجاد گردید. به تعقیب آن برنامه‌های دیگر ماستری نیز در سطح پوهنتون کابل راه‌اندازی شد که این خود مستلزم یک آمریت به منظور انسجام و هماهنگی، تطبیق قانون، تأمین کیفیت، بررسی و ارزیابی از روند برنامه‌های فوق لیسانس بود که با توجه به این امر مهم؛ آمریت برنامه‌های ماستری و داکتری پوهنتون کابل در سال ۱۳۹۲ رسماً ایجاد گردید و به فعالیت آغاز نمود.

اولین برنامه داکتری پوهنتون کابل همچنان در پوهنخی زبان و ادبیات در دیپارتمنت‌های زبان پشتو و دری در سال ۱۳۹۳ راه‌اندازی گردید. در حال حاضر، پوهنتون کابل مجری ۲۲ برنامه ماستری و دو برنامه داکتری است.

به منظور تنظیم بهتر و انسجام در تطبیق معیارهای تعریف شده و تسریع آن و اتخاذ تصمیم درست، علاوه بر آمریت تنظیم برنامه‌های فوق لیسانس و تشکیلات اداری آن، بورد برنامه‌های فوق لیسانس در سطح پوهنتون که مشکل از یک یک عضو از هر برنامه ماستری و داکتری است؛ تحت ریاست معاونیت علمی پوهنتون به تدویر جلسات منظم شان می‌پردازند. به همین گونه، هر پوهنځی که مجری برنامه ماستری یا داکتری است؛ مکلف به تشکیل کمیته برنامه‌های ماستری است و تصمیم مربوط به برنامه‌ها از طریق آن کمیته اتخاذ می‌گردد.

در حال حاضر برنامه‌های ماستری زیر فعال اند:

- (1) برنامه ماستری انجینیری برق و الکترونیک
- (2) برنامه ماستری انرژی قابل تجدید و موثریت انرژی
- (3) برنامه ماستری زبان و ادبیات عربی
- (4) برنامه ماستری زبان و ادبیات پشتو
- (5) برنامه ماستری زبان و ادبیات دری
- (6) برنامه ماستری امور مالی و بانکی
- (7) برنامه ماستری اداره و تجارت
- (8) برنامه ماستری فزیک هسته‌ای
- (9) برنامه ماستری طب کلینکی حیوانی
- (10) برنامه ماستری تکنالوژی معلوماتی
- (11) برنامه ماستری سیستم‌های معلوماتی
- (12) برنامه ماستری هنرهای تجسمی و نمایشی
- (13) برنامه ماستری شریعت و قانون
- (14) برنامه ماستری تفسیر و حدیث
- (15) برنامه ماستری پالیسی و اداره عامه
- (16) برنامه ماستری روابط بین الملل
- (17) برنامه ماستری علوم حیوانی
- (18) برنامه ماستری آگرانومی
- (19) برنامه ماستری جندر و مطالعات
- (20) برنامه ماستری مدیریت آموزشی
- (21) برنامه ماستری ریاضیات
- (22) برنامه ماستری جزا و جرم شناسی

علاوټاً، دو برنامه دکټورا یکی در زبان و ادبیات پشتو و دیگری در زبان و ادبیات دری تأسیس گردیده و فعال اند. امید می‌رود در آینده‌های بسیار نزدیک تعداد برنامه‌های ماستری نظر به ضرورت بازار کار بیشتر می‌گردد. از آنجمله می‌توان برنامه ماستری در کیمیا، برنامه ماستری در ژورنالیزم، برنامه ماستری افغانستان شناسی، برنامه دکټورای زبان و ادبیات عربی، و برنامه دکټورای شریعت را نام برد.

6-آمریت تضمین کیفیت و اعتباردهی

این آمریت در سال ۱۳۹۱ شامل تشکیل پوهنتون کابل گردید. همزمان با آن کمیتهٔ اعتلای کیفیت تأسیس شد. کارهای روزمرهٔ این آمریت مطابق لایحهٔ وظایف قرارذیل است: کنترل و نظارت از امور تدریسی و علمی پوهنځی‌ها در مشوره با رییس، معاونین و روسای پوهنځی‌ها؛ ارسال مکتوب‌ها و تصاویر کمیتهٔ اعتلای کیفیت غرض اجراآت بعدی به مراجع مربوط آن و سایر وظایف مربوط به کنترل از کیفیت که از جانب آمر مربوط برایش سپرده می‌شود. آمریت تضمین کیفیت را 22 عضو، یک یک نماینده از هر پوهنځی همکاری و حمایت می‌نماید.

7-آمریت انکشاف مسلکی استادان

مرکز انکشاف مسلکی پوهنتون کابل به هدف ارتقای ظرفیت اعضای کادر علمی و کارمندان این نهاد، به شمول قابلیت‌های علمی و مسلکی آن‌ها، پایه‌گذاری گردیده و بر مبنای طرز العمل فعالیت‌های مرکز انکشاف مسلکی وظایف خود را به پیش می‌برد.

این مرکز با برگزاری برنامه‌های متنوع آموزشی در بخش‌های تحقیقی، نشراتی، تدریسی و آموزشی، و هم‌چنان برنامه‌های ارتقای مسلکی تا سطح تصدیق‌نامه برای اعضای کادر علمی تلاش می‌نماید تا کاستی‌های موجود را رفع نموده و زمینه‌ی بهتر ارتقای ظرفیت را در این نهاد باعظمت فراهم سازد.

معاونیت امور محصلان

معاونیت امور محصلان پوهنتون یکی سه معاونیت در سطح پوهنتون کابل تلقی بوده که مسوولیت انسجام امور محصلان، طرح پالیسی در بخش محصلان، توزیع دیپلوم و ترانسکریپت نمرات محصلان، حفظ سوابق تحصیلی محصلان از شمولیت تا فراغت، تطبیق نظم و دسپلین، ثبت نام و معرفی جدیدالشمولان، تنظیم امور لیلیه‌ها، طی مراحل اسناد تبدیلی و تاجیل محصلان، امور ورزشی را عهده دار می‌باشد.

وظایف مهم این معاونیت: معاونت رئیس پوهنتون در امور محصلان؛ ارائه مشوره‌های لازم؛ نظارت و هدایت امور تهادی محصلان؛ تلاش برای بهبود آموزشی؛ بررسی و مرور لوايح؛ طرز العمل‌ها و مقرره مربوط به محصلان؛ نظارت از امتحانات؛ تدوین تقویم آموزشی سالانه و ارسال آن به شورای علمی غرض تأیید؛ انجام اقدامات لازم در خصوص جذب محصلان جدید الشمول ثبت نتایج آموزشی محصلان؛ طی مراحل تاجیل محصلان، تثبیت محرومین و غایبین، ایجاد فعالیت‌های سالم فرا نصاب برای محصلان مانند فعالیت‌های ورزشی، هنری و فرهنگی؛ توزیع دیپلوم، تصدیق نامه و ترانسکریپت و تدویر بعضی گردهمایی‌ها در بعد از فرغت. این معاونیت را چهار آمریت آتی در امور مربوط همکاری مینماید.

1. آمریت امور محصلان
2. آمریت ورزشی
3. آمریت لیلیه‌ها
4. آمریت خدمات و انسجام امور محصلان

این معاونیت همه ساله از کارکردها و فعالیت‌های خویش از بابت تطبیق پلان که دارد همه موارد را بررسی و ارزیابی نموده تا بعضی از مشکلات‌ها و کمبود تجهیزات که باعث عدم تسهیل در انجام وظیفه میگردد همانا سیستم پروکراسی در رویه‌های اداری موجود است.

از آنجاییکه تکنالوژی توسعه و گسترش پیدا نموده است این معاونیت خواهان الکترونیک شدن سیستم اداری و ثبت معلومات محصلان پوهنتون کابل در سالهای بعدی می‌باشد، در سطح پوهنتون کابل یکی از شاخص‌های که مورد نیاز احساس میشود، ایجاد سیستم (HEMIS) برای تمام محصلان، استادان، کارمندان و کارکنان خدماتی این پوهنتون می‌باشد برای اینکه آمار و ارقام دقیق و بروز از آنها در دست داشته باشیم جهت هرچه سهولت در انجام کارها و ارایه خدمات مورد نیاز از این منابع استفاده خواهند شد.

قابل تذکر است که این معاونیت در چوکات تشکیلاتی تحت اثر خویش چهار آمریت و یک مدیریت عمومی دارد که قرار ذیل می‌باشد:

1- آمریت امور محصلان

2- آمریت ورزشی

3- آمریت انسجام خدمات محصلان

4- آمریت امور لیلیه ها

5- مدیریت عمومی تهیه اسناد تحصیلی

1- آمریت امور محصلان

آمریت امور محصلان پوهنتون کابل قبل از سال 1390 تحت نام مدیریت عمومی محصلان فعالیت می کرد و در همین سال به آمریت امور محصلان پوهنتون کابل ارتقا داده شد. این آمریت در چوکات معاونیت امور محصلان فعالیت می نماید. این آمریت دارای تشکیلات منظم می باشد، و در چوکات تشکیلاتی خویش دارای مدیریت عمومی ثبت راجستر با سه کارمند، مدیریت عمومی فارغان با دو کارمند، و مدیریت دیتابیس بانک معلوماتی با یک کارمند و دو کارکن خدماتی است.

2- آمریت ورزشی

آمریت ورزشی با داشتن میدانها و سالونهای ورزشی در رشتههای مختلف ورزشی علاوه از استادان رسمی و مسلکی خویش استادان افتخاری را نیز برای محصلان در نظر دارد. این آمریت خود را مکلف برای زمینه سازی و فراهم نمودن سهولت ها و جذب محصلان به ورزش و شناسایی چهره های نخبه، رشد آنها به سطح ملی و بین المللی، نهادینه سازی ورزش به سطح پوهنتون کابل و جامعه می داند. در قسمت جذب محصلان به رشته های مختلف ورزشی برگزاری مسابقات، تشکیل تیم های جدید و تشکیل تیم های منتخب و میدانها، سالونهای خویش را مطابق تقسیم اوقات آماده و در خدمت محصلان قرار می دهد. آمریت ورزشی بر علاوه از رشته های موجود برای رشته های جدید نیز تیم های جدید را تشکیل می دهد تا محصلان علاقمند را به ورزش جذب کرده باشد. مانند تشکیل تیم جدید مبارزات آزاد. همچنان به آن عده از محصلاتی که ورزش را به صورت حرفوی پیش نمی برند نیز پلان طرح می نماید که به صورت آزاد و انفرادی ورزش را به پیش ببرند تا یک مصروفیت سالم را فراهم نموده کرده باشد. رشته های ورزشی به صورت عموم به دو کتگوری تقسیم می شوند، گروهی و انفرادی. رشته های گروهی مانند فوتبال، والیبال، کرکت، بسکتبال، و رشته های انفرادی مانند پهلوانی، جیدو، سامبوکرش، جی جیو سو، و وشو، فتنس.

3- آمریت لیلیه ها

خدمات و امکانات لیلیه مرکزی ذکور پوهنتون کابل برای محصلان واجد شرایط پوهنتون های کابل، علوم طبی و تعلیم و تربیه، لیلیه مرکزی ذکور پوهنتون کابل دو تعمیر دارد، هر تعمیر در چهار بلاک و 16 منزل دیزاین شده، دارای 192 اتاق بوده و ظرفیت 1536 نفر محصل را دارا می باشد. محصلان در لیلیه ها از امکانات و خدمات مانند اباته، اعاشه، آب، برق، مرکزی گرمی، نظافت، کمپوترلب و انترنت، برنامه های ورزشی، تدویر برنامه های علمی و فرهنگی مستفید می شوند.

تعمیر فعلی لیلیه اناث پوهنتون کابل دارای 4 وینگ، هر وینگ دارای 4 دهلیز و هر دهلیز دارای 12 اطاق شش نفری، آشپزخانه و تشناب می باشد که در هر اطاق نظر به زیاد بودن تعداد محصلان، 8 تا 10 محصل اقامت دارد.

یکی از تعمیرهای لیلیه پوهنتون کابل

4-آمریت انسجام خدمات محصلان

این آمریت به منظور تدویر برنامه‌های مهارتی که یک فارغ التحصیل در بعد از فراغت ضرورت دارد خدمات ارائه می‌نماید. تا کنون در حدود (300) محصل در بخش‌های میکرو سافت آفیس، مهارت‌های شغلی، و رهبریت آموزش فرا گرفته اند که برای تمام محصلان اشتراک کننده کورس‌های آموزشی سرتفکیت غرض تشویق و سندکاری داده شده است.

معاونیت امور مالی و اداری

طرح پالیسی‌های مالی و اداری، پلان‌گذاری حفظ و مراقبت، ترتیب بودجه و نظارت از تحقق آن، دفاع بودجه، اتخاذ تدابیر در امر توزیع بودجه، نظارت و کنترل از سیستم ترانسپورت و تکنالوژی‌های اطلاعاتی و استخدام کارمندان از جمله فعالیت‌های مهم معاونیت مالی و اداری است. معاونیت امور مالی و اداری یکی از بست‌های اداری پوهنتون کابل است که در آن وظایف ذیل به حکم قانون تحصیلات عالی ملکی از جانب رییس پوهنتون به معاون امور مالی و اداری محول شده است.

اهم وظایف معاون مالی و اداری پوهنتون کابل قرار ذیل است: همکاری با رییس پوهنتون در بخش‌های مالی، اداری و خدماتی؛ دادن مشوره‌های لازم به رییس پوهنتون در بخش‌های مالی، اداری و خدماتی؛ اجراءات قانونی پیرامون تقرر، ترفیع و انفکاک اعضای غیراکادمیک پوهنتون؛ اجراءات قانونی در رابطه به اجرای حقوق تقاعد منسوبان پوهنتون؛ رهبری و نظارت از فعالیت‌ها و اجراءات دفترهای مربوط؛ اجراءات قانونی در موارد مالی، حسابی، خریداری‌ها، قید و جمع اموال و اجناس و سایر امور مالی، اداری و خدماتی، از جمله فراهم‌آوری تسهیلات مناسب ترانسپورتهی جهت انتقال منسوبین و اجرای فعالیت‌های آموزشی به طور مؤثر؛ کار بالای بودجه عادی و انکشافی پوهنتون با در نظر داشت نیازمندی‌ها و انکشافات؛ نظارت از امور مربوط به حفظ و مراقبت ساختمان‌ها، ساحه سبز و سایر بخش‌های مربوط؛ اجراءات قانونی در مورد دارایی‌ها و ملکیت‌های پوهنتون؛ تأمین شرایط حفظ الصحوی، پاک‌ی و صفایی در ساختمان‌ها و محیط مربوط به پوهنتون؛ انکشاف تدابیر مؤثر و همه‌جانبه در امور مربوط به برق‌رسانی، آبرسانی، گرم نمودن ساختمان‌ها، فعالیت‌های سالم‌کفتریا و نظارت از اجراءات دفترهای مختلف در موارد یاد شده؛ فراهم‌آوری امکانات و سهولت‌های لازم برای اجرای کارهای عملی ساحوی محصلان؛ و سایر وظایفی که طبق موازین قانونی به او تعلق می‌گیرند.

آمریت‌های زیر تحت مدیریت معاونیت مالی و اداری است:

1- آمریت نشرات

آمریت نشرات پوهنتون کابل یکی از آمریت‌هایی است که در آن تمامی مسایل مهم ارتباطات اطلاعاتی پوهنتون تنظیم، مدیریت، گردآوری، تدوین و نشر می‌گردد. این آمریت دارای چاپخانه مجهز می‌باشد که تمام ضرورت‌های چاپی پوهنتون را به اسرع وقت مرفوع می‌نماید.

اهم وظایف آمریت نشرات قرار ذیل است: هدایت در قسمت آماده‌سازی گزارش‌های خبری به ویب‌سایت پوهنتون کابل جهت دسترسی به موقع استفاده کنندگان؛ صدور هدایت لازم در قسمت تصحیح نشرات و طرح پالیسی نشراتی جهت تطابق با پالیسی پوهنتون کابل؛ ترتیب و تنظیم کنفرانس‌ها، سمینارها، ورکشاپ‌ها و مصاحبه‌های اختصاصی مقامات پوهنتون کابل جهت آگاهی عامه از دست‌آوردها و فعالیت‌های صورت گرفته در پوهنتون کابل؛ هدایت در قسمت چاپ و ارسال جراید، مجلات و دیگر اسناد طباعتی که از طریق پوهنخنی و دیگر شعبات پوهنتون کابل مواصلت می‌نماید؛ کنترل و نظارت از چاپ کتابهای تألیف شده و دیگر آثار علمی، توسط استادان، به منظور طبع با کیفیت و ارزیابی کیفیت اجراءات کارمندان تحت اثر به منظور اتخاذ تدابیر بعدی ارتقای بازدهی کاری.

2- آمر مالی و حسابی

هدف این آمریت نظارت از اجرای تمام حساب‌های مصارفاتی بودجه عادی و انکشافی می‌باشد. اهم وظایف آمر مالی و حسابی قرا ذیل است: طرح و تسوید بودجه عادی ریاست پوهنتون کابل با همکاری معاون مالی و اداری جهت ارایه آن به مقامات ذیصلاح وزارت/ اداره؛ کنترل از ترتیب بودجه عادی و انکشافی جهت تثبیت دقیق بودجه؛ ایجاد سیستم‌های مؤثر مالی و حسابده اعم از بودجه عادی و انکشافی جهت شفافیت امور؛ مراقبت از جمع‌آوری اسناد محسوبی فورم (م10) به منظور ثبت و معامله فورم محسوبی (م12) و (م13) بازگشتی؛ مراقبت از ترتیب فورمه‌های محسوبی مصارفاتی پروژه‌های انکشافی و عادی غرض تصفیه حسابات پروژه‌ها؛ ترتیب راپور محسوبی مصارفاتی ماهوار در همکاری با بخش حواله‌جات پیشکی غرض ارسال به وزارت/ اداره مالیه؛ معامله اسناد محسوبی به دفاتر مربوط جهت مجرای پول ذمت اشخاص و دوایر دولتی و غیردولتی و اجرای سایر وظایف مربوط به وظیفه که از طرف مقامات، مطابق قوانین، مقررات و اهداف ریاست پوهنتون کابل به او سپرده می‌شود.

3- آمریت منابع بشری

در ابتدا تحت عنوان شعبه ذاتیه زیر اثر مدیریت تحریرات با موجودیت دو تن مامور در سال 1315 امور مربوط به منابع بشری را پیش می‌برد. بعداً، در سال 1325 به مدیریت مامورین تغییر نام کرد. بنابر وسعت سیستم اداری پوهنتون در سال 1343 به مدیریت عمومی مامورین و متعاقباً به سه مدیریت دیگر یعنی استخدام، سوانح و تصنیف به تشکیل آن اضافه گردید. مدیریت عمومی مامورین تا سال 1389 ساختار تشکیلاتی خود را حفظ نمود و در سال

1390 این مدیریت به آمریت منابع بشری ارتقا و تغییر نام نمود که فعلاً مدیریت های عمومی استخدام، مدیریت عمومی آموزش و انکشاف اداره، مدیریت عمومی سوانح ارزیابی و دیتایس و مدیریت مصونیت و رسیدگی به شکایات زیر حمایت و در همکاری با این آمریت فعالیت می نمایند.

اهم وظایف آمر منابع بشری پوهنتون کابل قرار ذیل است: ارایه مشوره های مسلکی به معاون مالی و اداری به منظور غنامندی اهداف و پروگرام های اداره؛ مدیریت و نظارت از تطبیق پروگرام های اداره جهت رسیدن به نتایج مطلوب؛ تأمین روابط با ریاست منابع بشری وزارت جهت پیشبرد امور استخدام، ترفیع، تقاعد، مجازات و مکافات کارکنان؛ ترتیب ساختار تشکیلاتی و لوائح وظایف مطابق به فعالیت ها و برنامه های اداره جهت رسیدن به اهداف؛ نظارت، ارزیابی اجراءات، انفکاک، تغییر، تبدیل، شکایات و صحت کارکنان، رفاه، مصونیت، نظم و دسپلین اداره و حاضری یومیه کارکنان به منظور تطبیق بهتر قانون؛ نظارت از سیستم دیتابیس سوانح کارکنان اداره به منظور حصول اطمینان از صحت ارقام ثبت شده؛ تدویر ورکشاپ ها و سمینارها، و طرح پلان های آموزشی به منظور ارتقای ظرفیت مامورین و ارزیابی از کیفیت اجراءات کارکنان به منظور سطح بازدهی کاری و ارتقای ظرفیت کاری آن ها.

4- آمریت خدمات

این آمریت در سال 1391 تاسیس گردید. آمریت خدمات در خصوص کارهای ترمیماتی و سرسبز کردن پوهنتون کابل نقش عمده را دارا می باشد. برعلاوه آمریت خدمات مدیریت عمومی حفظ و مراقبت، مدیریت عمومی ترانسپورت، مدیریت عمومی مهمان خانه و مدیریت کلوپ، که مکلف به وظایف محوله خویش می باشد.

5- آمریت تکنالوژی معلوماتی

مرکز تکنالوژی معلوماتی پوهنتون کابل در ماه حمل سال 1382 با همکاری پوهنتون تخنیک برلین بنیان گذاری شد. ارائه خدمات آی تی، فراهم نمودن سهولت ها در عرصه تکنالوژی معلوماتی به سطح پوهنتون و ظرفیت سازی محصلان، کارمندان و استادان در عرصه علم تکنالوژی از جمله اهداف آمریت تکنالوژی معلوماتی می باشد. قابل ذکر است، با ایجاد این مرکز، پوهنتون کابل به آموزش الکترونیکی دست یافته است.

6- آمریت تهیه و تدارکات

آمریت تهیه و تدارکات فعالیت های تدارکاتی پوهنتون کابل را انجام می دهد. فعالیت های مهم این آمریت، نشر اعلان داوطلبی قراردادها، خریداری و کنترل امور خریداری است. این آمریت در تشکیل خود دارای مدیر عمومی فرمایشات، مدیر فرمایشات، مدیر عمومی جنسی، مدیر دیپوها، مدیر محاسبه اجناس، مدیر خریداری ها و مدیر قراردادها می باشد.

تسهیلات فزیک پوهنتون کابل

پوهنتون کابل علاوه از تعمیرات تدریسی دارای چندین ادیتوریم به ظرفیت های 200 نفری، 300 نفری و یک ادیتوریم بزرگ به ظرفیت 1500 نفری نیز می باشد که اکثراً محافل علمی در آن برگزار می گردد. مزید بر آن، دارای یک مهمانخانه مجهز با امکانات لازم و ضروری نیز می باشد که اکثراً استادان مهمان بین المللی از آن استفاده می نمایند.

پوهنخی های پوهنتون کابل

پوهنخی، عالی ترین مرجع اداری و واحد تدریسی پوهنتون کابل است که در رأس آن رییس پوهنخی است که براساس لزوم دید ریاست پوهنتون و وزارت تحصیلات عالی یکی از اساتید مجرب برگزیده و مقرر می شود. رییس پوهنخی یک تن از استادان همان پوهنخی می باشد که علاوه بر رهبری، مدیریت و پیشبرد امور اداری، مکلفیت تدریس نیز دارد. رییس پوهنخی مکلف به اجرای وظایف زیر است:

لایحه وظایف رییس پوهنخی

اهم وظایف رییس پوهنخی براساس حکم قانون تحصیلات عالی ملکی:

1. طرح پلان های ماهوار، ربع وار و سالانه پوهنخی در مطابقت با پلان عمومی پوهنتون به منظور رسیدن به اهداف پیش بینی شده؛
2. مدیریت و رهبری فعالیت های اکادمیک و اداری پوهنخی به منظور دستیابی به اهداف شامل پلان استراتژیک؛
3. کنترل و نظارت از تطبیق پلان های درسی و میتودولوژی تدریسی در پوهنخی به منظور ارتقای کیفیت تدریس؛
4. طرح پالیسی ها به منظور بهبود کیفیت تدریس و تبادل تجارب میان استادان شامل پوهنخی؛
5. طرح طرز العمل ها پیرامون تهیه مواد درسی، امور تحقیقاتی، ارتقای سوبه اعضای کادر علمی غرض حصول اهداف پیش بینی شده از لحاظ کمی و کیفی تحصیل؛
6. نظارت و مراقبت از نظم و دسپلین، ترتیب تقسیم اوقات درسی سمستروار و امتحانات پوهنخی مربوط غرض بهبود کیفیت امور تحصیل؛
7. تطبیق احکام قانون، مقرره ها، لوائح و فیصله های شورای علمی پوهنخی جهت ارتقای سطح مؤثریت کاری؛
8. تبادل تجارب علمی و اکادمیک با سایر نهادهای مماثل به منظور استفاده معقول و همزمان از دست آوردهای علمی و تحقیقی یکدیگر در بخش های مختلف تحصیلی؛
9. رایه طرح های مشخص به منظور جلب همکاری های متداوم مؤسسات و مراجع برای بهبود و توسعه برنامه تحقیقی و تجربی پرسونل شامل تشکیل پوهنخی؛
10. کنترل و نظارت از تنظیم نیازمندی های تخنیکی و بشری به منظور تجهیز و اكمال کادرهای علمی؛
11. رایه طرح های مؤثر به ریاست پوهنتون به منظور تأمین ارتباط کاری و تبادل تجارب علمی تحقیقی با پوهنخی های مماثل داخلی و خارجی؛
12. کنترل و نظارت از اجراات پرسونل تحت اثر به منظور ارتقای سطح کیفیت کاری.

لایحه وظایف آمر دیپارتمنت

وظایف و صلاحیت های آمر دیپارتمنت بر مبنای احکام قانون تحصیلات عالی ملکی:

1. ریاست از جلسات دیپارتمنت؛
2. تمثیل دیپارتمنت در برابر نهادهای بالا؛
3. ترتیب اجندا و پلان کاری دیپارتمنت؛
4. اجراات اصولی در مورد فیصله های مجلس دیپارتمنت، از جمله تکمیل اسناد تقرر، ترفیع علمی و انفکاک اعضای دیپارتمنت؛
5. نظارت از تطبیق نصاب درسی و چگونگی پیشرفت درس های نظری، علمی و ساحوی مربوط به دیپارتمنت؛
6. رایه نوآوری ها برای انکشاف و بهبود وضع دیپارتمنت و پوهنخی؛
7. تلاش برای رفع نیازمندی های دیپارتمنت؛
8. تنظیم امور اکادمیک و اداری دیپارتمنت؛
9. پیشنهاد برای تقدیر از کار اعضای دیپارتمنت که از خود برانزنگی در فعالیت های اکادمیک نشان داده اند و پیشنهاد مجازات در مورد اعضای دیپارتمنت که مرتکب تخلفات جدی می شوند؛
10. رایه گزارش از فعالیت های دیپارتمنت به ریاست و شورای علمی پوهنخی؛
11. ارزیابی فعالیت های اکادمیک و اعضای کادر علمی دیپارتمنت در هر سمستر و رایه آن در مجلس دیپارتمنت؛
12. سایر وظایفی که طبق احکام قانون به آمر دیپارتمنت تعلق می گیرد.

لایحه وظایف مدیریت تدریسی

مدیر عمومی تدریسی زیر نظر مستقیم رییس پوهنځی فعالیت می‌کند و مکلف بر اجرای وظایف زیر است:

1. ترتیب و تنظیم پلان کاری هفته‌وار، ماه‌وار، ربع‌وار و سالانه در مطابقت به پلان پوهنځی غرض دستیابی به اهداف پیش‌بینی شده؛
2. نظارت و کنترل از ثبت نام، حاضری، ترتیب تقسیم اوقات محصلان جدیدالشمول به پوهنځی؛
3. ترتیب و تنظیم جدول‌ها، اسناد و سوابق محصلان و فارغان جهت تهیه ترانسکرپت‌ها و دیپلوم‌ها؛
4. تطبیق احکام قانون، مقرر، لایحه، طرزالعمل و فیصله‌های شورای علمی غرض ایجاد نظم و دسپلین در پوهنځی؛
5. ترتیب تقسیم اوقات استادان دیپارتمنت‌ها به منظور تنظیم تدریس و جلوگیری از ضیاع وقت؛
6. ترتیب، تنظیم و رایه اسناد ترفیع علمی استادان جهت بررسی و تأیید به شورای علمی؛
7. ترتیب و تنظیم پلان‌های تجربی و مشاهداتی تکنیشن‌ها (لابرانت) طبق لزوم دید دیپارتمنت‌ها مطابق تقسیم اوقات تهیه شده؛
8. ترتیب و تنظیم تقسیم اوقات درسی استادان بخش شبانه و دوره ماستری پوهنځی در صورت موجودیت؛
9. اجرای سرتیفیکیت، ترانسکرپت و دیپلوم برای متقاضیان (محصلان و فارغان پوهنځی) مطابق طرزالعمل؛
10. سایر اجراات که از طرف مقام ریاست در رابطه به تدریس برایش سپرده شود.

در ادامه آن‌عده پوهنځی‌های پوهنتون کابل که در سه سطح لیسانس، ماستری و داکتری فعالیت‌های آموزشی-تحقیقی خویش را به پیش می‌برند همراه با فعالیت‌های آموزشی-تحقیقی در سه سطح لیسانس، ماستری و داکتری معرفی شده است.

پوهنتون کابل دارای 22 پوهنځی در رشته‌های علوم طبیعی، اجتماعی و علوم دینی می‌باشد که مسوولیت پیشبرد برنامه‌های علمی در مقاطع لیسانس، ماستری و دکتورا را به عهده دارند.

پوهنځی اداره و پالیسی عامه

1. معرفی پوهنځی

پوهنځی اداره و پالیسی عامه در سال ۱۳۹۰ در چوکات پوهنتون کابل تاسیس گردید. پوهنځی اداره و پالیسی عامه از بدو تاسیس مصروف آموزش کادرهای متخصص در بخش‌های سیاست‌گذاری، حکومتداری، و مدیریت برنامه‌های انکشافی دولتی می‌باشد. مدت تحصیل در این پوهنځی هشت سمستر است که در دو سال نخستین محصلان مضامین اساسی و پوهنتون شمول را فرا می‌گیرند و در دو سال اخیر، مضامین تخصصی رشته اداره و پالیسی عامه را. تدریس در این پوهنځی به زبان‌های ملی و انگلیسی صورت گرفته تمام درس‌های عملی و نظری با استفاده از تکنالوژی عصری ارائه و با یک دوره کار آموزی و سایر برنامه‌های عملی تکمیل می‌گردد. نصاب درسی پوهنځی به صورت معیاری و برابر با تقاضای جامعه افغانی توسط پوهنتون پوتسدام جرمنی به همکاری مالی مؤسسه جی آی زید (GIZ) ترتیب و نیز در قسمت ارتقای ظرفیت اساتید توسط نهادهای متذکره همکاری صورت گرفته است. محصلان پوهنځی اداره و پالیسی عامه بر علاوه آموزش مسایل تیوریک در سمسترهای هفتم و هشتم جهت کار آموزش و فراگیری موضوعات عملی در ادارات عامه کشور فرستاده می‌شوند تا مباحث نظری را که در این پوهنځی فرا گرفته اند، زمینه‌های عملی آن را در ادارات عامه مشاهده کنند.

پوهنځی اداره و پالیسی عامه در اولین سال فعالیت خود به تعداد ۱۰۰ محصل و در سال‌های بعدی با افزایش نیروی بشری به آن افزود گردید. در سال ۱۴۰۰ به تعداد ۳۲۷ محصل را از طریق پروسه رقابتی کانکور جذب نمود. شایان ذکر است که این پوهنځی تا حال توانسته است هشت دور فارغ‌التحصیل را به سطح لیسانس به جامعه تقدیم نماید.

2. اهداف پوهنځی

- ایجاد اداره سالم، پاسخگو و شایسته سالار،
- همکاری در تحقق اصلاحات در ادارات دولتی،
- معیاری سازی خدمات عامه،
- تربیه کادر شایسته و متعهد برای خدمت‌گذاری در ادارات عامه.

الف) دیدگاه

پوهنځی اداره و پالیسی عامه به عنوان یک پوهنځی نظامند، مبتکر، و توانا متعهد است تا با در نظر داشت شرایط و نیازمندی‌های جامعه، با ارائه خدمات تحصیلی معیاری از طریق آموزش و تحقیق جهت تربیه کادر متخصص برای شکل‌گیری حکومتداری خودب، ساخت پالیسی‌های جامع و کارا د ترویج اداره سالم موقف خود را به عنوان کانون علمی برتر در سطح کشور برجسته سازد.

ب) مأموریت

ایجاد و گسترش دانش علمی و عملی برای تربیه کادرهای متخصص در حوزه‌های حکومتداری خوب، سیاست‌گذاری جامعه و توسعه سازمان‌های دولتی.

۳. توأمیت‌ها

پوهنځی اداره و پالیسی عامه از بدو تاسیس تا سال 1395 با پوهنتون پوتسدام جرمنی در قسمت ارتقای ظرفیت استادان و تدوین نصاب درسی دارای توأمیت بوده است.

4-دیپارتمنت‌ها

پوهنځی اداره و پالیسی عامه سه دیپارتمنت دارد. این دیپارتمنت‌ها فارغ‌ده نمی‌باشند و محصلان این پوهنځی به صورت عموم بدون تفکیک رشته فارغ می‌شوند. دیپارتمنت‌های شامل این پوهنځی عبارت از دیپارتمنت اداره عامه، پالیسی عامه، مدیریت توسعه می‌باشد.

دیپارتمنت اداره عامه

این دیپارتمنت از بدو تاسیس پوهنځی در سال ۱۳۹۰ در چوکات این پوهنځی در نظر گرفته شده است. طوری که می‌دانیم از زمان تاسیس اداره عامه به حیث یک دسپلین و رشته علمی، دانشمندان مختلف فعالیت‌های خود را صرف مطالعه و تحقیق روی اداره عامه کشورهای خود نموده‌اند. دیپارتمنت اداره عامه بیشتر مضامین مشمول علوم اداری را در بر می‌گیرد که این مضامین بیشتر روی ساختار ادارات عامه، تشکیلات ساختارها، ایجاد ریفرم در ادارات عامه، مقابله با فساد اداری، چارچوبهای حقوقی، فعالیت ادارات عامه و غیره را در بر می‌گیرد.

دیپارتمنت مدیریت توسعه و انکشاف

این دیپارتمنت بعد از سال 1390 ه.ش. در چوکات این پوهنځی تاسیس گردید. ساحه محتوای درسی آن را علوم اداری و توسعه سازمان‌های دولتی تشکیل می‌دهد.

دیپارتمنت پالیسی عامه

این دیپارتمنت همزمان با پوهنځی در سال 1390 تاسیس و به تربیه کادر علمی در امور برنامه ریزی و سیاست‌گذاری‌های دولتی می‌پردازد.

نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کود نمبر	مداد کراید
1	مبانی اداره عامه (۱)	PA160	۳	۱۵	اداره عامه (۴) (فساد اداری)	PA510	۳
2	مبانی سازمان و مدیریت	PA110	۳	۱۶	محاسبه دولتی	PA520	۳
3	اداره عامه (۲) (سازمان‌های)	PA270	۲	۱۷	مدیریت منابع بشری	PA530	۳
4	اداره عامه ۳ (دولت الکترونیک)	PA310	۳	۱۸	مدیریت استراتژیک (پلانگذاری)	PA540	۳
5	اداره حکومت‌های محلی	PA420	۳	۱۹	اساسات پالیسی سازی عامه (۱)	PA550	۲
6	مدیریت ارتباطات سازمانی	PA450	۳	۲۰	حقوق مالی و بودجه	PA560	۳
7	اداره عامه در افغانستان	PA460	۳	۲۱	اداره عامه مقایسوی	PA570	۳
8	مدیریت منازعات سازمانی	PA660	۳	۲۲	ریفرم اداری	PA710	۳
9	اساسات پالیسی سازی (۲)	PA610	۲	۲۳	روش تحقیق	PA720	۳
10	مدیریت تدارکات عمومی	PA620	۳	۲۴	اصول و موازین رهبری	PA730	۳
11	مدیریت رفتار سازمانی	PA640	۳	۲۵	مدیریت و پالیسی سازی محیط زیست و منابع طبیعی	PA740	۳
12	مدیریت توسعه سازمانی	PA650	۳	۲۶	توسعه پایدار بین الملل	PA750	۳
13	اخلاقیات اداری	PA670	۲	۲۷	مدیریت معادن	PA760	۲
14	مدیریت پروژه	PA840	۳				

پوهنځی ارتباطات و ژورنالیزم

۱. معرفی پوهنځی

نخستین آموزش های تخصصی ژورنالیزم در افغانستان در سال 1340 در چوکات پوهنځی ادبیات پوهنتون کابل به شکل یک دیپارتمنت آغاز شد. و نخستین دور فارغان این دوره به هفده تن میرسید.

این پوهنځی به حیث پوهنځی مستقل در سال 1365 با ترکیب دو دیپارتمنت زیر نام «رادیو-تلویزیون» و «مطبوعات» ایجاد شد در سال 1395 نظر به نیاز بازار و کریکولم جدید دیپارتمنت ها با تغییر نام رادیو تلویزیون به نام «ژورنالیزم» مطبوعات به نام «روابط عامه» عرض اندام کردند و در سال ۱۳۹۷ دیپارتمنت سومی زیر نام مطالعه‌ی ارتباطات نیز با کود مشخص در امتحان کانکور ایجاد گردید. از بدو تاسیس تا نیمه سال ۱۳۹۹ در این پوهنځی در چهار سمستر اول تدریس تقریباً شکل عمومی بود. بعد از سمستر چهارم محصلان به دو دیپارتمنت تقسیم می شدند که از سمستر نخست سال ۱۳۹۹ محصلان از طریق کانکور به رشته های ژورنالیزم، روابط عامه و مطالعه‌ی ارتباطات معرفی و دیپارتمنت ها با مضامین مشخص و تخصصی از صنف اول درس شانرا ادامه میدهند. دیپارتمنت ژورنالیزم به شکل تیوری و عملی در استدیوهای مجهز رادیو و تلویزیون تربیت و آموزش می شوند، که بعد از فراغت می توانند منحصیث نطق، مجری، گزارشگر و برنامه ساز، وکارگردان مصدر خدمت شوند.

محصلان روابط عامه تیوری را در صنف و بخش های عملی را در نهادهای روابط عامه وزارت خانه ها و نهادهای خصوصی می آموزند و بعد از فراغت به عنوان مسؤلان روابط عامه و گزارشگران و خبرنگاران خدمت خواهند کرد.

پوهنځی ارتباطات و ژورنالیزم پوهنتون کابل از زمان تاسیس تا حال شصت دوره اعم از روزانه و شبانه فارغ التحصیلان خود را به حیث ژورنالیزستان مسلکی به جامعه تقدیم کرده است.

ساحه های کاری فارغ التحصیلان دیپارتمنت ژورنالیزم این پوهنځی؛ رسانه های چاپی، صوتی (رادیو)، تصویری (سمعی و بصری) یعنی تلویزیون و آژانس های خبر رسانی مسوولان و سخنگویان نهادهای روابط عامه و ارتباطات نهاد های دولتی و غیردولتی می باشد.

تعمیر پوهنځی ارتباطات و ژورنالیزم دارای، هفت صنف درسی، یک کتابخانه، یک استدیوی تلویزیون، یک استدیوی رادیو، یک مطبوعه چاپ، مرکز مشاوره و یک اتاق کنفرانس می باشد. نصاب درسی این پوهنځی در سال 1395 به همکاری 5 پوهنتون مطرح دنیا کارشد و بعدا در کلستر سال 1400 وزارت تحصیلات عالی با دنظرداشت نیازهای بازار کار بازنگری گردید.

۲. اهداف

پیشرفت و توسعه‌ی هر کشوری وابسته به پیشرفت علم و دانش است. پوهنتون‌ها در این راستا نقش اساسی بر عهده دارند. برای کیفی کردن نظام تحصیلی به منظور آموزش و تولید علم، باید به محتوای آموزشی توجه کنیم. محتوای آموزشی نمی‌تواند ایستا باشد؛ زیرا با گذشت زمان، انسان به شناخت‌های تازه نیازمند است و برای رسیدن به شناخت تازه، نیازمند روش و راهکارهای موثری است که بتواند در انتقال شناخت‌های علمی کمک کند.

پوهنځی ارتباطات و ژورنالیزم نیز از این امر مستثنی نبوده، و در روشنی قوانین نافذ کشور هدف‌های آتی را دنبال میکند.

- تدریس اصول اطلاع‌رسانی

- آموزش شیوه‌های تحقیق اطلاعات و ارتباط در زمان و مکان‌های مختلف

- تدریس و تعلیم جوانان در جهت جمع‌آوری، ترتیب و نشر واقعیت‌های جاری.

- تدریس شیوه‌های نویسندگی، گزارشگری و مصاحبه برای کسب و نشر اطلاعات بیشتر.

- آموزش مسلکی اداره و گرداندگی رسانه‌های چاپی، صوتی، تصویری و آنلاین.

- آموزش و تدریس مهارت‌های سخنرانی.

الف) دیدگاه

تلاش‌ها روی توسعه‌ی دیپارتمنت‌های دیگر (صلح و توسعه و میدیا پرودکشن) نظر به نیاز بازار و فراهم شدن امکانات تخنیکی جریان دارد دیدگاه پوهنځی ارتباطات و ژورنالیزم؛ ارتقای کیفیت آموزش بر وفق تقاضاهای معیاری، تدریس معیاری، فراهم کردن زمینه‌های تحقیقی مرتبط به امور رسانه‌ها، توسعه‌ی تحقیقات علمی رسانه‌یی طرف نیاز کشور و منطقه و سهم فعال در خدمات به ژورنالیستان نهادهای ملی در سطح کشور می‌باشد.

تا هفت سال آینده این نهاد به بزرگترین و معیاری‌ترین نهاد آموزش ژورنالیزم به سطح لیسانس، ماستری و دکترا در سطح کشور مبدل شود و در موقعیت موازی به نهاد‌های تحصیلی منطقه قرار گیرد.

ب) مأموریت

- انکشاف و بهبود امور مربوط به ارتباطات و ژورنالیزم و ایفای نقش رهبری در بخش‌های تولیدی رسانه‌ها.
- تقدیم ژورنالیستان شایسته؛ دارای دانش، مهارت، سلوک و توانایی‌های مسلکی، جهت انجام دادن خدمات رسانه‌یی در سطح کشور.
- انکشاف نهادهای ژورنالیستان و رسانه‌ها از طریق عرضه‌ی خدمات معیاری رسانه‌یی
- آموزش ژورنالیزم معیاری و علمی به محصلان این رشته؛
- بلند بردن کیفیت تدریس و محتوای تدریس مطابق به نیازهای معاصر؛
- بلند بردن ظرفیت‌های عملی محصلان برای کار کردن در رسانه‌های جمعی به عنوان خبرنگار چند رسانه‌یی، معجری، تهیه‌کننده، ویراستار، کارگردان در رسانه‌های دیداری، شنیداری، چاپی و آنلاین؛
- انجام تحقیق‌های علمی در رشته‌های ژورنالیزم، روابط عامه و ارتباطات ازسوی استادان در زمینه‌های که بیشتر نیاز است؛
- ارتقای این نهاد به مرکز آموزش ژورنالیزم به سطح، ماستر و دکترا در سطح کشور و موازی با نهاد‌های آموزشی منطقه.

ج) ارزش‌ها

1. رعایت اصول اخلاق حرفه‌یی عدالت، انصاف و بی‌طرفی
2. کیفیت در تولید اثرهای علمی تحقیقی، تالیفی، ترجمه و برنامه‌های رسانه‌یی؛
3. استقلالیت اکادمیک، مالی و اداری زیر رهبری پوهنتون کابل؛
4. شفافیت و حسابدهی در انجام تمام فعالیت‌های علمی و رسانه‌یی؛
5. صداقت و پایبندی به ارزشهای اسلامی و ملی؛
6. تلاش، خلاقیت و ابتکار در تمام عرصه‌های علمی و رسانه‌یی؛
7. داشتن اراده‌ی نیک برای خدمت‌گذاری به افغانستان؛

دیپارتمنت‌ها

پوهنځی ارتباطات و ژورنالیزم در سه دیپارتمنت جداگانه فعالیت می‌کند و محصلان نظر به علاقمندی به رشته‌های مختلف این پوهنځی به آموزش ژورنالیزم می‌پردازند. در این جا هر دیپارتمنت را با اهداف و ساحتی کاری به شکل جداگانه معرفی می‌کنیم.

۱. دیپارتمنت ژورنالیزم (رادیو-تلویزیون)

1. معرفی

این دیپارتمنت نخست در سال ۱۳۶۵ همزمان با استقلال پوهنځی ایجاد شد و در سال ۱۳۹۶ به نام دیپارتمنت ژورنالیزم تغییر نام داد و سالانه خبرنگاران را با دانش مختص در عرصه رادیو تلویزیون رسانه‌های چاپی به جامعه تقدیم می‌کند. در گذشته در این دیپارتمنت زمینه کارهای عملی امکان پذیر نبود اما با اعمار تعمیر جدید پوهنځی و ایجاد استودیوهای آموزشی رادیو و تلویزیون، زمینه‌های عملی در داخل پوهنځی مهیا شده است. محصلان با کارهای عملی در زمینه‌های تولید برنامه‌های رادیو تلویزیون توان کاری خوبی در سطح بالا دریافت کرده با دانش عملی وارد رسانه‌ها می‌شوند. استادان این دیپارتمنت درجه تحصیلی ماستری دارند و دانش آموخته‌های روسیه، چین و افغانستان می‌باشند.

2. دیدگاه

این دیپارتمنت پیوسته در جهت آموزش خبرنگاران متعهد به ارزش‌های ملی و آزادی بیان تلاش می‌ورزد. در نظر دارد تا هفت سال آینده این نهاد به بزرگ‌ترین و معیاری‌ترین نهاد علمی ژورنالیزم در مقطع لیسانس، ماستر و داکتر در سطح کشور مبدل شود و در موقعیت موازی به نهادهای آموزشی منطقه قرار گیرد.

3. مأموریت

- آموزش ژورنالیزم معیاری و علمی به محصلان این رشته؛
- بلند بردن کیفیت تدریس و محتوای تدریس مطابق به نیازهای معاصر؛
- بلند بردن ظرفیت‌های عملی محصلان برای کار کردن در رسانه‌های جمعی به عنوان خبرنگار چندرسانه‌یی، مجری، تهیه کننده، ویراستار، کارگردان در رسانه‌های دیداری، شنیداری، چاپی و آنلاین؛
- بلند بردن قابلیت‌های حرفه‌یی محصلان برای هماهنگی با بازار کار و دریافت توانایی‌های ارتباطی با محیط‌های کار؛
- انجام تحقیق‌های علمی در رشته ژورنالیزم از سوی استادان در زمینه‌هایی که بیشتر نیاز است؛
- استفاده مناسب و معقول از امکانات موجود و لابراتوارهای پوهنځی؛
- ارتقای این نهاد به مرکز آموزش ژورنالیزم در مقطع لیسانس، ماستر و داکتر در سطح کشور و موازی با نهادهای آموزشی منطقه)

5. نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایدیت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایدیت
1	مبانی ارتباطات	CJGe1f08	۲	15	خبرنویسی در رادیو تلویزیون	CJGe4s03	۳
2	تاریخ ژورنالیزم افغانستان	CJGe2s03	۳	16	تکنالوژی‌های جدید (تکنالوژی رسانه‌یی)	CJGe4s04	۳
3	خبرنویسی در مطبوعات و وب	CJGe3f03	۳	17	ویراستاری (ادیتنگ و مدیریت اخبار)	CJGe4s05	۲
4	فوتوژورنالیزم (نظری و عملی)	CJGe3f05	۴	18	گزارش نویسی در مطبوعات	CJGe4s07	۳
5	تاریخ رسانه‌های جهان	CJGe3f07	۲	19	رسانه و جامعه	CJGe4s08	۴
6	تولید برنامه‌های رادیو	CJJ5f01	۴	20	گزارشگری تلویزیون	CJJ6s01	۳
7	اخلاق و حقوق رسانه‌یی	CJJ5f03	۴	21	ژورنالیزم آنلاین	CJJ6s03	۳
8	تهیه و نشر رسانه‌های چاپی	CJJ5f04	۳	22	اصول تحقیق در ارتباطات جمعی	CJJ6s04	۲
9	مبانی تبلیغات تجارتي	CJJ5f05	۳	23	ژورنالیزم تحقیقی	CJJ6s01	۲
10	ویراستاری و مدیریت خبر	CJJ5f06	۳	24	ویدیو ژورنالیزم	CJJ6s07	۳
11	مستند تلویزیونی	CJJ7f6s01	۳	25	مدیریت رسانه	CJJ8s01	۳
12	گزارشگری توسعه	CJJ7f01	۲	26	کار عملی نشریات تلویزیون	CJJ6s04	۴
13	تولید برنامه‌های تلویزیون	CJJ7f01	۴	27	داده‌های خبرنگاری دیتا ژورنالیزم	CJJ8s01	۳
14	گزارشگری چند رسانه‌یی	CJJ8s06	۳				

2. دیپارتمنت مطالعه ارتباطات

الف) معرفی

دیارتمنت مطالعه‌ی ارتباطات در سال ۱۳۹۷ خورشیدی در چوکات پوهنځی ارتباطات و ژورنالیزم پوهنتون کابل تاسیس شد که یکی از عصری ترین نصاب های تحصیلی در رابطه به مطالعه ارتباطات را دارد.

ب) اهداف

هدف اساسی ایجاد دیارتمنت مطالعه‌ی ارتباطات، در کوتاه مدت بهبود کیفیت آموزش علمی و مسلکی، تضمین کیفیت تدریس، تحصیل با کیفیت و کارآفرینی؛ و در بلندمدت، هدف این دیارتمنت، رشد ظرفیت های تخصصی در افغانستان برای تامین نیازهای بازار ارتباطات در سطح ملی و جهانی است.

۱. دیدگاه

دیارتمنت مطالعه‌ی ارتباطات دارای هدف های مختلف می باشد. دواطلبان که از این دیارتمنت فارغ میشوند، می توانند در شرکت های خصوصی، موسسه های دولتی و غیر دولتی کار کنند و در سطح های مختلف کار را سهل کنند. تنظیم و انکشاف ارتباطات در هر سازمان، کار حیاتی است و سازمان هایی برای گماشتن متخصصان ارتباطات برای تنظیم روابط بیرون سازمانی شان نیازمند اند که این متخصصان با محیط بیرون سازمانی بتوانند شرایط و فضای مؤثر و ارتباطات پر معنا را خلق کنند. با تقویت دانش ارتباطات متناسب به نیازمندی های فردی و سازمانی، فارغان آماده می شوند که در محل کار، برتری از خود نشان دهند. افزون بر آن، با تحلیل کردن این که چه گونه مفاهیم و توضیحات توسط ارتباطات شکل می گیرد، فارغان به شکل بهتری به شرایط و یا چالش ها خود را آماده می کنند.

۲. مأموریت

دیارتمنت مطالعه‌ی ارتباطات پوهنځی ارتباطات و ژورنالیزم پوهنتون کابل با امکانات و تدریس معیاری زمینه‌ی آموزش را برای جوانان متعهد و مستعد کشور در رشته‌ی مطالعه‌ی ارتباطات فراهم میکند. در بلند بردن قابلیت های حرفه‌ی محصلان برای هماهنگی با بازار کار و دریافت توانایی های ارتباطی با محیط های کاری و در تامین نیازمندی های جامعه در حوزه‌ی ارتباطات، گام مؤثر خواهد بود تا متخصصان ورزیده در این حوزه به سطح ملی و بین المللی را تقدیم اجتماع کند.

۳. ارزش ها

- ✓ التزام به قوانین و مقررات وزارت تحصیلات عالی و خط مشی علمی پوهنتون کابل و پالیسی پوهنځی ارتباطات و ژورنالیزم؛
- ✓ تربیت محصلان نخبه و کادر های شایسته با در نظر داشت معیارهای علمی امروزی؛
- ✓ حمایت همه جانبه از فعالیت های علمی _ تحقیقی _ فرهنگی استادان و محصلان این دیارتمنت؛
- ✓ ترویج و پرورش روحیه تعهد و پای بندی به اخلاق و صداقت در تدریس و تحقیق میان کادر علمی و محصلان؛
- ✓ توجه ویژه در امر کیفیت آموزشی در سیستم کربدیت با بهره گیری از روش های نوین آموزشی و تکنالوژی اطلاعاتی؛
- ✓ گسترش دانش علمی و مهارت های مسلکی برای استادان و محصلان؛
- ✓ گسترش مهارت های نوین تحقیقی با روش های نوین تحقیق در قلمرو علم ارتباطات؛
- ✓ رعایت ارزش های انسانی، اسلامی و ملی با گسترش روحیه وطن دوستی و زدودن هرگونه تعصب و افتراق قومی، مذهبی و زبانی از ارزش های بنیادین دیارتمنت را شکل می دهد.

د) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کربدیت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کربدیت
1	چشم انداز ارتباطات	C&J115	۳	20	سواد رسانه ای	C&J550	۳
2	ارتباطات و روابط انسانی	C&J17	۲	21	ارتباطات و منازعه	C&J551	۳
3	ارتباطات میان فردی	C&J18	۲	۲۲	کمپیوتر	C&J552	۲
4	رهبری گروه های کوچک	C&J19	۳	۲۳	ارتباطات آموزشی	C&J655	۲
5	روش تحقیق	C&J224	۳	۲۴	ارتباطات چند رسانه ای	C&J656	۳

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کزیدیت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کزیدیت
6	تکنالوژی های جدید اطلاعات و ارتباطات	C&J225	۲	۲۵	مدیریت، رهبری و قدرت در سازمان ها	C&J657	۳
7	ترغیب و نفوذ اجتماعی	C&J226	۲	۲۶	ارتباطات توسعه	C&J659	۴
8	بناطات میان فرهنگی	C&J227	۳	۲۷	مخاطب شناسی	C&J763	۳
9	کمپیوتر	C&J228	۲	۲۸	نظریه های ارتباطات	C&J764	۲
10	احصایه	C&J334	۲	۲۹	ارتباطات سازمانی	C&J765	۳
11	ارتباطات غیر کلامی	C&J335	۳	۳۰	کمپاین رسانه ای	C&J766	۳
12	ارتباطات صحی	C&J336	۳	۳۱	کار آموزی	C&J767	۲
13	روش نقد	C&J439	۲	۳۲	ارتباطات بحران	C&J870	۲
14	خبرنویسی	C&J442	۳	۳۳	کار گروهی و تسهیل گیری	C&J871	۲
15	استدلال و مباحثه	C&J44	۳	۳۴	قانون ارتباطات	C&J872	۲
16	اساسات سخنرانی	C&J45	۲	۳۵	مونوگراف نویسی	C&J873	۶
17	جستجو در وب	C&J46	۲	۳۶	کارآموزی	C&J874	
18	ارتباطات و جندر	C&J547	۲	۳۷	انگلیسی تخصصی	C&J875	2
۱۹	مصاحبه	C&J548	۳				

3. دیپارتمنت روابط عامه

الف) معرفی

دیپارتمنت روابط عامه در سال ۱۳۹۶ هـ.ش با در نظر داشت ضرورت جامعه در چوکات پوهنخی ارتباطات و ژورنالیزم به حیث جاگزین دیپارتمنت مطبوعات تاسیس شد. در این دیپارتمنت در یک دوره چهار ساله که مجموعاً ۸ سمستر می شود، روابط عامه به شکل علمی و تخصصی تدریس می شود.

ب) اهداف

این دیپارتمنت تلاش می کند که برای اداره های دولتی و غیر دولتی کادرهای متخصص در بخش روابط عامه تربیه کند، که رسیدن به اهداف اجتماعی مربوطه را سهولت و سرعت ببخشد. فارغان دیپارتمنت روابط عامه توانایی علمی و عملی استحکام روابط بین رسانه ها و اداره های روابط عامه را فراهم می گیرند. فارغان این دیپارتمنت توانایی شریک کردن و انتقال معلومات را به شکل مسلکی و علمی از طریق رسانه ها برای مردم دارا می باشند.

ج. مضامین تخصصی

شماره	نام مضمون	کود	کزیدیت	شماره	نام مضمون	کود	کزیدیت
۱	مبادی روابط عامه	CJPR0106	۳	۱۸	تولید چند رسانه بی	CJPR0418	۳
۲	مبادی ارتباطات	CJPR0107	۳	۱۹	روابط عامه ی الکترونیک	CJPR0419	۲
۳	تاریخ روابط عامه	CJPR0108	۲	۲۰	روابط عامه انتقادی	CJPR0420	۲
۴	روابط عامه و جامعه	CJPR0209	3	۲۱	روابط عامه و بازار یابی (MPR)	CJPR0421	۲
۵	فوتو ژورنالیزم	CJPR0211	۴	۲۲	روابط عامه شرکئی	CJPR0522	۲
۶	روابط عامه ی نوشتاری	CJPR0313	۲	۲۳	روش ارتباطات سازمانی	CJPR0524	۲
۷	سخنرانی عامه	CJPR0312	۳	۲۴	ارتباطات یکپارچه بازار یابی	CJPR0525	۲
۸	تیوریهها و مودل های روابط عامه	CJPR0314	۳	۲۵	نوشتن ستراتیژیک سازمان	CJPR0526	۳
۹	ترغیب و نفوذ اجتماعی	CJPR0315	۲	۲۶	مطالعه موردی	CJPR0630	۳
۱۰	تبلیغات تجارئی	CJPR0416	۳	۲۷	مدیریت روابط عامه	CJPR0631	۲
۱۱	روابط عامه ی رسانه بی (عملی)	CJPR0417	۳	۲۸	کمپین روابط عامه	CJPR0632	۲

شماره	نام مضمون	کود	کریڈیت	شماره	نام مضمون	کود	کریڈیت
۱۲	اخلاق روابط عامه	CJPR0523	۲	۲۹	روابط عامه ی پیشرفته	CJPR0633	۲
۱۳	حقوق و مقررات روابط عامه	CJPR0635	۲	۳۰	روش تحقیق در روابط عامه	CJPR0738	۲
۱۴	مدیریت ارتباطات بحران	CJPR0736	۲	۳۱	نقش زن در روابط عامه	CJPR0740	۲
۱۵	روابط عامه دولتی	CJPR0737	۲	۳۲	مونوگراف / انترنشیپ	CJPR0741	۱۱
۱۶	روابط عامه بین المللی	CJPR0845	۲	۳۳	روابط عامه غیر دولتی	CJPR0847	۳
۱۷	برندسازی و مدیریت	CJPR0846	۲				

پوهنځی اقتصاد

۱. معرفی پوهنځی

مفکوره تاسیس یک مؤسسه تعلیمات عالی اقتصادی به منظور تربیه پرسونل مسلکی و اختصاصی در رشته‌های مختلف اقتصادی بعد از پذیرش و طرح سیستم پلان‌گذاری پنج‌ساله انکشاف اقتصادی و اجتماعی در کشور به میان آمد. به همین منظور کمیته اختصاصی مرکب از یک تعداد استادان و متخصصان از طرف وزارت معارف وقت به خاطر تثبیت نیازمندی و امکانات تاسیس چنین یک مؤسسه تشکیل یافت و نظر کمیته متذکره بعد از تأیید شورای عالی پوهنتون به مقامات ذیصلاح پیشنهاد گردید که به تاسی از آن تاسیس یک مؤسسه تعلیمات عالی اقتصادی به نام انستیتوت اقتصاد با صدور فرمانی در سال 1336 / 1957 میلادی منظور شد. در همان سال صرف یک صنف سوم 20 نفری تشکیل شد. نخستین هیأت تدریسی مؤسسه در سال تاسیس چهار استاد بود در حالی که در تشکیل مؤسسه 8 استاد، 8 مدرس و 8 اسیستانت بود. همان وقت پوهنتون کابل به منظور طرح و توسعه پروگرام درسی، یک دانشمند اتریشی به نام پروفیسور فونمن را به حیث مشاور استخدام نمود. قابل ذکر است که انستیتوت متذکره بعد از یک سال نام پوهنځی را در ردیف سایر پوهنځی‌های پوهنتون به خود گرفت و بالاخر تجویز لازم استادان در رابطه با توسعه امور علمی پوهنځی در سال 1337 محصلان از صنف اول جذب شدند. در همان سال تعداد محصلان به 90 نفر می‌رسید. قابل یادآوری است که پوهنځی اقتصاد تا سال 1340 پروگرام درسی مشترک با پوهنځی حقوق داشت، از شروع سال تعلیمی 1340 دو صنف اول و دوم خود را از پوهنځی حقوق مجزا و پروگرام مستقل را تطبیق نمود.

پوهنځی اقتصاد در سال 1341 قرار داد توأمیت را با پوهنځی اقتصاد پوهنتون کلن آلمان امضا نمود. در سال 1345 پوهنځی‌های اقتصاد پوهنتون‌های بوخوم و بن آلمان نیز در این توأمیت شامل شدند. باید یادآور شد که در سال 1339 مجله وزین و سه ماهه اقتصادی «خپنې» به حیث ارگان نشراتی پوهنځی برای نخستین بار به نشر رسید. پوهنځی از بدو تاسیس تا اکنون سهم بزرگی در تربیه کادرهای مسلکی و متخصص در رشته‌های مختلف اقتصاد ایفا نموده و طی پروگرام درسی چهارساله به تعداد بیش از ده هزار فارغ‌التحصیل به جامعه تقدیم نموده است.

پوهنځی اقتصاد در حال حاضر پنج دیپارتمنت در بخش روزانه و سه دیپارتمنت در بخش شبانه در مقطع لیسانس و دو برنامه در مقطع ماستری کادرهای علمی را در حوزه اقتصاد و مدیریت تربیه و به جامعه تقدیم می‌نماید.

۲. اهداف

الف) دیدگاه

پوهنځی اقتصاد پوهنتون کابل متعهد است تا موقف رهبری را در شکل‌گیری، ارایه خدمات معیاری تحصیلی و تحقیقات علمی نه تنها در افغانستان بلکه در منطقه داشته و از طریق عرضه خدمات تحصیلی معیاری، گسترش همکاری و توأمیت با نهادهای معتبر ملی و بین‌المللی در عرصه مدیریت و اقتصاد، موقف خویش را حفظ نموده و هرچه بیشتر تقویت نماید.

ب) مأموریت

- پوهنځی اقتصاد پوهنتون کابل به مثابه یکی از بزرگترین کانون‌های علمی کشور در عرصه اقتصاد و مدیریت در بخش‌های روزانه و شبانه متعهد است به)
- ارایه خدمات تحصیلی و تحقیقی با کیفیت عالی.
 - فراهم نمودن و انتقال دانش و مهارت‌های معاصر اقتصادی و ارزش‌هایی که محصلان را در این رشته مسلکی و موفق به بار آورد.
 - محیط سالم، امن و حامی برای کار و مطالعه)
 - سهم‌گیری فعالانه استادان، کارمندان و محصلان در کارهای عام‌المنفعه جامعه توسط ارایه خدمات تحقیقی، مشوره‌ها، برنامه‌های آموزشی و سایر فعالیت‌های داوطلبانه به رهبری استادان و محصلان پوهنځی.
 - فراهم نمودن و انتقال دانش و مهارت‌های اقتصادی و ارزش‌هایی که محصلان را توانا بسازد تا این مشخصات را فعالانه در رشته‌های مسلکی خود عملی نموده و در آن موفق باشند.
 - عرضه خدمات تحصیلی در رشته اقتصاد تا نیازمندی‌های اقتصادی جامعه و بازار کار در سطح ملی و بین‌المللی برآورده شود.
 - تقویت و بهبود پوهنځی و سطح دانش استادان آن برای این که توانسته باشند تحقیقات علمی ابتدایی و پیشرفته را انجام دهند تا این که سطح دانش پیش‌رفته و برای مشکلات موجود در اقتصاد کشور و ادارات دولتی راه‌های حل مفید را فراهم نمایند.
 - سهم‌گیری استادان، کارمندان و محصلان را در غنای کارهای عام‌المنفعه جامعه مدنی، تصدی‌های تجارتي و نهادهای دولتی در سطح محلی و ملی افزایش دهد. این کار توسط ارائه خدمات تحقیق‌های منظم، مشاورت‌ها و برنامه‌های آموزشی به رهبری استادان پوهنځی و محصلان انجام می‌شود.

ج) اهداف اساسی

- فراهم ساختن زمینه تحصیلات عالی با کیفیت در بخش اقتصاد و مدیریت؛
- ارتقای ظرفیت کادر علمی و کارمندان اداری؛
- ترویج و تقویت تحقیقات علمی در بخش اقتصاد و مدیریت؛
- ایجاد، توسعه و تحکیم توأمیت‌ها با بازار کار و نهادهای اکادمیک داخلی و خارجی؛
- سازماندهی و برگزاری سیمینارها، کنفرانس‌ها و مجالس علمی در بخش اقتصاد و مدیریت؛
- ریفورم و اصلاحات اداری در تمام بخش‌های پوهنځی؛
- اعتبار گذاری (اکریدیتیشن) داخلی و بین‌المللی؛
- انکشاف زیربناها (مالی، فزیک و بشری)؛

۳. توأمیت‌ها

پوهنځی اقتصاد تعدادی از توأمیت‌ها را با نهادهای مختلف داخلی و خارجی به امضا رسانیده که شماری از آن‌ها ذیل ذکر می‌گردد):

1. تفاهم‌نامه مشارکت میان ریاست کارآفرینی و انکشاف امور تشبثات کوچک‌تر، کوچک و متوسط و پوهنځی اقتصاد پوهنتون کابل به تاریخ 1398/08/15
2. تفاهم‌نامه میان پوهنځی اقتصاد و Apeejay school of Management هندوستان مؤرخ 2017/01/25
3. تفاهم‌نامه میان Amity University هندوستان و پوهنځی اقتصاد پوهنتون کابل به تاریخ 2017/01/24.
4. تفاهم‌نامه میان Jindal Global Business School هندوستان و پوهنځی اقتصاد به تاریخ 2017/01/23.
5. تفاهم‌نامه میان USWDP و پوهنځی اقتصاد پوهنتون کابل به تاریخ 2014/12/17.
6. تفاهم‌نامه میان UNFPA و پوهنځی اقتصاد پوهنتون کابل به تاریخ 2016/05/30.
7. تفاهم‌نامه میان باختربانک و پوهنځی اقتصاد پوهنتون کابل به تاریخ 2014/11/01.
8. تفاهم‌نامه میان برنامه حمایت از پوهنتون‌ها و توسعه نیروی بشری و پوهنځی اقتصاد پوهنتون کابل به تاریخ 2016/05/30.

9. تفاهم‌نامه همکاری میان Ball State University ایالات متحده و پوهنځی اقتصاد پوهنتون کابل.

۴. لابراتوار و تجهیزات آموزشی

پوهنځی اقتصاد دارای یک کامپیوتر لب با تعداد 33 کامپیوتر می‌باشد که تمام دیپارتمنت‌ها می‌توانند به صورت یک‌سان از آن استفاده نمایند.

5. دیپارتمنت‌ها

دیپارتمنت منجمنت و ادارهٔ تشبثات؛

الف) معرفی دیپارتمنت

دیپارتمنت منجمنت و ادارهٔ تشبثات یکی از دیپارتمنت‌های پیشتاز در عرصه ارائه خدمات تحصیلی در مقطع لسانس و ماستری در چارچوب پوهنځی اقتصاد پوهنتون کابل می‌باشد. زیرا دیپارتمنت منجمنت و ادارهٔ تشبثات نسبت با دیگر دیپارتمنت‌های موجود در پوهنځی متفاوت تر می‌باشد و بیشتر با یک برنامه تحصیلی هم‌نواپی داشته نسبت به اینکه شبیه یک رشتهٔ تحصیلی باشد. دیپارتمنت مذکور از مجموعه وسیع و گلچین شده کادرهای علمی رشته‌های مختلف به شمول مدیریت مالی و خطرات، مدیریت منابع بشری، بازاریابی و تشبث تشکیل شده است.

دیپارتمنت منجمنت و ادارهٔ تشبثات در سال 1974 تحت حمایت پوهنځی اقتصاد ایجاد و نظر به نیازمندی بازار کار در آن زمان این دیپارتمنت به نام اقتصاد تصدی یاد می‌شد. در سال 1992 این دیپارتمنت نظر به شرایط و اوضاع اقتصادی به دیپارتمنت منجمنت و صنعت تغییر نام نمود. در سال 1987 دیپارتمنت منجمنت و صنعت با دیپارتمنت محاسبه مدغم گردید و این دیپارتمنت جدید دو باره بنام دیپارتمنت اقتصاد تصدی مسمی گردید. اما چند سال بعد از آن، با درنظر داشت پویایی و نوسانات فضای اقتصادی افغانستان دیپارتمنت اقتصاد تصدی به دیپارتمنت منجمنت و ادارهٔ تشبثات تغییر نمود و این نامگذاری نهایی نشان‌دهنده فشارهای رقابت بازارهای اقتصادی جهانی و مرتبط می‌باشد. در سال 2015 برنامه تحت نام اداره تجارت با حمایت تخنیکی و مالی USAID از طریق برنامه حمایت از پوهنتونها و انکشاف نیروی بشری افغانستان در چوکات دیپارتمنت منجمنت و ادارهٔ تشبثات ایجاد گردید. تحولات اخیر اقتصادی افغانستان باعث آن گردید تا پوهنځی اقتصاد نقش سازنده را در سوق دادن افغانستان بسوی پیشرفت در اقتصاد بازار ایفا نماید. رقابت پذیری و قوت اقتصاد افغانستان بصورت ناگسستی با پوهنتون کابل و پوهنځی اقتصاد پیوند دارد. خصوصاً این تغییر پیشنهادی در دیپارتمنت منجمنت و ادارهٔ تشبثات پوهنځی اقتصاد را قادر می‌سازد تا با ارزش ترین سرمایه یعنی نیروی بشری را با دانش، مهارتها، توانایی‌ها و تجارب لازم تربیه و به منظور نایل آمدن به انکشاف اقتصادی تقدیم به جامعه نماید.

ب) اهداف دیپارتمنت

1. دیدگاه

دیپارتمنت منجمنت و ادارهٔ تشبثات پوهنځی اقتصاد متعهد بر ایفای یک نقش رهبری در فراهم ساختن تحصیلات با کیفیت و تخصصی در عرصه مدیریت تشبثات به منظور رشد و توسعه کسب و کار می‌باشد.

2. مأموریت

توانمند سازی محصلین برای مدیریت و رهبری موفقانه تشبثات توسط ارائه دانش و مهارت‌های کسب و کار.

این مأموریت از طریق موارد آتی می‌تواند بدست آید:

- فراهم نمودن محیط حمایتی اکادمیک برای محصلین،
- تطبیق نصاب تحصیلی مبتنی بر نیازمندیهای بازار،
- کاربرد روش‌های آموزشی محصل محور،
- ایجاد و حفظ روابط مؤثر دوجانبه با تشبثات و سایر نهادها،
- توانمندساختن محصلین با گرایش و مهارت‌های آموزشی دراز مدت.

ج) توأمیت‌ها

تفاهم‌نامه همکاری میان Ball State University ایالات متحده و پوهنځی اقتصاد پوهنتون کابل به منظور حمایت تخنیکی و ارتقای ظرفیت در برنامه‌های ليسانس و ماستری ادارهٔ تجارت.

د) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریڈت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریڈت
۱	Management	EC514	۳	۱۵	Consumer Behavior	ECBA0549	۳
۲	Introduction to Business	ECBA0131	۳	۱۶	Investment	ECBA0549	۳
۳	Principles of Accounting	EC130	3	۱۷	E-Commerce	ECBA0539	۶
۴	Marketing	ECBA0334	۳	۱۸	Marketing Research	ECBA0578	۲
۵	Business Communication	ECBA0435	۳	۱۹	کار عملی	EC618	۳
۶	Financial Accounting	EC230	۳	۲۰	Business Research Methodology	ECBA0645	۳
۷	Leadership	ECBA0874	۳	۲۱	International Human Resource Management	ECBA0563	۲
۸	Human Resource Management	EC713	3	۲۲	Entrepreneurship	EBA0642	۶
۹	Project Management	ECBA0521	۳	۲۳	Business Strategy	ECBA0642	۳
۱۰	International Business	ECBA0540	۲	۲۴	Seminar	EC7814	۳
۱۱	Organizational Behavior	ECBA0436	۳	26	Strategic Human Resource Management	ECBA0873	۶
۱۲	Cost Accounting	EC440	3	27	Monograph	EC815	5
13	Financial Management	EC714	3	28	Total Quality Management	EC516	۳
14	Business Data Analysis	ECBA0755	3				

دیپارتمنت امور مالی و بانکی

الف) معرفی دیپارتمنت

در سال 1354 سه دیپارتمنت تحت نام‌های دیپارتمنت تجارت، دیپارتمنت پول و بانکداری و دیپارتمنت امور مالی در جمله سایر دیپارتمنت‌ها تأسیس گردیدند که تا آخر سال 1359 تحت همین نام‌ها فعالیت داشتند. در سال 1360 هرسه دیپارتمنت به طور واحد به نام دیپارتمنت تجارت، مالی و کریڈت مسمی گردید. تا سال 1369 این دیپارتمنت در دو رشته فارغ‌التحصیل به جامعه تقدیم نمود که عبارت از رشته منجمنت و تجارت و رشته مالی و کریڈت بود.

در سال 1367 این دیپارتمنت به دیپارتمنت امور مالی و کریڈت مسمی شد. در سال 1369 بنابر دلایلی نام دیپارتمنت به دیپارتمنت امور مالی و پولی تغییر نمود تا آن‌که در اخیر سال 1387 این دیپارتمنت آخرین عنوان خود را که عبارت از دیپارتمنت امور مالی و بانکی باشد به اثر فیصله مجلس دیپارتمنت و تصویب مؤرخ 1387/12/29 شورای علمی پوهنځی اقتصاد و منظوری مقامات ذیصلاح کسب نموده است.

ب) اهداف دیپارتمنت

1. دیدگاه

دیپارتمنت امور مالی و بانکی پوهنځی اقتصاد پوهنتون کابل متعهد است تا خدمات معیاری تحصیلی و تحقیقات علمی را در عرصه امور مالی و بانکی ارائه نماید و کادرهای ورزیده را غرض تقویت سیستم مالی و بانکی کشور به جامعه تقدیم نماید.

2. مأموریت

دیپارتمنت امور مالی و بانکی به مثابه بزرگ‌ترین کانون علمی کشور در عرصه علم مالی و بانکی متعهد به اجرای مکلفیت‌های ذیل است:

1. بهبود، تقویت و ارائه خدمات تحصیلی و تحقیقات باکیفیت عالی و ستندردهای منطقه در عرصه علم مالی و بانکی.
2. فراهم نمودن وانتقال دانش ومهارت‌های معاصر مطابق به نیازمندی‌های بازار کار در بخش امور مالی و بانکی.
3. تدوین نصاب باکیفیت وستندرد.
4. سهم‌گیری فعالانۀ استادان و محصلان در غنای کارهای عام‌المنفعه جامعه توسط ارائه خدمات تحقیقی، مشوره‌ها، برنامه‌های آموزشی و سایر فعالیت‌های داوطلبانه به رهبری استادان و محصلان دیپارتمنت.

ج. نصاب دیپارتمنت (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کزیدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کزیدت
1	اساسات امور مالی عامه	EC270	3	11	اقتصاد عامه	EC544	3
2	اقتصاد پولی	EC350	3	12	بیمه	EC546	2
3	حقوق تجارت	EC480	3	13	بانکداری	EC741	2
4	تیوری بودجه	EC540	3	14	سیاست مالی	EC744	3
5	سیاست بودجه	EC643	3	15	سمینار	EC844	2
6	اقتصاد عامه	EC545	3	16	مونوگراف	EC845	4
7	منابع طبیعی	EC647	2	17	استقراض	EC843	2
8	محاسبه دولتی	EC645	3	18	سیاست پولی	EC842	3
9	بازارهای مالی و پولی	EC646	3	19	کار عملی	EC648	2
10	مدیریت خطرات مالی	EC743	3				

دیپارتمنت اقتصاد ملی

الف) معرفی دیپارتمنت

دیپارتمنت اقتصاد ملی که در سابق به نام دیپارتمنت پلانگذاری یاد می شد در سال 1337 تحت عنوان دیپارتمنت انکشاف و پلانگذاری تأسیس گردید. با تنظیم پلان جدید درسی این دیپارتمنت به نام پلانگذاری اقتصاد ملی تغییر نمود و فعلاً به نام دیپارتمنت اقتصاد ملی یاد می شود.

ب) اهداف دیپارتمنت

1. دیدگاه

دیپارتمنت اقتصاد ملی متعهد است تا با ارائه خدمات تحصیلی معیاری در مقاطع لیسانس و ماستری زمینه کسب تحصیل برای نسل جوان و مستعد را فراهم ساخته تا آن‌ها بتوانند با فراگیری موضوعات مهم و اساسی با توجه به شرایط و تقاضای زمان در ادارات مهم دولتی ایفای وظیفه کرده مصدر خدمت به وطن و هموطنان خویش گردند.

2. مأموریت

دیپارتمنت اقتصاد ملی در چهارچوب پوهنخی اقتصاد پوهنتون کابل به عنوان یکی از مراجع معتبر علمی، مأموریت خیلی مهم و ارزنده را در راستای زمینه سازی کسب تخصص در رشته اقتصاد ملی به منظور تربیه کادر متخصص و متعهد غرض خدمت به جامعه به عهده دارد.

این مأموریت را می توان قرار ذیل افاده کرد:

- فراهم ساختن محیط سالم تحصیلی برای نسل جوان.
- تهیه و تطبیق نصاب تحصیلی معیاری با توجه به شرایط و مقتضای زمان.
- استفاده از جدیدترین روش ها و میتودهای تدریس غرض بهبود کیفیت آموزشی.
- ایجاد فضای محصل محوری غرض توانمند ساختن هرچه بیشتر و بهتر آنان.
- ایجاد فضای اخوت و هم پذیری در راستای تحقق اهداف.

ج. نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کزیدت
1	اساسات اقتصاد کلان (1)	EC110	13	اقتصاد منطقی	EC622	
2	اساسات اقتصاد خرد (1)	EC120	14	اقتصاد منابع طبیعی	EC627	3
3	اساسات اقتصاد کلان (2)	EC210	15	سیاست انکشاف	EC625	2
4	اساسات اقتصاد خرد (2)	EC220	16	کارآموزی	EC628	3
5	تاریخ نظریات اقتصادی	EC360	17	سیاست های عمومی اقتصادی	EC722	2

شماره	نام مضامین	کود نمبر	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید
6	اقتصاد خرد	EC310	3	روش تحقیق	۱۸	3
7	اقتصاد کلان	EC410	2	سیاست های مالی	۱۹	3
8	اقتصاد بین الملل (1)	EC521	2	سمینار	۲۰	3
9	اقتصاد محیط زیست	EC524	3	مونوگراف	۲۱	4
10	تیوری انکشاف	EC523	2	اقتصاد اسلامی (تمدن اسلامی)	۲۲	3
11	اقتصاد افغانستان	EC624	3	بررسی و کنترل	۲۳	3
12	اقتصاد بین الملل (2)	EC621	2	سیاست های پولی	۲۴	2

دیپارتمنت احصائیه و اکونومتری

الف) معرفی دیپارتمنت

دیپارتمنت احصائیه و اکونومتری در سال 1352 تأسیس شد. در پلان درسی جدید که در سال 1365 روی دست گرفته شد، نام این دیپارتمنت را احصائیه و دیموگرافی گذاشتند. در آن زمان هفت استاد داخلی و یک استاد خارجی تدریس می کرد. در سال 1374 نام این دیپارتمنت را به احصائیه و کمپیوتر مبدل کردند. در کریکولم جدید نام این دیپارتمنت احصائیه و اکونومتری ثبت شده است.

ب) اهداف دیپارتمنت

1. دیدگاه

دیپارتمنت احصائیه و اکونومتری متعهد است تا موقف رهبری را در شکل گیری، ارائه خدمات معیاری تحصیلی و تحقیقات علمی نه تنها در افغانستان بلکه در منطقه داشته و از طریق عرضه خدمات تحصیلی معیاری و غیرجانبدارانه با گسترش همکاری و توأمیت با نهادهای معتبر جهانی در عرصه کاربرد احصائیه، کاربرد ریاضی در اقتصاد، تحلیل ارقام، دیموگرافی و مطالعات نفوس موقف خویش را حفظ نموده و هرچه بیشتر تقویت نماید.

2. مأموریت

این دیپارتمنت به حیث یگانه دیپارتمنت ارائه کننده آموزش های احصائیه و کاربردهای ریاضیاتی در عرصه اقتصاد و مدیریت در بخش های روزانه و شبانه متعهد است به:

- ارائه خدمات تحصیلی باکیفیت در علم احصائیه، دیموگرافی و مطالعات نفوس.
- فراهم نمودن و انتقال دانش و مهارت های معاصر، جمع آوری ارقام، تصنیف ارقام، تجزیه و تحلیل به کمک احصائیه تشریحی و استنباطی در رشته اقتصاد تا محصلان را در این رشته، مسلکی به بار آورد.
- فراهم نمودن و انتقال دانش و مهارت های معاصر در عرصه مطالعات نفوس.
- توسعه ظرفیت استادان و اعزام آن ها به کشورهای خارج جهت کسب تحصیلات عالی.

ج. نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید
1	تاریخ نظریات اقتصادی	EC260	۳	۱۶	اقتصاد بین الملل II	EC621	۳
2	سنجش مصارف	EC440	۳	۱۷	اقتصاد ریاضیاتی	EC532	۳
3	انگلیسی برای تجارت	Eng115	۲	۱۸	محاسبه عاید ملی	EC633	۳
4	سنجش مصارف	EC440	۳	۱۹	تخنیک نمونه گیری	EC634	۳
5	تمویل و سرمایه گذاری	EC470	۳	۲۰	انفارماتیک	EC319	۳
6	انگلیسی برای تجارت	EC150	2	۲۱	اساسات دیموگرافی	EC534	۲
7	اقتصاد بین الملل I	EC531	۳	۲۲	کار عملی	ECA617	۲
8	اقتصاد ریاضیاتی	EC532	۳	۲۳	تجارت الکترونیک	MGT320	۳
9	تیوری انکشاف	EC543	۳	۲۴	سیاست های عمومی اقتصادی	EC742	۳
10	اساسات دیموگرافی	EC534	2	۲۵	پروگرام سازی خطی	EC733	۳

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریڈت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریڈت
11	انفارماتیک	EC319	4	۲۶	اکونومتری	EC734	۳
12	مدیریت پروژه	MGT213	۳	۲۷	سیمینار (روش تحقیق)	EC735	۳
13	سیمینار	MGT495	3	۲۸	اقتصاد اسلامی	EC821	۳
14	مونوگراف	ECOM490	۴	۲۹	اکونومتری	EC734	۳
15	تحلیل ارقام	EC833	۳				

دیپارتمنت محاسبه

الف) معرفی دیپارتمنت

دیپارتمنت محاسبه در سال ۱۳۹۵ نظر به ضرورت و نیاز بازار کار در اثر تفاهم میان وزارت تحصیلات عالی، وزارت مالیه و پوهنتون کابل در چوکات پوهنخی اقتصاد احیای مجدد گردید. تدریس اکثر مضامین در این دیپارتمنت به زبان بین‌المللی انگلیسی می‌باشد.

ب) اهداف

1. دیدگاه

دیدگاه دیپارتمنت محاسبه کسب موقف رهبری در سطح ملی و منطقوی در محاسبه علمی و مسلکی می‌باشد.

2. مأموریت

تقویت و بهبود مسلک محاسبه از طریق ایجاد یک محیط سالم علمی برای محصولاتی که محاسبه را به صورت علمی و مسلکی و با در نظر گرفتن معیارهای اخلاقی فرا می‌گیرند، تا جوابده چالش‌های معاصر در سطح ملی و بین‌المللی باشند. علاوه‌تاً این دیپارتمنت مصمم است تا از طریق عرضه خدمات تحصیلی معیاری و غیر جانب‌دارانه با گسترش همکاری و توأمیت با نهادهای معتبر ملی و جهانی در این عرصه فعالیت نموده دامنه فعالیت‌های خویش را گسترش دهد.

د) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	شماره	نام مضامین	کود نمبر
1	اساسات محاسبه مالی ۱	EC-A-110	۱۴	مدیریت مالی ۲	EC-A-631
2	مدیریت در تیوری و عمل		۱۵	محاسبه مالی پیشرفته	EC-A-614
3	اساسات محاسبه مالی ۲	EC-A-211	۱۶	خدمات تفتیش و تضمین	EC-A-641
4	اساسات محاسبه مدیریتی	EC-A-312	۱۷	مالیات	EC-A-616
5	حقوق تجارت	EC-A-331	۱۸	کار عملی	EC-A-617
6	محاسبه میانه	EC-A-313	۱۹	روش‌های تحقیق تجارت	EC-A-750
7	مدیریت مصارف	EC-A-424	۲۰	محاسبه بانک‌های اسلامی	EC-A-715
8	حقوق شرکت‌ها	EC-A-422	21	مالیات پیشرفته	EC-A-746
9	محاسبه شرکت‌ها	EC-A-433	22	محاسبه پیشرفته شرکت‌های گروپی	EC-A-817
۱۰	اساسات تفتیش	EC-A-514	23	تدارکات عامه	EC-A-826
۱۱	محاسبه سکتور عامه	EC-A-540	24	مونوگراف	EC-A-851
۱۲	مدیریت مالی ۱	EC-A-545	25	سیمینار	EC-A-852
۱۳	مدیریت سیستم اطلاعات/ارتباطات تجارتي				EC-A-530

برنامه‌های ماستری پوهنخی اقتصاد

1. برنامه ماستری امور مالی و بانکی

الف) معرفی برنامه ماستری امور مالی و بانکی

برنامه ماستری در رشته امور مالی و بانکی به اساس پیشنهاد پوهنځی، تأیید کمیته فوق لیسانس پوهنتون کابل و تأیید کمیسیون برنامه‌های تحصیلات فوق لیسانس ریاست عمومی انسجام امور اکادمیک مورخ ۱۳۹۱/۹/۲۵ از طریق پیشنهاد شماره ۳۵۶/۳۸۳ مورخ ۱۳۹۱/۹/۲۸ ریاست انکشاف برنامه‌های علمی مربوط ریاست عمومی انسجام امور اکادمیک و حکم شماره ۵۶۸۸/۴۲۴۹ مورخ ۱۳۹۱/۹/۲۹ مقام وزارت تحصیلات عالی ایجاد و در شروع سال ۱۳۹۲ از طریق امتحان رقابتی با پذیرش ۲۵ نفر محصل در دور اول به فعالیت تدریس اکادمیک خویش توسط استادان واجد شرایط آغاز نموده است.

علاوتاً پوهنځی اقتصاد در سال ۱۳۹۳ برنامه ماستری دومی خویش را تحت نام برنامه ماستری اقتصاد ملی بعد از طی مراحل قانونی ایجاد و طی چهار دوره جمعاً به تعداد ۹۹ نفر فارغ‌التحصیل گردیده است.

اما در سال ۱۳۹۶ در نتیجه بازنگری برنامه‌های ماستری این برنامه، با برنامه ماستری امور مالی و بانکی مدغم و لغو تدریجی آن از طریق بورد برنامه‌های ماستری پوهنځی اقتصاد پیشنهاد و منظوری آن نیز از ریاست انسجام امور اکادمیک حاصل گردیده است.

ب) اهداف برنامه

۱. دیدگاه

دیپارتمنت امور مالی و بانکی متعهد است تا خدمات معیاری تحصیلی و تحقیقات علمی را در عرصه امور مالی و بانکی ارائه نماید و کادرهای ورزیده را غرض تقویت سیستم مالی و بانکی کشور به جامعه تقدیم نماید.

۲. مأموریت

دیپارتمنت امور مالی و بانکی به مثابه بزرگ‌ترین کانون علمی کشور در عرصه علم مالی و بانکی متعهد به اجرای مکلفیت‌های ذیل است:

- بهبود، تقویت و ارائه خدمات تحصیلی و تحقیقات باکیفیت عالی و استانداردهای منطقه در عرصه علم مالی و بانکی.
- فراهم نمودن وانتقال دانش و مهارت‌های معاصر مطابق به نیازمندی‌های بازار کار در بخش امور مالی و بانکی.
- تدوین نصاب باکیفیت و استاندارد.
- سهم‌گیری فعالانه استادان و محصلان در غنای کارهای عام المنفعه جامعه توسط ارائه خدمات تحقیقی، مشوره‌ها، برنامه‌های آموزشی و سایر فعالیت‌های داوطلبانه به رهبری استادان و محصلان دیپارتمنت.

ج) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایدیت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایدیت
۱	محاسبه مالی پیشرفته	EC511	3	۸	اکونومتری مالی پیشرفته	EC524	3
۲	بودجه عامه	EC512	3	۹	مسائل مالی و پولی بین‌المللی	EC531	3
۳	مدیریت در سیستم بانکی	EC513	3	۱۰	بانک‌داری معاصر	EC532	3
۴	روش تحقیق	EC514	3	۱۱	مدیریت مالی سکور عامه	EC533	3
۵	اقتصاد عامه پیشرفته	EC521	3	۱۲	بانک‌داری و امور مالی اسلامی	EC534	3
۶	بررسی و تفتیش	EC522	3	۱۳	تیزس ماستری	EC542	10
۷	بانک مرکزی و سیاست‌های پولی پیشرفته	EC523	3	۱۴			

ه) توأمیت‌ها

- تفاهم‌نامه میان وزارت تحصیلات عالی و وزارت معارف غرض ایجاد برنامه ماستری امور مالی و بانکی برای کارمندان وزارت معارف به تاریخ ۱۳۹۶/۱/۳۰؛
- تفاهم‌نامه میان وزارت تحصیلات عالی و ریاست کل دافغانستان بانک غرض ایجاد برنامه ماستری امور مالی و بانکی برای کارمندان ریاست بانک مرکزی به تاریخ ۱۳۹۷/۶/۲۴؛
- تفاهم‌نامه میان وزارت تحصیلات عالی و ریاست بانک ملی افغان غرض ایجاد برنامه ماستری امور مالی و بانکی برای کارمندان ریاست بانک ملی افغان به تاریخ ۱۳۹۷/۶/۲۴؛

2. برنامه ماستری اداره تجارت

الف) معرفی برنامه

پوهنځی اقتصاد در سال ۱۳۹۵ در اثر عقد تفاهم‌نامه به کمک USWDP برنامه ماستری اداره تجارت (MBA) را نیز بعد از طی مراحل قانونی ایجاد نمود. نخستین دوره فارغان این برنامه در سال ۱۳۹۶ به تعداد ۲۰ نفر بود.

ب) اهداف

1. دیدگاه

دیپارتمنت منجمنت و اداره تشبثات پوهنځی اقتصاد متعهد بر ایفای یک نقش رهبری در فراهم ساختن تحصیلات با کیفیت و تخصصی در عرصه مدیریت تشبثات به منظور رشد و توسعه کسب و کار می‌باشد.

2. مأموریت

توانمندسازی محصلان برای مدیریت و رهبری موفقانه تشبثات توسط ارائه دانش و مهارت‌های کسب و کار.

3. اهداف اساسی

1. فراهم نمودن محیط حمایتی اکادمیک برای محصلان؛
2. تطبیق نصاب تحصیلی مبتنی بر نیازمندی‌های بازار کار؛
3. مساعد ساختن زمینه روش‌های آموزشی محصل محور مبتنی بر OBE و SCL؛
4. توانمندساختن محصلان با گرایش و مهارت‌های آموزشی درازمدت؛
5. ایجاد و حفظ روابط مؤثر دوجانبه با تشبثات و سایر نهادها.

ج) نصاب تحصیلی

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدیت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدیت
۱	مبانی استراتژی تجارت	MGT511	3	۱۱	اقتصاد خرد و متوسط	ECON527	3
۲	مدیریت بازاریابی	MKT512	3	۱۲	اخلاق و حقوق تجارت	BL531	۱,۵
۳	روش تحقیق	STAT513	3	۱۳	ایجاد سازمان جدید	MGT532	۳
۴	تحلیل کمی	STAT514	3	14	تحلیل و گزارش‌دهی امور مالی	ACC533	۳
۵	مدیریت امور مالی	FIN521	3	15	رفتار سازمانی	MGT534	۳
۶	ارتباطات تجارتي	MGT522	1.5	16	تحقیق بازار	MKT534	۳
۷	مدیریت سیستم اطلاعات	MIS523	3	17	مدیریت SME	MGT536	۳
8	مدیریت منابع انسانی	MGT524	3	18	مدیریت عملیاتی	MGT537	۳
9	تجارت بین‌المللی	MGT525	3	19	رساله ماستری	MGT542	۱۰
10	حسابداری مدیریتی و هزینه	ACC526	3	20			

پوهنځی انجنیري

۱. معرفي پوهنځي

در ابتدای سال 1335 در پوهنځی علوم طبیعی پوهنتون کابل یک دیپارتمنت به نام دیپارتمنت انجنیري تأسيس شد. برای دور اول به تعداد 23 شاګر در این دیپارتمنت تازه تأسيس ثبت نام کردند.

در سال 1337 یک پوهنځی مشترک به نام "پوهنځی زراعت و انجنیري" در چوکات پوهنتون کابل تأسيس و جایګزین دیپارتمنت انجنیري پوهنځی علوم طبیعی ګرديد و یک کریکولم چهارساله برای این پوهنځی در نظر ګرفته شد.

یک سال بعد فقط چهارنفر تحصیلات شان را مؤفقا نه تکمیل کرده و به درجهٔ لیسانس (B.Sc.) در رشتهٔ انجنیري عمومی فارغ التحصیل شدند.

در سال 1342 این پوهنځی مشترک به دو پوهنځی انجنیري و زراعت جدا ګرديد. پوهنځی انجنیري را یک تیم پوهنتون های امریکایی که بنام United States Engineering Team (USET) مسمی ګرديده بود در سه دیپارتمنت یعنی انجنیري برق، سیول و میخانیک همکاری می نمود. در این تیم حدود 11 پوهنتون مختلف دخیل بودند که در بخش نصاب، تدریس، تحقیق و ارتقای ظرفیت یاری می رساند.

در سال 1345، دیپارتمنت مهندسی در چوکات پوهنځی انجنیري ایجاد ګرديد. در سال 1347 اولین مرکز زلزله سنج در سطح ملی در پوهنځی انجنیري تأسيس ګرديد که به وسایل و تجهیزات مدرن و سایر امکانات و تسهیلات مورد ضرورت مجهز بود، فعالیت این مرکز جریان دارد.

نصاب رشته تحصیلی در پوهنځی انجنیري از بدو تأسيس الی سال 1349 یک برنامه چهارساله بود که در هشت سمستر تکمیل می ګرديد. اما در سال 1349 نصاب چهار ساله به یک نصاب پنج ساله تعدیل یافت.

همچنین در سال 1349 یک مرکز به نام Center for Engineering Consultation, Scientific Advices and Applied Research (CECSAR) رسماً در چوکات پوهنځی انجنیري آغاز به کار کرد. مرکز سکسار (CECSAR) تا سال 1360 که نظر به شرایط عمومی حاکم بر کشور، پوهنځی انجنیري به از بین رفتن تدریجی مواجه ګرديد، به فعالیت خویش ادامه داد.

در سال 1355 یک ساختمان دیگر به مساحت 3000 متر مربع نیز اعمار ګرديد. تعداد جدید الشمولان به 900 نفر افزایش یافت در حالی که پیش از آن بین 100 تا 150 نفر بود. این افزایش به دلیل آن صورت ګرفت که نیاز بیشتر به انجنیران برای ګسترش ساخت و ساز در پلان انکشافی ملی پنج ساله پیش بینی شده بود.

کیفیت تدریس و زبان تدریس (انگلیسی) پوهنځی انجنیري را به شهرت رسانید تا جائیکه یکی از بهترین پوهنتون های منطقه شناخته شد و حدود 15-20 محصلان بین المللی منجمله از کشورهای همسایه و فرا منطقه در آن ثبت نام نمودند.

در سال 1360 بنابر ملحوظات سیاسی توسط حکومت وقت لغو تدریجی پوهنخی انجیری آغاز گردید و آخرین دور محصلان این پوهنخی در سال 1364 فارغ التحصیل گردیدند.

در سال 1368 پوهنخی انجیری دوباره احیا و شروع به فعالیت نمود. در جریان سالهای 1386 تا 1389، پوهنتون ایالتی کنزاس همکاری با این پوهنخی را (با تمویل بانک جهانی) انجام داد که در نتیجه این همکاری نصاب درسی پوهنخی انجیری پوهنتون کابل تجدید نظر گردید و دوره اکادمیک پنجساله این پوهنخی به دوره چهارساله تغییر یافت، همچنان میکانیزم سیستم کزیدت به حیث بدیل سیستم سمستروار جاری وقت پیشنهاد گردید.

۲. اهداف

الف) دیدگاه

پوهنخی انجیری تلاش خواهد کرد تا یک مرکز فعال و زنده در نوآوری و خلاقیت متمرکز بر آموزش، یادگیری متدوام حرفه‌یی و تخصصی، تحقیق، کارآفرینی و مشارکت با جوامع منطقه‌یی و جهانی باشد.

پوهنخی انجیری تلاش می‌کند تا با تولید، آموزش و اشاعه دانش فنی-تخصصی، خدمات با اعتبار و کاربردی در جامعه ارایه نماید.

ب) مأموریت

مأموریت پوهنخی انجیری، ارتقا و برتری در تدریس، تحقیق و یادگیری در آموزش و تحصیل سیستماتیک رشته‌های مختلف انجیری، مهندسی و شهرسازی است. هدف ما تولید فارغ التحصیلان این پوهنخی با هردو اساس قوی در دانش فنی و تخصصی و مهارت‌های مکمل است که تماماً نیازهای کلیدی اشخاص مسلکی و مؤفق در دنیای مدرن امروز است.

ج) اهداف اساسی

پوهنخی انجیری، آموزش و تحقیقاتی را ارائه می‌دهد که بر خلاقیت‌های مختلف تأکید نموده، تمام درس‌ها، سخنرانی‌ها، آزمایش‌ها، و جدیدترین تحقیقات و طیف گسترده‌یی از برنامه‌های آموزشی و تحقیق بین‌المللی را برای محصلان عزیز فراهم می‌کند. در پوهنخی انجیری آن‌چه را محصلان به دست می‌آورند، دانش تخصصی است که شامل کنجکاوی و تحرک شدید برای فراگیری محتویات گسترده‌یی از دانش، اخلاق اکادمیک، حساسیت ذهنی و حساسیت عمیق برای درک نیازهای جامعه، توانایی کشف و حل مشکلات و توانایی ارتباط قوی برای تسهیل درک متقابل می‌باشد.

پوهنخی انجیری خوش بین است تا تمام محصلان ما به درجات عالی با کسب دانش متوقع فارغ شوند و بتوانند در مقیاس جهانی شگوفایی خویش را به نمایش بگذارند.

پوهنخی انجیری در کنار ارتقای سطح علمی آموزشی استادان و کارمندان پوهنخی به معیاری‌سازی نصاب درسی جهت تحقیق اهداف ذیل تلاش می‌نماید:

- ارایه خدمات تحصیلی باکیفیت با توجه به نیازهای محصلان و جامعه،
- ایجاد و توسعه امکانات و تسهیلات برای اجرای تحقیقات علمی کاربردی به روز،
- ایجاد و توسعه زیربنایها و تکنالوژی آموزشی،
- معیاری‌سازی سیستم ارزیابی استادان و محصلان،
- عقد توأمیت‌های علمی-آموزشی با سایر پوهنتون‌های منطقه‌یی و بین‌المللی.

۳. توأمیت‌ها

1. شرکت انجیری تسلا (Tesla Engineering Co.)
2. شرکت انجیری ACG
3. شرکت هوایی آریانا افغان (AAA)
4. شرکت دینامیک ویژن (Dynamic Vision)
5. شرکت مشورتی لیمه (LEMA Consultancy)
6. اداره مستقل تعلیمات تخنیکی و مسلکی (TVET)
7. اداره مستقل انکشاف زون پایتخت (CRIDA)
8. سازمان جهانی شهرهای هوشمند (WeGO)
9. پوهنخی فزیک پوهنتون کابل.

۴. دیپارتمنت‌ها

پوهنځی انجنیري دارای شش دیپارتمنت است که هر کدام به مقتضای نیاز جامعه ایجاد شده و فعالیت می نمایند:

1. دیپارتمنت انجنیري سیول

الف) معرفی

دیپارتمنت انجنیري سیول در سال 1335 ایجاد گردیده است و از آن زمان تا حال به حیث یکی از رشته‌های خوش‌نام و با شهرت در چوکات پوهنځی انجنیري فعالیت می نماید.

با در نظر داشت تحولات علمی و تکنالوژی و شکل‌گیری نیازهای جدید در جامعه، این دیپارتمنت در دو سال اخیر نصاب درسی و اهداف آموزشی خویش را با در نظر داشت نتایج نیازسنجی‌های آموزشی تجدیدنظر نموده و متعهد است که خدمات آموزشی معیاری برای محصلان این رشته ارائه نماید و تحقیقات علمی معتبر و کاربردی را انجام دهد.

ب) اهداف دیپارتمنت

1. دیدگاه

دیپارتمنت انجنیري سیول قصد دارد افراد با استعداد را با احترام به تاریخ، طبیعت و فرهنگ ملی و منطقه‌یی، و همچنان با چشم انداز بین‌المللی که بتواند در زمینه دیزاین و استراتژی انجنیري سیول، سیاست و برنامه‌ریزی در زمینه توسعه، و مدیریت زیربنایها از جمله ترانسپورت، محیط زیست، شهرها، کاهش آسیب، اطلاعات و انرژی را به جامعه تقدیم نماید.

2. مأموریت

ایجاد زمینه‌های گسترش مهارت‌های علمی و کاربردی در انجنیري سیول جهت تربیت انجنیران متعهد، خلاق و توانا و متخصص در ساحة ساختمان‌سازی، راه و جاده‌سازی، پل‌سازی و منابع آبی.

3. اهداف اساسی

این دیپارتمنت سعی می کند در دوره لیسانس به تربیه انجنیران متخصص و متعهد بپردازد که بعد از فراغت قادر به انجام فعالیت‌های ذیل باشند:

- توانایی تدریس در مؤسسات انجنیري - تخنیکي،
- توانایی طرح، تدوین، اجرا، و ارزیابی ساختمان‌های رهائشی، صنعتی و شهرک‌ها،
- توانایی طرح و اجرای پروژه‌های راه و جاده‌سازی،
- توانایی اجرای تحقیقات علمی کاربردی در حوزه ساختمان‌های هوشمند،
- توانایی طراحی برنامه‌های آموزشی ارتقای ظرفیت فنی - تخنیکي،
- توانایی اجرای برنامه‌های نظارت از پروژه‌های ساختمانی،
- زمینه‌سازی ورود محصلان به دوره تحصیلات ماستری در انجنیري سیول.

ج. نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید
1	پروگرامینگ کمپیوتر	EE 102	3	۱۴	انجنیري اقتصاد	CE 301	3
2	ستاتیکس	CE 201	3	۱۵	تحلیل سترکچر I	CE 302	3
3	دینامیکس	ME 203	3	۱۶	هایدرولوژی	CE 303	3
4	مقاومت مواد	CE 202	4	۱۷	سروی 1	CE 304	3
5	انجنیري جیولوژی	CE305	۳	۱۸	کانکریٹ - ۲	CE 401	۴
6	کانکریٹ 1	CE306	4	۱۹	انجنیري زلزله	CE 402	3
7	هایدرالیکیس	CE307	4	۲۰	انجنیري آبرسانی	CE 403	3
8	دیزاین ساختمان‌های فولادی	CE308	3	۲۱	میتود و مواد ساختمانی	CE 404	3
9	سروی 2	CE309	3	۲۲	انجنیري ترانسپورتیشن	CE 405	3
10	تحلیل سترکچر II	CE 310	3	۲۳	انجنیري خاک	CE 406	۴
11	انجنیري فاضلاب	CE407	3	۲۴	انتخاب مسلکی (دیزاین بند)	CE 410	3

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت
12	انجینری تهداب‌ها	CE408	4	۲۵	سرکسازی	CE 411	3
13	دیزاین پروژه	CE409	3	۲۶	انتخاب غیر مسلکی (منجنت ساختمان)	CE 412	3

۲. دیپارتمنت انجینری میخانیک

الف) معرفی دیپارتمنت

دیپارتمنت انجینری میخانیک در سال 1337 ایجاد گردیده است و از آن زمان تا حال به حیث یکی از رشته‌های صنعتی و تولیدی خوش نام و باشهرت در چوکات پوهنخی انجینری فعالیت می‌نماید.

با در نظر داشت تحولات علمی و تکنالوژی و شکل‌گیری نیازهای جدید در جامعه، این دیپارتمنت در دو سال اخیر نصاب درسی و اهداف آموزشی خویش را با در نظر داشت نتایج نیازسنجی‌های آموزشی تجدیدنظر نموده و متعهد است که خدمات آموزشی معیاری برای محصلان این رشته ارایه نماید و تحقیقات علمی معتبر و کاربردی را انجام دهد.

ب) اهداف دیپارتمنت

1. دیدگاه

این دیپارتمنت بر اساس پنج زیرشاخه، یعنی تهویه و تسخین، ساخت و فرایند تولید، هوافضا، ماشین ابزار و مکاترونیک، آموزش و تحقیقاتی را پوشش می‌دهد که کارکردهای آن شامل محیط زیست، طراحی و تولید انرژی زیست‌محیطی و انجینری سیستم است. این دیپارتمنت به هدف حمایت از صنایع تولیدی، متخصصان و محققانی را تربیه می‌کند که فعالانه در زمینه علوم علمی و صنایع کاربردی و همچنان استفاده از تکنالوژی‌های نوین در زمینه تحقیقات علمی مصدر خدمت می‌شدند.

2. مأموریت

ایجاد زمینه‌های گسترش مهارت‌های علمی و کاربردی در انجینری میخانیک جهت تربیت انجینران میخانیک متعهد، خلاق و توانا و متخصص در حوزه تأسیسات ساختمان، موتورسازی، نانو تکنالوژی، اتومیکانیزه شدن، تولید صنعتی و تسلیحات.

3. اهداف اساسی

این دیپارتمنت سعی می‌کند در دوره لیسانس به تربیه انجینران میخانیک متخصص و متعهد پردازد که بعد از فراغت قادر به انجام فعالیت‌های ذیل باشند)

- توانایی تدریس در مؤسسات انجینری - تخنیک
- توانایی طرح، تدوین، اجرا، و ارزیابی تأسیسات ساختمان‌های رهاشی و صنعتی، کارخانه‌جات صنعتی و سیستم‌های رباتیک
- توانایی طرح و اجرای پروژه‌های تولید توان آبی، بادی، نوری و هسته‌یی
- توانایی اجرای تحقیقات علمی کاربردی در حوزه سیستم‌های هوشمند صنعتی
- توانایی طراحی برنامه‌های آموزشی ارتقای ظرفیت فنی - تخنیک
- توانایی اجرای برنامه‌های نظارت از پروژه‌های صنعتی
- زمینه‌سازی ورود محصلان به دوره تحصیلات ماستری در انجینری میخانیک

ج. نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت
1	فزیک انجینری I	PHYS101	۴	۱۶	دینامیک ماشین‌ها	ME307	4
2	دیزاین به کمک کمپیوتر	ME102	۳	۱۷	انتخاب مسلکی	ME312	3
3	فزیک انجینری II	PHYS102	۴	۱۸	پروسه تولید I	ME308	۳
4	کلکولس III	MATH203	۳	۱۹	منجنت انجینری 1	ME309	3
5	فزیک انجینری III	PHYS203	۴	۲۰	لابراتوار انسترومنت	ME310	3
6	معادلات تفاضلی انجینری	MATH204	۴	۲۱	ترمودینامیک II	ME311	3
7	دینامیکس	ME 203	۳	۲۲	ماشین‌های احتراق داخلی	ME412	3

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کريدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کريدت
8	مقاومت مواد	CE 202	4	23	انتقال حرارت	ME413	3
9	تیوری متریکس تطبیقی	MATH305	3	24	تحلیل فاینایت المنت	ME414	4
10	ترمودینامیک I	ME304	3	25	پروسه تولید II	ME415	3
11	سرکت های برقی و ماشین ها	EE305	4	26	کنترول آتوماتیک	ME416	4
12	مخاینیک سیال	ME305	4	27	دیزاین عناصر ماشین	ME419	3
13	کینماتیکس	ME306	3	28	دیزاین پروژه های صنعتی	ME420	3
14	تهویه و تسخین (HVAC)	ME417	4	29	سیمینار	ME423	3
15	منجمنت II	ME418	3	30	انتخاب مسلکی	ME424	3

3. دیپارتمنت مهندسی

الف) معرفی دیپارتمنت

دیپارتمنت مهندسی در سال 1337 ایجاد گردیده است و از آن زمان تا حال به حیث یکی از رشته های خوش نام در چوکات پوهنځی انجینیری فعالیت می نماید.

اکثر استادان این دیپارتمنت تحصیلات خویش را در جاپان به پایان برده اند.

این دیپارتمنت متعهد است که خدمات آموزشی معیاری را برای محصلان این رشته ارایه نمایند و تحقیقات علمی معتبر و کاربردی را انجام دهد.

ب) اهداف دیپارتمنت

1. دیدگاه

دیپارتمنت مهندسی قصد دارد که به منظور آموزش افراد با استعداد، که چشم انداز و خلاقیت وسیع دارند، دانش برنامه ریزی معماری، طراحی، تولید، حفظ، تکنالوژی و هنر در زمینه های برنامه ریزی، ساخت و ساز و محیط زیست را فراهم سازد. همچنان کسانی که به دست آوردن دانش و توانایی جامع برای طراحی و ارایه راه های حل، و کسانی که به پایداری و توسعه انسان کمک خواهد کرد، به جامعه تقدیم نماید.

2. مأموریت

ایجاد زمینه های گسترش مهارت های علمی و کاربردی در مهندسی جهت تربیت مهندسین متعهد، خلاق و توانا و متخصص در ساحه طراحی ساختمان های رهائشی و صنعتی، میدان ها، پارک ها و ساحات سبز رهائشی.

3. اهداف اساسی

این دیپارتمنت سعی می کند در دوره لیسانس به تربیه مهندسی متخصص و متعهد بپردازد که بعد از فراغت قادر به انجام فعالیت های ذیل باشند)

- توانایی تدریس در مؤسسات انجینیری - تخنیکي
- توانایی طراحی، تدوین و نظارت ساختمان های رهائشی، صنعتی و شهرک ها
- توانایی طرح و اجرای پروژه های مهندسی صنعتی
- توانایی اجرای تحقیقات علمی کاربردی در حوزه مهندسی نوین
- توانایی طراحی برنامه های آموزشی ارتقای ظرفیت فنی - تخنیکي
- توانایی اجرای برنامه های نظارت از پروژه های ساختمانی
- زمینه سازی ورود محصلان به دوره تحصیلات ماستری در مهندسی

ج. نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کريدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کريدت
1	ترسیمات مهندسی 1	AR 109	3	18	طراحی مهندسی 4	AR304	5
2	طراحی مهندسی 1	AR201	4	19	سیستم های پایدار محیطی	AR318	3
3	تاریخ مهندسی 1	AR213	2	20	تجهیزات تخنیکي 1	AR319	3

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت
4	سکچ مهندسی 1	AR211	2	۲۱	طراحی مهندسی 5	AR405	5
5	کاربرد رنگ در مهندسی	AR229	2	۲۲	کاربرد کمپیوتر در مهندسی	AR428	3
6	طراحی مهندسی 2	AR202	4	۲۳	تجهیزات تخنیکي 2	AR420	3
7	تاریخ مهندسی 2	AR214	2	۲۴	انتخاب غیر مسلکی	AR4XX	3
8	ساختمان 1	AR216	3	۲۵	طراحی محیطی و جامعه	AR422	3
9	سکچ مهندسی 2	AR212	2	۲۶	طراحی مهندسی 6	AR406	5
10	طراحی مهندسی 3	AR 303	5	۲۷	برنامه ریزی و طراحی ساحه	AR423	3
11	تاریخ مهندسی 3	AR 315	2	۲۸	تیوری شهرسازی	AR424	3
12	ساختمان 2	AR 317	3	۲۹	طراحی داخلی	AR425	3
13	طراحی مهندسی 7	AR507	5	۳۰	طراحی شهری	AR508	5
14	سیمینارها در مهندسی	AR526	3	۳۱	تاریخ هنر	AR530	2
۱۵	برنامه ریزی پروژه	AR527	2	۳۲	انتخاب مسلکی	AR5xx	۴
۱۶	انتخاب مسلکی	AR5xx	4	۳۳	انتخاب غیر مسلکی	AR5xx	۳
۱۷	انتخاب غیر مسلکی	AR5xx	3				

4. دیپارتمنت انجیری برق و الکترونیک

الف) معرفی دیپارتمنت

دیپارتمنت انجیری برق و الکترونیک در سال 1339 ایجاد گردیده است و از آن زمان تا حال به حیث یکی از رشته‌های خوب در چوکات پوهنخی انجیری فعالیت می‌نماید. اکثر استادان این دیپارتمنت تحصیلات خویش را در جاپان به پایان برده‌اند. این دیپارتمنت متعهد است که خدمات آموزشی معیاری برای محصلان این رشته ارایه نماید و تحقیقات علمی معتبر و کاربردی را انجام دهد.

ب) اهداف دیپارتمنت

1. دیدگاه

دیپارتمنت انجیری برق و الکترونیک متخصصانی را در زیر شاخه‌های منابع برق، الکترونیک، مخابرات و سیستم‌های هوشمند تربیه می‌کند تا همه مسائل تولید توان برقی، شرکت‌های کنترولی صنعتی و ایجاد ارزش برای انجام تحقیقات علمی و ارائه راه حل برای مشکلات مختلف، رفع گردد.

2. مأموریت

ایجاد زمینه‌های گسترش مهارت‌های علمی و کاربردی در توان برقی و سیستم‌های الکترونیک جهت تربیت انجیران متعهد، خلاق و توانا و متخصص در ساحه طراحی منابع توان آبی، سیستم مخابرات، سیستم‌های هوشمند و رباتیک.

3. اهداف اساسی

این دیپارتمنت سعی می‌کند در دوره لیسانس به تربیه انجیران متخصص و متعهدی بپردازد که بعد از فراغت قادر به انجام فعالیت‌های ذیل باشند)

- توانایی تدریس در مؤسسات انجیری - تخنیکي؛
- توانایی طراحی، تدوین و نظارت تأسیسات تولید توان برقی، ساختمان‌های هوشمند الکترونیکي؛
- توانایی طرح و اجرای پروژه‌های صنعتی الکترونیکي؛
- توانایی اجرای تحقیقات علمی کاربردی در حوزه الکترونیک و سیستم‌های اتو الکترومکانیکي؛
- توانایی طراحی برنامه‌های آموزشی ارتقای ظرفیت فنی - تخنیکي؛
- توانایی اجرای برنامه‌های نظارت از پروژه‌های وایرینگ تأسیسات رهایشی و صنعتی؛
- زمینه‌سازی ورود محصلان به دوره تحصیلات ماستری در انجیری برق و الکترونیک.

ج. نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت
1	پروگرامینگ کمپیوتر	EE 102	3	۱۴	سیستم کمونیکیشن I	EE 416	3
2	فزیک انجنیری III	PHYS 203	4	۱۵	پاور سیستم I	EE 411	3
3	معادلات تفاضلی انجنیری	MATH204	4	۱۶	پاور الکترونیکس I	EE 410	3
4	تحلیل سرکت I	EE 203	4	۱۷	کنترول اتوماتیک	EE 415	4
5	انجنیری کمپیوتر	EE 205	4	۱۸	تیوری ساحهٔ مقناطیسی برقی	EE 414	3
6	مایکروکنترولر	EE 306	4	۱۹	منابع انرژی قابل تجدید	ME 312	3
7	تحلیل سرکت II	EE 304	3	۲۰	انتخاب مسلکی	EE 4xx	3
8	الکترونیکس I	EE 308	4	۲۱	انتخاب مسلکی	EE 4xx	3
9	تیوری متریکس تطبیقی	MATH305	3	۲۲	انتخاب مسلکی	EE 4xx	3
10	انرژی کنورژن I	EE 312	4	۲۳	سمینار انجنیری	EE 421	3
11	دیجیتال سیستم دیجیتال	EE 307	3	۲۴	پروژه‌های صنعتی	EE 420	3
12	سیگنال و سیستم	EE 314	3	۲۵	انرژی کنورژن II	EE 313	4
13	الکترونیکس II	EE 309	4				

5. دیپارتمنت انجنیری انرژی

الف) معرفی دیپارتمنت

دیپارتمنت انجنیری انرژی بر اساس امکان‌سنجی انجام شده و نیازمندی شدید سکتور انرژی در سال 1393 ایجاد شده است.

ب) اهداف دیپارتمنت

1. دیدگاه

دیپارتمنت انجنیری انرژی به هدف ارائه آموزش‌های اساسی و تحقیقاتی در حوزه‌های انرژی در زمینه‌های انرژی خورشیدی، بیوگاز، باد، چشمه‌های انرژی آب و عملکرد سیستم‌های فزیک، هماهنگ‌سازی طبیعت و انسان از طریق طراحی خلاقانه سیستم‌های پراانرژی هوشمند فعالیت دارد.

2. مأموریت

ایجاد زمینه‌های گسترش مهارت‌های علمی و کاربردی در منابع تجدیدپذیر انرژی، مؤثریت استفاده از انرژی و سیستم‌های پایدار انرژی جهت تربیت انجیران متعهد، خلاق و توانا و متخصص در ساحهٔ طراحی منابع توان خورشیدی، سیستم‌های پایدار انرژی، سیستم‌های هوشمند انرژی.

3. اهداف اساسی

این دیپارتمنت سعی می‌کند در دورهٔ لیسانس به تربیهٔ انجیران متخصص و متعهدی بپردازد که بعد از فراغت قادر به انجام فعالیت‌های ذیل باشند)

- توانایی تدریس در مؤسسات انجنیری - تخیلی
- توانایی طراحی، تدوین و نظارت تأسیسات تولید انرژی‌های نو و تجدیدپذیر، ساختمان‌های هوشمند انرژی
- توانایی طرح و اجرای پروژه‌های صنعتی و انرژی‌های نو
- توانایی اجرای تحقیقات علمی کاربردی در حوزهٔ انرژی خورشیدی، باد و آب
- توانایی طراحی برنامه‌های آموزشی ارتقای ظرفیت فنی - تخیلی
- توانایی اجرای برنامه‌های نظارت از پروژه‌های توزیع انرژی تأسیسات رهایشی و صنعتی
- زمینه‌سازی ورود محصلان به دورهٔ تحصیلات ماستری در انجنیری انرژی.

ج. نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت
1	پروگرامینگ کمپیوتر	EE 102	3	۱۴	سیستم‌های توان I	EN305	3
2	فزیک انجنیری III	PHYS 203	4	۱۵	تولید، انتقال و توزیع انرژی برق III	EN306	4

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید
3	معادلات تفاضلی انجینیری	MATH204	4	۱۶	سیستم های انرژی در تعمیرات	EN307	4
4	تحلیل سرکت I	EE 203	4	۱۷	انرژی قابل تجدید II	EN308	4
5	منابع انرژی و مواد برای تطبیقات آن	EN 201	4	۱۸	ترمودینامیکس II	EN309	3
6	میخانیک سیال	ME 305	4	۱۹	تنظیم و ترافیک انرژی	EN410	3
7	تحلیل سرکت II	EE 304	3	۲۰	اقتصاد انجینیری انرژی	EN411	3
8	انرژی قابل تجدید I	EN 302	3	۲۱	سیستم های حرارتی سیال	EN412	3
9	تیوری متریکس تطبیقی	MATH305	3	۲۲	تحفظ انرژی	EN413	4
10	انرژی کنورژن I	EN 303	4	۲۳	انتقال حرارت	EN414	3
11	پسی و قانون بین المللی انرژی	EN 415	3	۲۴	انتخاب مسلکی	EN4xx	3
12	دیزاین پروژه های انرژی	EE 416	۳	۲۵	نیروگاه برق حرارتی	EN418	4
13	سیمینار	EN 417	3	۲۶	انتخاب مسلکی	EN4xx	4

6. دیپارتمنت طراحی و برنامه ریزی شهری

الف) معرفی دیپارتمنت

دیپارتمنت طراحی و برنامه ریزی شهری بر اساس امکان سنجی انجام شده و نیازمندی سکتور شهری (شهرداری ها و وزارت شهرسازی و مسکن) در بهار 1397 ایجاد گردیده است

این دیپارتمنت متعهد است که خدمات آموزشی معیاری برای محصلان این رشته ارایه نماید و تحقیقات علمی معتبر و کاربردی انجام دهد.

ب) اهداف دیپارتمنت

1. دیدگاه

دیپارتمنت طراحی و برنامه ریزی شهری قصد دارد تا افراد با استعدادی را که می توانند در بخش توسعه در سراسر کشور و در سطح منطقه در زمینه برنامه ریزی شهری، طراحی شهری، برنامه ریزی شهری، ترانسپورت شهری، تجزیه و تحلیل شهری، پلانگذاری و طراحی محیط زیست شهری، سیستم های آب شهری، محیط زیست شهری، و مدیریت شهری فعالیت نمایند، به جامعه تقدیم نماید.

2. مأموریت

ایجاد زمینه های گسترش مهارت های علمی و کاربردی در طراحی شهری و برنامه ریزی جهت تربیت مهندسان شهری متعهد، خلاق و توانا و متخصص در ساحة طراحی تجزیه و تحلیل شهری، سیستم های آب شهری و مدیریت شهری.

3. اهداف اساسی

این دیپارتمنت سعی می کند در دوره لیسانس به تربیه مهندسان شهری متخصص و متعهدی پردازد که بعد از فراغت قادر به انجام فعالیت های ذیل باشند)

- توانایی تدریس در مؤسسات انجینیری - تخنیکي
- توانایی طراحی، تدوین و مدیریت سیستم های شهری و برنامه ریزی سیستم های مرتبط شهری
- توانایی طرح و اجرای پروژه های شهری
- توانایی اجرای تحقیقات علمی کاربردی در حوزه برنامه ریزی و طراحی شهرهای هوشمند
- توانایی طراحی برنامه های آموزشی ارتقای ظرفیت فنی - تخنیکي
- توانایی اجرای برنامه های نظارت از پروژه های شهرداری ها
- زمینه سازی ورود محصلان به دوره تحصیلات ماستری در طراحی شهری.

ج. نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید
1	لابراتوار شهری II	UDP 104	3	۱۳	پروژه شهری II	UDP 302	5

تعداد کریڈت	کود نمبر	نام مضامین	شماره	تعداد کریڈت	کود نمبر	نام مضامین	شماره
3	CE 303	ترانسپورټیشن	۱۴	4	UDP 201	لابراتوار شهری III	2
3	UDP 303	زیربنای شهری	۱۵	2	UDP 202	تاریخ شهرسازی II	3
5	UDP 401	پروژه شهری III	۱۶	2	AR 317	سیستم‌های پایدار محیطی	4
3	UDP 402	احیا، بازسازی و نوسازی شهری	۱۷	2	UDP 204	تیوری شهرسازی	5
3	UDP 403	حفظ بافت‌های تاریخی شهری	۱۸	4	UDP 205	لابراتوار شهری IV	6
3	UDP 404	برنامه‌ریزی محیطی	۱۹	2	UDP 206	تاریخ شهرسازی افغانستان	7
3	UDP405	برنامه‌ریزی منطقه‌ای	۲۰	3	UDP 207	سروری شهری II	8
5	UDP 407	پروژه شهری IV	۲۱	2	SOC 201	جامعه‌شناسی شهری I	9
3	UDP 408	مدیریت شهری	۲۲	5	UDP 301	پروژه شهری I	10
3	UDP 409	بهسازی شهری	۲۳	2	GEO 301	GIS	11
3	UDP 410	برنامه‌ریزی و طراحی پایدار	۲۴	3	ECO 301	اقتصاد II	12

پوهنځی بیولوژی

۱. معرفی پوهنځی

پوهنځی بیولوژی نخست در چوکات پوهنځی ساینس پوهنتون کابل در سال ۱۳۲۱ به حیث دیپارتمنت بیولوژی تأسیس شد و شروع به فعالیت نمود. مفکوره تأسیس پوهنځی علوم طبیعی وقتی به میان آمد که کمبود استادان نظریه ازدیاد روزافزون شاگردان در مکاتب متوسطه و لیسه‌ها از یک طرف و کمبود متخصصان در رشته‌های مختلف علوم طبیعی نظر به انکشاف و توسعه نسبی صنایع از طرف دیگر مورد توجه قرار گرفت. بنابراین این پوهنځی به منظور رفع نیازمندی‌های متذکره به حیث سومین پوهنځی پوهنتون کابل به نام فاکولته ساینس که بعداً به پوهنځی علوم طبیعی مسمما گردید، تأسیس شد. اولین دسته از محصلان شامل در پوهنځی ساینس ۲۱ نفر بود، که به رشته‌های ریاضی، فزیک، کیمیا و بیولوژی آغاز به تحصیل نمودند. متخصصان رشته‌های مختلف علوم طبیعی که در آن زمان در وزارت‌های امور مربوط به پروژه‌ها مصروف کار بودند یا در پست‌های عالی اداره‌ها و مؤسسات دولتی ایفای وظیفه می‌نمودند تشویق گردیدند که وظیفه تدریس را در این پوهنځی بپذیرند، تا به همکاری آنان پوهنځی به فعالیت آغاز نماید.

محصلان در آن زمان در رشته‌های «کیمیا و بیولوژی» و «ریاضی و فزیک» تحصیل می‌کردند. در سال ۱۳۴۸ ساخت اکادمیک پوهنځی تغییر نمود و به اساس آن در نصاب تحصیلی آن اصلاحات به وجود آمد و نصاب تحصیلی جنبه اختصاصی تری به خود گرفت و موجب ایجاد دیپارتمنت‌های جداگانه در رشته‌های فزیک، کیمیا، بیولوژی و ریاضی گردید.

پوهنځی بیولوژی به حیث یک پوهنځی مستقل در سال ۱۳۹۳ به اساس پیشنهاد پوهنځی ساینس قبلی و تأیید ریاست انسجام امور اکادمیک و شورای رهبری وزارت تحصیلات عالی به تکمیل شرایط فزیک و اکادمیک به سطح پوهنځی انکشاف نمود و از سال ۱۳۹۵ به این سو به صفت یک پوهنځی مستقل رسماً به فعالیت آغاز نمود. پوهنځی مذکور فعلاً دارای دو دیپارتمنت نبات‌شناسی (بوتانی) و حیوان‌شناسی (زولوژی) می‌باشد. در نظر است تا دیپارتمنت سومی نیز در آینده ایجاد گردد.

۲. اهداف

الف) دیدگاه

پوهنځی بیولوژی در حال حاضر با تدریس، تحقیق و عرضه خدمات با کیفیت مصروف تربیه کادرهای متخصص و ورزیده به سطح لیسانس برای اتباع کشور می‌باشد.

ب) مأموریت

پوهنځی بیولوژی به منظور ارتقای سطح دانش تخصصی کادرهای ورزیده و توسعه تحقیقات باکیفیت در نظر دارد برنامه ماستری بیولوژی را در آینده نزدیک در چوکات این پوهنځی ایجاد نماید.

ج) اهداف اساسی

پوهنځی بیولوژی از طریق تدریس، تحقیق و عرضه خدمات باکیفیت کادرهای ورزیده و متخصص تربیه نموده است و دایر نمودن برنامه ماستری نیز از جمله اهداف اساسی این پوهنځی می باشد. همچنان ارتقای ظرفیت علمی استادان و ارتقای سطح آموزشی کارمندان و موارد زیر را نیز از جمله اهداف اساسی خود می داند.

1. تربیه کادرهای علمی برای نهادهای تحصیلی دولتی و خصوصی؛
2. آموزش مهارت های علمی تحقیقی برای کادرهای متخصص؛
3. تربیه کادر متخصص برای وزارت های معارف، صحت عامه، مبارزه با مواد مخدر؛
4. تربیه کادرهای متخصص جهت مطالعه واقعات طب عدلی؛
5. تربیه کادرهای متخصص در بخش زولوژی و بوتانی؛
6. رایه خدمات تحصیلی باکیفیت با در نظر داشت نیاز محصلان و بازار کار؛
7. ایجاد توأمیت ها و امضای تفاهم نامه ها با پوهنتون ها و ادارات ذیربط.

۳. نصاب پوهنځی

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید
۱	سیستماتیک نباتی 2	Ku.b3.1	4	۱۲	اناتومی مقایسوی	Ku.b7.2	4
۲	زولوژی فقاریه	Ku.b4.3	4	۱۳	جنتیک	Ku.B5.7	4
۳	اناتومی مورفولوژی	Ku.b4.2	4	۱۴	انتمولوژی	Ku.b7.1	4
۴	هستولوژی حیوانی	Ku.B5.4	4	۱۵	سیستماتیک نباتی ۱	Ku.b3.1	۴
۵	فزیولوژی حیوانی	Ku.b5.2	4	۱۶	بیوتکنالوژی	Ku.B7.5	3
۶	مایکروبیولوژی	Ku.b5.3	4	۱۷	جغرافیة حیوانی	Ku.b8.6	2
۷	فزیولوژی نباتی	Ku.b5.1	4	۱۸	نباتات مفیده	Ku.b8.5	3
۸	پرازیتولوژی	Ku.b6.4	4	۱۹	ایکالوژی	Ku.b7.8	3
۹	مایکروبیولوژی	Ku.bu.3	4	۲۰	انتمولوژی	Ku.b7.1	4
۱۰	فزیولوژی نباتی	Ku.b5.1	4	۲۱	محافظت طبیعت	Ku.b8.3	3
۱۱	حیوانات غیرفقاریه	Ku.b3.3	3				

۴. دیپارتمنت ها

۱. دیپارتمنت زولوژی

الف) معرفی

دیپارتمنت زولوژی در سال ۱۳۹۵ همزمان با ایجاد پوهنځی بیولوژی ایجاد گردید و فعالیت های اکادمیک خویش را تحت ریاست این پوهنځی به پیش می برد. از جمله فعالیت های اساسی این دیپارتمنت تدریس مضامین مربوط مطابق نصاب درسی پوهنځی، انجام تحقیقات علمی، رایه کنفرانس های علمی، رهنمایی محصلان جهت تدوین و دفاع مونوگراف، سهم گیری در کمیته های مختلف در سطح پوهنځی و پوهنتون و سایر ادارات مربوط مانند اداره ملی حفاظت از محیط زیست و باغ وحش کابل از جمله وظایف این دیپارتمنت به شمار می رود. دیپارتمنت زولوژی در نظر دارد تا در سال های آینده با مساعد شدن شرایط تطبیقی و زمانی گام های مؤثر در پیشرفت و انکشاف دیپارتمنت بردارد از جمله فراغت محصلان به شکل اختصاصی از دیپارتمنت زولوژی و تربیه کادرهای اختصاصی در رشته زولوژی.

ب) اهداف

۱. دیدگاه

دیپارتمنت زولوژی به منظور ارتقای سطح مسلکی و تخصصی کادرهای ورزیده و توسعه تحقیقات در نظر دارد تا در آینده محصلان را از رشته اختصاصی زولوژی فارغ التحصیل نموده در این بخش کادرهای زولوژی و زولوجستان متخصص تقدیم جامعه نماید.

۲. مأموریت

دیپارتمنت زولوژی به حیث یکی از دیپارتمنت‌های فعال پوهنخی بیولوژی در حال حاضر مصروف تربیه کادرهای متخصص و ورزیده به سطح لیسانس برای کشور می‌باشد.

۳. اهداف اساسی

هدف اساسی دیپارتمنت زولوژی تربیه کادرهای علمی و مسلکی، کارشناسان مسلکی متعهد و متخصص، تربیه متخصصان زولوژی آشنا با مفاهیم اساسی زولوژی و کاربرد آن در زندگی روزمره می‌باشد. تا این کادرهای علمی و مسلکی با سپری نمودن دوره لیسانس در دیپارتمنت زولوژی بتوانند در آینده نیازمندی‌های مراکز آموزشی را در بخش‌های تعلیم و تربیه، تدریس در مکاتب، تدریس در پوهنتون‌ها، نهادهای علمی و تحقیقاتی، تدریس در انستیتوت‌های تخنیکی و مسلکی در بخش زراعت، وترنری و محیط زیست نیز، بخش سکتور خصوصی را مرفوع کرده بتوانند. بر علاوه اهداف اساسی ذیل را نیز دنبال می‌نماید:

- تربیه کادرهای مسلکی و متخصص در بخش زولوژی برای نهادهای دولتی و خصوصی به سطح لیسانس؛
- تربیه معلمان مسلکی و متخصص بیولوژی برای مکاتب دولتی و خصوصی؛
- تربیه زولوژیستان مسلکی؛
- تربیه اسیستانت‌های تخنیکی برای کارهای عملی لابراتواری در مکاتب دولتی و خصوصی؛
- مبارزه برای حفظ نسل‌های حیوانات در حال انقراض و حیوانات کمیاب افغانستان از طریق انتقال دانش مسلکی و تخصصی در مورد حیوانات اهلی و وحشی؛
- یادگیری روش‌های مختلف پرورش حیوانات اقتصادی و حیوانات فارم؛
- دانستن اهمیت حیوانات اهلی و وحشی در زندگی روزمره و ایکوسیستم؛
- ترویج فرهنگ حفظ محیط زیست و حفاظت از حیوانات؛
- سهم‌گیری در انکشاف مسلکی و تخصصی جامعه؛
- تربیه نیروی کار متعهد و مسلکی.

ج) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

شماره	نوع لابراتوار	وسایل و تجهیزات
۱	لابراتوار حشره‌شناسی	جال حشره‌گیری، وسیله جمع‌آوری و انتقال حشره به لابراتوار، صندوق حفظ و نگهداری حشره، میکروسکوپ تسلخ، بکس تسلخ، ذره بین میکروسکوپیک نوری
۲	لابراتوار فزیولوژی حیوانی	میکروسکوپ، سلاید، کورسلاید، بکس تسلخ، تشت تسلخ، سترفیوز تستیوب، بیکر و فلاسک
۳	لابراتوار مایکروبیولوژی	میکروسکوپ، سلاید کور، سلاید، بکس تسلخ، تشت تسلخ و پتری دیش
۴	لابراتوار زولوژی غیرفقاریه	سلایدهای تهیه شده میکروسکوپ، سلاید، کور سلاید، بکس تسلخ، تشت تسلخ
۵	لابراتوار هستولوژی حیوانی	میکروسکوپ، سلاید، کور سلاید، بکس تسلخ و تشت تسلخ

۲. دیپارتمنت بوتانی

الف) معرفی

دیپارتمنت بوتانی یکی از دیپارتمنت‌های اساسی و مهم پوهنخی بیولوژی می‌باشد که همزمان با ایجاد پوهنخی بیولوژی در سال ۱۳۹۵ ایجاد گردیده است. دیپارتمنت بوتانی فعالیت‌های اکادمیک خویش را تحت ریاست این پوهنخی به پیش می‌برد، از جمله فعالیت‌های اساسی این دیپارتمنت تدریس مضامین مربوط مطابق نصاب درسی پوهنخی، انجام تحقیقات علمی، ارایه کنفرانس‌های علمی، رهنمایی محصلان جهت تدوین و دفاع مونوگراف، سهم‌گیری در کمیته‌های مختلف در سطح پوهنخی و پوهنتون و سایر ادارات مربوط و وزارت تحصیلات عالی از جمله وظایف این دیپارتمنت به شمار می‌رود.

ب) اهداف دیپارتمنت

۱. دیدگاه

دیپارتمنت بوتانی به منظور ارتقای سطح مسلکی و تخصصی کادرهای ورزیده و توسعه تحقیقات در نظر دارد تا در آینده محصلان را از رشته اختصاصی بوتانی فارغ‌التحصیل نموده در این بخش کادرهای بوتانی و نبات شناسان متخصص را تقدیم جامعه نماید.

۲. مأموریت

دیپارتمنت بوتانی به حیث یکی از دیپارتمنت‌های فعال پوهنځی بیولوژی در حال حاضر مصروف تربیه کادرهای متخصص و ورزیده به سطح لیسانس برای کشور می‌باشد.

۳. اهداف اساسی

دیپارتمنت بوتانی اهدافی را دنبال می‌کند که بر اساس آن تربیت کادرها، تدریس در پوهنتون‌ها، مؤسسات تحصیلات عالی، انستیتوت‌های مسلکی، لیسه‌ها و در عرصه تحقیقاتی در پروژه‌های صحت عامه، زراعت، جنگلات، آبیاری، آب آشامیدنی، محیط زیست، انکشاف دهات و مؤسسات بین‌المللی مانند یونیسف و سازمان صحتی جهان، کار و فعالیت نماید.

ایجاد باغ نباتی دیپارتمنت بوتانی برای اجرای تجارب عملی و استفاده از نباتات برای تجارب عملی به یک محل مناسب و تخصصی برای پرورش و نگهداشت نباتات مورد تجربه نیاز مبرم دارد. به این اساس دیپارتمنت در نظر دارد که در این بخش به کمک استادان مسلکی و متخصص داخلی و خارجی یک طرح مناسب برای ایجاد و مواد مورد ضرورت این باغ ترتیب نموده از طریق مراجع ذیربط به اعمار آن تلاش نماید. در ضمن موارد فوق اهداف اساسی ذیل را نیز دیپارتمنت بوتانی دنبال می‌نماید.

- تربیه کادرهای مسلکی و متخصص در بخش بوتانی برای نهادهای دولتی و خصوصی به سطح لیسانس؛
- تربیه معلمان مسلکی و متخصص بیولوژی برای مکاتب دولتی و خصوصی؛
- تربیه نبات‌شناسان مسلکی؛
- تربیه اسیستانت‌های تکنیکی برای کارهای عملی لابراتواری در مکاتب دولتی و خصوصی؛
- مبارزه برای حفظ نسل‌های نباتات در حال انقراض و نباتات مفیده افغانستان از طریق انتقال دانش مسلکی؛
- دانستن اهمیت نباتات در زندگی روزمره و ایکوسیستم؛
- ترویج فرهنگ حفظ محیط زیست و حفاظت نباتات؛
- سهم‌گیری در انکشاف مسلکی و تخصصی جامعه؛
- تربیه نیروی کار متعهد و مسلکی.

ج) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

شماره	نوع لابراتوار	وسایل و تجهیزات
1	لابراتوار سیستماتیک نباتی	میکروسکوپ نوری و استریو، هرباریوم، نمونه‌های تازه و خشک شده نباتات
2	لابراتوار فزیولوژی نباتی	سنتریفیوژ، داش برقی، ترازوی حساس، PH متر، بیکر، تست تیوب، سلندر، پتردیش، پیپت و غیره و نمونه‌های نباتات
3	لابراتوار اناتومی مورفولوژی	میکروسکوپ نوری، میکروسکوپ استریو، بکس تسلخ، سلایدهای دایمی و مقاطع تازه ریشه، ساقه و برگ نباتات
4	لابراتوار نباتات مفیده	واتریات، محلول‌های (بندکت، فیهلنگ و نمونه‌های غله‌جات، حبوبات، نباتات طبی و استخراج اکلوتیدهای آن)
5	لابراتوار جنتیک	میکروسکوپ نوری، محلول ایتانول، تیزابها، دیتارجننها، اوتوکلاف و استخراج DNA از نباتات همچنان مشاهده گمیت‌ها از طریق سلایدهای دایمی و نمونه‌های حیوانی قابل تسلخ

پوهنځی تکنالوژۍ و معلوماتی

۱. معرفی پوهنځی

در سال 1343 مرکز تربیوی مخابرات با یک برنامه در سطح متوسطه و بعداً به سطح بلکوریا (صنف 12) توسط وزارت مخابرات وقت و به همکاری اتحادیه بین المللی تیلی کمیونیکیشن (ITU) و ریاست تدریسات مسلکی وزارت معارف به منظور اکمال کادرهای فنی و مسلکی دستگاههای تلفون و تلگراف مربوط وزارت مخابرات ایجاد گردید. بعداً در سال 1354 با در نظر داشت توسعه تکنالوژی مخابراتی و معلوماتی به یک نهاد تحصیلی نیمه عالی به درجه فوق بکلوریا، یعنی صنف چهاردهم ارتقا یافت. با پیشرفت های سریعی که در دو دهه اخیر خصوصاً در بخش ساینس و تکنالوژی به وجود آمد و میزان نیازمندی ها به سرعت افزایش یافت، مرکز تربیوی مخابرات در یک حرکت علمی مستمر به کمک پوهنتون کابل و اتحادیه بین المللی تیلی کمیونیکیشن (ITU) ضمن برخورداری از سهم مؤثر و ارزنده در رشد و توسعه کشور و رفع نیازمندی های علمی در عرصه تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی در سال 1386 به یک مؤسسه تحصیلات عالی دولتی با تدویر پروگرام لیسانس توسعه یافت. بدین ترتیب توانست عضویت خانواده تحصیلات عالی دولتی را به دست آورد که دریچه های بسیار بزرگ فرصت را باز نمود؛ اما عاری از چالش ها نبود. استفاده از این عضویت مستلزم آمادگی خودی در هر عرصه می باشد. این چالش ها باید توسط همه پذیرفته شود. تصمیم موفقیت ما را اعتبار، باور، کیفیت و رقابت ما در جامعه و کانون خانواده تحصیلات عالی می گیرد. تربیه یک کادر با کیفیت عالی و نیروی بشری مترصد و مراقب، تعیین کننده شتاب انکشاف در این عرصه هاست.

پوهنځی تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی پنج تعمیر دارد که عبارت اند از تعمیر تدریسی، تعمیر لابراتوار، تعمیر لیلیه به ظرفیت 130 محصل، سالون کنفرانس به ظرفیت 320 نفر و تعمیر طعام خانه به ظرفیت 150 نفر در یک وقت می باشد. تعمیر تدریسی و لیلیه در سال 1343 اعمار و باقی تعمیرات در سال 1387 تکمیل گردید.

بعداً، در سال 1399 حسب لزوم از وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی به پوهنتون کابل ملحق و مانند سایر پوهنځی های پوهنتون کابل به فعالیت علمی و اداری خویش طبق قانون تحصیلات عالی ادامه می دهد.

۲. اهداف

- توسعه و انکشاف آموزشهای بروز انجنیری مخابرات و تکنالوژی معلوماتی؛
- آموزش جوانان متخصص که بتوانند کارهای تحلیل، دیزاین و تحقیق را در بخش های مختلف انجام داده و توانایی رهبری، نوآوری و کارآفرینی را در عرصه خود دارا باشند؛
- ایجاد زمینه های لازم که بتوانند در مقاطع تحصیلی عالیتر ماستری و دکتورا اقدام نمایند؛
- تدریس و آموزش محصلین در سطوح عالی به موازات رشد علم و تکنالوژی؛
- ایجاد توانایی یادگیری مستمر در طول عمر؛

- تقویت اعتماد به نفس و در مسایل تحلیلی صنعتی و ایجاد قدرت خلاقیت و تفکر مسلکی و اکادمیک؛
- ارتقای ظرفیت استادان و کارمندان جهت نیل به اهداف رو به رشد حرفه ای

الف) دیدگاه

پوهنځی تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی بر آن است که با استفاده از کادر علمی و مسلکی و تکنالوژی های نوین تحصیلی در امر تدریس و ارائه آموزش با کیفیت جهت تربیه منابع بشری متخصص و متعهد جایگاه ممتاز و پذیرفته شده در جامعه داشته باشد.

ب) مأموریت

پوهنځی تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی با فراهم سازی فرصت های تحصیلی فعال، متنوع و مبتکرانه جهت انکشاف و تربیه منابع بشری در بخش تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی برای نسل جوان کشور از طریق مهیا ساختن محیط علمی و اکادمیک عاری از هرگونه تعصب و تبعیض تلاش می ورزد تا یک نهاد معتبر علمی و اکادمیک در سطح کشور باشد.

ج) اهداف اساسی

پوهنځی تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی با در نظر داشت پیشرفت های سریع و رو به افزایش ساینس و تکنالوژی خصوصاً در عرصه تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی به عنوان کانون پرورش افراد توانمند و توانا، متخصص و متبحر و به عنوان بستر مناسب برای فعالیت های همه جانبه در بخش ICT در گسترش و اعتلای دانش و تحقیق علمی-تطبیقی در کشور، ارتقای شاخص های کمی و کیفی آموزش های عملی در کشور، فراهم سازی زیربنای مناسب به منظور به کارگیری توان دانش آموختگان دوره های نظری در حل مسایل تطبیقی و زمینه سازی زیربنای مناسب برای ایجاد انتقال تکنالوژی های نو به وجود آمده است.

۳. توأمیت ها

پوهنځی تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی توانسته است که پارتنر شپ های ذیل را با بیش از 80 پوهنتون بین المللی تحت چتر ایرسموس مندوس (ERASMUS MUNDUS) و ایرسموس پلس (ERASMUS PLUS) که توسط اتحادیه اروپا تمویل می گردید به وجود آورد. در ذیل لست توأمیت های پوهنځی تذکر یافته است:

- FUSION- Featuring eUrope and South asIamObility Network
- LEADER-Links in Europe and Asia for engineering, eDucation, Enterprise and Research
- LEADERS-Leading Mobility between Europe and Asia In Developing Engineering Education and Research
- SmartLink - *South-east-west Mobility for Advanced Research, Learning, Innovation, Network and Knowledge*
- EQASA – *Enhancing Quality Assurance in South Asia Higher Education Institutions*

- توأمیت دو جانبه با پوهنتون یزد ایران

- توأمیت با شرکت های مخابراتی MTN، اتصالات، ACG و افغان تیلی کام در رابطه به پذیرش محصلان غرض کارآموزی و بازدیدهای علمی.

۴. دیپارتمنت ها

پوهنځی تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی چهار دیپارتمنت دارد که دو دیپارتمنت آن تخصصی و فارغده است و دو دیپارتمنت دیگر به حیث دیپارتمنت های حمایوی از برنامه های علمی دو دیپارتمنت اولی حمایت می کنند. دیپارتمنت ها به ترتیب عبارت اند از:

- دیپارتمنت انجنیری تیلی کمیونیکیشن (Telecommunication Engineering Dep.- TCE)

- دیپارتمنت ساینس و انجنیری معلوماتی (Information Science and Engineering Dep. – ISE)

- دیپارتمنت ساینس

- دیپارتمنت لسان و بزنس کمیونیکیشن

۱. دیپارتمنت انجنیری مخابرات

الف) معرفی

رشته مخابرات در انجیری برق (Electrical Engineering) در ساحه ارسال و دریافت اطلاعات با استفاده از روش های مختلف مخابراتی فعالیت می کند که این اطلاعات می تواند صدا، تصویر، ویدیو و یا دیتای کمپیوتری باشد. انجیری مخابرات با استفاده از ارتباط پرسرعت و ساده بین دو یا چند مشترک در مکان های مختلف، زندگی انسان را بسیار متحول ساخته است.

دیپارتمنت انجیری مخابرات که یکی از دیپارتمنت های پوهنخی تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی بوده، در سال ۱۳۸۶ ه.ش همزمان با شروع برنامه لیسانس در انستیتوت تکنالوژی معلوماتی و مخابرات شروع به فعالیت نموده و در سال ۱۳۹۵ ه.ش به یک دیپارتمنت فارغ ده ارتقاء نمود.

اهداف دیپارتمنت

- دیپارتمنت انجیری مخابرات جهت آماده سازی محصلین با دانش مسلکی لازم، برای مشاغل مرتبط با انجیری مخابرات دارای اهداف ذیل است:
 - تربیه کادر مسلکی با توانایی استفاده از دانش ریاضیات، علوم و انجیری مخابرات؛
 - توانایی تحلیل، طراحی، تطبیق، نگهداری و مدیریت شبکه های مخابراتی؛
 - توانایی عملکرد در تیم های چند رشته ای؛
 - توانایی شناسایی، تدوین و حل مشکلات انجیری مخابرات؛
 - درک سیگنال های تصادفی و فرآیندهای تصادفی برای تجزیه و تحلیل سیستم های مخابراتی؛
 - توانایی استفاده از تکنیکها، مهارتها و ابزارهای نوین لازم برای تمرین و بکار گیری انجیری مخابرات؛
- انجام فعالیت های تحقیقاتی جهت تولید دانش و حل چالش های موجود در سکثور مخابرات

۱. دیدگاه

دیپارتمنت انجیری مخابرات با ارائه آموزش با کیفیت، توسعه منابع انسانی ماهر و متخصص، ایجاد فرهنگ تحقیق و انکشاف پایدار تلاش می ورزد تا یک مرجع تحصیلی پیشگام، با کیفیت و با اعتبار در سطح ملی باشد.

۲. مأموریت

دیپارتمنت انجیری مخابرات از طریق پیگیری مستمر بهبود کیفیت، انگیزه به کار پرمعنی و حمایت از اساتید دیپارتمنت در جهت افزایش رضایت محصلین عزیز با عرضه نصاب تحصیلی بروز و برنامه های تقویتی مهارت ها برای تربیه کادر مسلکی در رشته انجیری مخابرات تلاش می ورزد.

ج) لابراتوارها

دروس نظری به تنهایی نمیتواند که در درک و فهم موضوع محصلین را کمک نماید. مگر اینکه دروس نظری را کارهای عملی و تطبیقی یا لابراتواری تکمیل نماید. بناً، پوهنخی تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی تعمیر جداگانه بنام تعمیر لابراتوار ها در اختیار دارد که تمام لابراتوار های لازمی و متمم در آن جایجا گردیده است. لابراتوارهای پوهنخی تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی بصورت کل به سه دسته ذیل تقسیم میگردد:

- لابراتوار الکترونیکس
- لابراتوار تیلی کمیونیکیشن
- لابراتوار ISE

لابراتوار الکترونیک شامل سه لابراتوار فرعی مانند لابراتوار اندازه گیری، لابراتوار سرکت و لابراتوار انالوگ و دیجیتال می گردد. لابراتوار تیلی کمیونیکیشن نیز شامل لابراتوار های مخابرات: سیلور؛ لابراتوار ستلایت و مایکروویف؛ لابراتوار آنتن؛ و لابراتوار فایبرنوری می گردد.

لابراتوار ISE نیز شامل سه لابراتوار مانند لابراتور پروگرامینگ، نیتورکینگ و لابراتوار سخت افزار می گردد.

هریک از لابراتوار های فوق الذکر با تجهیزات معاصر مجهز بوده که قابلیت تطبیق ده ها تجربه را در هر سمستر دارا می باشد

د) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت	شماره	مادد کریدت
-------	------------	-------------	----------------	-------	------------	-------------	----------------	-------	------------

۴	ICTC-408	خطوط انتقال و شبکه	۱۳	3	ICTC-101	مبادی انجینری تیلی کمیونیکیشن	۱
3	ICTC-409	دیجیتال الکترونیک	۱۴	4	ICIS-101	اساسات کمپیوتر	۲
4	ICTC-511	انالوگ و دیجیتال کمیونیکیشن	۱۵	3	ICTC-202	تحلیل سرکت برقی I	۳
4	ICTC-512	مخابرات نوری	۱۶	4	ICTC-203	رسیم تخنیک	۴
3	ICTC-513	دیتا کمیونیکیشن	۱۷	4	ICTC-304	اساسات الکترونیک	۵
4	ICTC-514	انتشار سیگنال و آنتن ها	۱۸	4	ICTC-305	تحلیل سرکت برقی II	۶
4	ICTC-719	شبکه های موبایل و سیلولر پیشرفته	۱۹	4	ICTC-306	سیستم های توان	۷
4	ICTC-720	مایکرو ویف و ستلایت کمیونیکیشن	۲۰	4	ICTC-615	دیجیتال تیلیفونی و سویچینگ	۸
4	ICTC-723	کنترول سیستم ها	۲۱	4	ICTC-616	سیگنال و سیستم ها	۹
4	ICTC-824	پروسس سیگنال های دیجیتال	۲۲	3	ICTC-617	SS-7 و شبکه های هوشمند	۱۰
2	ICTC-826	اصول نظارت بر مخابرات و تعرفه ها	۲۳	4	ICTC-618	شبکه های موبایل و سیلولر	۱۱
				5	ICTC-827	دیزان پروژه	۱۲

2-دیپارتمنت ساینس و انجینری معلوماتی

الف) معرفی

رشته ساینس و انجینری معلومات یک گرایش میان رشته ای است که یک محصل را با علم برنامه نویسی، نرم افزار، سخت افزار، شبکه های کامپیوتری، مباحث جدید تکنولوژی، تجارت الکترونیک و مدیریت آشنا میسازد و توانایی این را برایش میدهد که آنها را در راستای دستیابی به اهداف خود به کار بگیرد.

دیپارتمنت ساینس و انجینری معلومات که یکی از دیپارتمنت های پوهنخی تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی بوده، در سال ۱۳۸۶ ه.ش همزمان با شروع برنامه لیسانس در انستیتوت تکنالوژی معلوماتی و مخابرات شروع به فعالیت نموده و در سال ۱۳۹۵ ه.ش به یک دیپارتمنت فارغ ده ارتقاء نمود.

ب) اهداف

دیپارتمنت ساینس و انجینری معلوماتی متعهد به آموزش جوانان با دانش اساسی در بخش ساینس و انجینری معلوماتی، پروگرامینگ، دیتا اورگنائیزیشن، شبکه و مخابرات، طراحی سیستم های معلوماتی و انکشاف نرم افزار و معرفی تکنالوژی های معاصر و کاربرد آنها مطابق به نیاز مارکیت و بازار کار با در نظر داشت نحوه ارتباط میان کسب و کار و مارکیت در بخش ساینس و انجینری معلوماتی می باشد.

۱. دیدگاه

ایجاد مناسب ترین محیط برای تحصیلات با کیفیت و اکادمیک در مقاطع مختلف تحصیلی در بخش تکنالوجی معلوماتی و آماده سازی محصلان برای یک جامعه جهانی تکنالوجی معلوماتی و جهت گیری آنها به منظور خدمت به جامعه.

۲. مأموریت

- ◀ ایجاد، تکثیر و تطبیق دانش تکنالوجی معلوماتی در عرصه های مختلف برای منفعت بشری.
- ◀ تربیه محصلان موفق، نوآور، متعهد به اصول تکنالوجی حل کننده مسایل، موثر در رشد جامعه و حل مشکلات مغلق عصر.
- ◀ ارائه زمینه قوی نظری و عملی در سراسر رشته تکنالوجی معلوماتی با تاکید بر دیتا ساینس و توسعه نرم افزارها.

ج) لابراتوارها

دیپارتمنت ساینس و انجینری معلوماتی به منظور کارهای لابراتواری و عملی و انطباق دروس نظری و عملی لابراتوارهای ذیل را تأسیس نموده است:

- (1) لابراتوار هار دویر
- (2) لابراتوار شبکه
- (3) لابراتوار پروگرامینگ
- (4) لابراتوار تکنالوژی.

د) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت
۱	مبادی کامپیوتر	ICIS131	۴	۱۴	اساسات DBMS	ICIS437	۴
۲	اساسات پروگرام نویسی	ICIS132	۴	۱۵	جاوا II	ICIS438	۴
۳	پروگرام نویسی در ++C	ICIS233	۴	۱۶	آرکیچر کامپیوتر	ICIS439	۳
۴	مبادی شبکه کامپیوتر	ICIS234	۴	۱۷	مبادی سیستم های عامل	ICIS540	۳
۵	پروگرام نویسی در جاوا I	ICIS335	۴	۱۸	تکنالوژی وب	ICIS541	۴
۶	شبکه های پیشرفته I	ICIS336	۴	۱۹	DBMS پیشرفته	ICIS542	۴
۷	سیستم عامل لینکس	ICIS643	۴	۲۰	انکشاف کاربرد موبایل	ICIS747	۴
۸	تکنالوژی پیشرفته وب	ICIS644	۴	۲۱	پروگرام سازی دات نیت با ++C	ICIS748	۴
۹	ساختمان دیتا	ICIS645	۴	۲۲	شبکه پیشرفته	ICIS749	۴
۱۰	مدیریت پروژه	ICIS646	۳	۲۳	انتخابی I	ICIS7**	۳
۱۱	سافت ویر انجنیرینگ	ICIS850	۴	۲۴	پروژه نهایی	ICIS853	۴
۱۲	گرافیک کامپیوتر	ICIS851	۴	۲۵	انتخابی II	ICIS8**	۳
۱۳	امنیت شبکه	ICIS852	۴				

3-دیپارتمنت ساینس

الف) معرفی

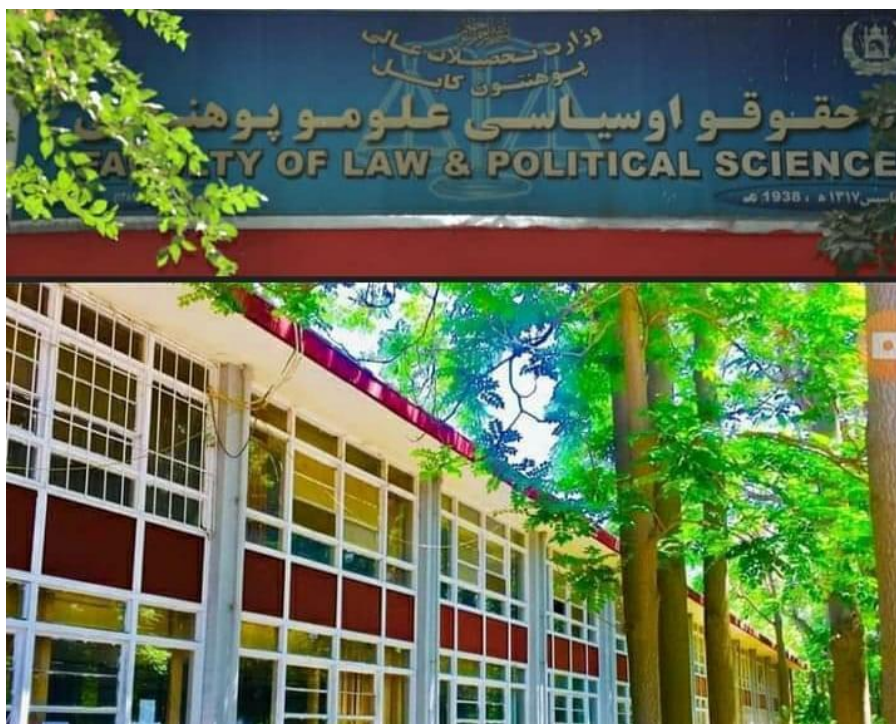
دیپارتمنت ساینس یک دیپارتمنت غیر فارغده بوده که در سال 1386 در چارچوب پوهنخی تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی به هدف حمایت از دو دیپارتمنت فارغده با تدویر کورس های اساسی مانند ریاضیات، فزیک و کیمیا که زمینه را برای ورود محصلان به اصل رشته تحصیلی یا تخصصی مهیا می سازد ایجاد گردیده است.

4-دیپارتمنت لسان و بزنس کمونیکیشن

الف) معرفی

دیپارتمنت لسان و بزنس کمونیکیشن یک دیپارتمنت غیر فارغده است که در سال 1386 در چارچوب تشکیلات پوهنخی تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی به هدف افزایش مهارت های شغلی محصلان و حمایت از دیپارتمنت های فارغده با تدویر کورس های لسان و کورس هایی که مهارت های شغلی محصلان را در بعد از فراغت مانند ارتباطات، تشبثات خصوصی، رهبری و مدیریت پروژه افزایش می بخشد، ایجاد گردید.

پوهنځی حقوق و علوم سیاسي

۱. معرفی پوهنځی

پوهنځی حقوق و علوم سیاسي یک نهاد دولتي است که در سال 1317 هـ ش بنام اکادمي حقوق تاسيس گرديده است. به تاريخ 7 ثور همان سال با پذيريش (25) محصل با وسايل ابتدائي و تعداد پنج نفر استاد در عمارت ليسه حبیبیه واقع پل باغ عمومي به فعاليت آغاز و در سال 1320 در اثر پيشنهاده ریاست اکادمي و منظوري مقام صدارت، این اکادمي به پوهنځي حقوق و علوم سياسي ارتقا يافت. در آغاز هدف عمده پوهنځي حقوق و علوم سياسي تربيه کادرهاي مسلکي در ساحات اداري و ديپلوماسي بود که بعداً بنا بر ضرورت جامعه، بخش قضائي نیز در آن افزوده شد.

این پوهنځي در ابتدا از همکاري علمي استادان ترکي و آلماني بهره مند بود بعداً با پوهنځي حقوق و علوم سياسي پوهنتون پاریس توأمیت بر قرار نمود که تا سال 1350 دوام کرد. اکنون در پوهنځي حقوق و علوم سياسي پوهنتون کابل جذب محصلين طبق لايحه پذيرش جديدالشمولان پوهنتون ها و موسسات تحصيلات عالي و مسلکي، صورت مي گيرد. فارغ التحصيلان این پوهنځي در ادارات دولتي مانند: وزارت خانه هاي عدليه، ستره محکمه، اداره عالي خازنوالي، وزارت امور خارجه، داخله، ماليه و کميسيون های دولتي استخدام مي شوند و یک عده در بخش های خصوصي يا بحیث وکیل مدافع و يا هم منحيث مشاور حقوقي اجرائي وظیفه مي کنند. این پوهنځی از بدو تاسيس تا امروز همیشه در تلاش است تا کادر متخصص و کار آزموده عدلي و قضائي و سياسي اداري را تقديم جامعه نمايد.

۲. اهداف

الف) دیدگاه

به منظور ایجاد محیطی مناسب جهت تربیت و توانمندسازی کادرهای مسلکی، متخصص، خلاق و کارآمد، ارتقای کمی و کیفی آموزش و تحقیق در راستای اداره علمی امور کشور و بهبود منزلت و جایگاه علمی کشور و برقراری ارتباط مستمر و منظم با جامعه برای شناخت نیازها و چالش ها و ارائه راهکارهای علمی در ترویج و تأکید بر شایسته سالاری ایجاد گردیده است. این پوهنځی با بهره مندی از استادان و کارکنان شایسته، بهره گیری از تکنالوژی و امکانات نوین، فراهم کردن شرایط مناسب برای جذب جوانان شایسته و جویای علم و مهارت ایجاد گردیده است.

ب) مأموریت

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی پوهنتون کابل با در نظر داشت مأموریت عمومی پوهنتون کابل در پی گسترش مرزهای دانش و کاربردی ساختن علم حقوق و تخصصی ساختن دانش سیاسی می‌باشد و با اعتقاد به کارگیری دانش نوین با رویکردی علمی - کارآفرینی و پرورش متخصصان متعهد و توانمند، در عرصه‌های حقوقی و سیاسی می‌باشد.

بر این اساس و با پیروی از دورنمای در نظر گرفته شده برای پوهنځی حقوق و علوم سیاسی اهم مأموریت‌های این پوهنځی به شرح زیر می‌باشد:

1. ایجاد زمینه معیاری آموزش دانش حقوق و سیاست.
2. تلفیق دانش نظری و دانش عملی با هدف کاربردی ساختن علم.
3. آموزش و کارآفرینی نیروی متخصص برای جذب آسان در بازار کار.
4. تولید نظریه‌های علمی سیاسی و حقوقی به منظور تأمین نیازهای فکری و علمی جامعه)
5. ارتقای علمی و اکادمیک در راستای توسعه سیاسی، اجتماعی و حاکمیت قانون.
6. نهادهای فرهنگی کار گروهی و همدیگر پذیری در ساحة آموزشی و شغلی.

ج) اهداف اساسی

1. تربیه کادر متخصص و ورزیده برای نهادهای عدلی و قضایی کشور.
2. آموزش مهارت‌های عملی حقوقی برای دست اندرکاران دستگاه عدلی کشور.
3. تربیت کادرهای متخصص جهت علمی ساختن شیوه‌های رسیدگی به قضایای جزایی و خصوصی به منظور این که در نهایت ترسیم یک سیاست عدلی درست و مؤثر صورت گیرد.
4. تجهیز نهادهای عدلی و قضایی کشور با نیروی تازه و متخصص تا سبب بی‌نیازی این نهادها از کادرهای غیر مسلکی و غیر متعهد گردد.

3. دیپارتمنت‌ها

در حال حاضر در پوهنځی حقوق و علوم سیاسی چهار دیپارتمنت به نام‌های ذیل وجود دارند:

1. دیپارتمنت حقوق جزا و علوم جنایی.
2. دیپارتمنت حقوق خصوصی.
3. دیپارتمنت روابط بین‌المللی.
4. دیپارتمنت حقوق عمومی

1. دیپارتمنت حقوق جزا و علوم جنایی

الف) معرفی

حقوق جزا و جرم‌شناسی یکی از رشته‌ها و گرایش‌های مهم و تهادی حقوق می‌باشد که تحت عنوان دیپارتمنت حقوق جزا و علوم جنایی در چوکات پوهنځی حقوق و علوم سیاسی تشکیل و فعالیت‌های علمی را انجام می‌دهد. این رشته با تمام ابعاد زندگی فردی و اجتماعی افراد جامعه سروکار دارد. با تحولات در جامعه، صنعت، اقتصاد و غیره بوجود آمده به همان اندازه میزان گسترش انواع جرایم در جوامع بشری امروز نیز افزایش یافته و از جهت است که این رشته یکی از پرشتاب‌ترین رشته‌های در حال تحول در بخش حقوق تبدیل گردیده است.

ب) اهداف

دیدگاه

تبدیل دیپارتمنت حقوق جزا و علوم جنایی به یک دیپارتمنت مجهز، قوی و مؤثر در عدلی و قضایی، انجام تحقیقات علمی و تربیه کادر مسلکی در رشته حقوق جزا و علوم جنایی مجهز با اخلاق مسلکی که بتواند مصدر خدمت به افغانستان قرار گیرد.

ماموریت

ماموریت دیپارتمنت حقوق جزا و علوم جنایی آماده سازی فارغ‌التحصیلان این رشته برای خدمت در بخش‌های عدلی و قضایی شامل: قوه قضائیه، لوی سارنوالی، ارکانهای کشفی حقوقی و نهادهای مبارزه با جرایم می‌باشد. این دیپارتمنت سعی مینماید تا با تربیه کادر مسلکی در ساحة ارائه خدمات

ارزنده و پرداختن به چالش های حقوقی و قضائی کشور و نیز خدمت در نهاد های قانونگذاری مجلس با اخلاق نیکو با توانائی های تحلیل حقوقی، مصدر خدمت به جامعه گردد.

دیپارتمنت حقوق جزا و علوم جنائی، در سطح لیسانس در رشته حقوق و در سطح ماستری در رشته حقوق جزا و جرم شناسی به آموزش محصلان می پردازد که فعالیت های خود را به راه اندازی و بهبود طیف وسیعی از برنامه های تحصیلی و تولید و عرضه دانش بر مبنای اهداف ملی اختصاص داده است و ماموریت اصلی آن عبارت است از:

- ماموریت آموزشی با هدف تربیت نیروهای متخصص کاردان و خلاق، متعهد و مسولیت پذیر برای رفع نیازهای نیروهای انسانی کشور در بخش های دولتی و غیر دولتی در همه سطوح تحصیلی.
- ماموریت تحقیقی با هدف تولید، ابداع و اشاعه دانش و پاسخگویی به نیازهای تحقیقی جامعه.
- بهبود کیفیت آموزش
- بهبود کیفیت فعالیت های تحقیقی و همکاری با نهادهای دولتی و غیر دولتی
- توسعه همکاری های علمی در سطح داخلی و بین المللی

اهداف کلی

- فراهم ساختن محیط مناسب آموزشی و تحقیقی و ارائه تحصیلات با کیفیت برای شناخت علمی از سیاست های جنایی در حوزه حقوق جزا؛
- افزایش توانایی های ذهنی و فکری جوانان؛
- افزایش توانایی استعدادها در زمینه تجزیه و تحلیل علمی؛
- تربیت و تأمین نیروی متخصص و ماهر برای جامعه؛
- زمینه سازی ورود محصلان به تحصیلات در دوره های بالاتر؛

نصاب تخصصی دیپارتمنت حقوق جزا و علوم جنایی

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید
۱	کریمنولوژی	LP-LA0327	2	۷	قواعد فقهی جزایی	LP-LA0651	2
۲	حقوق جزای اسلام	LP-LA0330	2	۸	حقوق جزای اختصاصی	LP-LA0740	2
۳	جزاشناسی	LP-LA0331	2	۹	اصول محاکمات جزایی 2	LP-LA0859	2
۴	کریمنالستیک	LP-LA0434	2	۱۰	حقوق جزای اختصاصی 2	LP-LA0540	2
۵	حقوق جزای اختصاصی	LP-LA0540	2	11	طب عدلی	LP-LA0868	2
۶	حقوق جزای بین الملل	LP-LA0650	2				

۲. دیپارتمنت حقوق خصوصی

الف) معرفی

حقوق خصوصی یکی از شاخه مهم علم حقوق است که در برابر حقوق عمومی قرار دارد که در موضوعات روابط افراد با دولت را احتوا مینماید. دیپارتمنت حقوق خصوصی کنار سایر دیپارتمنت ها در پوهنخئی حقوق و علوم سیاسی به مثاب یک واحد علمی و تدریسی تاسیس گردید. کلیات موضوعات این رشته شامل حقوق تجارت بین الملل، حقوق اقتصادی، حقوق خانواده، حقوق مالکیت معنوی و تعهدات اشخاص در مقابل یکدیگر می گردد. هدف از ایجاد دیپارتمنت بررسی و مطالعه قواعد و قوانین است که از نفع افراد جامعه در مقابل یکدیگر بحث مینماید.

دیدگاه

دیپارتمنت حقوق خصوصی به مثابه یک دیپارتمنت موثر و کارا در عرصه تربیت کادر علمی متخصص و ارتقای سطح دانش مسلکی و حقوقی در عرصه حقوق خصوصی و ارایه رهیافت های علمی برای جامعه اکادمیک افغانستان.

ماموریت

ماموریت دیپارتمنت حقوق خصوصی آماده سازی فارغ التحصیلان این رشته برای خدمت در بخش های عدلی و قضائی شامل: قوه قضائیه، قوه اجراییه و مقننه می باشد. این دیپارتمنت سعی مینماید تا با تربیه کادر مسلکی و متخصص در ساحه ارائه خدمات ارزنده و پرداختن به چالش های حقوقی و قضائی کشور و نیز خدمت در نهاد های قانونگذاری ملیس با اخلاق نیکو با توانائی های تحلیل حقوقی، مصدر خدمت به جامعه گردد.

دیپارتمنت حقوق خصوصی، در سطح لیسانس در رشته حقوق به آموزش محصلان می پردازد که فعالیتهای خود را به غرض بهبود برنامه های تحصیلی و عرضه دانش موثر بر مبنای اهداف ملی و اکادمیکی اختصاص داده و ماموریت اصلی آن بر محور موارد زیر می باشد:

- آموزش با هدف تربیت منابع بشری متخصص و متعهد و مسسولیت پذیر برای رفع نیاز های منابع بشری کشور در در بخش های دولتی و غیر دولتی در سطوح مختلف تحصیلی
- ماموریت اکادمیک و تحقیقی با هدف تولید علم، ابداع و اشاعه دانش و پاسخگویی به نیازهای تحقیقی جامعه و ارایه پیشنهادات موثر علمی غرض بهبود امور جامعه.
- بهبود کیفیت آموزش
- بهبود کیفیت فعالیت های تحقیقی و همکاری با نهادهای دولتی و غیر دولتی
- توسعه همکاری های علمی در سطح داخلی و بین المللی

نصاب تخصصی دیپارتمنت حقوق خصوصی

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت
۱	عقود معین	LP-LA0545	2	۱۱	حقوق بین الملل عمومی 2	LP-LA0643	2
۲	قواعد فقهی مدنی	LP-LA0546	2	۱۲	حقوق شرکت های تجاری	LP-LA0649	2
۳	متون فقهی حقوقی	LP-LA0218	2	13	حقوق بین الملل خصوصی	LP-LA0757	2
۴	حقوق مالکیت های معنوی	LP-LA0328	2	14	اصول محاکمات مدنی	LP-LA0758	2
۵	اصول فقه	LP-LA0435	2	15	حقوق میراث	LP-LA0760	2
۶	حقوق عینی 1	LP-LA0541	2	16	روش های حل منازعات تجاری	LP-LA0761	2
۷	حقوق فامیل	LP-LA0542	2	17	حقوق بین الملل خصوصی 2	LP-LA0857	2
۸	حقوق تجارت	LP-LA0547	2	18	اصول محاکمات مدنی 2	LP-LA0858	2
۹	حقوق عینی 2	LP-LA0641	2	19	حقوق تجارت بین الملل	LP-LA0867	2
۱۰	حقوق فامیل 2	LP-LA0642	2				

۳. دیپارتمنت حقوق عمومی

الف) معرفی

موضوعات دیپارتمنت حقوق عامه درست در مقابل موضوعات مرتبط به دیپارتمنت حقوق خصوصی قرار دارد. این دیپارتمنت در تحت مجموعه پوهنخی حقوق و علوم سیاسی تشکیل گردیده است. موضوعات مورد بحث در این دیپارتمنت را قواعد حاکم بر روابط دولت و کارگزاران آن با مردم و بالعکس تشکیل میدهد.

دیدگاه

دیدگاه ما یک جامعه نظام مند است که یک اداره متخصص، بی طرف، منصفانه، قابل دسترس داشته و کارمندان آن دارای دانش و مهارت حقوقی و مسلکی جدید و کافی باشند، تا در افغانستان قانون حاکم شده، برابری در مقابل قانون و دسترسی همگان به عدالت، تامین شود.

ماموریت

تربیه کادر های ورزیده برای تمامی نهادهای دولتی در کشور تا بتوان از این طریق دولنداری خوب و حاکمیت قانون را نهادینه ساخت.

اهداف

- تقویت برنامه های ماستری این دیپارتمنت
- ارتقای سطح علمی استادان این دیپارتمنت.
- ارتقای دانش و مهارت های محصلان.
- ایجاد زمینه تحقیقات علمی و حقوقی برای محصلان
- تدویر برنامه های رشد ظرفیت کوتاه مدت، کنفرانس ها، ورکشاپ ها، سیمینار ها، میز گرد ها، مسابقات علمی و تحقیقاتی برای محصلین.
- ارتقای ظرفیت علمی نهادی عرضه خدمات عمومی.
- تلاش در جهت فراهم نمودن زمینه قضاوت عادلانه برای قضات محاکم حقوق عمومی.
- بهبود و تجدید معیار ها و روش های آموزش، دانش.
- تلاش جهت هماهنگی برنامه های رشد ظرفیت ارگانهای مربوطه.
- آگاهی عامه، ارتقای دانش حقوقی و قانونی عامه مردم افغانستان با چاپ، پخش و نشر معلومات قانونی و حقوقی در مجله پوهنخی حقوق و علوم سیاسی.

نصاب تخصصی دیپارتمنت حقوق عمومی

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت
۱	حقوق محیط زیست	LP-LA0216	2	6	حقوق بین الملل عمومی 2	LP-LA0643	2
۲	حقوق حمایت از مصرف کننده	LP-LA0220	2	7	حقوق اداری	LP-LA0756	2
۳	حقوق رسانه ها	LP-LA0222	2	8	حقوق اداری 2	LP-LA0856	2
۴	حقوق کار	LP-LA0329	2	9	حقوق دیپلوماتیک و قنصلی	LP-LA0870	2
۵	حقوق معادن	LP-LA0433	2				

4. دیپارتمنت روابط بین الملل

الف) معرفی

یکی از رشته های بسیار جذاب در بخش محصلان در تمام کشورها روابط بین الملل است. مطالعات روابط بین الملل از روابط بین دولت با دولت، کشورها، سازمانهای دولتی، سازمانهای غیردولتی، شرکت های چند ملیتی بحث مینماید. یکی از موضوعات مهم و اساسی دیگر که نیز در تحت روابط بین الملل مطالعه می گردد و از موضوعات حاد روز است عبارت از بحث جهانی شدن، اقتصاد سیاسی بین الملل، امنیت بین الملل، پایداری محیط زیست، گسترش سلاح های هستوی و کشتار جمعی، ملی گرایی، توسعه اقتصادی و مالی جهانی، جرایم سازمان یافته، مداخله خارجی و حقوق بشر می باشد.

ب) اهداف

دیدگاه

دیپارتمنت علوم سیاسی و روابط بین الملل به عنوان قدیمی ترین دیپارتمنت با تأکید بر پاسخگویی به نیازهای جامعه، در میان سایر نهادهای مماثل برای آموزش، تولید و اشاعه دانش و ارائه خدمات برای توسعه کشور شناخته خواهد شد و امکانات، اعضای کادر علمی، محصلان و محققان آن در جمله برترین ها خواهند بود.

ماموریت

دیپارتمنت علوم سیاسی و روابط بین الملل، به منظور ایجاد محیطی مناسب جهت تربیت و توانمند سازی کادرهای مسلکی، متخصص، خلاق و کارآمد، ارتقای کمی و کیفی آموزش و تحقیق در راستای اداره علمی امور کشور و بهبود منزلت و جایگاه علمی کشور و برقراری ارتباط مستمر و منظم با جامعه برای شناخت نیازها و چالش ها و ارائه راهکارهای علمی در ترویج و تأکید بر شایسته سالاری ایجاد گردیده است. این دیپارتمنت با بهره مندی از اساتید و کارکنان شایسته، بهره گیری از تکنولوژی و امکانات نوین، فراهم کردن شرایط مناسب برای جذب جوانان شایسته و جویای علم و مهارت ایجاد گردیده است.

دیپارتمنت علوم سیاسی و روابط بین الملل، در سطح لیسانس در رشته های علوم سیاسی و روابط بین الملل و در سطح ماستری در رشته های دیپلوماسی به آموزش محصلان می پردازد که فعالیت های خود را به راه اندازی و بهبود طیف وسیعی از برنامه های تحصیلی و تولید و عرضه دانش بر مبنای اهداف ملی اختصاص داده است و ماموریت اصلی آن عبارت است از:

- ماموریت آموزشی با هدف تربیت نیروهای متخصص کاردان و خلاق، متعهد و مسولیت پذیر برای رفع نیازهای نیروهای انسانی کشور در بخش های دولتی و غیر دولتی در همه سطوح تحصیلی.
- ماموریت تحقیقی با هدف تولید، ابداع و اشاعه دانش و پاسخگویی به نیازهای تحقیقی جامعه.
- بهبود کیفیت آموزش
- بهبود کیفیت فعالیت های تحقیقی و همکاری با نهادهای دولتی و غیر دولتی
- توسعه همکاری های علمی در سطح داخلی و بین المللی

لست مضامین دیپارتمنت علوم سیاسی و روابط بین الملل

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید
۱	لسان خارجی	LP-P10419	2	20	صلح و حل منازعات	LP-P10435	2
۲	حقوق اساسی افغانستان	LP-P10433	2	21	جهانی شدن	LP-P10528	2
۳	اندیشه های سیاسی در اسلام	LP-P10435	2	22	حقوق بین الملل عمومی 2	LP-P10536	2
۴	سیاست و حکومت در جنوب آسیا	LP-P10538	2	23	جامعه شناسی سیاسی 2	LP-P10537	2
۵	تاریخ روابط خارجی افغانستان	LP-P10540	2	24	مبانی تحلیل سیاست خارجی	LP-P10646	2
۶	جنبش ها و جریان های سیاسی اسلام	LP-P10320	2	25	حقوق دیپلماتیک و قنصلی	LP-P10647	2
۷	روش تحقیق	LP-P10321	2	26	آداب و تشریفات دیپلماتیک	LP-P10648	2
۸	اصول روابط بین الملل 1	LP-P10320	2	27	سیاست و حکومت در ایالات متحده امریکا	LP-P10649	2
۹	اندیشه های سیاسی در قرن بیست	LP-P10322	2	28	نظام سیاسی افغانستان	LP-P10650	2
۱۰	جغرافیه سیاسی	LP-P10324	3	29	تیوری های روابط بین المللی	LP-P10753	2
۱۱	نوسازی و توسعه سیاسی	LP-P10325	2	30	سیاست خارجی قدرت های بزرگ 1	LP-P10754	2
۱۲	لسان خارجی	LP-P10419	2	31	امنیت بین المللی	LP-P10755	2
۱۳	سیاست و حکومت در آسیای مرکزی	LP-P10428	3	32	تجارت بین الملل	LP-P10756	2
14	اصول رهبری	LP-P10429	2	33	سیاست مقایسوی	LP-P10758	2
15	نظام های انتخاباتی	LP-P10430	2	34	تیوری های روابط بین المللی 2	LP-P10853	2
16	اصول روابط بین الملل 2	LP-P10431	2	35	سیاست خارجی قدرت های بزرگ 2	LP-P10854	2
17	حقوق بین الملل عمومی 1	LP-P10432	2	36	اقتصاد سیاسی بین المللی	LP-P10863	2
18	جامعه سیاسی سیاسی 1	LP-P10433	2	37	روان شناسی سیاسی	LP-P10864	2
19	مسایل سیاسی - اقتصادی کشور های کم توسعه یافته	LP-P10434	2	38	مسایل سیاسی جهان	LP-P10865	2

۶. برنامه ماستری

برنامه فوق لیسانس در مقطع ماستری در پوهنخی حقوق و علوم سیاسی در چهار رشته ذیل فعالیت دارد:

۱. رشته روابط بین الملل

دیدگاه

تامین نیازمندی نهادهای دولتی و غیر دولتی و نیز نهادهای علمی و تحقیقی از لحاظ داشتن متخصصین مسلکی در زمینه روابط بین الملل.

اهداف

برنامه فوق لیسانس روابط بین الملل روی اهداف ذیل متمرکز است:

- تربیت کادرهای مستعد که بعد از فراغت قادر باشند در عرصه روابط دیپلوماتیک، ساختن پالیسی های ملی و سیاست خارجی و مدیریت روابط بین الملل افغانستان نقش موثر داشته باشند.
- تربیت کادرهای مستعد که بعد از فراغت چه به عنوان استاد در پوهنتون و مراکز علمی قادر به ارائه درس به گونه تخصصی باشند.
- تربیت کادرهای مستعد که بعد از فراغت به عنوان محقق در مراکز علمی و تحقیقی قادر به تجزیه و تحلیل و ارائه تخصصی بحث ها و مسایل باشند.
- تربیت کادرهای با استعداد که بعد از فراغت قادر باشند با نهادهای ملی و بین المللی همکاری داشته باشند.
- تربیت کادرهای مستعد که قادر باشند تا نوافص و کمبودی های کنونی را در زمینه سیاست خارجی و مدیریت روابط بین الملل افغانستان اصلاح و بهبود ببخشند.
- تربیه کادر متخصص در عرصه های مختلفه مورد نیاز ارگانهای دولتی و غیر دولتی.
- آماده سازی کادرهای مستعد جهت ادامه تحصیل در مقطع دوکتورا.

نصاب تحصیلی برنامه ماستری رشته روابط بین الملل و علوم سیاسی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید
1	نظریه های روابط بین الملل	IRS 101	3	8	تجزیه و تحلیل سیاست خارجی	IRC 108	3
2	حقوق معاهدات بین المللی	STG 105	2	9	همگرایی منطقه ای	IRS 109	2
3	اسلام و حقوق بین الملل	IRS 106	2	10	نظریه های امنیت	IRS 112	2
4	حل و فصل منازعات بین المللی	IRS 107	2	11	مسایل سیاسی و اقتصادی کشورهای در حال توسعه	IRS 113	2
5	سیاست خارجی قدرت های بزرگ	IRS 116	2	12	تیزس	IRS 122	3
6	مدیریت بحران های بین المللی	IRS 117	3	13	بررسی مسایل روز (سمینار)	IRS 120	2
7	دیپلماسی آب	IRS 121	2				

۲. رشته جزا و جرم شناسی

معرفی برنامه

همان طوریکه موجودیت قواعد جزائی و علوم جنائی به سطح ملی و بین المللی امر مبرم دانسته می شود، همان طور موجودیت برنامه های تحصیلی در رشته حقوق جزا و علوم جنائی در پوهنخی های حقوق مهم و اساسی می باشد. در همین راستا، برنامه ماستری حقوق جزا و علوم جنایی به کادر های مسلکی و معرج همیشه سعی و تلاش نموده است مهمترین مضامین حقوق جزا و علوم جنائی را برای محصلین این برنامه تدریس نمایند. هدف این برنامه بلند بردن سطح دانش و مهارت های علمی و عملی محصلین این پوهنخی در موضوعات مربوط به قواعد متنی و شکلی حقوق جزا و همچنان طرق مبارزه با جرایم و دریافت علل و عوامل جرمی جهت مبارزه با پدیده مجرمیت می باشد. این برنامه همیشه سعی و تلاش خواهد نمود تا اشخاص مسلکی و متخصصین را به نهاد های عدلی و قضائی تقدیم نموده تا از یک طرف سبب تحقق هدف عمده، که عبارت دسترسی به عدالت برای همه استگردد و از جانب دیگر سبب حفظ حقوق و کرامت انسانی مظنون، متهم و مجنی علیه و تفکیک بی گناه از مجرم گردیده تا عدالت به وجه احسن آن تامین گردد. عمده ترین هدف این برنامه تریه نمودن افراد مسلکی برای نهاد های عدلی و قضائی جهت تامین عدالت جنائی می باشد.

دیدگاه

از آنجائیکه نهاد های عدلی و قضائی کشور نیاز مبرم به انکشاف و ارتقای ظرفیت دارند، این پوهنخی در نظر دارد تا با تربیت کادر های متخصص و ورزیده فرصت رسیدن به این هدف را مساعد سازد. فارغان این پوهنخی میتوانند با اندوخته های علمی و آکادمیک شان زمینه های تحقق هر چه بهتر عدالت و قانونیت را در نهاد های حراست از قانون فراهم نموده و به سهم خویش به همه نا هنجاری های موجود در این نهاد ها نقطه پایان بگذارند. همچنان در نظر است تا بعد از تقویت و نهادینه شدن این برنامه فرصت ایجاد برنامه های دکتوری در رشته حقوق در این پوهنخی فراهم گردیده تا باشد که افغانستان روزی به خودکفائی علمی رسیده و بالتبع آن به تحقق قانونیت و عدالت در جامعه نایل گردد.

مأموریت

رسالت این پوهنځی در حقیقت مجهز ساختن محصلان به دانش مسلکی به روز در عرصه های حقوق جزا و علوم جنایی می باشد. در کنار ترکیز روی جنبه های تیوریک دروس رشته مربوطه سعی خواهد گردید تا به جنبه های عملی دروس که نیاز مبرم نهاد های عدلی و قضائی کشور می باشد، به گونه در خور شان پرداخته شود.

همچنان از طریق این برنامه های فوق لسانس سعی گردیده تا فرصت های تحقیق و تفحص هرچی بیشتر برای محصلان این برنامه ایجاد گردد تا باشد که نهاد های علمی و اکادمیک از نهاد های صرفاً تدریسی به نهاد های تحقیقی تدریسی مبدل گردند.

اهداف

1. آموزش مهارت های قضائی و سلوک و رویه قضائی
2. آموزش قواعد مرتبط به دعوی و دفاع و چگونگی اقامه آن
3. آموزش مهارت های وکالت دفاع
4. آموزش مشوره دهی حقوقی برای نهاد های دولتی و غیر دولتی

ج) نصاب تحصیلی برنامه ماستری رشته جزا و جرم شناسی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید
1	حقوق جزای عمومی	3BCLA10	3	5	حقوق جزای اختصاصی 2	BCLA301	3
2	حقوق جزای اختصاصی	BCLA201	3	6	حقوق جزای بین المللی	BCLA302	3
3	اصول محاکمات جزایی	BCLA202	3	7	جرم شناسی	BCLA303	2
4	متون فقه جزایی در اسلام (بر محور فقه حنفی)	BCLA203	2	8	تیزس	BCLA402	6

پوهنځی روان‌شناسی و علوم تربیتی

۱. معرفی پوهنځی

پوهنځی روان‌شناسی و علوم تربیتی در سال 1341 در چوکات پوهنتون کابل به نام پوهنځی تعلیم و تربیه تاسیس گردید و با پذیرش شصت نفر محصل با داشتن ده نفر استاد مجرب داخلی و امریکایی که در رشته‌های مختلف داکتری و ماستری داشتند، آغاز به کار کرد. هدف از ایجاد این پوهنځی در آن وقت تربیه معلمان برای دوره ثانوی مکاتب کشور بود در رشته‌هایی که در مکاتب تدریس می‌شد. در پهلوی این رشته‌ها، دیپارتمنت دیگری به نام اداره تربیتی نیز بود که بعداً به دیپارتمنت تعلیمات مسلکی مسمی شد. این پوهنځی در سال 1352 لغو تدریجی گردید و شاگردانش به پوهنځی‌های ساینس، ادبیات و علوم بشری تعلق گرفت. دیپارتمنت تعلیمات مسلکی که به پوهنځی ادبیات و علوم بشری مربوط گردیده بود در سال 1358 دوباره به حیث پوهنځی تعلیم و تربیه ایجاد گردید؛ اما این بار صرف دو دیپارتمنت به نام‌های دیپارتمنت روان‌شناسی و پیداگوژی در آن بود که هدف از ایجاد آن رفع ضرورت‌های معارف کشور بود. در ساحة روان‌شناسی و پیداگوژی، با گذشت زمان و با به میان آمدن نیازمندی‌های جدید در جامعه، وزارت تحصیلات عالی تصمیم گرفت پوهنتونی را به نام تعلیم و تربیه ایجاد و تاسیس نماید. همین موضوع سبب شد تا نام پوهنځی از پوهنځی تعلیم و تربیه به پوهنځی روان‌شناسی و علوم تربیتی مبدل گردد.

بعد از این پوهنځی اهداف خویش را تجدیدنظر نمود و به بخش‌های مختلف روان‌شناسی و پیداگوژی توجه نمود و در نتیجه دیپارتمنت‌های دیگر به نام دیپارتمنت اداره تربیتی، مشاوره و رهنمایی در سال 1392، کار اجتماعی و پلان و پالیسی آموزشی در سال 1393 در تشکیل این پوهنځی به میان آمدند. اکنون این پوهنځی دارای شش دیپارتمنت می‌باشد.

پوهنځی روان‌شناسی و علوم تربیتی با توجه به انکشاف چشم‌گیر در عرصه رشد علم و علم‌آفرینی در جهان و نیاز کشور عزیزما برای ایجاد نیروی کاری متخصص و تولید دانش و فکر در تلاش است با در نظر داشت پلان ستراتیژیک وزارت تحصیلات عالی، راه‌حل‌های مناسب برای بهبود برنامه‌ها و تحقق پروگرام‌های انکشافی خود طرح‌ریزی نماید تا در این راستا همکار خوب و قابل اعتماد با سایر ادارات و سازمان‌های تحصیلی در داخل و خارج کشور بوده در عرصه تقدیم کادرهای جوان و مسلکی به جامعه مصدر خدمت هرچه بیشتر گردد. رهبری پوهنځی این خدمات را کافی ندانسته در راستای انکشاف و عرضه تحصیلات عالی معیاری و باکیفیت در مطابقت با معیارهای منطوقی و بین‌المللی اقدامات مؤثری را روی دست دارد.

۲. اهداف

الف) دیدگاه

پوهنځی روان‌شناسی و علوم تربیتی به عنوان يك سازمان علمی آموزشی، تلاش می‌نماید تا با تولید، و اشاعه دانش و تربیت داوطلبان این رشته، خدمات با اعتبار و کاربردی آموزشی و تحقیقاتی را در جامعه ارایه نماید.

ب) مأموریت

پوهنځی روان‌شناسی و علوم تربیتی رسالت دارد تا خدمات معیاری آموزشی و تحقیقاتی را ارایه، فرصت‌های مناسب آموزشی را فراهم، تحقیقات معتبر و کاربردی را عملی و کادرهای متخصص را تربیت و به جامعه تقدیم نماید.

ج) اهداف اساسی

پوهنځی روان‌شناسی و علوم تربیتی در کنار ارتقای سطح علمی آموزشی استادان پوهنځی به معیاری‌سازی نصاب درسی جهت تحقق اهداف ذیل تلاش می‌نماید.

- ارایه خدمات تحصیلی باکیفیت با توجه به نیازهای محصلان و جامعه.
- ارایه خدمات، مشاوره، روان‌درمانی، آموزش‌های کوتاه مدت و مددکاری اجتماعی در جامعه.
- ایجاد و توسعه امکانات و تسهیلات برای اجرای تحقیقات علمی معتبر و کاربردی.
- ایجاد و توسعه زیربناها و تکنالوژی آموزشی.
- معیاری‌سازی سیستم ارزیابی استادان و محصلان.
- اصلاح و بهبود سیستم آموزشی و روش‌های درسی.
- عقد قراردادهای علمی-آموزشی با سایر پوهنتون‌های ملی، منطقه‌یی و جهانی.

۳. توأمیت‌ها

این پوهنځی با پوهنتون تاتای هندوستان، وزارت معارف و وزارت کار و امور اجتماعی توأمیت‌ها دارد.

۴. دیپارتمنت‌ها

پوهنځی روان‌شناسی و علوم تربیتی شش دیپارتمنت دارد که هر کدام بنا بر نیاز جامعه ایجاد و فعالیت می‌نمایند که در زیر هر کدام به معرفی گرفته شده است.

1. دیپارتمنت پیداکوژی

الف) معرفی

دیپارتمنت پیداکوژی در زمان تأسیس پوهنځی تعلیم و تربیه در سال 1341 تحت نام اداره تربیتی ایجاد گردیده بود و بعداً به نام دیپارتمنت تعلیمات مسلکی مسمی گردید، این دیپارتمنت از آن زمان تا حال به حیث یکی از رشته‌های کاربردی در تشکیل پوهنځی روان‌شناسی و علوم تربیتی پوهنتون کابل فعالیت می‌نماید. اکثر استادان این دیپارتمنت تحصیلات خویش را در امریکا یا پوهنتون امریکایی بیروت تکمیل کرده.

با در نظر داشت تحولات علمی و تکنالوژی و شکل‌گیری نیازهای جدید در جامعه، دیپارتمنت پیداکوژی در سال‌های اخیر نصاب درسی و اهداف آموزشی خویش را با در نظر داشت نتایج نیازسنجی‌های آموزشی تجدیدنظر نموده و متعهد است که خدمات آموزشی معیاری را برای محصلان این رشته ارایه نماید و تحقیقات علمی معتبر و کاربردی را انجام دهد.

ب) اهداف

4. دیدگاه

ایجاد فرصت‌های آموزشی که در آن دانش، نگرش و مهارت‌های محصلان در رشته علوم تربیتی از بالاترین کیفیت برخوردار شوند. دیپارتمنت پیداکوژی در این راستا، با تأکید بر تحقیق و تدریس توأم با تفکر خلاق، در پی پرورش انسان‌های آزاده، مبتکر و مسؤولیت‌شناس خواهد بود.

5. مأموریت

ایجاد زمینه‌های گسترش مهارت‌های علمی و کاربردی در رشته علوم تربیتی جهت تربیت محصلان متعهد، خلاق و توانا از طریق کورس‌های تخصصی رشته پیداکوژی به منظور تأمین نیروی انسانی متخصص در ساحه تعلیم و تربیت.

6. اهداف اساسی

علوم تربیتی عبارت از رشته علم‌هایی است که پرنسپ‌ها، اصول، قوانین، اهداف، روش‌ها و فعالیت‌های تعلیم و تربیت در تمام سطوح و برنامه‌های بزرگ و کوچک آموزشی را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد.

با توجه به تعریف ارایه شده، هدف از رشته پیداکوژی (علوم تربیتی) در دوره لیسانس تربیت افراد متخصص، متعهد و کارآگاه است که بعد از فراغت قادر به انجام فعالیت‌های ذیل باشند.

- توانایی طرح، تدوین، اجرا و ارزیابی برنامه‌های آموزشی در سطوح مختلف
- قابلیت اجرای نظارت و ارزیابی برنامه‌های آموزشی
- توانایی طرح و اجرای برنامه‌های آموزشی ارتقای ظرفیت
- توانایی اجرای تحقیقات علمی در حوزه تعلیم و تربیت
- کسب شایستگی تدریس در نهادهای تحصیلی
- شناخت تاریخ، اندیشه‌های بنیادی و سیستم‌های آموزشی
- کسب حس مسؤولیت پذیری نسبت به مسائل تعلیم و تربیت در سطح ملی.

ج. نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کرایت
1	اساسات تعلیم و تربیت	PsEd151	4	۱۳	تعلیم و تربیت مقایسوی	PsEd258	4
2	رهبری و سازماندهی در مؤسسات تربیتی	PsEd153	2	۱۴	آموزش از راه دور	PsEd259	2
3	تعلیم و تربیت شهروندی	PsEd154	2	۱۵	زبان انگلیسی تخصصی (2)	PsEd260	2
4	مبانی تکنالوژی آموزشی	PsEd255	4	۱۶	پلان گذاری تربیتی	PsEd361	4
5	فلسفه تعلیم و تربیت	PsEd256	4	17	تعلیمات قبل از مکتب	PsEd362	2
6	زبان انگلیسی تخصصی (1)	PsEd257	2	18	تاریخ تعلیم و تربیت	PsEd363	4
7	اصول و روش‌های تدریس	PsEd367	4	19	انکشاف نصاب تعلیمی	PsEd470	4
8	طراحی سیستم‌های آموزشی	PsEd368	2	۲۰	ارزیابی تربیتی	PsEd472	4
9	تعلیم و تربیت اطفال استثنایی	PsEd369	4	۲۱	آموزش بزرگسالان	PsEd473	2
10	نیازسنجی آموزشی	PsEd365	2	۲۲	جهانی شدن و تعلیم و تربیت	PsEd474	4
11	تدریس آموزی	PsEd475	۲	۲۳	سیمینار در علوم تربیتی	PsEd477	2
12	نظارت تعلیمی	PsEd476	4				

۲. دیپارتمنت روان‌شناسی

الف) معرفی

با تأسیس پوهنتون کابل و ایجاد پوهنځی تعلیم و تربیه در سال ۱۳۴۱ هجری شمسی، نخستین اقدام در راستای تربیت کادر متخصص علم روان‌شناسی در افغانستان صورت گرفت، اما این اقدام زمان زیادی را در بر نگررفت. زیرا پوهنځی تعلیم و تربیه در سال ۱۳۵۲ هجری شمسی لغو تدریجی گردید و صرف یک دیپارتمنت به نام تعلیمات مسلکی تا حدی به فعالیت مستقلانه خویش در تشکیل پوهنځی ادبیات و علوم بشری آن زمان به تدریس مضامین روان‌شناسی و پیداکوژی به شکل مختلط می‌پرداخت. بعد از گذشت شش سال، دو باره حکم ایجاد این پوهنځی تحت نام پوهنځی تعلیم و تربیه با داشتن دو دیپارتمنت به نام‌های روان‌شناسی و پیداکوژی در سال ۱۳۵۸ از طرف مقامات تحصیلات عالی وقت صادر و در سال ۱۳۵۹ هجری شمسی عملاً به فعالیت آغاز نمود.

هدف دیپارتمنت روان‌شناسی در آن زمان بیشتر عرضه خدمات روان‌شناسی در عرصه معارف کشور بود. فارغان این دیپارتمنت می‌توانستند در وزارت معارف، دارالمعلمین‌ها و نیز شفاخانه صحت روانی ایفای وظیفه نمایند.

در سال‌های اخیر نصاب تحصیلی دیپارتمنت روان‌شناسی با در نظر داشت ضرورت‌های عینی جامعه به عرضه خدمات روان‌شناختی از یک سو و انکشاف علم روان‌شناسی از جانب دیگر، مورد تجدید نظر قرار گرفته و اصلاحات قابل ملاحظه‌ای در آن وارد گردید. این امر سبب گردیده است تا امروزه فارغان این رشته به عنوان متخصصین علوم رفتاری توانایی و قابلیت آنرا داشته باشند که در نقش روان‌شناس و مشاور در شفاخانه‌ها و کلینیک‌های صحت روانی، شفاخانه معتادین، مراکز تربیت و اصلاح کودکان و مراکز تحصیلی و آموزشی خدمت نمایند.

ب) اهداف**1. دیدگاه**

ایجاد فضای تحقیقی و آموزشی که در آن دانش، نگرش، توانایی و مهارت‌های محصلان در سطح لیسانس در ساحت روان‌شناسی از بهترین کیفیت آموزش برخوردار شوند.

2. مأموریت

ارایه خدمات آموزشی با کیفیت با استفاده از منابع انسانی متخصص، کاربرد تجهیزات مؤثر آموزشی و روش‌های فعال تدریس به منظور فراهم نمودن زمینه کسب مهارت‌های علمی و تحقیقی در ساحت روان‌درمانی، مشاوره روانی و تربیتی، اصلاح رفتار، پیش‌گیری و تداوی اعتیاد به مواد مخدر.

3. اهداف اساسی

محصلان بعد از تکمیل تحصیلات عالی دوره لیسانس در رشته روان‌شناسی قابلیت‌های ذیل را به دست می‌آورند:

- شناخت مفاهیم، اصول و نظریه‌های روان‌شناسی.
- توانایی تشخیص و درمان آسیب‌های روانی.
- توانایی طرح و اجرای تحقیقات روان‌شناسی.
- کاربرد تکنیک‌های روانی در حل مشکلات فردی و اجتماعی.
- تعهد به ارزش‌ها، اصول و اخلاق حرفه‌ای.
- توانایی برقراری ارتباط مؤثر مسلکی با دیگران.
- کسب مهارت تفکر انتقادی در زندگی.

ج. نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کرایت
1	روان‌شناسی عمومی (1)	PsEd101	4	۱۳	روان‌شناسی اجتماعی	PsEd312	4
2	روان‌شناسی خانواده و جمعیت	PsEd121	2	۱۴	مبایه صحت روانی	PsEd303	4
3	روان‌شناسی اعتیاد	PsEd120	4	۱۵	روان‌شناسی تفاوت‌های فردی	PsEd323	2
4	انگلیسی تخصصی	PsEd122	2	16	تاریخ روان‌شناسی	PsEd313	۲
5	روان‌شناسی تربیتی	PsEd202	4	17	مکاتب روان‌شناسی	PsEd314	4
6	روان‌شناسی فزیولوژیک	PsEd206	4	18	فنون مشاوره و رهنمایی	PsEd	4
7	روان‌شناسی اطفال استثنایی	PsEd209	4	۱۹	روان‌شناسی شخصیت	PsEd415	4
8	روان‌شناسی رشد (1)	PsEd207	4	۲۰	روان‌شناسی غیرعادی	PsEd416	4
9	روان‌شناسی یادگیری	PsEd224	2	۲۱	روش‌های تغییر و اصلاح رفتار	PsEd419	4
10	روان‌شناسی رشد (2)	PsEd208	4	۲۲	پیمایش در روان‌شناسی	PsEd417	4
11	روان‌شناسی احساس و ادراک	PsEd210	4	۲۳	روان‌درمانی	PsEd418	4
12	روان‌شناسی جنایی	PsEd211	4	۲۴	سمینار	PsEd426	5

3. دیپارتمنت مدیریت آموزشی**الف) معرفی**

دیپارتمنت مدیریت آموزشی به منظور تربیه نیروی انسانی متعهد، کاردان، مؤثر و کارا در رشته مدیریت آموزشی در سطوح مختلف نظام آموزشی، وزارت‌های معارف و تحصیلات عالی و سایر مؤسسات آموزشی دولتی و غیر دولتی به اساس ضرورت و نیازمندی مبرم به مدیرانی که در عرصه مدیریت از دانش، مهارت و نگرش‌های لازم برخوردار باشند. به اساس پیشنهاد مورخ 1383/12/28 و منظوری مقام وزارت تحصیلات عالی در سال 1384 در چوکات پوهنځی روان‌شناسی و علوم تربیتی پوهنتون کابل ایجاد و به کار آغاز نموده است.

ب) اهداف**1. دیدگاه**

تبدیل دیپارتمنت مدیریت آموزشی به عنوان یک نهاد معتبر علمی، آموزشی و تحقیقاتی در سطح ملی منظور تولید و نشر علم و دانش و تربیت رهبران، مدیران و سیاست‌گذاران آموزشی مسلکی، مؤمن و متعهد برای خدمت‌رسانی به وطن.

2. مأموریت

دیپارتمنت مدیریت آموزشی با داشتن دو سطح آموزشی (لیسانس و ماستری) تلاش می‌کند با استفاده از آخرین یافته‌های علمی در زمینه مدیریت و رهبری آموزشی و کاربرد آخرین تکنالوژی‌های آموزشی، سطح یادگیری محصلان خود را انکشاف دهد تا نیروی انسانی مسلکی شامل رهبران، مدیران، و سیاست‌گذاران آموزشی برای سازمان‌های آموزشی از قبیل مکاتب، مؤسسات تحصیلات عالی، پوهنتون‌ها و دیگر مراکز جهت پیش‌برد امور آموزشی و هم‌چنین توسعه منابع انسانی، تربیت و به جامعه تقدیم نماید.

3. اهداف اساسی

- تربیت محصلان کارآفرین، خلاق و توانا مطابق با نیازهای جامعه از طریق به کارگیری آخرین یافته‌های علمی در زمینه مدیریت آموزشی و رهبری آموزشی و فراهم نمودن زمینه بهتر امکانات، تجهیزات آموزشی.
- توانمندسازی و توسعه مهارت‌های تحقیقاتی و آموزشی اعضای کادر علمی به منظور بهره‌وری روزافزون در تناسب با روند روبه توسعه جهان.
- تحقیق علمی در حوزه مدیریت و رهبری آموزشی و انتشار آن از طریق مجله‌های علمی داخلی و خارجی.
- اصلاح نصاب درسی و برنامه‌های آموزشی در مطابقت با تغییرات و تحولات روز و نیازمندی‌های جامعه.

ج. نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت
1	مدیریت عمومی (مبانی سازمان و مدیریت) (1)	PsEd1-1-101	4	13	نصاب تعلیمی	PsEd3-5-108	4
2	مدیریت عمومی (مبانی سازمان و مدیریت) (2)	PsEd1-2-101	4	14	نظارت و رهنمایی آموزشی	PsEd3-5-109	2
3	مدیریت آموزشی	PsEd2-3-103	4	15	مدیریت منابع انسانی	PsEd3-5-110	4
4	لیسانس انگلیسی تخصصی (1)	PsEd1316	2	16	تکنالوژی آموزشی	PsEd3-6-113	4
5	کارآفرینی	PsEd1316	2	17	روش تحقیق در مدیریت	PsEd3-6-115	7
6	رهبری آموزشی	PsEd2-4-104	4	18	مدیریت تعارض	PsEd3-6-115	2
7	اقتصاد تربیتی	PsEd1412	2	19	برنامه‌ریزی آموزشی	PsEd4-7-117	4
8	لسان انگلیسی تخصصی (2)	PsEd2-4-107	2	20	مدیریت دانش	PsEd4-7-118	2
9	مدیریت پروژه در مؤسسات آموزشی	PsEd4-7-116	3	21	مدیریت رفتار سازمانی	PsEd4-7-119	4
10	مدیریت توسعه	PsEd4-8-121	2	22	ارزیابی تربیتی	PsEd4-7-120	4
11	مدیریت ارتباطات و دفترداری	PsEd4-8-122	4	23	مدیریت بحران	PsEd4-8-124	4
12	مدیریت و برنامه‌ریزی استراتژیک	PsEd4-8-123	4	24	پروژه تحقیق	PsEd4-8-125	4

۴. دیپارتمنت مشاوره و راهنمایی**الف) معرفی**

دیپارتمنت مشاوره و رهنمایی در سال 1392 در تشکیل پوهنچی روان‌شناسی و علوم تربیتی پوهنتون کابل تأسیس گردید و اولین دور فارغان این دیپارتمنت در سال 1395 با درجه لیسانس در مشاوره جهت ارایه خدمات صحت روان به جامعه تقدیم گردید. هدف اساسی دیپارتمنت مشاوره تربیه مشاوران مسلکی است تا مردم را کمک نمایند با مشکلات عاطفی، رفتاری و چالش‌های زندگی روزمره مقابله نمایند.

دیپارتمنت مشاوره رسالت خود میداند تا کورس‌های مناسب روانشناسی مشاوره را در حیطه‌های مختلف با توجه به نیازمندی‌های جامعه ارایه نماید تا افراد آموزش دیده بی این دیپارتمنت بتوانند به صورت مؤثر و با درایت بهتر به چالش‌ها و نیازهای صحت روان افراد رسیدگی نمایند. فارغان این دیپارتمنت به حیث افراد مسلکی حوزه روانشناسی مشاوره ممکن است به عنوان مشاوران یا سوپروایزران مشاوره در مراکز صحت روان، نهادهای آموزشی، سیستم‌های قضایی، سازمان‌های حقوق زنان و کودکان و تمامی مکانهایی که جوامع متأثر از بحران بحران و مشکلات زندگی هستند، کار می‌کنند و تاب‌آوری و سازگاری و مقاومت مردم را تقویت و حمایت کنند. علاوه براین، دیپارتمنت از طریق تحقیقات و مشارکت عمومی در جامعه خود انتشار دانش در مورد ارزش روانشناسی مشاوره در حل منازعات و اختلافات در تمام اشکال آن از جمله فردی، فامیلی، اجتماعی و فرهنگی را گسترش می‌دهد.

ب) اهداف**1. دیدگاه**

دیپارتمنت مشاوره بر آنست که با استفاده از نیروی متخصص و تکنالوژی معتبر، خدمات آموزشی با کیفیت را در زمینه روانشناسی مشاوره ارایه نماید. ایجاد فرصت های تحقیقاتی و آموزشی مطلوب جهت تربیت محصلان متعهد، خلاق و کارا از طریق ارایه کورس های تخصصی مشاوره.

ب) اهداف**1. دیدگاه**

- آموزش مشاوران مسلکی دارای مهارت و توانایی های لازم به ارایه خدمات روان درمانی، مشاوره روانی- اجتماعی برای افراد و گروه های مختلف دارای مشکلات روانی، اعتیاد، تحصیلی، شغلی و خانوادگی.
- کسب دانش و مهارت های لازم برای کمک در بالا بردن کیفیت زندگی افراد جامعه.
- آموزش مهارت ها و توانایی های طرح و اجرای تحقیقات علمی در حوزه روانشناسی مشاوره.
- تربیه روانشناسان مشاور متعهد به اصول، ارزش ها و اخلاق مشاوره.

حرکت به سوی رشته روان شناسی مشاوره ای که فرهنگ های متنوع و ارزش های معنوی افغانستان را در اقدامات مشاوره ای در تمام سطوح از جمله فردی، گروهی و اجتماعی ادغام نماید.

2. مأموریت

رسالت این دیپارتمنت فراهم ساختن کورس های مناسب در مشاوره روانی، مشاوره شغلی و تحصیلی است که مطابق با نیازهای کنونی جامعه و به سطح کشورهای همسایه، مطابق نصاب های قبول شده بین المللی باشد. فارغان این دیپارتمنت به حیث افراد مسلکی حوزه مشاوره در کلینیک های صحت روانی، مراکز آموزشی و تحصیلی، مراکز راهنمایی و مشاوره در مؤسسات دولتی و غیردولتی مصدر خدمت خواهند شد. همچنان فارغان این دیپارتمنت مفاهیم و اساسات پیشرفته روان شناسی، مشاوره، روان درمانی، معلومات علمی در مورد افراد، گروه ها و جامعه را کسب خواهند نمود. دانش و مهارت هایی را که محصلان در دیپارتمنت راهنمایی و مشاوره حاصل می نمایند جهت ارایه خدمات مؤثر در حوزه کاری شان عمل خواهند نمود.

3. اهداف اساسی

- آموزش مشاوران مسلکی که قادر به ارایه خدمات روان درمانی، مشاوره روانی- اجتماعی و مهارت های لازم برای کمک به افراد و گروه های متنوع دارای مشکلات روانی باشند.
- آموزش مشاوران مسلکی با مهارت ها و توانایی های تحقیقاتی؛ قادر به انجام تحقیقات پیشرفته برای غنی سازی ادبیات روان شناختی در افغانستان هستند.
- تربیه مشاورانی که به اصول، ارزش ها و اخلاق مشاوره متعهد باشند.
- تأمین سلامت روانی و آگاهی روانی- اجتماعی برای افراد، خانواده ها، گروه ها و جوامع از طریق سمینارها، مجلات، ورکشاپ ها و آموزش مشاوران مسلکی در صحت روانی و حمایت های روانی- اجتماعی در سلامت روان و حمایت های روانی اجتماعی.
- حرکت به سوی ایجاد روان شناسی مشاوره که ارزش های فرهنگی و معنوی متنوع جامعه را به فعالیت مشاوره در تمام سطوح، فردی، گروهی و جمعی ادغام نماید.

ج. نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کراید
1	اصول و مبانی مشاوره	PsEd 1-151	4	۱۱	اعتیاد (پیشگیری و درمان)	PsEd4-163	4
2	انگلیسی اختصاصی	PsEd 1-152	2	12	مشاوره گروه های خاص	PsEd4-164	4
3	اخلاق مسلکی در مشاوره	PsEd 1-153	4	13	آسیب شناسی روانی (۲)	PsEd 4-165	4
4	نظریه های مشاوره	PsEd2-154	4	14	مشاوره شغلی	PsEd 4-166	2
5	مشاوره خانواده	PsEd 2-156	4	15	مشاوره کار عملی (2)	PsEd 4-166	۲
6	مشاوره تعلیمی- تحصیلی	PsEd 3-157	۲	16	مشاوره بحران (صدمات روانی پس از حادثه)	PsEd4 168	4

4	PsEd 4-169	آزمون‌های روانی	17	4	PsEd 3-158	روش‌ها و فنون مشاوره	7
2	PsEd4- 170	مشاوره کار عملی (3)	18	4	PsEd3-159	مبایه صحت روانی	8
6	PsEd4- 171	سمینار نهایی	19	4	PsEd 3-160	آسیب‌شناسی روانی (1)	9
2	PsEd 3-162	مشاوره کار عملی (1)	20	4	PsEd 3- 161	مشاوره گروهی	10

5. دیپارتمنت کار اجتماعی

الف) معرفی

دیپارتمنت کار اجتماعی پوهنځی روان‌شناسی و علوم تربیتی با توجه به پیشرفت‌های چشم‌گیر در عرصه رشد علم و دانش و علم‌آفرینی در جهان و همچنان نیازهای کشور عزیز ما در بخش ایجاد نیروی کاری متخصص و تولید دانش و فکر در تلاش است که دورنمای انکشاف پنج ساله دیپارتمنت کار اجتماعی را با تهیه یک پلان ستراتیژیک پنج ساله این دیپارتمنت ترسیم نموده و راه حل‌های مناسب برای بهبود برنامه‌ها و تحقق پروگرام‌های انکشافی خود را دریافت و مطرح نماید تا در این راستا همکار خوب و قابل اعتماد با سایر دیپارتمنت‌ها و پوهنځی‌های پوهنتون کابل و سایر مؤسسات تحصیلات عالی در داخل و خارج کشور باشد و در عرصه تقدیم نمودن کادرهای جوان و مسلکی به جامعه افغانستان مصدر خدمت گردد. هرچند دیپارتمنت کار اجتماعی پوهنځی روان‌شناسی و علوم تربیتی حتی الامکان خدمات ارزنده‌یی را در دشوارترین شرایط و با کمترین امکانات برای محصلان و علم‌دوستان عرضه نموده است؛ ولی اعضای دیپارتمنت کار اجتماعی به این خدمات و تلاش‌ها اکتفا نکرده در راستای انکشاف و عرضه تحصیلات عالی معیاری و باکیفیت که در مطابقت به معیارهای منطقی و بین‌المللی باشد، اقدامات جدی و مؤثری روی دست گرفته است.

به منظور دستگیری مردم آسیب پذیر از مصائب ناگوار اجتماعی در کشور، دیپارتمنت کار اجتماعی به همکاری وزارت تحصیلات عالی، وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین و به کمک مالی اداره یونیسف در سال 1393 تأسیس گردید تا کارمندان اجتماعی مسلکی را به جامعه تقدیم کند.

ب) اهداف

1. دیدگاه

دیپارتمنت کار اجتماعی تلاش می‌نماید تا کادرهای مسلکی را در رشته کار اجتماعی جهت کمک برای آسیب دیدگان ناشی از آسیب‌های اجتماعی تقدیم جامعه نماید.

2. مأموریت

دیپارتمنت کار اجتماعی رسالت دارد تا خدمات معیاری آموزشی و فرصت‌های مناسب آموزشی را فراهم نماید، تحقیقات معتبر و کاربردی را اجرا کند و همچنان متعهد است کادرهای متخصص و مسلکی را تحت نام کارمندان اجتماعی تربیت و به جامعه تقدیم نماید.

3. اهداف اساسی

- تربیت کادر علمی به سویه لیسانس و ماستر در رشته کار اجتماعی؛
- ارائه خدمات آموزشی باکیفیت با در نظر داشت نیازهای محصلان و جامعه؛
- فراهم ساختن و توسعه امکانات و تسهیلات برای اجرای تحقیقات علمی معتبر و کاربردی؛
- ایجاد و توسعه زیربناها و تکنالوژی آموزشی در سطح دیپارتمنت؛
- ایجاد ارتباط مؤثر با مؤسسات مصونیت اطفال و رفاه اجتماعی جهت زمینه‌سازی انجام کار ساحوی محصلان.

ج) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کراید
1	مبانی کار اجتماعی	BSW205	4	16	گزارش نویسی در کار اجتماعی	BSW221	4
2	حقوق اطفال در اسلام	BSW206	4	17	توسعه اجتماعی و اقتصادی	BSW222	2
3	سلوک انسانی در قبال اطفال و نوجوانان	BSW207	4	18	محیط زیست	BSW223	2
4	آسیب‌شناسی اجتماعی	BSW209	4	19	حقوق بشر	BSW224	4
5	کار اجتماعی و حقوق طفل	BSW200	2	20	مشاهده از مؤسسات	BSW225	4

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریدیت	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریدیت
6	مراقبت‌های صحی طفل و مادر	BSW213	2	21	حفاظت کودکان در شرایط اضطراری و مدیریت بحران	BSW228	2
7	جامعه، فرهنگ و توسعه	BSW216	4	22	دادخواهی از اطفال در سیستم عدلی	BSW229	2
8	مشاهده از مؤسسات	BSW219	4	23	رفاه، و آسایش اطفال و اجتماعات	BSW230	4
9	حمایه/حفاظت طفل	BSW220	2	24	کار ساحوی I	BSW231	4
10	عملکرد مستقیم با اطفال و نوجوانان	BSW232	2	25	پالیسی رفاه اجتماعی	BSW237	4
11	اداره رفاه اجتماعی	BSW233	4	26	اطفال کارگر	BSW238	2
12	صلح و حل منازعات اجتماعی	BSW234	4	27	اعتیاد و اطفال	BSW240	2
13	کار ساحوی II	BSW226	4	28	کودکان در گروه‌های مسلح	BSW241	4
14	مطالعه اطفال روری سرک	BSW243	2	29	کارآموزی Internship	BSW242	4
15	مدیریت سازمان و توسعه	BSW244	4	30	مونوگراف (سمینار)	BSW246	4

6. دیپارتمنت پلان و پالیسی

الف) معرفی

دیپارتمنت پلان و پالیسی آموزشی به منظور تربیه نیروی انسانی متعهد، کاردان، مؤثر و کارا در رشته پلان و پالیسی آموزشی در سطوح مختلف نظام آموزشی، وزارت‌های معارف و تحصیلات عالی و سایر مؤسسات آموزشی دولتی و غیر دولتی، به اساس ضرورت و نیازمندی مبرم به پالیسی سازان که از دانش، مهارت و نگرش‌های لازم برخوردار باشند، به اساس پیشنهاد مورخ 1393/12/27 و منظوری مقام وزارت تحصیلات عالی در سال 1394 در چوکات پوهنخی روان‌شناسی و علوم تربیتی ایجاد شده است.

ب) اهداف

1. دیدگاه

ما برآنیم تا پلان‌گذاران و پالیسی‌سازان آموزشی را در سطح کشور و منطقه تربیت نموده و تقدیم جامعه کنیم.

2. مأموریت

دیپارتمنت پلان و پالیسی آموزشی پوهنخی روان‌شناسی و علوم تربیتی رسالت دارد تا خدمات معیاری و فرصت‌های مناسب آموزشی را فراهم کند، تحقیقات معتبر را اجرا کند و کادرهای دانش‌آموخته مسلکی را در تدوین برنامه‌های آموزشی استراتژیک در جامعه تربیت نماید.

3. اهداف آموزشی

دوره لیسانس دیپارتمنت پلان و پالیسی آموزشی یکی از دوره‌های تحصیلی میان‌رشته‌یی در حوزه نظام تحصیلات عالی است که هدف از ایجاد آن، تربیت سیاست‌گذاران و پالیسی‌سازان متخصص و متعهد مورد نیاز سازمان‌ها، به ویژه سازمان‌های آموزشی-تحصیلی می‌باشد. علاوه بر آن آشنا ساختن هرچه بیشتر آنان با استفاده از روش‌های علمی پلان و پالیسی آموزشی در ساحت کاری آن‌ها در سازمان‌های آموزشی-تحصیلی است تا بتوانند تصدی امر برنامه‌ریزی آموزشی را در مقاطع مختلف تحصیلی در مؤسسات آموزشی-تحصیلی فراگیرند و با مؤثریت و کارایی هرچه بیشتر خدمات آموزشی بهتری را با تدوین و اجرای استراتژی‌ها و پالیسی‌های نهادهای تعلیمی و تحصیلی با استفاده بهتر از منابع مالی، مادی، انسانی و اطلاعاتی، با ایجاد جو مساعد در جهت نیل به اهداف آموزشی رسمی از پیش تعیین شده ارائه نمایند.

محصلان در این دوره آموزشی افزون بر آشنایی با مسایل تیوری دانش پلان و پالیسی آموزشی، با جنبه‌های عملی این رشته آشنا خواهند شد.

ج. نصاب دیپارتمنت (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریدیت	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریدیت
1	اصول و مبانی مدیریت آموزشی	EPP201	4	14	مدیریت رفتار سازمانی	EPP227	4

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریڈت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریڈت
2	اصول و مبانی برنامه‌ریزی آموزشی	EPP202	۴	15	پلان‌گذاری تربیتی در واحد آموزشی	EPP230	4
3	کاربرد کمپیوتر در مدیریت	EPP207	۲	16	طرح و تدوین پالیسی آموزشی	EPP238	4
4	مدیریت آموزشی	EPP211	۴	17	مدیریت استراتژیک	EPP239	4
5	سیستم‌های اطلاعاتی در مدیریت	EPP213	۲	18	کار عملی در مکاتب و واحد آموزشی	EPP236	2
6	انگلیسی تخصصی 1	EPP216	2	19	مدیریت پروژه و تدارکات	EPP240	2
7	سیاست‌گذاری آموزشی	EPP211	2	20	برنامه‌ریزی آموزش ضمن خدمت	EPP241	2
8	مبادی امور مالی و بودجه	EPP217	4	21	آموزش در سازمان‌ها (سازمان یادگیرنده و یادگیری سازمانی)	EPP242	2
9	انگلیسی تخصصی 2	EPP216	2	22	مونوگراف		4
10	حقوق اساسی	EPP225	2	23	برنامه ریزی نیروی انسانی در سازمان‌های آموزشی-تحصیلی	EPP235	3
11	مدیریت منابع بشری	EPP226	4	24	مدیریت دولتی	EPP236	4
12	تجزیه و تحلیل سیستم‌ها و کاربرد آن در سازمان‌های آموزشی	Epp234	4	25	اساسات پالیسی عامه	Epp237	2
۱۳	نصاب درسی	Epp235	2				

5. برنامه ماستری

الف) معرفی برنامه ماستری مدیریت آموزشی

پوهنځی روانشناسی و علوم تربیتی پوهنتون کابل به تاریخ 1392/01/13 امر ایجاد فعالیت پروگرام ماستری را در چوکات دیپارتمنت مدیریت آموزشی زیر عنوان (مدیریت آموزشی) اخذ نمود. تاکنون این برنامه به صورت منظم و با در نظر داشت تمام شرایط و مقرر برنامه های فوق لیسانس فعالیت می نماید.

مدیریت و رهبری آموزشی به عنوان یکی از ضروری ترین فعالیت های تخصصی در مؤسسات تحصیلات عالی است. هدف اصلی و اساسی برنامه ماستری مدیریت آموزشی مؤثر سازی و کارا تر کردن هرچه بیش تر عرضه خدمات آموزشی و تحقیقی در جهت تدوین، تطبیق و اجرای استراتژی ها و پالیسی های مربوط به نهادها و سازمان های آموزشی از طریق برنامه ریزی، سازماندهی، تصمیم گیری، هدایت و رهبری مساعد و مناسب در جهت نیل به مقاصد آموزشی و تحصیلی از پیش تعیین شده می باشد.

توجه به نیاز های مسلکی و تخصصی و کمبود مدیران و متخصصان با صلاحیت و متعهد در دوره های مختلف تعلیمی و تحصیلی در وزارت های تحصیلات عالی و معارف، ادارات عامه اعم از خصوصی و دولتی و دیگر نهاد های مرتبط، ضرورت و اهمیت ایجاد پروگرام ماستری در حوزه مدیریت آموزشی را روشن ساخته است.

پوهنځی روانشناسی و علوم تربیتی و دیپارتمنت مدیریت آموزشی با درک این حقیقت تلاش نمود تا پروگرام ماستری را که ایجاد آن یکی از اهداف مهم در استراتژی وزارت محترم تحصیلات عالی است اقدام عملی نماید. با توجه به نیاز مبرم جامعه و فراهم بودن شرایط و حمایت وزارت محترم تحصیلات عالی، پوهنتون کابل، پوهنځی روانشناسی و علوم تربیتی و دیپارتمنت (مدیریت آموزشی) در همکاری به تیم متخصصین اقدام به ایجاد برنامه ماستری مدیریت آموزشی نمود. خوشبختانه این برنامه از بدوی تاسیس تاکنون شش دوره کادر آموزش دیده را در مطابقت به معیار های علمی و نیاز کشور به جامعه تقدیم نموده است.

ب) اهداف

1. دیدگاه

با ترویج نمودن فرهنگ تحقیق، مطالعه و فراهم نمودن زمینه های آموزشی عملی و کاربردی تلاش می نماید تا در بهتر ساختن وضعیت مدیریت و رهبری آموزشی نقش ارزنده ای را جهت پاسخ گوئی به نیازهای واقعی جامعه به ویژه نظام تعلیمی و تحصیلی کشور ایفا نماید.

2. مأموریت

رسالت اساسی برنامه ماستری (مدیریت آموزشی) آموزش و تربیت افراد متخصص و متعهد در مطابقت با معیارهای پذیرفته شده علمی از طریق تدریس، تحقیقات و مطالعات جهت پاسخ گویی به نیازهای اساسی جامعه در حوزه مدیریت و رهبری آموزشی می باشد.

3. هدف ایجاد برنامه

اهداف ایجاد برنامه ماستری (مدیریت آموزشی) آموزش و تربیت کادرهای مسلکی و متخصصین مدیریت و رهبری به منظور بهبود و اصلاح نظام آموزشی در سطح تحصیلات عالی و معارف کشور می باشد. این برنامه به صورت کلی به خاطر رشد و انکشاف مهارت های تخصصی، مسلکی و حرفوی دست اندرکاران حوزه نظام آموزشی کشور، به ویژه رشته های رهبری و مدیریت آموزشی، تکنالوژی آموزشی، انکشاف نصاب تحصیلی و تعلیمی، برنامه ریزی، پالیسی سازی، نظارت و رهنمایی آموزشی ایجاد گردیده است.

اهداف اختصاصی برنامه ماستری (مدیریت آموزشی):

- 1- آموزش و تربیه رهبران جوان مطابق به شرایط و تحولات و نیازمندی های امروزی جامعه.
- 2- کسب دانش و معلومات ضروری موضوعات مدیریت آموزشی و مدیریت سازمان ها و نهاد های آموزشی و ادارات عامه دولتی از لحاظ نظری و عملی.
- 3- آموزش و تربیه کادر های متخصص و مسلکی در حوزه و برنامه ریزی مطابق به شرایط و ضرورت جامعه.
- 4- مساعد ساختن زمینه ها و فضای بهتر تحصیل برای نسل جوان و کسب معلومات دانش و مهارت ها راجع به رهبری، سازماندهی، ارتباطات و کنترل.
- 5- ارتقا و توسعه ظرفیت محصلان در راستای تفکر نقادانه و تامین ارتباط مؤثر و بلند بردن ظرفیت های علمی و مسلکی.
- 6- بلند بردن تواناییها و شایستگی های محصلان در مورد ساختن برنامه های استراتژیک، نصاب تعلیمی و تحصیلی، پروژه سازی و تنظیم امور مالی و اقتصادی.

ج) نصاب تحصیلی برنامه ماستری مدیریت آموزشی

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریدیت	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریدیت
1	روانشناسی تربیتی	MEdm519	3	8	تحلیل آماری (استنباطی توصیفی SPSS)	MEdm532	3
2	مدیریت آموزشی	MEdm514	3	9	مدیریت رفتار سازمانی	MEdm533	4
3	مدیریت منابع انسانی در سازمان های آموزشی	MEdm515	3	10	نوشتن تیزس ماستری و دفاع از آن	MEdm541	6
4	برنامه ریزی آموزشی	MEdm521	3	11	مدیریت استراتژیک	MEdm524	3
5	مدیریت پروژه در سازمان های آموزشی	MEdm522	3	12	روش های تحقیق در مدیریت آموزشی	MEdm525	4
6	نظارت و رهنمایی آموزشی	MEdm524		13	مدیریت مالی و بودجه	MEdm512	3
7	انگلیسی تخصصی (متون زبان خارجی در مدیریت آموزشی)	MEdm523	3	14	رهبری آموزشی	MEdm531	3

پوهنځی ریاضیات

1. معرفی پوهنځی

ریاضیات به حیث یکی از رشته های مورد نیاز در سطح کشور توأم با فزیک، کیمیا و بیولوژی در قالب پوهنځی ساینس هنگام تاسیس آن در سال 1321، مطرح

گردید. پوهنځی ساینس سومین پوهنځی بعد از طب و حقوق در پوهنتون کابل بود. پوهاند داکتر عبدالغفار کاکړ اولین استاد ریاضیات و مؤسس پوهنځی ساینس به شمار می آید. کارمندان متخصص رشته های علوم طبیعی که در چوکات مؤسسات دولتی فعالیت داشتند، وظیفه تدریس را در آن پوهنځی به عهده گرفتند.

در سال ۱۳۴۸ با اصلاحات لازم، تشکیل اکادمیک پوهنځی ساینس تغییر کرد و دیپارتمنت ریاضی از دیپارتمنت دوگانه «ریاضی و فزیک» جدا و به شکل یک دیپارتمنت مستقل شروع به فعالیت نمود. انگیزه تاسیس دیپارتمنت را احتیاج مبرم مسایل ریاضیات در سایر قسمت های تشکیلات دولت منجمله معارف و تحصیلات عالی تشکیل می داد. در سال ۱۳۹۳ اندیشه تاسیس چهار پوهنځی (ریاضیات، فزیک، کیمیا و بیولوژی) بر بنای پوهنځی ساینس، مطرح گردید، در ۱۳۹۵ این چهار پوهنځی عملاً مجزا از همدیگر شروع به فعالیت نمودند و به این ترتیب دیپارتمنت ریاضی قبلی به پوهنځی ریاضیات فعلی ارتقا یافت.

در سال 1394 ریاضیات به شکل یک پوهنځی مستقل متشکل از ۵ دیپارتمنت: آنالیز، الجبر، ریاضیات تطبیقی، انفورماتیک و ریاضی عمومی تاسیس گردید. دیپارتمنت انفورماتیک هنوز فعال نگردیده است.

2. اهداف

الف) دیدگاه

پوهنځی ریاضیات به یک نهاد آموزشی و تحقیقی، با کیفیت عالی به اساس معیار های اکادمیک علمی در سطح کشور و منطقه، مجهز با تکنالوژی مدرن مطرح و از طریق تحقیق، تدریس و نقش آن در جامعه تبدیل نماید.

ب) مأموریت

- توسعه و انکشاف سطح دانش استادان، کارمندان و تریه کادر های علمی از طریق تدریس، تحقیق، بورسها و کورس های آموزشی.
- توسعه و ارتقای ظرفیت فارغان مطابق نیازهای جامعه امروزی.
- فراهم نمودن زمینه های تحقیقات علمی نسبت به نیازمندی های کشور و سهم فعال در توسعه و انکشاف آن.
- تدریس معیاری مطابق با سیستم های قبول شده امروزی.

- فراهم نمودن محیط آموزشی مناسب و تقدیم متخصصین مسلکی و شایسته جهت انجام دادن خدمات آموزشی، محاسبوی و رهبری در سطح کشور.

ج) اهداف اساسی

- آموزش و تحقیقات علمی،
- استفاده از روش های معیاری و تکنالوژی،
- نقش پوهنخی در آموزش مطابق نیازسنجی های جامعه،
- جستجو برای کسب عواید،
- زمینه های مناسب برای تجارتي سازی فعالیت های آموزشی و تحقیقاتی،
- توسعه و تحقیق در زمینه ریاضیات اختصاصی و تطبیقی به شمول انفورماتیک،
- فعالیت ها و توأمیت ها خارج از کشور،
- تجارتي سازی دست آورد های تحقیقاتی نتایج متوقعه.

3. دیپارتمنت ها

پوهنخی ریاضیات دارای پنج دیپارتمنت از جمله چهار دیپارتمنت فعال می باشد که عبارت اند از دیپارتمنت ریاضیات تطبیقی، انالیز ریاضی، الجبر و ریاضیات عمومی.

1. دیپارتمنت الجبر

الف) معرفی دیپارتمنت

دیپارتمنت الجبر فعلا با تفاهم بقیه دیپارتمنت های پوهنخی مطابق کریکولم تدریس و فعالیت می نماید. دیپارتمنت های پوهنخی ریاضیات در بخش های اختصاصی محصلان جداگانه ندارد بلکه محصلان آن تمام مضامین اساسی و تخصصی برای یک فارغ التحصیل بخش ریاضیات ضرور است تعقیب می کند.

ب) اهداف

1. دیدگاه

دیپارتمنت الجبر به یک دیپارتمنت معتبر به سطح کشور جهت بر آورده نمودن اهداف پوهنخی از طریق تحقیق، تدریس، و نقش آن در جامعه تبدیل گردد.

2. مأموریت

دیپارتمنت الجبر در راستای تحقق اهداف پوهنخی ریاضیات از طریق تدریس، تحقیق و ارائه خدمات با صداقت کامل سعی می نماید. دیپارتمنت الجبر اهداف پوهنخی را تعقیب می نماید

3. اهداف اساسی

- آموزش و تحقیقات علمی.
- استفاده از روش های معیاری و تکنالوژی.
- نقش پوهنخی در آموزش مطابق نیاز سنجی جامعه.
- جستجو برای کسب عواید
- همکاری همه جانبه جهت بر آورده سازی اهداف پوهنخی.

۲. دیپارتمنت انالیز

الف) معرفی

دیارتمنت انالیز فعلا با تفاهم بقیه دیپارتمنت های پوهنځی (الجبر، ریاضیات تطبیقی و ریاضی عمومی) مطابق کریکولم تدریس و فعالیت می نماید. دیپارتمنت های پوهنځی ریاضیات در بخش های اختصاصی محصلان جداگانه ندارد بلکه محصلان آن تمام مضامین اساسی و تخصصی برای یک فارغ التحصیل بخش ریاضیات ضرور است تعقیب می کند.

ب) اهداف

1. دیدگاه

دیارتمنت انالیز به یک دیپارتمنت معتبر به سطح کشور جهت بر آورده نمودن اهداف پوهنځی از طریق تحقیق، تدریس، و نقش آند در جامعه تبدیل گردد.

2. مأموریت

دیارتمنت انالیز در راستای تحقق اهداف پوهنځی ریاضیات از طریق تدریس، تحقیق و ارائه خدمات با صداقت کامل سعی می نماید. دیپارتمنت انالیز اهداف پوهنځی را تعقیب می نماید.

3. اهداف اساسی

- آموزش و تحقیقات علمی.
- استفاده از روش های معیاری و تکنالوژی.
- نقش پوهنځی در آموزش مطابق نیاز سنجی جامعه.
- جستجو برای کسب عواید
- همکاری همه جانبه جهت بر آورده سازی اهداف پوهنځی.

3. دیپارتمنت ریاضیات تطبیقی

الف) معرفی

دیارتمنت ریاضیات تطبیقی فعلا با تفاهم بقیه دیپارتمنت های پوهنځی مطابق کریکولم تدریس و فعالیت می نماید. دیپارتمنت های پوهنځی ریاضیات در بخش های اختصاصی محصلان جداگانه ندارد بلکه محصلان آن تمام مضامین اساسی و تخصصی برای یک فارغ التحصیل بخش ریاضیات ضرور است تعقیب می کند.

ب) اهداف

1. دیدگاه

دیارتمنت ریاضیات تطبیقی به یک دیپارتمنت معتبر به سطح کشور جهت بر آورده نمودن اهداف پوهنځی از طریق تحقیق، تدریس، و نقش آن در جامعه تبدیل گردد.

2. مأموریت

دیارتمنت ریاضیات تطبیقی پوهنځی ریاضیات در راستای تحقق اهداف پوهنځی ریاضیات از طریق تدریس، تحقیق و ارائه خدمات با صداقت کامل سعی می نماید. دیپارتمنت ریاضیات تطبیقی اهداف پوهنځی را تعقیب می نماید.

3. اهداف اساسی

- آموزش و تحقیقات علمی.
- استفاده از روش های معیاری و تکنالوژی.
- نقش پوهنځی در آموزش مطابق نیاز سنجی جامعه.
- جستجو برای کسب عواید

4. دیپارتمنت ریاضیات عمومی

الف) معرفی

دیپارتمنت ریاضی عمومی فعلا با تفاهم بقیه دیپارتمنت های پوهنخی مطابق کریکولم تدریس و فعالیت می نماید. دیپارتمنت های پوهنخی ریاضیات در بخش های اختصاصی محصلان جداگانه ندارد بلکه محصلان آن تمام مضامین اساسی و تخصصی برای یک فارغ التحصیل بخش ریاضیات ضرور است تعقیب می کند.

ب) اهداف

1. دیدگاه

دیپارتمنت ریاضی عمومی به یک دیپارتمنت معتبر به سطح کشور جهت بر آورده نمودن اهداف پوهنخی از طریق تحقیق، تدریس، و نقش آند در جامعه تبدیل گردد.

2. مأموریت

دیپارتمنت ریاضی عمومی در راستای تحقق اهداف پوهنخی ریاضیات از طریق تدریس، تحقیق و ارائه خدمات با صداقت کامل سعی می نماید. دیپارتمنت ریاضی عمومی اهداف پوهنخی را تعقیب می نماید.

3. اهداف اساسی

- آموزش و تحقیقات علمی.
- استفاده از روش های معیاری و تکنالوژی.
- نقش پوهنخی در آموزش مطابق نیاز سنجی جامعه.
- جستجو برای کسب عواید
- همکاری همه جانبه جهت بر آورده سازی اهداف پوهنخی.

5) نصاب تحصیلی دوره لیسانس پوهنخی ریاضیات (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت
1	انالیز حقیقی I	MA.AN.0417	4	۱۴	معادلات دیفرانسیل معمولی I	MA.AP.0320	3
2	انالیز حقیقی II	MA.AN.0517	4	۱۵	معادلات دیفرانسیل معمولی II	MA.AP.0420	3
3	انالیز حقیقی III	MA.AN.0617	4	16	معادلات دیفرانسیل قسمی	MA.AP.0524	3
4	انالیز مختلط I	MA.AN.0725	4	17	هندسه تحلیلی در فضا	MA.AL.0215	4
5	انالیز مختلط II	MA.AN.0825	3	18	انالیز وکتوری	MA.AN.0712	4
6	انالیز تابعی	MA.AN.0729	3	19	انالیز عددی I	MA.AP.0523	3
7	اساسات ریاضی	MA.AL.0318	3	20	انالیز عددی II	MA.AP.0623	3
8	الجبر مجرد I	MA.AL.0421	3	21	نظریه اعداد	MA.AL.0728	3
9	الجبر مجرد II	MA.AL.0521	3	22	احصاییه و احتمالات I	MA.AP.0726	4
10	الجبر مجرد III	MA.AL.0621	3	23	احصاییه و احتمالات II	MA.AP.0826	4
11	الجبر خطی I	MA.AL.0319	3	24	ریاضی مجزا	MA.AP.0522	3
12	الجبر خطی II	MA.AL.0419	3	25	توپولوژی	MA.AL.0630	3
۱۳	الجبر خطی III	MA.AL.0519	3	26	تحقیق در عملیات	MA.AP.0629	3

6. برنامه ماستری ریاضیات

الف) معرفی

برنامه ماستری پوهنخی بعد از ختم هر دوره برای بهبود برنامه درسی نظر به نیازمندی های جامعه و اتخاذ تصمیم لازم در مورد اعتلای کیفیت کریکولم آن در آخر هر سمستر به شورای علمی پوهنتون مربوطه گزارش ارایه نموده و برای بهبود تدریس پوهنخی مکلف به اجرای پروسه های ارزیابی و بازنگری

برنامه ها و تطبیق نتایج در روند بهتر شدن برنامه هستند. ارایه گزارش سمستر وار از نتایج برنامه و تدبیر جلسات منظم کمیته ماستری برای بهبود تدریس صورت می گیرد.

ب) دیدگاه

برنامه ماستری یک برنامه معتبر به سطح کشور جهت بر آورده نمودن اهداف پوهنخی از طریق تحقیق، تدریس، و نقش آن در جامعه تبدیل گردد

ج) ماموریت

برنامه ماستری پوهنخی ریاضیات در راستای تحقق اهداف پوهنخی از طریق تدریس، تحقیق و ارائه خدمات با صداقت کامل سعی می نماید. برنامه ماستری اهداف پوهنخی را تعقیب می نماید.

اهداف برنامه ماستری

- آموزش و تحقیقات علمی.
- استفاده از روش های معیاری و تکنالوژی.
- نقش پوهنخی در آموزش مطابق نیاز سنجی جامعه.
- جستجو برای کسب عواید
- همکاری همه جانبه جهت بر آورده سازی اهداف پوهنخی.

ج) نصاب تحصیلی

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت
1	انالیز حقیقی	MSc.MA.101	3	9	انالیز مختلط	MSc.MA.301	3
2	توپولوژی	MSc.MA.102	3	10	نظریه اعداد و رمز نگاری	MSc.MA.302	3
3	احصائیه و احتمالات	MSc.MA.103	3	11	تحقیق در عملیات	MSc.MA.303	3
4	الجبر مجرد	MSc.MA.104	3	12	انالیز فنکسیونال	MSc.MA.304	3
5	انالیز عددی	MSc.MA.201	3	13	روش تحقیق	MSc.MA.401	3
6	معادلات تفاضلی قسمی	MSc.MA.202	3	14	هندسه تفاضلی	MSc.MA.402	3
7	سیستم های دینامیکی و مودل های ریاضیکی	MSc.MA.203	3	15	تزیس	MSc.MA.403	3
8	تیوری گراف ها	MSc.MA.204	3				

پوهنځی زبان و ادبیات داخلي

1. معرفی پوهنځی

پوهنځی ادبیات، که در معرفی چگونگی تاریخ ادبیات و فرهنگ کشور گام‌های متین برداشته است، در اول میزان سال 1323 در چوکات پوهنتون کابل تاسیس شد. در کنار دیپارتمنت‌های دری و پشتو دیپارتمنت‌های زبان خارجی نیز به آن اضافه گردید که تعداد مجموعی دیپارتمنت‌های آن به یازده می‌رسید. به منظور تفکیک زبان‌های داخلی و خارجی، این پوهنځی در سال ۱۳۹۹ به دو پوهنځی جداگانه تقسیم گردید.

هدف از تاسیس این پوهنځی تربیه جوانان کشور به منظور شرح و بیان ثقافت و تاریخ کشور معرفی این پدیده‌ها برای جهانیان از طریق تحقیق و تحصیل بوده است. گذشته از آن تربیه معلمان ورزیده و آگاه در رشته‌های مختلف علمی و ادبی هدف دیگر پوهنځی را تشکیل می‌دهد.

تربیه و پرورش نویسندگان و محققان نیز از هدف عمده پوهنځی به شمار می‌رود. برای نیل به هدف متذکره اولیت پروگرام درسی پوهنځی که شامل تاریخ ادبیات پشتو-تاریخ ادبیات دری، گرامر پشتو، گرامر دری، متون پشتو، فنون ادبی پشتو، فنون ادبی دری، روایات و فلسفه، عربی و زبان انگلیسی بود توسط یک هیأت ذیصلاح تحت ریاست وزیر معارف وقت تعیین گردید و برای تدریس آن استاد عبدالحی حبیبی (رئیس پوهنځی) محمدکریم نزیهی، محمداعظیم ایازی، پاینده محمد زهیر، امین الله زمیرالی، سرور گويا، عبدالرؤف بینوا، عبدالحق بیتاب، غلام جیلانی جلالی، هاشم شایق افندی و امین میرزا قفقازی انتخاب و توظیف گردیدند. با چنین

پروگرام درسی و هیئت استادان محدود، اولین صنف پوهنځی شامل ده نفر از فارغان لیسه حبیبیه و لیسه احمدشاهی قندهار در اول میزان 1323 افتتاح گردید.

۲. اهداف پوهنځی

الف) دیگاه

ارتقای پوهنځی زبان و ادبیات به یک مرکز با اعتبار و شناخته شده ملی و بین المللی در عرصه کادرهای متخصص و متعهد، تحقیقات علم آفرینی و عرضه خدمات اکادمیک.

ب) مأموریت

تربیه کادرهای مسلکی متخصص مورد نیاز جامعه که با ارزش های تاریخی و قانون اساسی کشور باورمند باشند و به افغانستان صادقانه خدمت نمایند و سهم فعال در علم آفرینی و تسریع پروسه های انکشافی در افغانستان، منطقه و جهان را داشته باشند.

ج) اهداف اساسی

هدف از تأسیس پوهنځی زبان و ادبیات درک ارزش های فرهنگی و ادبی کشور در سده های پیشین و امروز، آگاهی از چگونگی فرهنگ و ادبیات درخشان کشور و انتقال آن از طریق تربیه نسل جوان به سده های آینده و تدریس زبان های بین المللی به حیث مهارت های کلیدی برای نسل جوان می باشد. برای رسیدن به این اهداف، کارهای زیر باید عملی شود:

1. ترتیب و تطبیق کریکولم مطابق نیاز جامعه و تقاضای بازار کار در تمام دیپارتمنت ها.
2. اشتراک اعضای کادر علمی در ورکشاپ ها، سیمینارها و کورس ها به منظور تجدید معلومات و ارتقای مهارت های مسلکی.
3. ایجاد و توسعه امکانات و تسهیلات برای اجرای تحقیقات علمی معتبر و کاربردی.
4. ارائه خدمات تحصیلی با کیفیت با توجه به نیازهای محصلان و جامعه.
5. معیاری سازی سیستم ارزیابی استادان و محصلان.
6. ایجاد و توسعه زیربنایها و تکنالوژی آموزشی.
7. اصلاح و بهبود سیستم آموزشی و روش های درسی.
8. عقد قراردادهای علمی-آموزشی با سایر پوهنتون های ملی، منطقه ای و جهانی.
9. استفاده از تکنالوژی جدید به صورت منظم در برنامه های آموزشی.
10. تهیه و تدارک زیربنایهای ساختاری برای پوهنځی، در برگیرنده ساختمان های مناسب با اتاق های درسی مدرن، لابراتورها و سایر تسهیلات مربوط.
11. ایجاد مرکز تحقیق با اعتبار و حفاظت از آن.

12. فراهم ساختن بورس‌های تحصیلی کوتاه‌مدت و بورس‌های مشاهداتی برای کادرهای پوهنخی به منظور ارتقای سویه تحصیلی و مسلکی شان.
13. استخدام پرسونل جدید با استعداد و شایسته از نسل جدید و فراهم ساختن فرصت‌های آموزشی برای شان تا بتوانند به درجات تحصیل تا سویه‌های ماستری و داکتری در داخل و خارج از کشور نایل شوند.
14. اعمار و تجهیز لابراتوار زبان.
15. ارتقای ظرفیت مسلکی کارمندان.
16. ایجاد مرکز ترجمه.

۳. توأمیت‌های علمی و توسعه روابط بین‌المللی

پوهنخی زبان و ادبیات در پنج سال آینده درحفظ و گسترش توأمیت‌ها اقدام ذیل را انجام می‌دهد:

1. پوهنخی در همکاری با دیپارتمنت‌ها روی انکشاف توأمیت‌ها فعالیت جدی انجام می‌دهد.
2. پوهنخی وضعیت موجود توأمیت‌ها را ارزیابی و میزان تعهدات را تثبیت می‌نماید.
3. پوهنخی از تمام امکانات و فرصت‌هایی که در چوکات توأمیت‌ها وجود دارد، استفاده بهینه نماید.

۴- دیپارتمنت‌ها

پوهنخی زبان و ادبیات داخلی سه دیپارتمنت دارد که هر کدام بنابر نیاز جامعه ایجاد شده و فعالیت می‌نمایند.

1. دیپارتمنت زبان و ادبیات دری

الف) معرفی

دیپارتمنت دری در سال 1323 تشکیل گردید. در آغاز تشکیل پوهنخی زبان و ادبیات، زبان‌های پشتو و دری به‌صورت مشترک در دیپارتمنت واحد، درس‌های شان را آغاز نمودند.

جهت انکشاف سویه ذهنی و علمی محصلان، کتاب‌خانه پوهنخی با داشتن کتاب‌های سودمند ساخته شد. مدیریت نشرات تأسیس گردید و به منظور پخش و حفظ فرهنگ و ثقافت کشور، به نشر و پخش مجله‌های ادب و ژمه، به زبان‌های فارسی دری و پشتو پرداخته شد.

بین سال‌های 1328 و 1335 فاکولته ادبیات توسعه بیشتر کرد. در سال 1330 دیپارتمنت واحد تاریخ و جغرافیه تأسیس شد. به غرض بلند رفتن تجربه‌های علمی و عملی محصلان، سیرهای علمی و مطالعات دقیق بر مبنای مشاهده آغاز گردید. در راستای توسعه پوهنخی، در سال 1335 دیپارتمنت زبان و ادبیات فارسی دری و پشتو از هم جدا شد. این تفکیک به‌خاطر فراهم‌آوری زمینه بیشتر و بهتر تحصیلات تخصصی و گسترش زبان و ادب فارسی دری و پشتو صورت گرفت. مجله علمی-تحقیقی ادب مجله علمی ایست که از طرف هر سه دیپارتمنت به سه زبان بخاطر انکشاف زبان و ادبیات از چندین دهه به اینسو نشر می‌گردد.

این دیپارتمنت در حال حاضر دارای دروس روزانه، شبانه، ماستری و داکتری است. بیست تن استاد در دیپارتمنت فارسی دری مصروف تدریس‌اند که از جمله سیزده تن آن‌ها دارای درجهٔ تحصیل داکتری، و دیگران ماستر هستند. و دو تن از استادان دیپارتمنت مصروف تحصیلات دورهٔ داکتری هستند.

ب) اهداف

1. دیدگاه

دیپارتمنت فارسی دری، رهبران صاحب صلاحیت و متخصص و کارشناس در رشتهٔ زبان و ادبیات (ادبیات‌شناسی و زبان‌شناسی) تربیه و به جامعه تقدیم می‌نماید که در امر رشد و توسعهٔ ادبیات و فرهنگ جامعه و پیشبرد امور دولتی در بخش‌های فرهنگی و ادبی نقش تعیین‌کننده و درخور توجه خواهد داشت.

2. مأموریت

دیپارتمنت فارسی دری اجتماع علمی و آکادمیک است که همه‌ساله مسؤولیت دارد تا محصلان را در رشتهٔ زبان و ادبیات فارسی دری تدریس نماید.

همچنان این دیپارتمنت مسؤولیت تربیهٔ کارشناسان و مدرسان در عرصهٔ ادب‌شناسی و زبان‌شناسی، ویراستاری، تحقیق، آفرینش آثار ادبی و هنری و مشاورین در امور فرهنگی و نشراتی وزارت‌خانه‌های مختلف را دارد.

3. اهداف اساسی

این دیپارتمنت برای محصلان رشته‌های زبان و ادبیات کشور زمینهٔ بلدیت به تحقیق و تحقیق‌های علمی و اختصاصی را فراهم می‌نماید و هم در تربیهٔ کادرهای ادبی و آموزش مؤثر زبان نقش مهم ارزنده و مؤثر را ایفا خواهد کرد.

ج. نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کرید	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کرید
1	زبان‌شناسی تاریخی مقایسی	DD-4-127	۳	18	صرف	DD-3-119	3
2	صرف	DD-4-129	2	19	شعر غنایی	DD-3-121	3
3	نثر مسجع	DD-4-131	3	20	لهجه‌شناسی	DD-3-124	3
۴	شعر حماسی	DD-4-104	۳	21	فنون ادبی	DD-3-121	3
5	نثر ساده و مرسل	DD-2-113	۳	22	نحو	DD-5-135	2
6	واژه‌شناسی	DD-4-132	۳	23	ادبیات عرفانی	DD-5-136	2
7	ادبیات شفاهی	DD-4-133	۲	24	شعر تعلیمی	DD-5-138	3
8	نحو	DD-6-143	3	25	فنون ادبی (عروض)	DD-5-139	3
9	تاریخ ادبیات 9 و 10	DD-6-144	3	26	تاریخ ادبیات غرب	DD-5-140	3
10	ادبیات شرق	DD-6-146	3	۲۷	فردوسی‌شناسی	DD-5-141	3
11	ادبیات عرفانی	DD-6-147	2	۲۸	تاریخ تحول زبان	DD-8-160	۳
12	تاریخ زبان‌شناسی	DD-6-148	2	۲۹	معانی	DD-8-161	۳
13	بیدل‌شناسی	DD-6-149	3	۳۰	نظریات ادبی	DD-8-162	۳
14	نگارش	DD-6-150	2	۳۱	نقد ادبی	DD-8-164	۲
15	تاریخ تحول زبان	DD-7-152	2	۳۲	پایان‌نامه	DD-8-165	۶

4	DD-7-158	سبک‌شناسی	۳۳	3	DD-7-154	نظریات ادبی	16
3	DD-7-158	نثر معاصر	۳۴	3	DD-7-155	نقد ادبی	17

2. دیپارتمنت زبان و ادبیات پشتو

الف) معرفی

دیپارتمنت زبان و ادبیات پشتو در چارچوب پوهنځی زبان و ادبیات از شش دهه بدین سو فعالیت می‌نماید. این دیپارتمنت تا اکنون در عرصه‌های مختلف چون علم، فرهنگ، ادب و مهارت‌های زبان کادرهای ورزیده به جامعه تقدیم نموده است.

پوهنځی زبان و ادبیات پوهنتون کابل در سال ۱۳۲۳ به تاریخ اول ماه میزان تأسیس شد. در پرگرام درسی آن تاریخ زبان‌های دری و پشتو، گرامر زبان‌های دری و پشتو، فنون ادبی هردو زبان، متون هر دو زبان، روان‌شناسی، فلسفه، عربی، انگلیسی شامل بود. در سال 1335 دیپارتمنت زبان و ادبیات دری و پشتو از هم جدا گردیدند.

دیپارتمنت زبان و ادبیات پشتو اکنون در سه پروگرام جداگانه (لیسانس، ماستری و داکتری) استادان، نویسندگان، محققان و مترجمین را تقدیم جامعه می‌نماید، که در سکتورهای مختلف خصوصی و دولتی همچو رادیو، تلویزیون، مطبوعات و غیره ایفای وظیفه می‌نمایند.

ب) اهداف

۱. دیدگاه

ارتقای دیپارتمنت پشتو به یک مرکز با اعتبار و شناخته شده ملی و بین‌المللی در عرصه کادرهای متخصص و هم‌سویه با کشورهای همسایه و تربیت فارغ‌التحصیلان مجرب در عرصه‌های مختلف.

۲. مأموریت

دیپارتمنت پشتو مجتمع علمی و اکادمیک بوده که همه‌ساله مسئولیت دارد تا محصلان را رشته‌زبان و ادبیات پشتو تدریس نماید. همچنان این دیپارتمنت مسئولیت تربیه کارشناسان و مدرسان در عرصه ادب‌شناسی و زبان‌شناسی، تصحیح متن، تحقیق، آفرینش آثار ادبی و هنری و مشاوران در امور فرهنگی و نشراتی وزارت‌خانه‌های مختلف را دارد.

۳. اهداف اساسی

به صورت کل هدف دیپارتمنت زبان و ادبیات پشتو در دوره لیسانس تربیت افراد متخصص، متعهد و کارآگاه است که بعد از فراغت قادر به انجام فعالیت‌های ذیل باشند).

- توانایی تدریس مسلکی زبان و ادبیات پشتو؛
- داشتن توانایی تحقیقات علمی در زبان و ادبیات پشتو؛
- داشتن مهارت‌های نویسندگی و ترجمه؛

- داشتن توانایی گویندگی؛
- داشتن توانایی غنی‌سازی علمی و مسلکی زبان پشتو؛
- آشنایی با ادبیات زبان‌های مختلف جهان؛
- توانایی تحقیقات مقایسوی میان زبان پشتو و دیگر زبان‌های جهان؛
- داشتن آگاهی از نظریه‌های معاصر و بنیادین جهانی در رابطه به زبان‌شناسی و ادبیات‌شناسی؛
- کسب احساس وفاداری و تعهدکاری برای زبان و ادبیات پشتو؛
- زمینه‌سازی ورود محصلان به دوره تحصیلات ماستری و داکتری زبان و ادبیات پشتو.

ج. نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید
۱	پښتو ادب تاریخ (۱)	LL. PA. PA.0106	۲	۲۷	پښتو عرفاني ادبیات (۱)	LL. PA. 0510	۲
۲	منظوم متون (۱)	LL. PA. 0107	۲	۲۸	نحوه (۱)	LL. PA. 0518	۲
۳	لیکلارینبود	LL. PA. 0124	۲	۲۹	ادبي کره کتنه (۱)	LL. PA. 0535	۲
۴	د ژبپوهني بنسټونه	LL. PA. 0130	۲	۳۰	تولیزه ژبپوهنه	LL. PA. 0527	۲
۵	د ادبپوهني بنسټونه	LL. PA. 0131	۲	۳۱	شعر پیژندنه (۲)	LL. PA. 0537	۲
۶	فونټیکس	LL. PA. 0132	۲	۳۲	خوشحال پیژندنه (۲)	LL. PA. 0509	۲
۷	پښتو ادب تاریخ (۲)	LL. PA. 0206	۲	۳۳	پښتو ادب تاریخ (۶)	LL. PA. 0606	۲
۸	منثور متون (۱)	LL. PA. 0208	۲	۳۴	منثور متون (۳)	LL. PA. 0608	۲
۹	ولسي ادبیات (۱)	LL. PA. 0211	۲	۳۵	پښتو عرفاني ادبیات (۲)	LL. PA. 0610	۲
۱۰	پښتو فونولوژي	LL. PA. 0215	۲	۳۶	نحوه (۲)	LL. PA. 0618	۲
۱۱	لیکوالي	LL. PA. 0220	۳	۳۷	ادبي کره کتنه (۲)	LL. PA. 0635	۲
۱۲	پښتو ادب تاریخ (۳)	LL. PA. 0306	۲	۳۸	د ماشوم ادبیات	LL. PA. 0612	۲
۱۳	منظوم متون (۲)	LL. PA. 0307	۲	۳۹	نړۍ ادبیات (۱)	LL. PA. 0634	۲
۱۴	ولسي ادبیات (۲)	LL. PA. 0311	۲	۴۰	شعر پیژندنه (۳)	LL. PA. 0637	۲

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت
۱۵	پښتو مورفولوژي (۱)	LL. PA. 0316	۲	۴۱	گړدود پوهنه (۱)	LL. PA. 0712	۲
۱۶	ژباړه	LL. PA. 0321	۳	۴۲	تاریخي پرتلیزه ژبپوهنه	LL. PA. 0722	۲
۱۷	پښتو ادب تاریخ (۴)	LL. PA. 0406	۲	۴۳	د نړۍ ادبیات (۲)	LL. PA. 0734	۲
۱۸	منثور متون (۲)	LL. PA. 0408	۲	۴۴	دنثر تیوري (۱)	LL. PA. 0739	۲
۱۹	پښتو مورفولوژي (۲)	LL. PA. 0411	۳	۴۵	سبک پیژندنه	LL. PA. 0736	۳
۲۰	ویی پوهنه	LL. PA. 0417	۲	۴۶	دڅېړنې میتودولوژي	LL. PA. 0738	۲
۲۱	د پښتو ژبې د تحول تاریخ	LL. PA. 0419	۲	۴۷	پرتلیز ادبیات	LL. PA. 0813	۲
۲۲	د ژبې د زده کړې اصول	LL. PA. 0433	۲	۴۸	د کيسې تیوري	LL. PA. 0814	۲
۲۳	شعر پیژندنه (۱)	LL. PA. 0437	۲	۴۹	گړدود پوهنه	LL. PA. 0823	۲
۲۴	خوشحال پیژندنه (۱)	LL. PA. 0409	۲	۵۰	اختصاصي کورس	LL. PA. 0825	۲
۲۵	پښتو ادب تاریخ (۵)	LL. PA. 0506	۲	۵۱	دژبپوهنې تاریخ	LL. PA. 0826	۲
۲۶	منظوم متون (۳)	LL. PA. 0507	۲	۵۲	مونوگراف	LL. PA. 0840	۴

۳. دیپارتمنت زبان و ادبیات اوزبیکي

الف) معرفی

دیپارتمنت زبان و ادبیات اوزبیکي یکی از دیپارتمنت‌های سابقه‌دار این پوهنځی می‌باشد. این دیپارتمنت در پهلوی سایر دیپارتمنت‌ها در سال ۱۳۶۲ ایجاد شد و شروع به فعالیت علمی-تدریسی نمود و برای چندین دور فارغان خویش را نیز تقدیم جامعه کرد. این دیپارتمنت، مدت‌ها بعد، بنابر بعضی ملحوظات از فعالیت باز ماند. کادرهای این دیپارتمنت یا در دیپارتمنت زبان و ادبیات ترکی این پوهنځی تنظیم یا در پوهنتون‌های بلخ، جوزجان، فاریاب و سایر پوهنتون‌ها حتی در مؤسسات تربیه معلم بعضی ولایات، تنظیم گردیدند. اکنون این دیپارتمنت دوباره احیا و به فعالیت‌های تدریسی خود در کنار دو دیپارتمنت دیگر فعالیت دارد.

ب) اهداف

پوهنځی زبان و ادبیات داخلی با امکانات استاندارد و تدریس معیاری زمینه آموزش را برای جوانان و محصلان دیپارتمنت‌های خویش فراهم نموده است.

دیپارتمنت زبان و ادبیات اوزبیکي محصلان و متخصصان جوان را نظریه‌ی نیازمندی‌های محیط ماحول، جامعه و اجتماع آموزش می‌دهد و تربیه می‌کند و به حیث جوانان مسلکی و متعهد به جامعه تقدیم می‌نماید. فارغان و تحصیل یافتگان دیپارتمنت زبان و ادبیات اوزبیکي در مؤسسات دولتی و غیر دولتی جذب و ایفای وظیفه می‌نمایند تا بتوانند از این طریق مصدر خدمت شایسته به هموطنان خویش گردند.

1. دیدگاه

غنی سازی هرچه بیشتر زبان و ادبیات اوزبیکي به مثابه یکی از زبان های رایج در شمال افغانستان و حفظ ارزش های فرهنگی که این زبان طی این سالیان بدست آورده است.

2. مأموریت

این برنامه تحصیلی روی نیاز منحصر به برنامه و بازار کار افغانستان تهیه گردیده، علاوه به اولویت‌های علمی و استراتژیک، ارتقای ظرفیت‌های علمی-مسلکی استادان و جوانان شامل برنامه لیسانس همچنان با پلان‌های استراتژیک پوهنځی زبان و ادبیات همنوایی داشته و حمایت وزارت تحصیلات عالی حتمی و ضروری پنداشته می‌شود.

3. اهداف اساسی

- رسالت برنامه لیسانس دیپارتمنت زبان و ادبیات اوزبیکي چنین خلاصه می‌گردد:
- مساعد نمودن زمینه جهت ارتقای ظرفیت مسلکی و علمی اعضای کادر علمی؛
 - ترتیب و تنظیم پلان‌ها و برنامه‌های علمی-آموزشی؛
 - پیشبرد، عرضه خدمات شایسته به جوانان و تنظیم هرچه بهتر امور علمی-تحقیقی؛
 - معرفی اعضای کادر علمی و استادان جوان واجد شرایط به بورس‌های تحصیلی و برنامه‌های علمی؛
 - ارزیابی آثار علمی-تحقیقی اعضای کادر علمی این دیپارتمنت؛
 - تشخیص نیازهای مبرم علمی-تحقیقی مربوط به رشته زبان و ادبیات اوزبیکي و ایجاد برنامه‌های کوتاه‌مدت و درازمدت؛
 - تشویق و تقدیر اعضای کادر علمی در صورت ابتکار و خلاقیت در تدریس و تحقیق علمی.

نصاب مضامین تخصصی دیپارتمنت

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کراید
۱	متون نظم (1)	LL:UZ:304	2	۱۸	تحقیق و ریسرچ	LL:UZ:602	2
۲	صرف (1)	LL:UZ:305	2	۱۹	تاریخ ادبیات (4)	LL:UZ:601	۳
۳	تاریخ ادبیات (1)	LL:UZ:306	2	۲۰	تاریخ ادبیات ملت‌های ترکی زبان (1)	LL:UZ:602	2
۴	تاریخ ادبیات (2)	LL:UZ:404	3	۲۱	نحو (2)	LL:UZ:603	3

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کرایت
۵	متون نظم (2)	LL:UZ:405	2	۲۲	فنون ادبی (1)	LL:UZ:604	2
۶	صرف (2)	LL:UZ:406	3	۲۳	ادبیات فولکلور (1)	LL:UZ:605	2
۷	متون نظم (3)	LL:UZ:501	3	۲۴	عروض	LL:UZ:	2
۸	تاریخ ادبیات (3)	LL:UZ:502	۳	۲۵	تاریخ ادبیات (5)	LL:UZ:701	۳
۹	نحو (1)	LL:UZ:503	2	۲۶	تاریخ ادبیات ملت‌های ترکی زبان (2)	LL:UZ:702	3
۱۰	تاریخ تحول زبان	LL:UZ:504	3	۲۷	نقد ادبی	LL:UZ:703	3
۱۱	زبان‌شناسی مقایسی	LL:UZ:505	2	۲۸	متون نثر (1)	LL:UZ:704	2
۱۲	بابرشناسی	LL:UZ:506	3	۲۹	فنون ادبی (2)	LL:UZ:705	2
۱۳	تیوری ادبیات	LL:UZ:507	3	۳۰	ادبیات فولکلور (2)	LL:UZ:706	2
۱۴	تاریخ ادبیات (6)	LL:UZ:801	۳	۳۱	مونوگراف		2
۱۵	متون نثر (2)	LL:UZ:802	2	۳۲	ادبیات کودک	LL:UZ:805	3
۱۶	نویایی‌شناسی	LL:UZ:803	3	۳۳	دیالکتولوژی (لهجه‌شناسی)	LL:UZ:806	3
۱۷	تصوف و ادبیات عرفانی	LL:UZ:804	3	۳۴	مونوگراف	LL:UZ:801	2

۵. برنامه‌های ماستری پوهنخی زبان و ادبیات داخلی

1. برنامه ماستری دیپارتمنت زبان و ادبیات دری

الف) معرفی برنامه

نخستین برنامه ماستری زبان و ادبیات دری در سال 1356 شروع به فعالیت نمود. با فراغت دوره اول در سال 1358 و آمدن تحول در کشور برنامه ماستری متوقف گردید. در زمان حاکمیت حزب دموکراتیک خلق دوباره این برنامه به فعالیت آغاز و دو دوره محصلان از آن فارغ التحصیل گردیدند. بنابر ملحوظات سیاسی این برنامه متوقف شد و در 16 حوت سال 1382 دوباره آغاز گردید.

ب) اهداف

هدف برنامه تحصیلی دوره ماستری زبان و ادبیات فارسی دری چند بعدی است و طوری طراحی شده است تا زمینه تحصیلات و آموزش بالاتر از سطح دوره لیسانس را برای محصلان این رشته فراهم کند. تا آنان سطح دانش مسلکی و تخصصی شان را در رشته زبان و ادبیات فارسی دری ارتقا دهند. این برنامه زمینه آموزش عالی تر را برای کسانی فراهم می نماید که همین اکنون به حیث استاد در بخش زبان و ادبیات در مؤسسات تحصیلی عالی کشور مشغول تدریس و انجام وظیفه هستند. همین گونه آنانی که می خواهند تا درجه تحصیل و مهارت‌های علمی و عملی شان را در زمینه زبان و ادبیات بلند برند، می توانند از برنامه‌های آموزشی آن استفاده نمایند.

در نصاب درسی این برنامه (پروگرام) به جنبه‌های آموزشی و عملی آن توجه شده تا شاگردان این برنامه بتوانند به سهولت اطلاعات و معلومات علمی را در زمینه زبان و ادبیات کسب کنند. محصلانی که در این برنامه اشتراک می‌نمایند مکلف به پرداخت فیس، طبق لایحه ماستری وزارت تحصیلات عالی می‌باشند.

1. دیدگاه

دیدگاه برنامه ماستری دیپارتمنت عبارت از ارتقای بخشی و افزایش مهارت‌های جوانان محصل در عرصه زبان و ادبیات کشور می‌باشد. این برنامه کادرهای متخصص و کارشناس و مسلکی را در عرصه ادبیات‌شناسی و زبان‌شناسی تربیه و پرورش می‌دهد و یک ساحة جدید مطالعه و تحقیق را در زمینه آثار ادبی تحلیل (شعر و نثر) برای پوهنتون‌های کشور و ارتقای دانش‌های مسلکی آنان و رشد فرهنگ زبان و ادبیات فارسی دری فراهم می‌سازد.

2. مأموریت

برنامه ماستری مأموریت دارد تا مهارت‌های محصلان را در رشته زبان و ادبیات فارسی دری بالا ببرد. همچنان این برنامه مسؤولیت تربیه کارشناسان و مدرسان را در عرصه ادب‌شناسی، زبان‌شناسی، فن ویراستاری، آفرینش آثار ادبی و هنری را نیز به عهده دارد.

3. اهداف اساسی

هدف و مقصد پروگرام ماستری فارسی دری آماده ساختن محصلان و استادان پوهنتون‌هاست تا آنان مهارت و شایستگی‌های لازم را در زمینه دانش مسلکی و ادبی کسب نمایند و از این طریق یک دسته از استادان ماهر و وارد در عرصه دانش تخصصی در کشور آماده گردند تا مطالعات فرهنگی دولت و جامعه از طریق تربیه کادرهای تعلیم دیده و وارد فراهم شود.

اهداف عمده برنامه ماستری زبان و ادبیات فارسی دری قرار ذیل اند:

- رهبری و مدیریت امور ادبی و فرهنگی در بخش‌های مختلف دولتی؛
- کسب مهارت و توانایی کمک کردن در پالیسی‌های فرهنگی و ادبیات کشور؛
- مهارت در زمینه دانش‌های ادبی و زبانی، تقویه استعداد مطروحه ادبی بالقوه جوانان کشور؛
- ارتقای سطح دانش معیاری استادان و جوانان کشور از دانش‌های ادبی و زبان‌شناسی منطقه و جهان؛
- شناخت تحلیل و تحقیق وضعیت فرهنگی و ادبی کشور؛
- پخش و ارزیابی پالیسی‌های تطبیق شده ادبی و فرهنگی؛
- کسب توانمندی در انکشاف و رشد برنامه‌های تحصیلی و تعلیمی کشور؛
- سهم‌گیری در پیاده کردن میتود و روش‌های بهتر تعلیمی.

ج) نصاب تحصیلی

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت
1	متون نظم عرفانی	0014	2	10	متون بلاغی	4006	2

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید
2	عربی	0024	2	11	متون تاریخی	4007	2
3	دستور تاریخی	0034	2	12	تیوری زبان شناسی	4008	2
4	متون نظم حماسی	0044	2	13	متون نظم غنایی	4009	2
5	متون تعلیمی	0054	2	14	تاریخ جهان گشایی	4010	2
6	ادبیات تطبیقی	4011	2	15	روش تحقیق	4018	۳۲
7	فلکورشناسی	4012	2	16	تیزس		۱۰
8	معناشناسی	4013	2	17	مقامات حمیدی	4015	2
9	متون حماسی	4014	2				

2. برنامه ماستری دیپارتمنت زبان و ادبیات پشتو

الف) معرفی

برنامه ماستری دیپارتمنت پشتو در سال ۱۳۵۵ از سوی شورای علمی پوهنتون کابل تأیید شد. در سال ۱۳۵۶ از ۱۰۶ داوطلب ماستری پشتو آزمون کانکور گرفته شد که از آن جمله تنها شش نفر آن جذب ماستری پشتو گردید و در ماه حمل ۱۳۵۷ برای نخستین بار صنف ماستری پشتو آغاز شد. در سال ۱۳۵۸ بعد از فراغت این شش نفر، همزمان با هجوم قشون سرخ اتحاد شوروی سابق بر افغانستان در کنار دیگر فعالیت‌های علمی ماستری پشتو نیز متوقف شد.

برنامه ماستری دیپارتمنت زبان و ادبیات پشتو در سال ۱۳۶۳ از سوی چند تن استادان با احساس و وطن دوست دوباره آغاز شد و تا سال ۱۳۷۰ ادامه یافت؛ اما در همین سال با آغاز جنگ‌های داخلی برنامه ماستری برای بار دوم متوقف شد و این وقفه تا سال ۱۳۸۴ ادامه یافت.

پروگرام ماستری دیپارتمنت زبان و ادبیات پشتو در سال ۱۳۸۵ برای سومین بار آغاز شد و تا کنون در چارچوب پروگرام فوق لیسانس به بیش برده می‌شود و تمام فعالیت‌های خویش را مطابق لایحه وزارت تحصیلات به پیش می‌برد. در این مدت صدها تن متخصصان زبان و ادبیات پشتو را به جامعه تقدیم نموده است و این سلسله همه ساله بهتر و بیشتر شده می‌رود.

ب) اهداف

اهداف ایجاد برنامه ماستری زبان و ادبیات پشتو در شرایط فعلی افغانستان، تربیه و آموزش کادرهای مسلکی و متخصصان زبان و ادبیات پشتو، همچنان مساعد ساختن فضای آموزشی سالم برای استادان و محصلان به سطح فوق لیسانس به منظور بهبود وضعیت زبان و ادبیات پشتو در بخش‌های تحصیلات عالی و معارف کشور می‌باشد. این برنامه به صورت کلی به خاطر رشد و انکشاف مهارت‌های تخصصی، مسلکی و حرفوی دست اندرکاران حوزه تحقیق در رابطه به زبان و زبان شناسی، همچنان تحقیق و تخلیق در رابطه به ادبیات زبان پشتو می‌باشد.

۱. دیدگاه

تحقیق در رابطه به زبان و زبان‌شناسی، همچنان تحقیق و تخلیق مسلکی در رابطه به ادبیات زبان پشتو که در کل با معرفی این زبان ملی و رسمی کشور به عنوان هویت ملی کمک می‌کند و نیز تلاش برای هم‌ردیف ساختن آن با زبان‌های دیگر. زبان پشتو به عنوان زبان رسمی و ملی در افغانستان تنها زبان یک قوم نیست، بلکه اقوام دیگر نیز می‌خواهند این زبان را بیاموزند.

از سوی دیگر برای این که زبان پشتو در قطار زبان‌های هندو اروپایی با زبان‌های دیگر رقابت بتواند نیاز است که در این بخش کارهای علمی بیشتری صورت گیرد. تأسیس ماستری باعث زمینه‌سازی برای پرورش محققان و فرهنگیان می‌شود، بر این اساس محققان و فرهنگیان توانایی تحقیق بهتر را دریافت می‌کنند و در پیشرفت و تقویت این زبان گام‌های بهتر خواهد برداشتند.

۲. مأموریت

بلند بردن سطح ظرفیت‌های علمی و مسلکی برای پرورش کادرهای مسلکی زبان و ادبیات پشتو، مساعد ساختن فضای آموزشی سالم برای استادان و محصلان، عیار ساختن وسایل تدریس با وسایل تدریسی معیاری و امروزی، برابر ساختن نصاب جامع درسی و تطبیق آن، آشنایی محصلان با استانداردهای بین‌المللی و فرهنگی سالم برای پیشرفت کمی و کیفی، بلند بردن سطح محصلان تا سویه ماستری و در کل با در نظر داشت اصول وزارت تحصیلات عالی، تلاش برای تبدیل کردن دیپارتمنت پشتو بر یک مرکز معتبر در بخش زبان‌شناسی و ادبیات.

۳. اهداف اساسی

- پرورش علمی و مسلکی کادرهای زبان و ادبیات پشتو.
- پوره کردن نیاز متخصصان زبان و ادبیات پشتو.
- بلند بردن سویه علمی کادرهای زبان پشتو در مراکز آموزشی، علمی و تحقیقی.
- زمینه‌سازی برای علاقمندان‌مندان یادگیری مسلکی زبان پشتو در سطح فوق لیسانس.
- غنی ساختن علمی و مسلکی زبان پشتو به عنوان زبان ملی و رسمی کشور.

ج. نصاب تحصیلی

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریدیت	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریدیت
۱	د تاریخی ژبوهنې اصول	LL. PA.01-201	۲	۱۲	متن پوهنه	LL. PA.03-213	۲
۲	پښتو معاصر ادب او نوې مفکورې	LL. PA.01-202	۲	۱۳	د کره کتنې نظریې	LL. PA.03-214	۲
۳	د څېړنې مېتودولوژي	LL. PA.01-203	۲	۱۴	عربي	LL. AR.03-215	۲
۴	د فولکلور پوهنې تیوری	LL. PA.01-204	۲	۱۵	نړیوال شاهکارونه	LL. PA.03-216	۲

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریدت	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریدت
۵	پننتو او اریانی ژبې	LL. PA.01-205	۲	۱۶	تاپولوژی	LL. PA.03-217	۲
۶	د ژبې ټولنپوهنه	LL. PA.01-206	۲	۱۷	ننپوهنه	LL. PA.03-218	۲
۷	د شیدا فکر او هنر	LL. PA.02-207	۲	۱۸	مدرنیزم او پوست مدرنیزم	LL. PA.04-219	۲
۸	اسطوره پېژندنه	LL. PA.02-208	۲	۱۹	عربی	LL. AR.04-220	۲
۹	د عرفاني ادبیاتو تیوري	LL. PA.02-209	۲	۲۰	ماناپوهنه	LL. PA.02-212	۲
۱۰	د ژبپوهنې معاصرې نظریې	LL. PA.02-210	۲	۲۱	تېزس	LL. PA.04-221	۴
۱۱	قاموس لیکنه	LL. PA.02-211	۲				

۶. برنامه‌های دکتری پوهنځی زبان و ادبیات داخلی

1- برنامه دکتری دیپارتمنت زبان و ادبیات فارسی دری

الف) معرفی

در سال‌های حکمروایی محمدظاهرشاه و متعاقب آن در زمامداری محمدداؤدخان دیپارتمنت فارسی دری از لحاظ داشتن کادرهای علمی و ورزیده یکی از غنամندترین دیپارتمنت‌های فاکولته ادبیات در پوهنتون کابل بوده است. در آن سال‌ها زبده‌ترین استادان که نه تنها در افغانستان بل در منطقه کم‌نظیر بوده اند در این دیپارتمنت تدریس می‌کردند. ملک‌الشعرا صوفی عبدالحق بیتاب، استاد خلیل‌الله خلیلی، علامه عبدالحی حبیبی، پوهاند غلام حسن مجددی، محمدحیدر ژوبل، از مدرسان پیشگام دیپارتمنت فارسی دری بوده اند. در نسل دوم استادان دیپارتمنت فارسی دری پوهاند جاوید، پوهاند همایون، پوهاند شهرستانی، پوهاند رحیم الهام، پوهاند نگهت سعیدی قرار داشتند که با تأسف همه آنان امروز در میان ما نیستند ولی با خلق آثار گرانسنگ علمی و ادبی که از خود به یادگار مانده‌اند اکنون هم در دنیای معنوی و فرهنگی جامعه ما حضور پررنگ دارند. همین‌طور جامعه امروز افغانستان و حتا منطقه هم با نام‌های نسل سوم از استادان دیپارتمنت فارسی دری نیز از نزدیک آشنایی دارند. آنان اکنون هم از پرمحصول‌ترین استادان و دانشمندان کشور شناخته می‌شوند که بحمدلله تا حال نیز شماری از آنان در قید حیات اند.

در سال‌های پسین 9 تن از دانش‌پژوهان که همه آنان از میان استادان دیپارتمنت فارسی دری بودند و در سال 1392 شامل برنامه دکتری شده بودند، شش تن آنان دفاع نهایی تیزس‌های دوره دکتری شان را مؤفقانه به پایان رسانیدند. اگر چه این محصلان را می‌توان دوره اول مقطع داکترا در سطح کشور به گونه دقیق محسوب کرد اما جای گفتن دارد که پیش از این هم در زمان محمدداؤدخان برنامه ماستری و حتا داکترا برای محصلان در

دیپارتمنت فارسی دری ادبیات به گونه غیر مستقیم فعال بوده است زیرا سامی سعدون از عراق از رساله داکتری خود به رهنمایی داکتر عبدالقیوم قویم و داکتر اسدالله حبیب، و عفاف الزیدان از مصر به رهنمایی پوهاند غلام صفر پنجشیری و پوهاند همایون از رساله داکتری خود دفاع نموده‌اند که این مسأله نیز از افتخارات دیپارتمنت فارسی دری در زمینه آموزش در سطح بلند تحصیلی در کشور شمرده می‌شود. جای شکران است که دیپارتمنت فارسی دری در طول موجودیت خود در پوهنتون کابل یکی از کانون‌های مهم کادرهای بلندمرتبه به درجه تحصیلی داکتری و درجه علمی پوهاند بوده است

ب) اهداف

این دیپارتمنت از روی نیازمندی‌های مبرم کشور در جهت پرورش محققان، ادیبان و نویسندگان در زمینه ادب و فرهنگ، هم برای تربیت بهترین آموزگاران که بتوانند فرزندان تشنه لب فراهای وطن را از سرچشمه‌های غنی و ارزشمند ادب گذشتگان سیراب ساخته باشند و در حفظ و نگهداری آن ارزش‌ها از دل و جان پاسداری نمایند. از سال 1337 تا اکنون، هزاران فارغ‌التحصیل، نویسنده، محقق و آموزگار ورزیده به جامعه تقدیم داشته است.

1. دیدگاه

دیدگاه برنامه داکتری دیپارتمنت زبان و ادبیات عبارت از ارتقای بخشی و افزایش مهارت‌های جوانان محصل در عرصه زبان و ادبیات کشور می‌باشد. این برنامه کادرهای متخصص و کارشناس و مسلکی را در عرصه ادبیات‌شناسی و زبان‌شناسی تربیه و پرورش می‌دهد و یک ساحة جدید مطالعه و تحقیق را در زمینه آثار ادبی تحلیل شعر و نثر برای پوهنتون‌های کشور و ارتقای دانش‌های مسلکی آنان و رشد فرهنگ زبان و ادبیات فارسی دری فراهم می‌سازد.

2. مأموریت

برنامه داکتری فارسی دری مأموریت دارد تا مهارت‌های محصلان را در رشته زبان و ادبیات فارسی دری بالا ببرد. همچنان این برنامه مسؤولیت تربیه کارشناسان و مدرسان را در عرصه ادب‌شناسی، زبان‌شناسی، فن ویراستاری، آفرینش آثار ادبی و هنری نیز به عهده دارد.

3. اهداف اساسی

هدف و مقصد پروگرام داکتری فارسی دری آماده ساختن محصلان و استادان پوهنتون‌هاست تا آنان مهارت و شایستگی‌های لازم را در زمینه دانش مسلکی و ادبی کسب نمایند. و از این طریق یک دسته از استادان ماهر و وارد در عرصه دانش تخصصی در کشور آماده گردند تا مطالعات فرهنگی دولت و جامعه از طریق تربیه کادرهای تعلیم‌دیده و وارد فراهم شود.

اهداف عمده برنامه داکتری زبان و ادبیات فارسی دری قرار ذیل‌اند:

- رهبری و مدیریت امور ادبی و فرهنگی در بخش‌های مختلف دولتی؛
- کسب مهارت و توانایی کمک کردن در پالیسی‌های فرهنگی و ادبیات کشور؛

- مهارت در زمینه دانش‌های ادبی و زبانی، تقویۀ استعداد مطروحهٔ ادبی جوانان کشور؛
- ارتقای سطح دانش معیاری استادان و جوانان کشور از دانش‌های ادبی و زبان‌شناسی منطقه و جهان.

ج. نصاب تحصیلی

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریدت	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریدت
1	نظریه‌های نوین ادبی	5001	2	7	تحلیل شعر	5006	2
2	زبان و دستور پهلوی	5002	2	8	اوستاشناسی	5007	2
3	تحقیق در متون غنایی	5003	2	9	مبانی اندیشه‌های تعلیمی در ادبیات فارسی	5008	2
4	تحقیق در متون حماسی	5004	2	10	مطالعات تحقیقی در مکاتب عرفان	5009	2
5	زبان‌شناسی زایشی	5005	2	11	زبان‌شناسی نقشگرا	5010	2
6	شیوه‌های جدید نقد ادبی		2	12			

سمستر سوم: آمادگی امتحان جامع و نوشتن مقاله علمی-تحقیقی برای چاپ در ژورنال بین‌المللی
سمستر چهارم: ارایهٔ مقاله و اشتراک در کنفرانس علمی بین‌المللی و نوشتن تیزس
سمستر پنجم: دفاع از تیزس

2. برنامهٔ داکتری دیپارتمنت زبان و ادبیات پشتو

الف) معرفی

پروگرام داکتری دیپارتمنت پشتو در سال ۱۳۹۲ در چارچوب این دیپارتمنت به فعالیت آغاز کرده است. نخستین دور فارغان این برنامه نه تن از استادان بلند رتبهٔ این دیپارتمنت شامل شدند که در سال ۱۳۹۶ بعد از سپری نمودن آزمون جامع فارغ شدند. دومین آزمون این برنامه در سال ۱۳۹۷ گرفته شد که در نتیجهٔ آن ده تن به دکترا راه یافتند.

ب) اهداف

به صورت کلی آغاز برنامهٔ داکتری زبان و ادبیات پشتو زمینه‌سازی برای پرورش محققان و فرهنگیان بود تا محققان و فرهنگیان توانایی تحقیق بهتر را دریافت کنند و در پیشرفت و تقویت زبان و ادبیات پشتو گام‌های بهتر و بزرگتری برداشته بتوانند.

۱. دیدگاه

تحقیق در رابطه به زبان و زبان‌شناسی، همچنان تحقیق و تخلیق مسلکی در رابطه به ادبیات این زبان که در کل با معرفی این زبان ملی و رسمی کشور به عنوان هویت ملی کمک می‌کند و نیز تلاش برای هم‌ردیف ساختن آن با زبان‌های دیگر. زبان پشتو به عنوان زبان رسمی و ملی در افغانستان تنها زبان یک قوم نیست، بلکه اقوام دیگر نیز می‌خواهند این زبان را بیاموزند. از سوی دیگر برای این که زبان پشتو در قطار زبان‌های هندواروپایی با زبان‌های دیگر رقابت بتواند نیاز است که در این بخش کارهای علمی بیشتری صورت گیرد.

تأسیس داکترا باعث زمینه‌سازی برای پرورش محققان و فرهنگیان می‌شود. بر این اساس محققان و فرهنگیان توانایی تحقیق بهتر را دریافت می‌کنند و در پیشرفت و تقویت این زبان گام‌های بهتری خواهند برداشت.

۲. مأموریت

بلند بردن سطح ظرفیت‌های علمی و مسلکی برای پرورش کادرهای مسلکی زبان و ادبیات پشتو، مساعد ساختن فضای آموزشی سالم برای استادان و محصلان، عیار ساختن وسایل تدریس با وسایل تدریسی معیاری و امروزی، برابر ساختن نصاب جامع درسی و تطبیق آن، آشنایی محصلان با سندهای بین‌المللی و فرهنگی سالم برای پیشرفت کمی و کیفی، بلند بردن سطح محصلان تا سویهٔ داکتری و در کل با در نظر داشت اصول وزارت تحصیلات عالی، تلاش برای تبدیل کردن دیپارتمنت پشتو پوهنځی زبان و ادبیات به یک مرکز معتبر در بخش زبان‌شناسی و ادبیات.

۳. اهداف اساسی

- پرورش علمی و مسلکی کادرهای پشتو؛
- پوره کردن نیاز متخصصان زبان و ادبیات پشتو؛
- بلند بردن سویهٔ علمی کادرهای زبان پشتو در مراکز آموزشی، علمی و تحقیقی؛
- زمینه‌سازی برای علاقمندان یادگیری مسلکی زبان پشتو در سطح فوق لیسانس؛
- غنی ساختن علمی و مسلکی زبان پشتو به عنوان زبان ملی و رسمی کشور.

ج) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کزیدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کزیدت
۱	د حماسی ادبیاتو څېړنه	LL. PA.01-301	۲	۷	منظوم داستاني ادبیات	LL. PA.02-307	۲
۲	د ادبیاتو معاصرې نظریې	LL. PA.01-302	۲	۸	چارواله ژبپوهنه	LL. PA.02-308	۲
۳	زېږنده ژبپوهنه	LL. PA.01-303	۲	۹	ادراکي ژبپوهنه	LL. PA.02-309	۲
۴	د افغانستان د فرهنگ تاریخ	LL. PA.01-304	۲	۱۰	د ژبپوهنې فلسفه	LL. PA.02-310	۲
۵	ارپوهنه (ریښه پېژندنه)	LL. PA.01-305	۲	۱۱	د شعر د شننې تیورۍ	LL. PA.02-311	۲
۶	د ادبیاتو د تاریخ مېتودولوژي	LL. PA.02-306	۲				

پوهنځی زبان و ادبیات خارجی

1. معرفی پوهنځی

پوهنځی ادبیات که در معرفی چگونگی تاریخ ادبیات و فرهنگ کشور گام های متین برداشته است در اول میزان سال 1323 در چوکات پوهنتون کابل تاسیس یافت. در این وقت در پوهنتون کابل صرف سه پوهنځی: طب، حقوق و ساینس موجود بود.

در کنار دیپارتمنت های دری و پشتو، دیپارتمنت های زبان خارجی نیز به این پوهنځی اضافه گردید که تعداد مجموعی دیپارتمنت های آن به یازده می رسید. به منظور تفکیک زبان های داخلی و خارجی، این پوهنځی در سال ۱۳۹۹ به دو پوهنځی جداگانه تقسیم گردید.

هدف از تاسیس این پوهنځی تربیه جوانان کشور به منظور شرح و بیان ثقافت و تاریخ کشور، معرفی این پدیده ها برای جهانیان از طریق تحقیق و تحصیل بوده است. گذشته از آن تربیه معلمان ورزیده و آگاه در رشته های مختلف علمی و ادبی هدف دیگر پوهنځی را تشکیل می دهد. تربیه و پرورش نویسندگان و محققان نیز از هدف عمده پوهنځی به شمار می رود.

اولین پروگرام درسی پوهنځی شامل تاریخ ادبیات پشتو، تاریخ ادبیات دری، گرامر پشتو، گرامر دری، متون پشتو، فنون ادبی پشتو، فنون ادبی دری، روحیات و فلسفه، زبان عربی و انگلیسی بود، که توسط یک هیئت ذیصلاح تحت ریاست وزیر معارف وقت تعیین گردیده و برای تدریس آن استاد عبدالحی حبیبی (ریس پوهنځی) محمد کریم نزیهی محمد اعظیم ایازی پاینده محمد زهیر، امین الله زمربالی، سرور گويا، عبدالرووف بینوا، عبدالحق بیتاب، غلام جیلانی جلالی، هاشم شایق افندی امین میرزا قفقازی و شمشیر خان توظیف گردیدند. با چنین پروگرام درسی و هیئت استادان محدود اولین صنف پوهنځی شامل ده نفر از فارغان لیسه حبیبیه و لیسه احمد شاهی قندهار به تاریخ اول میزان 1323 هـ ش افتتاح گردید.

۲- اهداف پوهنځی

الف. دیدگاه پوهنځی

دیدگاه پوهنځی ادبیات و زبانهای خارجی عبارت است از: رسیدن به جایگاه برتر در مدیریت و رهبری، داشتن نظام تحصیلی معیاری و با کیفیت، تولید علم، انکشاف و توسعه پایدار دانش، توجه به تحقیق و قرارگیری پوهنځی در رده های بالای ازدانش، مهارت، تحقیق و اشتغال زایی. در سطح ملی و بین المللی. و عرضه خدمات دانش به شیوه های جدید، در زمینه های فرهنگی، ادبی - هنری، زبان شناختی، اطلاع رسانی و تقویت وحدت ملی. ظرفیت سازی و انکشاف استعداد کادرهای علمی، رشد و تقویت وحدت اسلامی و ملی و نهادینه کردن ارزش های همپذیری.

ب: ماموریت پوهنځی

تربیه کادرهای مسلکي متخصص مورد نیاز جامعه که با ارزش های دینی و ملی باورمند بوده و به افغانستان صادقانه خدمت نمایند و سهم فعال در علم آفرینی و تسریع پروسه های انکشافی در افغانستان، منطقه و جهان را داشته باشند.

ج. اهداف اساسی پوهنځی

پوهنځی زبان و ادبیات خارجی به حیث یک نهاد علمی آموزشی دارای پیشینه فعالیت های علمی و تحقیقاتی معیاری تلاش می نماید. تا با آموزش و اشاعه دانش در زمینه های آموزش زبان داوطلبان این رشته خدمات با اعتماد و کارپردی را در جامعه ارائه نماید. این پوهنځی رسالت دارد تا خدمات معیاری آموزشی را ایرایه و فرصت های مناسب آموزشی را فراهم نموده تحقیقات معتبر و کارپردی را اجرا و کادرهای متخصص را در جامعه تربیت و تقدیم نماید.

پوهنځی ادبیات زبانهای خارجی در کنار ارتقای سطح علمی آموزشی استادان و کارمندان پوهنځی به معیاری سازی نصاب درسی جهت تحقیق اهداف ذیل تلاش می نماید:

- ایجاد و توسعه امکانات و تسهیلات برای اجرای تحقیقات علمی معتبر و کارپردی.
- ارائه خدمات تحصیلی با کیفیت با توجه به نیازهای محصلان و جامعه.
- معیاری سازی سیستم ارزیابی استادان و محصلان.
- ایجاد و توسعه زیربناها و تکنالوژی آموزشی.
- اصلاح و بهبود سیستم آموزشی و روش های درسی.
- عقد قراردادهای علمی-آموزشی با سایر پوهنتون های ملی، منطقه ای و جهانی.

۳- توأمیت های علمی و انکشاف روابط بین المللی

- دیپارتمنت چینائی با کانفیسوس کشور چین توأمیت دارد.

- امضا تفاهم نامه با پوهنتون استاندل گرونوبل کشور فرانسه در جون 2014 م.
- دیپارتمنت زبان ترکی با کشور ترکیه توأمیت دارد.
- دیپارتمنت عربی به اساس توأمیت در دهه 40 با پوهنتون الازهر به فعالیت خویش آغاز نموده است.

۴- دیپارتمنت‌ها

پوهنځی ادبیات زبانهای خارجی دارای هشت دیپارتمنت می‌باشد که هرکدام نظر به نیاز جامعه ایجاد گردیده است:

۱. دیپارتمنت زبان آلمانی

الف) معرفی

دیپارتمنت زبان آلمانی در سال ۱۳۵۱ خورشیدی در چهارچوب پوهنځی زبان و ادبیات پوهنتون کابل ایجاد گردید و تا اکنون پنجاه و پنج دوره فارغان را به جامعه تقدیم نموده است. در عصر ارتباطات و تبادل معلومات بین کشورها حاکمیت و تسط داشتن به زبانهای خارجی زنده ی دنیا از جمله زبان و ادبیات آلمانی در داشتن و ساختن یک آینده ی کاری مناسب نقش ارزنده ای را ایفا می کند.

ب) اهداف آموزشی

1. دیدگاه

ارتقای دیپارتمنت زبان آلمانی به یک مرکز با اعتبار و شناخته شده ملی و بین المللی در عرصه کادرهای متخصص و هم سطح با کشورهای همسایه و تربیت فارغ التحصیلان مجرب در عرصه های مختلف، به همکاری پوهنتون کابل از اهداف این دیپارتمنت می باشد.

2. مأموریت

دیپارتمنت زبان آلمانی پوهنځی زبان و ادبیات پوهنتون کابل یک نهاد علمی و اکادمیک بوده که همه ساله مسئولیت دارد تا محصلان را در رشته زبان آلمانی به شکل معیاری آموزش و پرورش دهد. محصلان این دیپارتمنت بعد از فراغت مهارت های اساسی و عمده ذیل را که بر اساس ماموریت دیپارتمنت تعیین گردیده است را کسب مینمایند.

3. اهداف اساسی

-
- تدریس زبان آلمانی با استفاده از میتودهای نوین
- مهارت در عرصه نقد آثار ادبی و تفکر انتقادی
- مهارت در عرصه تحقیق و نگارش
- مهارت در فن ترجمه

ج. لابراتوار و تجهیزات آموزشی

دیپارتمنت آلمانی یک کمپیوتر لب برای سهولت محصلان دارد و محصلان در اوقات فراغت از درس شان از آن استفاده می نمایند.

آینده مسلکی فارغان

- به حیث معلم زبان آلمانی در مکاتب و کادر علمی پوهنتون‌ها؛
- منچیت معلم زبان آلمانی در گویتة انستیتوت مرکز فرهنگی آلمان؛
- منچیت کارمند در سکتور صنایع و توریسم؛
- همکاری در برنامه‌های فرهنگی رسانه‌ها؛
- ترجمان در دوایر رسمی و غیر رسمی.

هـ) نصاب تحصیلی

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریڈت	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریڈت
۱	روش کار علمی ۱	LL-De 148	2	۱۵	ترجمه ۲	LL-De 639	2
۲	روش کار علمی ۱	LL-De 249	2	۱۶	روش کار علمی ۶	LL-De 653	2
۳	روش کار علمی ۳	LL-De 350	2	۱۷	روانشناسی ۲	LL-De 643	1
۴	روش کار علمی ۴	LL-De 451	2	۱۸	آلمان شناسی ۲	LL-De 645	2
۵	اساسات زبانشناسی	LL-De 526	2	۱۹	زبانشناسی ۳	LL-De 728	2
۶	روش تدریس	LL-De 530	2	۲۰	روش تدریس ۳	LL-De 732	4
۷	ادبیات ۱	LL-De 534	2	۲۱	ادبیات ۳	LL-De 736	2
۸	ترجمه ۱	LL-De 538	2	۲۲	ترجمه ۳	LL-De 740	4
۹	روش مار علمی ۵	LL-De 552	2	۲۳	آلمان شناسی ۳	LL-De 746	2
۱۰	روانشناسی ۱	LL-De 542	1	۲۴	زبانشناسی ۴	LL-De 829	2
۱۱	آلمان شناسی ۱	LL-De 544	2	۲۵	روش تدریس ۴	LL-De 833	2
۱۲	اساسات زبانشناسی	LL-De 627	2	۲۶	ادبیات ۴	LL-De 837	1
۱۳	روش تدریس ۲	LL-De 631	2	۲۷	ترجمه ۴	LL-De 841	2
۱۴	ادبیات ۲	LL-De 635	2		آلمان شناسی ۴	LL-De 847	1

۲. دیپارتمنت فرانسوی

الف) معرفی دیپارتمنت

دیپارتمنت فرانسوی یکی از دیپارتمنت‌های هشگانه پوهنخی زبان و ادبیات می باشد که فعالیت‌های اکادمیک و علمی خود را پیش میرد. وزارت تحصیلات عالی پروگرام آنرا تأیید کرده و برای فارغان آن، بعد از سپری نمودن مؤفقانه پروگرام درسی معینه و امتحان آخرسال، دیپلوم لیسانس زبان و ادبیات فرانسوی اهدا میکند.

شیوه تدریس در دیپارتمنت فرانسوی مطابق به سیستم تحصیلی کشور فرانسه است و هدف اساسی آن را تربیه معلم و استاد زبان فرانسوی تشکیل میدهد.

دیپارتمنت فرانسوی در حمل سال 1646 مطابق مارچ 1965م در چوکات پوهنخی ادبیات و علوم بشری ایجاد شده است.

اولین دسته از فارغان این دیپارتمنت به سال 1346 مطابق 1967م به جامعه تقدیم گردید که تعداد آنها به چهار تن میرسید.

از همان آغاز الی اوایل سال 1371 دیپارتمنت فرانسوی در مسیر روشن رشد و ارتقا قرار داشت و توانسته بود به صفت بهترین دیپارتمنت فعالیت‌های اکادمیک و علمی خود را به خوبی انجام دهد.

تعمیر جدید این دیپارتمنت که در آن صنوف درسی، اتاق کمپیوتر، کتابخانه مجهز به کتب و موادسمعی و بصری آموزشی و تالار کنفرانس وجود دارد، در سال 1386 اعمار شد و به وسایل آموزشی و تدریسی مجهز گردید که از آن نه تنها محصلن دیپارتمنت بلکه آنعده محصلاتی که علاقه دارند تا در چوکات کورس های خارج دیپارتمنت خود را با زبان فرانسوی آشنا سازند، استفاده می نمایند.

قابل یادآوری است که از سال 1381 تا 1401 استادان داخلی و فرانسوی خدمات آموزشی و علمی ارزشمند و فراموش ناشدنی در دیپارتمنت فرانسوی انجام داده اند.

پروژه حمایت از تدریس زبان فرانسوی در افغانستان زمینه عقد قراردادهای بین پوهنتون کابل و پوهنتونهای فرانسه مساعد ساخته است. به این ترتیب، آنها حاضر شدند تا فارغ التحصیلان دیپارتمنت فرانسوی را به خاطر تحصیلات عالی بپذیرند. بعضی از استادان و فارغان دیپارتمنت، چه با استفاده از بورسهای تحصیلی و چه از تحصیل از راه دور به اندوخته‌های علمی خود افزوده اند و سویی علمی خود را بالا برده اند.

ب) اهداف آموزشی دیپارتمنت

1. دیدگاه

- ارتقای بیشتر از پیش دیپارتمنت زبان فرانسوی به عنوان هسته مرکزی و مرجع اصلی تدریس زبان فرانسوی در افغانستان جهت همکاری و هماهنگی و حمایت‌های همه جانبه با عموم مراکز تدریس و آموزش زبان فرانسوی در کشور.
- عرضه خدمات و تحقیقات ارزنده (نظری و عملی) در عرصه های "آموزش زبان"، "روش تدریس" و "ترجمه".

2. مأموریت

- تربیه و آماده ساختن افراد آگاه و آموزگاران متخصص و مسلکی در عرصه تدریس زبان، فرهنگ، تمدن و ادب کشور فرانسه با حفظ و احترام به ارزشهای ملی و اسلامی جامعه.
- ایجاد فضای سالم آموزشی با تمرکز بر اصل محصل محوری جهت رشد مهارت‌های زبانی محصلان و شکوفایی استعدادها جهت کسب دیپلومهای بین المللی زبان فرانسوی.

– فراهم ساختن زمینه بوریسه های تحصیلی برای استادان و محصلان دیپارتمنت به منظور کسب دانش و تجربیات بیشتر برای خدمت‌گزاری به کشور.

ج) توأمیت‌ها

امضای تفاهم‌نامه با پوهنتون استاندل گرونوبل فرانسه در جون 2014 م.

د. لابراتوار و تجهیزات آموزشی

دیپارتمنت فرانسوی یک کامپیوتر لب و یک کتاب‌خانه برای ایجاد سهولت محصلان دارد.

هـ) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریدیت	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریدیت
۱	درک متن	Fr.2.CE	۵	۱۲	زبان‌شناسی	Fr.5.Psy	5
۲	فن نگارش	Fr.2.PE	5	۱۳	اساسات تدریس آموی	Fr.5.ed	3
۳	درک متن	Fr.1.CE	5	۱۴	ادبیات و تمدن	Fr.5.LC	2
۴	فن نگارش	Fr.1.PE	5	۱۵	مضمون ترجمه	Fr.5.OT	1
۵	درک متن	Fr.3.CE	5	۱۶	آمادگی دورهٔ سناژ	Fr.7.stage	5
۶	فن نگارش	Fr.3.PE	5	۱۷	تهیهٔ درس	Fr.7.UD	۵
۷	درک متن	Fr.4.CE	5	۱۸	مضمون ترجمه	Fr.7.OT	۱
۸	فن نگارش	Fr.4.PE	5	۱۹	تطبیقات	Fr.8.PC	2
۹	زبان‌شناسی	Fr.6.ling	5	۲۰	شیوه‌های ارزیابی	Fr.8.éva	4
۱۰	روش تدریس	Fr.6.CM	۵	۲۱	مضمون ترجمه	Fr.8.OT	1
۱۱	مضمون ترجمه	Fr.6.OT	۱	۲۲	مونوگراف و سیمینار	Fr.8.mém	4

۳. دیپارتمنت چینی

الف) معرفی دیپارتمنت

دیپارتمنت زبان و ادبیات چینی پوهنتون کابل در ماه جنوری سال 2008 برابر با 1387ه ش با همکاری مشترک نهاد (هن بن) کشور چین، پوهنتون کابل و پوهنتون تکنالوجی تای یوان تاسیس گردید. آموزش زبان چینی همزمان با ایجاد انستیتوت کنفوسیوس و دیپارتمنت زبان و ادبیات چینی توسط دو تن از استادان چینی با حضور 14 محصل در پوهنتون کابل آغاز شد. باگذشت هر سال به تعداد این محصلان افزوده میشود، اما در سال 2011 استادان چینی این انستیتوت مجبور به ترک افغانستان و پوهنتون کابل گردیدند. خوشبختانه در همین سال اولین استادان افغانی این دیپارتمنت پس از فراغت موفقانه شان از این دیپارتمنت امور درسی و اداری این دیپارتمنت را بعهده گرفتند. پس از سپری شدن دو سال، در سال 2013 م، انستیتوت مرکزی کنفوسیوس همکاری خود را دوباره با دیپارتمنت زبان و ادبیات چینی پوهنتون کابل آغاز کرد و این همکاری تاکنون ادامه دارد.

این مرکز تاکنون توانسته است تعداد زیادی از جوانان علاقه مند به زبان و فرهنگ چین را به خود جذب نماید و با کمک و حمایت دفتر مرکزی انستیتوت کنفوسیوس با فراهم نمودن بورسیه های مختلف زمینه تحصیل و تحقیق را برای محصلین، محققین و استادان واجد شرایط افغان در پوهنتون های کشور چین فراهم سازد. این بورسیه ها شامل دوره های دوکتورا، ماستری، لیسانس و دوره های کوتاه مدت آموزش زبان چینی می باشد.

تا سال 2019 به تعداد 421 محصل در 9 دوره در مقطع لیسانس شامل این دیپارتمنت گردیده که از این تعداد در حدود 274 تن آنها در چند دوره متواتر سالانه با استفاده از بورس های تحصیلی انستیتوت کنفوسیوس در مقاطع مختلف دوکتورا، ماستری، لیسانس، یک ساله و یک سمستره به کشور چین فرستاده شده است و همچنین تاکنون به تعداد 170 تن محصل از این دیپارتمنت موفقانه فارغ گردیده اند.

این دیپارتمنت موفقانه توانسته اند مرکز امتحان بین المللی اچ اس کی را درین دیپارتمنت بوجود آورد و سالانه بطور در زمان های مختلف موفقانه برای چندین بار برگزار نماید.

در سال 2015 با حمایت دولت چین ساختمان دیپارتمنت زبان و ادبیات چینی در پوهنتون کابل موفقانه پس از ساخت آن و با حضور مقامات سفارت چین و مقامات پوهنتون کابل افتتاح گردید، این تعمیر زیبا با مساحت 2000 متر مربع و دارای کتابخانه مجهز با داشتن 3000 جلد کتاب، صنوف مجهز درسی، اتاق فرهنگی، اتاق کامپیوتر، تالار مجهز با گنجایش 150 نفر می باشد.

ب) اهداف

1. دیدگاه

پلان استراتژیک دیپارتمنت چینی براساس نیازمندی های این دیپارتمنت و براساس نظریه های نوین وزارت تحصیلات عالی تدوین گردیده است. محتوی این پلان در مطابقت با پلان استراتژیک پوهنخی زبان و ادبیات بوده که بعد از ارزیابی وضعیت موجوده این دیپارتمنت ترتیب و تدوین گردیده است.

پلان استراتژیک دیپارتمنت چینی شامل برنامه ها و پلان های کوتاه مدت و دراز مدت می باشد که شروع تطبیق آن از سال 1397 هجری خورشیدی بوده و الی ختم سال 1401 هجری ادامه خواهد یافت.

تطبیق این پلان به دیپارتمنت زبان چینی کمک خواهد کرد تا برای رسیدن به اهداف مشخص شده که همانا ارتقاء جایگاه دیپارتمنت زبان چینی به یک مرکز با اعتبار و شناخته شده ملی و بین المللی در عرصه کادرهای متخصص و هم سویه با کشورهای همجوار و تربیه فارغ التحصیلان توانا، گام های استوارتر برداشته، تعهد و حرکت سریعتر را جهت ارتقای کیفیت و بلند بردن سطح علمی، آموزشی و تحقیقی نماید.

2. مأموریت

- تربیه و آماده ساختن افراد آگاه و آموزگاران متخصص و مسلکی در عرصه تدریس زبان خارجی، به خصوص زبان، فرهنگ، تمدن و ادب کشور چین با حفظ و احترام به ارزش های ملی و اسلامی جامعه افغانی ما،
- ایجاد فضای سالم آموزشی با تمرکز بر اصل محصل محوری جهت رشد مهارت های زبانی محصلان و شگوفایی استعداد ها جهت کسب دیپلوم های بین المللی زبان چینی الی آخرین سویه زبانی (C2)،
- ایجاد و تقویت روحیه خدمت گذاری، حس همدلی و همدگرپذیری، احترام متقابل، اعتماد، تلاش و پیشرفت بین محصلان و استادان،
- فراهم ساختن زمینه بورسیه های تحصیلی برای استادان و محصلان دیپارتمنت به منظور کسب دانش و تجربیات بیشتر برای خدمت گذاری به کشور.

3. اهداف اساسی

- رفع نیازمندی های جامعه و معرفی فرهنگ والای اسلامی به چینی زبانان، آموزش استادان و مترجمان ماهر و مجرب زبان چینی،
- انتقال دانش از زبان چینی به زبان های ملی و از زبان های ملی به زبان چینی،
- حفظ پل ارتباطی کشورهای افغانستان و چین به خصوص بین پوهنتون کابل و مراکز تحقیقاتی، فرهنگی و آموزشی چین،
- انجام فعالیت های علمی و فرهنگی مختلف که به درک بهتر زبان های چینی-دری و پشتو-چینی هردو طرف منجر شود.

ج) توأمیت ها

دیپارتمنت چینی در سال 2013 م توأمیت با انستیتوت کنفیسوس چین را ایجاد و از این طریق میتواند ارتباط با سایر پوهنتونهای چین را برقرار نماید.

د) نصاب درسی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کراید
1	فن بیان 1	LL.CH.0317	3	17	دستور زبان 1	LL.CH.0523	4
2	فن بیان 2	LL.CH.0417	3	18	دستور زبان 2	LL.CH.0623	4
3	فن بیان 3	LL.CH.0517	3	19	دستور زبان 3	LL.CH.0723	4
4	فن بیان 4	LL.CH.0617	3	20	دستور زبان 4	LL.CH.0823	4
5	درک بیان 1	LL.CH.0318	3	21	فن ترجمه 1	LL.CH.0724	4
6	درک بیان 2	LL.CH.0418	3	22	فن ترجمه 2	LL.CH.0824	4

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریدت	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریدت
7	درک بیان 3	LL.CH.0518	3	23	درک ویدیویی 1	LL.CH.0725	2
8	درک بیان 4	LL.CH.0618	3	24	درک ویدیویی 2	LL.CH.0825	2
9	درک متن تحریری 1	LL.CH.0319	3	25	مهارت های فرهنگی 1	LL.CH.0126	1
10	درک متن تحریری 2	LL.CH.0419	3	26	مهارت های فرهنگی 2	LL.CH.0226	1
11	تحلیل و تجزیه متن 1	LL.CH.0520	3	27	فرهنگ چین 1	LL.CH.0327	1
12	تحلیل و تجزیه متن 2	LL.CH.0620	3	28	فرهنگ چین 2	LL.CH.0427	1
13	فن نگارش 1	LL.CH.0321	3	29	فرهنگ چین 3	LL.CH.0527	1
14	فن نگارش 2	LL.CH.0421	3	30	فرهنگ چین 4	LL.CH.0627	1
15	مقاله نویسی 1	LL.CH.0522	3	31	چین شناسی 1	LL.CH.0728	1
16	مقاله نویسی 2	LL.CH.0622	3	32	چین شناسی 2	LL.CH.0828	1

4. دیپارتمنت اسپانیایی

الف) معرفی دیپارتمنت

دیپارتمنت زبان و ادبیات اسپانیایی در سال 1359 هجری شمسی در چوکات پوهنخی زبان و ادبیات پوهنتون کابل تاسیس شد. زبان اسپانیایی یکی از زبان های معتبر بین المللی بوده، تقریباً بیش از هشت صد میلیون انسان در دنیا به آن تکلم می کنند. بر علاوه، یکی از زبان های روبه رشد بوده، و از جمله زبان های رسمی ملل متحد حساب می شود. اکثریت نسل جوان امروز در اروپا و سایر قاره ها، به اساس شوق و علاقه در تلاش فراگیری این زبان استند. نصاب درسی در این دیپارتمنت، در تفاهم با پوهنتون های معتبر اسپانیا و امریکای لاتین، تهیه شده و پاسخگوی نیازمندی های امروز نیز می باشد. مضامین شامل نصاب در این دیپارتمنت، نظریه نیازمندی های امروز آماده شده که در آن نیاز های بازار کار، مدنظر گرفته شده است. این دیپارتمنت، هر سه سال بعد، نظر به تجارب کسب شده، به اساس لایحه سیستم کریدت و لزوم دید دیپارتمنت، اقدام به تعدیل نصاب خویش می نماید.

دوره تحصیل در دیپارتمنت اسپانیایی مانند سایر دیپارتمنت های پوهنخی ادبیات 4 سال است تعداد کریدت در این دیپارتمنت (151) می باشد. مضامین که در این دیپارتمنت تدریس می گردد به مضامین اساسی، مضامین اختصاصی، مضامین اختیاری، مضامین پوهنتون شمول پایان نامه تحصیلی تقسیم میگردند. تدریس و آموزش در این دیپارتمنت به شیوه های سمعی و بصری صورت گرفته که این خود باعث آن میگردد تا با استفاده از فلم های آموزشی، رادیو کست های سمعی و پروجکتور سهم و فعالیت محصلان در پروسه آموزش بر جسته گردد.

طوریکه دیده می شود وزارت تحصیلات عالی در توامیت با پوهنتون های کشور در نظر دارد تاسیستم آموزش در موسسات تحصیلات عالی کشور با معیاری های پذیرفته شده جهان تطابق داده شود، چون این نسبت به سیستم

های دیگری تحصیلی یک مقدار انعطاف پذیر تر است و فرصت های بیشتری را برای محصلان فراهم میکند. بدین ترتیب تلاش ها و فعالیت های استادان نیز هدفمند میگردد که لازم است تا شیوه های تدریس بشکل کهنه و کلیشه ای از بین رفته و پروسه تدریس و پیشبرد دروس بازننگری گردد تا بدین ترتیب از اتکای کامل به یک کتاب درسی انصراف به عمل آمده و محصلان به مطالعات آفاقی تشویق گردند. بناً در دیپارتمنت از تدویر مباحثات و ارائه سیمینار ها، کار های گروهی و انفرادی استفاده صورت می نماید.

ب) اهداف دیپارتمنت

1. دیدگاه

ارتقای دیپارتمنت زبان و ادبیات اسپانیایی به یک مرکز معتبر علمی و اکادمیک در سطح ملی و بین المللی از طریق تدریس، تحقیق، ترجمه و سایر برنامه های علمی.

2. مأموریت

منحیث یگانه هسته علم محوری در سطح کشور مسئولیت تربیه کادر های مسلکی متخصص مورد نیاز جامعه، که به ارزش های اسلامی باورمند بوده و به مثابه استادان مجرب، مترجمان، منتقدان، محققان ورزیده به افغانستان صادقانه خدمت نمایند و سهم فعال در علم آفرینی و تسریع پروسه های انکشافی در کشور، منطقه و جهان را داشته باشند.

3. اهداف اساسی

- تقدیم کادر های مسلکی متخصص، متعهد، با مسئولیت، مجهز با روحیه اسلامی و ملی به جامعه.
- تربیه استادان مجرب و مترجمان ورزیده زبان اسپانیایی به منظور رفع نیازمندی های جامعه و معرفی فرهنگ والای اسلامی به جوامع اسپانیایی زبان.
- انتقال دانش و معرفت از زبان اسپانیایی به زبان های ملی و برعکس آن.
- ترجمه کتاب ها و مقالات به هر دو زبان در حوزه های مختلف علمی.
- استفاده بهینه از آثار علمی و ادبی در کشور های اسپانیایی زبان.

دسترسی به داشته های علمی، فرهنگی، اقتصادی، صنعتی، تجارتي کشور های اسپانیایی زبان جهان.

ج. نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کزیدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کزیدت
۱	دستور زبان I	LL.Sp.0120	2	۱۹	مبادی ادبیات	LL.Sp.0618	2
۲	تخنیک های کار و آموزش	LL.Sp.0121	2	۲۰	ترجمه تحریری II	LL.Sp.0619	3
۳	دستور زبان II	LL.Sp.0220	2	۲۱	اصول تدریس	LL.Sp.0609	2
۴	دستور زبان III	LL.Sp.0320	2	۲۷	روش تحقیق II	LL.Sp.0624	2
۵	روانشناسی زبان I	LL.Sp.0308	2	۲۸	نگارش تخنیکی II	LL.Sp.0714	3
۶	فن ترجمه	LL.Sp.0419	2	۲۹	فن بیان III	LL.Sp.0715	2

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت
۷	دستور زبان IV	LL.Sp.0420	2	۳۰	زبانشناسی عمومی	LL.Sp.0717	3
۸	روانشناسی زبان II	LL.Sp.0408	2	۳۱	نقد ادبی	LL.Sp.0718	3
۹	مبادی نگارش	LL.Sp.0514	2	۳۲	ترجمه شفاهی I	LL.Sp.0719	2
۱۰	فن بیان I	LL.Sp.0515	2	۳۳	تاریخ فرهنگ اسپانیا I	LL.Sp.0722	2
۱۱	تحلیل متن I	LL.Sp.0516	2	۳۴	مونوگراف I	LL.Sp.0723	3
۱۲	ترجمه تحریری I	LL.Sp.0519	3	۳۵	فن بیان IV	LL.Sp.0815	2
۱۳	روش تحقیق I	LL.Sp.0524	2	۳۶	زبانشناسی کاربردی	LL.Sp.0817	3
۱۴	واژه شناسی	LL.Sp.0527	2	۳۷	ادبیات معاصر	LL.Sp.0818	3
۱۵	نگارش تحلیلی I	LL.Sp.0614	3	۳۸	ترجمه شفاهی II	LL.Sp.0819	2
۱۶	فن بیان II	LL.Sp.0615	2	۳۹	تاریخ فرهنگ اسپانیا II	LL.Sp.0822	2
۱۷	تحلیل متن II	LL.Sp.0616	2	۴۰	مونوگراف II	LL.Sp.0823	3
۱۸	مبادی زبانشناسی	LL.Sp.0617	2				

۵. دیپارتمنت زبان روسی

الف) معرفی

زبان روسی بنا بر دلایل زیادی شایسته گی ورود به نصاب درسی پوهنتون کابل را داشته است. از یک زاویه، این زبان از زبان های هند و اروپایی است که با زبان های رسمی ما - دری و پشتو - همخوانده است؛ از جانی دیگر، زبان روسی از زبان های علمی و بین المللی دنیا محسوب است. همچنان لزوم روابط تجاری و فرهنگی در مجموع آموزش این زبان را استلزام می کند.

نصاب درسی این دیپارتمنت در زمان تأسیس دیپارتمنت توسط استادان و کادر های علمی شوروی سابق طراحی شده و بعداً چندین بار مورد بازنگری هم قرار گرفته است. در سال های اخیر تغییراتی در این نصاب وارد شده است. ولی به منظور به روز کردن این نصاب که هدایات پیوسته رهبری پوهنتون کابل به آن اشاره و تأکید داشته ، اخیراً چندین نشست ویژه در همین پیوند تدویر یافت و تصامیمی هم اتخاذ گردیده است.

ب) اهداف آموزشی

1. دیدگاه

دیپارتمنت روسی یکی از هسته های علمی محوری در چارچوب هر پوهنتون به عنوان یک مرکز آکادمیک و علمی است که مسئولیت آن تربیه و تجهیز محصلان با داشته های علمی معاصر و با در نظر داشت نیازمندی های روز جامعه می باشد.

2. مأموریت

ماموریت ما تحقق برنامه های اکادمیک و علمی پوهنتون به عنوان یکی از هسته های محوری آن می باشد. معیاری سازی تدریس و تحقیق و هم طراز کردن سویه تحصیلی و تدریسی دیپارتمنت با پوهنتون های مطرح منطقه و دنیا و پرورش و تقدیم نسل تحصیل کرده مجهز با دانشهای روز به جامعه می باشد.

3. اهداف اساسی

زبان روسی در دو سده اخیر به یکی از زبان های علمی و مهم دنیا تبدیل شده است. دستاورد های علمی، تکنیکی و تکنولوژیک روسها در سده بیست و امروزه گواه اهمیت زبان روسی نیز می باشد. روسیه امروزه مراکز بزرگ علمی دارد که اهمیت جهانی دارند. به همین دلیل آموزش و فراگیری زبان روسی به منظور ورود به دنیای امکانات علمی روسیه و استفاده از آن اهمیت حیاتی دارد.

به منظور رفع نیازهای جامعه و شناساندن فرهنگ والای اسلامی به مردم روسی زبان، تربیت استادان و مترجمان ماهر و مجرب زبان روسی، انتقال دانش از زبان روسی به زبان های ملی و برعکس آن از اهداف اساسی این دیپارتمنت میباشد.

ج) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریڈت	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریڈت
۱	کورس عملی	LL RU 110	5	۱۷	کورس عملی	LL RU 610	3
۲	آوا شناسی	LL RU 111	2	۱۸	مورفولوژی	LL RU 412	2
۳	کورس عملی	LL RU 310	3	۱۹	ادبیات روسی	LL RU 613	2
۴	آوا شناسی	LL RU 211	2	۲۰	نحو	LL RU 614	2
۵	کورس عملی	LL RU 310	3	۲۱	ترجمه	LL RU 619	2
۶	ادبیات روسی	LL RU 313	2	۲۲	کورس عملی	LL RU 710	3
۷	واژه شناسی	LL RU 320	2	۲۳	ادبیات روسی	LL RU 713	2
۸	تشکیل کلمات	LL RU 321	2	۲۴	زبان شناسی عمومی	LL RU 715	2
۹	کورس عملی	LL RU 240	3	۲۵	ترجمه	LL RU 719	2
۱۰	ادبیات روسی	LL RU 413	2	۲۶	مونوگراف	LL RU 723	4
۱۱	مبادی زبان شناسی	LL RU 416	2	۲۷	کورس عملی	LL RU 810	3
۱۲	مبادی ادب	LL RU 418	2	۲۸	نقد ادبی	LL RU 818	2
۱۳	کورس عملی	LL RU 510	3	۲۹	ترجمه	LL RU 819	2
۱۴	مورفولوژی	LL RU 312	2	۳۰	اصول تدریس	LL RU 822	2
۱۵	ادبیات روسی	LL RU 513	2	۳۱	مونوگراف	LL RU 823	6
۱۶	نحو	LL RU 514	2				

۶. دیپارتمنت انگلیسی

الف) معرفی

دیپارتمنت زبان و ادبیات انگلیسی در سال ۱۹۶۳ در چارچوب پوهنخی تعلیم و تربیه پوهنتون کابل تاسیس گردید. بعد از انحلال پوهنخی تعلیم و تربیه دیپارتمنت انگلیسی در سال ۱۹۷۴ بعنوان یکی از دیپارتمنت‌های پوهنخی زبان و ادبیات با آن ملحق گردید.

ب) اهداف آموزشی

دیپارتمنت زبان انگلیسی در نظر دارد تا محصلان را غرض استفاده و تدریس زبان انگلیسی و دستیابی به مقاصد مسلکی، اطلاعات جهانی، تعامل و کار با نهادها و سازمان‌های بین‌المللی، گسترش سطح تحصیل و بالاخره آوردن اصلاحات و بهبود در کیفیت زندگی خصوصی، اجتماعی و کشورشان آماده سازد.

1. دیدگاه

تقویت مهارت‌های زبان انگلیسی محصلان، پاسخگویی به تفاوت‌های فردی زبان انگلیسی محصلان، و پرورش فرهنگ انگلیسی به مثابه زبان علم و دانش برای کسب سایر مهارت‌ها.

2. مأموریت

دیپارتمنت زبان و ادبیات انگلیسی پوهنتون کابل یک نهاد نوآور، مبتکر، توانمند و مرتقی می‌باشد که محصلینی را مورد آموزش قرار میدهد تا بعنوان افراد متفکر، مشکل‌زدا، مسئولیت‌پذیر و زبان‌آموزان مادام‌العمر بتوانند با ارائه فعالیت‌های عالی‌شان تجارب آموزشی متنوعی را پیشکش نموده مصدر خدمت گردند.

3. اهداف اساسی

دیپارتمنت زبان و ادبیات انگلیسی به انجام دو مسئولیت عمده ذیل متعهد می‌باشد:

1. تقدیم کادرهای متخصص، متعهد و با روحیه اسلامی و ملی به جامعه زبان و ادبیات انگلیسی
2. تربیه استادان مجرب و مترجمان ورزیده زبان انگلیسی به منظور رفع نیازمندی‌های جامعه و معرفی فرهنگ والای اسلامی به جوامع انگلیسی‌زبان.
3. تربیه کادر به منظور انتقال دانش و معرفت از زبان انگلیسی به زبان‌های ملی و برعکس آن.

ج) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

دیپارتمنت زبان و ادبیات انگلیسی دارای کمپیوترلب مجهز با اینترنت است که محصلان از آن در امور درسی و آموزشی از آن استفاده می‌کنند.

د) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کزیدت	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کزیدت
1	انشاء	L.L.Eng- 104	3	19	انشاء	L.L.Eng-602	3
2	گرامر	L.L.Eng- 105	3	20	معرفی شعر	L.L.Eng-603	3

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کريدت	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کريدت
3	انشاء	L.L.Eng- 204	3	21	معرفی ترجمه 2	L.L.Eng- 604	3
4	گرامر	L.L.Eng- 205	3	22	میتود: آموزش زبان جوانان	L.L.Eng-605	3
5	انشاء	L.L.Eng- 303	3	23	معنی شناسی و پرگمتکس	L.L.Eng-606	3
6	گرامر	L.L.Eng- 304	3	24	روش تحقیق	L.L.Eng- 607	3
7	رفی ادبیات 1	L.L.Eng-305	3	25	انشاء کاری	L.L.Eng-702	3
8	معرفی زبانشناسی	L.L.Eng-306	3	26	مونوگراف نویسی	L.L.Eng-703	3
9	انشاء	L.L.Eng- 403	3	27	ترجمه	L.L.Eng- 704	3
10	گرامر	L.L.Eng- 404	3	28	تئوری های آموزش زبان	L.L.Eng-705	3
11	معرفی ادبیات 2	L.L.Eng-405	3	29	میتود: تدریس عملی 1	L.L.Eng-706	3
12	فولورژي و مورفولوژي	L.L.Eng-406		30	تدریس مقایسوی ناول	L.L.Eng- 707	3
13	انشاء	L.L.Eng- 501	2	31	انشاء کاری	L.L.Eng-802	3
14	اجزا ادبیات	L.L.Eng-502	3	32	مونوگراف نویسی	L.L.Eng-803	3
15	معرفی ترجمه 1	L.L.Eng-503	3	33	ترجمه	L.L.Eng- 804	3
16	میتود: روش های تدریس و آموزش	L.L.Eng- 504	3	34	زبانشناسی اجتماعی	L.L.Eng-805	3
17	نحو	L.L.Eng-505	3	35	میتود: تدریس عملی 2	L.L.Eng-806	3
18	روش تحقیق	L.L.Eng-506	3	36	نقد ابی	L.L.Eng- 807	3

۷. دیپارتمنت زبان و ادبیات ترکی

الف) معرفی

دیپارتمنت زبان و ادبیات ترکی اولین مرکز آموزشی زبان و ادبیات ترکی در سطح کشور بشمار رفته در سال 1382 هجری شمسی درچوکات پوهنځی زبان و ادبیات پوهنتون کابل ایجاد گردید. نصاب درسی دیپارتمنت زبان و ادبیات ترکی از بدوآغاز فعالیت این دیپارتمنت درچوکات مقررہ های مربوطه وزارت تحصیلات عالی و با مقایسه ی نصاب های دیپارتمنت های مشابه پوهنتون های ترکیه ترتیب گردیده است که با گذشت زمان و باوارد شدن تغییرات در ساحتہ اکادمیک، نیازسنجی ها و ساحتہ ی کاری فارغین مورد بازنگری قرار گرفته تغییرات لازمه وارد می شود.

ب) اهداف آموزشی

1. دیدگاه

کاربست برنامه راهدردی دیپارتمنت زبان و ادبیات ترکی دستیابی به اهداف تعیین شده مبنی بر ارتقای جایگاه آن را به سطح یک کانون اکادمیک با اعتبار ملی و بین المللی در عرصه آموزش و تربیت کارشناسان ورزیده در

سازگاری با معیارهای قبول شده کشورهای منطقه و جهان امکان پذیر می‌سازد و حرکت به سوی بلند بردن کیفیت و اعتلای سوئی تدریسی، تربیتی و تحقیق علمی را تسریع می‌بخشد.

2. مأموریت

مأموریت دیپارتمنت زبان و ادبیات ترکی همانا ارائه خدمات آموزشی، تحقیقی-علمی بر بنیاد برنامه سنجیده و هدفمند، مبدل شدن به یک حلقه پیوند استوار فرهنگی میان دولت و ملت کشور عزیز ما افغانستان و کشور دوست و ترکیه می‌باشد تا بتواند در امر آشنا سازی محصلان کشور با زبان، ادبیات، تاریخ و فرهنگ کهن و معاصر ترک و همچنان در آشنا ساختن شهروندان جمهوری ترکیه با تاریخ، فرهنگ، زبان‌ها و ادبیات چند زبانی افغانستان نقشی را که به عهده اش گذاشته شده است، به وجه نیکو ایفا نماید.

3. اهداف اساسی

- تربیه استادان مجرب و مترجمان ورزیده زبان ترکی به منظور رفع نیازمندی های جامعه و معرفی فرهنگ والای اسلامی به جوامع ترکی زبان.
- تربیه کادر متخصص به منظور انتقال دانش و معرفت از زبان ترکی به زبان های ملی و برعکس آن.
- دیپارتمنت زبان و ادبیات ترکی محصلان خویش را در موضوعات مرتبط با رشته زبان و ادبیات ترکی و عمومیات این رشته آموزش می‌دهد و فارغ التحصیلان می‌توانند.
- فارغ التحصیلان این دیپارتمنت می‌توانند به حیث ترجمان، در رادیو و تلویزیون‌ها به صفت گوینده، و همچنان به حیث آموزگار مسلکی در سطح افغانستان به ویژه در لیسه‌های افغان ترک و سایر مکاتبی که زبان ترکی در آنجا تدریس می‌گردد و یا در عرصه‌های مختلف مرتبط این رشته در سطح کشور ایفای وظیفه نمایند.

ج) توأمیت‌ها

توأمیت دیپارتمنت زبان و ادبیات ترکی در داخل کشور با دیپارتمنت‌های ترکی ولایات بوده و در بیرون از مرز با کشور دوست ترکیه می‌باشد.

د. لابراتوار و تجهیزات آموزشی

دیپارتمنت زبان و ادبیات ترکی دارای تجهیزات پروجکتور، کمپیوتر و دیگر لوازم درسی می‌باشد.

ه) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایدیت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایدیت
1	مقاله نویسی	LL-TU 533	2	17	مقاله نویسی	LL-TU 643	2
2	ادبیات جهان	LL-TU 534	2	18	ادبیات جهان	LL-TU 644	2
3	تاریخ ادبیات	LL-TU 535	2	19	تاریخ ادبیات	LL-TU 645	2
4	تاریخ زبان ترکی	LL-TU 536	2	20	تاریخ زبان ترکی	LL-TU 646	2

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریڈت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریڈت
5	لهجه‌های معاصر ترکی	LL-TU 537	2	21	لهجه‌های معاصر ترکی	LL-TU 647	2
۶	ادبیات شفاهی	LL-TU 538	2	22	ادبیات شفاهی	LL-TU 648	2
۷	ادبیات معاصر ترکی	LL-TU 539	2	23	ادبیات معاصر ترکی	LL-TU 649	2
۸	زبان چغتایی	LL-TU 540	2	24	زبان چغتایی	LL-TU 650	2
۹	زبان‌شناسی عمومی	LL-TU 753	2	25	زبان‌شناسی عمومی	LL-TU 862	2
۱۰	اصول ترجمه	LL-TU 754	2	26	اصول ترجمه	LL-TU 863	2
11	اصول تدریس	LL-TU 755	2	27	اصول تدریس	LL-TU 864	2
12	تاریخ زبان ترکی	LL-TU 756	2	28	تاریخ زبان ترکی	LL-TU 865	2
13	ادبیات قدیم ترکی	LL-TU 757	2	29	ادبیات قدیم ترکی	LL-TU 866	2
14	مونوگراف	LL-TU 758	2	30	مونوگراف	LL-TU 867	2
15	ادبیات معاصر ترکی	LL-TU 759	2	31	ادبیات معاصر ترکی	LL-TU 868	2
16	ادبیات چغتایی	LL-TU 760	2	32	ادبیات چغتایی	LL-TU 869	2

۸. دیپارتمنت عربی

الف) معرفی

پس از تاسیس پوهنځی زبان و ادبیات در سال 1323 هـ ش در ضمن مضامین؛ چون: دری، پشتو، فنون ادبی دری و پشتو، فلسفه، ادبیات دری و پشتو، روحیات، تاریخ و جغرافیه، زبان انگلیسی، زبان عربی نیز تدریس می‌گردد. دیپارتمنت عربی در سال 1345 هـ ش به حیات مستقلانه خویش، در چوکات پوهنځی زبان و ادبیات ادامه داد. امور تدریس در دیپارتمنت عربی در آغاز فعالیت‌های خویش به وسیله استادان پوهنتون الازهر کشور عربی مصر به پیش برده میشد و کریکولم این دیپارتمنت نیز به اساس مفردات این پوهنتون نیز ساخته شده بود. این دیپارتمنت نخستین فارغان خود را در سال 1348 هـ ش در سطح لیسانس به جامعه تقدیم نموده است.

امور تدریس این دیپارتمنت در سال‌های نخستین حیات علمی خویش به وسیله استادان مصری نظر به سند تفاهمنامه موجوده آن وقت به پیش برده میشد، تا اینکه آهسته آهسته استادان داخلی جانشین استادان عربی گردیدند و این استادان از تحصیل کرده‌های کشور مصر بودند که بعد از ترک استادان مصری در سال 1357 هـ ش، این استادان امور تدریس را در این دیپارتمنت به دوش گرفتند. در سال‌های نخستین بعد از تاسیس این دیپارتمنت، استادان غرض تحصیلات عالی به کشور عربی مصر فرستاده میشدند که از سال 1357 به بعد این آمد و شد ها قطع شده است.

در دیپارتمنت عربی در بخش های روزانه و شبانه در حدود 350 محصل مصروف تحصیل. در ثبت و شمار این دیپارتمنت 12 استاد وجود دارند، که پنج تن آنها دارای درجه دکتورا، 5 تن آنها در درجه ماستری و سه تن دیگر در درجه لیسانس قرار دارند.

ب) اهداف

1. دیدگاه

ارتقای دیپارتمنت به یک مرکز با اعتبار و شناخته شده ملی و بین المللی در عرصه کادر های متخصص همسویه با کشور های همجوار و تریه فارغ التحصیلان مجرب در عرصه های مختلف به همکاری پوهنتون کابل می باشد. ایجاد برنامه دکتورا در جوار برنامه لیسانس و ماستری نیز از اهداف استراتژیک این دیپارتمنت محسوب می گردد.

2. مأموریت

ایجاد زمینه های گسترش مهارت های علمی و کاربردی در رشته زبان عربی جهت تربیت محصلان متعهد، خلاق و توانا از طریق سعی و تلاش کادر علمی به منظور تأمین نیروی انسانی متخصص در ساحه تعلیم و تربیت.

3. اهداف اساسی

از اهداف عمده ایجاد این دیپارتمنت ضرورت و نیاز به کادر های مجهز به این زبان گفته شده است؛ زیرا زبان عربی به عنوان زبان اسلامی در کشورهای اسلامی شناخته می شود و افغانستان از این قاعده جدا نیست. فارغان این رشته می توانند در معارف کشور در مکاتب عمومی، مدارس دینی و در ادارات دولتی به راحتی کار نمایند. از اهداف آموزشی این دیپارتمنت همچنان استفاده از منابع سر شار علوم و معارف عربی است. آموزش زبان عربی محصلان را قادر می سازد تا از منابع سرشار عربی کمال سودمندی را بدست آرند. این دیپارتمنت نظر به نیازمندی های اساسی کشور در جهت پرورش نسل جوان کشور ایجاد گردیده است، تا جوانان بتوانند از منابع علمی عربی بهره گیرند. این دیپارتمنت می تواند تعدادی را برای آموزگاری در مدارس و مکاتب کشور و تعدادی را به کار ترجمه و انتقال علوم بین زبان عربی و زبان های ملی تربیه نماید.

ج) توأمیت ها

دیپارتمنت عربی به اساس توأمیت تاریخی خویش در دهه 40 با پوهنتون الازهر به فعالیت خویش آغاز نموده است. و بر اساس این تفاهمنامه سالانه تعداد از استادان به کشور مصر اعزام می گردیدند و تعدادی از استادان کشور عربی مصر غرض تدریس به این دیپارتمنت فرستاده میشدند، تا جریان تدریس را در این دیپارتمنت اشراف و مدیریت نمایند و بعد از سال 1357 این همکاری ها به وقفه ها نه بطور جدی ادامه داشته است.

د. لابراتوار و تجهیزات آموزشی

در دیپارتمنت عربی کتابخانه مستقل وجود ندارد، و در اتاق استادان یک تعداد کتب موجود است که با کوشش شخصی استادان فراهم گردیده است و نیاز است تا در این دیپارتمنت یک کتابخانه مجهز و تخصصی ایجاد

گردد. در اتاق استادان کمپیوتر وجود دارد و سیستم انترنت در این دیپارتمنت فعال می باشد و استادان می توانند از آن استفاده نمایند.

هـ) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریڈت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریڈت
1	نحو- 1	LL.AR- 0115	۳	22	فقه اللغة- 2	LL.AR- 0714	3
2	نحو- 2	LL.AR- 0215	۳	23	بلاغت- 1	LL.AR- 0417	۳
3	نحو- 3	LL.AR- 0315	۳	24	بلاغت- 2	LL.AR- 0517	۳
4	نحو- 4	LL.AR- 0415	۳	25	بلاغت- 3	LL.AR- 0617	۳
5	نحو- 5	LL.AR- 0515	۳	26	بلاغت- 4	LL.AR- 0717	۳
۶	نحو- 6	LL.AR- 0615	۳	27	بلاغت- 5	LL.AR- 0817	۳
۷	نحو- 7	LL.AR- 0715	۳	28	تاریخ ادب - 1	LL.AR- 0318	۳
۸	نحو- 8	LL.AR- 0815	۳	29	تاریخ ادب - 2	LL.AR- 0418	۳
۹	صرف- 1	LL.AR- 0116	۳	30	تاریخ ادب - 3	LL.AR- 0518	۳
۱۰	صرف- 2	LL.AR- 0216	۳	31	تاریخ ادب - 4	LL.AR- 0618	۳
11	صرف- 3	LL.AR- 0315	۳	32	تاریخ ادب - 5	LL.AR- 0718	2
12	صرف- 4	LL.AR- 0416	۳	۳۳	تاریخ ادب - 6	LL.AR- 0818	۳
13	نصوص- 1	LL.AR- 0410	۲	۳۴	ادب مقارن	LL.AR- 0 811	3
14	نصوص- 2	LL.AR- 0510	۲	۳۵	ترجمة- ۱	LL.AR- 0311	2
15	نصوص- 3	LL.AR- 0610	۲	۳۶	ترجمة- 2	LL.AR- 0411	2
16	نصوص- 4	LL.AR- 0710	۲	۳۷	أصول درسیس	LL.AR- 0227	2
۱۷	نقد ادبی- 1	LL.AR- 0519	2	۳۸	مدارس	LL.AR-0412	2
۱۸	نقد ادبی- 2	LL.AR- 0619	۲	۳۹	عروض- 1	LL.AR- 0520	2
۱۹	نقد ادبی- 3	LL.AR- 0719	2	۴۰	عروض وقافية- 2	LL.AR- 0620	3
۲۰	نقد ادبی 4	LL.AR- 0819	۲	۴۱	بحث اعلمي	LL.AR- 0526	2
۲۱	فقه اللغة - 1	LL.AR- 0614	۳	۴۲	بلاغت- 1	LL.AR- 0417	۳

5. برنامه ماستری پوهنځی زبان و ادبیات خارجی

۱. برنامه ماستری زبان عربی

الف) معرفی

ب) اهداف آموزشی

1. دیدگاه

هدف ازدیاد و برنامۀ فوق لسانس عربی، تربیه افراد مسلکی، متخصص و دارای معلومات مسلکی، در زبان و ادبیات عربی می‌باشد. این برنامه می‌تواند ارتقای ظرفیت تخصصی را به منظور فهم درست از گنجینه بزرگ ادبیات عربی به وجود آورد.

2. مأموریت

ایجاد زمینه‌های گسترش مهارت‌های علمی و کاربردی در رشته فوق لیسانس زبان عربی جهت تربیت محصلان متعهد، خلاق و توانا از طریق سعی و تلاش کادر علمی به منظور تأمین نیروی انسانی متخصص در ساحت تعلیم و تربیت.

3. اهداف اساسی

هدف از برنامه ماستری زبان و ادبیات عربی، ارتقای سطح دانش مسلکی و افزایش مهارت‌های نسل جوان کشور مطابق نیازمندی‌های جامعه افغانستان و با در نظر داشت پیشرفت‌های علمی، ادبی و فرهنگی می‌باشد.

هـ) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریدت	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریدت
1	نحو - 1	LL.AR- 1001	4	11	نحو - 2	LL.AR- 2007	2
2	صرف - 1	LL.AR- 1002	4	12	صرف - 2	LL.AR- 2008	2
3	ادبیات عربی - 1	LL.AR- 1003	4	13	ادبیات عربی - 2	LL.AR- 2009	2
4	نصوص	LL.AR- 1004	4	14	نقد، حدیث (شعر)	LL.AR- 2010	2
5	زبان‌شناسی	LL.UR- 1005	4	15	علم لغات - 1	LL.UR- 2011	2
6	بلاغت - 1	LL.UR- 1006	4	16	بلاغت - 2	LL.UR- 2012	2
7	نحو - 3	LL.AR- 3013	2	17	ادب مقارن	LL.AR- 3017	2
8	روش تحقیق - 2	LL.AR- 3014	2	18	روش تحقیق	LL.AR- 3018	2
9	ادبیات - 3	LL.AR- 3015	2	19	دروس بلاغی از قرآن	LL.AR- 4019	6
10	نقد، حدیث (نثر)	LL.AR- 3016	2	20	تیزس	LL.AR- 4023	6

پوهنځی زراعت

۱. معرفی پوهنځی

پوهنځی زراعت در سال 1335 با پوهنځی انجینری یک جا به نام "پوهنځی زراعت و انجینری" در چوکات پوهنتون کابل تأسیس گردید. امور آن تا دو سال توسط پوهنځی علوم اداره می شد هردو پوهنځی در سال 1337 از پوهنځی علوم جدا گردیده و به حیث واحدهای مستقل شروع به فعالیت نمودند.

پوهنځی زراعت در همین سال به عمارت جراحی طب کابل انتقال نمود و تا سال 1344 در آن عمارت قرار داشت. در سال 1344 به عمارت موجوده که برای همین پوهنځی طرح، دیزاین و اعمار گردیده بود و در آن تمام ضروریات یک مؤسسه علمی عصری و عالی زراعتی در نظر گرفته شده بود، انتقال نمود. عمارت پوهنځی که در ساحه 2800 متر مربع اعمار گردیده بود دارای صنوف درسی خورد و بزرگ، لابراتوارها، دفاتر و سایر ضروریات بود. تا سال 1345 نصاب تعلیمی در این پوهنځی عمومی بود و اولین دسته فارغ التحصیلان آن که نه تن بودند دیپلوم عمومی زراعت را کسب کردند. از آن تاریخ به بعد پوهنځی به شعب اختصاصی علوم حیوانی، علوم نباتی و توسعه اقتصاد زراعتی دسته بندی گردید. گاهی هم در نصاب تعلیمی پوهنځی مطابق به نیازمندی های جامعه تغییرات لازم بوجود آورده شده است. به تاسی از همین نیازمندی ها، پوهنځی در سال 1359 به شش دیپارتمنت و شش رتبه تحصیلی که رشته های اختصاصی زراعتی بود ساخت اکادمیک جدیدی را به خود اختیار نمود که بعداً با ایجاد دو دیپارتمنت دیگر تعداد دیپارتمنت ها به هشت رسید.

تعمیر سابقه پوهنځی زراعت دارای نه صنف درسی، 10 اتاق کار استادان و هشت اتاق لابراتوار می باشد. تعمیر جدید پوهنځی دارای هشت اتاق درسی، 10 اتاق کار استادان و دو لابراتوار می باشد. بر علاوه پوهنځی زراعت قبلاً دارای مرکز حمایه محیط زیست افغانستان بود. همینطور این پوهنځی دارای یک انترنت کلب، یک لابراتوار آموزش کمپیوتر، کتابخانه، یک ورکشاپ ماشین آلات زراعتی، گل خانه، فارم تحقیقاتی و باغ نباتی می باشد.

۲. اهداف

الف) دیدگاه

پوهنخی زراعت پوهنتون کابل مصمم است تا از طریق تدریس معیاری، اجرای تحقیقات علمی و عرضه خدمات در پایداری زراعت، اجرای تحقیقات علمی، خودکفایی، عرضه خدمات اجتماعی و پیشکش نمودن علوم عصری زراعتی به یک مرکز معتبر ملی و بین‌المللی تبدیل شود.

ب) مأموریت

پوهنخی زراعت پوهنتون کابل با تربیه و پرورش کادرهای متخصص در رشته‌های مختلف زراعت و مالداري به سويه های لیسانس و ماستر، انجام تحقیقات علمی که باعث کاهش فقر، نایل شدن به مصونیت غذایی، تبدیل شدن به یک کشور تولیدی و صادراتی، افزایش تولیدات زراعتی و در نهایت رشد اقتصاد مردم افغانستان می شود، فعلاً مصروف خدمت است.

ج) اهداف اساسی

در افغانستان برای سرمایه گذاری‌های وسیع و فراگیر در سکتور زراعت دلایل موجه و قوی وجود دارد. سکتور زراعت به استثنای مواد مخدر یک ربع تولید مجموعی ناخالص ملی (GDP) را تشکیل می‌دهد.

هدف اساسی این پوهنخی قرار ذیل توضیح می‌گردد:

- تربیه متخصصان زراعت که بتوانند تقاضای جامعه و مارکیت را برآورده نمایند و در توسعه زراعت مفید واقع شوند و جامعه را در سکتور همکاری نمایند.
- انکشاف پروگرام‌های متخصصان زراعت در سطوح مختلف لیسانس و ماستری که بتوانند با پیشرفت‌های علمی همگام باشند.
- انجام تحقیقات علمی که راه حل برای رفع مشکلات زراعتی و تأمین مصونیت غذایی در کشور می‌باشد.
- ایجاد هماهنگی و همکاری‌های علمی تحقیقی بین پوهنخی‌های زراعت پوهنتون‌های ملی و بین‌المللی، فعالیت‌های مأموریتی، کنفرانس‌ها، سیمینارها، ورکشاپ‌ها، پروژه‌های یکجایی و تبادل مهارت‌ها.
- ترجمه کتب، آثار علمی، نشر مقالات تحقیقی در ژورنال‌های ملی و بین‌المللی، ارایه سیمینارها و ورکشاپ‌های علمی و مسلکی و دیگر فعالیت‌های اکادمیک جهت استفاده نیازمندان و علاقه‌مندان در سکتور زراعت و مالداري.

۳. توأمیت‌ها

1. قبلاً با پوهنتون‌های نبراسکا، کولورادو، وایمینگ، پردو، پوهنتون امریکایی بیروت، پوهنتون‌هایی از جاپان، جرمنی، هند، فرانسه در ارتباط بوده و همکاری آنها را داشت.
2. با مؤسسات بین‌المللی و ملی به شمول WFP, FAO, NEI, ICARDA, USAID, WB, FOCO-MAIL، وزارت زراعت، ریاست زراعت کابل، وزارت انکشاف دهات و وزارت مواد مخدر به گونه فعال همکاری داشت.
3. در سال 1397 با مؤسسات GFAIN و FAO توأمیت‌ها داشته و عملاً در بخش‌های تحقیقات ساحوی محصلان و استادان در دو مقطع لیسانس و ماستری همکاری کرده است.
4. در سال 1398 با پوهنتون زراعتی هاریانای هندوستان و انستیتوت زراعتی و تعلیمی افغانستان (NAEC) نیز تفاهم‌نامه امضا نموده است. در این تفاهم‌نامه‌ها همکاری‌های تحقیقی و آموزشی در بین استادان و محصلان ایجاد نموده بود. این تفاهم‌نامه‌ها فعلاً مرعی الاجرا نمی‌باشد.

۴. دیپارتمنت‌ها

الف) معرفی دیپارتمنت‌ها

1. پوهنځی زراعت فعلاً دارای هشت دیپارتمنت فعال می‌باشد که عبارت‌اند از:
2. دیپارتمنت اقتصاد و توسعه زراعتی
3. دیپارتمنت اگرونومی
4. دیپارتمنت بایوتکنالوژی و تولید تخم‌های بذری
5. دیپارتمنت جنگل‌داری و منابع طبیعی
6. دیپارتمنت حفاظة نباتات
7. دیپارتمنت خاک‌شناسی و آبیاری
8. دیپارتمنت علوم حیوانی
9. دیپارتمنت هارتنی کلچر

۱. دیپارتمنت اقتصاد و توسعه زراعتی

الف) معرفی دیپارتمنت

این دیپارتمنت در سال 1345 به منظور تربیة جوانان در یکی از رشته‌های اختصاصی تحصیلات عالی زراعتی به میان آمده و بعد از تعدیل پروگرام‌های درسی پوهنځی زراعت در سال 1359 به نام دیپارتمنت "اقتصاد و توسعه زراعتی" مسمی گردید. هدف اساسی دیپارتمنت تقدیم یک برنامه درسی اختصاصی به سویه لیسانس و ماستر در ساحه اقتصاد زراعتی، ترویج و پلان‌گذاری زراعتی می‌باشد. محصلان این دیپارتمنت مکلف‌اند که علاوه بر کورس‌های اختصاصی و عمومی دیپارتمنت، کورس‌های اساسی زراعتی عمومی و اقتصاد را در دیپارتمنت‌های مربوط این پوهنځی تعقیب نمایند تا به اخذ درجه لیسانس نایل گردند.

ب) اهداف آموزشی

- تهیه برنامه های آموزشی جهت تقویت مهارتها، و دانش نظری لتیوریک و عملی به محصلین در عرصه های اقتصاد زراعتی و منابعی تولید، مدیریت تشبئات زراعتی، ترویج و تعلیمات زراعتی و انکشاف دهات بادر نظر داشت تقاضای بازار.
- انجام تحقیقات علمی برای حل مشکلات اجتماعی-اقتصادی، بهبود روند آموزش، انکشاف زراعت و تهیه مواد برای ساختن پالیسی ها.
- سهم گیری فعال در پروسه انکشاف اقتصادی با عرضه خدمات مشورتی و مشارکت در تطبیق پروته های انکشافی

۱. دیدگاه

دیپارتمنت اقتصاد و توسعه زراعتی می خواهد از طریق تدریس، تحقیق و تربیه کادرهای متخصص به حیث یک نهاد علمی، تحقیقاتی و انکشافی در عرصه اقتصاد و توسعه زراعتی به سطح ملی و منطقوی باشد.

۲. مأموریت

دیپارتمنت اقتصاد و توسعه زراعتی مصروف تربیه متخصصان ورزیده در عرصه اقتصاد و توسعه زراعتی، کمک به دانش و پالیسی سازی از طریق انجام دادن تحقیقات علمی و سهمگیری در پروسه توسعه اقتصادی می باشد.

۳. اهداف اساسی

- تهیه مهارت ها و دانش تیوریکی و عملی به محصلین در عرصه های اقتصاد زراعتی و منابع، مدیریت تشبئات زراعتی و سازمان های دهقانی، ترویج و تعلیمات زراعتی و انکشاف دهات با در نظر داشت تقاضا مارکیت؛
- انجام دان تحقیقات علمی برای حل مشکلات اجتماعی-اقتصادی، بهبود علم، انکشاف زراعت و تهیه مواد برای ساختن پالیسی ها.
- سهم گرفتن فعال در پروسه انکشاف اقتصادی توسط عرضه خدمات مشورتی و مشارکت در عملی نمودن پروژه های انکشافی.

ج. لابراتوار و تجهیزات

دیپارتمنت دارای لابراتوار مستقل است که نسبتاً با وسایل ابتدایی مورد نیاز مجهز می باشد. وسایل متذکره جهت پیشبرد تحقیقات محصلان مورد استفاده قرار می گیرد.

د- نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کريدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کريدت
1	حسابداری زراعتی	AgEcEx 317	۲	12	مدیریت معاملات زراعتی	AgEcEx 628	۲
2	مدیریت فارم	AgEcEx 519	۲	13	روش های احصائیوي	AgEcEx 629	۳
3	اقتصاد انکشاف زراعتی	AgEcEx 520	۲	14	اقتصاد تولید زراعتی	AgEcEx 630	۳
4	مبادی احصائیه زراعتی	AgEcEx 521	۳	15	تجارت بین المللی محصولات زراعتی	AgEcEx 731	۲
5	اقتصاد کلان	AgEcEx 522	۲	16	انتشار و قبول نوآوری ها	AgEcEx 732	۲
6	مدیریت پروژه	Ag EcEx 523	۲	17	انکشاف دهات	AgEcEx 733	۲
7	بازاریابی محصولات زراعتی	AgEcEx 624	۲	18	مونوگراف (در دو سمستر)	AgEcEx 734	۲
8	سازمان های دهقانی	AgEcEx 625	۲	19	مدیریت تمویل زراعتی	AgEcEx 735	۴
۹	روش تحقیق	AgEcEx 626	۲	20	پالیسی های زراعتی	Ag EcEx 836	۲
۱۰	پلاتگذاری پروگرام های زراعتی	AgEcEx 627	۲	21	اقتصاد منابع طبیعی	AgEcEx 837	۲
۱۱	جامعه شناسی روستایی	AgEcEx 628	2	22	زراعت پایدار	AgEcEx 838	۲

2. دیپارتمنت اگرونومی

الف) معرفی

دیپارتمنت اگرونومی از زمان تأسیس پوهنځی زراعت در سال 1335 تا سال های 1358 مربوط دیپارتمنت علوم نباتی بوده و تمام مضامین آن توسط دیپارتمنت علوم نباتی تدریس میگردید. از جانب دیگر چون اگرونومی یکی از بخش های عمده زراعت را تشکیل میدهد روی همین منظور در سال 1359 دیپارتمنت اگرونومی با داشتن کادر های علمی ورزیده و کافی که اکثریت شان تحصیلات ماستری و دوکتورای خویش را در پوهنتون های معتبر امریکایی، اروپایی و روسیه به اتمام رسانیده بودند به حیث یک دیپارتمنت مستقل در پوهنځی زراعت به فعالیت آغاز نمود. قابل یاد آوری است که دیپارتمنت اگرونومی از زمان تأسیس تا الحال به حیث یکی از دیپارتمنت های فعال (مادری) پوهنځی زراعت نقش ایفا می کند.

هدف عمده واساسی این دیپارتمنت تعلیم و تربیه جوانان به صورت نظری و عملی در ساحات مختلف این رشته می باشد تا خدمات علمی را به سطح ستندرد های ملی و بین المللی ارایه نماید. فارغ التحصیلان مکاتب از مراکز و ولایات افغانستان بعد از سپری نمودن امتحان سراسری کانکور با تکمیل نمودن شرایط راه یابی در این دیپارتمنت جذب و تحت تدریس قرار میگیرند. محصلان دوره لیسانس و ماستری کارهای تجربی و تحقیقاتی شانرا در فارم پوهنځی زراعت انجام می دهند. همچنان محصلان جهت کسب معلومات و آگاهی به روش های

جمع آوری مواد به منظور نوشتن مسایل تحقیقی، ارایه سیمینارها در موضوعات مختلف زراعتی به کتابخانه ها، وزارت زراعت و دیگر مراجع مراجعه می نمایند.

قابل یاد آوری است که از سالهای 1369 تا 1391 مسوولیت های دیپارتمنت خاکشناسی و آبیاری نیز توسط این دیپارتمنت به پیش برده میشد و در سال 1392 دیپارتمنت بایو تکنالوژی و تولید تخم های بذری با 5 تن اعضای کادر علمی از دیپارتمنت اگرونومی مجزا و به حیث دیپارتمنت مستقل فعال گردید.

دیپارتمنت اگرونومی وظایف اکادمیک خود را که شامل تدریس، تحقیقات علمی، ارائه کنفرانس ها، تألیف کتب درسی، نشر مقالات علمی، بازننگری و معیاری سازی نصاب درسی، تطبیق و پیگیری برنامه های ارتقا کیفیت، تنظیم سیر علمی محصلان، همکاری با اداره، ایجاد و تحکیم روابط با مؤسسات ملی و بین المللی، همکاری با کمیته های مختلف پوهنخی، پوهنتون، وزارت تحصیلات عالی و وزارت زراعت، تنظیم امور امتحانات، راهنمایی محصلان در تهیه پروژه های تحقیقی و همکاری با استادان جوان می باشد، فعالانه و مؤفقا نه به پیش می برد.

ب) اهداف آموزشی

1. ارایه دانش تخنیکی ستندرد و با کیفیت در بخش های مختلف اگرونومی برای محصلین جهت سهمگیری مؤثر ایشان در جامعه.
2. پیشکش نمودن دانش مسلکی در ارتباط به معرفی تولید وراثتی های جدید و انکشاف آن در مزارع.
3. کسب دانش مسلکی و مهارت های لازم جهت معرفی روش های ذخیره، پروسس و تنظیم مواد خام برای کارخانه های صنعتی.
4. بکارگیری سیستم های زراعت پایدار جهت مبارزه با گرسنگی و بهبود بخشیدن مصوونیت غذایی.
5. پیشبرد موفقا نه وظایف و مسوولیت های مسلکی در ادارات دولتی و غیر دولتی با استفاده از انجام تحقیقات معتبر علمی و دانش تخصصی.
6. پاسخگویی از طریق ارایه برنامه های تحصیلی و خدمات با کیفیت برای انکشاف زراعت افغانستان.
7. معرفی تکنالوژی های عصری زراعتی جهت تبدیل نمودن زراعت عنعنوی به زراعت عصری.
8. تربیه کادر های مسلکی در دو برنامه لیسانس و ماستری و تقدیم افراد مسلکی به جامعه

1. دیدگاه

دیپارتمنت اگرونومی مصمم است با ارایه تدریس، تحقیق معیاری، تربیه کادر های متخصص و آگاه و سایر خدمات مرتبط به رشته اگرونومی به حیث یک نهاد شناخته شده در سطح ملی و منطقوی باشد.

2. مأموریت

دیپارتمنت اگرونومی متعهد به ارایه خدمات ستندرد علمی، تحقیقی، عملی در راستای ظرفیت سازی، تربیه کادرهای علمی از طریق تدریس، تحقیق و ارایه خدمات مسلکی جهت انکشاف بخش مهمی از سکونور زراعت در سطح ملی و منطقوی است.

3. اهداف اساسی

- تربیه کادرهای مسلکی و چیز فهم در بخش های مختلف رشته اگرانومی.
- تقویه موسسات زراعتی بر اساس دانش علمی و مسلکی.
- کسب دانش مسلکی و مهارت های لازم جهت بلند بردن ظرفیت های تولیدی نباتات مزروعی و ارزش اقتصادی آنها.
- انجام پروژه های تحقیقاتی جهت بهبود، اصلاح و تولید بهتر محصولات نباتات مزروعی.
- رفع کمبود مواد غذایی که از معضلات فعلی اکثریت کشور های جهان و افغانستان می باشد.
- استفاده از تکنالوژی های عصری زراعتی جهت تبدیل نمودن زراعت عنعنوی به زراعت عصری.
- تقویه سیستم های زراعت پایدار جهت مبارزه با گرسنگی از طریق توزیع عادلانه غذا و بهبود بخشیدن مصوونیت غذایی.

ج) توأمیت‌ها

در حال حاضر توأمیت ها در سطح پوهنتون های افغانستان مخصوصاً در سطح پوهنځی های زراعت همچنان وزرات زراعت، آبیاری و مالداري وجود دارد اما توأمیت های قبلی با کشور های خارجی که قبلاً وجود داشت فعلاً فعالیت ندارند.

د) لابراتوار و تجهیزات

دیپارتمنت دارای لابراتوار مستقل است که نسبتاً با وسایل ابتدایی مورد نیاز مجهز می باشد. وسایل متذکره جهت پیشبرد تحقیقات محصلان مورد استفاده قرار می گیرد.

هـ) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید
1	اساسات ایكولوجي	AgFNR 0532	2	۱۴	ماركتينگ محصولات زراعتي	AgEcEx 0624	2
2	زراعت مناطق خشك	AgAgron 0531	2	۱۵	طرح و تحليل تجارب علمي	AgAgron 0638	3
3	اساسات كنترول گیاهان هرزه	AgAgron 0532	3	۱۶	حيويات	AgAgron 0640	3
4	علوفه جات	AgAgron 0533	2	۱۷	مبادي علم وراثت	AgBT 0632	3
5	مبادي احصايه زراعتي	AgEcEx 0521	3	۱۸	فزيولوژي نباتي	AgAgron 0641	3
6	ارگانیک فارمینگ (زراعت عضوي)	AgAgron 0535	2	۱۹	حشرات و كنه هاي مضره نباتات مزروعی	AgPP 0642	3
7	زراعت پایدار	AgAgron 0536	2	۲۰	امراض نباتات مزروعی	AgPP 0851	3
8	مبادي آبياري	AgSS 0740	3	۲۱	نباتات صنعتي	AgAgron 0848	3
۹	غله جات	AgAgron 0743	3	۲۲	علم و تكنالوژي تخم هاي بذري	AgBT 0841	3
۱۰	نسلگري نباتي	AgBT 0736	3	۲۳	حفاظت خاک و آب	AgSS 0847	3
۱۱	حاصلخيزي خاک و تغذيه	AgSS 0741	3	۲۴	نباتات روغني	AgAgron 0849	3
۱۲	I پروژه تحقيقي	AgAgron 0746	2	۲۵	نباتات طبي	AgFNR 0860	2

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریڈت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریڈت
۱۳	ذخیره و پروسیس محصولات نباتات مزروعی	AgBT 0737	3	۲۶	II پروژه تحقیقی	AgAgron 0850	2

3. دیپارتمنت بایوتکنالوژی و تولید تخم‌های بذری

الف) معرفی

دیپارتمنت بایوتکنالوژی و تولید تخم‌های بذری یگانه دیپارتمنت در این رشته در سطح کشوری باشد. اعتبار و یکپارچگی دیپارتمنت مبتنی بر کیفیت خوب در تدریس، تحقیقات علمی و مشاغل مرتبط به عرصه‌های موجوده و در حال ظهور بایوتکنالوژی و تولید تخم‌های بذری است.

ب) اهداف آموزشی

1. دیدگاه

دیپارتمنت بایوتکنالوژی و تولید تخم‌های بذری مصمم است تا با اعتبار و یکپارچگی مبتنی بر کیفیت خوب در تدریس، تحقیقات علمی و مشاغل مربوط به عرصه‌های موجوده، مصدر خدمات شایانی در عرصه‌های انکشاف زراعت افغانستان شود.

2. مأموریت

این دیپارتمنت متعهد است تا عالیترین معیارهای کیفیت خوب را در آموزش و پرورش کادرهای تخصصی، تحقیقات علمی و مشاغل در عرصه‌های موجوده و در حال ظهور بایوتکنالوژی و تولید تخم‌های بذری بمنظور بلند بردن سطح تولید محصولات نباتی و در نهایت پیشرفت کشور بسوی خودکفایی از مواد غذایی تحقق بخشد.

3. اهداف اساسی

- تربیه کادرهای تخصصی در عرصه تولید تخم‌های اصلاح شده و انکشاف وراثتی‌های جدید بلند حاصل و مقاوم مقابل امراض، آفات و خشکی بمنظور تعویض انواع محلی کم حاصل.
- تربیه کادرهای تخصصی در حفاظت و استفاده معقول منابع جنتیکی و جلوگیری از انقراض انواع محلی نباتات زراعتی در کشور.
- تربیه کادرهای تخصصی در تعویض آفت‌کش‌های کیمیاوی با آفت‌کش‌های که از نباتات و حیوانات مشتق می‌شوند.
- تربیه کادرهای تخصصی در مهندسی جنتیکی یا دیزاین نمودن نباتات مزروعی مقاوم مقابل آفات، مقاوم مقابل گیاه‌کشها، مقاوم مقابل خشکی، مقاوم مقابل شوری، مقاوم مقابل گرمی، مقاوم مقابل سردی و غیره.

- تربیه کادرهای تخصصی برای بهترساختن مواد غذایی سبزیها و میوه ها و طولانی ترساختن عمر ذخیره و نگهداری آنها.

ج) توأمیت‌ها

در حال حاضر توأمیت‌ها در سطح دیپارتمنت‌های جداگانه با پوهنتون‌های دیگر وجود ندارد.

د. لابراتوار و تجهیزات

دیپارتمنت دارای لابراتوار مستقل است که نسبتاً با وسایل ابتدایی مورد نیاز مجهز می‌باشد. وسایل متذکره جهت پیشبرد تحقیقات محصلان مورد استفاده قرار می‌گیرد.

هـ) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید
1	مبادی علم وراثت	AgBT 632	3	8	نسلگیری نباتی	AgBT 736	3
2	کشت نسج نباتی	AgBT633	3	9	ذخیره و پروسس محصولات نباتات زراعتی	AgBT 737	3
3	مایکروبیولوژی و تکنالوژی تخمر	AgBT 634	3	10	پروژه تحقیقی	AgBT 738	2
4	جنتیک انجنیرینگ	AgBT 839	3	11	بیولوژی مالیکولی حجره	AgBT 531	3
5	نسلگیری مالیکولی نباتی	AgBT840	3	12	بایوانفورماتیک	AgBT 842	3
6	اساسات علم و تکنالوژی تخم‌های بذری	AgBT 841	3	13	پروژه تحقیقی	AgBT 843	2
7	جنتیک مالیکولی	AgBT 735	3	14			

4. دیپارتمنت جنگل داری و منابع طبیعی

الف) معرفی

دیپارتمنت جنگل داری و منابع طبیعی در سال 1354 تحت نام دیپارتمنت جنگل داری و باغداری در چوکات پوهنخی زراعت تأسیس گردید. اولین دوره فارغ التحصیلان آن در سال 1358 به جامعه تقدیم گردیده است.

هدف عمده این دیپارتمنت را تربیه کادرهای مسلکی و متخصص به منظور حفاظت و بهره‌برداری علمی و پایدار از ثروت‌های طبیعی کشور مانند جنگلات، چراگاه‌ها، حیات وحش، مراتع و ازدیاد محصولات اصلی و فرعی این منابع می‌باشد.

ب) اهداف آموزشی

1. تربیه کارشناسان و متخصصان فنی و مسلکی در بخش جنگلداری و منابع طبیعی.
2. آشنایی و ترویج سیستم‌های نوین حفاظت، احیا و انکشاف پایدار منابع طبیعی و مصنوعی.

3. حفاظت از محیط زیست، چراگاه‌ها، ساحات حفاظت شده، پارک‌های ملی و حیات وحش. تربیه کارشناسان و متخصصان فنی و مسلکی در بخش جنگلداری و منابع طبیعی
4. آشنایی و ترویج با سیستم‌های نوین حفاظت، احیا و انکشاف تربیه کارشناسان و متخصصان فنی و مسلکی در بخش جنگلداری و منابع طبیعی)
5. آشنایی و ترویج با سیستم‌های نوین حفاظت، احیا و انکشاف جنگلداری طبیعی و مصنوعی)
6. حفاظت از محیط زیست‌های طبیعی (چراگاه‌ها، جنگالت، حیات وحش، علفچرها و صحراهای کشور
7. معرفی تکنالوژی‌های جدید در مورد استفاده از چوب، میوه جات جنگلی، نباتات طبی.
8. بالا بردن مهارت‌های فنی و مسلکی محصلان در بخش کنترل و نظارت بر آب‌های جاری کشور.
9. سروی و تحقیق در بخش جنگلداری و منابع طبیعی کشور

1. دیدگاه

دیپارتمنت جنگلداری و منابع طبیعی مصمم است با تدریس و تحقیق در بخش‌های جنگلداری و منابع طبیعی، بهره‌برداری از جنگل، پارک‌های ملی و حیات وحش و سایر بخش‌های مرتبط به رشته، مصدر خدمات از طریق تربیه کادرهای متخصص در سطح ملی شود.

2. مأموریت

دیپارتمنت در حال حاضر مصروف فراهم نمودن زمینه آموزش، تدریس، تحقیق و تقدیم متخصصان جوان باکفایت علمی و با رسالت ملی برای رشد و توسعه جامعه مدرن و مرفه در بخش‌های مختلف رشته جنگلداری و منابع طبیعی است.

3. اهداف

- تربیه کارشناسان و متخصصین فنی و مسلکی در بخش جنگلداری و مدیریت منابع طبیعی؛
- ترویج و آشنایی با سیستم‌های نوین حفاظت، احیا و انکشاف طبیعی و مصنوعی منابع و ترویج آن؛
- ترویج استفاده پایدار از منابع بخاطر انکشاف پایدار
- بالا بردن مهارت‌های فنی و مسلکی محصلان در بخش کنترل و نظارت بر منابع طبیعی کشور؛
- تربیه کارشناسان و متخصصین در بخش سروی و تحقیق در بخش جنگلداری و منابع طبیعی کشور.

ج) توأمیت‌ها

در حال حاضر توأمیت‌ها در سطح دیپارتمنت‌های جداگانه با پوهنتون‌های دیگر وجود ندارد.

د. لابراتوار و تجهیزات

دیپارتمنت دارای لابراتوار مستقل است که نسبتاً با وسایل ابتدایی مورد نیاز مجهز می‌باشد. وسایل متذکره جهت پیشبرد تحقیقات علمی محصلان مورد استفاده قرار می‌گیرد. قابل یاد آوری است که این دیپارتمنت در بخش سروی و اندازه‌گیری منابع طبیعی بالخصوص در بخش اندازه‌گیری جنگل کارهای عملی گسترده را انجام می‌دهد.

هـ) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید
1	درخت شناسی	AgFNR0531	3	12	مبادی سنجش از راه دور	AgFNR0644	2
2	مبادی اکولوژی	AgFNR0532	3	13	طبیعت گردی	AgFNR0731	2
3	احداث جنگل	AgFNR0533	3	14	جنگل‌داری اجتماعی و	AgFNR0732	2
4	مدیریت منابع طبیعی	AgFNR0534	2	15	تغییرات اقلیم	AgFNR0733	2
5	اداره و پالیسی جنگل	AgFNR0857	2	16	چوب‌شناسی و صنایع چوب	AgFNR0734	3
6	پرورش و بهره‌برداری جنگل	Ag FNR0858	3	17	پارک‌های ملی؛ مناطق حفاظت‌شده و حیات وحش	AgFNR0735	2
7	شناخت و تولید نباتات طبی	AgFNR0859	3	18	سیستماتیک نباتی	AgFNR0213	3
8	مبادی محیط زیست	AgFNR0214	2	19	حفاظت محیط زیست	AgFNR0860	2
9	سروی و اندازه‌گیری جنگل	AgFNR0641	3	20	مبادی جنگلداری	AgFNR0429	3
10	مدیریت چراگاه	AgFNR0642	2	21	پروژه تحقیقی	AgFNR0736	2
11	مدیریت آبریزه‌ها	AgFNR0643	2				

5. دیپارتمنت حفاظة نباتات

الف) معرفی

این دیپارتمنت در چوکات شعبه علوم نباتی در سال 1345 تأسیس گردید و در سال 1360 به حیث یک رشته اختصاصی و دیپارتمنت عرض اندام نمود. منظور از تأسیس دیپارتمنت تربیه جوانان به سویه لیسانس در ساحه حفاظت نباتات از امراض و آفات، بلند بردن سطح محصولات زراعتی و تقلیل خساره وارده از ناحیه امراض و آفات زراعتی است. مضامین اختصاصی دیپارتمنت شامل مبادی علم امراض نباتی، مبادی علم حشره شناسی، میکولوژی، بکتريالوژی، حشرات و کنه‌های مضره نباتات مزروعی، نیماتولوژی، ویروولوژی، امراض نباتات مزروعی، ادویه ضد آفات، آفات درختان، امراض درختان، دفع آفات و تعدادی از مضامین دیگر و پروژه تحقیقی می‌باشد.

ب) اهداف**1. دیدگاه**

دیپارتمنت حفاظة نباتات می‌خواهد با ارائه تدریس، تحقیقات تجربوی و خدمات در بخش‌های آموزشی، تحقیقات علمی و مشوره‌دهی، به منظور پیشرفت در بخش حفاظت محصولات زراعتی به بهترین سطح ممکن از آفات و امراض نباتی یک نهاد معتبر علمی در سطح ملی و منطقوی باشد.

2. مأموریت

دیپارتمنت حفاظة نباتات مصروف تربیة کادرهای برجسته و لایق، در بخش حفاظت نباتات از طریق تدریس، تحقیق و عرضه خدمات می‌باشد و با استفاده از روش‌های علمی و تکنالوژی جدید برای افزایش محصولات زراعتی، از لحاظ کمی و کیفی سهم خویش را در انکشاف جامعه ادا می‌نماید.

3. اهداف اساسی

- تلاش در جهت کاهش منطقی و مصرف بهینه آفت‌کش‌های زراعتی.
- جلوگیری از هدر رفتن منابع مالی محدود و کاهش هزینه تولید.
- افزایش سطح فرهنگ عمومی دهقانان نسبت به عاملین امراض نباتی و شیوه‌های مدرن.
- جلوگیری از تخریب منابع آب، خاک و نباتات در اثر کاربرد بی‌رویه آفت‌کش‌های زراعتی.
- جلوگیری از پیدایش آفات جدید یا مقاوم نسبت به آفت‌کش‌ها.
- تربیة کادرهای متخصص در زمینه مورفولوژی، فیزیولوژی، اکولوژی و نوسانات جمعیت آفات و عاملان خسارت‌زا، انتشار و سایر مسائل مربوط به امراض نباتی.

ج) توأمیت‌ها

در حال حاضر توأمیت‌ها در سطح دیپارتمنت‌های جداگانه با پوهنتون‌های دیگر وجود ندارد.

د) لابراتوار و تجهیزات

دیپارتمنت دارای لابراتوار مستقل بوده است که نسبتاً با وسایل ابتدایی مورد نیاز مجهز می‌باشد. وسایل متذکره جهت پیشبرد تحقیقات محصلان مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ه) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت
۱	مایکولوژی نباتی	Ag PP 0531	۲	10	امراض سبزیجات	Ag PP 0643	۲
۲	نیماتولوژی نباتی	Ag PP 0532	۲	11	آفات سبزیجات	Ag PP 0644	۲
۳	ویرولوژی نباتی	Ag PP 0533	۲	12	حشرات و کنه‌های مضره درختان	Ag PP 0648	3
۴	بکتریالوژی نباتی	Ag PP 0534	۲	13	حشرات و کنه‌های مفیده	Ag PP 0744	3
۵	اکارولوژی	Ag PP 0535	3	14	اساسات آفت‌کش‌ها	Ag PP 0743	۲
۶	قرنطین آفات و امراض نباتی	Ag PP 0849	۲	15	آفات گدام	Ag PP 0745	۲

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت
۷	امراض درختان	Ag PP 0850	3	16	پروژه تحقیقی 1	Ag PP 0747	2
۸	امراض نباتات مزروعی	Ag PP 0851	3	17	پروژه تحقیقی 2	Ag PP 0847	2
۹	حشرات و کنه‌های مضره نباتات مزروعی	Ag PP 0642	3				

۶. دیپارتمنت خاک‌شناسی و آبیاری

الف) معرفی

این دیپارتمنت در سال 1345 بنام خاکشناسی و آبیاری در چهارچوب شعبه علوم نباتی پوهنځی تاسیس گردید و در سال 1359 به حیث شعبه خاکشناسی و آبیاری تغییر شکل نمود و نسبت عدم موجودیت کادر علمی کافی با دیپارتمنت اگرونومی مدغم گردید. دوباره در سال ۱۳۹۲ به حیث یک دیپارتمنت مستقل در پوهنځی زراعت به فعالیت آغاز نمود. هدف عمده و اساسی این دیپارتمنت تعلیم و تربیه جوانان به صورت نظری و عملی در ساحات مختلف خاکشناسی و آبیاری می‌باشد، طوری که فارغین این دیپارتمنت مهارت مدیریت و دانش بهبود خواص فزیکي، کیمیاوی و بیولوژیکی خاک‌های زراعتی را پیدا کنند. برعلاوه، فارغین این دیپارتمنت در مورد استفاده مؤثر از آب آبیاری و کیفیت آن کسب معلومات نموده و مدیریت چنین منابع را عهده دار گردند. استفاده مناسب از تکنالوژی معاصر، در همه بخش‌های خاکشناسی و آبیاری، برای تولید بلندتر و بهتر در اولویت این دیپارتمنت قرار دارد. از معرفی سیستم‌های جدید آبیاری، روش‌های جدید و اقتصادی کوددهی، کاهش اثرات منفی تغییر اقلیم بالای تولیدات زراعتی با استفاده از بلند بردن سطح کارین عضوی و خواص بیولوژی خاک‌های زراعتی می‌توان به عنوان مثال نام برد.

ب) اهداف

1. دیدگاه

دیپارتمنت خاک‌شناسی و آبیاری مصمم است به عنوان یک نهاد اکادمیک از طریق تدریس، تحقیق و سایر خدمات مرتبط به رشته، در انکشاف دانش مسلکی در سطح ملی و منطقوی سهم داشته باشد.

2. مأموریت

دیپارتمنت خاک‌شناسی در حال حاضر مصروف تربیه کادرهای جوان و مسلکی در بخش‌های خاک‌شناسی و آبیاری از طریق تدریس و تحقیق بوده است و از این طریق در رشد و توسعه زراعت افغانستان مصدر خدمت می‌شود.

3. اهداف اساسی

- اهداف خاص دیپارتمنت خاک شناسی و آبیاری عبارت از تدریس مضامین خاک شناسی و آبیاری برای محصلین دوره لسانس می‌باشد، تا محصلین به سطح ملی و بین‌المللی در مسلک خاکشناسی و آبیاری آماده گردیده و مصدر خدمات به مردم گردند.
- به صورت یک هدف عام تر، استفاده از انکشافات و اختراعات علمی و نظریات جدید برای بهبود کیفیت محیط زیست و انکشاف قابلیت دوام سیستم های زراعتی.
- ارائه خدمات برای مردم با ایجاد به موقع تکنالوژی تولید و آموزش دهی تولید کننده گان، مصرف کننده گان، پالیسی سازان و حفاظت کننده گان طبیعت با استفاده از دانش مسلکی مناسب و دقیق و بدون اشتباه به لسانهای ملی و بین‌المللی.

ج) توأمیت‌ها

در حال حاضر توأمیت‌ها در سطح دیپارتمنت‌ها، با پوهنتون‌ها وجود ندارد.

د) لابراتوار و تجهیزات

دیپارتمنت دارای لابراتوار مستقل بوده است که نسبتاً با وسایل ابتدایی مورد نیاز مجهز می‌باشند. وسایل متذکره جهت پیشبرد تحقیقات برای محصلان مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ه) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت
1	اکولوژی خاک	AgSS0531	3	۱۳	پروژه تحقیقی (۱)	Ag SS0746	5
2	فزیک خاک	AgSS0532	3	۱۴	بیولوژی خاک	AgSS0637	3
3	تشکیل و طبقه بندی خاک	AgSS0533	3	۱۵	کیفیت آب آبیاری	AgSS0638	3
4	کیمیای تحلیلی	AgSS0534	3	۱۶	آمادگی پروژه تحقیقی	AgSS0639	2
5	کودها و مواد اصلاحی	AgSS0535	3	۱۷	منرالوژی خاک	AgSS0640	3
6	کیمیای خاک	AgSS0636	3	۱۸	جی‌آی‌اس و ریموت سنسینگ	Ag SS0847	3
7	اساسات آبیاری	Ag SS0741	3	۱۹	حفاظت خاک و آب	Ag SS0848	3
8	حاصل خیزی خاک و تغذیه نبات	Ag SS0742	3	۲۰	دیزاین سیستم های آبیاری	Ag SS0849	3
9	مدیریت آلودگی خاک	Ag SS0743	3	۲۱	تجزیه خاک و نبات	Ag SS0850	3
۱۰	سروی و ارزیابی خاک	Ag SS0744	3	۲۲	مدیریت آب و خاک در مناطق خشک	Ag SS0851	2
۱۱	مدیریت خاکها مشکل زا	Ag SS0745	3	۲۳	پروژه تحقیقی (۱)	Ag SS0852	5
۱۲	مبادی خاکشناسی	SS0318	3				

7. دیپارتمنت علوم حیوانی

الف) معرفی دیپارتمنت

دیپارتمنت علوم حیوانی در سال 1345 شروع به فعالیت نموده است و هدف آن تربیه محصلان در ساحات مختلف علوم حیوانی از قبیل تربیه و تغذیه گاوهای شیری و گوشتی، تربیه مرغ‌های خانگی به مقصد تولید تخم و گوشت، تربیه و پرورش گوسفند و بز، تزئید محصولات فارم از طریق تربیه و پرورش انواع حیوانات فارم می‌باشد.

ب) اهداف آموزشی

- حفظ و توسعه علوم در بخش زراعت، آبیاری و مالرداری
- تربیه کارشناسان و متخصصین ماهر و ورزیده در رشته‌های مختلف سکتور زراعت
- ترویج شیوه‌های پیشرفته زراعتی و معرفی تکنالوجی مناسب
- ایجاد ابتکار و نوآوری در بخش زراعت، آبیاری و مالرداری
- آموزش مهارتها و دانش نظری و عملی به محصلان در عرصه‌های مختلف سکتور زراعت با در نظر داشت تقاضای بازارکار
- انجام تحقیقات علمی برای حل مشکلات اجتماعی-اقتصادی، بهبود علم، انکشاف سکتور زراعت و تهیه مواد برای ساختن

ج) اهداف دیپارتمنت

1. دیدگاه

دیپارتمنت علوم حیوانی می‌خواهد در قسمت تربیه کارشناسان و متخصصین ماهر و ورزیده از طریق تدریس، تحقیق و عرضه خدمات در بخش‌های مختلف رشته مالرداری (غذا و تغذیه حیوانی، وراثت و اصلاح نسل حیوانات و مدیریت فارم‌های حیوانات) در انکشاف اقتصادی جامعه سهم فعال خویش را ادا نماید.

2. مأموریت

دیپارتمنت علوم حیوانی در حال حاضر مصروف تربیه کادرهای متخصص از طریق تدریس، تحقیق و عرضه خدمات در بخش‌های پرورش حیوانات و طیور، غذا و تغذیه حیوانی، وراثت و اصلاح حیوانات و اداره حیوانات (جایگاه و رهایش، وقایه و تداوی امراض و آفات حیوانی و همچنان حفظ الصحه حیوانات و محصولات حیوانی) می‌باشد.

3. اهداف اساسی

- تربیت کارشناسان ماهر و کادرهای ورزیده در سطح فارم‌ها.
- تقویه احساس مسؤولیت فردی و اجتماعی سرمایه گذاران در برابر وطن، مردم و بشریت.
- رفع مشکلات مالداران در بخش غذا و تغذیه حیوانی، چراگاه‌ها، جنتیک و اصلاح حیوانات و اداره فارم‌های حیوانی.

ج) توأمیت‌ها

در حال حاضر توأمیت‌ها در سطح دیپارتمنت‌ها با پوهنتون‌ها وجود ندارد.

د) لابراتوار و تجهیزات

دیپارتمنت دارای لابراتوار مستقل بوده است که نسبتاً با وسایل ابتدایی مورد نیاز مجهز می‌باشند. وسایل متذکره جهت پیشبرد تحقیقات محصلان مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ه) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت
1	کیمیای حیاتی	Ag-AnSc 0321	2	۱۶	پرورش ماهی	Ag-AnSc 0545	3
2	تذخیه حیوانی	Ag-AnSc 0649	۳	۱۷	پروژه تحقیقی (2)	Ag-AnSc 0752	۲
3	پرورش گوسفند و بز	Ag-AnSc 0650	۳	۱۸	پرورش مرغ‌های تخمی و گوشتی	Ag-AnSc 0753	۳
4	پرورش زنبورعسل	Ag-AnSc 0651	۲	۱۹	نسل‌گیری حیوانی	Ag-AnSc 0754	۳
5	پروژه تحقیقی (1)	Ag-AnSc 0860	۲	۲۰	پرازیتولوژی	Ag-AnSc 0755	۲
6	پله‌وری	Ag-AnSc 0861	۲	۲۱	علم گاوداری	Ag-AnSc 0756	۳
7	پروسیس و ذخیره محصولات حیوانی	Ag-AnSc 0862	۳	۲۲	علم لبنیات	Ag-AnSc 0757	۳
8	اناتومی حیوانی	Ag-AnSc 0541	2	۲۳	حیره سنجی	Ag-AnSc 0758	۲
9	فزیولوژی حیوانی	Ag-AnSc 0542	2	۲۴	فزیولوژی تکثیری	Ag-AnSc 0865	۳
۱۰	اساسات پرورش طیور	Ag-AnSc 0543	3	۲۵	حفظ الصحه و امراض حیوانی	Ag-AnSc 0866	۳
۱۱	انتر نشیب	Ag-AnSc 0863	۱	۲۶	پرورش اسب و شتر	Ag-AnSc-0543	1
۱۲	علم پشم و پوست قره قل	Ag-AnSc 0864	۳	۲۷	تنظیم و اداره فارمهای مالداري	Ag-AnSc-0759	2
۱۳	اساسات غذا و تغذیه	Ag-AnSc 0544	3	۲۸	مصونیت حیاتی فارم	Ag-AnSc-0867	2
۱۴	کیمیای حیاتی	Ag-AnSc 0321	2	۲۹			

8. دیپارتمنت هارتیکلچر

الف) معرفی دیپارتمنت

دیپارتمنت هارتیکلچر در سال 1354 تحت نام دیپارتمنت جنگلداری و باغداری در چوکات پوهنخی تاسیس شد و اولین دوره فارغ التحصیلان آن در سال 1358 به جامعه تقدیم گردید و هدف تاسیس این دیپارتمنت عمدتاً در دو بخش یکی جنگلات و دیگری باغداری بود. نسبت ضرورت و نیازمندی دیپارتمنت هارتیکلچر در سال 1373 از دیپارتمنت جنگلداری و باغداری مجزا گردید و به طور مستقل شروع به فعالیت کرد. هدف عمده تأسیس دیپارتمنت را تربیه جوانان در ساحات عمده تولید و تکثیر سبزی‌ها و میوه‌ها تشکیل می‌دهد، برعلاوه

تدریس دربارهٔ نباتات زینتی، گل‌ها و احداث باغ‌ها نیز در معلومات ارایه می‌گردد. محصلان به منظور آموزش بیشتر و عملی در اوقات معین از نمونهٔ میوه‌ها، فارم‌های تحقیقاتی سبزی‌ها و درختان مثمر دیدن می‌نمایند تا از یک سو با پروژه‌های جدید و از جانب دیگر با معضلات موجود معرفت حاصل نمایند.

ب) اهداف

1. دیدگاه

دیپارتمنت هارتیکلچر مصمم است از طریق کاربرد شیوه‌های معیاری تدریس، تحقیق و ترویج، کادرهای علمی و مسلکی را غرض رشد و انکشاف سکتور باغداری به جامعه تقدیم و برویت آن در پروسهٔ انکشاف همه جانبهٔ اقتصادی و اجتماعی با در نظر داشت اصول وضع شده ایفای همکاری دارد.

2. مأموریت

دیپارتمنت هارتیکلچر مأموریت دارد تا از طریق تربیه کادرهای علمی و مسلکی، علم، فن و تکنالوژی هارتیکلچر را انکشاف، معرفی و گسترش بخشد. از این طریق با عرضه خدمات تدریسی، تحقیقی و ترویجی کمیت و کیفیت محصولات هارتیکلچری ارتقا یافته و منجر رشد تجارت، بلند بردن عواید ملی و تامین مصونیت غذایی گردد تا باشد در پروسه رفاه و بهبود اقتصادی و اجتماعی جامعه رول بسزای داشته باشد.

3. اهداف اساسی

- تدریس مضامین مختلف هارتیکلچر برای محصلین
- بلند بردن سطح آگاهی، مهارت و ظرفیت‌های محصلان در بخش هارتیکلچر
- آشنا ساختن محصلان به تکنالوژی عصری و مورد استعمال آن در بخش هارتیکلچر
- تربیهٔ کادرهای جوان در بخش صنعت هارتیکلچر
- آشنا ساختن محصلان با تطبیق پروژه‌های مختلف در سکتور هارتیکلچر
- انکشاف صنعت هارتیکلچر و رفع نیازمندی‌های جوانب ذیدخل
- انجام تحقیقات و مطالعات علمی و فنی در بخش هارتیکلچر.

ج) توأمیت‌ها

در حال حاضر توأمیت‌ها در سطح دیپارتمنت‌ها با پوهنتون‌ها وجود ندارد.

د) لابراتوار و تجهیزات

دیپارتمنت دارای لابراتوار مستقل بوده است که نسبتاً با وسایل ابتدایی مورد نیاز مجهز می‌باشد. وسایل متذکره جهت پیش برد تحقیقات محصلان مورد استفاده قرار می‌گیرد.

هـ) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت
1	هارتیکلچر مناطق خشک	Ag.Hort.531	۲	۱۰	تکنالوژی تولید تخم نباتات هارتیکلچری	Ag.Hort.636	3
2	اساسات تولید سبزیجات	Ag.Hort.532	۲	۱۱	اساسات تولید سبزی جات	Ag.Hort.845	2
3	اساسات تولید میوه جات	Ag.Hort.533	۲	۱۲	ذخیره و پروسس محصولات هارتیکلچری	Ag.Hort.844	3
4	تکثیر و قوریه داری نباتات هارتیکلچری	Ag.Hort.534	3	۱۳	تولید میوه جات برگریز	Ag.Hort.846	3
5	نباتات طبی و مصالهی	Ag.Hort.737	2	۱۴	نسل گیری نباتات هارتیکلچری	Ag.Hort.847	3
6	کشت نباتات هارتیکلچری در محیط محافظت شده	Ag.Hort.738	3	15	هارتیکلچر عضوی و پایدار	Ag.Hort.848	3
7	نباتات زینتی و دیزاین فضای سبز	Ag.Hort.739	2	16	پروژه تحقیقی علمی 1	Ag.Hort.849	2
8	میوه جات درختان همیشه سبز	Ag.Hort.740	3	17	پروژه تحقیقی علمی 2	Ag.Hort.742	2
9	تربیه گل	Ag.Hort.635	3	18	ارزش افزایی زنجیره نباتات نباتات هارتیکلچری	Ag.Hort.741	2

۶. برنامه ماستری

1. برنامه ماستری علوم حیوانی

الف) معرفی برنامه ماستری

دوره ماستری علوم حیوانی به رشته‌ی اطلاق می‌گردد که دارای مجموعه‌ی از علوم تکنولوژی در زمینه‌های کلی مانند، غذا و تغذیه حیوانی، جنتیک و اصلاح نسل حیوانات، پرورش و تولید مرغ‌های تخمی و گوشتی و برنامه‌ریزی و مدیریت واحدهای فارم‌داری باشد. هدف از برگزاری این دوره، تربیت متخصصان بوده است که بتوانند در امور مربوط به تدریس، تحقیق، برنامه‌ریزی مدیریت واحدهای آموزشی و تحقیقاتی علوم حیوانی فعالیت نمایند.

این برنامه در سال 1392 ایجاد گردید که الی سال 1397 در حدود 81 تن به سویه ماستر فارغ داده است. فارغان برنامه ماستری علوم حیوانی مدیران شایسته و متخصصین ورزیده‌ی اند که به جامعه تقدیم شده‌اند تا در اصلاح و بهبود پرورش حیوانات در راستای انکشاف و مؤثریت تولیدات حیوانی در کشور نقش تعیین کننده بازی نمایند. فارغ‌التحصیلان این برنامه به صفت عرضه‌کنندگان خدمات مسلکی و اشتراک مستقیم در مدیریت تولید جهت رقابتی ساختن تولیدات حیوانی و رسیدن به خودکفایی کشور از نگاه تولیدات مذکور، فعالیت خواهند نمود.

ب) اهداف

هدف پروگرام برنامه ماستری علوم حیوانی عبارت از ارتقای سطح دانش مسلکی و افزایش مهارت‌های مسلکی افراد به صورت نظری و عملی در عرصه‌های مختلف مانند) تهیه جیره مناسب در گروپ‌های مختلف از حیوانات، جنتیک و اصلاح نسل حیوانات، پرورش طیور، مدیریت حیوانات فارم و غیره می‌باشد. هدف مشخص آن قرار ذیل می‌باشد:

- تربیه کارشناسان و متخصصین ماهر و ورزیده.
- تحقیقات لازم در رشته‌های مورد نظر.
- ترویج شیوه‌های پیشرفته و معرفی تکنالوژی مناسب در بخش علوم حیوانی.
- ابتکار و نوآوری در عرصه مالداری.

ج) توأمیت‌ها

برنامه ماستری دیپارتمنت علوم حیوانی تا هنوز کدام توأمیت با پوهنتون‌های خارج از کشور را ندارد اما در صدد توأمیت با پوهنتون‌های دیگر کشورها می‌باشد.

د) لابراتوار

یک بخش فارم پوهنځی زراعت مختص دیپارتمنت علوم حیوانی می‌باشد که در آن حیوانات (گوسفند، مرغ، بوندنه) موجود می‌باشد تا محصلان دوره لیسانس و ماستری از این حیوانات به طور تجربی استفاده نمایند.

در دیپارتمنت علوم حیوانی لابراتوار مخصوص علوم حیوانی نیز موجود است که محصلان برای کارهای تحقیقاتی خویش از آن استفاده می‌نمایند. البته ناگفته نباید گذاشت، لابراتوار به صورت مجهز نیست بلکه کمبود بعضی وسایل تحقیق و مواد کیمیاوی دیده می‌شود.

هـ) نصاب تحصیلی برنامه ماستری علوم حیوانی

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدیت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدیت
۱	کیمیای حیاتی	AnSc-02101	4	۹	طرح تجارب علمی	AnSc-02206	3
۲	تغذیه حیوانات نشخوارکننده	AnSc-02102	4	۱۰	نسل‌گیری و مدیریت آن در حیوانات فارم	AnSc-02207	4
۳	مایکروبیولوژی شیر و گوشت	AnSc-02103	2	۱۱	سنجش جیره در حیوانات و طیور	AnSc-02208	4
۴	مدیریت و عملیه چوپه کشی	AnSc-02104	4	۱۲	تولید و مدیریت مرغ‌های گوشتی و تخمی	AnSc-02209	4

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریڈت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریڈت
۵	روش های احصائیوی	AnSc-02105	3	۱۳	مهارت های ارائه پرزنتیشن	AnSc-02210	1
۶	تولید و تکنالوژی شیر و گوشت	AnSc-02313	4	۱۴	مدیریت تولید مثل در حیوانات فارم	AnSc-02311	4
۷	مهارت های ارائه پرزنتیشن	AnSc-02314	1	۱۵	مدیریت غذا و تغذیه حیوانات فارم	AnSc-02312	4
۸	اصول مقاله نویسی	AnSc-02315	2				

2. برنامه ماستری اگرنومی

الف) معرفی برنامه ماستری

پوهنځی زراعت پوهنتون کابل چنانچه برای همه هویدا است که رشته زراعت بزرگترین سکتور اقتصادی افغانستان را تشکیل میدهد. در این رشته قسمت اعظم تولید ناخالص ملی تولید گردیده و اکثریت نقوس در آن اشتغال دارند و از این رهگذر امرار حیات می نمایند. از جانب دیگر دیپارتمنت اگرنومی پوهنتون کابل یکی از سابقه دار ترین دیپارتمنت های پوهنځی زراعت پوهنتون کابل بوده که طی سالیان متمادی کادر های متعددی را به جامعه تقدیم نموده ولی هنوز هم قلت کادر های متخصص در این رشته محسوس بوده و ایجاب ایجاد برنامه ماستری را می نماید.

بنابر به مطالب فوق پوهنتون کابل به اساس پلان انکشاف برنامه های فوق لیسانس وزارت محترم تحصیلات عالی برنامه ماستری را در دیپارتمنت اگرنومی پوهنځی پوهنتون کابل به اساس اهداف، پلان، پروگرام و توافق نامه همکاری فی مابین پوهنتون کابل و پوهنتون ملی علوم زراعتی و تکنالوژی افغانستان (انستو) طرح نمود که در نتیجه برنامه ماستری اگرنومی در سال 1397 به اساس پیشنهاد های مکرر دیپارتمنت اگرنومی و پوهنځی زراعت پوهنتون کابل با در نظر داشت امکانات و سهولت های موجوده از جانب وزارت محترم تحصیلات عالی منظور گردید.

افراد واجد شرایط که از پوهنتون های مختلف کشور فاذغ التحصیل می باشند، بعد از سپری نمودن امتحان کانکور و طی مراحل استاد قانونی شامل برنامه می شوند. به اساس تفاهم نامه رسمی بین پوهنتون کابل و انستو در زمینه های تحقیق، تدریس و پروگرام ها کوتاه مدت که از جانب وزارت تحصیلات عالی و کشور هندوستان که حامی برنامه های ماستری پوهنتون ملی علوم زراعتی و تکنالوژی افغانستان تدوین می یابد، هر دو برنامه باید مستفید شوند.

جهت دریافت کمک های ملی و بین المللی تفاهم نامه های مختلف با موسسات داخلی و خارجی مانند، FAO، GRAIN، UNDP، ICARDA، CAAI را بخاطر پیشبرد امور تحقیق و تدریس امضا نموده که دیپارتمنت اگرنومی نیز از کمک های شان مستفید گردیده است.

ب) اهداف

1. دیدگاه

برنامه ماستری اگرونومی مصمم است تا با ارایه تدریس، تحقیقات معیاری و عرضه خدمات زراعتی از طریق تربیه کدر های متخصص و مسلکی مرتبط به رشته به حیث یک برنامه شناخته شده در سطح ملی و منطوقی باشد.

2. ماموریت

برنامه ماستری اگرونومی متعهد به ارایه خدمات علمی، تحقیقی و عملی در راستای تربیه کادر های مسلکی از طریق تدریس، تحقیق و ارایه خدمات به منظور تسریع روند رشد و انکشاف زراعت کشور، ارتقای ظرفیت تخصصی، رهبری و مدیریت سالم در عرصه های مختلف اگرونومی است.

3. اهداف اساسی

هدف اساسی برنامه ماستری تربیه کادر های متخصص در بخش های مختلف اگرونومی به سطح کشور و منطقه بوده تا بتواند مشکلات ناشی از بخشش های مختلف زراعت را حل نماید.

ج) توأمیت ها

جهت دریافت کمک های ملی و بین المللی تفاهم نامه های مختلف با موسسات داخلی و خارجی مانند، FAO، GRAIN، UNDP، ICARDA، CAAI را بخاطر پیشبرد امور تحقیق و تدریس امضا نموده که برنامه ماستری اگرونومی نیز از کمک های شان مستفید گردیده است.

د) لابراتوار

یک بخش فارم پوهنخی زراعت مختص دیپارتمنت اگرونومی می باشد که محصلان دوره لیسانس و ماستری جهت پیشبرد کارهای عملی استفاده می نمایند. دیپارتمنت اگرونومی دارای یک لابراتوار بوده که مجهز به وسایل ابتدایی می باشد. محصلان برنامه لیسانس و ماستری برای کارهای تحقیقاتی خویش از آن استفاده می نمایند.

ه) نصاب تحصیلی برنامه ماستری اگرونومی

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایدت
۱	Introduction to Research Project	Ag 02101	2	10	Advanced Oilseed and Commercial Crops	Ag 02209	2
۲	Crop Physiology and Growth Development	Ag 02102	2	11	Seminar on Agronomy	Ag 022010	1
۳	Advanced Weed Management	Ag 02103	2	12	Advanced Experiment on Agronomy		5
۴	Dry Land Farming and Watershed Management	Ag 02104	2	13	Advanced Forage and Cover Crops	Ag 023011	2
۵	Integrated Pest Management	Ag 02105	2	14	Advanced Experiment on Agronomy	Ag 023012	2
۶	Seminar on Agronomy	Ag 02106	1	15	Irrigation System Design	Ag 023013	2
۷	Advanced Crop Production	Ag 02207	2	16	Advanced Crop Science	Ag 023014	2

تعداد کریبت	کود نمبر	نام مضامین	شماره	تعداد کریبت	کود نمبر	نام مضامین	شماره
1	Ag 023015	Sustainable Agricultural Technology	17	2	Ag 02208	Advanced Fodder and Pluses Crops	۸
1	Ag 024016	Seminar on Agronomy	18	2	Ag 02208	Soil Fertility and Nutrient Management	9

فارم تحقیقاتی پوهنخی زراعت

پوهنخی زراعت پوهنتون کابل از بدو تشکیل خویش دارای فارم تحقیقاتی استادان و محصلین بوده که در دو بخش:

- مزارع و باغ مختلف تحقیقاتی در حدود 60 جریب زمین در داخل پوهنتون کابل که فعالیت های تحقیقی و کارهای عملی استادان و محصلین دیپارتمنت های اقتصاد و توسعه زراعتی، اگرونومی، حفاظه نباتات، هارتیکلچر، جنگلداری و منابع طبیعی، خاکشناسی و آبیاری و بایوتکنالوژی و تولید تخم های بذری به شکل مستمر در آن جریان داشته و همچنان در حدود 100 جریب زمین مربوطه فارم نامبرده واقع ساحه دار الامان ولایت کابل.
- فارم تحقیقاتی علوم حیوانی که با داشتن انواع مختلف حیوانات اهلی طی سالهای گذشته و اکنون به صورت مستمر فعالیت داشته و پروژه های تحقیقی و کارهای عملی استادان و محصلین دیپارتمنت علوم حیوانی این پوهنخی در آن صورت می گیرد.

پوهنځی زمین شناسی

۱. معرفی پوهنځی

پیوست با انکشاف و توسعه مؤسسات تحصیلات عالی در کشور، پوهنځی زمین شناسی با ادغام دیپارتمنت جغرافیه از پوهنځی ادبیات و علوم بشری و دیپارتمنت‌های متیورولوژی و جیولوژی از پوهنځی علوم (ساینس) در حمل سال ۱۳۵۹ تأسیس شد. پس از آن در سال ۱۳۶۱ دیپارتمنت دیگری به نام هایدروولوژی به این پوهنځی افزوده شد که در سال ۱۳۶۸ نسبت کمبود اعضای کادر علمی و ضرورت در بازار با دیپارتمنت متیورولوژی یکجا شد و به نام دیپارتمنت هایدرومتیورولوژی در چوکات پوهنځی زمین شناسی به فعالیت خویش آغاز نمود.

دیپارتمنت جغرافیه در سال ۱۳۳۰ با شعبه تاریخ یک‌جا در پوهنځی ادبیات در چوکات پوهنتون کابل تأسیس گردید سپس با در نظر داشت انکشاف علم جغرافیه در جهان، توسعه امور معارف و امور مربوط به تحقیقات جغرافیایی در کشور ضرورت توسعه جغرافیه مانند دیگر بخش‌های علوم احساس شد. به همین اساس دیپارتمنت جغرافیه در سال ۱۳۵۴ از دیپارتمنت تاریخ جدا گردید و به حیث یک دیپارتمنت جداگانه فعالیت علمی خویش را به طور مستقل آغاز نمود. در سال ۱۳۵۹ دیپارتمنت جغرافیه در اثر نزدیکی با علوم ساینس از چوکات پوهنځی ادبیات جدا گردید و یک‌جا با دیپارتمنت‌های جیولوژی و متیورولوژی در پوهنځی جدید التأسیس به نام پوهنځی زمین شناسی فعالیت علمی خویش را آغاز نمود.

۲. اهداف

پوهنځی زمین شناسی طی سال‌های مختلف مطابق نیازمندی‌های جامعه، عصر و زمان مراحل مختلف انکشاف خود را پیموده است. قابل یادآوری است که پوهنځی زمین شناسی در سال ۱۳۵۹ به ترتیب دو دیپارتمنت یعنی متیورولوژی و جیولوژی از پوهنځی علوم (ساینس) و دیپارتمنت سومی جغرافیه از پوهنځی ادبیات و علوم بشری تأسیس شد. منابع طبیعی، ارزیابی منابع طبیعی و دسترسی به امکانات و تسهیلات منابع طبیعی زمین از حقوق اساسی اتباع هر کشور به حساب می‌آید. برای تحقق این آرمان ملی، تأسیس نهادهای تحصیلی و آموزشی در

رشته‌های زمین‌شناسی به هدف تربیه کادرهای ورزیده مسلکی و متخصص در عرصه علوم زمین‌شناسی یک نیاز مبرم ملی محسوب می‌گردد.

الف) دیدگاه

پوهنځی زمین‌شناسی با ارائه خدمات علمی تحصیلی مؤثر و سودمند، نسل جوان این کشور را توانمند و پویا می‌سازد و زمینه ترقی و توسعه را برای ظرفیت‌های نسل جوان و درجه نورانی برای شگوفایی و انکشاف جامعه افغانستان بوده است. دیدگاه پوهنځی زمین‌شناسی ایجاد یک سیستم علمی تحصیلی با کیفیت، معیاری و مطابق به نورم‌ها و استانداردهای بین‌المللی، عاری از هر نوع تعصب و انواع جهت‌گیری‌های منفی بوده که از یک طرف مجهز به تکنالوژی نوین و از جانب دیگر، دارای مدیریت عالی اداری و علمی بوده و در سطح پوهنتون کابل و وزارت تحصیلات عالی دارای اعتبار و جایگاه خاص می‌باشد.

ب) مأموریت

پوهنځی زمین‌شناسی توسط سه دیپارتمنت خویش یعنی هایدرومتیورولوژی، جیولوژی و جغرافیة اتموسفر (Atmospher)، هایدروسفر (Hydrosphere)، لیتوسفر (Lithosphere) و بایوسفر (Biosphere) زمین را مورد مطالعه، تحقیق و ارزیابی قرار می‌دهد. پوهنځی زمین‌شناسی با سه دیپارتمنت فارغ‌ده خویش در سال 1359 ه.ش به هدف تربیه زمین‌شناسان ایجاد گردیده و تا الحال چندین هزار متخصص رشته‌های مختلف علوم زمین مانند آب، هوا، معادن، منابع طبیعی، جغرافیه و محیط زیست را به درجه لیسانس تربیه نموده است که در وزارت‌خانه‌های مختلف سکتوری و ادارات مستقل ایفای وظیفه می‌نمایند. در زمان حاضر نیز نیاز مبرم به تربیه زمین‌شناسان در کشور احساس می‌شود، و در عرصه استفاده از منابع طبیعی کشور نقش کلیدی را ایفا می‌نماید.

ج) اهداف اساسی

منابع طبیعی، ارزیابی منابع طبیعی و دسترسی به امکانات و تسهیلات منابع طبیعی زمین از حقوق اساسی اتباع هر کشور به حساب می‌آید. برای تحقق این آرمان ملی، تأسیس نهادهای تحصیلی و آموزشی در رشته‌های زمین‌شناسی به هدف تربیه کادرهای ورزیده مسلکی و متخصص در عرصه علوم زمین‌شناسی یک نیاز مبرم ملی محسوب می‌گردد.

جهت نیل به این هدف، موجودیت پوهنځی زمین‌شناسی آراسته به علوم متداول مدرن امروزی به حیث یک مؤسسه پیشتاز در سطح ملی حتمی شمرده می‌شود و دارای اهداف ذیل می‌باشد:

- تقدیم نمودن جیولوجستان، جغرافیه‌دان‌ها، هایدرومتیورولوجست‌ها و متخصصین جوان و تعلیم یافته علوم زمین به جامعه؛
- سهم گرفتن فعال فارغین پوهنځی زمین‌شناسی بر مبنای روش‌های عصری علمی و تکنیکی مدرن امروزی در بخش سکتور منابع طبیعی کشور؛
- پیشبرد امور فنی و مسلکی ادارات دولتی سکتور منابع طبیعی کشور توسط فارغین پوهنځی زمین‌شناسی؛
- تحلیل کمی و کیفی ارقام و دیتای منابع طبیعی افغانستان؛

- سهم فعال فارغین پوهنځی زمین شناسی در تشخیص انکشاف، تفحص و استفاده علمی درست از تمام منابع طبیعی افغانستان؛
- حفاظت و استفاده معقول از تمام منابع طبیعی کشور مانند آب، هوا، معادن، محیط زیست و غیره.
- جهت رسیدن به اهداف فوق را می‌توان از طریق تطبیق نصاب تحصیلی جدید در عمل پیاده نمود و همچنان هر دیپارتمنت اهداف خاص و مشخص خود را دارد که در بخش‌های جداگانه وضاحت داده شده است.

۳. توأمیت‌ها

1. با مؤسسات خارجی؛
 - با مؤسسه بین‌المللی انکشاف کوه‌ها (ICIMOD) و
 - با مؤسسه GIZ.
2. با وزارت‌خانه‌ها و ریاست‌های ملی
 - با ریاست‌های درولوژی وزارت محترم انرژی و آب؛
 - با ریاست‌های دروجیولوژی وزارت محترم انرژی و آب؛
 - با ریاست هواشناسی ملی افغانستان؛
 - ریاست سروی جیولوژی وزارت معادن و پترولیم و
 - ریاست عمومی جیودیزی و کارتوگرافی.

۴. دیپارتمنت‌ها

پوهنځی زمین شناسی دارای سه دیپارتمنت بوده است که هر کدام بنابر نیاز مبرم جامعه ایجاد گردیده که دارای فعالیت‌های علمی بوده که مختصراً از آن‌ها یاد آوری می‌گردد.

1. دیپارتمنت جغرافیه

الف) معرفی دیپارتمنت

دیپارتمنت جغرافیه در سال ۱۳۳۰ با شعبه تاریخ یک‌جا در پوهنځی ادبیات پوهنتون کابل تأسیس گردید. سپس با در نظر داشت انکشاف علم جغرافیه در جهان، توسعه امور معارف و امور مربوط به تحقیقات جغرافیایی در کشور، ضرورت توسعه جغرافیه مانند دیگر بخش‌های علوم احساس شد، به همین اساس دیپارتمنت جغرافیه در سال 1354 از دیپارتمنت تاریخ جدا شد و به حیث یک دیپارتمنت جداگانه به وجود آمد. در سال 1359 دیپارتمنت جغرافیه در اثر نزدیکی با علوم ساینس از چوکات پوهنځی ادبیات مجزا و یکجا با دیپارتمنت‌های جیولوژی و متیورولوژی پوهنځی جداگانه‌یی را به نام زمین شناسی تشکیل دادند.

بعد از تأسیس پوهنځی زمین شناسی در سال 1359 هجری شمسی اقدامات لازم و مؤثر در راستای انکشاف بهتر این دیپارتمنت به عمل آمده که با در نظر داشت پیشرفت‌های کنونی و سعی و تلاش استادان این دیپارتمنت

نصاب تحصیلی دیپارتمنت بازننگری گردیده و یک تعداد مضامین جدید که بر اساس نیازمندی‌های زمان در سایر پوهنتون‌های جهان تدریس می‌شود، در نصاب درسی جدید این دیپارتمنت نیز گنجانیده شد. شیوه تدریس و امکانات مواد درسی موارد مهمی است که در سال‌های اخیر جهت بهبود آن تلاش بعمل آمده است تا لابراتوارهای این دیپارتمنت با وسایل مجهز و پیشرفته تجهیز گردد. به همین منظور با کمک کشور آلمان وسایل و تجهیزات لابراتواری به این دیپارتمنت ارسال و آماده بهره برداری می‌باشد.

ب) اهداف

شناخت دقیق از سطح زمین در رابطه به انسان، استفاده مؤثر از منابع طبیعی و بشری، ارزیابی مزایا و معایب آن و نیز دسترسی به امکانات و منابع طبیعی زمین از حقوق اساسی اتباع هر کشور به حساب می‌آید. برای تحقق این آرمان ملی، تأسیس نهادهای تحصیلی و آموزش در رشته جغرافیه به هدف تربیه کادرهای ورزیده مسلکی و متخصص در عرصه این رشته یک نیاز مبرم ملی محسوب می‌گردد. جهت نیل به این اهداف موجودیت دیپارتمنت جغرافیه آراسته با علوم متداوله دارای اهداف ذیل می‌باشد.

- تربیه جغرافیه‌دانان، کادرهای علمی، مسلکی و متخصص، سهم گرفتن فعال فارغان دیپارتمنت بر مبنای روش‌های عصری علمی و تخریکی مدرن امروزی در بخش سکتور دولتی مانند ادارات سروی اراضی، حفاظت از محیط زیست، مبارزه با حوادث، وزارت‌های احیاء و انکشاف دهات، شهر سازی، شاروالی‌ها، و در سکتور غیر دولتی کشور مانند ساختارهای مرتبط با ملل متحد و غیره؛
- پیشبرد امور فنی و مسلکی ادارات دولتی و غیر دولتی سکتور منابع طبیعی کشور توسط فارغان این دیپارتمنت؛
- تحلیل کمی و کیفی ارقام و دیتاهای مرتبط به منابع طبیعی قابل تجدید و غیر قابل تجدید.

1. دیدگاه

دیپارتمنت جغرافیه با ارایه خدمات علمی و تحصیلی مؤثر برای جوانان، میهن عزیز ما افغانستان را در زمینه پیشرفت‌های اکادمیک، توسعه و ایجاد ظرفیت‌های بشری توانمند ساخته است. دیدگاه دیپارتمنت جغرافیه ایجاد یک هسته علمی شناخته شده مرتبط با مباحث جغرافیایی در کشور و منطقه و همچنان ایجاد یک سیستم علمی تحصیلی با کیفیت در مطابقت با معیارها و نورمهای بین‌المللی می‌باشد.

2. مأموریت

شناخت دقیق از سطح زمین در رابطه به انسان، استفاده مؤثر از منابع طبیعی و بشری، ارزیابی مزایا و معایب آن و نیز دسترسی به امکانات و منابع طبیعی زمین از حقوق اساسی اتباع هر کشور به حساب می‌آید. برای تحقیق این آرمان ملی، تأسیس نهادهای تحصیلی و آموزش در رشته جغرافیه به هدف تربیه کادرهای ورزیده مسلکی و متخصص در عرصه این رشته یک نیاز مبرم ملی محسوب می‌گردد. جهت نیل به این اهداف موجودیت دیپارتمنت جغرافیه آراسته با علوم متداوله اهداف ذیل می‌باشد.

- تربیه جغرافیه دانان، کادرهای علمی، مسلکی و متخصص؛
- سهم گرفتن فعال فارغان دیپارتمنت بر مبنای روش‌های عصری علمی و تخریکی مدرن امروزی در بخش سکون دولتی مانند، اداره اراضی، اداره حفاظت از محیط زیست، اداره مبارزه با حوادث، وزارت احیاء و انکشاف دهات، وزارت شهرسازی، شاروالی‌ها وغیره و در سکونر غیر دولتی کشور مانند؛ ساختارهای مرتبط با ملل متحد و غیره؛
- پیشبرد امور فنی و مسلکی ادارات دولتی و سکونر منابع طبیعی کشور توسط فارغان این دیپارتمنت؛
- ایجاد پروگرام ماستری در رشته جغرافیه؛
- ارتقای درجه تحصیل استادان به سویه علمی ماستر و داکتر؛
- ترفیع علمی استادان جهت ارتقای علمی؛
- احیای مجله جغرافیه؛
- تقرر اعضای کادر جدید و
- تألیف کتب درسی جدید مورد نیاز.

3. اهداف اساسی یا رهبردی

- دیپارتمنت جغرافیه پوهنخی زمین‌شناسی در کنار ارتقای سطح آموزشی محصلان، استادان و کارمندان دیپارتمنت در معیاری سازی نصاب درسی دیپارتمنت جهت تحقق اهداف ذیل تلاش می‌نماید.
- تربیت کادر علمی به سویه لیسانس در رشته جغرافیه؛
 - ارائه خدمات آموزشی باکیفیت با در نظر داشت نیازهای محصلان و جامعه؛
 - ایجاد و توسعه امکانات و تسهیلات برای اجرای تحقیقات علمی معتبر و کاربردی؛
 - ایجاد و توسعه زیربناها و تکنالوژی آموزشی در سطح دیپارتمنت؛
 - معیاری سازی سیستم ارزیابی استادان و محصلان دیپارتمنت؛
 - اصلاح و بهبود سیستم آموزشی و روش‌های تدریس فعال و
 - ایجاد ارتباط مؤثر با مؤسسات ذیربط، جهت زمینه سازی انجام کارهای ساحوی محصلان.

ج) توأمیت‌ها

1. با مؤسسات خارجی؛
 - با مؤسسه بین‌المللی انکشاف کوه‌ها (ICIMOD)؛
 - با مؤسسه GIZ؛
 - با پوهنتون نبراسکای امریکا؛
 - با پوهنتون گیسن آلمان و
 - با DAAD آلمان
2. با وزارت خانه‌ها و ریاست‌های ملی

- ریاست عمومی جیو دیزی و کارتوگرافی

د) لابراتوارها و تجهیزات آموزشی

بیشترین دروس محصلان دیپارتمنت در لابراتوارها برگزار می گردد که چندین لابراتوار توسط یک نفر تکنیشن اداره و کنترل می شود و تکنیشن گزارش خویش را به آمر دیپارتمنت مربوطه ارایه می نماید.

لابراتوارهای دیپارتمنت جغرافیه

- لابراتوار نقشه کشی.

- لابراتوار GIS.

ه) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایدیت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایدیت
1	استرانونومی	Geo-GG-1-2-100	2	21	جغرافیة محیطی	Geo-GG-3-2-116	۲
2	نگارش علمی	Geo-GG-1-2-107	2	22	کارتوگرافی 1	Geo-GG-3-4-119	۴
3	جغرافیة احصائیوی	Geo-GG-6-2-144	2	23	مناطق طبیعی جهان	Geo-GG-3-2-120	2
4	اساسات جغرافیة فزیکي	Geo-GG-2-2-110	2	24	جغرافیة اجتماعات و فرهنگ های جهان	Geo-GG-3-2-121	2
5	اساسات جغرافیة بشري	Geo-GG-2-2-111	2	25	جغرافیة طبیعی افغانستان	Geo-GG-3-4-122	4
6	مبتود کمی و کيفی	Geo-GG-2-2-115	2	26	جغرافیة اقتصادی 2	Geo-GG-5-4-135	4
7	کارتوگرافی 2	Geo-GG-4-4-127	4	27	جغرافیة آسیا و اقیانوسیه	Geo-GG-5-4-136	4
8	جغرافیة اقتصادی 1	Geo-GG-4-4-128	4	28	جیو دیزی	Geo-GG-5-2-137	2
9	جغرافیة بشري AF	Geo-GG-4-4-129	4	29	GIS-1	Geo-GG-5-4-140	4
10	جغرافیة روستایی	Geo-GG-4-2-123	2	30	ریموت سنسنگ	Geo-GG-5-4-138	4
11	ارتقای ظرفیت	Geo-GG-4-2-124	2	31	جغرافیة شهری	Geo-GG-5-2-130	2
12	جغرافیة توریزم	Geo-GG-4-2-152	2	32	حفرافیة خاک	Geo-GG-7-2-132	2
13	جیومورفولوژی	Geo-GG-6-4-134	4	33	اقلیم شناسی	Geo-GG-7-2-131	2
14	GIS-2	Geo-GG-6-4-150	4	34	جغرافیة آبها	Geo-GG-7-2-132	2
15	جغرافیة حیاتی	Geo-GG-6-2-141	۲	35	جغرافیة سیاسی	Geo-GG-7-4-147	4
16	جغرافیة منطقوی افریقا	Geo-GG-6-4-142	4	36	جغرافیة اروپا	Geo-GG-7-4-148	4
17	جغرافیة ترانسپورت	Geo-GG-6-4-145	4	37	جغرافیة تاریخی افغانستان	Geo-GG-7-4-149	4
18	جغرافیة نفوس	Geo-GG-8-4-116	4	38	جغرافیة منطقوی امریکا	Geo-GG-8-4-155	4
19	جغرافیة خطرات و آفات طبیعی	Geo-GG-8-2-156	2	39	جغرافیة اقتصادی افغانستان	Geo-GG-8-4-134	4
20	آتموسفیر، جیوسفر و بایوسفر	Geo-GG-8-2-123	2	40	مونوگراف	.	4

۲. دیپارتمنت جیولوژی

الف) معرفی

دیپارتمنت جیولوژی در سال 1334 در چوکات پوهنخی ساینس تأسیس گردید و بعد از تأسیس پوهنخی زمین شناسی در سال 1359 به حیث یک دیپارتمنت به این پوهنخی ملحق گردید. دیپارتمنت جیولوژی به هدف تربیه جیولوژیستان ساحوی به سویه لیسانس که به آن احتیاج مبرم وجود داشت، ایجاد گردید تا در عرصه استفاده از منابع طبیعی کشور، نقش کلیدی و اساسی را ایفا نماید. این دیپارتمنت توانسته است که متخصصین جوان و مسلکی را از سال 1334 به این سو به جامعه تقدیم نماید.

بعد از تأسیس پوهنخی زمین شناسی در سال 1359 اقدامات لازم و مؤثر در راستای انکشاف بهتر این دیپارتمنت به عمل آمده است که با در نظر داشت پیشرفت‌های کنونی و سعی و تلاش استادان این دیپارتمنت نصاب تحصیلی بازننگری گردید و یک تعداد مضامین جدید که بر اساس نیازمندی‌های زمان در سایر پوهنتون‌های جهان تدریس می‌شود؛ در نصاب درسی جدید این دیپارتمنت گنجانیده شد.

شیوه تدریس و امکانات مواد درسی از دیگر موارد مهمی است، که در سال‌های اخیر جهت بهبود آن تلاش بعمل آمده است تا لابراتوارهای این دیپارتمنت با وسایل مجهز و پیشرفته تجهیز گردد. به همین منظور با کمک کشور آلمان وسایل و تجهیزات لابراتواری این دیپارتمنت نسبتاً تکمیل گردیده و آماده بهره برداری می‌باشد.

ب) اهداف

منابع طبیعی و ارزیابی آن و نیز دسترسی به امکانات و منابع طبیعی زمین از حقوق اساسی اتباع هر کشور به حساب می‌آید برای تحقیق این آرمان ملی، تأسیس نهادهای تحصیلی و آموزش در رشته جیولوژی به هدف تربیه کادرهای ورزیده مسلکی و متخصص در عرصه این رشته یک نیاز مبرم ملی محسوب می‌گردد. جهت نیل به این اهداف، سترکچر موجودیت دیپارتمنت آراسته با علوم متداوله به اهداف ذیل می‌باشد:

- تقدیم نمودن جیولوژیستان، متخصصین جوان و تعلیم یافته به جامعه؛
- سهم گرفتن فعال فارغان دیپارتمنت بر مبنای روش‌های عصری علمی و تکنیکی مدرن امروزی در بخش سکتور منابع طبیعی کشور؛
- پیشبرد امور فنی و مسلکی ادارات دولتی و سکتور منابع طبیعی کشور، توسط فارغان این دیپارتمنت؛
- تحلیل کمی و کیفی ارقام و دیتاهای منابع طبیعی کشور؛
- سهم گرفتن فعال فارغان رشته جیولوژی در انکشاف، تفحص و دورنمای تمام منابع طبیعی کشور.

۱. دیدگاه

دیپارتمنت جیولوژی سعی و تلاش خویش را برای بازننگری مستمر و گسترش برنامه‌های آموزشی، تحقیقاتی و تبلیغاتی را به منظور فراهم آوردن بالاترین سطح آموزش و به منظور تربیت و تقدیم نمودن جیولوژیستان مستعد، صالح، و حرفه یی به جامعه، به خرج می‌دهد.

2. مأموریت

دیپارتمنت جیولوژی کوشش دارد که در هر محصل شور و اشتیاق ابتکار عمل و مهارت‌های لازم را توسعه و پرورش دهد. با تمرکز بر یادگیری مفاهیم و تکنیک‌های اساسی از طریق تحقیق، در این محیط آکادمیک باعث توسعه حرفه‌یی در مسائل اجتماعی، فرهنگی و انسانی و ارزش‌های اخلاقی عمیق می‌شود. به این ترتیب، از طرق ایجاد و انتشار دانش جدید و تحقیقات علمی، به غنی سازی علم و جامعه کمک می‌نماید.

اهداف خاص دیپارتمنت جیولوژی عبارتند از:

- آماده سازی محصلان برای به دست آوردن موقعیت‌های حرفوی در دولت، مؤسسات خصوصی و در صنعت؛
- افزایش آگاهی از زمین و علوم محیطی در قسمت آموزش و پرورش، و دیگر رشته‌های علوم؛
- آگاهی بیشتر از علوم زمین در سطح عمومی از طریق برنامه‌های آموزشی.

3. اهداف اساسی

دیپارتمنت جیولوژی پوهنخی زمین‌شناسی در کنار ارتقای سطح آموزشی محصلان، استادان و کارمندان دیپارتمنت در معیاری سازی نصاب درسی دیپارتمنت جهت تحقق اهداف ذیل تلاش می‌نماید.

- تربیت کادر علمی به سویه لیسانس در رشته جیولوژی و منابع معدنی؛
- ارائه خدمات آموزشی باکیفیت با در نظر داشت نیازهای محصلان و جامعه؛
- ایجاد و توسعه امکانات و تسهیلات برای اجرای تحقیقات علمی معتبر و کاربردی؛
- ایجاد و توسعه زیربناها و تکنالوژی آموزشی در سطح دیپارتمنت؛
- معیاری سازی سیستم ارزیابی استادان و محصلان دیپارتمنت؛
- اصلاح و بهبود سیستم آموزشی و روش‌های تدریس فعال و
- ایجاد ارتباط مؤثر با مؤسسات ذیربط جهت زمینه‌سازی انجام کارهای ساحوی محصلان.

ج) توأمیت‌ها

- با پوهنتون بن آلمان از سال ۲۰۰۱ تا حال توأمیت دارد؛
- با موسسه GIZ آلمان؛
- با وزارت معادل و پترولیم.

د) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

- خاک شناسی؛
- هایدرولوجیولوژی؛
- پالینتولوژی؛

- کرستل گرافی؛
- نقشه کشی؛
- پتروگرافی؛
- مایکروسکوپی احجار و
- جیوانجنیری.

هـ) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت
1	جیولوژی تاریخی ۱	GEO-GL27	۲	20	پالتولوژی (ماکروپالتولوژی) I	GEO-GL25	۳
2	جیومورفولوژی	GEO-GL29	۲	21	کرستل اوپتیک	GEO-GL31	۱
3	کرستالوگرافی	GEO-GL30	۳	22	کیمیای تحلیل و مقداری	GEO-GL32	۲
4	پتروگرافی راسبه	GEO-GL40	۳	23	منرالوژی-I	GEO-GL34	۳
5	پتروگرافی احجار ناربه	GEO-GL26	۳	24	جیولوژی افغانستان	GEO-GL41	۲
6	جیوفزیک	GEO-GL33	۳	25	رسوب شناسی	GEO-GL48	۳
7	منرالوژی-II	GEO-GL35	۲	26	ولوژی تاریخی ۲	GEO-GL41	۲
8	هایدروجیولوژی	GEO-GL38	۳	27	نقشه کشی-I	GEO-GL46	۲
9	اساسات نقشه-I	GEO-GL44	۲	28	مایکروسکوپی احجار	GEO-GL37	۲
10	جیولوژی ساختمانی و تکنیک ۱	GEO-GL49	۳	29	علم معدن غیر فلزی	GEO-GL51	۲
11	پتروگرافی احجار منحوله	GEO-GL36	۳	30	جیولوژی زغال	GEO-GL56	۲
12	هایدروشیمی	GEO-GL39	۲	31	جیولوژی محیط زیست-II	GEO-GL58	۲
13	جیوفزیک-I	GEO-GL42	۳	32	نقشه کشی-II	GEO-GL47	۲
14	اساسات نقشه-II	GEO-GL45	۲	33	مونوگراف	GEO-GL71	۴
15	علم معدن-فلزی	GEO-GL50	۳	34	ریموت سنسنگ و GIS	GEO-GL54	۳
16	جیولوژی بطورلیم	GEO-GL55	۲	35	جیولوژی انجنیری	GEO-GL59	۲
17	جیولوژی محیط زیست-I	GEO-GL57	۲	36	تفحص اکتشاف مواد معدنی	GEO-GL61	۲
18	خاک شناسی	GEO-GL65	۳	37	نقشه کشی-II	GEO-GL47	۲
19	جیولوژی منظوقی	GEO-GL69	۲	۳۸	جیولوجی عمومی قوای (داخلی)	GEO-GL01	۳

3. دیپارتمنت هایدرومتیورولوژی

الف) معرفی

دیپارتمنت متیورولوژی برای بار اول در سال 1339 در چوکات پوهنځی علوم طبیعی به خاطر تربیه هواشناسان تأسیس گردید و در طی چندین سال هواشناسان را به جامعه تقدیم نموده است. دیپارتمنت متیورولوژی در سال 1359 از پوهنځی علوم طبیعی منفصل و به پوهنځی جدیدالتأسیس زمین شناسی یک جا شد.

در سال 1360 در چوکات پوهنځی زمین شناسی، دیپارتمنت دیگری به نام هایدرولوژی به خاطر تربیه متخصصین مسایل آب از پوهنځی انجنیری جدا شده و در پوهنځی زمین شناسی به فعالیت آغاز نمود. دیپارتمنت مذکور در سال 1368 بنابر مقتضیات شاخص های علمی رشته هایدرومتیورولوژی و ضرورت عینی جامعه افغانی و رابطه نزدیک بین هوا و آب با دیپارتمنت متیورولوژی مدغم گردید که از آن به بعد به نام دیپارتمنت هایدرومتیورولوژی در چوکات پوهنځی زمین شناسی به خاطر تربیه کدرهای رشته هوا شناسی و آب شناسی برای ادارات مختلف دولتی و غیردولتی به فعالیت خویش آغاز نمود.

در زمان حاضر دیپارتمنت هایدرومتیورولوژی بر اساس نیازمندی‌های مبرم به فارغ‌التحصیلان این رشته، متکی بر کارآیی این رشته تحصیلی میترولوژیستان و هایدرولوژیستان برای ادارات و وزارت خانه‌های انرژی و آب، زراعت و مالداري، ترانسپورت، فواید عامه، انکشاف دهات، اقتصاد، شهر سازی، معارف، دفاع ملی، معادن و پترولیم، حفاظت محیط زیست، اداره ملی مبارزه با حوادث طبیعی، ریاست ملی هواشناسی و انستیتوت هوا نوردی ملکی تربیه می‌نماید. برعلاوه ادارات و وزارت خانه‌های فوق‌الذکر فارغان دیپارتمنت هایدرومتیورولوژی در بخش‌های دیگر سکتورهای اقتصادی، ادارات غیر دولتی و مؤسسات بین‌المللی مصروف ارائه خدمات هستند.

ب) اهداف

از آنجایی که هر رشته تحصیلی بر مبنای نیازمندی‌های جامعه و ساختار برنامه‌های کاری وزارت خانه‌هایی که خدمات مسلکی را عرضه می‌کنند؛ عرض وجود می‌نماید، مبتنی برآن دیپارتمنت هایدرومتیورولوژی نیز با در نظر داشت ضرورت‌های مسلکی ادارات دولتی و نیازمندی‌های جامعه، تربیه فارغ‌التحصیلان مسلکی را هدف اساسی آموزشی خود قرار داده است. ما در اینجا اهداف آموزشی خویش را قرار ذیل بر می‌شماریم:

- تربیه کادرهای جوان برای ادارات دولتی و خصوصی اعم از وزارت‌های انرژی و آب، معادن و پترولیم، وزارت زراعت و آبیاری، احیا و انکشاف دهات، شهر سازی و مسکن، دفاع ملی، قوای هوایی و مدافعه هوایی اداره ملی هواشناسی و سایر ارگان‌ها.
- تقویه بنیه علمی ابتدایی محصلان این رشته به حیث اساس آموزش و آغازسیستم‌های جدید آموزشی.
- ظرفیت سازی برای محصلانی که تا اکنون با تکنالوژی کمپیوتر و انترنت و طرق استفاده از آن در رشته‌هایدرومتیورولوژی آشنایی لازم را ندارند.
- ایجاد توانایی تحریر مقالات علمی تحقیقی، تحریر مونیو گراف و تهیه تیزس دوره لیسانس.
- ظرفیت سازی راییه سمینارها، ورکشاپ‌ها، کنفرانس‌های علمی و راییه لکچر هم بطور شفاهی و هم با استفاده از پاور پابنت.
- آشنایی با مدل‌های کمپیوتری و ریاضیکی فراتر از پروگرام دوره لیسانس، به قسم رساله‌های درسی به منظور ایجاد و ارتقای ظرفیت‌های مورد نیاز .
- ایجاد ظرفیت و آماده سازی محصلان برای فراگیری تحصیلات عالی در مقطع ماستری داخل و یا خارج از کشور.
- حتی الوسع در حدود امکانات ، سعی به عمل خواهد آمد تا محصلان فارغ التحصیل این دیپارتمنت در عرصه‌های علمی و تکنالوژیکی با محصلان کشورهای همسایه رقابت کرده بتوانند.

1. دیدگاه

دیدگاه طویل‌المدت این دیپارتمنت ساختن یک ملت و جامعه است که آماده و پاسخگو به تهدیدها و فرصت‌های آب و هواشناسی در راستای پیگیری «اتکاء به خود و توسعه سبز اجتماعی-اقتصادی فراگیر» از طریق ارائه معلومات در مورد آب و هوا که منتج به تصمیم‌گیری در این مورد شده بتواند، می‌باشد.

2. مأموریت

دیپارتمنت‌های درو متیورولوژی مأموریت تربیه کادرهای جوان را به سویه لیسانس و اهل مسلک متناسب با ضروریات عینی جامعه و کارآیی‌های علمی این رشته در بسا مواردی که در فوق از آن تذکر بعمل آمد با در نظر داشت رشد و انکشاف تکنولوژی معاصر برای توسعه و انکشاف پایدار جهت بهبود رفاه عامه و مقتضیات عصر حاضر به عهده گرفته و به جامعه تقدیم می‌نماید.

با در نظر داشت نیازمندی مبرم جامعه و مردم افغانستان، دانش علمی معاصر را برای تمام وزارت‌خانه‌ها و اداراتی که به رشته‌های متیورولوژی و هایدروولوژی دست اندر کار اند؛ کادرهای فنی را تربیه می‌نماید.

3. اهداف اساسی

با در نظر داشت دیدگاه دیپارتمنت هایدرومتیورولوژی، به صورت عموم اهداف اساسی دیپارتمنت هایدرو متیورولوژی قرار ذیل خلاصه می‌گردد:

- گسترش و ایجاد لابرتوارها، ستیشن‌های تدریسی و تحکیم روابط دوامدار و مؤثر با ادارات زیربسط؛
- ازدیاد اعضای کادر علمی دیپارتمنت به سویه ماستر و داکتر و ارتقای دوامدار تجارب علمی آن‌ها به صورت کیفی و کمی؛
- تجدید نظر کریکولم درسی دیپارتمنت مطابق به پیشرفت‌های علمی، تخنیکی و مسلکی در عرصه‌های اکادمیک و بهتر نمودن شیوه تدریسی و روش تحقیق؛
- مفردات درسی و کریکولم برنامه ماستری به کمک مجتمع کشورهای جنوب آسیا به کمک مالی HUC و ICIMD تهیه خواهد شد؛
- ایجاد محیط مناسب اکادمیک جهت رشد استعدادهای محصلان و ایجاد روحیه همکاری میان استادان و محصلان در دیپارتمنت؛
- ایجاد و تحکیم روابط متقابل با نهادهای علمی و اکادمیک مانند دیپارتمنت‌ها، پوهنخی‌ها، پوهنتون‌ها و ادارت مربوطه و
- سعی و تلاش جهت ایجاد تماس‌ها و کسب همکاری با نهادهای داخلی و خارجی.

ج) توأمیت‌ها

دیپارتمنت هایدرومتیورولوژی با مؤسسات داخلی و خارجی همکاری‌های علمی و تخنیکی دارد که میتوان از مؤسسات ذیل نام برد.

- کمیته ملی ستندرد و کمیته تغییر اقلیم اداره NEPA؛

- مؤسسه HUC, ICIMOD و اداره تغییر اقلیم آسیای جنوبی؛
- اداره ICIMOD؛
- اداره آب IWRM با اداره ICIMOD، وزارت های زراعت و انرژی و آب؛
- اداره هواشناسی؛
- مؤسسه CHARIS پوهنتون کلرادو ایالات متحده آمریکا؛
- اداره ICIMOD؛
- همچنان دیپارتمنت هایدرومتیورولوژی با وزارت انرژی در پروژه SWARMA در بخش مطالعات کرایوسفر و اداره منابع آب با اداره ICIMOD.

درین اواخر علاوه از همکاری های قبلی تفاهم نامه همکاری های علمی تخنیکي بین وزارت انرژی و آب و دیپارتمنت هایدرومتیورولوژی توسط مقامات پوهنتون کابل و وزارت انرژی و آب به امضا خواهد رسید.

د) لابراتوارها و تجهیزات آموزشی

ساحه مورد مطالعه دیپارتمنت هایدرومتیورولوژی را مطالعات مسایل آب و هواشناسی تشکیل داده است. از آنجایی که مطالعات مسایل آب و هواشناسی مستلزم کار با وسایل لابراتواری، تحقیقات و تطبیقات ساحوی می باشد و بدون استفاده از وسایل میخانیکي، الکترومیخانیکي و تکنالوژی کمیوتری همه این مطالعات ناممکن است.

دیپارتمنت هایدرومتیورولوژی از بدو تأسیس تا اکنون از امکانات تجربی لابراتواری و ساحوی استفاده مزیدی نموده است و هم اکنون هم ادامه دارد که قرار ذیل بر شمرده می شود.

1. لابراتوار متیورولوژی

این لابراتوار مجهز به آلات و وسایل مربوط به مطالعات آب و هوا می باشد. یک تن تکنیشن تحصیل کرده متخصص امور، تجارب و شیوه کارکرد وسایل را هم در لابراتوار و هم در ساحه به پیش می برد. و همچنان یک تن استاد که مسؤولیت تدریس مضمون آلات هایدرومتیورولوژیکی را به عهده دارد؛ همیشه همکار و دست اندرکار لابراتوار، تکنیشن و محصلان می باشد.

دیپارتمنت هایدرومتیورولوژی به منظور پیش گویی ها و مطالعات آب و هوا، دارای یک استیشن میخانیکي آموزشی هواشناسی می باشد که در جوار تعمیر زمین شناسی موقعیت دارد و در آن مشاهدات درجه حرارت هوا و اعماق زمین، بارندگی، رطوبت نسبی، سمت و سرعت باد، تبخیر و دوام تابش آفتاب در اوقات معین صورت می گیرد.

استیشن اتومات هواشناسی (AWS) که پدیده های فوق الذکر را دریافت می نماید و به معرض استفاده قرار می دهد؛ نیز در محوطه استیشن میخانیک کارگذاری شده است. انرژی آن به منظور فعالیت 24 ساعته و متداوم

به سیستم سولر (تأمین برق با استفاده از انرژی خورشیدی) تأمین می‌شود. ارقام دریافت شده توسط کامپیوتر، دستیاب و مورد مطالعه قرار می‌گیرد.

استیشن اتومات (AWS) نوع OTT که پدیده‌های متیورولوژیکی را مورد مشاهده قرار می‌دهد و انرژی آن ذریعۀ برق شهری تأمین می‌گردد، به منظور دریافت اطلاعات استاندارد در فضای باز و آزاد از موانع ساختمانی و طبیعی در بام تعمیر زمین‌شناسی کارگزاری شده است.

2. لابراتوار هایدروولوژی

لابراتوار هایدروولوژی مجهز به وسایل مطالعات هایدروولوژیکی است. در این لابراتوار وسایل گوناگون اندازه‌گیری سرعت جریان آب به منظور دریافت مقدار جریان، درجه حرارت آب و وسایل اندازه‌گیری برف و یخ می‌باشد. برعلاوه تجهیزات دیگر، شامل مرتبات فعالیت‌های ساحوی و اندازه‌گیری آب دریاها و اندازه‌گیری مقدار برف، اندازه‌گیری یخ و مطالعات یخچال‌های کوهستانی در این لابراتوار وجود دارد. یک تن تکنیشن تحصیل کرده مسوولیت کارهای عملی را به عهده داشته دوشادوش استادانی که کارهای لابراتواری را انجام می‌دهند؛ فعالیت می‌نماید. برعلاوه در تطبیقات ساحوی همراه با محصلان و استادان کارهای عملی را به پیش می‌برد.

3. لابراتوار جی آی اس و GIS Lab

این لابراتوار دارای 30 پایه کامپیوتر، پرینتر، سکتر، تلویزیون و بایمر بوده، مجهز به تسهیلات انترنتی و سایر تسهیلات می‌باشد. ظرفیت تدریس 30 تن محصل را در یک زمان دارا می‌باشد. نرم‌افزارهای گوناگون در این لابراتوار مورد استفاده قرار گرفته و به معرض تدریس محصلان قرارداد می‌شود. محصلان قادر خواهند بود تا کنفرانس‌های علمی خویش را در این لابراتوار به سهولت ارائه نمایند و در کنفرانس‌ها اشتراک نمایند. و طرق استفاده از نرم‌افزارها را نیز فرا گیرند. استادانی که در این لابراتوار با نرم‌افزار کار می‌نمایند و یا طرق کار با نرم‌افزار را آموزش می‌دهند، دوشادوش با تکنیشن و محصلان، از مزیت‌های تسهیلاتی این لابراتوار استفاده اعظمی می‌نمایند

هـ) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید
1	احصائیه	GEO-HM218	3	6	ریموت سنسنگ	GEO-HM220	2
2	کیمیای آب	GEO-HM225	3	7	GIS (1)	GEO-HM233	3
3	جغرافیۀ فزیک	GEO-HM229	2	8	GIS (2)	GEO-HM234	3
4	احصائیه	GEO-HM218	3	9	جیودیزی	GEO-HM231	3
5	محیط زیست	GEO-HM222	4	10	هایدرو جیولوژی	GEO-HM224	4

پوهنځی شرعیات

۱. معرفي پوهنځی

چنانچه همه می دانیم افغانستان یک کشور اسلامی است و کافه ملت افغان به معتقدات دین مقدس اسلام یقین کامل و باور قاطع دارند، از آن زمانی که در قرن دوم هجری مردم ما تمام معتقدات پیشین را کنار گذاشته پیروی دین مبین اسلام را اختیار نمودند؛ تا اکنون این دین همه بنیادها، عرصه‌ها و زوایای زندگی فردی و اجتماعی مردم افغانستان را تحت تأثیر خود قرار داده است. و تا اعماق پندار و عمل ایشان ریشه دوانیده است.

پوهنځی شرعیات با سابقه طولانی در تاریخ کشور، در واقع ادامه همان مدارس و مراکز علمی رسمی دولتی است که در طول تاریخ افغانستان وظیفه تربیه کادرهای عدلی، قضایی و سایر ادارات مهم کشور را به عهده داشته اند، مانند «مدرسه شاهی علوم دینیه» در عهد سلطنت امیر عبدالرحمن خان، «بیت العلوم» در عهد حکمروایی امیر حبیب الله خان، «دارالقضاة الامانیه» و «مدرسه علوم شرعیه» در زمان سلطنت شاه امان الله خان و «مدرسه علوم شرعیه» در عهد زمامداری اعلیحضرت محمدظاهرشاه، چنانچه مدرسه علوم شرعیه که قبلاً در دوره امانی در سال 1298 هـ.ش به هدف تربیه کادرهای قضایی و مدیران نظام عدلی و قضایی کشور تأسیس گردیده بود، مجدداً در سال 1322 خورشیدی برای تعقیب همان اهداف، تأسیس گردید.

در سال 1329 دولت به وزارت معارف وقت، هدایت داد تا یک پوهنځی را در ساحة پرورش کادرهای علوم شرعی با معیارهای اکادمیک به نام پوهنځی شرعیات تأسیس نماید و برای این منظور مرحوم داکتر محمد انس خان رییس وقت پوهنتون کابل مؤظف گردید که امور مقدماتی تأسیس پوهنځی شرعیات را سر براه نماید که به کوشش و همت موصوف زمینه برای افتتاح رسمی آن آماده شد.

در شروع سال 1330 پوهنخی شرعیات به حیث اولین مرکز اکادمیک علوم شرعی و حقوقی و پنجمین پوهنخی پوهنتون کابل به همت و فعالیت علمی (4) تن استاد، و شمولیت (20) تن محصل از فارغین صنف دوازدهم مدرسه علوم شرعیه (مدرسه ابوحنیفه کنونی) افتتاح و به فعالیت آغاز نمود.

در آن زمان پروگرام درسی پوهنخی شرعیات را مضامین شرعی و حقوقی تشکیل می داد و محصلان یک پروگرام عمومی و جامع را در ساحات متذکره تعقیب می نمودند.

پوهنخی شرعیات از بدو تأسیس خود یک پروگرام عمومی را به پیش می برد یعنی در آن صرف یک رشته تحصیلی عمومی وجود داشت.

در سال ۱۳۴۵ بنابر ضرورت مبرم به تربیه کادرهای جوان از طبقه انانث، پوهنخی شرعیات تصمیم گرفت تا رشته تعلیمات اسلامی دختران را تأسیس نماید که تا فعلاً دختران فارغ صنوف دوازدهم لیسه های عمومی از طریق امتحان کانکور عمومی به پوهنخی جذب می شوند و طی یک نصاب درسی به تحصیل می پردازند.

در سال تحصیلی ۱۳۴۹-۱۳۵۰ بخش تحصیلی اختصاصی پسران به دو رشته تحصیلی جداگانه (فقه و قانون) و (تعلیمات اسلامی) جدا گردید که فارغان مدارس از طریق امتحان اختصاصی کانکور به این دو رشته تحصیلی معرفی می گردند.

دوره تحصیل در مقطع لیسانس پوهنخی شرعیات بخش روزانه چهار سال و در بخش شبانه پنج سال تحصیلی می باشد. محصلان پس از تکمیل موفقانه پروگرام دوره تحصیلی و تکمیل مونوگراف به حیث پایان نامه تحصیلی از پوهنخی فارغ می شوند و در دوایر و مؤسسات عدلی و قضایی، حقوقی، خازنوالی ها، مؤسسات تعلیمی و تربیتی و سایر ارگان های اداری دولتی و غیر دولتی جذب می گردند.

پوهنخی شرعیات با در نظر داشت مارکیت کار به نیازسنجی ها، همیشه توجه جدی داشته و به کارایی و بهتر شدن نصاب درسی کوشیده است. در سال های 1389، 1396، 1397 و 1398 نصاب تحصیلی خویش را مورد تجدیدنظر و بازنگری قرار داده است که طبق پلان سال 1398 ریاست انکشاف برنامه های علمی وزارت تحصیلات عالی نصاب تحصیلی سه رشته (فقه و قانون، تعلیمات اسلامی و ثقافت اسلامی) پوهنخی شرعیات نهایی، چاپ و شامل نصاب تحصیلی ملی گردیده است بعد از منظوری مقام وزارت تحصیلات عالی رسماً جهت تطبیق در سال 1399 برای مسئولین پوهنتون ها و مؤسسات تحصیلات عالی کشور که مجوز رشته های متذکره را دارا می باشند، توزیع گردید.

۲. اهداف پوهنخی شرعیات

الف) دیدگاه

پوهنخی شرعیات در سطح کشور دارای دیدگاه و مرام خاص بوده که همانا تربیه کادرهای آگاه، ماهر و خدمت گزار برای مردم و جامعه می باشد. کادرهای تربیه شده توسط پوهنخی شرعیات در سیستم های عدلی، قضایی،

اداری و سایر بخش‌های مرتبط مصروف خدمت گردیده و عملاً برای انکشاف محلی، منطقی، ملی و اجتماعی مصروف کار و خدمت می‌باشند و مرام پوهنخی را در حد امکان تحقق می‌بخشند.

در این پوهنخی با توجه به آموزه‌های دین مقدس اسلام، اصول پسندیده حاکم بر جامعه، حفظ منافع علیای کشور، تحکیم وحدت ملی، تعهد به ارتقای کمی و کیفی آموزش علمی و کاربردی دانش شرعیات، به کارگیری استندردهای پذیرفته شده بین‌المللی در محیط اکادمیک، تعمیم مسؤولیت‌پذیری، ارزش‌های اساسی ذیل مطمح نظر قرار دارد:

- باور و احترام به ارزش‌های دین مقدس اسلام و ارزش‌های ملی؛
- ترویج هرچه بیشتر و بهتر دانش مسلکی شرعی، تعمیم عدالت و قانونیت؛
- تقویت و ترویج روحیه دین‌مداری، وحدت ملی، همگرایی و تحکیم ثبات اجتماعی و سیاسی؛
- تحصیلات عالی با کیفیت و معیاری متناسب با نیاز جامعه و بازار کار و
- اصل مسؤولیت‌پذیری و قانون‌گرایی، اداره سالم و مؤثر و کارآمد.

ب) مأموریت

نظریه توسعه و انکشاف پوهنتون کابل و ضرورت تربیه کادرهای مسلکی و متخصص برای جامعه، پوهنخی شرعیات طی سالهای فعالیت علمی و اکادمیک خویش علاوه در ساحات قضایی، خانونالی، وزارت عدلیه، و وکالت دفاع، در عرصه‌های دیگر نیز آنرا توسعه داده است و ضرورت‌های جامعه را با تربیت کادرها پاسخ گفته و اهداف والای آموزشی خویش را تعقیب می‌نماید.

ج) اهداف اساسی

پوهنخی شرعیات در سطح کشور دارای مرام و اهداف خاص بوده که همانا تربیه کادرهای آگاه، ماهر و خدمت‌گزار برای مردم و جامعه می‌باشد. کادرهای تربیه شده توسط پوهنخی شرعیات در سیستم‌های عدلی، قضایی، اداری و سایر بخش‌های مرتبط مصروف خدمت گردیده و عملاً برای انکشاف محلی، منطقی، ملی و اجتماعی مصروف کار و خدمت می‌باشند و مرام پوهنخی را در حد امکان تحقق می‌بخشند، و بطور خلاصه این پوهنخی اهداف اساسی ذیل را تعقیب می‌نماید:

- کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی، فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و اصول نافذ کشور.
- کسب مهارت تفسیر و تحلیل درست از قرآن و سنت، آشنایی با شیوه‌های درست تفسیر قرآن کریم، تخریج احادیث و تحقیق در مسایل فقهی در روشنایی اصول مذهب حنفی.
- کسب مهارت‌های عملی مسلک قضاء، خانونالی، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه.
- استفاده از تجارب نظری و عملی به دست آمده در امر بهبود سیستم عدلی و قضایی کشور.
- کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسیه‌های مختلف جزایی، مدنی، فامیلی و تجارتی.

- کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق احکام اسلامی و اصول مذهب حنفی.
- کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، حقوق و ارزش‌های اسلامی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.
- آگاهی دادن مردم از شریعت اسلامی و مذهب حنفی از طریق دعوت، نشر کتب، مقالات، سیمینارها و مصاحبه‌ها.
- عقد قراردادهای علمی-آموزشی با سایر پوهنتون‌های ملی، منطقوی و جهانی.

۳. توأمیت‌ها

- تفاهم‌نامه بین پوهنخی شرعیات پوهنتون کابل و پوهنتون اسلامی شریف هدایت الله شهر جاگارتای جمهوری اندونیزیا در رابطه به اعزام استادان این پوهنخی جهت فراگیری دروس مقطع داکترا.
- همچنان آمادگی‌ها برای ایجاد برنامه‌های مشترک ماستری و داکترا میان پوهنخی شرعیات پوهنتون کابل و پوهنتون‌های شریف هدایت الله و پوهنتون سونم خلیج‌گای شهر جوگ جاگرتای جمهوری اندونیزیا صورت گرفته است.
- همچنان کار روی آمادگی‌ها برای ایجاد برنامه‌های مشترک ماستری و داکتری و ایجاد مرکز تحقیقات علمی مشترک میان پوهنتون کابل و کشور ترکیه در بعضی پوهنخی‌ها، از آنجمله پوهنخی شرعیات پوهنتون کابل جریان دارد.

۴. دیپارتمنت‌ها

در سال ۱۳۵۱ که برای نخستین بار نظام تدریس در پوهنتون کابل به اساس تقسیم رشته‌ها در دیپارتمنت‌ها عملی گردید و در تمام پوهنخی‌ها طبق ضرورت‌های علمی، دیپارتمنت‌ها ایجاد گردید؛ در پوهنخی شرعیات نیز ۸ دیپارتمنت تأسیس شد: دیپارتمنت تفسیر؛ دیپارتمنت حدیث؛ دیپارتمنت فقه و حقوق مقایسوی؛ دیپارتمنت حقوق غرب؛ دیپارتمنت السنه خارجی و لسان عربی؛ دیپارتمنت علوم عقلی؛ دیپارتمنت علوم اجتماعی و دیپارتمنت اصول فقه. این ۸ دیپارتمنت به فعالیت ادامه می‌دادند تا که در سال ۱۳۵۷ بنا بر لزوم دید مقامات وقت، به سه دیپارتمنت ذیل مدغم و کاهش یافت:

1. دیپارتمنت تفسیر و حدیث؛
2. دیپارتمنت فقه و اصول فقه و
3. دیپارتمنت عقیده و فلسفه

پوهنخی شرعیات سه برنامه در رشته‌های تحصیلی؛ تعلیمات اسلامی، فقه و قانون، و دعوت در مقطع لیسانس و دو برنامه در مقطع ماستری را توسط دیپارتمنت‌های عقیده و فلسفه، فقه و اصول فقه، تعلیمات اسلامی، تفسیر و علوم قرآن و دعوت مشترکاً به پیش می‌برد. دیپارتمنت ثقافت اسلامی مسوولیت و مکلفیت پیشبرد 13 کورس پوهنتون شمول را در پوهنخی‌های بیست دو گانه به عهده دارد.

دیارتمنت فقه و اصول فقه

الف) معرفی

دیارتمنت فقه و اصول فقه تدریس مضامین فقهی، حقوقی، اصول فقه و مضامین مرتبط به آنها را با سه دیارتمنت داخلی دیگر این پوهنځی باهم در رشته‌های تحصیلی دوگانه این پوهنځی («فقه و قانون» و «تعلیمات اسلامی») به عهده دارد، اما به طور مستقل دیارتمنت فارغ‌ده نمی‌باشد.

ب) اهداف

۱. دیدگاه

- کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی و فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی و اصول نافذه کشور؛
- کسب مهارت‌های عملی مسلک قضایی، خاړنوالی، مشاوریت حقوقی و شرعی و کسب مهارت‌های مورد ضرورت در وزارت عدلیه؛
- کسب دانش و مهارت به منظور فراهم آوری زمینه پاسخ به نیازهای فقهی مردم و دولت؛
- کسب مهارت‌های مرتبط به حکمیت در دوسیه‌های مختلف جزایی، مدنی، فامیلی و تجارتی؛
- کسب مهارت در تهیه و تسوید قوانین جدید و اسناد دیگر تقنینی، تشخیص درست موارد ایزاد، تعدیل و حذف در برخی مواد اسناد تقنینی طبق احکام شریعت اسلامی و مذهب حنفی.

۲. مأموریت

هر جامعه به قانونیت، عدالت، نظم و اداره سالم نیاز دارد و این نیازمندیها وقتی مرفوع میگردند که فهم و دانش درست و دقیق در عرصه شریعت اسلامی (بخصوص فقه اسلامی) و نظام حقوقی وجود داشته باشد تا از این طریق قضات، خاړنوالان، مشاورین حقوقی و دینی را تربیه و به جامعه تقدیم نماید، کارشناسان فرهیخته‌ی که مسلط به علم و مهارت و ملتزم به اخلاق دینی باشند به حیث الگوهای جامعه در حوزه مربوطه اشتغال یابند.

۳. اهداف اساسی

دیارتمنت فقه و اصول فقه با سه دیارتمنت داخلی دیگر در رشته‌های تحصیلی «تعلیمات اسلامی، و فقه و قانون» جهت تربیه و آموزش آگاهان کادرهای متخصص در بخش افتاء، فقه، اصول فقه، قضاء و خاړنوالی در قالب نصاب درسی معیاری به وسیله کادر متخصص، اهداف تحصیلی آموزشی را دنبال می‌نماید.

ج) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

- لابراتوار زبان (Language Lab)
- اتاق/سالون محکمه تمثیلی؛
- کلنیک حقوقی؛
- کتابخانه مجهز و
- کمپیوترلب.

ه) نصاب تحصیلی

چون دیپارتمنت‌های چهارگانه داخلی پوهنځی شرعیات پوهنتون کابل باهم تدریس مضامین دو رشته تحصیلی «تعلیمات اسلامی، و فقه و قانون» را به عهده دارند لذا این دیپارتمنت به طور مستقل محصل فارغ نمی‌دهد؛ بناً نصاب مستقل ندارد.

۲. دیپارتمنت تعلیمات اسلامی

الف) معرفی

دیپارتمنت تعلیمات اسلامی تدریس مضامین حدیث، علوم و حدیث و مضامین مرتبط به آن را با سه دیپارتمنت دیگر این پوهنځی باهم در رشته‌های تحصیلی دوگانه این پوهنځی («فقه و قانون» و «تعلیمات اسلامی») را به عهده دارد، اما به طور مستقل دیپارتمنت فارغ‌ده نمی‌باشد.

ب) اهداف

۱. دیدگاه

- کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی و فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی،
- کسب توانایی در تحلیل فلسفی مباحث شرعی و حقوقی، مقارنه و مقایسه موضوعات مختلف در پرتو شریعت اسلامی.
- کسب اخلاق، سیرت و سلوک عالی مبتنی بر عقیده اسلامی، عدالت، حقوق و ارزش‌های اسلامی برای احراز کرسی‌های مربوط به سیستم عدلی و قضایی.

۲. مأموریت

ترویج فهم و دانش درست و دقیق در عرصه علوم شرعی و قضایی و شناخت علمی از ایمان و عقیده؛ تا کارشناسان ماهر فرهیخته شریعت اسلامی «به‌خصوص حدیث، علوم حدیث و علوم مرتبط به آن» مسلط به علم و مهارت مسلکی ملتزم به اخلاق دینی به حیث الگوهای جامعه در حوزه‌های مربوطه اشتغال یافته، مصدر خدمت به جامعه گردند.

۳. اهداف اساسی

دیپارتمنت تعلیمات اسلامی با سه دیپارتمنت داخلی دیگر، در رشته‌های تحصیلی «تعلیمات اسلامی، و فقه و قانون» جهت تربیه و آموزش آگاهان کادرهای متخصص در تدریس علوم شرعی، دعوت، حدیث و علوم، در قالب نصاب درسی معیاری به وسیله کادر متخصص اهداف تحصیلی آموزشی را دنبال می‌نماید.

ج) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

- لابراتوار زبان (Language Lab)؛
- اتاق/سالون محکمه تمثیلی؛
- کلنیک حقوقی؛
- کتابخانه مجهز و
- کمپیوترلب

۳. دیپارتمنت عقیده و فلسفه**الف) معرفی**

دیپارتمنت عقیده و فلسفه تدریس مضامین عقیده و فلسفه اسلامی را با سه دیپارتمنت داخلی دیگر این پوهنځی با هم در رشته‌های تحصیلی دوگانه این پوهنځی (فقه و قانون و تعلیمات اسلامی) را به عهده دارد. اما به طور مستقل دیپارتمنت فارغ‌ده نمی‌باشد.

ب) اهداف**۱. دیدگاه**

- کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی و فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی.
- کسب توانایی در تحلیل فلسفی مباحث شرعی و حقوقی، مقارنه و مقایسه موضوعات مختلف در پرتو شریعت اسلامی.
- کسب مهارت تفسیر و تحلیل درست از قرآن و سنت، آشنایی با شیوه‌های درست تفسیر قرآن کریم، تخریج احادیث.
- کسب توانایی در امر مقارنه ادیان مطرح در جهان، نقد پلورالیزم دینی و تحلیل اصول اعتقادی مذاهب کلامی اسلامی.

۲. مأموریت

ترویج فهم و دانش درست و دقیق در عرصه علوم شرعی و قضایی و شناخت علمی از ایمان و عقیده، تا کارشناسان ماهر و دانشمندان فرهیخته، به شریعت اسلامی «عقاید اسلامی و علوم مرتبط به آن» مسلط گردند و به علم و مهارت مسلکی و اخلاق دینی به حیث الگوهای جامعه در حوزه‌های مربوطه، اشتغال یابند و مصدر خدمت به جامعه گردند.

۳. اهداف اساسی

دیپارتمنت عقیده و فلسفه با سه دیپارتمنت دیگر در رشته‌های تحصیلی «تعلیمات اسلامی، و فقه و قانون» جهت تربیه و آموزش کادرهای متخصص در تدریس علوم شرعی، دعوت، مشاوره و حکمیت و قضاء، در قالب نصاب درسی معیاری به وسیله کادر متخصص اهداف تحصیلی آموزشی را دنبال می‌نماید.

ج) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

- لابراتوار زبان (Language Lab)؛
- کتابخانه مجهز و کمپیوتر لب.

د) نصاب دیپارتمنت

چون دیپارتمنت‌های چهارگانه داخلی پوهنخی شرعیات پوهنتون کابل با هم تدریس مضامین دو رشته تحصیلی «تعلیمات اسلامی، فقه و قانون» را به عهده دارند لذا این دیپارتمنت به طور مستقل محصل فارغ نمی‌دهد؛ بناً نصاب مستقل ندارد.

۴. دیپارتمنت تفسیر و علوم قرآن

الف) معرفی

دیپارتمنت تفسیر برای نخستین بار در سال ۱۳۵۱ در چوکات پوهنخی شرعیات ایجاد گردید و در سال ۱۳۵۷ با ادغام دیپارتمنت حدیث با این دیپارتمنت تحت نام دیپارتمنت تفسیر و حدیث آغاز به فعالیت نمود که بعدها در سال ۱۳۶۶ با دیپارتمنت تعلیمات اسلامی یک جا و در سال ۱۳۹۱ به نام دیپارتمنت تفسیر و علوم قرآن در چوکات پوهنخی شرعیات پوهنتون کابل دوباره ایجاد گردیده است. این دیپارتمنت تدریس مضامین تفسیر قرآن و علوم قرآن را با سه دیپارتمنت داخلی دیگر این پوهنخی با هم در رشته‌های تحصیلی دوگانه این پوهنخی (فقه و قانون و تعلیمات اسلامی) به عهده دارد، اما به طور مستقل دیپارتمنت فارغ‌ده نمی‌باشد.

ب) اهداف آموزشی

۱. دیدگاه

- کسب دانش شرعی، فقهی و حقوقی و فهم دقیق از مفاهیم عالی شریعت اسلامی.
- کسب مهارت تفسیر و تحلیل درست از قرآن و سنت، آشنایی با شیوه‌های درست تفسیر قرآن و تخریح احادیث.

۲. مأموریت

ترویج فهم و دانش درست و دقیق در عرصه علوم شرعی و قضایی و شناخت علمی از ایمان و عقیده تا کارشناسان ماهر و دانشمندان فرهیخته علوم شرعی و شریعت اسلامی «به خصوص قرآن، تفسیر و علوم مرتبط به آن» مسلط به علم و مهارت مسلکی ملتمز به اخلاق دینی به حیث الگوهای جامعه در حوزه‌های مربوطه اشتغال یابند و مصدر خدمت به جامعه گردند.

۳. اهداف اساسی

دیپارتمنت تفسیر و علوم قرآن یک دیپارتمنت فعال با سه دیپارتمنت دیگر در رشته‌های تحصیلی «تعلیمات اسلامی، و فقه و قانون» جهت تربیه و آموزش کادرهای متخصص در تدریس علوم شرعی، دعوت، آشنایی با تفسیر و علوم القرآن به طور دقیق و مسلکی، به وسیله کادر متخصص اهداف تحصیلی آموزشی را دنبال می‌نماید.

ج) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

- لابراتوار زبان (Language Lab)؛
- کتابخانه مجهز و

- کمپوترلب.

د) نصاب دیپارتمنت

چون دیپارتمنت‌های چهارگانه داخلی پوهنځی شرعیات پوهنتون کابل باهم تدریس مضامین دو رشته تحصیلی «تعلیمات اسلامی، و فقه و قانون» را به عهده دارند لذا این دیپارتمنت به طور مستقل محصل فارغ نمی‌دهد؛ بناءً، نصاب مستقل ندارد.

۵. دیپارتمنت ثقافت اسلامی

الف) معرفی

در سال فیصله به عمل آمد تا مضمونی به نام «ثقافت اسلامی» در تمام پوهنځی‌های پوهنتون‌های افغانستان تدریس گردد. به این اساس دیپارتمنت جدیدی در چوکات پوهنځی شرعیات پوهنتون کابل به نام «دیپارتمنت ثقافت اسلامی» تأسیس گردید.

این دیپارتمنت تدریس مضامین همچون جهانبینی اسلامی، عبادات و حکمت‌های آن، نظام‌های اخلاقی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی اسلام، قرآن و علوم معاصر، تمدن اسلام، سیرت‌النبی -صلی الله علیه وسلم- و مضامین مرتبط به آن که پوهنتون شمول می‌باشند و بیست دو پوهنځی پوهنتون کابل تدریس می‌گردد، را به عهده دارد.

ب) اهداف

۱. دیدگاه

داشتن کادرهای متخصص، متعهد و اسلامی که بتوانند به عنوان الگوی‌های عملی تربیه سالم اسلامی دور از افراط و تفریط، میان سعادت دنیا و آخرت هماهنگی ایجاد نمایند.

۲. مأموریت

ترویج فهم ودانش درست و دقیق در عرصه شریعت اسلام و شناخت علمی از ایمان و عقیده تا کارشناسان فرهیخته علوم دینی مسلط به علم و مهارت مسلکی و ملتزم به اخلاق دینی به حیث الگوهای جامعه در حوزه مربوط اشتغال یابند و مصدر خدمت به جامعه گردند.

۳. اهداف اساسی

- آشنایی علمی و اکادمیکی محصلان رشته‌های مختلف تحصیلات عالی با اصول و مبانی کلی اسلام.
- آشنایی با جهان بینی‌های مطرح و ارتباط اسلام با دستاوردهای علوم معاصر.
- تربیه جوانان آگاه، توانمند و ملتزم به ارزش‌ها و اساسات فرهنگ و ثقافت اسلامی.
- تربیه کادرهای متخصص، متعهد و اسلامی که بتوانند به عنوان الگوی‌های عملی تربیه سالم اسلامی میان سعادت دنیا و آخرت هماهنگی ایجاد نمایند.

- ارایه دانش نظری جهت تبیین و توضیح مسایل کلی اسلامی مبتنی بر دلایل نقلی و عقلی با بیان آثار و حکمت‌های هر موضوع.
- بلند بردن سطح دانش دینی و اسلامی محصلان به منظور حضور سالم و فعال شان در عرصه‌های مهم انکشاف‌های حیاتی فردی و اجتماعی جامعه‌ی انسانی.
- انکشاف مهارت‌های تحقیقات علمی و توسعه فکری سالم اسلامی جهت تنظیم رابطه درست انسان با پروردگار و جامعه انسانی و بهره‌گیری سالم از نعمات ارزنده عالم هستی.

ج) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

- کتابخانه پوهنخی

ه) نصاب تحصیلی

مضامین ثقافت اسلامی در دوره لیسانس رشته‌ها و پوهنخی‌های مختلف در کتگوری مضامین پوهنتون شمول در هشت سمستر تحصیلی و ۱۶ هفته‌ی درسی ارایه می‌گردد. در این رشته مجموعاً ۱۳ مضمون طی ۲۴ کزیدیت در بیست و دو پوهنخی پوهنتون کابل تدریس می‌گردد.

۵. رشته‌های تحصیلی دوره لیسانس

۱. رشته تحصیلی تعلیمات اسلامی

دوره لیسانس رشته تعلیمات اسلامی در هشت سمستر تحصیلی و ۱۶ هفته‌ای درسی ارایه می‌گردد. در این رشته مجموعاً ۸۶ مضمون که شامل ۲۷ مضمون اساسی، ۳۸ مضمون تخصصی، ۱۶ مضمون اختیاری و پوهنتون شمول و ۶ مضمون کار عملی میباشند و طی ۱۶۸ کزیدیت تدریس می‌گردد.

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کزیدیت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کزیدیت
۱	عقاید (۱) (الهیات)	SL_IS010	۲	۲۰	عقاید (۳) (سمعیات)	SL_IS0305	۲
۲	حدیث ۱ (سنن ترمذی) (عبادات)	SL_IS0106	۳	۲۱	تفسیر (۲) (صفوه التفاسیر)	SL_IS0315	۳
۳	تجوید و حفظ (جزء ۳۰)	SL_IS0107	۲	۲۲	حدیث (۳) (صحیح مسلم (ایمان)	SL_IS0306	۳
۴	احکام عبادات	SL_IS0111	۲	۲۳	فقه (۳) (احکام بیوع)	SL_IS0312	۲
۵	فقه (۱) (احوال شخصی-نکاح)	SL_IS0112	۲	۲۴	تفسیر (۳) (صفوة التفاسیر)	SL_IS0415	۳
۶	عقاید (۲) (نبوات)	SL_IS0205	۲	۲۵	حدیث (۴)	SL_IS0406	۳
۷	تفسیر (۱) (آیسه التفاسیر)	SL_IS0215	۳	۲۶	فقه (۴) (احکام بیوع)	SL_IS0415	۲
۸	حدیث (۲) (سنن ترمذی) (عبادات)	SL_IS0206	۳	۲۷	تفسیر (۴) (مدارک التنزیل)	SL_IS0515	۳
۹	علوم حدیث (۲) قواعد و آداب	SL_IS0209	۲	۲۸	حدیث ۵ (صحیح البخاری)	SL_IS0506	۳
۱۰	فقه (۲) (احوال شخصی-انحلال نکاح)	SL_IS0212	۲	۲۹	فقه (۵) (دعوی)	SL_IS0512	۲
۱۱	تفسیر (۵) (مدارک التنزیل)	SL_IS0615	۳	۳۰	حقوق بین الملل عمومی	SL_IS0530	۲
۱۲	حدیث (۶) (صحیح البخاری) (خصوصیات، مظالم، صلح و فتن)	SL_IS0606	۳	۳۱	نظریه التزام در فقه و قانون	SL_IS0531	۲
۱۳	فقه (۶) (وسایل اثبات دعوی)	SL_IS0612	۲	۳۲	تفسیر (۶) (مختصر ابن کثیر)	SL_IS0715	۲
۱۴	اصول محاکمات جزایی در فقه	SL_IS0637	۲	۳۳	حدیث (۷) (سنن ابی داود. (کتاب ایمان، نذور، اقصیه و شهادت)	SL_IS0706	۲

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت
۱۵	تفسیر (7) (مختصر ابن کثیر)	SL_IS0815	2	۳۴	فقه (7) (احکام جنایات)	SL_IS0712	2
۱۶	حدیث (8) (سنن ابی داود. حدود).	SL_IS0806	2	۳۵	قواعد کلی فقهی	SL_IS0743	2
۱۷	فقه (8) (احکام جنایات)	SL_IS0812	2	۳۶	علم میراث	SL_IS0744	3
۱۸	روش قانون‌گذاری در فقه و قانون و معرفی قوانین	SL_IS0850	2	۳۷	قواعد افتاء	SL_IS0745	2
۱۹	حقوق جزای عمومی در فقه و قانون	SL_IS0851	2	۳۸	نظریه ملکیت در فقه و قانون	SL_IS0746	2

۲. رشته تحصیلی فقه و قانون

دوره لیسانس رشته فقه و قانون در هشت سمستر تحصیلی و ۱۶ هفته درسی ارائه می‌گردد. در این رشته مجموعاً ۸۶ مضمون که شامل ۲۳ مضمون اساسی، ۴۴ مضمون تخصصی، ۱۳ مضمون اختیاری و پوهنتون شمول و ۶ مضمون کار عملی می‌باشد؛ طی ۱۶۷ کریدت تدریس می‌گردد.

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت
۱	مبادی فقه	SL_IL0109	3	۲۳	حدیث احکام (2) (مناکحات)	SL_IL0416	2
۲	فقه 1 (احوال شخصیه) (نکاح)	SL_IL0110	2	۲۴	فقه (4) معاملات (توثیقات)	SL_IL0410	2
۳	تفسیر آیات احکام (1)	SL_IL0215	3	۲۵	نظام قضایی اسلام	SL_IL0425	2
۴	حدیث احکام (1) (عیادات)	SL_IL0216	3	۲۶	نظریه التزام در فقه و قانون	SL_IL0426	2
۵	فقه (2) احوال شخصیه	SL_IL0210	3	۲۷	حقوق جزای عمومی در فقه و قانون	SL_IL0427	2
۶	تفسیر آیات احکام (2)	SL_IL0315	2	۲۸	حقوق بین الملل عمومی در فقه و قانون	SL_IL0428	2
۷	فقه (3) معاملات (بیوع)	SL_IL0310	3	۲۹	تفسیر آیات احکام (3)	SL_IL0616	3
۸	حقوق اساسی عمومی	SL_IL0321	2	۳۰	فقه (6) (وسایل اثبات)	SL_IL0610	2
۹	حقوق کار و تأمینات اجتماعی	SL_IL0322	2	۳۱	علم میراث (2)	SL_IL0632	2
۱۰	حدیث احکام (3) (معاملات)	SL_IL0517	2	۳۲	حقوق تجارت در فقه و قانون	SL_IL0640	2
۱۱	فقه (5) (دعوی)	SL_IL0510	2	۳۳	اصول محاکمات مدنی در فقه اسلامی	SL_IL0641	2
۱۲	علم میراث (1)	SL_IL0532	2	۳۴	حقوق اداره	SL_IL0642	2
۱۳	قواعد کلیه فقهی	SL_IL0533	2	۳۵	کریمناستیک	SL_IL0640	1
۱۴	حقوق جزای خصوصی در فقه و قانون	SL_IL0534	1	۳۶	حدیث احکام (4) (جنایات و حدود).	SL_IL0717	2
۱۵	تحلیل فقهی قانون مدنی	SL_IL0535	2	۳۷	فقه (7) (احکام جنایات)	SL_IL0710	2
۱۶	حقوق بین الملل خصوصی در فقه و قانون	SL_IL0536	2	۳۸	قواعد افتاء	SL_IL0747	2
۱۷	کریمنولوژی	SL_IL0538	1	۳۹	حقوق تجارت در فقه قانون (2) (شرکتها)	SL_IL0740	1
۱۸	تفسیر آیات احکام (4)	SL_IL0816	3	۴۰	اصول محاکمات جزایی در فقه اسلامی	SL_IL0749	2
۱۹	فقه (8) (احکام جنایات)	SL_IL0810	3	۴۱	نظام مالی و بانکداری اسلامی	SL_IL0759	2
۲۰	قضایای فقهی معاصر	SL_IL0854	2	۴۲	طب عدلی	SL_IL0751	2
۲۱	فقه مقارن بین مذاهب	SL_IL0855	2	۴۳	روش قانون‌گذاری در فقه و قانون و معرفی قوانین	SL_IL0752	2
۲۲	نظریه ملکیت در فقه و قانون	SL_IL0856	2	۴۴	حقوق جزای بین المللی	SL_IL0857	2

۶. برنامه ماستری

از سالیان متمادی، تأسیس مرحله ماستری یکی از آرزوهای دیرینه فارغان این پوهنخی و خواست و نیاز جامعه به ایجاد برنامه‌های ماستری و داکتری در داخل کشور به منظور بی‌نیازی از خارج بوده که پیوسته در مورد آن تلاش صورت گرفته است. در سال 1343 شورای علمی پوهنخی تأسیس مرحله ماستری در رشته قضایی را تصویب کرد و مراحل قانونی اش را طی نمود و (10) تن از فارغان این پوهنخی شامل درس گردیدند ولی به علت مشکلات کمبود استاد و مشکلات مالی پس از یک سال این برنامه متوقف شد و شاملان آن به پوهنتون الازهر مصر معرفی گردیدند تا تحصیلات شان را تکمیل نمایند.

در سال 1364 زمینه ایجاد برنامه ماستری در رشته فقه و قانون فراهم گردید که در آن به تعداد (14) تن محصل شامل گردیدند در آن جمله معاون مقام ستره محکمه و روسای آن مقام و لوی خاڠرنوالی نیز شامل بودند. و در سال 1365 دور دوم و در سال 1366 دور سوم نیز آغاز به فعالیت کرد و در سال 1367 به تعداد (6) تن پس از تکمیل تیزس و دفاع آن از این رشته فارغ شد و متباقی بعداً به تکمیل و دفاع تیزس پرداخته اند. اما بعداً نظر به تغییر رژیم وقت این برنامه متوقف گردید.

به اثر سعی و تلاش استادان و پیشنهاد ریاست پوهنخی شریعات برنامه تحصیلی ماستری رشته «شریعت و قانون» به تاریخ دوم ثور سال 1389 افتتاح و به فعالیت آغاز کرد.

پوهنخی شریعات پوهنتون کابل فعلاً دارای دو برنامه ماستری، هر یک: رشته «شریعت و قانون» و «تفسیر و حدیث» می‌باشد.

۱. برنامه ماستری شریعت و قانون

الف) معرفی

برنامه رشته شریعت و قانون در سال ۱۳۸۸ ایجاد گردید. و تا کنون یازده دوره فارغان را به سویه ماستر به جامعه تقدیم نموده است که برای بخش‌های مختلف عدلی، قضایی و شرعی، کادرهای متخصص را تربیه می‌کند.

ب) اهداف

1. دیدگاه

تربیه کادرهای متخصص و پویا در بخش‌های عدلی، قضایی و جزایی و بلندبردن سطح دانایی و تحصیلی کادرهای علوم دینی، عدلی و قضایی و تقدیم متخصصین آگاه و متعهد به دین، اصول نافذ کشور.

2. مأموریت

تدریس و تربیه متخصصین علوم دینی، شرعی، عدلی و قضایی، ارتقاء ظرفیت کادرهای علوم دینی، قضایی و عدلی و تقدیم آنان به جامعه جهت همکاری در حل قضایای دینی، شرعی و اجتماعی مردم.

3. اهداف اساسی

تربیه کادرهای پویا، آگاه و متخصص در خصوص مسایل اسلامی، فقهی، عدلی، قضایی و اجتماعی.

ج) توأمیت‌ها

تفاهم نامه با قوه قضائیه و تفاهم نامه با وزارت عدلیه.

د) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

- کتابخانه مجهز عمومی پوهنځی
- کتابخانه اختصاصی برنامه ماستری شریعت و قانون

ه) نصاب برنامه ماستری

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریڈت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریڈت
۱	الفقه ۱ (البیوع = الصرف، السلم، الربا)	Sh 116	۲	۵	الفقه ۳ (الفقه الجنائی المقارن بقانون الجزاء الافغانی)	Sh 312	۳
۲	طرق اثبات الجرم فی الفقه الاسلامی و قانون الاجراءات الجنائیة الافغانی	Sh 119	۳	۶	القضايا الفقهية المعاصرة ۲ (القضايا الطبية المعاصرة)	Sh 324	۲
۳	طرق اثبات القضايا المدنية المقارن بقانون الاجراءات المدنية الافغانی	Sh 228	۳	۷	الفقه المقارن (فقه الأسرة)	Sh 318	۲
۴	الفقه ۲ (الشركات مقارنة بالقانون الوضعی)	Sh 227	۲	۸	القضايا الفقهية المعاصرة ۱ (القضايا الاقتصادية المعاصرة)	Sh 213	۲

2. برنامه ماستری تفسیر و حدیث

الف) معرفی

برنامه رشته تفسیر و حدیث در سال ۱۳۹۲ ایجاد گردیده است، که در بخش های علوم تفسیر و علوم حدیث کادرهای متخصص را تربیه می کند و از ایجاد تا کنون شش دوره فارغان ذکور و اناث را به سویه ماستر به جامعه تقدیم نموده است.

ب) اهداف آموزشی

1. دیدگاه

تربیه کادرهای متخصص و پویا در بخش های علوم تفسیر و علوم حدیث، و بلند بردن سطح دانایی و تحصیلی کادرهای علوم دینی و قضایی و تقدیم متخصصین آگاه و متعهد به دین، قوانین نافذ کشور و عرف پسندیده.

2. مأموریت

تدریس و تربیه متخصصین و عالمان علوم دینی و شرعی به خصوص تفسیر و حدیث، ارتقاء ظرفیت کادرهای علوم دینی، قضایی و عدلی و تقدیم آنان به جامعه.

3. اهداف اساسی

تربیه کادرهای پویا، آگاه و متخصص در علوم تفسیر، علوم قرآن، حدیث و علوم آن مسایل اسلامی عقیدتی، فقهی و اجتماعی.

ج) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

- کتابخانه مجهز عمومی پوهنځی و
- کتابخانه اختصاصی برنامه ماستری تفسیر و حدیث.

د) نصاب تحصیلی (اختصاصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت
۱	تفسیر تحلیلی (1)	Sh 112	۳	5	تفسیر تحلیلی (2)	Sh 214	۳
۲	أصول التفسیر و قواعدہ	Sh 110	۳	6	حدیث تحلیلی (1)	Sh 213	۳
۳	مناہج کتب الشروح واحادیث الأحکام	Sh 427	۳	7	الجرح والتعدیل	Sh 217	۲
۴	حدیث تحلیلی (2)	Sh 219	۳	8	التفسیر بالمأثور	Sh 323	۲

مجموع کریدت‌های درسی دورهٔ ماستری (40) و تعداد کریدت‌های تیزس ماستری (5). مجموع کریدت‌های درسی دورهٔ ماستری (45) است، تعداد کریدت‌های اختصاصی (22) تعداد کریدت‌های اساسی (16) و تعداد کریدت‌های اختیاری (4) میباشد.

پوهنځی علوم اجتماعي

1. معرفي پوهنځي

پوهنځی علوم اجتماعي به حیث یکی از پوهنځی های پوهنتون کابل مطابق به ایجابات وقت و زمان نظر به پلان توسعه یی پوهنتون کابل در سال 1359 به وجود آمده است که به اثر آن دیپارتمنت های تاریخ، ژورنالیزم، فلسفه و علوم اجتماعي را از پیکر پوهنځی ادبیات و علوم بشری وقت جدا گردانید. با دیپارتمنت های متذکره به فعالیت آغاز نمود، اما دیری نگذشت که دیپارتمنت های دیگری از رشته های دیگر در پوهنځی یکی بعد از دیگری تأسیس شد. دیپارتمنت بشرشناسی و باستانشناسی در سال 1360 و دیپارتمنت تاریخ نوین افغانستان (که بعداً به نام دیپارتمنت تاریخ معاصر افغانستان تغییر نام یافت)؛ در سال 1361 در پوهنځی به فعالیت آغاز نمود. پروگرام درسی رشته های مختلف این پوهنځی شامل مضامین اختصاصی و عمومی پوهنتون مانند تاریخ نوین افغانستان، جامعه شناسی علمی، اقتصاد سیاسی و لسان خارجی بود. پروگرام درسی رشته های تاریخ و فلسفه بنابر اهداف تعلیمی و تربیتی، ده فیصد مضامین مسلکی تربیتی را نیز در بر می گرفت که توسط استادان پوهنځی تعلیم و تربیه تدریس می شد.

پوهنځی علوم اجتماعي پروگرام شبانه را در سال 1359 دایر و ضمناً اولین برنامه ماستری را در سال 1366 آغاز نمود و چندین دوره از پروگرام ماستری فارغ التحصیلان را به جامعه افغانی تقدیم نموده است. ولی متأسفانه به علت جنگ های داخلی بعد از 1371 پروگرام ماستری به سکتگی مواجه شد. البته در سال 1395 دومین برنامه ماستری در این پوهنځی تحت عنوان "جنر و مطالعات زنان" دایر گردید که نسبت بازنگری نصاب تحصیلی فعلاً در حالت تعلیق قرار گرفته است.

موزیم آموزشی برای دیپارتمنت بشرشناسی و باستان‌شناسی در سال‌های قبل در پوهنخی موجود بود، اما در جریان جنگ‌ها متضرر گردیده است؛ ابزار و وسایل آن از بین رفته بود ولی در جریان سال‌های اخیر مجدداً با همکاری پوهنتون فرای آلمان و مرکز دافا فرانسه تا حدودی دوباره تجهیز و برای فعالیت محصلان آماده گردیده است.

در حال حاضر این پوهنخی دارای ۴ دیپارتمنت می باشد:

۱. بشرشناسی و باستان‌شناسی؛

۲. تاریخ عمومی؛

۳. تاریخ معاصر؛

۴. فلسفه و جامعه‌شناسی.

از جمله سه دیپارتمنت آن فارغ ده می‌باشد.

با ایجاد پوهنخی علوم اجتماعی نخبه‌ترین دانشمندان در رشته‌های مختلفه علوم اجتماعی تقدیم جامعه گردیده است و استادان برجسته همچو پوهاند شهید سید بهاء‌الدین مجروح، پوهاند محمد حسن کاکر، پوهاند میرحسین شاه‌خان جوادی، پوهاند سیدسعدالدین هاشمی، و غیره به تدریس دروس علوم اجتماعی در این پوهنخی همت گماشته‌اند.

بعد از سال 1381 تلاش صورت گرفت تا ارتباط پوهنخی و دیپارتمنت‌ها با مؤسسات بین‌المللی تأمین گردد که در نتیجه آن تعدادی از استادان این پوهنخی، از فیلوشیپ‌ها و اسکالرشپ‌ها استفاده کردند، چنانچه دو تن از استادان این پوهنخی از دیپارتمنت بشرشناسی و باستان‌شناسی و فلسفه و جامعه‌شناسی، غرض ادامه تحصیلات ماستری به هند فرستاده شد. تعدادی از استادان و محصلان رشته بشرشناسی و باستان‌شناسی به خاطر ادامه تحصیل به کشور فرانسه فرستاده شدند. در سال‌های اخیر، تعدادی از استادان این پوهنخی جهت ادامه تحصیلات و سیرهای علمی به کشورهای امارات متحده عرب، هندوستان، چین، نیپال، قزاقستان و ایران سفر نمودند. با وصف فعالیت‌هایی که در پوهنخی علوم اجتماعی صورت گرفته بسنده نمی‌باشد و تلاش‌ها وجود دارد تا زمینه مساعدت‌ها برای انکشاف بعدی پوهنخی در نظر گرفته شود.

در نظر است تا برنامه ماستری تحت عنوان افغانستان‌شناسی نیز در آینده‌های نزدیک دایر گردد.

2. اهداف پوهنخی

الف) دیدگاه

تثبیت جایگاه پوهنخی علوم اجتماعی به حیث یکی از نهادهای معتبر علمی و اکادمیک پوهنتون کابل در خصوص تولید و تخلیق دانش اجتماعی و ارتقای فرهنگ جامعه افغانی از رهگذر مبحث اکادمیک.

ب) مأموریت

پوهنځی علوم اجتماعي زمينه ارتقای ظرفیت تخنیکي، مسلکی و فنی محصلان، استادان و کارمندان این پوهنځی جهت تحقق آرمان و اهداف مقدس این پوهنځی و در کل پوهنتون کابل تعقیب نموده و زمينه رسیدن به آن را مهیا می سازد.

ج) اهداف اساسی

پوهنځی علوم اجتماعي به حیث یک نهاد علمی و اکادمیک دارای پیشینه فعالیت های علمی و تحقیقاتی معیاری بوده تلاش می نماید تا با آموزش و اشاعه دانش در زمینه های اجتماعي و تربیت داوطلبان این رشته خدمات علمی و مورد نیاز را در جامعه ارایه نماید. این پوهنځی رسالت دارد تا خدمات معیاری آموزشی را ارائه، تحقیقات علمی را اجرا و کادرهای متخصص را در جامعه تربیت و تقدیم نماید.

پوهنځی علوم اجتماعي در کنار ارتقای سطح علمی و تحصیلی استادان و کارمندان دارای فعالیت ها و اهداف ذیل است:

- ارایه خدمات تحصیلی با کیفیت با توجه به نیازهای جامعه؛
- ایجاد و توسعه امکانات و تسهیلات برای اجرای تحقیقات علمی؛
- ایجاد فضای سالم آموزشی با استفاده از وسایل تکنالوژیکي؛
- معیاری سازی سیستم ارزیابی استادان و محصلان؛
- اصلاح و بهبود سیستم آموزشی و روش های درسی؛
- عقد قراردادهای علمی-آموزشی با نهادهای علمی، پوهنتون های داخلی و خارجی.

۳. توأمیت ها

تا سال های قبل پوهنځی علوم اجتماعي با نهادهای مانند پوهنتون اریزونای امریکا، پوهنتون شیکاگو و مؤسسه دافا توأمیت های مقطعی داشت. هکذا، این پوهنځی با بنیاد فرهنگی آغاخان نیز تفاهمنامه همکاری را به امضا رسانیده است.

۴. دیپارتمنت ها

پوهنځی علوم اجتماعي دارای چهار دیپارتمنت است که هر کدام بنابر نیازمندی ها ایجاد و فعالیت می نماید.

1-دیپارتمنت بشرشناسی و باستان شناسی

الف) معرفی

دیپارتمنت بشرشناسی و باستان شناسی پوهنځی علوم اجتماعي در سال 1362 نسبت نیازمندی جامعه و شناخت تاریخ و فرهنگ گذشته و نیز شناسایی انتیک های جامعه افغانی تأسیس گردید.

نصاب درسی دیپارتمنت چندین بار نظر به ایجابات وقت بازنگری گردیده است که ابتدا در سال 1385 و با مشوره های برخی از استادان بیرونی و داخلی مضامین تخصصی و مسلکی در نصاب آن بیشتر گردید و در سال

1389 نیز برخی تغییرات دیگر در این نصاب به وجود آمد و فعلاً نیز نسبت به نیاز کار و سیستم OBE تغییرات اساسی در نصاب درسی به وجود آمده است.

افغانستان کشور با تاریخ دیرینه بوده است که در طول سالیان متمادی، منابع فرهنگی مادی و معنوی پربها از خود به یادگار گذاشته است که عطف توجه جهانیان در هر زمان می‌باشد.

ب) اهداف

1. دیدگاه

ایجاد فرصت‌های آموزشی که در آن دانش، نگرش و مهارت‌های محصلان در رشته‌بشرشناسی و باستان‌شناسی از بالاترین کیفیت برخوردار شوند. دیپارتمنت بشرشناسی و باستان‌شناسی در این راستا، با تأکید بر تحقیق و تدریس توأم با تفکر خلاق، در پی پرورش انسان‌های آزاده، مبتکر و مسؤولیت‌شناس خواهد بود.

2. مأموریت

ایجاد زمینه‌های گسترش مهارت‌های علمی و کاربردی در رشته‌بشرشناسی و باستان‌شناسی جهت تربیت محصلان متعهد، خلاق و توانا از طریق کورس‌های تخصصی بشرشناسی و باستان‌شناسی به منظور تأمین نیروی انسانی متخصص در ساحت بشرشناسی و باستان‌شناسی.

3. اهداف اساسی

بشرشناسی و باستان‌شناسی از جمله شاخه‌های علوم اجتماعی به شمار می‌رود که به مطالعه فرهنگ و روش زندگی انسان‌ها از قدیم الی اکنون و از لحاظ جغرافیایی تمام نقاط کره زمین را که در آن انسان‌ها زیست می‌نمایند را در بر می‌گیرد.

1. تربیت محصلان دوره لیسانس در رشته‌فوق‌الذکر از اهداف اساسی این دیپارتمنت به شمار می‌رود.
2. شناخت فرهنگ‌های ابتدایی و نگرش بر تحولات فرهنگی با دست آوردهای انسان‌های آن زمان.
3. شناخت از اتنیک‌های جهان و خصوصاً افغانستان که دارای اتنیک‌های متفاوت بوده است و زمینه خوبی برای شناخت جامعه افغانی است.
4. شناخت میراث‌های فرهنگی و نقش آن در تحولات اقتصادی، سیاسی و روابط اجتماعی.
5. شناخت از مدنیت‌ها و تمدن‌های گذشته در جهان و افغانستان.
6. شناخت از دوره‌های باستان و چگونگی زیستن، اعتقاد داشتن روابط در سطوح مختلف جامعه.
7. معرفی جامعه بومی و سنتی افغانستان توسط میراث به جا مانده آنان به جهانیان.

ج) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریدیت	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریدیت
۱	مبای بشرشناسی	SS-AA 0104	۴	9	مکاتب انسان‌شناسی	SS-AA 0303	4
۲	مبای باستان‌شناسی	SS-AA 0203	4	10	باستان‌شناسی افغانستان (عصر فلزات)	SS-AA 0403	3
۳	سیستم‌های مهندسی باستان‌شناسی	SS-AA 0507	4	11	باستان‌شناسی وقایوی	SS-AA 0404	3

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت
۴	سکه شناسی	SS-AA 0705	3	9	مدیریت پروژه باستان شناسی	SS-AA 0604	4
۵	منابع باستان شناسی	SS-AA 0706	4	10	باستان شناسی عملیاتی	SS-AA 0605	4
۶	باستان شناسی کشورهای همجوار	SS-AA 0803	3	11	باستان شناسی شرق میانه	SS-AA 0805	2
۷	موزیم شناسی	SS-AA 0804	4	12	مونوگراف	SS-AA 0802	5
۸	باستان شناسی افغانستان (عصر سنگ)	SS-AA 0303	2				

2-دیپارتمنت فلسفه و جامعه شناسی

الف) معرفی

دیپارتمنت فلسفه به همت پوهاند داکتر سیدبهاء الدین مجروح در چوکات پوهنځی ادبیات و علوم بشری وقت در اوایل سال 1353 تاسیس گردید و اما بعد از فراغت دوره اول جذب شاگردان در رشته فلسفه و علوم اجتماعی متوقف گردید، که بعداً نظر به ضرورت و نیازمندی های جامعه و بازار کار، این دیپارتمنت در اوایل دهه هفتاد به دیپارتمنت فلسفه و جامعه شناسی تغییر نام داد.

دیپارتمنت فلسفه و جامعه شناسی نصاب تحصیلی درسی خود را مطابق نیازمندی پوهنتون و معیارهای اکادمیک عیار نمود و مرتباً آن را تجدید نموده است.

در این راستا نصاب تحصیلی جدید این دیپارتمنت که با مضامین جدید مبنی بر نیازمندی های روز ترتیب و با تدریس این مضامین شاگردان به شیوه مدرن و مسلکی به دانش روز آراسته می شوند.

ب) اهداف

1. دیدگاه

ایجاد فرصت های آموزشی که در آن دانش، نگرش و مهارت های محصلان در رشته فلسفه و جامعه شناسی از بالاترین کیفیت برخوردار شوند. دیپارتمنت فلسفه و جامعه شناسی در این راستا، با تأکید بر تحقیق و تدریس توأم با تفکر خلاق، در پی پرورش انسان های آزاده، مبتکر و مسؤولیت شناس می باشد.

2. مأموریت

ایجاد زمینه های گسترش مهارت های علمی و کاربردی در رشته فلسفه و جامعه شناسی جهت تربیت محصلان متعهد، خلاق و توانا از طریق کورس های تخصصی فلسفه و جامعه شناسی به منظور تأمین نیروی انسانی متخصص در ساحت فلسفه و جامعه شناسی.

3. اهداف اساسی

شناخت و تولید تفکر و اندیشه در جامعه افغانی و شناخت جامعه افغانی از لحاظ جامعه‌شناسی علمی از اهداف اساسی این دیپارتمنت به شمار می‌رود.

اهداف دیگر دیپارتمنت فلسفه و جامعه‌شناسی قرار ذیل اند:

1. شناخت پرابلم‌ها و معضلات جامعه افغانی.
2. راه اندازی پروژه‌های علمی در مسایل اجتماعی.

ج) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت
۱	تاریخ جامعه‌شناسی	SsPhSo26	3	۱۹	فلسفه قدیم غرب	SsPhSo43	2
۲	جامعه‌شناسی هنر	SsPhSo28	2	۲۰	میتودلوژی	SsPhSo44	2
۳	فلسفه قدیم شرق	SsPhSo33	2	۲۱	جامعه‌شناسی دهات	SsPhSo45	3
۴	جامعه‌شناسی توسعه	SsPhSo35	2	۲۲	نظریات اجتماعی دانشمندان اسلامی	SsPhSo47	3
۵	تیوری معرفت	SsPhSo36	2	۲۳	تاریخ ادیان	SsPhSo52	2
۶	فلسفه اخلاق	SsPhSo37	2	۲۴	جامعه‌شناسی شهری	SsPhSo53	2
۷	جامعه‌شناسی فامیل	SsPhSo39	2	۲۵	فلسفه اسلامی 1	SsPhSo52	2
۸	فلسفه قرون وسطی	83SsPhSo	2	۲۶	فلسفه عصر جدید 1	SsPhSo55	3
۹	فلسفه اسلامی 2	SsPhSo62	2	۲۷	جامعه‌شناسی سیاسی	SsPhSo56	2
۱۰	فلسفه عصر جدید 2	SsPhSo63	3	۲۸	دموگرافی	SsPhSo58	2
۱۱	جامعه‌شناسی زنان	SsPhSo65	2	۲۹	جامعه‌شناسی آموزش و پرورش	SsPhSo71	3
۱۲	روش تحقیق در علوم اجتماعی	SsPhSo66	4	۳۰	فلسفه کلاسیک آلمان	SsPhSo72	2
۱۳	جامعه‌شناسی تغییرات اجتماعی	SsPhSo68	2	۳۱	سیمینار در جامعه‌شناسی	SsPhSo73	2
۱۴	هرمنوتیک	SsPhSo82	3	۳۲	فلسفه زیبایی‌شناسی	SsPhSo74	2
۱۵	فلسفه معاصر غرب	SsPhSo83	2	۳۳	نظریه‌های جامعه‌شناسی 1	SsPhSo76	3
۱۶	پرابلم‌های اجتماعی	SsPhSo84	2	۳۴	فلسفه سیاسی	SsPhSo78	2
۱۷	ساختار جامعه افغانی	SsPhSo85	2	۳۵	سیمینار در فلسفه	SsPhSo87	2
۱۸	نظریه‌های جامعه‌شناسی 2	SsPhSo86	3	۳۶	مونوگراف	SsPhSo88	5

3. دیپارتمنت تاریخ عمومی

الف) معرفی

این دیپارتمنت در سال 1336 ه.ش در چوکات پوهنځی ادبیات و علوم بشری ایجاد گردید و تا سال ۱۳۵۹ ه.ش در چوکات آن پوهنځی فعالیت داشت.

از سال ۱۳۵۹ به این طرف با ایجاد پوهنځی تاریخ و فلسفه در چوکات آن همراه با دیپارتمنت‌های ژورنالیزم، اتنوگرافی و فلسفه یک‌جا فعالیت داشت و از سال ۱۳۷۱ ه.ش به بعد دیپارتمنت تاریخ عمومی، با دیپارتمنت‌های فلسفه و جامعه‌شناسی، باستان‌شناسی - بشرشناسی و تاریخ معاصر در چوکات پوهنځی علوم اجتماعی فعالیت دارد.

در سال ۱۳۶۴ ه.ش برنامهٔ ماستری تاریخ در چوکات این دیپارتمنت فعال گردید و تا سال ۱۳۷۰ ه.ش فعالیت داشت، که متأسفانه بعد از سال ۱۳۷۰ ه.ش فعالیت برنامهٔ ماستری این دیپارتمنت از فعالیت باز ماند.

دیپارتمنت تاریخ عمومی دارای دو بخش روزانه و شبانه بوده است، محصلان روزانه و شبانه بعد از تکمیل کردیت و نوشتن مونوگراف به صفت متخصصان رشتهٔ تاریخ به جامعه تقدیم می‌شوند، هدف عمدهٔ دیپارتمنت تاریخ عمومی، تربیهٔ جوانان متخصص، بادانش و متعهد به منافع علیای جامعه و وطن می‌باشد.

ب) اهداف

1. دیدگاه

ایجاد فرصت‌های آموزشی که در آن دانش، نگرش و مهارت‌های محصلان در رشتهٔ تاریخ از بالاترین کیفیت برخوردار شوند. دیپارتمنت تاریخ عمومی در این راستا، با تأکید بر تحقیق و تدریس توأم با تفکر خلاق، در پی پرورش انسان‌های آزاده، مبتکر و مسؤولیت شناس می‌باشد.

2. مأموریت

ایجاد زمینه‌های گسترش مهارت‌های علمی و کاربردی در رشتهٔ تاریخ عمومی جهت تربیت محصلان متعهد، خلاق و توانا از طریق کورس‌های تخصصی تاریخ به منظور تأمین نیروی انسانی متخصص در ساحهٔ تاریخ.

3. هدف اساسی

هدف از تأسیس دیپارتمنت تاریخ عمومی در چوکات پوهنځی علوم اجتماعی پوهنتون کابل مطالعه و بررسی تاریخ کشور، همچنان زنده نگهداشتن سنن و افتخارات ملی و آشنایی با سوابق پرافتخار این مرز و بوم بوده و می‌باشد.

این دیپارتمنت برای تربیهٔ اولاد وطن و معرفی تاریخ و افتخارات نیاکان ما و در قبال آن تربیهٔ افراد مسؤول، باوجدان و آگاه از امور بوده تا بتوانند نقش مثبتی را در قبال اولاد وطن و سرزمین محبوب ما ایفا نمایند. همچنان در این دیپارتمنت سعی به عمل می‌آید تا جوانان از علم تاریخ به صورت کامل آگاهی حاصل کرده و برآن احاطه داشته باشند. در نهایت هدف این دیپارتمنت غنای علم تاریخ و معرفی علم تاریخ برای محصلان این رشته می‌باشد.

در کنار اهداف اساسی، این دیپارتمنت دارای اهداف ذیل نیز است:

ساختار تشکیلاتی

1. تربیه کادرهای متخصص جهت تدریس و تحقیق علم تاریخ،
2. ایجاد روحیه ملی از طریق معرفی تاریخ کشور برای نسل‌های بعدی،
3. تربیه جوانان با کرکتر فعال غرض حفظ ارزش‌های تاریخی و منابع تاریخی کشور،
4. تربیه افراد که دارای روحیه همدیگرپذیری بوده و دارای افق دید وسیع باشد.

(د) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایدت
۱	تاریخ تمدن شرق	SsH16	۳	17	تاریخ ممالک آسیایی	SsH43	۲
۲	تاریخ قدیم افغانستان	SsH25	۲	۱۸	تاریخ اروپا	SsH44	۳
۳	تاریخ تمدن غرب	SsH26	۳	۱۹	تاریخ تمدن اسلام	SsH45	۲
۴	تاریخ افغانستان	SsH32	۳	۲۰	روش تحقیق در تاریخ	SsH46	۳
۵	تاریخ ممالک آسیایی	SsH33	۳	۲۱	تاریخ افغانستان	SsH61	۳
۶	تاریخ اروپا	SsH34	۲	۲۲	جغرافیای سیاسی و اقتصادی	SsH62	۳
۷	تاریخ افغانستان	SsH51	۲	۲۳	تاریخ ممالک آسیایی	SsH63	۳
۸	منابع تاریخ افغانستان	SsH52	۳	۲۴	تاریخ اروپا	SsH64	۳
۹	تاریخ ممالک آسیایی	SsH53	۳	۲۵	تاریخ تمدن اسلام	SsH65	۴
۱۰	تاریخ اروپا	SsH54	۳	۲۶	تاریخ افغانستان	SsH72	۲
۱۱	تاریخ هنر	SsH55	۳	۲۷	تاریخ شرق میانه	SsH73	۲
۱۲	تاریخ معاصر ایران	SsH73		۲۸	تاریخ افریقا	SsH74	۲
۱۳	تاریخ معاصر روسیه	SsH74	۳	۲۹	تاریخ اروپا	SsH75	۲
۱۴	تاریخ نیم قاره هند	SsH75	۲	۳۰	تاریخ شرق دور	SsH77	۲
۱۵	تاریخ جنوب شرق آسیا	SsH77	۲	۳۱	تاریخ ایالات متحده امریکا	SsH79	۳
۱۶	تاریخ افغانستان	SsH42	۳	32	مونوگراف	SsH79	۳

۴. دیپارتمنت تاریخ معاصر افغانستان

الف) معرفی

در چوکات پوهنخی علوم اجتماعی، مضمون تاریخ معاصر افغانستان در دهه پنجاه تحت اشراف آمریت دیپارتمنت تاریخ عمومی تدریس می‌شد تا این‌که در سال 1362 دیپارتمنت تاریخ نوین افغانستان به عنوان دیپارتمنت مستقل به مقصد تدریس مضمون تاریخ نوین افغانستان تشکیل گردید. این دیپارتمنت فارغده نبوده، بلکه مکلفیت و مسوولیت تدریس مضمون تاریخ معاصر افغانستان را در تمام پوهنخی‌های این پوهنتون عهده دار می‌باشد.

ب) اهداف

1. دیدگاه

ایجاد فرصت‌های آموزشی که در آن دانش، نگرش و مهارت‌های محصلان در رشته تاریخ معاصر افغانستان از بالاترین کیفیت برخوردار شوند.

2. مأموریت

آشنایی کامل با مفاهیم اساسی رویدادهای تاریخ معاصر افغانستان، تشخیص و شناخت درست از وقایع در مقاطع مختلف تاریخ معاصر افغانستان.

3. اهداف اساسی

موضوع علم تاریخ برمی گردد به گذشته، اما تاریخ معاصر به گذشته نه چندان دور گفته می شود. محصلان با تحصیل در این رشته می توانند از گذشته نزدیک کشور شان آگاه و بدانند پادشاهان، وزیران نخبگان، نویسندگان چه کارهایی را انجام داده اند که امروزه کشور در این جایگاه قرار دارد.

پوهنځی علوم وترنری

1 معرفی پوهنځی

پوهنځی علوم وترنری در ماه حوت سال 1352 هجری خورشیدی مطابق فبروری 1974 میلادی در چوکات پوهنتون کابل ایجاد شد. مسلک وترنری نه تنها از لحاظ صحت حیوانی، بلکه از نگاه صحت عامه نیز یک رشته باارزش می باشد، زیرا شمار قابل توجه بیماری های ساری میان حیوانات و انسان ها مشترک اند.

پوهنځی علوم وترنری کادرهای ملی وترنری را، که بتوانند بیماری های عمده حیوانی به ویژه بیماری های ساری را که بخش قابل توجه آن ها را بیماری های مشترک انسان و حیوان تشکیل می دهند، تشخیص، درمان، جلوگیری، کنترل و ریشه کن نمایند؛ تربیه می نماید. به این ترتیب اهل این مسلک نه تنها بیماری های حیوانی را درمان، جلوگیری و ریشه کن می نمایند، بلکه در جلوگیری بیماری های عمده انسانی مانند توبرکلوز، بروسلوز و غیره، و بلند بردن سطح اقتصاد خانواده ها و اقتصاد ملی نیز نقش اساسی دارد.

مسئولین این پوهنځی جهت رشد و انکشاف پوهنځی همواره برای یافتن منابع مالی کوشیده اند که در اثر همین تلاش ها در گذشته، پوهنځی علوم وترنری و پوهنتون کابل موفق گردیدند تا قرارداد همکاری با UNDP/FAO را عقد نمایند. به کمک مالی پروژه FAO پوهنځی علوم وترنری، در جریان تقریباً 15 سال به این پوهنځی به یکی از پوهنځی های مجهز پوهنتون کابل تبدیل گردید و با استفاده از کمک مالی آن پروژه توانست تا 22 لابراتوار مجهز، کلینیک تدریسی و چند کشتگاه حیوانی تحقیقاتی ایجاد نماید. به همین گونه با بهره برداری از امکانات مالی پروژه یاد شده، تعداد زیادی از استادان این پوهنځی جهت تحصیلات ماستری و داکترا به کشورهای مختلف فرستاده شدند. با تأسف باید آورشد که از آغاز جنگ های تحمیلی همه دست آوردهای یاد شده پوهنځی علوم وترنری به نابودی کشانیده شد.

در حال حاضر تعمیر این پوهنځی با تمام وسایل و تجهیزات آبرسانی، برق و خدمات انترنتی مجهز می‌باشد و مورد بهره‌برداری قرار دارد. به همین گونه 4 لائبراتور پوهنځی به کمک مالی مؤسسه جاپانی جایکا (JICA) تجهیز و به بهره‌برداری سپرده شد.

لائبراتور نکرپوسی پوهنځی به کمک مالی USDA پس از تجهیز و بازسازی به فعالیت آغاز نمود و به همین گونه مؤسسه یادشده برای نابودسازی لاشه حیوانات و یا بخش‌هایی از لاشه آنها و همچنان برای نابودسازی مواد اضافی بی که خطر انتقال بیماری‌های مختلف را با خود داشته باشند؛ یک کوره لاشه‌سوزی را نیز اهدا نمود.

این پوهنځی برای پیشبرد کارهای عملی موفق به ایجاد یک شفاخانه حیوانی و کشتگاه تحقیقی در ساحة دارالامان کابل گردید، در اثر قراردادی که با وزارت زراعت آبیاری و مالداری صورت گرفت؛ به کمک مالی جامعه اروپا در جوار لائبراتورهای مرکزی، تشخیص دیپارتمنت صحت حیوانی وزارت زراعت زیر نام واحد کلینیکی - جراحی دو تعمیر جداگانه به قسم شفاخانه حیوانات کوچک و حیوانات بزرگ اعمار گردید. این تعمیر بر اساس قرارداد عقد شده بین وزارت زراعت، آبیاری و مالداري و پوهنتون کابل برای مدت 30 سال به پوهنځی علوم و ترنری داده شده است. اکنون در این تعمیر شفاخانه کادری پوهنځی کار و فعالیت دارد.

در طول این مدت بیشتر از 15 تن از استادان ما جهت تحصیلات ماستری و داکترا به کشورهای جاپان، اردن، ایالات متحده آمریکا، هندستان و قزاقستان فرستاده شده‌اند. به همین ترتیب شماری از استادان با استفاده از بورس‌های کوتاه مدت، جهت تجدید معلومات و ارتقای ظرفیت، به کشورهای مختلف سفر نموده‌اند.

این پوهنځی یک مرکز فعال تکنولوژی معلوماتی و کمپیوتر را نیز دارا می‌باشد. پوهنتون کورنل امریکا 24 پایه کمپیوتر را در اختیار این مرکز قرار داده است. قابل یادآوری است که سایر لوازم این مرکز از طرف پروژه USAID تأمین گردیده است. در مرکز یادشده محصلان این پوهنځی در اوقات فراغت مطابق به تقسیم اوقات مرتبه، مصروف مطالعه و جستجوی معلومات انترنتی برای آماده‌ساختن مونوگراف‌ها، سمینارها و کارهای خانه‌گی شان می‌باشند.

این پوهنځی دارای یک کتاب‌خانه است که در آن نزدیک به 4000 جلد کتاب درسی، ممددرسی و مجلات علمی و معتبر به زبان‌های انگلیسی، دری، پشتو و برخی از زبان‌های دیگر موجود می‌باشد. این کتاب‌خانه در اوقات رسمی همه روزه باز می‌باشد و مورد بهره‌برداری استادان، محصلان و سایر علاقمندان قرار دارد.

نوشمولان در این پوهنځی پس از سپری نمودن موفقانه امتحان شمول در مؤسسات تحصیلات عالی افغانستان شامل این پوهنځی می‌شوند. تحصیل در این پوهنځی سپری نمودن موفقانه 10 سمستر تحصیلی را در بر می‌گیرد. برای محصلان این پوهنځی همه ساله پیش از آغاز دروس برنامه آشنایی با پوهنځی و پوهنتون نیز در نظر گرفته می‌شود. در صنف اول این پوهنځی، محصلان مضامین پوهنتون شمول مانند ریاضی، فزیک، کیمیا، زولوژی، ثقافت اسلامی، زبان انگلیسی و سایر مضامین را فرا می‌گیرند که از سوی استادان پوهنځی‌های دیگر پوهنتون کابل آموزش داده می‌شوند.

دروس اساسی محصلان بیشتر در صنف دوم آغاز می‌شود. در این صنف آن‌ها مضامین چون اناتومی و ترنری، بیوشیمی، فیزیولوژی، ایکولوژی و ترنری و هیستولوژی و ترنری را فرا می‌گیرند که استادان پوهنخی آن‌ها را تدریس می‌نمایند. در صنف سوم مضامین تخصصی مانند تغذیه حیوانی، ویرولوژی، حفظ‌الصحه حیوانی، پرورش حیوانات و غیره آموزش داده می‌شوند. دروس کلینیکی و ترنری در صنف چهارم آغاز و تا ختم صنف پنجم ادامه می‌یابد. در صنف چهارم شاگردان این پوهنخی مضامینی مانند اپیدمیولوژی، بیماری‌های ساری، فارمکولوژی، تشخیص کلینیکی، بیماری‌های داخله و ترنری و سایر مضامین به شمول روش تحقیق و چگونگی نوشتن یک رساله علمی، به گونه مثال یک مونوگراف را، فرا می‌گیرند. مضامین یاد شده در پهلوی برخی از مضامین دیگر تا به ختم تحصیل، برای محصلان تدریس می‌شوند. شاگردان در ختم سمستر دهم مونوگراف‌های شان را، که جنبه ساحوی دارند، به عنوان پایان نامه تحصیلی در حضور هیئت داور، استادان، محصلان و سایر علاقمندان ارایه نموده و از آن دفاع می‌نمایند و دیپلوم داکتر طب و ترنری (DVM) را که معادل به لیسانس (BSc) است، به دست می‌آورند.

ساحات عمده کاری برای فارغان این پوهنخی وزارت زراعت، شاروالی‌ها، وزارت صحت عامه، وزارت تجارت، مؤسسات غیر دولتی بخش و ترنری، سازمان غذا و زراعت جهان (FAO) و بخش‌های سکتور خصوصی می‌باشند. برخی از فارغان این پوهنخی حتی در کشورهای پیشرفته جهان به حیث داکتر و ترنر مشغول کار استند. همچنان برخی از فارغان این پوهنخی به ایجاد کلینیک‌ها و دواخانه‌های حیوانی مبادرت ورزیده اند که از این طریق امرار معیشت نموده و برای هم میهنان شان خدمت می‌نمایند.

2. اهداف آموزشی

- تشویق و تقویت معیارهای بلند آموزشی طبابت و ترنری.
- ارائه آموزش‌های دوامدار، سازماندهی آموزش‌های تخنیکی برای و ترنرها و مالداران.
- عمل نمودن به مثابه مرکز تخصصی به منظور فراهم نمودن خدمات صحی حیوانی، مشوره‌دهی و تشخیص لابراتواری به مؤسسات خصوصی، دولتی، و مالداران.
- آموزش و ترنران جوان دارای مهارت بلند مسلکی که مشکلات موجود در بخش صحت حیوانی (تشخیص، درمان و پیشگیری) کشور را برطرف ساخته بتواند.
- آموزش بهتر، برای تأمین سلامتی حیوانات و بلند بردن محصولات آن‌ها.

الف) دیدگاه

پوهنخی علوم و ترنری در ارتقای کیفیت آموزش با در نظر داشت تقاضای کار، تدریس معیاری، انجام تحقیقات علمی در علوم و ترنری و تقویت آموزش مبتنی بر نتایج و در نهایت شناخته شدن به عنوان یک مؤسسه ی پیشتاز در سطح ملی و بین‌المللی فعالیت می‌نماید.

ب) مأموریت

تربیه و پرورش کادرهای علمی و مسلکی و ترنری دارای تحصیلات عالی با در نظر داشت کیفیت بلند آموزشی و مهارت‌های علمی و حرفوی بالا، مطابق خواست زمان به منظور رفع نیازمندی‌های کادری بازار کار در سطح ملی و بین‌المللی می‌باشد.

ج) اهداف اساسی

- تقدیم نمودن و ترنران جوان خوب و آموزش یافته به جامعه.
- بهبود کیفیت صحت حیوان و افزایش حاصل‌دهی حیوانات.
- بهبود کیفیت صحت انسان با افزایش درآمد و نگهداری انسان‌ها از بیماری‌های مشترک با حیوانات (زونوز).
- سهمگیری و مشارکت در تأمین صحت واحد.
- کار بالای برنامه‌های درازمدت برای ایجاد امنیت و مصونیت غذایی.
- ارائه خدمات صحی و ترنری برای مردم.
- ایجاد انگیزه‌های مبتکرانه و خلاقیت در علم آفرینی، تقویت روحیه ملی جوانان و حل مشکلات بر اساس تحقیقات کاربردی.

۳. توأمیت با دواير دولتی و یا خارجی

پوهنځی علوم و ترنری در حال حاضر سه توأمیت امضا شده دارد که قرار ذیل از آن نامبرده می‌شود:

1. امضای تفاهم‌نامه بین وزارت زراعت، آبیاری و مالداري و وزارت تحصیلات عالی در زمینه‌های همکاری‌های علمی و تحقیقات.
2. امضای تفاهم‌نامه بین وزارت زراعت، آبیاری و مالداري و وزارت تحصیلات عالی در زمینه‌های همکاری‌های طویل‌المدت برای محل تسهیلات آموزشی.
3. امضای تفاهم‌نامه بین وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، پوهنتون کابل و مؤسسه میهوانمیل هوم در زمینه‌های همکاری در کنترل بیماری سگ دیوانه و کنترل جمعیت آن‌ها از طریق برنامه واکسیناسیون و عقیم‌سازی.

۴. دیپارتمنت‌ها

پوهنځی علوم و ترنری در حال حاضر دارای پنج دیپارتمنت فعال می‌باشد که هر کدام در راستای کاری خود فعالیت‌های مرتبط به مضامین، تدریس، تحقیق و ارائه خدمات را اجرا می‌کنند. دیپارتمنت به حیث تهداب اکادمیک در اجراءات اصولی خود مستقل عمل می‌نماید. استقامت‌های کاری دیپارتمنت‌های پوهنځی علوم و ترنری قرار آتی تصریح می‌گردد.

1. دیپارتمنت پریکلینیک

الف) معرفی

دیپارتمنت پریکلینیک مضامین اساسی طب و ترنری مثلی اناتومی، فیزیولوژی، بیوشیمی، لاتین طبی، هستولوژی و امبریولوژی را در بخش نظری و عملی به پیش می‌برد. دیپارتمنت بیشتر مضامین پیش‌ساز طب و ترنری را تحت پوشش قرار می‌دهد. علاوه بر آن مضامین دیپارتمنت می‌تواند در شفاخانه کادری در بخش‌های علمی تشخیص

پارامترهای حیاتی فزیوپولوژیکی، بیوشیمیکی، هستولوژی و امبریولوژی و آناتومی توپوگرافیک در جراحی به حیث مضامین پیش نیاز سهم فعال بگیرند. دیپارتمنت دارای اعضای کادر علمی مستعد به سویه‌های داکترا و ماستری می‌باشد. مضامین دیپارتمنت می‌تواند به حیث منابع عایداتی این دیپارتمنت استفاده کاربردی کلینیکی داشته‌باشند. علاوه بر آن دیپارتمنت در تهیه مدلهای حیوانات مختلف در مضمون آناتومی سهم فعال می‌گیرد. وهمچنان از طریق تحقیقات علمی کاربردی در حل مشکلات سکتوری دولتی و خصوصی نقش بازی نموده می‌تواند. دیپارتمنت در کل به تعداد 704 ساعت درسی دارد که از جمله 449 آن نظری یا لکچر و به تعداد 256 ساعت آن عملی می‌باشد. اعضای کادر علمی این دیپارتمنت در همه بخش‌های علمی، تحقیقاتی و ارایه خدمات، به جامعه متعهد می‌باشند. دیپارتمنت روزنه‌های خوب برای خودکفایی از طریق عرضه خدمات به سکتورهای ذیربط به مضامین، مشوره دهی‌ها، انجام پروژه‌های سروی، تحقیقات علمی کاربردی و برنامه‌های آموزشی تربیوی دارد.

ب) اهداف آموزشی

- محصلان با شناسایی ساختار اعضای بدن، پارمترهای حیاتی، وظایف اعضا را می‌آموزند.
- محصلان با شیوه‌های آزمایش، سنجش پارمترهای حیاتی و وظایف اعضا بلدیت حاصل می‌کنند.
- محصلان ساختار حجره، انساج، انکشاف مرحله‌های حیات جنین معلومات کسب می‌نمایند.
- محصلان با توپوگرافی و موقعیت اعضا معلومات کسب نمی‌نمایند و اندوخته‌های علمی را در کورس‌های بالاتر تطبیق می‌کنند.

1. دیدگاه

دیپارتمنت پریکلینیک محصلان را در آموزش‌های مسلکی و تئوری به معیارهای عالی تربیه نموده، آنها را با مهارت‌ها آشنا ساخته تا دوره تحصیلی را به موفقیت تکمیل نمایند.

2. مأموریت

دیپارتمنت پریکلینیک از طریق تدریس با کیفیت به شیوه‌های نوین و فعال، محصلان را آراسته به دانش روز مسلکی برای خدمت گذاری، به بازار کار و توسعه کشور تربیه می‌کند.

3. اهداف اساسی یا رهبردی

- دیپارتمنت پریکلینیک اهداف اساسی یا رهبردی آتی را دنبال می‌کند:
- آموزش محصلان مبتنی بر نتایج و محصل محور برای کسب دانش روز مسلکی.
 - تقویت مهارت‌های مسلکی در مضامین مرتبط به دیپارتمنت.
 - ارتقای ظرفیت اعضای کادر علمی، کارکنان تکنیکی و محصلان از طریق تدویر کنفرانس‌های علمی و رهنمودی و رهنمایی محصلان.
 - پیشبرد امور تدریسی، تحقیقی، ارایه خدمات و ترفیعات علمی کاربردی و سهمگیری در فعالیت‌های علمی دیپارتمنت، پوهنچی و پوهنتون.

- سهمگیری فعال در کمیته‌های داخلی، پوهنتون، وزارت‌های سکتوری، ادارات خصوصی و متشبین.
- همکاری همه‌جانبه با سایر دیپارتمنت‌ها و پوهنځی‌های مماثل در پوهنتون و خارج از پوهنتون.

ج) توأمیت‌ها

تا حال دیپارتمنت کدام توأمیت مستقل ندارد.

د) لابراتوارها و تجهیزات آموزشی

دیپارتمنت دارای لابراتوارهای بیوشیمی، فزیولوژی و اناتومی مجهز با سامان آلات لازم برای انجام کارهای عملی می‌باشد. لابراتوار هستولوژی و امبریولوژی قسماً فعال بوده و نیاز به تجهیزات دارند. اکثر اعضای کادر علمی با کمبود مواد کیمیایی، ریجنت‌ها و مواد بهداشتی لازم در پیشبرد کارهای عملی به مشکل مواجه اند.

هـ) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدیت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدیت
1	اناتومی وترنری I	VS211	5	6	فزیولوژی وترنری II	VS412	2
2	اناتومی وترنری II	VS311	4	7	لاتین طبی	VS215	2
3	بیوشیمی وترنری I	VS313	5	8	هیستولوژی و امبریولوژی وترنری I	VS214	5
4	بیوشیمی وترنری II	VS413	3	9	هیستولوژی و امبریولوژی وترنری II	VS314	3
5	فزیولوژی وترنری I	VS312	5				

2. دیپارتمنت پاراکلینیک

الف) معرفی

دیپارتمنت پاراکلینیک در بخش‌های باکتریولوژی، ویروولوژی، پارازیتولوژی، اپیدمیولوژی، حفظ الصحه حیوانی، پتولوژی و بیماری‌های طیور تدریس نظری و عملی خود را به پیش می‌برد. این دیپارتمنت عمده‌ترین مضامین طب وترنری را تحت پوشش خود قرار می‌دهد. دیپارتمنت در بخش تحقیقات علمی و کاربرد، دارای اعضای کادر علمی مستعد به سویه‌های داکتر و ماستر می‌باشد. دیپارتمنت در کل به تعداد 1152 ساعت درسی که از جمله 640 ساعت آن نظری یا لکچر و به تعداد 512 ساعت عملی کریدیت را احتوا می‌کند. دیپارتمنت در تمام مضامین زمینه خوب تحقیقات علمی و کاربردی را دارا است که در خود کفایی آن نقش ارزنده‌ی را بازی نموده می‌تواند. ظرفیت‌های کادر تخصصی و مسلکی در این دیپارتمنت موجود است که در سکتورهای دولتی و خصوصی از آن‌ها کار گرفته شده می‌تواند. اعضای کادر علمی این دیپارتمنت در همه بخش‌های علمی، تحقیقاتی و ارائه خدمات به جامعه متعهد می‌باشند. دیپارتمنت روزنه‌های خوب برای خودکفایی از طریق عرضه خدمات به سکتورهای ذیربط به مضامین، مشوره دهی‌ها، انجام پروژه‌های سروی، تحقیقات علمی کاربردی، برنامه‌های آموزشی تربیوی دارد.

این دیپارتمنت ظرفیت و توانایی علمی خیلی بالا و عالی را در پهلوی مسؤولیت‌های علمی داشته و در راستای همکاری با سکتورهای صحت حیوانی (وزارت محترم زراعت، آبیاری و مالداری)، سکتور صحت عامه (وزارت محترم صحت عامه)، در ساختن پالیسی‌ها، استراتژی‌ها و تطبیق آن کار نموده می‌تواند. بر علاوه در سطح ملی،

منطقوی و بین‌المللی با سازمان‌های معتبر جهانی چون اداره خوراکی و زراعت ملل متحد (FAO)، (OIE)، (WHO) و شماری از ادارات در راستای کاری آن‌ها که مرتبط به مسلک است؛ در سطح جهانی موقف حکومت افغانستان را حمایت می‌نماید و در بخش‌های مختلف علمی و گزارش دهی‌ها نقش مهم را بازی نموده می‌تواند. این دیپارتمنت در طرح و دیزاین کمپاین‌های واکسینشن، براه انداختن برنامه‌های استراتژییک ضد پارازیت‌ها و برنامه‌های وقایوی نقش مهم را بازی نمی‌نماید. مهمتر آن‌که مالرداری وابسته به صحت حیوانی و تولید است و در تقویت عواید فامیل‌ها در جامعه، از طریق عرضه خدمات صحتی برای تأمین امنیت غذایی، معیشت از طریق نگهداشت حیوانات سالم، برای تولید وافر می‌باشد که عواید ملی را تقویت می‌کند. برعلاوه در تقویت مهارت‌ها از طریق شناسایی مشکلات و دریافت راه‌های حل منطقی به شیوه‌های مدرن تحقیقی، طرح و دیزاین پروژه‌های تحقیق آماده است.

ب) اهداف آموزشی

- محصلان با شناسایی بیماری‌ها، عوامل بیماری‌زا، غیرنورمالیتی‌های نسجی، وظایف غیرنورمال اعضا را می‌آموزند.
- محصلان با شیوه‌های آزمایشی، سنجش پارامترهای تشخیصی، بیماری‌زایی، حالات پتولوژیک و وظایف غیر نورمال اعضا، علایم بیماری‌ها، شیوع، وقایه و کنترل بلدیت حاصل می‌کنند.
- محصلان انکشاف و مرحله‌های بیماری‌ها، مسایل حفظ‌الصحوی معلومات کسب می‌نمایند.
- محصلان با شیوه‌های آزمایشی تشخیصی عوامل بیماری‌زا، سیر شیوع، جلوگیری و قایه، معلومات کسب می‌نمایند و اندوخته‌های علمی را در کورس‌های بالاتر کلینیکی تطبیق می‌کنند.

1. دیدگاه

دیپارتمنت پاراکلینیک محصلان را آموزش‌های مسلکی و تئوری می‌دهد تا با دانش و مهارت‌های تشخیصی و وقایوی آشنا گردند و دوره تحصیلی را به موفقیت تکمیل نمایند.

2: مأموریت

دیپارتمنت پاراکلینیک با تدریس با کیفیت به شیوه‌های فعال و مبتنی بر نتایج، محصلان را آراسته می‌سازد و به دانش روز مسلکی برای خدمت‌گزاری به بازار کار و توسعه کشور تربیه می‌کند.

3. اهداف اساسی یا رهبردی

- دیپارتمنت پاراکلینیک اهداف اساسی یا رهبردی آتی را دنبال می‌کند:
- آموزش محصلان مبتنی بر نتایج و محصل محور برای کسب دانش روز مسلکی.
- تقویت مهارت‌های مسلکی در مضامین مرتبط به دیپارتمنت.
- ارتقای ظرفیت اعضای کادر علمی، کارکنان‌تخنیکی و محصلان با تدویر کنفرانس‌های علمی و سیمینارهای رهنمودی.
- پیشبرد امور تدریسی، تحقیقی، ارایه خدمات و کار بالای ترفیعات علمی، تحقیقات کاربردی و سهمگیری در فعالیت‌های علمی دیپارتمنت، پوهنخی و پوهنتون.

- سهمگیری فعال در کمیته‌های داخلی، پوهنتون، وزارت‌های سکتوری، ادارات خصوصی و متشبین.
- همکاری همه‌جانبه با سایر دیپارتمنت‌ها و پوهنځی‌های مماثل در پوهنتون و خارج از پوهنتون.

ج) توأمیت‌ها

تا حال دیپارتمنت کدام توأمیت مستقل ندارد. ولی در تلاش است.

د) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدیت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدیت
1	اپیدمیولوژی و بیماری باکتریایی حیوانات خانگی	VS832	5	8	پارازیتولوژی و ترنری III	VS734	3
2	بیمای‌های ویروسی حیوانات خانگی	VS932	5	9	پتوفزیولوژی و ترنری	VS735	5
3	باکتریولوژی و ترنری I	VS430	5	10	پتولوژی و ترنری I	VS531	5
4	باکتریولوژی و ترنری II	VS530	5	11	پتولوژی و ترنری II	VS631	3
5	بیماری‌های طیور	VS1033	3	12	حفظ الصحه ی حیوانی	VS637	2
6	پارازیتولوژی و ترنری I	VS534	4	13	ویروولوژی و ترنری	VS736	3
7	پارازیتولوژی و ترنری II	VS634	3				

ه) لابراتوارها و تجهیزات آموزشی

دیپارتمنت در استقامت‌های کاری دارای لابراتوارهای تشخیصه در مضامین که در فوق ذکر شده، دارند. لابراتوارهای میکروبیولوژی، ویروولوژی، پارازیتولوژی، اپیدمیولوژی، بیماری‌های ساری، پتولوژی، هستوپتولوژی، تسلیخ بعد از مرگ، انسان‌تورمجهز و فعال با سامان آلات لازم برای انجام کارهای عملی می‌باشد. برخی از این لابراتوارها قسماً فعال می‌باشد و نیاز به تجهیزات دارند. اکثر اعضای کادر علمی با کمبود مواد شیمیایی، ریجنت‌ها و مواد بهداشتی لازم در پیشبرد کارهای عملی به مشکل مواجه اند.

3. دیپارتمنت کلینیک

الف) معرفی

دیپارتمنت کلینیک یکی از دیپارتمنت‌های مهم و کلیدی می‌باشد که با اکمال مضامین کلینیکی، محصلان در آستانه فراغت و مسلکی شدن قرار می‌گیرند. این دیپارتمنت مضامین اساسی چون فارمکولوژی، توکسیکولوژی، تشخیص کلینیکی، جراحی، طب داخله و تریوجنولوژی را تدریس نظری و عملی می‌نماید. در کل به تعداد 1024 ساعت درسی که از جمله به تعداد 512 ساعت نظری یا لکچر و به تعداد 496 ساعت آن عملی است؛ تدریس می‌گردد.

دیپارتمنت دارای شفاخانه تدریسی مجهز برای کارهای عملی محصلان می‌باشد که همه روزه خدمات صحی و ترنری را برای هموطنان ارایه می‌دارد. علاوه بر آن محصلان زیر نظر اعضای کادر علمی، رهنمایی‌های تشخیصی، وقایوی و درمانی می‌شوند. مضامین کلینیکی به محصلان، تشخیص، وقایه، درمان و تأمین صحت را می‌آموزاند. محصلان اندوخته‌های آموزشی را در کلینیک عملی اجرا می‌نمایند و مهارت‌های مسلکی شان را

تقویت بیشتر می‌بخشد تا این مهارت‌های مسلکی را به گونه مؤثر و مصون بکار ببرند، حیوانات بیمار را درمان و علاج نمایند. این دیپارتمنت دارای توانایی‌های علمی در بخش کلینیکی داشته و سکتورهای مختلف را در راستای کاری آن‌ها مشوره‌دهی، کمک و یاری رسانده می‌تواند. علاوه بر آن در عرضه خدمات صحی طب و ترنری به جامعه مالدار کشور سعی و تلاش می‌کند. این دیپارتمنت عمدتاً با سکتور زراعت و مالداري در بخش تدوین پالیسی‌ها، استراتیژی‌ها، مقرردها، لوایح، طرزالعمل‌های کاری و رهنمودها، براه‌انداختن سروی‌ها، پروژه‌های تحقیقی یاری می‌رساند.

دیپارتمنت سکتور صحت‌عامه را در کنترل بیماری‌های زونوز کمک نموده می‌تواند. سکتور متشبین خصوصی از خدمات صحی و کلینیکی در فارم‌های ایجاد شده مرغ‌داری، گاو‌داری، گوسفندداری و سایر فارم‌ها مستفید شده می‌تواند. دیپارتمنت با اداره مستقل محیط زیست همکاری دارد. بر علاوه ارتقاء ظرفیت مسلکی و علمی در دوره‌های مشخص تجدیدی راه دیگر است تا عرضه خدمات مسلکی نهادینه گردد. این معمول از طریق تدویر کورس‌های تجدیدی آموزشی کوتاه مدت در بخش‌های عملی و تحقیقی، تدویر ورکشاپ‌ها، سیمینارهای علمی، کنفرانس‌ها توسط این دیپارتمنت تحقق می‌یابد. دیپارتمنت دارای شفاخانه تدریسی می‌باشد و از طریق عرضه خدمات، تولید سرمایه و عاید می‌نماید که باعث تقویت عواید ملی و خودکفایی می‌گردد. به همین گونه محصلان به اندوخته‌های علمی و مهارت‌های مسلکی از طریق انجام کارهای عملی و ستاژ می‌افزایند. این دیپارتمنت عواید خوبی از ارایه خدمات به جامعه دارد و همه‌ساله آن‌را به خزانه دولت به طور منظم تحویل نموده است. دیپارتمنت تعداد اعظمی اعضای کادر علمی به سویه داکترا دارد و تعداد محدود به سویه ماستری اند. دیپارتمنت اعضای کادر علمی مستعد و با تجربه مسلکی و مهارت‌های کلینیکی دارد که همه روزه در خدمت جامعه قرار دارند. دیپارتمنت با داشتن تسهیلات می‌تواند زمینه‌های خوبی تحقیقات علمی و کاربردی را برای سکتورهای دولتی و خصوصی به منصفه اجرا قرار دهد. دیپارتمنت همچنان در پروژه‌های آموزشی و تربیوی نقش بارزی بازی نموده می‌تواند. علاوه بر آن دیپارتمنت در سروی‌ها و برنامه‌های کمپاین‌ها و ستراتیژی‌های وقایوی سهم می‌گیرد. اعضای کادر علمی این دیپارتمنت در همه بخش‌های علمی، تحقیقاتی و ارایه خدمات به جامعه متعهد می‌باشند. بخش‌های عمده استقامت‌های کاری این دیپارتمنت را درمان، وقایه و ارایه سایر خدمات صحی طب و ترنری، مشوره‌دهی‌های مسلکی، انجام پروژه‌های علمی تحقیقاتی و کاربردی برای سکتور زراعت، مالداري، تجارت، صحت عامه، محیط زیست و سایر ادارات تشکیل می‌دهد. دیپارتمنت روزنه خوب خودکفایی از طریق ارایه خدمات مسلکی، مشوره‌دهی‌ها، برنامه‌های آموزشی و تربیوی دارد.

ب) اهداف آموزشی

- محصلان با گرفتن کورس‌های مضامین کلینیکی، قادر به شناسایی بیماری‌های ساری و غیرساری، بیماری‌زا، تشخیص واقعات بیماری، کاربرد درست داروها در درمان و وقایه می‌گردند.
- عوامل بیماری‌زا، غیرنورمالیتی‌های نسجی، وظایف غیرنورمال اعضا و مسمومیت‌ها را می‌آموزند.

- محصلان با شیوه‌های آزمایشی، سنجش پارامترهای تشخیصی، بیماری‌زایی، حالات پتولوژیک و وظایف غیرنورمال اعضا، علایم بیماری‌ها، شیوع‌های درمانی، وقایه و کنترل، بلدیت حاصل نموده و عملاً آنرا به کار می‌برند.
- محصلان مهارت‌های کلینیکی را از اندوخته‌های سال‌های پیشین عملاً در کلینیک تطبیق می‌نمایند.
- محصلان با شیوه‌های آزمایشی تشخیصی عوامل بیماری‌زا، سیر شیوع، جلوگیری و وقایه معلومات کسب می‌نمایند و اندوخته‌های علمی را در کورس‌های کلینیکی تطبیق می‌کنند.

1. دیدگاه

دیپارتمنت کلینیک در تقویت آموزشی و مهارت‌های مسلکی و ترنری محصلان را با دانش تشخیصی، درمان و وقایوی آشنا می‌نماید تا آنها را قادر به ارائه خدمات با کیفیت برای جامعه آماده سازد.

2. مأموریت

دیپارتمنت کلینیک تدریس با کیفیت را به شیوه‌های فعال و مبتنی بر نتایج محصل محور به دانش روز مسلکی برای خدمت‌گزاری به بازار کار و توسعه کشور تربیه مینماید.

3. اهداف اساسی یا رهبردی

دیپارتمنت کلینیک اهداف اساسی یا رهبردی آتی را دنبال می‌کند:

- تدریس با کیفیت و معیاری محصلان مبتنی بر نتایج و محصل محور برای کسب دانش روز مسلکی.
- تقویت مهارت‌های مسلکی در مضامین مرتبط به دیپارتمنت.
- ارتقای ظرفیت اعضای کادر علمی، کارکنان تخنیکی و محصلان با تدویر کنفرانس‌های علمی، سیمینارهای رهنمودی و رهنمایی محصلان.
- پیشبرد امور تدریسی، تحقیقی، ارائه خدمات و کار بالای ترفیعات علمی، تحقیقات کاربردی و سهمگیری در فعالیت‌های علمی دیپارتمنت، پوهنخی و پوهنتون.
- سهمگیری فعال در کمیته‌های داخلی، پوهنتون، وزارت‌های سکتوری، ادارات خصوصی و متشبین.
- همکاری همه‌جانبه با سایر دیپارتمنت‌ها و پوهنخی‌های مماثل در پوهنتون و خارج از پوهنتون.

ج) توأمیت‌ها

تا حال دیپارتمنت سه تفاهم‌نامه در بخش‌های مختلف با وزارت محترم زراعت، آبیاری و مالرداری، شاروالی کابل و مؤسسه میوانیمل هوم به امضا رسانیده است.

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت
1	تریوجنولوژی و ترنری I	VS829	2	6	طب داخله و ترنری I	VS928	3

4	VS1028	طب داخلی و تترنری II	7	3	VS929	تریوجنولوژی و تترنری II	2
4	VS626	فارمکولوژی و توکسیکولوژی و تترنری I	8	3	VS825	تشخیص کلینیکی	3
4	VS726	فارمکولوژی و توکسیکولوژی و تترنری II	9	2	VS927	جراحی و تترنری I	4
				5	VS1027	جراحی و تترنری II	5

(د) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

(و) لابراتوارها و تجهیزات آموزشی

دیپارتمنت در استقامت‌های کاری دارای لابراتوارهای تطبیقاتی، تشخیصه و شفاخانه‌درمانی برای انجام کارهای عملی و ارایه خدمات دارد.

لابراتوارهای فارمکولوژی، توکسیکولوژی، تلقیح مصنوعی قسماً فعال استند، سامان آلات لازم برای انجام کارهای عملی می‌باشد. این لابراتوارها نیاز به تجهیزات دارند. اکثراً اعضای کادر علمی با کمبود مواد کیمیایی، ریجنت‌ها و مواد بهداشتی لازم در پیشبرد کارهای عملی به مشکل مواجه اند.

4. دیپارتمنت حفظ الصحه و تکنالوژی مواد غذایی

(الف) معرفی

دیپارتمنت حفظ الصحه و تکنالوژی مواد غذایی در بخش‌های تکنالوژی، حفظ الصحه مواد غذایی، تحلیل مواد غذایی و طب عدلی دروس نظری و عملی را به پیش می‌برد. این دیپارتمنت دارای لابراتوارهای مجهز و کارا برای سکتورهای دولتی و خصوصی می‌باشد. در کل این دیپارتمنت به تعداد 384 ساعت درسی دارد که از جمله به تعداد 224 ساعت کریدت نظری یا لکچر و 160 ساعت کریدت عملی می‌باشد. با فراگیری این مضامین محصلان و تترنری با چگونگی تولید، پروسس، نگهداشت، بهداشت و کنترل مواد غذایی مختلف آشنایی حاصل می‌کنند. این دیپارتمنت توانایی‌های کارا و مؤثر را با سکتورهای چون وزارت محترم صحت عامه، زراعت و مالدار، نورم و ستاندرد، کنترل کیفیت مواد غذایی حیوانی، وزارت محترم تجارت، سازمان‌ها و ادارات متشبین خصوصی، مشوره‌دهی‌ها در مارکیت برای تأمین امنیت غذایی، ستاندردسازی و تعیین معیارها به سطح جهانی، شناسایی مشکلات موجود در عرصه‌های غذایی و استفاده مؤثر از روش‌های تحقیقی، برای حل مشکلات موجود، ایفای وظیفه نموده می‌تواند تا سکتورهای ذیربط را در راستای کاری آن‌ها کمک و یاری رساند.

استقامت کاری این دیپارتمنت بیشتر در بخش‌های حفظ‌الصحو و تکنالوژی مواد غذایی انسانی، طب عدلی می‌باشد و دیپارتمنت سعی می‌کند تا ستانداردهای غذایی را از نگاه علمی مشخص سازد. دیپارتمنت دارای اعضای کادر علمی مستعد به سویه‌های داکتر و ماستر می‌باشد و سهم ارزنده را در سکتورهای دولتی و خصوصی دارند. این دیپارتمنت عضویت در کمیته‌های کاری سکتورهای مرتبط به مضامین را دارند. اعضای کادر علمی این دیپارتمنت در همه بخش‌های علمی، تحقیقاتی و ارایه خدمات به جامعه متعهد می‌باشند. دیپارتمنت روزنه خوبی برای خودکفایی از طریق انجام خدمات و تحقیقات علمی و کاربردی دارد.

ب) اهداف آموزشی

- محصلان با فرا گرفتن کورس‌های مضامین حفظ‌الصحه و تکنالوژی موادغذایی قادر به شناسایی کیفی و صحتی مواد غذایی می‌گردند.
- تشخیص عوامل فاسدکننده غذاها و شناسایی معیارهای صحتی و استانداردها را می‌آموزند.
- محصلان با شیوه‌های آزمایشی، سنجش پارامترهای تشخیصی کیفی، تشخیص تقلب کاری در غذا، بلدیت حاصل می‌نمایند و عملاً آن‌را به کار می‌برند.
- محصلان مهارت‌های تعیین کنترل کیفیت غذاها را آموخته و آن‌را عملاً تطبیق می‌نمایند.
- محصلان با شیوه‌های آزمایشی تشخیصی، عوامل بیماری‌زا، سیر کنترل غذاها و جلوگیری از تقلب، معلومات کسب می‌نمایند و اندوخته‌های علمی را در ساحه تطبیق می‌کنند.

1. دیدگاه

دیپارتمنت حفظ‌الصحه و تکنالوژی موادغذایی آموزش و مهارت‌های مسلکی و تئوری را با تدریس معیاری، تحقیقات کاربردی به محصلان مهیا می‌سازد تا آن‌ها را قادر به ارائه خدمات با کیفیت برای جامعه، آماده سازند.

2. مأموریت

دیپارتمنت حفظ‌الصحه و تکنالوژی موادغذایی تدریس با کیفیت را به شیوه‌های فعال و مبتنی بر نتایج محصل محور به دانش روز مسلکی برای خدمت‌گزاری به بازار کار و توسعه کشور مهیا می‌سازد.

3. اهداف اساسی یا رهبردی

دیپارتمنت حفظ‌الصحه و تکنالوژی موادغذایی، اهداف اساسی یا رهبردی آتی را دنبال می‌کند:

- تدریس و تحقیق معیاری و باکیفیت محصلان مبتنی بر نتایج و محصل محور برای کسب دانش روز مسلکی.
- تقویت مهارت‌های مسلکی در مضامین مرتبط به دیپارتمنت.
- ارتقای ظرفیت اعضای کادر علمی، کارکنان تخنیکی و محصلان، با تدویر کنفرانس‌های علمی، سیمینارهای رهنمودی و رهنمایی محصلان.
- پیشبرد امور تدریسی، تحقیقی، ارائه خدمات و کار بالای ترفیعات علمی، تحقیقات کاربردی و سهمگیری در فعالیت‌های علمی دیپارتمنت، پوهنخی و پوهنتون.
- سهمگیری فعال در کمیته‌های داخلی، پوهنتون، وزارت‌های سکتوری، ادارات خصوصی و متشبین.
- همکاری همه‌جانبه با سایر دیپارتمنت‌ها و پوهنخی‌های مماثل در پوهنتون و خارج از پوهنتون.

ج) توأمیت‌ها

تا حال کدام توأمیت مستقل ندارد، در زمینه سعی می‌گردد.

د) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدیت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدیت
1	تکنولوژی مواد غذایی	VS838	4	4	حفظ الصحة مواد غذایی II	VS939	3
2	طب عدلی و ترتری	VS841	2	5	کنترول کیفیت مواد غذایی	VS1040	4
3	حفظ الصحة مواد غذایی I	VS839	4				

هـ) لابراتوارها و تجهیزات آموزشی

دیپارتمنت در استقامت‌های کاری، دارای لابراتوارهای تطبیقاتی، تشخیصه برای انجام کارهای عملی و ارایه خدمات به جامعه دارد.

لابراتوارهای تکنولوژی و حفظ الصحة مواد غذایی فعال است و سامان آلات لازم برای انجام کارهای عملی مهیا می‌باشد. این لابراتوارها نیاز به تجهیزات بیشتر دارند. اکثراً اعضای کادر علمی با کمبود مواد کیمیایی، ریجنت‌ها و مواد بهداشتی لازم، در پیشبرد کارهای عملی مواجه اند.

۵. دیپارتمنت پرورش حیوانات

الف) معرفی

مضامینی که بیشتر به سکتور مالداری مرتبط است در این دیپارتمنت تدریس می‌شود. در این دیپارتمنت مضامینی مانند پرورش حیوانات بزرگ، پرورش مرغ، پرورش حیوانات کوچک، جنیتیک و بیومتری، نسل‌گیری، ایکولوژی، تغذیه حیوانی، پرورش ماهی و زنبور عسل و مونوگراف را در بر می‌گیرند. این دیپارتمنت دارای اعضای کادر علمی مستعد به سویه‌های داکتر و ماستر می‌باشد. دیپارتمنت دارای لابراتوارهای مجهز است. در کل در این دیپارتمنت به تعداد 736 کریدیت تدریس می‌گردد که از جمله به تعداد 480 ساعت کریدیت آن را نظری یا لکچر و تعداد 256 ساعت کریدیت را عملی تشکیل می‌دهد. استقامت کاری این دیپارتمنت را بیشتر بخش‌های مالداری تشکیل می‌دهد که یکی از پر درآمدترین سکتور را در کشور تشکیل می‌دهد. این دیپارتمنت از طریق ارایه خدمات به سکتورهای دولتی و خصوصی می‌تواند به خوبی به خودکفایی برسد و عواید هنگفت را نیز از طریق برنامه‌های پژوهشی، مشوره‌دهی، آموزشی و تربیوی به دست آورد. اعضای کادر علمی این دیپارتمنت در همه بخش‌های علمی، تحقیقاتی و ارایه خدمات به جامعه متعهد می‌باشند.

مضامین دیپارتمنت محصلان را با روش‌های تغذیه، پرورش و نگهداری مناسب حیوانات آشنا می‌سازد. این دیپارتمنت در عرضه خدمات و تقویت سکتور زراعت و مالداری، انکشاف دهات در طرح و دیزاین فارم‌های کوچک، متوسط و بزرگ، تأمین معیشت فامیل‌ها در دهات، زمینه‌های کارآفرینی برای دهات و قصبات، فقرزدایی، تقویت بنیه اقتصادی فامیل‌ها و در کل ملی، ایجاد فارم‌ها و مدیریت درست و کارایی آن‌ها، مراکز تولید جیره‌های غذایی برای فارمداران و متشبین خصوصی، ایجاد و مشوره دهی برای بازاریابی محصولات حیوانی از طریق پرورش حیوانات مولد غذایی، نیروی کار، نقل و انتقال توسط حیوانات در دهات، سپورت و سرگرمی‌ها، اصلاح نسل‌های بدوی و افزایش محصولات سر و کار دارد. این دیپارتمنت با مشوره دهی‌ها و کاربرد

تحقیقات علمی کاربردی در بسیاری موارد با سکتورها و سازمان‌های ملی، منطقی و بین‌المللی همکاری نموده می‌تواند و از توانایی کامل و مؤثر برخوردار می‌باشد. برعلاوه در تقویت مهارت‌ها از طریق شناسایی مشکلات و دریافت راه‌های حل منطقی به شیوه‌های مدرن تحقیقی آماده است. در ضمن در تدویر کورس‌های ارتقای ظرفیت مسلکی آماده است.

ب) اهداف آموزشی

- محصلان با فرا گرفتن کورس‌های مضامین دیپارتمنت پرورش حیوانات قادر به شناسایی حیوانات مولد غذا، پرورش حیوانات و ساختار جنیتهایی آن‌ها گردند.
- محصلان شناسایی تغذیه معیار، صحتی و ستاندردها را بیاموزند.
- محصلان با شیوه‌های آزمایشی، سنجش پارامترهای فارم داری و مالدارای عصری بلدیت حاصل نمایند و عملاً آن‌ه را به کار ببرند.
- محصلان مهارت‌های بهره برداری از پرورش حیوانات را بیاموزند و آنرا عملاً تطبیق نمایند.

1. دیدگاه

دیپارتمنت پرورش حیوانات، تدریس با کیفیت و معیاری را برای آموزش محصلان مهیا ساخته تا آنها را برای اراییه خدمات با کیفیت برای جامعه آماده سازد.

1. مأموریت

دیپارتمنت پرورش حیوانات، تدریس معیاری را به شیوه‌های فعال و مبتنی بر نتایج محصل محور به دانش روز مسلکی برای خدمت‌گزاری به بازار کار و توسعه کشور مهیا می‌سازد.

3. اهداف اساسی یا رهبردی

- دیپارتمنت پرورش حیوانات، اهداف اساسی یا رهبردی آتی را دنبال می‌کند:
- تدریس و تحقیق معیاری و با کیفیت محصلان مبتنی بر نتایج و محصل محور برای کسب دانش روز مسلکی.
- تقویت مهارت‌های مسلکی در مضامین مرتبط به دیپارتمنت.
- ارتقای ظرفیت اعضای کادر علمی، کارکنان‌تخنیکی و محصلان، با تدویر کنفرانس‌های علمی، سیمینارهای رهنمودی و رهنمایی محصلان.
- پیشبرد امور تدریسی، تحقیقی، اراییه خدمات و کار بالای ترفیعات علمی، تحقیقات کاربردی و سهم‌گیری در فعالیت‌های علمی دیپارتمنت، پوهنخی و پوهنتون.
- سهم‌گیری فعال در کمیته‌های داخلی، پوهنتون، وزارت‌های سکتوری، ادارات خصوصی و متششین.
- همکاری همه‌جانبه با سایر دیپارتمنت‌ها و پوهنخی‌های مماثل در پوهنتون و خارج از پوهنتون.

ج) توأمیت‌ها

تا حال کدام توأمیت مستقل ندارد، در زمینه سعی می‌گردد.

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت
1	ایکولوژی و ترنری	VS321	2	7	تغذیه حیوانی II	VS622	3
2	پرورش بز و گوسفند	VS518	3	8	جنیتیک و بیومتری	VS319	5
3	پرورش حیوانات بزرگ	VS416	4	9	اساسات تحقیق- مونوگراف	VS824	2
4	پرورش ماهی و زنبورعسل	VS723	5	10	مونوگراف	VS1024	2
5	پرورش مرغ	VS917	3	11	نسل گیری حیوانی	VS520	3
6	تغذیه حیوانی I	VS522	5				

(د) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

ه) لابراتوارها و تجهیزات آموزشی

دیپارتمنت در استقامت های کاری دارای لابراتوارهای تطبیقاتی، تحلیلی برای انجام کارهای عملی و اراییه خدمت به جامعه، دارد.

لابراتوارهای تغذیه حیوانی و پرورش حیوانات با سامان آلات لازم برای انجام کارهای عملی مهیا می باشد.

5. برنامه ماستری

الف) معرفی برنامه ماستری طب کلینیکی حیوانی

طب کلینیکی حیوانی شاخه‌یی از علوم طبی است که با تشخیص، درمان و وقایه بیماری های گوناگون حیوانات مختلف سر و کار دارد. طب کلینیکی حیوانی به اندازه‌یی که در تاریخ ثبت گردیده است، قدامت دارد. بعضی بخش های طب کلینیکی حیوانی بدون شك به اندازه خود تمدن سابقه دارد. طب کلینیکی حیوانی بخشی از علوم طبی است که از طریق نگهداری درست و مناسب صحت حیوانات، صحتمندی انسان را تضمین می کند. انواع گوناگون بیماری هایی که حیوانات به آن مبتلا میگردند؛ بیشتر شان زونوز (بیماری های مشترک بین انسان و حیوان) اند. اگر همچون بیماری ها به وقت و زمان تشخیص، درمان، جلوگیری و مدیریت نشوند، تلفات بیش از حد را متوجه صحت حیوانات و به همین ترتیب انسان ها و در کل اقتصاد کشور می نماید. درمان و وقایه همچون بیماری ها به پلان و فهم مناسب نیاز دارد که برای فراهم نمودن همچون شرایط به تحصیلات عالی چون دوره ماستری ضرورت احساس می گردد. به همین سبب، جهت توانمند سازی کادرهای کشور، نیاز به ایجاد برنامه تحصیلات عالی ماستری و دکتورا در بخش طب کلینیکی حیوانی می باشد.

رسالت رشته ماستری در بخش طب کلینیکی حیوانی از تربیه دانش آموختگانی عبارت می شود که پس از فراگیری همه جانبه و اندوخته های مسلکی خویش بتوانند نقش ارزنده یی را در سطح کشور که بیشتر مردم شان به این پیشه سر و کار دارند؛ بازی نمایند. به طور خلص می توان بیان داشت که دارنده گان مدرک ماستری طب کلینیکی حیوانی افرادی تخصصی مجربی خواهند بود که با اراییه خدمات مسلکی، تحقیقی، تحقیقی-آموزشی و اجرایی در سکتورهای مرتبط خدمات ارزشمند را عرضه خواهند کرد.

ب) اهداف آموزشی

اهداف عمده آموزشی ایجاد برنامه ماستری قرار آتی تصریح می گردد:

- طب کلینیکی حیوانی تربیه کادرهای متخصص و مسلکی را که قادر به برنامه ریزی جهت جلوگیری و درمان بیماری های مختلفه حیوانی به وقت و زمان آن می باشد؛ انجام می دهد.
- علم آفرینی و حل مشکل جامعه، از طریق راه اندازی تحقیقات علمی و کاربردی.
- ارتقای ظرفیت کادرهای جوان (استادان) برای نهادهای تحصیلات عالی کشور و متخصصان برای سکتورهای مرتبط به مسلک.
- ایجاد برنامه علمی ماستری زمینه برگزاری کورس های ارتقای سویه و بروزرسانی معلومات علمی و تخنیکی برای اهل مسلک مساعد خواهد شد.

ج) توأمیت ها

این برنامه تا حال کدام توأمیت مستقل ندارد، ولی سعی می گردد تا ایجاد شود.

د) لابراتوار و تجهیزات آموزشی برنامه ماستری.

در برنامه ماستری از لابراتوارهای مجهز دست داشته پوهنخی و شفاخانه تدریسی (کادری) واقع دارالامان استفاده می شود. پیشنهادات جهت تجهیز و مدرن ساختن بیشتر در پلان است. به همین ترتیب در بخش های تشخیصی در همکاری با ریاست عمومی صحت حیوانی از تسهیلات لابراتوارهای تشخیص استفاده می شود.

ه) نصاب تحصیلی

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت
1	طب داخله نشخوار کننده گان 1	VCM1101	3	6	تمرین های پیشرفته کلینیکی	VCM1103	2
2	طب داخله نشخوار کننده گان 2	VCM1201	3	7	بیماری های عفونی	VCM1204	2
3	طب کلینیکی اسپها	VCM1302	3	8	طب داخله کلینیکی حیوانات وحشی	VCM1105	2
4	طب کلینیکی حیوانات کوچک	VCM1301	3	9	جراحی حیوانی	VCM1402	3
5	طب داخله پرند گان	VCM1302	2	10	پایان نامه برنامه ماستری	VCM1403	8

پوهنخی فارمسی

۱. معرفی پوهنخی

پوهنخی فارمسی در سال 1338 ه. ش در جنب پوهنخی طب وقت تأسیس گردید. بعداً در سال 1342 از پوهنخی طب مجزا و به حیث یک پوهنخی مستقل عرض وجود نمود، ولی در سال 1343 با حفظ هویت علمی، دو باره با پوهنخی طب مدغم گردید. این پوهنخی در اوایل سال 1352 بار دوم از پوهنخی طب جدا گردید و به حیث یک واحد اداری پوهنتون کابل طوری قرار گرفت که امور اداری آن از طریق پوهنخی طب اجرا می گردید. بعداً در سال 1356 از امور اداری پوهنخی طب مجدداً جدا گردید و به حیث یکی از واحدهای دومی درچوکات پوهنتون کابل احراز موقعیت نمود. موازی با توسعه و انکشاف طبابت و تشخیص امراض، مسلک فارمسی نیز در پرتو انکشاف ساینس و تکنالوژی معاصر رشد همه جانبه نموده و به یک رشته چند بعدی درعرضه خدمات دوابی مبدل گردیده است. درحال حاضر فارمستان، نه تنها مسؤولیت های خطیری درقبال تولید، توريد، توزیع و اداره و کنترل کیفی مواد دوابی و غذایی درکشور را به عهده دارند؛ بلکه به حیث افراد مسلکی و متخصص در مواظبت فارمسی، کلینیکل بیولوژی و عرضه خدمات بهتر و تخصصی معاینات طبی، نقش کلیدی دارند.

قبلا دوره تحصیل در این پوهنخی، چهارسال بود و فارغان دوره چهار ساله، به سویه لیسانس B-Pharm به جامعه تقدیم می گردید؛ اما با در نظر داشت کریکولم فعلی Pharm-D انکشاف یافته در سال 1384 با تغییرات ملموس در نصاب، این دوره به پنج سال ارتقا نمود و به فارغان آن سند Pharm-D اعطا می گردد.

این پوهنخی اولین دسته از فارغ التحصیلان خویش را در سال 1341 به جامعه تقدیم نموده است و یک تعداد آنان به حیث عضو کادر علمی پوهنخی پذیرفته شدند. فارغان پوهنخی فارمسی به منظور تطبیق اهداف متذکره، در شعبات مختلف، اداری و مسلکی وزارت های صحت عامه، دفاع ملی، امورداخله، تجارت، زراعت، تعلیم و تربیه، مبارزه بامواد مخدر و شعبات ذیربط شاروالی ها، ادارات محیط زیست و در بخش های مرتبط خصوصی سکتور صحت به کار گماشته می شوند. علاوه از فعالیت تدریسی، این پوهنخی به همکاری های علمی با پوهنخی های

فارمسی کشورهای همکار چون پوهنځی فارمسی لیون فرانسه، دوسلدورف آلمان، پوهنځی شهید بهشتی و تهران ایران، کیوتو و توکیو جاپان و سایر مراجع ذیربط کشور پرداخته است. نشرات علمی یکی از عرصه‌های دیگر فعالیت این پوهنځی طی پنجاه سال فعالیت آن است.

پوهنځی دارای یک ساختمان اساسی می‌باشد که در آن دیپارتمنت‌ها، لابراتوارها، کتابخانه و مرکز تکنالوژی معلوماتی، موقعیت دارد. جهت رفع نیازهای پوهنځی، تعمیر الحاقیه که به مصرف بودجهٔ انکشافی وزارت تحصیلات عالی تأسیس گردیده؛ در کنار پوهنځی قرار دارد و دارای صنوف درسی معیاری می‌باشد.

2. اهداف پوهنځی

الف) دیدگاه

پوهنځی فارمسی مصمم است تا در آینده از طریق تدریس معیاری، تحقیق هدفمند و عرضه خدمات با کیفیت به‌حیث یکی از معتبرترین پوهنځی‌ها در سطح منطقه و جهان شناخته شود.

ب) مأموریت

پوهنځی فارمسی پوهنتون کابل زمینه‌های دسترسی آسان، مناسب و معیاری تحصیلی را در رشته فارمسی فراهم می‌سازد تا جوانان کشور از این طریق با نائل شدن به اهداف علمی و تخصصی فارمسی، دانش و مهارت‌های مورد نیاز را کسب نموده و از این طریق مصدر خدمت به کشور گردند.

ج) اهداف اساسی

- سهم فعال در تولید، توزیع و کنترل ادویه و غذا بر مبنای روش‌های عصری، علمی و تخنیکی (Industrial Pharmacy).
- پیشبرد امور فنی و مسلکی دواخانه‌های دولتی، شفاخانه‌ها (Hospital Pharmacy)، و فارمسی شهری (Community Pharmacy).
- سهم فعال در عرضهٔ تدارک و عرضهٔ خدمات دوايي، مواظبت فارمسی (Pharmacy care)، سیستم معلوماتی و قانون گذاری پیرامون دوا.
- پیشبرد امور فارمسی کلینیکی (Clinical Pharmacy) و ارزیابی تداوی دوايي در واردهای شفاخانه‌ها.
- اجراء و تفسیر معاینات بیولوژیکی، سهم فعال در مجادله با امراض انتانی و مقاومت‌های میکروبی.
- تحلیل و تجزیهٔ کیفی محصولات غذایی و مواد آرایشی در لابراتوارهای تجزیهٔ مواد غذایی و آرایشی.
- مطالعه و تحقیقات پیرامون گیاهان طبی، استفاده و جستجوی طرق بهتر عرضه و بهره برداری از فلورای گیاهی کشور.
- نقش فعال در مطالعه و تحقیقات اپیدیمیولوژیک و امور مربوط به فارمسی.
- توانایی در قسمت تحقیق، شناخت، تداوی و وقایهٔ مواد سمی، تحلیل و تجزیهٔ نمونه‌های توکسیکولوژیک در طب عدلی، فابریکات صنعتی، تولید ادویه و غذا.

3. توأمیت

این پوهنځی با یونیورسټی لیون کشور فرانسه توأمیت علمی داشته است، که اخیراً تجدید گردیده است. در این اواخر تفاهم نامه های همکاری با پوهنتون علوم طبی کابل ابوعلی سینا، پوهنتون خاتم النبیین، دعوت، موسسه تحصیلات عالی میهن، شرکت دولتی فارمسی ابن سینا، فابریکه تولید ادویه ناب، اداره ملی نورم و استندرد افغانستان، دفتر پارټیسیپ کیت و اداره انرژی هستوی افغانستان به امضاء رسیده است.

۴. دیپارتمنت ها

این پوهنځی دارای 6 دیپارتمنت غیر فارغ ده زیر می باشد:

۱. دیپارتمنت فارمکوگنوزی

الف) معرفی

فارمکوگنوزی یکی از علوم عمده فارمسی می باشد، که با پیشینه تاریخی خویش امروز به یک مبحث مهم و عمده، در جمع علوم فارمسی تبدیل گردیده است. این علم که از گیاهان طبی و مواد خام دوابی با منشاء طبیعی بحث می کند، امروز با دلچسپی عمیق به گونه درپچه بی به سوی مطالعه این منابع دوابی و تأمین نیازهای مبرم دوابی تلقی می گردد. زیرا اساس پیشرفت، انکشاف و دستیابی به ادویه جدید، وابسته به انجام تحقیقات علمی و کاربردی منظم بالای گیاهان طبی است. بدون تردید، فعالیت های دیپارتمنت فارمکوگنوزی نقش مهمی در جنب ارتقاء کیفیت آموزش و یادگیری يك عامل محرک در فعالیت های آموزشی پیرامون گیاهان طبی می باشد و حس کنجکاوی و توانایی های تحلیلی فارمستان را در این عرصه، افزایش می دهد. به همین منظور، دیپارتمنت فارمکوگنوزی همزمان با تأسیس پوهنځی فارمسی، در سال 1338 ایجاد گردید و به فعالیت آغاز نمود.

ب) اهداف آموزشی

1. دیدگاه

دیپارتمنت فارمکوگنوزی باتوجه به ذخایر غنی طب سنتی و گیاهان طبی و با استفاده از آخرین دستاوردهای علمی و کاربرد تکنالوژی جدید، ضمن توسعه نقش و جایگاه خویش در نظام صحتی کشور؛ به بسط و گسترش مرزهای دانش در سطح جهانی مبادرت خواهد ورزید، طوری که توقع دارد برترین جایگاه را در میان بخش های علوم فارمسی و طبی در سطح کشور و عالیترین مرتبه و مقام را در سطح کشورهای منطقه کسب نماید.

2. مأموریت

در بخش تدریس

- تدریس فارمکوگنوزی، فایتوتیراپی و نباتات مطابق با معیارهای پذیرفته شده.
- پیشرفت در عرصه فارمکوگنوزی همگام با انکشاف های علمی در کشورهای مترقی.
- ارتقای سطح دانش محصلان با استفاده از روش های نوین تدریس و طرز العمل های کنترل کیفیت در علوم فارمکوگنوزی، فایتوتیراپی و نباتات.

در بخش تحقیق

- بهبود کیفی و کمی در تحقیقات علمی فارمکوگنوزی، نباتات و فایتوتیرایی.
- توسعه تحقیقات علمی در علوم مربوط و گرایش به فعالیت اکادمیک تحقیق محور.

در بخش خدمات عامه

- تعمیم استفاده مناسب از گیاهان طبی کشور در سیستم صحت کشور.
 - فراهم آوری خدمات لابراتواری برای تحلیل کیمیاوی، معیاری سازی و کاربرد محصولات گیاهان طبی.
 - سهم گیری مناسب علمی در مدیریت و پایداری منابع طبیعی گیاهان طبی کشور.
- محصلان دروس نظری بوتانی، فارمکوگنوزی و فایتوتیرایی را به شمول کارهای عملی، ساحوی و فعالیت‌های مطالعاتی، در این دیپارتمنت فرامی‌گیرند.

3. اهداف اساسی

1. تدریس و تقویۀ مهارت‌ها، پیرامون معرفی گیاهان طبی و سایر منابع طبیعی دوابی برای تولید ادویه.
2. تدریس و تقویۀ مهارت‌ها پیرامون معیاری نمودن گیاهان طبی و محصولات آن‌ها، توسعه تولید و استفاده مناسب آن‌ها در کشور.
3. تدریس و تقویۀ مهارت‌ها پیرامون مطالعه منابع طبیعی، گیاهان طبی در کشور و معرفی راه‌های پایداری آن‌ها.
4. تحقیقات علمی پیرامون جستجو و دریافت مستحضرات جدید گیاهی به منظور تهیه ادویۀ جدید مناسب.

ج) توأمیت

توأمیت مستقل ندارد

د) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

لابراتوار فارمکوگنوزی، برعلاوه موجودیت هرباریوم گیاهان طبی، با وسایل مدرن Spectrophotometer, UV chamber, apparatus Clavenger PH meter, apparatus Soxhlate, HPLC, Microscope, Rotatory evaporator Centrifuge, مجهز است و تجارب ذیل برای مجصلان قابل اجرا می‌باشد)

- شناسایی انواع گیاهان طبی
- استخراج تیل‌های مفر از گیاهان طبی
- تست‌های تشخیص توصیفی گیاهان طبی
- تست‌های تعیین مقدار مواد کیمیاوی در گیاهان طبی

2. دیپارتمنت فارمسیوتیک

الف) معرفی

این دیپارتمنت یکی از دیپارتمنت‌های اساسی پوهنخی به شمار می‌رود. هدف اساسی دیپارتمنت را تدریس و آموزش انواع مواد اولیه و تهیه ادویه به پیمانۀ لابراتواری و صنعتی تشکیل می‌دهد. در این دیپارتمنت، همه اشکال دوائی جامد، نیمه‌جامد، مایع و گازات تحت مطالعه قرار می‌گیرد و تطبیق محاسبات در تهیه اشکال دوائی، عملیات اساسی فارمسی، طرح فورمولیشن ادویه، تهیه و ترکیب اشکال دوائی و مضامین بایوفارمسیوتیک، صنعت فارمسی، اداره و منجمنت دوائی و تجهیزات طبی تدریس می‌گردد. کارهای عملی مربوط به اشکال دوائی و همچنان ستاژ محصلان در فابریکات دوائی و اداره و منجمنت دوائی نیز از امور مربوط به این دیپارتمنت می‌باشد. به این وسیله فارغان پوهنخی می‌توانند، امور مربوط به دواخانه، لابراتوارهای تولیدی و فابریکات تولید ادویه را انجام دهند.

ب) اهداف آموزشی**1. دیدگاه**

ارتقای دیپارتمنت به یک مرکز با اعتبار علمی در راستای تربیۀ کادرهای متخصص و متعهد و ترویج تحقیقات علمی و عرضه خدمات اکادمیک.

2. مأموریت

دیپارتمنت فارمسیوتیک، در راستای تحقق اهداف پوهنخی فارمسی از طریق برنامه‌ریزی آموزشی، تحقیقی و ارایۀ خدمات در تلاش خواهد بود، تا تمام توانایی خود را جهت مساعدت به فراگیر شدن دانش فارمسی به کار گیرد.

3. اهداف اساسی

1. در جهت دانش‌نوین دواسازی حرکت فعالانه می‌نماید تا به بالاترین ستندرد ملی و جهانی برسد.
2. برقراری ارتباط با مجامع علمی در داخل و خارج کشور.
3. برقراری ارتباط مستمر با صنعت دواسازی کشور.
4. اقدامات لازم جهت ارتقای سویۀ علمی محصلان و فارغان.
5. انجام تحقیقات در راستای حل مشکلات کشوری.
6. ارایۀ خدمات علمی و مشاوره در ارتباط با نیازهای جامعه.

ج) توأمیت

توأمیت مستقل ندارد.

د) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

لابراتوار فارمسیوتیک با داشتن وسایل مدرن همچون ماشین تابلت سازی، وسیله تعیین زمان متلاشی شدن تابلت‌ها، وسیله تعیین سختی تابلت‌ها، سنتریفیوژ، سپکتروفوتومتر و مایکروسکوپ دارای توانایی‌های ذیل می‌باشد:

- تهیه اشکال دوائی مایع فمی؛

- تهیه قطره‌های چشم و قطره‌های فمی؛
- تهیه گرانول‌ها و تهیه تابلیت‌ها؛
- پرکاری کپسول‌های میان خالی؛
- تهیه انواع مختلف کریم‌ها؛
- تهیه شیاف‌های دوابی و
- تعیین خصوصیات تابلیت‌های تهیه شده.

3. دیپارتمنت مایکرو بیولوژی

الف) معرفی

دیپارتمنت مایکروبیولوژی که دارای یک شعبه تحت نام پرازیتولوژی-مایکولوژی نیز می‌باشد، یکی از جمله شش دیپارتمنت عمده پوهنخی فارمسی می‌باشد که مسؤلیت تدریس مضامین باکتریولوژی، پرازیتولوژی، ویروولوژی، ایمونولوژی، مایکروبیولوژی کلینیکی و مایکولوژی را به صورت تیوری و نظری به دوش دارد. تدریس مضامین فوق‌الذکر محصلان را در آشنایی با عوامل انتانی، تشخیص، تداوی و وقایه امراض ناشی از آنها کمک می‌نماید، تا محصلان بعد از فراغت، خدمات بهتری را در شفاخانه‌ها و لابرتوارهای مؤسسات دولتی و غیردولتی انجام دهند. این دیپارتمنت با داشتن شش عضو کادر علمی و یک تن تکنیشن لابرتوار همواره سعی می‌نماید تا به منظور تربیه کادر متخصص از روش‌های نوین تدریس و انجام کارهای عملی به روز استفاده نماید و با انجام تحقیقات به سطح ملی و بین‌المللی ظرفیت‌های علمی خویش را نیز افزایش دهد. دیپارتمنت مایکروبیولوژی بر علاوه تربیه کادر متخصص به جامعه، مسؤلیت اجرایی آزمایش‌های معقیمت محصولات فارمسوتیکی ارسال شده توسط ریاست تنظیم امور دوابی و محصولات صحتی را نیز به عهده دارد.

ب) اهداف آموزشی

1. دیدگاه

دیپارتمنت مایکروبیولوژی پوهنخی فارمسی یک مرکز عالی برای آموزش داکتران فارمسی، داکتران بیولوژی کلینیکی و مرکز اکادمیک تحقیقات علمی در عرصه طبی و فارمسی می‌باشد.

2. مأموریت

این دیپارتمنت برای آموزش داکتران فارمسی در رشته‌های فارمسی و بیولوژی کلینیکی تلاش می‌نماید تا دانش و مهارتی را که در بخش میکروبیولوژی برای آنها نیاز است؛ به بهترین وجه فراهم نماید. در این دیپارتمنت تحقیقات علمی انجام و حمایت می‌گردد و در راستای ارتقای ظرفیت نیروی انسانی دیپارتمنت نیز تلاش می‌گردد. اعضای کادر علمی و همکاران تخنیکی دیپارتمنت برنامه‌های علمی و آموزشی را به بهترین وجه برای شاگردان دوره Pharm D فراهم می‌کنند، تا دانش تنوری و مهارت‌های عملی را در بخش‌های مربوط به میکروبیولوژی، پرازیتولوژی، مایکولوژی، ویروولوژی و ایمونولوژی را به محصلان بیاموزند. در این دیپارتمنت به محصلان رشته‌های فارمسی (فارمسی صنعتی و شفاخانه) و بیولوژی کلینیکی در مورد طرق تداوی و وقایه انتانات، کنترل محصولات فارمسوتیکی از نظر موجودیت میکروب و انجام آزمایش‌های تشخیصیه انتانات مختلفه، آموزش داده می‌شود.

3. اهداف اساسی

- آموزش و تقویة مهارت‌های محصلان پیرامون معرفی میکروارگانیسم‌های پتوجن و فلور نارمل.
- تدریس روش‌های نوین تشخیصیه میکروارگانیسم‌ها به صورت تیوریک و عملی.
- آموزش و تقویة مهارت‌های محصلان پیرامون ترویج روش‌های وقایه از امراض انتانی.
- ترویج فرهنگ تحقیق میان محصلان و تشویق آن‌ها به منظور پیگیری این فرهنگ.
- آموزش محصلان در عرصه استفاده معقول ادویه و پیامدهای ناگوار ناشی از آن، همچون افزایش مقاومت‌های میکروبی و بروز مقاومت‌های جدید.
- اشتراک مؤثر در توزیع و تجویز معقول آنتی‌بیوتیک‌ها.
- سهم فعال در تشخیص و وقایه امراض انتانی در مراکز صحتی کشور.
- سهم فعال در اجرای تحقیقات علمی در عرصه مایکروبیولوژی.
- سهم فعال در تطبیق واکسین‌ها.
- ارتباط مؤثر با تیم صحتی جهت تشخیص، تداوی، و وقایه امراض انتانی.
- سهم فعال در انجام آزمایش‌های معقیمت محصولات صحتی.

ج) توأمیت‌ها

توأمیت مستقل ندارد.

د) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

لابراتوار مایکروبیولوژی این پوهنخی از بدو تأسیس پوهنخی ظرفیت اجرای کارهای عملی برای محصلان را در بخش‌های پرازیتولوژی، باکتریولوژی، مایکولوژی، ویروولوژی، ایمونولوژی و مایکروبیولوژی کلینیکی دارا می‌باشد. این لابراتوار با داشتن وسایل مدرن همچون الیزا، سپکتروفوتومتر، اوساط کشت مختلفه به منظور کشت ارگانیسم‌های مختلف، ریجنت‌های تشخیصیه انتانات معمول، میکروسکوپ‌های کمره‌دار متصل شونده با کمپوتر و غیره دستگاه‌های که در اجرای آزمایش‌های تشخیصیه استفاده می‌گردد، دارای توانایی‌های ذیل می‌باشد:

- انجام کارهای عملی برای محصلان در بخش‌های پرازیتولوژی، باکتریولوژی، مایکولوژی، ویروولوژی، ایمونولوژی و مایکروبیولوژی کلینیکی.
- کنترل بیولوژیک (آزمایش‌های معقیمت) مواد و سامان‌آلات فارمسیتیکی ارسالی ریاست محترم اداره تنظیمی.
- اجرای آزمایش‌های معقیمت محلولات زرقی و سایر اشکال داویی معقم.
- ظرفیت اجرای تحقیقات علمی در عرصه مایکروبیولوژی، ادویه ضد میکروبی (مؤثریت ادویه) و مقاومت میکروبی.

4. دیپارتمنت بیوشیمی - تغذی

الف) معرفی

این دیپارتمنت یکی از دیپارتمنت‌های مهم کلینیکی پوهنځی فارمسی بوده و بیشتر با مطالعه اندکس‌های بیوشیمیکی نورمال و مرض اعضای بدن سروکار دارد.

ب) اهداف آموزشی

1. دیدگاه

دیپارتمنت بیوشیمی در صدد افزایش دانش، پیشرفت در دانستن میکانیزم‌های اساسی زندگی و بهبود حالت و کیفیت زندگی مردم به واسطه تدابیر ذیل می‌باشد:

- پروگرام‌های برجسته آموزشی که فارغین را به سطح ملی و با ظرفیت‌های بین‌المللی آماده نماید.
- تشخیص و تقویت پروگرام‌هایی که سبب کشفیات مهم می‌گردد.
- انجام خدمات علمی، عملی و تحقیقی به حیث منع مسلکی.

2. مأموریت

مأموریت دیپارتمنت، مطالعه همه‌جانبه اساس مالیکولی حیات و ارزش تغذیه در صحت می‌باشد. ما انتظار داریم که محصلان ما، نسل بعدی از متخصصین با ظرفیت‌های عالی در جامعه و جهان باشند. ما ساحات علمی بیوشیمی، بیولوژی مالیکولی-جنتیک را توسعه دهیم، در حالی که کیفیت تغذی و تهیه رژیم غذایی مناسب برای مریضان نیز بخشی از مأموریت اساسی ما می‌باشد. دیپارتمنت، در راستای تحقق اهداف پوهنځی فارمسی از طریق برنامه‌ریزی آموزشی، تحقیقی و ارایه خدمات در تلاش خواهد بود تا تمام توانایی خود را جهت مساعدت به فراگیرشدن دانش علوم بیوشیمی و تغذی به کار گیرد. برای دستیابی به این امر مهم شایسته است دیپارتمنت، دارای مأموریت‌های ذیل می‌باشد:

- حرکت در جهت دانش‌نویین فارمسی، و اعتلای آن به ستندرد ملی و بین‌المللی.
- ارتباط با مجامع علمی داخل و خارج کشور.
- مطالعه تغییرات بیوشیمیکی در امراض و میکانیزم تاثیر دواها.
- اقدامات لازم، جهت ارتقای سوبه علمی محصلان و فارغان.
- بررسی میکانیزم عوارض جانبی دوا، بالای پروفایل بیوشیمی مریض تحت مراقبت در کلینیکل فارمسی.
- خدمات علمی و مشاوره، مطابق به نیازهای جامعه.
- آموزش متخصصین فارمسی برای ارایه خدمت در بخش‌های آموزش، تحقیق و صحت.

3. اهداف اساسی

- توضیح و شناخت میکانیزم مالیکولی حجرات.
- توضیح و شناخت اساسات اصول اساسی میکانیزم کنترول میتابولیکی.
- استفاده مهارت‌های اساسی و لابراتواری و وسایل، به منظور دریافت نتایج از تجارب بیوشیمیکی.
- ایجاد رژیم‌های غذایی، به منظور بهبود شیوه زندگی.
- شناخت و توضیح درباره فعالیت مواد غذایی و تجزیه مواد غذایی.
- اجرای تحقیقات، در بخش‌های صحت و تغذی.

ج) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

لابراتوار بیوشیمی - تغذی با وسایل مدرن همچون بم کالوری متر، آله گربر، داش تعیین رطوبت، داش خاکستر سازی، سانتریفیوژ، دستگاه آب مقطر، ملک انالایزر، مایکروسکوپ، ریفرکتومتر، سپکتروفوتومتر، الکترو فوریز،

هورمون انالایزر، کروماتوگرافی ستونی، CBC analyzer و Micro hematocrit مجهز است. در این لابراتوار تجارب ذیل برای محصلان قابل اجرا می باشد:

- تعیین رطوبت، شحم، خاکستر و پروتین در مواد غذایی.
- تشخیص تقلبات شیرهای مایع.
- تست مشخصات روغن ها.
- تعیین تازگی مواد غذایی.
- تعیین pH مواد غذایی.
- تعیین انرژی مواد غذایی.
- تجارب ساده بیوشیمیکی (تشخیص کاربوهایدریت ها، شحمیات و پروتین ها).
- تجارب تشخیص کیمیاوی خون و ادرار.
- تحلیل و تجزیه سنگ های کلیوی و صفراوی.
- تجارب تعیین اندکس های خون و تشخیص امراض.

5. دیپارتمنت فارمکولوژی

الف) معرفی دیپارتمنت

دیپارتمنت فارمکولوژی یکی از دیپارتمنت های اساسی پوهنخی فارمسی، پوهنتون کابل بوده که در صدد آن است تا محصلان را با دانش فارمکولوژی، فارمکوتراپی و توکسیکولوژی مطابق انکشافات طبی و دوائی طوری آراسته سازد تا ایشان بتوانند دارای توانایی های علمی و مهارت های عملی باشند.

1. دیدگاه

دیدگاه دیپارتمنت فارمکولوژی این است که به حیث یک واحد معتبر، در ساحة فارمکولوژی، فارمکوتراپی، توکسیکولوژی و تحقیقات فارمکولوژیکی با مهیا ساختن تدریس معیاری و تحقیقات علمی به هدف بلند بردن سطح خدمات صحی، در کشور و منطقه شناخته شود.

2. مأموریت

مأموریت دیپارتمنت فارمکولوژی شامل بلند بردن دانش فارمکولوژی، فارمکوتراپی و توکسیکولوژی محصلان جهت ارایه خدمات بعد از فراغت در ساحات مرتبط؛ راه اندازی و انجام تحقیقات علمی و ارایه خدمات مسلکی جهت ارتقای سیستم صحی، می شود.

3. اهداف اساسی

- اشتراک مؤثر در پروسه تداوی.
- ترویج استفاده معقول ادویه.
- اشتراک مؤثر در مواظبت های دوائی (اشتراک در طرح، تطبیق و نظارت از پلان های فارمکوتراپی).
- راه اندازی و اجرای تحقیقات علمی فارمکولوژی و توکسیکولوژی جهت بلند بردن سطح خدمات صحی.

- آشنایی با خواص، میکانیزم تاثیر، طرق استخراج، تشخیص و تعیین مقدار مواد سمی و آشنایی با روش های وقایه و تداوی تسممات.

ج) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

- لابراتوار فارمکولوژی دارای وسایل چون سپکتروفوتومتر، Safety hood، ظروف شیشه‌یی جهت اجرای تجارب، داش برقی، ترازوی دیجیتیل بوده، و قادر به اجرای تجارب ذیل برای محصلان می باشد:
- اجرای تجارب، بالای حیوانات لابراتواری.
 - تست های تشخیصهٔ مواد سمی در نمونه های بیولوژیک.

۶. دیپارتمنت فارمسی شیمیک و کنترل ادویه

الف) معرفی

از آنجایی که دیپارتمنت فارمسی شیمیک و کنترل ادویه یک دیپارتمنت اختصاصی (مسلکی) پوهنخی فارمسی به شمار می رود مهمترین اهداف دیپارتمنت عبارت از آشنایی محصلان با ساختمان کیمیاوی و تأثیرات بیولوژیکی، خواص فزیک و کیمیاوی مرکبات دوائی از طریق تجزیه های توصیفی و مقداری می باشد. برعلاوه در این دیپارتمنت محصلان با طرق تهیه و سنتیز مواد اولیه و استفاده آن به منظور فورمولیشن آشنایی حاصل می نماید. کسب دانش در مورد ارتباط ساختمان کیمیاوی ادویه با تأثیرات فارمکولوژیکی آن، طریقه های کنترل کیفی و کمی ادویه و آشنایی به شیوه کاربرد دستگاه ها جهت تجزیه و تحلیل دوا، از اهداف دیگر این دیپارتمنت می باشد.

1. دیدگاه

وظیفهٔ اصلی ما، دادن آموزش به محصلان می باشد. ما در نظر داریم تا از طریق آموزش، متخصصان صادق، صالح و ماهر را به جامعه تقدیم نماییم تا بتوانند مسؤولیت های شان را در قبال مسلک فارمسی برعهده بگیرند و وظایف خود را در زمینهٔ کنترل کیفیت بخوبی انجام دهند.

2. مأموریت

دیپارتمنت فارمسی شیمیک و کنترل ادویه پوهنخی فارمسی در راستای تحقق اهداف پوهنخی فارمسی از طریق برنامه ریزی آموزشی، تحقیق و ارایه خدمات در تلاش خواهد بود تا تمام توانایی خود را جهت مساعدت به فراگیر شدن دانش فارمسی به کار گیرد. مأموریت ما مشارکت در دستیابی به دوا با کیفیت و حفظ سلامت که حقوق ابتدایی انسان ها می باشد؛ است.

3. اهداف اساسی

- بهبود بخشیدن سلامت مردم از طریق آموزش نوین فارمسی و تحقیقات پیشگام در مورد کیفیت ادویه.
- اریه یک (Good Laboratory Practice) GLP سازگار با کیفیت و تجزیه و تحلیل ادویه و محصولات صحی بین المللی شناخته شده.

- ارایه آموزش های ملی در مورد GLP، تضمین کیفیت ادویه، کنترل کیفیت و موضوعات مرتبط
- ایجاد ارتباط با مجامع علمی در داخل و خارج کشور
- اقدامات لازم جهت ارتقای سوپیه علمی محصلان و فارغان
- انجام تحقیقات در راستای حل مشکلات دوايي کشور
- ارایه خدمات علمی و مشاوره در ارتباط با نیازهای جامعه
- ارایه خدمات در بخش های آموزش، تحقیق و کنترل کیفیت از طریق آموزش متخصصین فارمسی.

ج) توأمیت ها

توأمیت مستقل ندارد

د) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

لابراتوار فارمسی شیمیک با داشتن وسایل مدرن همچون IR chromatography, TLC, UV- visible spectrophotometer meter, Kejeldahl apparatuses, Polari meter, Melting point apparatuses PH- مجهز است. در این لابراتوار تجارب ذیل قابل اجرا می باشد:

- تجارب تشخیص و تعیین مقدار ادویه؛
- تجارب تعیین ناخالصیت ادویه؛
- اجرای تجارب سنتیز ادویه برای محصلان و
- کنترل و تجزیه محصولات فارمسپوتیکی.

5. نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضمون	کود نمبر	تعداد کردیت	شماره	نام مضمون	کود نمبر	تعداد کردیت
1	Pharmaceutical ethics	KUPH842	3	18	Pharmacology I	KUPH423	3
3	Pharmacognosy I	KUPH522	2	19	Microbiology I	KUPH424	2
3	Pharmaceutics II	KUPH525	3	20	Pharmaceutics I	KUPH425	3
2	Virology	KUPH528	3	21	Instrumental analysis	KUPH415	3
3	Pharmacology III	KUPH623	3	22	Pharmacology II	KUPH523	3
3	Pharmaceutic chemistry II	KUPH626	3	23	Microbiology II	KUPH524	3
3	Pharmaceutics III	KUPH625	3	24	Pharmaceutic chemistry I	KUPH526	3
2	Toxicology I	KUPH629	3	25	Pharmacognosy II	KUPH622	3
2	Immunology	KUPH819	3	26	Parasitology	KUPH631	3
3	Pharmaceutic chemistry IV	KUPH826	2	27	Mycology	Kuph621	2
2	Biopharmaceutics and pharmacokinetics	KUPH948	2	28	Managing drug supply	KUPH732	2
3	Pharmacotherapy III	KUPH933	3	29	Pharmacotherapy I	KUPH733	3
3	Pharmaceutical quality control	KUPH935	3	30	Pharmaceutic chemistry III	KUPH726	3

تعداد کردیت	کود نمبر	نام مضمون	شماره	تعداد کردیت	کود نمبر	نام مضمون	شما ره
2	KUPH950	Industrial Pharmacy	31	3	KUPH725	Pharmaceutics IV	14
3	KUPH943	Phytotherapy	32	3	KUPH729	Toxicology II	15
5	KUPH1049	Monograph	33	3	KUPH833	Pharmacotherapy II	16
				3	Kuph830	Food control and analysis	17

پوهنځی فزیک

۱. معرفی پوهنځی

پوهنځی فزیک یگانه پوهنځی در افغانستان می‌باشد که برای انکشاف دانش فزیک و تخصص‌گرایی و توجه بیشتر به تحقیق و خلاقیت در افغانستان تأسیس گردیده است و با کادر متعهد و متخصص و ظرفیت‌های فزیک خود تلاش می‌کند تا مصدر خدمت برای جامعه گردد.

با ایجاد پوهنځی ساینس در سال ۱۳۲۱ دیپارتمنت فزیک نیز جهت تربیه متخصصین فزیک و معلمان فزیک برای مکاتب ثانوی ایجاد گردید و درین عرصه خدمات شایان را انجام داده است. هنوز هم، نیاز به متخصصین علم فزیک در ادارات وزارت‌خانه‌های مختلف افغانستان طور روزافزون، افزایش می‌یابد بنابر ایجابات زمان و ضرورت مبرم تربیه کادرها در رشته فزیک، تشکیل پوهنځی فزیک در چوکات پوهنتون کابل در سال ۱۳۹۳ منظور و در برج اسد ۱۳۹۵ پوهنځی فزیک عملاً شروع به فعالیت نمود و در چوکات این پوهنځی سه دیپارتمنت ذیل به فعالیت آغاز نمود:

- دیپارتمنت فزیک و الکترونیک
- دیپارتمنت فزیک نظری و عمومی
- دیپارتمنت فزیک هسته‌یی و اتمی

۲. اهداف

الف) دیدگاه

پوهنځی فزیک به حیث عضوی از جامعهٔ اکادمیک افغانستان می‌خواهد از طریق تدریس، تحقیق و عرضهٔ خدمات تحصیلی برای جامعه، کادرهای ورزیده را در حوزهٔ فزیک تربیه نماید و به صورت کمی و کیفی مصدر خدمت به جامعه گردد. تا به عنوان یک نهاد علمی و اکادمیک برتر در سطح کشور و منطقه شناخته شود.

ب) مأموریت

پوهنځی فزیک بر اساس نیاز بازار کار و تخصص‌گرایی از طریق تدریس، تحقیق و عرضهٔ خدمات مصروف تربیه کادرهای متخصص و مسلکی برای نهادهای مختلف آموزشی و تحقیقاتی می‌باشد.

ج) اهداف اساسی

1. علم آفرینی با تکیه بر تخصص‌گرایی؛
 2. آموزش و تربیهٔ کادرهای متخصص در بخش فزیک؛
 3. کار آفرینی با تکیه بر نظام تحصیلی مبتنی بر نتیجه؛
 4. رشد و پرورش استعدادها با تکیه بر میتود شاگرد محوری و
 5. نهادینه سازی تحقیق و ارایهٔ خدمات تحقیقی در زمینهٔ فزیک.
- قابل یادآوری است که با توجه به حجم زیاد مکلفیت‌ها و ارائهٔ خدمات بهتر پوهنځی تلاش می‌کند تا در بخش‌های اکادمیک و اداری، افراد شایسته و متخصص و متعهد را جذب نماید.

۳. توأمیت‌ها

پوهنځی فزیک در چوکات دیپارتمنت فزیک قبلاً با پوهنتون‌های جرمنی توأمیت‌های علمی شامل: تبادل استاد و محصل، تریننگ استادان و کارمندان تخنیک، تجهیز لابراتوارها و ورکشاپ‌ها و بازنگری و تعدیل و انکشاف نصاب تحصیلی پروتوکول‌هایی را عقد نموده است و از این جهت توانست شرایط را برای کسب اهداف مطلوب فراهم سازد. در حال حاضر ریاست پوهنځی از طریق ارتباطات مستقیم و غیرمستقیم تلاش دارد تا علاوه بر احیای پروتوکول‌های سابقه، توأمیت‌های جدید را با پوهنتون‌های کشور دوست، هند نیز برقرار نماید. پوهنځی فزیک تلاش می‌کند تا روابط علمی و اکادمیک را با نهادهای معتبر بین‌المللی مانند مرکز بین‌المللی فزیک نظری (ICTP)، مرکز تحقیقاتی اروپا (CERN) و اژانس بین‌المللی انرژی اتمی برقرار نماید و تا به حال در این عرصه دست آوردهایی هم داشته است. همچنین ریاست پوهنځی در نظر دارد با نهادهای داخلی ادارهٔ انرژی هستوی، اکادمی علوم و وزارت‌خانه‌های سکتوری (وزارت صنایع و تجارت، وزارت انرژی آب، وزارت صحت عامه، وزارت معادن و پترولیم و غیره)، جهت تکمیل و انجام پروژه‌های تحقیقاتی و تیننگ کادرهای تخنیک به صورت دوجانبه، پروتوکول‌هایی را عقد نماید.

در حال حاضر این پوهنځی با پوهنتون خصوصی ابن سینا و ادارهٔ انرژی هستوی افغانستان و پوهنځی انجنیری پوهنتون کابل توأمیت‌های علمی را امضا نموده است و تلاش می‌گردد تا برای انکشاف برنامه‌های خویش در بخش لیسانس و ماستری با نهادهای علمی خارجی و بین‌المللی نیز تفاهم‌نامه‌های همکاری‌های علمی و تخنیک امضا نماید.

لابراتوارها و تجهیزات آموزشی

- لابراتوار میخانیک
- لابراتوار برق و مقناطیس

- لابراتوار نور
- لابراتوار الکترونیک
- لابراتوار هسته

۴. دیپارتمنت‌ها

پوهنځی فزیک دارای سه دیپارتمنت ذیل می‌باشد:

۱. دیپارتمنت فزیک و الکترونیک

الف) معرفی

دیپارتمنت فزیک و الکترونیک در چوکات پوهنځی فزیک پوهنتون کابل، یکی از دیپارتمنت‌های تازه تأسیس می‌باشد و بر اساس نیاز جامعه در بخش‌های تحقیقات مخابرات و الکترونیک، مراکز علمی، وزارت خانه‌های مخابرات و تکنالوژی معلوماتی، وزارت صحت‌عامه، آب و انرژی و زراعت، این دیپارتمنت با کادر علمی مجرب در چوکات پوهنځی فزیک ایجاد گردید.

ب) اهداف

۱. دیدگاه

دیپارتمنت فزیک و الکترونیک تلاش می‌کند تا از طریق عرضه خدمات آموزشی (تدریس)، تحقیقی و راهنمایی و مشاوره و تطبیق پروژه‌ها برای جامعه، کادرهای ورزیده را در حوزه فزیک تربیه می‌نماید تا به صورت کمی و کیفی مصدر خدمت به جامعه گردد. تا به عنوان یک نهاد علمی و آکادمیک برتر در سطح کشور و منطقه شناخته شود.

۲. مأموریت

دیپارتمنت فزیک و الکترونیک بر اساس نیاز بازار کار و تخصص گرایی از طریق تدریس، تحقیق و عرضه خدمات مصروف تربیه کادرهای متخصص و مسلکی، برای نهادهای مختلف آموزشی و تحقیقاتی می‌باشد.

۳. اهداف اساسی

1. علم آفرینی با تکیه بر تخصص گرایی؛
2. آموزش و تربیه کادرهای متخصص در بخش فزیک؛
3. کار آفرینی با تکیه بر نظام تحصیلی مبتنی بر نتیجه؛
4. رشد و پرورش استعدادها با تکیه بر میتود شاگرد محوری و
5. نهادینه سازی تحقیق و ارائه خدمات تحقیقی در زمینه فزیک.

ج) توأمیت‌ها

دیپارتمنت فزیک و الکترونیک در حال حاضر کدام توأمیتی ندارد و در چوکات پوهنخی فزیک تفاهم نامه‌ها انجام می‌گردد، اما تلاش می‌گردد تا در آینده به صورت مستقلانه تفاهم نامه‌های با نهادهای علمی، تحقیقی و صنعتی به امضا برسد.

هـ) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت
۱	ویکتورنالیز	MA2301	4	۱۳	فزیک نیمه‌هادی‌ها	PHE4721	4
۲	میخانیک کلاسیک 1	PH2312	4	۱۴	سرکت‌های مجتمع IC	PHE4718	4
۳	کمپیوتر 1	CS2303	2	۱۵	لابراتوار الکترونیک 2	PHE4724	2
۴	احتمالات	MA2302	2	۱۶	کمپیوتر 5	CS4707	2
۵	میتودریاضی در فزیک 1	PH2409	3	۱۷	الکترونیک ارتباطات	PHE4815	4
۶	کمپیوتر 2	CS2404	2	۱۸	انرژی جدید و قابل تجدید	PHN4823	3
۷	فزیک اتمی	PH3511	3	۱۹	الکترونیک انالوگ و دیجیتال	PHE3619	4
۸	آلات نیمه‌هادی	PH3517	4	۲۰	سیگنال‌ها و سیستم‌ها	PHE3616	4
۹	تیوری الکترومقناطیس	PH353	4	۲۱	کوانتم میخانیک 1	PH3614	4
۱۰	تحلیل سرکت	PHE3512	3	۲۲	لابراتوار الکترونیک 1	PHE3620	2
۱۱	کمپیوتر 3	CS3505	2	۲۳	کمپیوتر 4	CS3606	2
۱۲	فزیک حالت جامد 1	PHE3614	4				

2. دیپارتمنت فزیک نظری و عمومی

الف) معرفی

دیپارتمنت فزیک نظری و عمومی در چوکات پوهنخی فزیک پوهنتون کابل، یکی از دیپارتمنت‌های تازه تأسیس می‌باشد و بر اساس نیاز جامعه در بخش‌های تحقیقات فزیک نظری، پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی، وزارت خانه‌های سکتوری و آموزشی، و غیره این دیپارتمنت با کادر علمی مجرب در چوکات پوهنخی فزیک ایجاد گردید.

ب) اهداف

دیپارتمنت فزیک نظری و عمومی تلاش می‌کند تا از طریق عرضه خدمات آموزشی (تدریس)، تحقیقی و راهنمایی و مشاوره و تطبیق پروژه‌ها برای جامعه، کادرهای ورزیده را در حوزه فزیک تربیه نماید و به صورت کمی و کیفی مصدر خدمت به جامعه گردد. تا به عنوان یک نهاد علمی و آکادمیک برتر در سطح کشور و منطقه شناخته شود.

۲. مأموریت

دیپارتمنت فزیک نظری و عمومی بر اساس نیاز بازار کار و تخصص گرایی از طریق تدریس، تحقیق و عرضه خدمات مصروف تربیه کادرهای متخصص و مسلکی برای نهادهای مختلف آموزشی و تحقیقاتی می‌باشد.

۳. اهداف اساسی

- علم آفرینی با تکیه بر تخصص گرایي؛
- آموزش و تربیه کادرهای متخصص در بخش فزیک؛
- کار آفرینی با تکیه بر نظام تحصیلی مبتنی بر نتیجه؛
- رشد و پرورش استعدادها با تکیه بر میتود شاگرد محوری و
- نهادینه سازی تحقیق و ارایه خدمات تحقیقی در زمینه فزیک.

ج) توأمیت‌ها

دیپارتمنت فزیک نظری و عمومی در حال حاضر کدام توأمیتی ندارد و در چوکات پوهنخی فزیک تفاهم‌نامه‌ها عقد می‌گردد، اما تلاش می‌گردد تا در آینده به صورت مستقلانه تفاهم‌نامه‌هایی با نهادهای علمی، تحقیقی و صنعتی به امضا برسد.

د) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید
۱	ویکتور انالیز	MA2301	4	۱۳	میخانیک کوانت 1	PTH3614	4
۲	نظریه توابع	MA2304	2	۱۴	تیوری الکترومقناطیسی	PHE3612	4
۳	کمپیوتر 1	CS2307	2	۱۵	فزیک اتومی	PHN3605	3
۴	احتمالات	MA2302	2	۱۶	تیوری خاص نسبیت	PHT 3619	4
۵	میتود ریاضی در فزیک 1	PH2405	3	۱۷	کمپیوتر 4	CS3610	2
۶	کمپیوتر 2	CS2408	2	۱۸	میخانیک کوانت 2	PHT4715	4
۷	معادلات تفاضلی	MA2403	3	۱۹	فزیک هسته‌یی	PHN4706	4
۸	فزیک احصائیوی	PH2408	3	۲۰	فزیک ذرات	PHE4722	4
۹	میخانیک کلاسیک 2	PTH2413	4	۲۱	کمپیوتر 5	CS4711	2
۱۰	میتود ریاضی در فزیک 2	PH3506	4	۲۲	فزیک جامدات	PHE4814	4
۱۱	کمپیوتر 3	CS3509	2	۲۳	کمپیوتر 6	CS4824	2
۱۲	آلات نیمه‌هادی	PH2317	4	۲۴	فزیک لیزر	PHE4823	2

3. دیپارتمنت فزیک هسته‌یی واتومی

الف) معرفی

دیپارتمنت فزیک هسته‌یی و اتومی در چوکات پوهنخی فزیک پوهنتون کابل، یکی از دیپارتمنت‌های تازه تأسیس پوهنخی فزیک می‌باشد و بر اساس نیاز جامعه در بخش‌های تحقیقات صلح آمیز هسته‌یی و انرژی، نهادها، پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی، وزارت‌خانه‌های سکتوری صحت و انرژی و زراعت، صنایع و معدن و مخابرات، اداره انرژی هستوی و غیره، این دیپارتمنت با کادر علمی مجرب در چوکات پوهنخی فزیک ایجاد گردید.

ب) اهداف

۱. دیدگاه

دیپارتمنت فزیک هسته‌یی و اتمومی تلاش می‌کند تا از طریق عرضه خدمات آموزشی (تدریس)، تحقیقی و راهنمایی و مشاوره و تطبیق پروژه‌ها برای جامعه، کادرهای ورزیده را در حوزه فزیک تربیه و به صورت کمی و کیفی مصدر خدمت به جامعه گردد. تا به عنوان یک نهاد علمی و آکادمیک برتر در سطح کشور و منطقه شناخته شود.

۲. مأموریت

دیپارتمنت فزیک هسته‌یی و اتمومی بر اساس نیاز بازار کار و تخصص گرایی از طریق تدریس، تحقیق و عرضه خدمات مصروف تربیه کادرهای متخصص و مسلکی برای نهادهای مختلف آموزشی و تحقیقاتی می‌باشد.

۳. اهداف اساسی

- علم آفرینی با تکیه بر تخصص گرایی؛
- آموزش و تربیه کادرهای متخصص در بخش فزیک؛
- کار آفرینی با تکیه بر نظام تحصیلی مبتنی بر نتیجه؛
- رشد و پرورش استعدادها با تکیه بر میتود شاگرد محوری و
- نهادینه سازی تحقیق و ارایه خدمات تحقیقی در زمینه فزیک.

ج) توأمیت

دیپارتمنت فزیک هسته‌یی و اتمومی در حال حاضر کدام توأمیتی مستقل ندارد و در چوکات پوهنخی فزیک تفاهم‌نامه‌ها عقد می‌گردد، اما تلاش می‌گردد تا در آینده به صورت مستقلانه تفاهم‌نامه‌هایی با نهادهای علمی، تحقیقی و صنعتی به امضا برسد.

هـ) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کزیدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کزیدت
۱	میتوده‌های ریاضی در فزیک ۱	MA.AP.0419	4	۱۴	پروگرام افیس	CS.IT.0244	3
۲	میتوده‌های ریاضی در فزیک ۲	MA.AP.0619	4	۱۵	C++ پروگرامینگ	CS.IT.0530	4
۳	حرارت و ترمودینامیک	---.0320	4	۱۶	الات نیمه هادی	---.0631	4
۴	لابراتوار اساسات فزیک	---.0321	2	۱۷	تیوری الکترومقناطیس	---.0732	4
۵	اوپتیک موجی	---.0422	4	۱۸	فزیک اتمومی	---.0533	4
۶	لابراتوار برق	---.0423	2	۱۹	فزیک هسته ای	---.0634	4
۷	میکانیک کلاسیک	---.0511	4	۲۰	لابراتوار الکترونیک	---.0735	2
۸	میکانیک نسبیتی	---.0748	4	۲۱	میکانیک کوانتم ۲	---.0828	4
۹	لابراتوار نور موجی	---.0625	2	۲۲	الکترونیک انالوگ و دیجیتال	---.0745	4
۱۰	تخنیکهای محاسباتی عددی	MA.AP.0526	4	۲۳	فزیک احصائیوی	---.0837	4
۱۱	فزیک حالت جامد	---.0827	4	۲۴	لابراتوار فزیک هسته ای	---.0738	2
۱۲	میکانیک کوانتم ۱	---.0628	4				

۵. برنامه ماستری فزیک هسته‌یی اتومی

الف) معرفی

پوهنځی فزیک پروگرام ماستری خویش را در رشته فزیک هسته‌یی و اتوم در سال ۱۳۹۸ تثبیت و در سال ۱۳۹۹ تدویر و فعالیت خود را آغاز نمود. این پروگرام از حیث کیفیت و کمیت در افغانستان بینظیر است و می‌تواند در سطح منطقه مطرح باشد. نظام تحصیلی بروز و کدر متخصص و متعهد همراه با امکانات داخلی و خارجی می‌تواند این برنامه را در حد بالا از معیارهای جهانی قرار دهد.

ب) اهداف

علم آفرینی، توسعه آموزش و انکشاف فراگیر دانش هسته‌یی در سطح ملی، بالا بردن مهارت تحقیق دانش هسته‌یی در سطح منطقه و جهان ارائه خدمات تحصیلی، تحقیقی، مشاوره در تطبیق پروژه‌های تحقیقی ملی جهت انکشاف متوازن زیربناها، ارتقا کادر علمی و سهم‌گیری در تولید علم برای بومی سازی علم فزیک هسته‌ای.

1. دیدگاه

علم آفرینی، توسعه آموزش و انکشاف فراگیر دانش هسته‌یی در سطح ملی، بالا بردن مهارت تحقیق دانش هسته‌یی در سطح منطقه و جهان.

2. مأموریت

-ارایه خدمات تحصیلی، تحقیقی، مشاوره در تطبیق پروژه‌های تحقیقی ملی جهت انکشاف متوازن زیربناها. --
ارتقای کادر علمی و سهم‌گیری در تولید علم برای بومی سازی علم فزیک هسته‌یی.

هـ) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدیت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدیت
۱	فزیک هسته ای پیشرفته	Phmn101	4	۳	فزیک نوترون و راکتورهای هسته ای	Phmn308	4
۲	میخانیک کوانتم پیش رفته	Phmn102	4	۴	رادیو ایزوتوپها	Phmn309	3
3	میخانیک احصائیوی پیش رفته	Phmn103	3		لابراتوار هسته ای پیش رفته	Phmn310	2
4	الکترو دینامیک	Phmn204	3		روش تحقیق	Phmn411	3
5	ریاضی در فزیک پیش رفته	Phmn205	4		تزیس ماستری	Phmn412	8
6	فزیک اتومی و مالیکولی	Phmn206	4		کمپیوتر (اختصاصی)	Phmn413	3
7	دیتکتورهای تشعشعات هسته ای	Phmn307	3				

پوهنځی کمپیوتر ساینس

۱. معرفی پوهنځی

پوهنځی کمپیوتر ساینس در سال 1388 به حیث یک پوهنځی مستقل در چوکات پوهنتون کابل، نظر به پلان استراتژیک قبلی وزارت تحصیلات عالی به منظور تربیه کادری مسلکی در رشته کمپیوتر ساینس مطابق مقتضیات عصر و زمان، غنمندی کمپیوتر ساینس و یک زیربنای خوب برای تحصیلات بلندتر از لیسانس تأسیس شد. این پوهنځی در اثر ارتقاء دیپارتمنت کمپیوتر ساینس به پوهنځی ساینس که در سال 1376 ایجاد گردیده بود، به وجود آمد. مدت تحصیل در این پوهنځی هشت سمستر می باشد که در چهار سمستر دوسال اول، دروس عمومی و در چهار سمستر دوسال آخر، دروس اختصاصی در سه رشته (انجینری نرم افزار، تکنالوژی معلوماتی، سیستم های معلوماتی) تدریس می شود.

تعمیر جدید این پوهنځی به کمک کشور جاپان اعمار گردیده است. این تعمیر که در سه طبقه اعمار گردیده است؛ در سال 1394 افتتاح شد و مورد بهره برداری قرار گرفت. تعمیر دارای صنوف درسی، لابراتوارها، کتابخانه و اتاق کنفرانس، اتاق های اداری و اتاق های استادان می باشد.

2. اهداف پوهنځی

هدف عمده و اساسی پوهنځی کمپیوتر ساینس، تربیه کادری و اشخاص مسلکی در بخش تولید نرم افزارهای کمپیوتر، انجینری، مدیریت و امنیت شبکه های کمپیوتری و مدیریت سیستم های معلوماتی می باشد. اهداف آموزشی این پوهنځی در نقاط ذیل خلاصه شده می تواند:

- فهم تیوری‌های اساسی و مسلکی در بخش‌های مختلف علوم کامپیوتری و توانایی فارغان این رشته در تطبیق و عملی نمودن این تیوری‌ها با استفاده از وسایل و تکنیک‌های مؤثر برای تشخیص، دیزاین، تطبیق و محافظت سیستم‌های مختلف کامپیوتری.
- داشتن قدرت تحلیل و ارزیابی مسائل، و تعیین نمودن راه‌های حل مؤثر در وقت معین و داشتن مهارت‌های ارتباط با دیگران به شکل شفاهی و تحریری و توانایی کار در پروژه‌های فردی و گروهی برای دیزاین سیستم‌های مختلف کامپیوتری و تکنالوژی معلوماتی.
- توانایی برداشت مسؤلیت‌های مسلکی و تخصصی، قانونی، اجتماعی، و اخلاقی در اثنا استفاده از کامپیوتر و سیستم‌های مختلف کامپیوتری جهت جلوگیری از ضررهای ناشی از آن، و ایجاد تشریک مساعی با بخش‌های مختلف جامعه بشری، و پنداشتن تکنالوژی به حیث هدف نه بلکه وسیله، و در خدمت قراردادن تکنالوژی و سیستم‌های کامپیوتری جهت رفاه عامه.

الف) دیدگاه

- هدف ما از ایجاد پوهنخی کامپیوتر ساینس، ساختن یک مرکز عالی برای مطالعات علمی و تحقیق است. بنا بر این تأسیس یک نهاد معتبر علمی در سطح ملی، منطقوی و بین‌المللی، نه تنها کیفیت آموزش علوم کامپیوتری را در چهارچوب یک نصاب معیاری آماده می‌سازد، بلکه مؤثرترین راه حل‌ها را در راستای برطرف نمودن نیازمندی‌های کشور آماده می‌نماید. اهداف و مقاصد ایجاد پوهنخی کامپیوتر ساینس قرار ذیل می‌باشد:
- ایجاد پوهنخی کامپیوتر ساینس به عنوان یک نهاد عالی آموزشی، علمی و تحقیقی.
 - تأسیس یک مرکز معتبر علمی در سطح ملی، منطقوی و بین‌المللی برای آماده‌سازی آموزش کامپیوتر، بر مبنای معیارات قبول شده، در چهارچوب یک نصاب ستندرد و معیاری.
 - ارتقا و ترویج نمودن تحقیق میان رشته‌یی و فعالیت‌های نوآورانه در میان متخصصان مسلکی و سهمین شدن در شگوفایی اقتصاد افغانستان و حفظ و تداوم آن.
 - سهمین شدن در تحقیقات علمی بین‌المللی و همچنان سهم فعال در تولید دانش کامپیوتر ساینس، و ترویج تحقیق و نوآوری در میان دانشمندان کامپیوتر در کشور و منطقه.

ب) مأموریت

مأموریت پوهنخی با توجه به مولفه‌های ذیل می‌باشد:

- تقدیم نمودن فارغان کامپیوتر ساینس با کیفیت بلند علمی به درجات لیسانس، ماستر و داکتر که بتوانند به عنوان محققان، آموزگاران، آموزندگان همیشگی و کارآفرینان با ارزش‌های عالی اخلاقی در راستای ارتقا و بهبود کیفیت زندگی مردم در جامعه مصدر خدمت شوند.
- تقدیم نمودن فارغانی که بتوانند مهارت‌ها و نیازمندی‌ها را در سطح محلی، منطقوی و بین‌المللی تجربه و تشخیص نمایند و به اساس رقابت آزاد و معیاری با در نظر داشت نیازمندی‌های محلی و چشم انداز آینده، کار و فعالیت نمایند.

- تلاش در راستای استقلالیت و خودکفایی مالی پوهنخی کامپیوتر ساینس.

ج) اهداف اساسی

از آنجایی که کامپیوتر ساینس یک علم جدید بوده و به صورت مداوم در حال رشد و انکشاف است ایجاب می‌نماید تا دانش آموزان این علم را در مؤسسات تحصیلی با دست آوردهای نو وقتاً فوقتاً آشنا ساخته و در کسب مهارت‌های لازمه زمان ایشانرا یاری رسانیم تا بعد از فراغت نیاز مندی‌های داخلی را رفع و مصدر خدمت به هموطنان خویش گردند. از همین رو نصاب درسی پوهنخی نظر به مقتضیات عصر و زمان موازی به انکشاف کامپیوتر ساینس و نیازمندی‌های کشور عزیز و منطقه همواره بازنگری می‌گردد.

به اساس مطالعه عمیق و بررسی دقیق اطلاعات جمع آوری شده و دسته بندی شده پیرامون نیاز مندی‌های مؤسسات دولتی و خصوصی، نهاد‌های تحصیلات عالی دولتی و خصوصی، شبکه‌های مخابراتی دولتی و خصوصی، شرکت‌های تجاری و امور دفتری به این نتیجه رسیدیم که نصاب درسی پوهنخی نیازمندی‌های کنونی کشور را کاملاً مرفوع ساخته نمی‌تواند و ایجاب می‌نماید تا چنان تغییرات مقتضی در نصاب درسی و محتوای آن وارد شود که جوابگوی خواست‌ها و نیازمندی‌های کشور باشد.

۳. توأمیت

تفاهم‌نامه‌های متعددی در راستای همکاری‌های دوجانبه با پوهنتون‌ها و نهاد‌های تحصیلی داخلی و خارجی به امضاء رسیده اند. که از آن جمله به تفاهم‌نامه‌های ذیل می‌توان اشاره نمود:

- تفاهم‌نامه همکاری پوهنتون کیپ تاون افریقای جنوبی با پوهنخی کامپیوترساینس.
- تفاهم‌نامه همکاری پوهنتون تالین کشور استونیا با پوهنخی کامپیوترساینس.
- تفاهم‌نامه همکاری پوهنتون دهلی کشور هندوستان با پوهنخی کامپیوترساینس.

۴. دیپارتمنت‌ها

پوهنخی کامپیوتر ساینس دارای ۴ دیپارتمنت است. از جمله چهار دیپارتمنت سه (دیپارتمنت انجینری نرم‌افزار، دیپارتمنت تکنالوژی معلوماتی، و دیپارتمنت سیستم‌های معلوماتی) آن فارغ‌ده می‌باشد و محصلان را در بخش‌های مختلف مربوطه تربیه می‌نماید. دیپارتمنت چهارمی (دیپارتمنت کامپیوترساینس) به صورت مستقل محصل ندارد، اما سهم فعال در مضامین عمومی دوسال اول دارد و پروگرام‌های از قبل تهیه شده و موجود در مارکیت را به حیث مضامین کمکی به پوهنخی‌های پوهنتون کابل تدریس می‌نماید.

۱. دیپارتمنت انجینری نرم‌افزار

الف) معرفی

در این شکی نیست که کامپیوتر و پروگرام‌های آن، فواید زیاد دارد و هیچ‌کس از فواید آن چشم پوشی کرده نمی‌تواند. از همین سبب امروز کامپیوتر و پروگرام‌های آن در تمام بخش‌های زنده گی انسان‌ها به صورت وسیع

رایج گردیده است و استفاده آن روز به روز بیشتر می شود. در کشور عزیز ما نیز در ادارات دولتی و غیردولتی از کمپیوتر و پروگرام های آن استفاده می شود. قسمتی از این پروگرام ها شکل عمومی دارد و در سرتاسر دنیا استفاده می شود و توسط شرکت های مشهور دنیا ساخته می شود. ولی بعضی پروگرام های خاص که ادارات دولتی و غیردولتی به آن ضرورت دارد بهتر است تا در داخل یک کشور تولید شود. این پروگرام های خاص وقتی که در داخل تولید شود می تواند به لسان های محلی باشد، ضرورت واقعی هر دفتر را در نظر گرفته می تواند، و همچنین در آینده به آسانی و مصرف کم به روز (Update) شده می تواند. در کشور عزیز ما هنوز

این پروگرام های خاص بیشتر از خارج به مصرف زیاد آورده می شود. بنابراین ضرورت احساس می شود تا اشخاص مسلکی در زمینه ایجاد نرم افزارهای کمپیوتر تربیه گردند. همچنین در پلان استراتژیک وزارت تحصیلات عالی به استفاده نرم افزارها جهت سهولت بخشیدن امور اشاره گردیده است. در شرایط فعلی چون این نرم افزارها از شرکت های خارجی خریداری شده است و اکثراً با مشکلات زیاد روبرو می باشد. درک ضروریات افغانستان، همچنین استفاده و نگهداری از نرم افزارها، ضرورت به اشخاص مسلکی دارد که در درازمدت نمی توان از لحاظ مالی و امنیتی به شرکت های خارجی اتکا کرد. از طرف دیگر تولید نرم افزارها یک نوع صنعت است که به فابریکه و مواد خام ضرورت ندارد. برای تولید یک نرم افزار به کمپیوتر، لسان پروگرام نویسی و دانش مسلکی ضرورت است. ما برای این کار به اشخاص مسلکی ضرورت داریم که با لسان های پروگرام نویسی و تخنیک ها و میتودهای ساختن و انکشاف نرم افزارها آشنا باشند. اگر ما اشخاص مسلکی را در این بخش داشته باشیم؛ می توانیم این نرم افزارها را در داخل کشور تولید نماییم و آهسته آهسته به یک صنعت بدون مصرف مواد خام برای کشور عزیز ما تبدیل شود.

به این لحاظ دیپارتمنت انجینری نرم افزار (Software Engineering) در پوهنخی کمپیوترساینس تأسیس گردیده است تا اشخاص مسلکی را در ساحات ایجاد، نگهداری، و جدیدسازی نرم افزارها، مطابق به نیازهای زمانی، تربیه نماید و به جامعه تقدیم نماید. تعداد اعضای کادر علمی این دیپارتمنت به هشت نفر استاد می رسد که دوتن آن دارای درجه داکترا و شش تن دارای درجه تحصیلی ماستری، در رشته انجینری نرم افزار می باشند. دیپارتمنت تلاش می نماید تا تمام اعضای کادر علمی آن، به اخذ درجه تحصیلی داکترا نایل آیند. اعضای کادر علمی این دیپارتمنت در پهلوی تدریس، تحقیق، تألیف و ترجمه، مسؤولیت انکشاف و نوآوری نصاب درسی را نیز به عهده دارند.

ب) اهداف

هدف اساسی دیپارتمنت انجینری نرم افزار، تربیه اشخاص مسلکی و کادرها در بخش تولید، انکشاف، و نگهداری نرم افزارهای کمپیوتر است. بدون نرم افزارها، کمپیوتر هیچ کاری را انجام داده نمی تواند که از همین سبب انجینری نرم افزار یک بخش مهم و اساسی در علوم کمپیوتری پنداشته می شود.

بنابر آن تمرکز نصاب درسی دیپارتمنت انجینیری نرم‌افزار بالای تولید نرم‌افزارها است. در این نصاب درسی تمام مراحل نرم‌افزارها، از قبیل تهیه، امتحان، به کار گرفتن و تخنیک‌های به‌ترسازی نرم‌افزارها، شامل است. برای این که نرم‌افزارهای کمپیوتر با معیارهای امروزی مطابقت داشته باشد، و از طرف دیگر جوابگوی ضرورت مارکیت باشد، در تهیه آن هم از وسایل و هم از تخنیک‌ها استفاده می‌شود. از همین سبب مضامین مسلکی که در نصاب درسی این دیپارتمنت گنجانیده شده است دربرگیرنده آموزش لسان‌های پروگرام نویسی به حیث و سیله کار، و آموزش روش‌ها و تخنیک‌هایی که برای تهیه نرم‌افزارهای پیچیده امروزی ضرورت است؛ به حیث میتود و روش کار، در نظر گرفته شده است. همچنین تخنیک‌های کنترل کیفیت نرم‌افزارها و استفاده از وسایل و ابزار، جهت تهیه نرم‌افزارهایی که دارای میکانیزم امنیتی باشد؛ شامل این نصاب درسی است.

هدف اساسی هر رشته و مسلک این است تا فارغان همان رشته، از لحاظ ذهنی و مسلکی آماده خدمت به وطن، مردم و بشریت باشند. از همین سبب در هر نصاب درسی، آماده ساختن فارغین از لحاظ ذهنی و مسلکی در اولویت قرار دارد. نصاب درسی دیپارتمنت انجینیری نرم‌افزار با پیروی از همین اصل شامل مضامین پوهنتون شمول، اساسی و اختصاصی می‌باشد.

در تهیه نصاب درسی دیپارتمنت انجینیری نرم‌افزار، استادان این دیپارتمنت سهم فعال گرفته است و حالت فعلی این نصاب درسی نتیجه زحمات استادان این دیپارتمنت می‌باشد. در این نصاب درسی اهمیت بیشتر به تهیه سیستماتیک نرم‌افزارها داده شده است.

چون تهیه نرم‌افزارهای پیچیده امروزی یک پروسه مغلق و طولانی می‌باشد و ضرورت به تحلیل، دیزاین، پروگرام نویسی، امتحان نمودن، کنترل کیفیت، تخمین مصرف و محاسبه، و نرم‌افزار به منابع سیستم را دارد. روی همین ملحوظات متذکره این دیپارتمنت به نام انجینیری نرم‌افزار یاد می‌شود.

۱. دیدگاه

دیپارتمنت انجینیری نرم‌افزار مصمم است تا به حیث یک نهاد علمی معتبر، اکادمیک و تحقیقاتی در رشته تولید سافت ویرهای کمپیوتر و تربیه کادرهای متعهد و متخصص به سطح کشور پیشتاز باشد.

۲. مأموریت

دیپارتمنت انجینیری نرم‌افزار جهت رسیدن به دیدگاه خویش، در خصوص تربیه کادرهای علمی و متعهد در علوم و دانش تولید سافت ویرهای کمپیوتر مأموریت‌های ذیل را داراست:

- تدریس تیوری‌های اساسی و مسلکی و تطبیق این تیوری‌ها با استفاده از میتودها و تخنیک‌های مؤثر برای تربیه کادرها و اشخاص مسلکی در بخش تولید سافت ویرهای کمپیوتر که قدرت تخنیکی، ذهنی، و عملی را در تحلیل و حل مشکلات توسط کمپیوتر را داشته باشند.
- مهیا ساختن یک محیط آموزشی برای تربیه کادرهای متخصص که توانائی برداشت مسؤولیت‌های مسلکی، قانونی، اجتماعی، و اخلاقی در اثنای استفاده از کمپیوتر و سیستم‌های مختلف کمپیوتری جهت جلوگیری

از ضررهای ناشی از آن، و ایجاد تشریک مساعی با بخش‌های مختلف جامعه بشری، و در خدمت قراردادن تکنالوژی و سیستم‌های کمپیوتری جهت رفاه عامه را داشته باشند.

- انجام تحقیقات علمی در بخش تولید سافت‌ویرهای کمپیوتر به هدف رشد علمی و اقتصادی کشور و جامعه.

۳. اهداف اساسی

پیشرفت و استفاده وسیع از نرم‌افزارهای کمپیوتر به اهمیت پروسه ایجاد نرم‌افزارها دلالت می‌کند. خصوصاً کشور مانند افغانستان که در حال رشد است؛ و استفاده کمپیوتر و نرم‌افزارهای کمپیوتر روزه‌روز بیشتر می‌شود. تولید نرم‌افزارهای کمپیوتر یک صنعت است که بدون استفاده از موادخام زمینه کار را در کشور توسعه می‌دهد و اقتصاد ضعیف کشور را کمک کرده می‌تواند.

پس بدون شک ضرورت است تا در رشته‌تهیه نرم‌افزارها اشخاص مسلکی تربیه گردند تا نیاز جامعه را در این قسمت مرفوع کرده بتوانند. اکنون تعدادی از نرم‌افزارهای خاص که مورد نیاز ادارات دولتی و غیردولتی است به مصرف زیاد از خارج آورده می‌شود. در اینجا قابل یاد آوری است که مصرف نرم‌افزارهای کمپیوتر به مراتب بیشتر از خود کمپیوتر است. قیمت بعضی نرم‌افزارها تا میلیون‌ها دالر می‌رسد. فلهمذا ضرورت مبرم است تا نصاب درسی رشته انجینیری نرم‌افزار تهیه گردد و مطابق آن به تدریس این رشته پرداخته شود.

نصاب درسی دیپارتمنت انجینیری نرم‌افزار مطابق به ضرورت کشور و ساحات کاری مارکیت، تهیه و ترتیب گردیده است. در انتخاب هر مضمون این نصاب درسی ضرورت واقعی محصلان به آن در نظر گرفته شده است. مشاهده نصاب درسی بعضی پوهنتون‌های بین المللی، گرفتن نظریات استادان پوهنتون‌های بین المللی، نظریات فارغان کمپیوتر ساینس، محصلان ماستری کمپیوتر ساینس، برای تشخیص این نیازمندی‌ها در نظر گرفته شده است.

ج) توأمیت‌ها

دیپارتمنت انجینیری نرم‌افزار به شکل جداگانه و مستقل دارای توأمیت نمی باشد اما جزء توأمیت‌های پوهنخی کمپیوتر ساینس می باشد.

د) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

این دیپارتمنت دارای یک لابراتوار مجهز برای عملی ساختن دروس عملی می‌باشد.

ه) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کزیدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کزیدت
۱	پروگرام نویسی شی‌گرا	CS311	۴	۱۲	تحلیل و دیزاین الگوریتم	CS611	۴
۲	اساسات انجینیری نرم‌افزار	CS411	۴	۱۳	دیزاین و انکشاف ویب ۲	CS612	۳
۳	ساختار معلومات اولیه	CS511	۴	۱۴	ماشین‌لرنینگ	CS613	۴

۴	CS614	تحلیل و دیزاین سیستم	۱۵	۴	CS512	انکشاف برنامه‌های دیسک‌تاپ	۴
۴	CS615	محاسبات ابری	۱۶	۴	CS513	ذکاوت مصنوعی	۵
۵	CS811	پروژه و سیمینار	۱۷	۳	CS514	دیزاین و انکشاف وب ۱	۶
۲	CS812	امنیت سافت‌ویرها	۱۸	۵	CS711	تحقیق و پروژه	۷
۴	CS813	اطمننان از کیفیت سافت‌ویرها	۱۹	۴	CS712	مدیریت پروژه‌های نرم‌افزار	۸
۳	CS814	پروگرام‌نویسی موبایل ۲	۲۰	۳	CS713	انکشاف شامل وب	۹
۳	CS815	اختیاری ۲	۲۱	۳	CS714	پروگرام نویسی موبایل ۱	۱۰
				۳	CS715	اختیاری ۱	۱۱

۲. دیپارتمنت تکنالوژی معلوماتی

الف) معرفی

پیشرفت‌هایی که در بیست و پنج سال گذشته صورت گرفته، باعث شده است که تقاضا برای اشخاص مسلکی در علم کمپیوتر بیشتر شود. در نتیجه ضرورت احساس شده است که یک پروگرام آکادمیک مشخص برای رشته تکنالوژی معلوماتی باید در نظر گرفته شود. رشد چشمگیر در این عرصه، باعث گردیده است که اشخاص مسلکی در رشته تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی تربیه شوند. این رشد سریع توسط پیشرفت‌های تکنالوژیکی در شبکه‌های کمپیوتری، شبکه‌های بیسیم، محیط گرافیکی برای استفاده کننده گان انترنت، صفحات وب و پروگرام‌های تطبیقی بوجود آمده است. در حالی که پروگرام‌های آموزشی مانند انجینری کمپیوتر و کمپیوتر ساینس جواب‌گوی این روش‌های جدید هستند، اما عمل کرد آن در عرصه‌های متذکره بشکل کند می‌باشد. در نتیجه استخدام کنندگان متوجه این مشکل شدند و تقاضا نمودند که فارغان این رشته نمی‌توانند بطور مستقیم، نیازمندی‌های ایشان را مرفوع سازند، بناً باید رشته‌های جدید بوجود آید تا جوابگوی این تقاضا باشد. بطور مثال بسیاری از پروگرام‌های درسی در رشته کمپیوتر ساینس و انجینری کمپیوتر در موارد آموزش مهارت‌های عملی در بخش‌های اداره سیستم، اداره شبکه‌ها به طور مشخص و عملی تمرکز نمی‌کند، در حالی که این یک ضرورت در اکثریت ادارات می‌باشد تا این اشخاص این توانایی را داشته باشند که زیربناهای تکنالوژی معلوماتی را اداره نمایند. در عین حال مهارت‌های لازم در بخش انکشاف صفحات وب و فرصت‌های دیگری که در انترنت موجود است، مورد بحث قرار نمی‌گیرد. و حتی به دلیل بیشتر تیوری بودن موضوعات و تأکید بیشتر در پروگرام‌های تیوریتیک کمپیوتر ساینس، فارغان این رشته، معلومات کافی در مورد شیوه‌های کاری مؤسسات ندارند و نمی‌توانند که از دیدگاه استفاده کننده و تجارتي، از پشتیبانی لازم برخوردار باشند. امروز تشکیلات اقتصادی و شرکت‌های بزرگ، متوسط و کوچک بالای زیربناهای تکنالوژی معلوماتی و امنیت معلومات خویش بسیار زیاد وابستگی دارند و علاقمند استند تا این زیربناها بیشتر تقویت گردد. تهیه شبکه‌های قابل اعتماد و محفوظ برای همجو مؤسسات یک فکتور اساسی در موفقیت تجارت ایشان بشمار می‌رود.

با در نظر داشت تمام موارد فوق دیپارتمنت تکنالوژی معلوماتی در چوکات پوهنخی کمپیوتر ساینس در سال 2008 منیحت یکی از دیپارتمنت‌های کلیدی و اساسی ایجاد گردید. مأموریت این دیپارتمنت تهیه تحصیلات

عالی قوی و معیاری برای محصلان علاقمند این رشته می‌باشد، تا ایشان بتوانند بطور موفقانه راه حل‌های مناسب را با استفاده از دانش مسلکی، مهارت‌های تحلیلی و ضروریات ادارات تهیه و تطبیق نمایند. در عین حال این دیپارتمنت سعی و کوشش دارد تا همکاری‌های اکادمیک را با پوهنتون‌های بین‌المللی، شرکت‌های بین‌المللی جهت بهبود و معیاری ساختن پروگرام درسی، ایجاد و تقویت نماید. پروگرام درسی این دیپارتمنت طوری طراحی گردیده است که جوابگوی نیازمندی‌های امروزی و آینده افغانستان می‌باشد.

ب) اهداف آموزشی

هدف عمده این دیپارتمنت، تربیه کدرهای مسلکی در رشته تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی می‌باشد. پروگرام درسی این دیپارتمنت نیز بالای همین هدف تمرکز نموده است و محور اصلی طراحی پروگرام درسی در مطابقت به همین هدف است. اشخاصی که از این دیپارتمنت فارغ می‌شوند، می‌توانند بحیث اشخاص مسلکی و متخصصین در مؤسسات مختلف به حیث مدیران سیستم، مدیران شبکه، انجنیران شبکه، متخصصین شبکه، مهندسین شبکه، متخصصین امنیتی شبکه، مسؤولین دیپارتمنت‌های تکنالوژی معلوماتی، مشاورین تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی، ایفای وظیفه نمایند.

۱. دیدگاه

- ایجاد یک شهرت عالی در سطح ملی، منطقوی و بین‌المللی با ارایه آموزش با کیفیت، مؤثر و کارآمد بر اساس نصاب درسی تکنالوژی معلوماتی و استانداردهای قابل قبول.
- تولید فارغ‌التحصیلانی که می‌توانند با توجه به نیازهای محلی و دیدگاه‌های آینده‌نگر تکنالوژی معلوماتی، مهارت‌ها و الزامات مسلکی تکنالوژی معلوماتی در سطح ملی و منطقوی را براساس نصاب درسی تکنالوژی معلوماتی استاندارد برآورده سازند.
- تبدیل شدن به بخشی از مجامع تحقیق جهانی و مشارکت فعال در کمپیوترساینس و ترویج تحقیق و نوآوری در بین دانشمندان کمپیوتر افغانستان.

۲. مأموریت

- فارغ نمودن محصلان دارای مهارت بالا بر اساس معیارهای استاندارد آموزش تکنالوژی معلوماتی و نصاب درسی کاملاً پذیرفته شده (ACM / IEEE IT2017) و رهنمودهای مسلکی موفق با توجه به نیازها و بازار کار افغانستان.
- فراهم کردن یک محیط یادگیری که به محصلان کمک کند تا مهارت‌های مسلکی، تحقیقی، رهبری، حل مسئله، یادگیری مداوم و مهارت‌های کارآفرینی را بیاموزند.
- تولید فارغ‌التحصیلان، در زمینه تکنالوژی معلوماتی با مهارت‌های لازم مسلکی که می‌تواند راه حل‌ها و زیرساخت‌های تکنالوژیکی را ارائه نماید، همچنان برنامه‌ریزی، طراحی، ساخت، توسعه، مدیریت،

- نگهداری و ایمن‌سازی کند و می‌تواند به افغانستان در ساختن سیستم‌های شفاف، قابل اعتماد، قوی، پایدار و مقرون به صرفه، کمک نماید.
- ارائه علوم نظری و عملی تکنالوژی معلوماتی که می‌تواند مشارکت فارغان را با به کارگیری علم خود، در پروژه‌های تحقیقاتی بین رشته‌یی، برای منافع افغانستان، با توجه به تأثیرات اجتماعی و اخلاق تکنالوژی معلوماتی، حمایت و تضمین کند.
 - آموزش محصلان برای ترکیب تکنالوژی‌های جدید به منظور بهبود تجربه کاربری و افزایش تولید.
 - شگوف کردن محصلان با استفاده از جدیدترین تکنالوژی‌ها و ابزارهای نوظهور از نظر سخت افزاری، نرم‌افزاری و مجازی سازی برای حل مشکلات پیچیده.
 - تولید کارشناسان تکنالوژی معلوماتی برای بازارکار افغانستان، و رفع وابستگی به کارشناسان خارجی.
 - آموزش فارغ‌التحصیلانی که قادر به انجام تجزیه و تحلیل دیتا و سیستم، مستندسازی و طراحی سیستم‌های تکنالوژی معلوماتی باشند.
 - تولید فارغ‌التحصیلانی که قادر به آغاز برنامه‌ریزی، اجرا، ارزیابی و انجام کامل پروژه‌های تکنالوژی معلوماتی باشند.
 - ایجاد بستر لازم برای فارغ‌التحصیلان، تا تحصیلات عالی خود را در زمینه تکنالوژی معلوماتی در مؤسسات داخلی و بین‌المللی ادامه دهند.

۳. اهداف اساسی

- پروگرام درسی دیپارتمنت تکنالوژی معلوماتی با در نظر داشت سروی‌هایی که توسط بعضی مؤسسات انجام یافته است، عیار گردیده است و ضروریات کنونی و چندسال آینده کشور را برای متخصصین، در همین رشته در نظر گرفته است. بنام دیپارتمنت تکنالوژی معلوماتی با در نظر داشت اهداف اکادمیک خود دیپارتمنت، پوهنخی کمپیوتر ساینس، پوهنتون کابل و وزارت تحصیلات عالی، وزرات مخابرات و تکنالوژی معلوماتی، پروگرام درسی خویش را طرح و دیزاین نموده است تا تمام ضروریات کشور را تا حد امکان، مد نظر گیرد.
- تجارب و مطالعات از دیگر ممالک جهان نشان می‌دهد که ضرورت به اشخاص مسلکی در رشته تکنالوژی معلوماتی روز به روز بیشتر شده می‌رود.
- ممالک مانند افغانستان که در حال پیشرفت بسیار سریع قراردارند و کوشش دارد که تکنالوژی‌های جدید را بپذیرد و آنرا جزء سیستم کاری ادارات دولتی و خصوصی نماید، تا بتواند که خدمات الکترونیک مؤثر را ارائه کند، ضرورت به اشخاص مسلکی و متخصصین در این رشته بیشتر می‌باشد.
- اکنون یک تعداد از ادارات دولتی و خصوصی، متخصصین تکنالوژی معلوماتی را از ممالک دیگر استخدام می‌کنند تا سیستم‌های کمپیوتری ادارات شان را دیزاین، تطبیق، نگهداری، اداره و محافظت کنند. با در نظر داشت

این حقیقت، دیپارتمنت تکنالوژی معلوماتی پوهنځی کمپیوتر ساینس کوشش نهایی را به خرج داده است، تا یک پروگرام درسی را دیزاین و تطبیق نماید که جوابگوی ضروریات ادارات محلی باشد.

در نتیجه، امروز بسیاری از فارغان این دیپارتمنت و پوهنځی، در اکثریت دواير دولتی و خصوصی اشغال وظیفه نموده‌اند، و ضرورت وارد نمودن و استخدام متخصصین خارجی را به شکل قابل ملاحظه کاهش داده است، و با تطبیق پروگرام تجدیدنظر شده کنونی ضروریات آینده کشور بیشتر مرفوع خواهد شد و فرصت‌های کاری خوب برای افغان‌های فارغ این رشته، مساعد می‌شود، و نیز این عمل تأثیر بزرگ در اقتصاد و مارکیت کار افغانستان خواهد داشت.

ج) توأمیت‌ها

دیپارتمنت تکنالوژی معلوماتی به صورت مستقیم توأمیت‌هایی با ادارات ذیربط ندارد تمام ارتباطات رسمی، تدریسی، تحقیقی و غیره از آدرس پوهنځی کمپیوتر ساینس و پوهنتون کابل صورت می‌گیرد.

د) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

این دیپارتمنت دارای ۲ لابراتوار مجهز برای عملی ساختن دروس عملی می‌باشد.

هـ) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید
۱	شبکه کمپیوتری ۱	CS324	۵	۱۰	شبکه کمپیوتری ۴	CS621	۴
۲	مهندسی کمپیوتر	CS423	۵	۱۱	پروگرام نویسی شبکه	CS622	۴
۳	شبکه کمپیوتری ۲	CS424	۴	۱۲	مدیریت پروژه‌های ICT	CS625	۴
۴	شبکه کمپیوتری ۳	CS521	۵	۱۳	شبکه بیسیم و مویابل	CS722	۴
۵	سیستم‌های عامل شبکه	CS524	۵	۱۴	اساسات امنیت سایبری	CS723	۴
۶	ساختار معلومات اولیه و الگورتم‌های شبکه	CS515	۴	۱۵	روش تحقیق و پروژه	CS725	۴
۷	محاسبات ابری	CS822	۴	۱۶	حکومت‌داری الکترونیکی	CS825	۲
۸	اساسات سایبری پیشرفته	CS823	۴	۱۷	کارآموزی	CS826	۲
۹	پروژه	CS824	۴				

۳. دیپارتمنت سیستم‌های معلوماتی

الف) معرفی

سیستم‌های معلوماتی یکی از بخش‌های کلیدی در ساحة کمپیوتر ساینس به شمار می‌رود. ذخیره نمودن، ترتیب نمودن و دوباره استفاده کردن معلومات در تمام عرصه‌های زندگی اعم از تعلیم و تربیه، تحقیق، نوآوری، صحت، تجارت، امنیت و غیره امور فردی و اجتماعی اهمیت به سزا دارد. پلان کردن کارها، تصمیم‌گیری مؤثر، تطبیق پروژه‌ها و تنظیم مشارکت نهادها همه بستگی به معلومات و تنظیم درست آن دارد. سیستم‌های معلوماتی در تمام

موارد فوق، موارد کاربردی دارند به کمک این رشته، افراد مسلکی می‌توانند کارهای مؤثر و مستند را به اساس ارقام و دیتا به انجام برسانند. به کمک سیستم‌های معلوماتی ارقام و دیتا تحلیل شده و با در نظر داشت قواعد معیاری دیتای یاد شده در سیستم‌های کمپیوتری به نام دیتابیس‌ها ذخیره شده می‌تواند. همین دیتای ذخیره شده بخاطر تحقیق، تطبیق، مقایسه، راپور و غیره موارد به کار گرفته می‌شود. بخاطر ایجاد و استفاده مؤثر از همچون سیستم‌ها دیپارتمنت، سیستم‌های معلوماتی در چوکات پوهنخی کمپیوترساینس پوهنتون کابل ایجاد گردیده است.

دیپارتمنت سیستم‌های معلوماتی پوهنتون کابل به خاطر تریه کادر علمی و مسلکی و نیز به خاطر انجام دادن تحقیقات علمی در عرصه سیستم‌های معلوماتی به طور اخص در ساحة کمپیوترساینس به صورت کلی فعالیت دارد. این نهاد اکادمیک در حال حاضر (سال 1398 هجری شمسی) دارای برنامه‌های معیاری به سویه‌های لیسانس و ماستری می‌باشد. مضامین اختصاصی که در این دیپارتمنت تدریس می‌گردد شامل ساحات ذیل می‌باشد:

- دیزاین و انکشاف دیتابیس‌ها (بانک‌های معلومات).
- دیزاین و انکشاف صفحات و سیستم‌های ویب (ویب دیزاین).
- برنامه‌نویسی تخنیکی در ساحات نو.
- برنامه‌نویسی و انکشاف سیستم‌های موبایل.
- کار در ساحة ذخیره و استفاده نمودن دیتا (Data Warehouse & Data Mining).
- کار با ست‌های دیتای زبان طبیعی (Natural Language Processing).
- کار با دیتای فضایی و تطبیق آن در محیط‌های ابری و ویب (Spatial Data Analysis).

ب) اهداف

هدف دیپارتمنت سیستم‌های معلوماتی توضیح و رسانیدن مسایل علمی و مهارت‌های تخنیکی به شایقین رشته می‌باشد. دیپارتمنت سیستم‌های معلوماتی یک دیپارتمنت مسلکی تخصصی می‌باشد و سیستم‌های معلوماتی در کمپیوترساینس نیز یکی از بخش‌های اساسی به شمار می‌آید. این دیپارتمنت به نصاب درسی یا کریکولم درسی جدید و به روز نیاز دارد. اعضای کادر علمی دیپارتمنت دارای سویه‌های عالی مسلکی، تجارب تحقیق و تدریس می‌باشد و اکثریت مطلق شان دارای اسناد ماستری و داکترا در این رشته اند. یکی از مسؤولیت‌های اعضای کادر علمی دیپارتمنت سیستم‌های معلوماتی ایجاد و انکشاف کریکولم‌های درسی برای برنامه‌های علمی این دیپارتمنت است.

کریکولم‌های برنامه‌های این دیپارتمنت طبق ضرورت و پلان از قبل تهیه شده، موضوعات مربوط به سیستم‌های معلوماتی با در نظر داشت ضرورت مارکیت کار در آن‌ها گنجانیده شده اند. محصلانی که از برنامه‌های مختلف این دیپارتمنت فارغ می‌شوند طوری تربیه می‌شوند که مسایل علمی و مسلکی مربوط ساحة سیستم‌های معلوماتی

را از ابتدا تا درجه‌های پیشرفته به شمول کارهای عملی فرامی‌گیرند. تمامی کورس‌های مسلکی که ارتباط به رشته شان می‌گیرند مسایل عمومی (اساسات)، عناوین پیشرفته و عملی را شامل می‌شوند.

۱. دیدگاه

دیپارتمنت سیستم‌های معلوماتی در روشنایی انکشاف علوم عصری و در هماهنگی با دیپارتمنت‌های دیگر مربوط پوهنخی کمپیوترساینس و نیز با در نظرداشت چارچوب صلاحیت‌های خویش دیدگاه‌های ذیل را مطرح و عملی می‌نماید:

- ساختن و به دست آوردن شهرت خوب به سویه‌های ملی، منطقوی و بین‌المللی در قبال عرضه خدمات اکادمیک با کیفیت، مؤثر و کارا برای محصلان این رشته.
- تربیه کردن کادرهای مسلکی و اکادمیک به سویه‌های لیسانس، ماستر و داکترا (در آینده) تا در بخش‌های مانند تدریس، تحقیق، انکشاف، کارآفرینی، مدیریت و غیره در جامعه فعال باشند.
- سهم‌گیری و اشتراک در فعالیت‌های انکشاف تحقیقات و نوآوری در زمینه سیستم‌های معلوماتی و هماهنگی با ارگان‌های ذیدخل در موارد یادشده به سطح کشور.
- ادا کردن نقش مثبت در تحقیقات بین‌المللی و عضویت مجامع تحقیقات تخنیکی در ساحة کمپیوترساینس و سیستم‌های معلوماتی به سطوح منطقه و جهان.

۲. مأموریت

- تربیه محصلان با معیارهای قبول شده جهانی و در روشنایی با علوم به روز رشته سیستم‌های معلوماتی.
- مهیا ساختن محیط مناسب برای آموختن دانش مسلکی برای محصلان این رشته، تا اصول و موارد تخنیکی، تحقیقی، مدیریتی، حل مشکلات، آموزش دوامدار و کارآفرینی را به وجه احسن در آن بیاموزند.
- تقدم نمودن فارغان مسلکی به جامعه در ساحة سیستم‌های معلوماتی با مهارت‌های مطالعه، پیشنهاد، پلان، طرح، ساختن، انکشاف دادن، مدیریت کردن، حفظ و نگهداشت سیستم‌های معلوماتی و نیز پیدا کردن راه حل‌های مناسب به مشکلات تخنیکی و زیرساخت‌های تخنیکی، تا کشور را در راستای آبادانی مثمر و مستمر کمک نماید.
- ارائه کردن نظریه‌های تخنیکی و عملی علوم مربوطه، توسط محصلان و فارغان این رشته در پروژه‌های بزرگ تحقیقاتی کشور.
- هماهنگی با نهادهای دولتی و سکتور خصوصی در زمینه حمایت، ارزیابی و انکشاف برنامه‌های تحصیلی دیپارتمنت تا فعالیت‌های رشته خوبتر شود و نیز فارغان دیپارتمنت سیستم‌های معلوماتی به اساس ضرورت مارکیت کار آموزش ببینند.
- ایجاد نمودن، شریک ساختن و تطبیق کردن علوم سیستم‌های معلوماتی و کمپیوترساینس با دنیا، به خاطر ایجاد یک محیط آرام برای انسان‌ها.

- آشناساختن محصلان با استفاده کردن از وسایل تخیلی هم در ساحة سخت افزار کمپیوتر و هم در ساحة نرم افزار و برنامه های به روز شده سیستم های معلوماتی و کمپیوترساینس.
- و در نهایت، پیشکش نمودن فارغان مجرب برای مارکیت کار افغانستان، در ساحات مورد هدف دیپارتمنت تا اتکا از کارشناسان خارجی به کارشناسان افغان بیشتر شود.

۳. اهداف اساسی

معلومات مهمترین اصل در تمام مسایل فردی، اجتماعی، تاریخی، تجارتي و غیره امور، می باشد فعالیت های روزمره ما مستقیماً متأثر از سیستم های معلوماتی اند. سیستم های معلوماتی می توانند به شکل فیزیکی، کمپیوتری و یا هم وابسته به سیستم خاص باشند. انترنت آهسته آهسته به یکی از ضروریات روزمره، بشر تبدیل می شود. سیستم های معلوماتی مستقیماً توسط انترنت از طریق صفحات وب و دیتابیس ها مورد استفاده قرار می گیرند. با در نظر داشت این اصل ها، به صورت ساده ضرورت مارکیت برای اشخاص مسلکی در این رشته ها ارزیابی شده و محسوس می باشد. فارغان دیپارتمنت سیستم های معلوماتی به حیث اشخاص مسؤل در ساحة دیتابیس ها، دیزاین صفحات وب و پروگرام سازی در این بخش ها به جامعه افغانی تقدیم می گردند و ضروریات جامعه اعم از مسایل شخصی، دولتی و شرکت ها را مرفوع خواهند ساخت. بناً محتویات و پلان درسی این دیپارتمنت در روشنایی تمام این مسایل و ضرورت جامعه دیزاین گردیده و کوشش صورت گرفته است تا در تفاهم با تکنالوژی جدید عناوین، شامل درس و پروژه های عملی گردند.

ج) توأمیت ها

دیپارتمنت سیستم های معلوماتی به صورت مستقیم توأمیت هایی با ادارات ذیربط ندارد تمام ارتباطات رسمی، تدریسی، تحقیقی و غیره از آدرس پوهنخی کمپیوترساینس و پوهنتون کابل صورت می گیرد.

د) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

این دیپارتمنت دارای یک لابراتوار مجهز برای عملی ساختن دروس عملی می باشد.

ه) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت
۱	اساسات دیتابیس	CS331	۴	۱۰	دیتای ساینس	CS531	۴
۲	برنامه نویسی دیتای ساینس	CS332	۴	۱۱	تکنالوژی موبایل و پروگرام نویسی	CS532	۴
۳	تکنالوژی های انترنت و پروگرام نویسی وب	CS432	۴	۱۲	سیستم معلوماتی وب	CS533	۴
۴	سیستم عامل	CS433	۴	۱۳	مدیریت پروسس های تجارتي (BPM)	CS534	۳
۵	جستجوی معلومات	CS631	۴	۱۴	انجینری نرم افزار	CS535	۴
۶	انکشاف برنامه های موبایل	CS632	۴	۱۵	دیتای ویرهاوس	CS732	۴
۷	خدمات وب	CS633	۴	۱۶	اداره دیتابیس	CS733	۴
۸	ساختارهای معلومات اولیه و الگوریتم	CS634	۴	۱۷	امنیت سیستم های معلوماتی	CS734	۴
۹	تعامل انسان با کمپیوتر (HCI)	CS635	۴	۱۸	دیتامایننگ	CS832	۴

4. دیپارتمنت کمپیوتر ساینس**الف) معرفی**

دیپارتمنت کمپیوتر ساینس بصورت مستقل محصل نداشته، سهم فعال در مضامین عمومی دو سال اول داشته و پروگرام‌های از قبل تهیه شده و موجود در مارکیت را به حیث مضامین کمکی و پوهنتون شمول به پوهنځی‌های پوهنتون کابل تدریس می‌نماید.

ب) اهداف

این دیپارتمنت، آموزش مهارت‌های عام و اولیه کمپیوتر را در سایر پوهنځی‌های پوهنتون کابل به عنوان هدف آموزشی خود تعیین کرده است تا بتواند محصلان پوهنځی‌های پوهنتون کابل درکنار دانش و مهارت‌های تخصصی در رشته‌مربوطه‌شان، مهارت‌ها و آگاهی‌های اولیه را در رشته کمپیوتر نیز داشته باشند.

5. برنامه ماستری**1. برنامه ماستری تکنالوژی معلوماتی****الف) معرفی**

پوهنځی کمپیوتر ساینس یگانه پوهنځی دولتی به سطح کشور است که دارای برنامه ماستری می‌باشد. این برنامه به کمک و همکاری پوهنتون تالین کشور استونیا در سال ۱۳۹۳ آغاز و اکنون توسط استادان پوهنځی به پیش برده می‌شود.

ب) اهداف آموزشی

استفاده و کاربرد تکنالوژی معلوماتی در بسیاری از ادارات مانند دفاتر دولتی، تجارت، خدمات بخش دولتی و خصوصی ادغام شده است. سازمان‌ها به زیرساخت‌های تکنالوژی معلوماتی وابسته‌تر می‌شوند و زیرساخت‌های تکنالوژی معلوماتی بسیار مهمتر از گذشته می‌شوند. اداراتی که در افغانستان فعالیت می‌کند، در یافتن متخصصان تکنالوژی معلوماتی با آموزش عالی و مجموعه مهارت‌های بسیار خاص و متمرکز با مشکل روبرو هستند. در نتیجه، آن‌ها متخصصان تکنالوژی معلوماتی را از سایر کشورها استخدام می‌کنند تا در افغانستان کار کنند. به همین منظور برنامه ماستری در پوهنځی ایجاد شده است تا بتوانیم مهارت‌های مورد نیاز جامعه را در راستای علوم کمپیوتری برآورده سازیم.

ج) توأمیت‌ها

تفاهم‌نامه همکاری با پوهنتون تالین کشور استونیا.

د) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

پوهنځی کمپیوتر ساینس دارای 5 لابراتوار مجهز و یک مرکز دیتا (Data Center) می باشد. هر دیپارتمنت دارای لابراتوار جداگانه می باشد و همچنین یک لابراتوار برای کارهای عملی برنامه ماستری سیستم های معلوماتی و یک لابراتوار برای عملی ساختن دروس برنامه ماستری دیپارتمنت تکنالوژی معلوماتی می باشد.

هـ) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید
۱	دیتابیس	MSIT104	۳	5	متدولوژی تحقیق	MSIT303	۳
۲	مهندسی سیستم های بزرگ	MSIT105	۳	6	کارآموزی	MSIT305	۳
۳	مدیریت استراتژیک ICT	MSIT203	۳	7	مدیریت پروژه	MSIT205	۳
۴	مهندسی و یک پارچه سازی سیستم	MSIT204	۳				

2. برنامه ماستری سیستم های معلوماتی

الف) معرفی

دیپارتمنت سیستم های معلوماتی پوهنتون کابل به خاطر تربیه کادر علمی و مسلکی و نیز بخاطر انجام دادن تحقیقات علمی در عرصه سیستم های معلوماتی به طور اخص و در ساحة کمپیوتر ساینس به صورت کلی فعالیت دارد. این نهاد آکادمیک در حال حاضر دارای برنامه های معیاری به سویه ماستری می باشد.

ب) اهداف آموزشی

معلومات مهمترین اصل در تمام مسایل فردی، اجتماعی، تاریخی، تجارتي و غیره امور بوده فعالیت های روزمره ما مستقیماً متأثر از سیستم های معلوماتی اند. سیستم های معلوماتی می توانند به شکل فزینی، کمپیوتری و یا هم وابسته به سیستم خاص باشند. فارغان دیپارتمنت سیستم های معلوماتی به حیث اشخاص مسؤول در ساحة دیتابیس ها، دیزاین صفحات وب و پروگرام سازی در این بخش ها به جامعه افغانی تقدیم شده است و ضروریات جامعه اعم از مسایل شخصی، دولتی و شرکت ها را مرفوع خواهند ساخت. بناً محتویات و پلان درسی این دیپارتمنت در روشنایی تمام این مسایل و ضرورت جامعه دیزاین گردیده است و کوشش صورت گرفته است، تا در تفاهم با تکنالوژی جدید عناوین شامل درس و پروژه ها، عملی گردند.

ج) توأمیت ها

دیپارتمنت سیستم های معلوماتی به صورت مستقیم توأمیت هایی با ادارات ذیربط ندارد. تمام ارتباطات رسمی، تدریسی، تحقیقی و غیره از آدرس پوهنځی کمپیوتر ساینس و پوهنتون کابل صورت می گیرد.

د) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

این دیپارتمنت دارای یک لابراتوار مجهز برای عملی ساختن دروس عملی می باشد.

پوهنځی کیمیا

۱. معرفی پوهنځی

پوهنځی فعلی کیمیا در چوکات پوهنځی ساینس پوهنتون کابل در سال 1321 به حیث دیپارتمنت کیمیا تأسیس گردید و به فعالیت شروع نمود. مفکوره تأسیس پوهنځی علوم طبیعی وقتی به میان آمد که قلت استادان نظریه ازدیاد روز افزون شاگردان در مکاتب متوسطه و لیسه‌ها از یک طرف، و کمبود متخصصان در رشته‌های مختلف علوم طبیعی نظر به انکشاف و توسعه نسبی صنایع از طرف دیگر، مورد توجه قرار گرفت. بنا برآن، این پوهنځی به منظور رفع نیازمندی‌های متذکره به حیث سومین پوهنځی پوهنتون کابل به نام فاکولته ساینس که بعداً به نام پوهنځی علوم طبیعی مسما گردید؛ تأسیس شد.

محصلان در آن زمان در رشته‌های (کیمیا و بیولوژی) و (ریاضی و فزیک) تحصیل می‌کردند. در سال 1348 ساخت اکادمیک پوهنځی تغییر نمود که به اساس آن در نصاب تحصیلی آن اصلاحات به وجود آمد و نصاب تحصیلی جنبه اختصاصی تری به خود گرفت و موجب ایجاد دیپارتمنت‌های جداگانه در رشته‌های فزیک، کیمیا، بیولوژی و ریاضی گردید. قابل یاد آوریست که در سال 1349 در چوکات دیپارتمنت کیمیا، رشته‌های کیمیای صنعتی، کیمیا و ریاضی به وجود آمد. متذکر باید شد که در آن زمان دیپارتمنت کیمیا به نام انستیتوت کیمیا معروف بود.

قبل از تأسیس پوهنځی ساینس فعالیت‌های لابراتوار مربوط این دیپارتمنت در مدیریت فواید عامه وقت، اجرا می‌شد. این مدیریت وظیفه تحلیل و تجزیه مواد معدنی و عمرانی را با استفاده از آلات و تجهیزات آن وقت، توسط متخصصان داخلی و خارجی انجام می‌داد.

پس از به میان آمدن پوهنخی ساینس، دیپارتمنت مذکور با تمام وسایل و تجهیزات آن به این مؤسسه جدیدالتأسیس انتقال داده شد و در اجرای تطبیقات محصلان مورد استفاده قرار گرفت. فعالیت‌های تطبیقاتی در عمارت دیپارتمنت کیمیا، واقع پل باغ عمومی متمرکز بود. در سال 1323 لائبراتور کیمیای تحلیل توصیفی و در سال 1324 لائبراتور تحلیل مقداری، و تهیه مواد غیرعضوی و در سال 1340 لائبراتور کیمیای فیزیکی به آن افزوده شد. از آنجایی که عمارت سابقه دیپارتمنت کیمیا واقع پل باغ عمومی، گنجایش توسعه بیشتری را برای رفع نیازمندی‌های پوهنخی، ناشی از افزایش قابل ملاحظه نداشت، پوهنتون طرح و دیزاین یک عمارت جدید را در سال 1354 روی دست گرفت و به اعمار آن اقدام نمود. کارهای ساختمانی و متناژ این عمارت، که دارای لائبراتورهای عصری، تحقیقاتی و تطبیقاتی، صنوف درسی، ادیتوریم، دفاتر و ذخیره‌خانه‌های عصری بود؛ در ختم سال 1361 خاتمه پذیرفت و تعمیر در بهار سال 1362 رسماً افتتاح گردید.

پوهنخی کیمیا به حیث یک پوهنخی مستقل در سال 1393 به اساس پیشنهاد پوهنخی ساینس قبلی و تأیید ریاست انسجام امور اکادمیک و شورای رهبری وزارت تحصیلات عالی نظر به تکمیل شرایط فیزیکی و اکادمیک به سطح پوهنخی انکشاف نمود. از تاریخ 10 اسد 1395 به این سو به صفت یک پوهنخی مستقل رسماً به فعالیت آغاز نمود.

فارغان پوهنخی کیمیا توانسته اند تا در مؤسسات ثانوی وزارت معارف و مؤسسات تحصیلات عالی به حیث استاد، ایفای وظیفه نمایند. و از آن نتایج خوبی بدست آمده است. علاوه برآن به حیث متخصصین کیمیا، تمام مؤسسات تولیدی وطن وظایف محوله را به وجه حسن انجام می‌دهند. همچنان در لائبراتورهای وزارت معادن و صنایع در تحلیل و تجزیه مواد کیمیای در وزارت آب و برق در قسمت تجزیه آب در وزارت مالیه در بخش لائبراتورهای مربوط گمرکات و سایر مؤسسات تولیدی و تجزیوی، وظایف محوله را با دقت انجام می‌دهند.

۲. اهداف

الف) دیدگاه

تربیه کادرهای متخصص در رشته کیمیا و در عرصه صنعت و تولید (مواد صنعتی، غذایی، دوایی و طبی) که از فازغان پوهنخی در عرصه‌های مختلف صنایع خفیفه (مواد غذایی و شوینده‌ها، شیشه، سمنت، نساجی و غیره) لائبراتورهای نورم و ستندرد، معدن و صنایع، انرژی و آب، محیط زیست و گمرکات و تحصیلات عالی استخدام شده می‌توانند، ارتقای پوهنخی به یک مکان با اعتبار و شناخته شده و عرضه کننده خدمات در امور صنعت، تولید همزمان با رشد اقتصاد کشور در امور اکادمیک نیز متعهد می‌باشد. فراهم نمودن سیستم تحصیلی با کیفیت عالی که جوابگوی نیازمندی‌های رشد و انکشاف افغانستان باشد.

ب) مأموریت

تدریس بهتر، تدویر کنفرانس علمی - تحقیقی، تحقیق و خدمات با کیفیت با نشر مقالات علمی - تحقیقی در ژورنال‌های علمی معتبر، تألیف و ترجمه کتب درسی و ممد درسی و فراهم نمودن سهولت‌های علمی و تحقیقی به منظور ایجاد پروژه‌های تحقیقی - علمی مطابق نیازمندی‌های عصر و زمان و برگزاری کنفرانس‌های علمی -

تحقیقی استادان و محصلان مطابق نیازمندی‌های جامعه برای اولاد این وطن است تا فارغ التحصیلانی تقدیم جامعه گردند که در جامعه افغانی مطابق بازار کار سهمگیری فعال نمایند.

ج) اهداف اساسی

اهداف اساسی پوهنخی کیمیا قرار ذیل می‌باشد:

- تدریس علم کیمیا به گونه معیاری و مسلکی مطابق به معیارهای جهانی.
- انجام کارهای عملی و تحقیقاتی در زمینه علوم کیمیاوی.
- تربیه آموزگاران موفق و تقدیم آن‌ها به جامعه.
- تربیه کادر متخصص و مسلکی به تحصیلات عالی کشور.
- رشد صنعت کیمیا در جامعه.
- برقراری ارتباطات، جهت تدریس بهتر با کشورهای منطقه و جهان.
- عقد قراردادهای علمی با سایر پوهنتون‌های منطقه و جهان.
- عقد تفاهم‌نامه‌ها با ریاست‌های مرتبط به کیمیا.

۳. توأمیت‌ها

ریاست پوهنخی کدام توأمیت مستقل ندارد.

۴. دیپارتمنت‌ها

پوهنخی کیمیا فعلاً دارای 4 دیپارتمنت می‌باشد.

۱. دیپارتمنت کیمیای عمومی و غیرعضوی

الف) معرفی

دیپارتمنت کیمیای عمومی و غیرعضوی یکی از دیپارتمنت‌های اساسی پوهنخی کیمیای پوهنتون کابل به شمار می‌رود. این دیپارتمنت، در صدد آن است تا محصلان ارجمند را با دانش کیمیا، مطابق به انکشافات علوم عصری ساینس آراسته سازد و از آن در عرصه‌های صنایع کیمیاوی و در کل، صنایع خفیفه، تدریس مضمون کیمیا در مکاتب و تحصیلات عالی بهره‌مند شود.

ب) اهداف آموزشی

۱. دیدگاه

- تربیه نیروی متخصص و کارآمد توأم با صداقت در کار، همگام با رشد صنعت و تکنالوژی در منطقه و جهان.
- تدوین یک پلان منظم و قابل‌اجراء، جهت توسعه و ارتقای ظرفیت استادان و محصلان محترم، همانند برگزاری ورکشاپ‌ها و سیمینارهای علمی.

- ارتقای ظرفیت استادان به درجهٔ ماستری و داکتری.

۲. مأموریت

- تربیت کادرهای متعهد و صادق در جهت رسیدن به رفاه و جوابگوی نیازمندی‌های علمی به خاطر انکشاف کشور و پابندی به ارزش‌های ملی.
- ارتقای دیپارتمنت به یک مکان معتبر علمی و اکادمیک و انجام تحقیق‌های بنیادی در زمینهٔ کیمیای عمومی و غیرعضوی در سطح منطقه.

۳. اهداف اساسی

- تدریس مسلکی کیمیای عمومی و غیرعضوی برای محصلان کیمیا و سایر پوهنخی‌های ذیربط.
- اجرای تطبیقات کیمیای عمومی و غیرعضوی برای محصلان.
- تربیهٔ کادرسادق، موفق، و مسلکی برای دیپارتمنت.
- ارایهٔ سیمینارهای علمی و آموزشی، توسط محصلان و استادان برای محصلان.
- همکاری همه‌جانبه برای محصلان جهت اجرای کارهای عملی در تمام جوانب کیمیا.

ج) لابراتوارها و تجهیزات آموزشی

دیپارتمنت کیمیای عمومی و غیرعضوی دارای سه لابراتوار در بخش آموزش کارهای عملی برای محصلان محترم می‌باشد که این لابراتوارها شامل لابراتوار کیمیای عمومی، لابراتوار کیمیای غیرعضوی و همچنان لابراتوار تحقیق کیمیای عمومی می‌باشد.

2. دیپارتمنت کیمیای فزیک

الف) معرفی

دیپارتمنت کیمیای فزیک، یکی از دیپارتمنت‌های اساسی پوهنخی کیمیای پوهنتون کابل به شمار می‌رود. این دیپارتمنت در صدد آن است تا محصلان ارجمند را با دانش کیمیای فزیک مطابق به انکشافات علوم عصری ساینس، آراسته سازد و از آن در عرصه‌های صنایع کیمیاوی و در کل، صنایع خفیفه، تدریس مضمون کیمیا در مکاتب و تحصیلات عالی، بهره‌مند شوند.

ب) اهداف

۱. دیدگاه

- تدوین یک پلان منظم و قابل اجراء جهت توسعه و ارتقای ظرفیت استادان و محصلان، مانند برگزاری ورکشاپ‌ها و سیمینارهای علمی.
- تربیت نیروی متخصص و کارآمد، توأم با صداقت در کار، همگام با رشد صنعت و تکنالوژی در منطقه و جهان.
- ارتقای ظرفیت استادان به درجهٔ ماستری و داکترا.

۲. مأموریت

- تربیت کادرهای متعهد و صادق در جهت رسیدن به رفاه و جوابگوی نیازمندی‌های علمی به خاطر انکشاف کشور و پابندی به ارزش‌های ملی.
- ارتقای دیپارتمنت به یک مکان معتبر علمی و اکادمیک و انجام تحقیق‌های بنیادی در زمینهٔ کیمیای فیزیکی در سطح منطقه.

۳. اهداف اساسی

- تدریس معیاری کیمیای فیزیکی برای محصلان رشتهٔ کیمیا و سایر پوهنخی‌های علوم طبیعی.
- اجرای تطبیقات کیمیای فیزیکی برای محصلان.
- تربیهٔ کادر صادق، موفق، و مسلکی برای دیپارتمنت و پوهنخی.
- ارایهٔ سیمینارها و کنفرانس‌های علمی و آموزشی توسط محصلان و استادان، برای محصلان و استادان.
- همکاری همه‌جانبه برای محصلان جهت انجام کارهای عملی در تمام جوانب کیمیا.

ج) لابراتوارها و تجهیزات آموزشی

دیپارتمنت کیمیای فیزیکی دارای یک لابراتوار در بخش آموزش کارهای عملی برای محصلان می‌باشد که این لابراتوار می‌تواند؛ محصلان را در زمینهٔ تحقیق و کارهای عملی در کنار آموزش کیمیا نیز کمک کند.

۳. دیپارتمنت کیمیای عضوی

الف) معرفی

دیپارتمنت کیمیای عضوی یکی از دیپارتمنت‌های اساسی پوهنخی کیمیای پوهنتون کابل به شمار می‌رود. این دیپارتمنت در صدد آن است تا محصلان را با دانش کیمیای عضوی مطابق به انکشافات علوم عصری ساینس آراسته سازد تا از آن در عرصه‌های صنایع کیمیاوی و در کل، صنایع خفیفه، تدریس مضمون کیمیا در مکاتب و تحصیلات عالی بهره‌مند شوند.

ب) اهداف

۱. دیدگاه

- تدوین یک پلان منظم و قابل اجراء، جهت توسعه و ارتقای ظرفیت استادان و محصلان، مانند برگزاری ورکشاپ‌ها و سیمینارهای علمی.
- تربیهٔ نیروی متخصص و کارآمد توأم با صداقت در کار، همگام با رشد صنعت و تکنالوژی در منطقه و جهان.
- ارتقای ظرفیت استادان به درجهٔ ماستری و داکترا.

۲. مأموریت

تربیه کادرهای متعهد و صادق در جهت رسیدن به رفاه و جوابگوی نیازمندی‌های علمی به خاطر انکشاف کشور و پابندی به ارزش‌های ملی، ارتقای دیپارتمنت به یک مکان معتبر علمی و اکادمیک و انجام تحقیق‌های بنیادی، در زمینهٔ کیمیای عضوی در سطح منطقه.

۳. اهداف اساسی

- تدریس مسلکی کیمیای عضوی برای محصلان رشتهٔ کیمیا و سایر پوهنخی‌های ذیربط.
- اجرای تطبیقات کیمیای عضوی برای محصلان.
- تربیه کادر صادق، موفق، و مسلکی برای تحصیلات عالی کشور.
- رایاهٔ سیمینارهای علمی و آموزشی توسط محصلان و استادان برای محصلان.
- همکاری همه‌جانبه برای محصلان جهت انجام کارهای عملی در تمام جوانب کیمیا.

ج) لابراتوارها و تجهیزات آموزشی

دیپارتمنت کیمیای عضوی دارای دو لابراتوار در بخش آموزش کارهای عملی برای محصلان می‌باشد که این لابراتوارها شامل یک لابراتوار کارهای عملی کیمیای عضوی می‌باشد و دیگر آن، لابراتوار تحقیق جهت تحقیقات علمی استادان و محصلان می‌باشد.

4. دیپارتمنت کیمیای تحلیلی

الف) معرفی

دیپارتمنت کیمیای تحلیلی یکی از دیپارتمنت‌های اساسی پوهنخی کیمیای پوهنتون کابل به شمار می‌رود. این دیپارتمنت در صدد آن است تا محصلان را با دانش کیمیای تحلیلی، مطابق به انکشافات علوم عصری ساینس، آراسته بسازد تا از آن در عرصه‌های صنایع کیمیاوی و در کل، صنایع خفیفه، تدریس مضمون کیمیا در مکاتب و تحصیلات عالی بهره‌مند شوند.

ب) اهداف

۱. دیدگاه

- تدوین یک پلان منظم و قابل اجراء، جهت توسعه و ارتقای ظرفیت استادان و محصلان، مانند برگزاری ورکشاپ‌ها و سیمینارهای علمی.
- تربیه نیروی متخصص و کارآمد، توأم با صداقت در کار، همگام با رشد صنعت و تکنالوژی در منطقه و جهان.
- ارتقای ظرفیت استادان به درجهٔ ماستری و داکترا.

۲. مأموریت

- تربیت کادرهای متعهد و صادق در جهت رسیدن به رفاه و جوابگوی نیازمندی‌های علمی به خاطر انکشاف کشور و پابندی به ارزش‌های ملی.

- ارتقای دیپارتمنت به یک مکان معتبر علمی و اکادمیک و انجام تحقیق‌های بنیادی در زمینه‌های کیمیای تحلیلی در سطح منطقه.

۳. اهداف اساسی

- تدریس مسلکی و عملی کیمیای تحلیلی برای محصلان رشته کیمیا و سایر پوهنخی‌های ساینسی.
- اجرای تطبیقات کیمیای تحلیلی برای محصلان.
- همکاری همه‌جانبه برای محصلان، جهت انجام کارهای عملی در تمام جوانب کیمیای تحلیلی.
- تربیه کادر توانا، موفق، و مسلکی برای تحصیلات عالی کشور.
- ارائه سیمینارهای علمی و آموزشی توسط محصلان و استادان برای محصلان.

ج) لابراتوارها و تجهیزات آموزشی

دیپارتمنت کیمیای تحلیلی دارای سه لابراتوار در بخش آموزش کارهای عملی برای محصلان می‌باشد که این لابراتوارها شامل یک لابراتوار تحلیل توصیفی، یک لابراتوار تحلیل مقاداری و یک لابراتوار تحقیق جهت تحقیقات علمی استادان و محصلان می‌باشد.

در نظر است تا دیپارتمنت تکنالوژی کیمیاوی در آینده ایجاد گردد. دیپارتمنت‌های این پوهنخی فارغ‌ده نمی‌باشند. اهداف کلی در این دیپارتمنت‌ها، تربیت کادرهای متعهد و صادق در جهت رسیدن به رفاه، و جوابگویی نیازمندی‌های علمی به خاطر انکشاف کشور و پابند به ارزش‌های ملی، ارتقای دیپارتمنت‌ها به یک مکان معتبر علمی بین‌المللی از لحاظ ارائه خدمات علمی و اکادمیک و انجام تحقیق‌های بنیادی در زمینه کیمیا در سطح منطقه.

د) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کزیدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کزیدت
۱	کیمیای غیرعضوی 1	CH201	۳	۲۵	کیمیای غیرعضوی 2	CH212	۳
۲	کیمیای عضوی 1	CH202	۳	۲۶	کیمیای عضوی 2	CH213	۳
۳	کیمیای تحلیلی توصیفی	CH203	۳	۲۷	کیمیای تحلیلی توصیفی	CH214	۳
۴	لابراتوار کیمیای غیرعضوی 1	CH204	۱	۲۸	لابراتوار کیمیا غیرعضوی 2	CH215	۱
۵	لابراتوار کیمیای عضوی 1	CH205	1	۲۹	لابراتوار کیمیای عضوی 2	CH216	1
۶	لابراتوار تحلیلی توصیفی	CH206	۱	۳۰	لابراتوار کیمیای تحلیلی توصیفی	CH217	۱
۷	کیمیای محاسبوی	CH207	۲	۳۱	کیمیای محاسبوی	CH221	۲
۸	کیمیای کوردنیشن	CH301	۲	۳۲	کیمیای فزیکي 2	CH311	۳
۹	کیمیای عضوی 3	CH302	۳	۳۳	کیمیای عضوی 3	CH312	۲
۱۰	کیمیای تحلیلی مقاداری	CH303	۳	۳۴	ساختمان مالیکول	CH313	۳
۱۱	کیمیای فزیکي 1	CH304	۳	۳۵	تکنالوژی کیمیاوی غیرعضوی	CH314	۳
۱۲	لابراتوار کیمیای عضوی 3	CH305	۱	۳۶	کیمیای تحلیلی انسترومنتالی	CH315	۲
۱۳	لابراتوار کیمیای تحلیلی مقاداری	CH306	1	۳۷	کیمیای تحلیلی مقاداری	CH316	۳
۱۴	لابراتوار کیمیای فزیکي 1	CH307	۱	۳۸	لابراتوار تکنالوژی کیمیاوی غیرعضوی	CH317	۱

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایدت
۱۵	کیمیای کوانت	CH308	۳	۳۹	لابراتوار کیمیای فزیک ۲	CH318	1
۱۶	نانوشیمی	CH309	۲	۴۰	لابراتوار کیمیای تحلیلی مقداری	CH319	۱
۱۷	بیوشیمی	CH401	۲	۴۱	کنتیک کیمیای	CH412	۲
۱۸	رادیوشیمی	CH402	۲	۴۲	مواد طبیعی	CH413	۲
۱۹	سپکتروسکوپی	CH403	۲	۴۳	کرسٹ شیمی	CH414	۲
۲۰	الکتروشیمی	CH404	۳	۴۴	مواد ملونه	CH415	۲
۲۱	کیمیای کلونید	CH405	۲	۴۵	پولیمیر	CH417	۲
۲۲	کیمیای محیط زیست	CH406	۲	۴۶	بیوشیمی	CH418	۲
۲۳	تکنالوژی کیمیای عضوی	CH409	۳	۴۷	مونوگراف	CH419	۶
۲۴	لابراتوار الکتروشیمی	CH410	۱	۴۸	لابراتوار تکنالوژی کیمیای عضوی	CH411	۱

پوهنځی محیط زیست

1. معرفی پوهنځی

مشکلات و آلودگی محیط زیست و بیماری‌های ناشی از آن همه روزه حیات بشر را در سراسر دنیا با تهدید و چالش مواجه ساخته است و هر سال ده‌ها هزار انسان؛ حیات خود را از دست می‌دهد. بعضی حوادث محیطی غیرمترقبه می‌باشد که پیشینی و جلوگیری آن مشکل است؛ مانند زلزله، توفان‌ها، خشک‌سالی، تغییر اقلیم و غیره. ولی بعضی حوادث محیط زیستی در نتیجه فعالیت‌های بشری ایجاد شده، مانند آلودگی محیط زیستی (آلودگی هوا، آب، خاک و زمین)، باریک شدن طبقه اوزون و گرم شدن کره زمین، که این همه با آغاز فعالیت‌های صنعتی، استفاده بیش از حد منابع طبیعی، استفاده بیش از حد منابع انرژی فوسیلی و انرژی غیرقابل تجدید است. در قرن نوزدهم، بشر به انکشافات شایانی در عرصه صنعت و تکنالوژی دست یافت. بشر در صدد گشودن دروازه‌های بسته صنعت و تکنالوژی بود؛ اما به پیامدهای ناگوار انکشاف صنعت بی‌دوام و استفاده بیش از حد منابع انرژی تجدیدناپذیر توجه نکرد، که این روند به تدریج، محیط زیست را متضرر ساخت و حال ترمیم آن ناممکن به نظر می‌رسد. اگر انسان‌ها جلو عوامل آلودگی روزافزون محیط زیست را نگیرند و بر مبنای اساسات انکشاف پایدار عمل نکنند، پیامدهای بسیار خطرناک را در قبال خواهد داشت.

روی این ملحوظ، نخست اداره ملی حفاظت محیط زیست در چارچوب اداره دولت ایجاد شد تا از خطرات حوادث محیط زیستی مدیریت و جلوگیری نماید و خطرات حوادث غیرمترقبه محیط زیستی را نیز کاهش دهد. پوهنتون‌ها و نهادهای علمی کشور با ملاحظه روزافزون چالش‌های محیط زیستی، اشاعه علم محیط زیست، حفاظت محیط زیست، منابع طبیعی، مدیریت حوادث و انجام تحقیقات در این عرصه‌ها به ایجاد دیپارتمنت در این رشته‌ها مبادرت ورزیدند. به همین ترتیب، بنابر ضرورت و نیازمندی‌های جامعه علمی و بازارکار، در سال

1388 هجری شمسی دیپارتمنتی به نام "حفاظت محیط زیست و مدیریت حوادث" در چارچوب پوهنخی زمین شناسی ایجاد گردید. این دیپارتمنت به حیث اولین دیپارتمنت رشته حفاظت محیط زیست و مدیریت حوادث در افغانستان، رسمیت را کسب نمود. بعداً، مطابق اقتضای وقت، نظر به پلان توسعه‌ی پوهنتون کابل و همچنان اختصاصی ساختن ساحات مختلف اکادمیک، استادان پوهنتون کابل با همکاری وزارت تحصیلات عالی، پوهنخی مستقل محیط زیست را پیشنهاد کردند و بالاخره با تصویب شورای وزیران، پوهنخی محیط زیست، در چارچوب پوهنتون کابل ایجاد گردید و در سال 1392 با داشتن 430 تن محصل جدیدالشمول و 150 تن محصل از دیپارتمنت حفاظت محیط زیست و مدیریت حوادث در صنف‌های مختلف رسماً آغاز به کار کرد.

این پوهنخی محیط زیست دارای سه دیپارتمنت نظیر علوم محیط زیست، مدیریت منابع طبیعی و مدیریت حوادث است.

۲. اهداف پوهنخی

الف) دیدگاه

یک مرکز آموزشی و تحقیقی معتبر، قابل اعتماد و شناخته شده بین المللی در زمینه مدیریت محیط زیست، منابع طبیعی و حوادث در سطح کشور و جهان باشد.

ب) مأموریت

حیث یک مرکز کثیرالرشتوی در دانش، تربیه، تحقیق تطبیقی و ارتقای ظرفیت مسلکی در افغانستان که در عرصه های مدیریت محیط زیست، منابع طبیعی و حوادث خدمات تخصصی را ارائه نماید.

ج) اهداف اساسی

به اساس مسوده پلان ستراتیژیک پوهنخی محیط زیست هدف عمده این پوهنخی تربیه متخصصینی در جامعه است که بتوانند مدیریت و رهبری مسایل محیط زیستی، منابع طبیعی و مدیریت آفات و حوادث طبیعی را داشته باشند. از فارغان این پوهنخی توقع می رود که از عهده چالش‌ها و مسایل موجود و آینده محیط زیستی بیرون آمده بتوانند.

پوهنخی محیط زیست در رشته‌های علوم محیط زیست، مدیریت منابع طبیعی و مدیریت حوادث، در مقطع لیسانس، نسل جوان را با علم و تحصیل جدید، مهارت‌ها و وسایل تخنیکی تربیه نماید تا بتواند منابع را طبق طبیعت منابع استفاده نموده و جهت انکشاف و توسعه پایدار، پلان گذاری نماید و برای حفاظت و صیانت محیط زیست آماده و پاسخگو به حوادث ساخته دست بشر، حوادث طبیعی و چالش‌های محیط زیستی است؛ و مسیر را برای معیشت در کشور فراهم سازد. از جمله اهداف مهم و اساسی، می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- برای محصلان، علوم طبیعی اساسی و اساسات علوم محیط زیست، منابع طبیعی، و مدیریت حوادث را می آموزاند.

- در مهارت‌های کمپیوتر و لسان انگلیسی محصلان، انکشاف به وجود خواهد آمد.

- در آینده، محصلان، متخصصین به سطح لیسانس در عرصه‌های منابع آب، مدیریت معدن کاری و منابع معدنی، کاهش و مدیریت خطرات حواث، مدیریت محیط زیست، آلودگی‌های آب و هوا، انرژی قابل تجدید، و راه‌حل سبز، خواهد شدند.
- محصلان با قوانین، پالیسی‌ها، و معاهدات ملی و بین‌المللی در بخش دوام و حفاظت محیط‌زیست و همچنان در بخش‌های منابع طبیعی، قوانین بین‌المللی در مورد حفاظت محیط‌زیست، گرمایش جهانی، و کاهش خطرات حواث آشنا خواهند شد.
- محصلان ارزیابی اثرات محیط‌زیستی را انجام خواهند دادند و با توافق نمودن با تغییرات اقلیمی، آشنا می‌شوند.
- محصلان درباره منابع طبیعی، حفاظت تنوع حیات، وقایع از تخریب چراگاه‌ها، احیا و بازسازی چراگاه‌های تخریب شده، حیات وحش، جنگلات، آبهای سطحی و زیرزمینی اطلاعات بیشتر و بهتر به دست می‌آورند.
- محصلان با مدیریت حواث طبیعی و انسانی، آشنایی کامل را پیدا خواهند نمود؛ که از جمله می‌توان خشک‌سالی، سیلابها، برف کوچ‌ها، و پالیسی‌های مرتبط به آن‌را نام برده می‌توانیم.
- محصلان احصائیه، نویسندگی و راپور تخنیکي را خواهند آموخت.
- محصلان در مورد ارزش محیط‌زیستی و اقتصادی منابع طبیعی، خواهند آموخت.
- محصلان در مورد تکنالوژی کاهش و خنثی‌سازی خطرات حواث و همچنان سهم‌گیری و تشویق نمودن مردم در کاهش خطرات حواث خواهند آموخت.

۳. توأمیت‌ها

- با بنیاد آفاخان در شروع سال 1399 ه.ش صورت گرفت.
- عقد تفاهم‌نامه بین پوهنخی محیط‌زیست و پروگرام ACT مربوط شرکت مشورتی Oxford Management Policy. مدت اعتبار این تفاهم‌نامه از ابتدای سال 2016 الی آخر 2019 م بود.
- اداره محیط‌زیست ملل متحد (UNEP) با پوهنخی محیط‌زیست بدون کدام سند رسمی، همکاری‌هایی را انجام داده است. طی این همکاری‌ها، کمپیوترلب پوهنخی (البته بدون کمپیوترها) و مرکز معلومات محیط‌زیست افغانستان را تجهیز می‌کند.
- تفاهم‌نامه همکاری‌های علمی و تحقیقی، بین پوهنتون امریکایی آسیای مرکزی قرغزستان، پوهنتون معادن و متالورجی تاجکستان و پوهنخی محیط‌زیست در سال 2017 به امضاء رسید و ادامه دارد. طی این تفاهم‌نامه با همکاری مالی USAID تحقیقات روی مدیریت منابع آب، حوضه آبگیر آمو، انجام شده است.

۴. دیپارتمنت‌ها

پوهنخی محیط‌زیست برای تربیه متخصصین مدیریت چالش‌های محیط‌زیستی، مدیریت منابع طبیعی و حواث طبیعی ایجاد گردید که افغانستان با آن توأم روبه‌رو است. پوهنخی محیط‌زیست به اساس تقاضای

مارکیت کار، نیازهای جامعه و ضرورت اکادمیک به طور آزادانه، تأسیس گردید. با ایجاد پوهنخی محیط زیست، دیپارتمنت به نام حفاظت محیط زیست و مدیریت حوادث، که در چوکات پوهنخی زمین شناسی فعالیت می کرد؛ با این پوهنخی مدغم گردید. پوهنخی محیط زیست دارای سه دیپارتمنت است که عبارت اند از دیپارتمنت علوم محیط زیست (Environmental Sciences)، دیپارتمنت مدیریت منابع طبیعی (Natural Resources Management)، و دیپارتمنت مدیریت حوادث (Disaster Management).

۱. دیپارتمنت علوم محیط زیست

الف) معرفی

برای پاسخگویی با مشکلات محیط زیستی، دیپارتمنت علوم محیط زیست زیر چتر پوهنخی محیط زیست تأسیس گردید، تا برای نیازمندی های امروز به شکل مسلکی پاسخ دهد و به نیازمندی های مسلکی و مدیریت و جلوگیری، مشکلات محیط زیستی، راه حل را دریافت نماید. بعد از چند دهه جنگ در افغانستان، افغانستان با بحران های محیط زیستی مواجه گردیده است، به طور مثال، نوسانات تنوع حیات، تأثیرات تغییر اقلیم، جنگل زدایی، عدم مصوونیت غذایی، توسعه صحرا، چراگاه مفرط، ازدیاد سریع نفوس در شهرها، تخریب منابع، و خاک و کمبود آب می باشد. به طور مثال آبهای افغانستان، توسط چند علت اجتماعی-اقتصادی، زیر تهدید می باشد. به شکل طبیعی در کشور عزیز، برای فعالیت های بشری، آنها از دریاها، تهیه می گردد که اکثریت این دریاها، توسط باران و یا هم ذوب یخ های هندوکش تغذیه می گردد. در نتیجه اکثریت یخچال های این کوه ها روبه کاهش می باشد. دیپارتمنت علوم محیط زیست به مشکلات محیط زیستی تمرکز دارد و هدف شان حفاظت محیط زیست می باشد. این یک علم میان رشته ای می باشد که با علوم دیگر، همچون بیولوژی، کیمیا، زمین شناسی، فزیک و کمپیوتر و معلومات رابطه ناگسستگی دارد. با در نظر داشت خصوصیت رشته، که یک رشته تطبیقی می باشد؛ هدف مهم شان حل مشکلات محیطی، رابطه انسان و محیط، و استفاده علمی از این ابزارها می باشد. البته با در نظر داشت در آگاهی در مورد این که پروسه های طبیعی، چطور عمل می کند و توسط مداخله انسان، این سیستم چطور متضرر می گردد که باعث مشکلات محیطی می گردد.

دیپارتمنت علوم محیط زیست، دیپلوم تمرکز به محصل و سازنده مسلک را پیشنهاد می نماید که تیوری و عمل را تعادل می دهد. هدف این دیپلوم این است که برای محصلان، دانش وسیع فیزیکی، بشری و ابعاد مکانی زمین و محیط شان را فراهم می کند. محصلان ضرورت دارند که ساینس، ریاضی، سیستم زمین، رابطه انسان-محیط، طرح و استفاده سیستم اطلاعات جغرافیایی و استفاده از میتوهای علمی را فرا گیرند. هدف این سند لیسانس این می باشد که ساینس دانان را آماده می سازد که به اساس میتوهای علمی، راه های حل مشکلات محیط زیستی را شناسایی نمایند.

ب) اهداف

۱. دیدگاه

دیپارتمنت علوم محیط زیست، در نظر دارد تا از طریق تدریس، تحقیق و عرضه خدمات به عنوان یکی از بهترین و موثرترین دیپارتمنت در سطح کشور باشد.

۲. مأموریت

دیپارتمنت علوم محیط زیست برای نسل آینده و جوانان کشور زمینه تحصیل در بخش محیط زیست را فراهم میسازد تا محصلین از این طریق اهداف تحصیلی و مهارت های ضروری عصر کنونی را کسب نموده و از این طریق مصدر خدمت به کشور گردند.

۳. اهداف اساسی

با تکمیل نمودن این برنامه، محصلان قادر به انجام کارهای ذیل خواهند بود:

- ارایه دانش مسلکی، مصطلحات، و معلومات مرتبط به محیط زیست، برای مفاهمه مشکلات محیط زیستی.
- فعالیت به طور مستقل و یا هم به حیث عضو یک تیم، در تکمیل نمودن به موقع کار پروژه محیط زیستی.
- نشان دادن مهارت های رهبری، و مسلکی، در نگرش و رفتار در ساختار میان رشته، برای حصول هدف واحد.
- تحلیل و تجزیه منابع و داتا، بالخصوص به میتودهای کمی و کیفی و استفاده از تخنیک های اطلاعات جغرافیایی به خاطر حل مشکلات محیط زیستی.
- تسلط کامل به زبان ملی و انگلیسی در تکلم و نوشتار، به گونه مسلکی، جهت تکلم و برقراری ارتباط، با یک گروپ مشخص و مردم عام کشور.
- ارزیابی اثرات محیط زیستی، اقتصادی و اجتماعی، فعالیت های پیشنهادی و تحلیل اثرات زیان بار فعالیت، که جامعه و پایداری آینده را شدیداً متاثر می سازد.

ج) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایت
1	آلودگی محیط زیست و اکوتوکسیکولوژی	ENES0316	3	15	جیوفزیک محیطی	ENES0636	3
2	خاک شناسی	ENES0319	3	16	حفاظتی بیولوژی	ENES0634	3
3	هوا شناسی	ENES0320	3	17	ارزیابی اثرات محیط زیستی	ENES0635	3
4	کیمیای آب	ENES0321	3	18	آلودگی خاک	ENES0740	3
5	اقلیم شناسی	ENES0422	3	19	اقتصاد منابع طبیعی	ENES0741	3
6	کیمیای اتوموسفیر	ENES0425	3	20	مدیریت و ترشیت	ENES0742	3
7	صحت محیطی	ENES0530	3	21	قانون محیط زیست	ENES0745	3
8	هایدرولوژی تطبیقی	ENES0531	3	22	روش تحقیق	ENES0743	3
9	تغییرات جهانی محیط زیست و علوم زمین	ENES0532	3	23	منابع انرژی قابل تجدید	ENES0744	3
10	حکومتداری محیطی	ENES0533	3	24	الودگی هوا	ENES0849	3
11	تغییر اقلیم و جامعه	ENES0638	3	۲۵	انترشیپ	ENES0848	4
12	د چاپیریال انجینیری	ENES0637	3	۲۶	د چاپیریال مدیریت	ENES0846	3
۱۳	چاپیریالی اخلاق	ENES0318	2	۲۷	چاپیریالی جیولوجی	ENES0423	3
۱۴	GIS II	ENES0528	3				

2. دیپارتمنت مدیریت منابع طبیعی

الف) معرفی

منابع طبیعی افغانستان، از استفاده بی‌رویه و پالیسی و وضعیت نظارتی که نتیجه اقتصاد ضعیف است؛ از مدیریت ضعیف و ناسازگار زمین و تهدیدات امنیتی متأثر گردیده است. تخمیناً در حدود ۷۰-۸۰ فیصد افغان‌ها برای امرار حیات روزمره، بالای منابع طبیعی، از طریق زراعت، مالداری، و معدن‌کاری اتکاء می‌نمایند. افغانستان با مشکلات زیادی مدیریت منابع طبیعی روبرو است که از جمله، قطع جنگلات، صحرایی شدن، از بین رفتن تنوع حیات و زیستگاه‌های آن، آلودگی، حوادث طبیعی، شورشدن خاک از آبیاری، و تأثیرات سوء جنگ‌ها را نام برده می‌توانیم. از لحاظ جغرافیای تمام این مشکلات، بنابر محاط‌بودن افغانستان به خشکه، می‌باشد. مدیریت منابع طبیعی برای مهیاساختن یک اقتصاد قوی، انکشاف اجتماعی، و به میان آمدن صلح، حکومت‌داری خوب، و شفافیت، نقش عمده و همه‌جانبه را بازی می‌نماید. بدون درنظرداشت معیشت‌پایدار از سیستم‌های طبیعی، خانواده‌ها و جوامع به طرف آسیب‌پذیری قوی سوق داده شده‌اند، که در این نوع حالات سوابق جرمی نیز ازدیاد یافته است.

مدیریت و حفاظت منابع طبیعی، در نقطه مرکزی، جایی که مردم، ایکوسیستم طبیعی و مناظر طبیعی اتصال می‌یابد؛ قرار دارد. در افغانستان این همه باید شامل شناخت وابستگی جوامع و خانواده‌هایی که برای امرار حیات، صحت و تکثیر شان می‌گردد، شود.

انکشاف جاری صنعت در افغانستان از قبیل: زراعت، مالداری، معدن‌کاری، جنگل‌کاری، انرژی، و توریسم، برای کسانی نیاز دارد، که به حیث ناظر، پالیسی‌سازان و مدیران منابع طبیعی، ایکوسیستم‌ها و مناظر طبیعی افغانستان کارکنند. دیپارتمنت مدیریت منابع طبیعی یک روش همه‌جانبه مدیریت منابع طبیعی را ترویج می‌دهد که بالای پایداری تمرکز می‌نماید. تمامی کسان‌ذی‌نفع را در سراسر برنامه‌ریزی مدیریت منابع طبیعی متصل می‌سازد. دیپارتمنت مدیریت منابع طبیعی بالای فهم و دانش‌تخنیکی ایکالوژی و منابع ساینسی تمرکز می‌نماید. به طور خاص آن، بالای ظرفیت آن‌جمله از منابع که انکشاف و زندگی انسان‌ها را دوام می‌بخشد. هدف لیسانس مدیریت منابع طبیعی، تولید آن‌عده از فارغان است که توانایی مدیریت منابع طبیعی افغانستان را به طور سیستماتیک داشته‌باشد. این مدیریت شامل جنبه‌های متعدد استعمال منابع طبیعی (بیوفزیک، اجتماعی-سیاسی، و اقتصادی)، برآورده‌ساختن اهداف تولید و اهداف دیگر مصرف‌کنندگان مستقیم (مصنوعات غذایی، سودآوری، ریسک‌پذیری)، و همچنان به حیث اهداف جامعه گسترده‌تر (کاهش فقر، رفاه نسل آینده، حفاظت محیط‌زیست) می‌شود. علاوه بر آن، درک کردن خطرات جهانی، از قبیل تغییر اقلیم که می‌تواند، موجودیت و گسترش منابع طبیعی را متأثر سازد، نیز مهم شمرده می‌شود.

ب) اهداف

۱. دیدگاه

دیپارتمنت مدیریت منابع طبیعی تحصیلات و آموزش‌های مسلکی با کیفیت و خدمات تحقیق عالی را با اصل کثرت رشته در زمینه مدیریت منابع طبیعی و انکشاف پایدار جهت تداوم و محیط سالم برای محصلین ارایه می‌کند.

۲. مأموریت

ایجاد و انتقال دانش از طریق آموزش و انجام تحقیقات در مدیریت منابع طبیعی.

۳. اهداف اساسی

دیارتمنت مدیریت منابع طبیعی، دیپلوم تمرکز به محصل و سازنده مسلک را پیشنهاد می نماید که تیوری و عمل رادر تعادل قرار می دهد. هدف این دیپلوم این است که محصلان دارای درک وسیع از ابعاد اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، و ایکالوژیکی چالش ها و مشکلات منابع طبیعی گردند. این نیاز به سواد و درک اساسی، در بخش علوم طبیعی و قابلیت فیصله کردن به اساس مدیریت و پالیسی، در رشته تخصصی منابع طبیعی را دارد. با تکمیل نمودن این برنامه، محصلان قادر به انجام کارهای ذیل خواهند بود:

- ایجاد، همکاری، و درک فیصله های مدیریت و طرح ریزی در مورد منابع طبیعی که اطلاعات مربوط به حالت ایکالوژیکی، فزیک، اقتصادی و اجتماعی را مدغم و مشترکین مختلف را یک جا می سازد.
- فعالیت به طور مستقل و یا هم به حیث عضو یک تیم، در تکمیل نمودن به موقع کار پروژه مدیریت منابع طبیعی.
- نشان دادن مهارت های رهبری، و مسلکی، در نگرش و کارکرد.
- به دست آوردن و تجزیه ارقام ابعاد ایکالوژیکی، اجتماعی، و اقتصادی یا سیاسی منابع طبیعی، همراهی مهارت های مرکزی در تکنالوژی کمپیوتر و سیستم معلوماتی جغرافیایی.
- تسلط به زبان ملی و انگلیسی، در تکلم و نوشتار به گونه مسلکی، جهت تکلم و برقراری ارتباط، با یک گروپ مشخص و مردم عام کشور.
- اعمال مفاهیم تعلیمی، تیوری و تحقیقی جدید، برای رفع چالش های مدیریت عملی بالای محصلانی که یک منبع طبیعی مشخص را تحت تمرکز قرار میدهند.

ج) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایدیت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایدیت
1	اساسات مدیریت منابع طبیعی	EN.NRM0106	3	16	حفاظت منابع طبیعی	EN.NRM0638	3
2	مدیریت جنگلات و چراگاه	EN.NRM0316	2	17	اساسات پالیسی و اداره منابع طبیعی	EN.NRM0637	3
3	منابع انرژی	EN.NRM0319	3	18	انکشاف پایدار منابع طبیعی	EN.NRM0636	3
4	کیمیای محیطی	EN.NRM0321	3	19	انکشاف منابع طبیعی و مصونیت غذایی	EN.NRM0635	3
5	مدیریت خاک	EN.NRM0322	3	20	منابع طبیعی و پلانگذاری استفاده از زمین	EN.NRM0741	3
6	اساسات مدیریت	EN.NRM0320	2	21	اقتصاد خدمات ایکوسیستم	EN.NRM0742	3
7	اساسات مدیریت آب	EN.NRM0425	3	22	قانون منابع طبیعی افغانستان	EN.NRM0746	3
8	ارتباطات منابع طبیعی	EN.NRM0427	2	23	ایکولوژی تطبیقی	EN.NRM0743	3
9	اقتصاد کوچک	EN.NRM0424	3	24	توریزم منابع طبیعی	EN.NRM0744	3

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کزیدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کزیدت
10	جی آی اس-II	EN.NRM0530	3	25	منابع طبیعی افغانستان	EN.NRM0849	3
11	تنوع حیات	EN.NRM0534	3	26	منازعات و مشارکت منابع طبیعی	EN.NRM0847	3
12	حکومتداری محیط زیستی	EN.NRM0533	2	27	تطبیقات و تجربیات منابع طبیعی	EN.NRM0850	3
13	اقتصاد منابع طبیعی	EN.NRM0529	3	28	اخلاق محیط زیست	ENES0318	2
14	هایدرولوژی تطبیقی	EN.NRM0532	3	29	جیولوجی محیط زیست	ENES0423	3
15	تغیر اقلیم و جامعه	EN.NRM0639	3				

۳. دیپارتمنت مدیریت حوادث

الف) معرفی

در ۱۹۷۱ دیپارتمنت آمادگی حوادث تأسیس گردید، که اداره ملی مدیریت حوادث را دخیل سازد. اداره ملی مدیریت حوادث یک ارگانی می باشد که از جامعه جهانی و ملل متحد در این عرصه، کمک های زیادی را دریافت نموده است.

ب) اهداف

۱. دیدگاه

تربیه و آموزش محصلان برای وضعیت بحرانی و انتقال دانش مسلکی، در زمینه مدیریت حوادث، جهت رسیدن به انکشاف پایدار.

۲. مأموریت

انتقال علم جدید، مؤثر و تخصصی برای محصلان، با استفاده از تکنالوژی جدید و لابراتوار مجهز، در مطابقت با نصاب قبول شده جهانی.

۳. اهداف اساسی

دیپارتمنت مدیریت حوادث، یک پروگرام تدریسی اکادمیک شاگرد محور و شغل محور را ارایه می دارد که در آن بین کار عملی و تیوری، یک تعادل برقرار است.

با ختم موفقانه این پروگرام، محصلان قادر به انجام امور ذیل می باشند.

- ارایه دانش مسلکی، علمی و تیوری علمی در عرصه مدیریت حوادث و علوم محیط زیست.
- محصلان می توانند که مهارت های گروپی و آینده نگری را نشان دهند تا به مشکلات منطقه یی و جهانی، در عرصه مدیریت حوادث جواب گو باشند.
- محصلان می توانند که دانش کمپیوتر و مهارت های اطلاعات جغرافیایی را در عرصه مدیریت حوادث تطبیق نمایند.
- کسب مهارت های نوشتار، گفتار، تحقیق، پلان گذاری و مدیریت حوادث برای جلوگیری از حوادث، تخفیف و آمادگی به پاسخ گویی به حالت اضطرار و اعاده.
- کار مسؤولانه به شکل فعال جامعه و یادگیرنده مستقل و رهبر، در ساختن جوامع مقاوم، به سطح محلی و بین المللی در مقابل حوادث.

ج) نصاب تحصیلي (مضامين تخصصي)

شماره	نام مضامين	کود نمبر	تعداد کريدت	شماره	نام مضامين	کود نمبر	تعداد کريدت
1	اساسات جغرافيه	EnDM 0312	3	17	GIS-II	EnDM 0519	3
2	ايکالوژي احصائوي	EnDM 0313	3	18	اضطرار و حفظ الصحه	EnDM 0524	3
3	اخلاق محيط زيست	EnDM 0314	3	19	گ، مهاجرات ها و نزاع	EnDM 0525	3
4	اساسات مديريت	EnDM 0315	3	20	ارزيابي حوادث و آفات	EnDM 0526	3
5	آفات اقليمي و هايډرولوجي	EnDM 0317	3	21	آفات صنعتي و تکنالوژيکي	EnDM 0527	3
6	نگرش علمي	EnDM 0423	3	22	ريموت سينسينگ	EnDM 0619	3
7	GIS-I	EnDM 0419	3	23	جيولوجي انجنيري	EnDM 0628	3
8	پاسخ گويي و هشداردهي حوادث	EnDM 0418	3	24	نظارت از کاهش خطرات حوادث	EnDM 0629	3
9	جيوفزيک	EnDM 0420	3	25	کاهش خطرات حوادث	EnDM 0630	3
10	مضونيت بشري و تغييرات محيطي	EnDM 0421	3	26	تغيير اقليم و جامعه	EnDM 0632	3
11	حوادث و اجتماع	EnDM 0422	3	27	قوانين و پاليسي هاي مديريت حوادث	EnDM 0838	3
12	نقشه کشي آفات	EnDM 0733	3	28	مونوگراف	EnDM 0840	6
13	اداره مديريت حوادث	EnDM 0734	3	29	انترشيپ	EnDM 0841	3
14	آمادگي و مديريت اضطرار	EnDM 0735	3	30	مديريت حوادث جهاني	EnDM 0839	3
15	هش خطرات حوادث و انکشاف طق کوهي	EnDM 0738	3	31	شهرهاي تاب آور	EnDM 0843	3
16	آفات و حوادث در افغانستان	EnDM 0739	3	32	روش تحقيق	EnDM 0737	3

5. لابراتوار و کتابخانه

پوهنځي محيط زيست داراي يک کتابخانه، يک لابراتوار و يک مرکز تحقيق مي باشد.

الف) مرکز تحقيقات محيط زيستي

در سال ۲۰۱۶م مرکز معلومات محيط زيستي افغانستان (AEDS) در داخل پوهنځي محيط زيست، با همکاري برنامه محيط زيست بين المللي (UN Environment) و اداره ملي حفاظت محيط زيست (NEPA) تاسيس گرديد.

اين مرکز براي حفظ و مديريت معلومات محيط زيستي افغانستان، ايجاد گرديد تا از معلومات حفظ شده در آن، توسط استادان، محصلان و محققان ملي و بين المللي استفاده شود.

اين مرکز داراي يک ديتابيس مي باشد که معلومات و ديتاي که توسط ادارات ملي و بين المللي توليد مي گردد، در آن به شکل هارد و سافت نگهداري مي شود. مرکز مذکور با يک تعداد از کتابخانه ها و ديتابيس ها از قبيل MAP-X, OARE و غيره وصل است و در عرصه تحقيقات و ترينگ هاي محيط زيستي کار مي نمايد.

ب) کتابخانه

کتابخانه پوهنخی محیط‌زیست دارای کلکسیون کتابهای درسی، ژورنال‌ها، راپورهای‌تخنیکی، تیزس‌ها و مونوگراف‌ها بوده که به شکل‌ها رد و سافت در آن نگهداری می‌شود. اکثریت کتابهای درسی به زبان انگلیسی می‌باشد. این پوهنخی به یک تعداد کتاب‌خانه‌های آنلاین از قبیل: اکادمی ملی ساینس، انجینری و طب، کتاب‌خانه ICIMOD، OARE، ACKU و غیره دسترسی دارد. علاوه بر کتاب‌خانه به یک سلسله کورس‌های آنلاین از قبیل: edX، edX-edge، SDG Academy، Coursera، Learning for Nature، iVersity و غیره نیز دسترسی دارد. استادان و محصلان این پوهنخی به صدها کورس‌های مسلکی آنلاین که از طرف پوهنتون‌های معتبر جهان ارایه می‌گردد، دسترسی دارند.

ج) لابراتوار

لابراتوار تحقیق آب، دارای وسایل مدرن، که می‌تواند پارامترهای فیزیکی را در ساحه تعیین نماید؛ دارا می‌باشد. همچنان برای ثبت نمودن اطلاعات اقلیمی و تحلیل کیفیت هوا، وسایل با کیفیت‌اعلی نیز موجود می‌باشد. Land Mapper وسیله‌یی که برای تحقیق ساحوی فارمیشن‌های جیولوژیکی و مشخصات خاک به کار می‌رود نیز در لابراتوار وجود دارد.

پوهنځی هنرهای زیبا

1. معرفی پوهنځی

پوهنځی هنرهای زیبا به منظور ایجادگری‌های هنری، مطابق نیازمندی‌های جامعه و معیارهای علمی و اکادمیک، حفظ و گسترش ارزش‌های آثار هنری و باستانی کشور، انکشاف استعدادها و بلند بردن سطح دانش محصلان جوان، دربخش‌های تیاتر، تصنیف و ترانه، هنرهای تزئینی، گرافیک‌دیزاین، نقاشی، سینما، ادبیات‌نمایشی و فوتوگرافی، رشد و انکشاف ذوق زیبایی‌شناسی، و به منظور ارتقای سطح کیفی آثار هنری و غنای گالری‌ها و موزیم‌ها، تربیه متخصصان مسلکی در رشته‌های مختلف هنری مانند: تربیه معلمین مسلکی برای معارف کشور، تربیه‌ممثلان، ترانه خوانان، برای رادیو و تلویزیون، تیاتر و سینمای کشور، تربیه‌نقاشان، نویسندگان، هنرمندان تزئینی، عکاسان و دیزاینرهای گرافیک ماهر، به سطح ملی و بین‌المللی ایجاد گردیده است.

2. اهداف آموزشی

الف) دیدگاه

انکشاف پایدار و متناسب به مقتضیات قوانین تحصیلات عالی که متکی بر اصول اخلاقی و ارزشهای اسلامی، ملی و فرهنگی کشور باشد. برخورداری از دانش جدید و بروز شده جهانی، داشتن توانایی در تولید علم و هنر، متکی بر سهم برتر و بیشتر منابع انسانی و سرمایه اجتماعی و ملی در تولید و حفظ ارزشهای ملی و همچنان برخورداری از اداره سالم و همه جانبه، دانش مسلکی و اکادمیک، ایجاد فرصت‌های برابر و به دور از فساد، تبعیض و تعصب و همچنان بهره‌مندی و بهره‌برداری از محیط و امکانات در دست داشته، تلاش برای کسب جایگاه اول در حوزه تحقیقات، تولید آثار معناگرا و برگزاری جشنواره‌ها و نمایشگاه‌ها با تأکید بر تولید آثار علمی و هنری ارزشمند برای رشد سریع و متواتر فرهنگ و هنر در سطح منطقه و فرا منطقه.

هم‌چنان بهره‌مند از محیط مطلوب، دست یافتن به جایگاه اول در سطح منطقه، در حوزه تحقیق، تولید آثار معناگرا و برگزاری جشنواره‌ها و نمایشگاه‌ها با تأکید بر تولید علم، رشد سریع و متواتر.

ب) مأموریت

- انجام تحقیق کاربردی و بهره‌گیری از علم، برای تأمین منفعت جامعه، حل مسائل جامعه و رسیدن به رفاه، ترویج و نشر علم و هنر، در جهت تقویت دانش و اثرگذاری آن در هنر جهانی و تعالی بشر.
- ایجاد فضای همکاری از طریق تقویت دانش و مهارت اعضای علمی رشته‌ها و بخش‌های میان رشته‌یی.
- بلند رفتن سطح پوهنخی، در پروژه‌های تحقیقی (با تأکید بر پروژه‌های تحقیقی ملی)، افزایش پروژه‌های تحقیقی مشترک بین‌المللی و کسب اعتبارات بین‌المللی در حوزه تحقیق و آموزش.

ج) اهداف اساسی یا راهبری

- بهبود دوامدار کیفیت آموزش هنر.
- توسعه و توانمندسازی اعضای هیأت علمی و تحرک و فعالیت آن‌ها، در حد اکثر توانایی شان.
- تنظیم (حذف، ایجاد، اصلاح و ترکیب) دوامدار دیپارتمنت‌ها.
- استفاده حداکثر از ظرفیت محصلان.
- انکشاف بازار تحقیق پوهنخی.
- رشد و انکشاف تحقیق در پوهنخی، جهت حل مشکلات جامعه و برآورده ساختن نیازهای واقعی جامعه.
- بهترساختن محیط (شامل مجموعه فعالیت‌های دوامدار) به منظور افزایش استفاده حداکثر، از ظرفیت‌های تحقیقی موجود.
- ایجاد و حفظ قدرت رقابتی در ارایه خدمات.
- سرعت بخشیدن به ارایه خدمات.
- توسعه و توانمندسازی منابع انسانی.
- جامع‌نگری در سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های فرهنگی برای پوهنخی.
- تحقیق محور کردن سیاست‌ها، تصمیم‌ها و اقدامات در حوزه فرهنگ و هنر.

۳. توأمیت

این پوهنخی با انستیتوت فرهنگ و هنر تاجکستان توأمیت دارد.

۴. دیپارتمنت‌ها

این پوهنخی دارای هشت دیپارتمنت می‌باشد که در ذیل هر یک به تفصیل معرفی می‌گردد.

1. دیپارتمنت نقاشی**الف) معرفی**

دیپارتمنت نقاشی در سال 1345 با ایجاد کورس‌های نقاشی در چوکات پوهنخی ادبیات و علوم بشری پوهنتون کابل ایجاد گردید و در سال 1357 هجری خورشیدی، محصلان اولین دور خویش را فارغ داده است. مؤسسين و بنیان‌گذاران این دیپارتمنت استاد امان‌الله حیدرزاد، عنایت‌الله شهرانی و شخص رئیس جمهور وقت، سردار محمد داود خان بودند. دیپارتمنت نقاشی با ایجاد دیپارتمنت موسیقی، هنرهای تجسمی و گرافیک در سال 1363 هجری شمسی به پوهنخی ارتقاء نمود.

ب) اهداف آموزشی**1. دیدگاه**

دیپارتمنت نقاشی برای تربیه نسل اندیشمند، خلاق، دل سوز، متعهد و حرفه‌یی و خلق آثار نقاشی، در چوکات پوهنځی هنرهای زیبای پوهنتون کابل فعالیت می‌کند. این دیپارتمنت در زمینه تربیه متخصصان مسلکی، به منظور ارتقای سطح کمی و کیفی آثار نقاشی، تلاش می‌کند و قشر تربیه شده این دیپارتمنت، به عنوان متخصصان هدفمند، نقش عمده در بازتاب هویت فرهنگی، ملی و دینی این سرزمین خواهند داشت.

2. مأموریت

تربیه متخصصان مسلکی و اندیشمند در بخش نقاشی.

استانداردسازی خدمات آموزشی نقاشی در افغانستان.

معرفی دیپارتمنت نقاشی از لحاظ کمی و کیفی به حیث یک نهاد با اعتبار آموزشی در سطح ملی و بین المللی و کسب افتخارات بی بدیل هنری.

مشارکت در مدیریت کلان فرهنگی و هنری کشور، توسعه و تقویت فرهنگ و ارزش‌های ملی و اسلامی از طریق خلق آثار.

3. اهداف اساسی

- تحقیق، تالیف و ترجمه آثار منحصر به فرد و مفید برای جامعه مخصوصاً هنرمندان علی‌الخصوص نقاشان
- برنامه‌های مفید و سودمند نقاشی برای محصلان
- ایجاد و تجهیز لابراتوارها برای ساخت و تجزیه رنگ و مواد مقاوم برای نقاشی و یا ترمیم آثار نقاشی
- داشتن توأمیت با نهادهای خارجی و داخلی برای ارتقای سطح دانش و تجربه به اساتید و محصلان
- تدویر نمایشگاه آثار محصلان حد اکثر در هر سمستر و حداقل سال یک‌بار
- داشتن توأمیت با نهادهای خارجی و داخلی.
- دایر نمودن نمایشگاه آثار محصلان سال در هر سمستر یک‌بار.

ج) توأمیت‌ها

توأمیت با هنرهای معاصر افغانستان.

د) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کزیدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کزیدت
۱	نقاشی ۱	F.A.P 136	7	۱۲	نقاشی ۵	F.A.P236	6
۲	کمپوزیشن	F.A.P 105	1	۱۳	کمپوزیشن	F.A.P205	1
۳	رسامی	F.A.P 117	3	۱۴	رسامی	F.A.P217	4
۴	نقاشی ۲	F.A.P436	6	۱۵	نقاشی ۶	F.A.P536	6
۵	نقاشی مینیاتوری	F.A.P125	1	۱۶	کمپوزیشن	F.A.P505	1
۶	رسامی	F.A.P417	4	۱۷	رسامی	F.A.P517	2

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدت
۷	نقاشی 3	F.A.P336	6	۱۸	اناتومی	F.A.P504	2
۸	کمپوزیشن	F.A.P305	1	۱۹	نقاشی خط	F.A.P505	1
۹	رسمی	F.A.P317	2	۲۰	نقاشی مینیاتوری	F.A.P506	1
۱۰	هنرهای معاصر	F.A.P23	1	۲۱	نقاشی 7	F.A.P836	5
۱۱	نقاشی 4	F.A.P736	5	۲۲	رسمی	F.A.P717	2

2. دیپارتمنت هنرهای تزئینی

الف) معرفی

دیپارتمنت هنرهای تزئینی در سال 1347 هجری خورشیدی در چوکات پوهنخی ادبیات و علوم بشری تأسیس شد در سال 1354 دیپارتمنت هنرهای زیبا که دارای کورس های هم چون هنرهای تزئینی، نقاشی، گرافیک دیزاین بود؛ به عنوان دیپارتمنت مستقل در چوکات پوهنخی ادبیات و علوم بشری ارتقا نمود طی همین سال کورس های تمثیل و نطافی نیز به دیپارتمنت هنرهای زیبا اضافه گردید. این دیپارتمنت ابتدا به نام مجسمی سازی مسمی گردیده بود که بعداً به هنرهای تزئینی تغییر نام داد.

محصلان این دیپارتمنت در سطح لیسانس با گذراندن 152 کریدت با موضوعات هنرهای تزئینی، موزائیک، کاشی کاری، هنر سرامیک و ترمیم آثار و آبدات تاریخی آشنا می شوند که در معماری، تزیین و آرایش فضاهای عمومی کاربرد دارد. همچنان در ساخت سکه، مدالیوم (نشان های رسمی و دولتی) مجسمه های یادبود مسابقات یا جام های قهرمانی و موارد مشابه از این تخصص استفاده می شود. فارغان این دیپارتمنت، در مربوطات وزارت اطلاعات و فرهنگ چون ریاست آبدات تاریخی، موزیم ها و گالری ها استخدام می شوند و در ضمن به حیث کادرهای جوان مسلکی به حیث معلم در مکاتب مسلکی و غیرمسلکی جذب می گردند. دیپارتمنت هنرهای تزئینی دارای یک موزیم می باشد که در آن تعدادی از آثار هنرهای تزئینی حفظ و نگهداری می شود.

ب) اهداف

1. دیدگاه

دیپارتمنت هنرهای تزئینی برای تربیه نسل اندیشمند و حرفه یی و خلق آثار ارزشمند، در چوکات پوهنخی هنرهای زیبای پوهنتون کابل فعالیت می کند. این دیپارتمنت در زمینه تربیه متخصصان مسلکی به منظور ارتقای سطح کمی و کیفی آثار هنرهای تزئینی تلاش می کند و قشر تربیه شده این دیپارتمنت به عنوان متخصصان هدفمند نقش عمده در بازتاب هویت فرهنگی، ملی و دینی این سرزمین خواهند داشت.

2. مأموریت

- تربیه متخصصان مسلکی و اندیشمند در بخش های دیزاین های اسلامی، ایجاد هنرهای تزئینی جهت زیباسازی شهرها و محیط هم چنان تربیه کادرهای علمی در رشته کاشی سازی، موزائیک و ترمیم آثار آبدات تاریخ.

- استانداردهای خدمات آموزشی در بخش‌های هنرهای تزئینی، دیزاین‌های اسلامی، هنرهای کاربردی مثل سرامیک موزائیک در افغانستان طوری که با معیارهای جهانی مطابقت داشته باشد.
- معرفی دیپارتمنت هنرهای تزئینی از لحاظ کمی و کیفی به‌حیث یک نهاد با اعتبار آموزشی در سطح ملی و بین‌المللی و مبتنی بر آن درخشش و کسب افتخارات بیشمار در سطح جهانی.
- مشارکت در مدیریت کلان فرهنگی و هنری کشور، توسعه و تقویت فرهنگ و ارزش‌های ملی و اسلامی از طریق خلق آثار ناب هنری.

3. اهداف

- آموزش ساخت هنرهای تزئینی و طراحی مدل‌های انتزاعی بادر نظر داشت دیدگاه‌های جدید در مطابقت به نورم‌های جهانی خصوصاً، کشورهای اسلامی.
- طراحی آثار تزئینی برای یادبودها، میادین، پارک‌ها و محوطه‌های مؤسسات و سازمان‌های دولتی و خصوصی، به شیوه‌های مختلف، با در نظر داشت شرایط عینی و ذهنی جامعه.
- طراحی و اجرای نقش‌های برجسته تزئینی با مواد مختلف برای تزئین اماکن مختلف (منازل مسکونی، رستوران‌ها، هتل‌ها، مساجد، مدرسه‌ها و سایر اماکن مقدسه).
- طراحی جام‌های ورزشی و تندیس‌های افتخاری برای مسابقات و جشنواره‌های مختلف.
- طراحی و ساخت پیکره‌های کوچک تزئینی، با طرح‌های نوین، برای منازل مسکونی و ادارات و محیط‌های کار.
- ارائه آثار پیکره‌سازی و حجمی، در نمایشگاه‌ها برای فروش و همچنان برای نمایش.
- همکاری با مهندسان و انجینران ساختمانی، در بخش قالب‌سازی و ریخته‌گری.
- تأسیس کارگاه‌های ایجاد هنرهای تزئینی و حجم‌سازی.
- همکاری در تولید فیلم‌های سینمایی که با خمیر و یا سایر مواد مشابه صحنه‌های آن‌ها ساخته شده‌اند و یا به طور کلی متکی به ایجاد حجم می‌باشد.

ج) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدیت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریدیت
۱	دیزاین‌های اسلامی	F.A.D 04	10	4	موزائیک	F.A.D 06	12
۲	طراحی سنگ و چوب	F.A.D 02	18	5	تاریخ هنر جهان	F.A.D 07	16
۳	دراونگ	F.A.D 05	15	6	سرامیک	F.A.D 03	9

3. دیپارتمنت گرافیک دیزاین

الف) معرفی

دیپارتمنت گرافیک‌دیزاین در سال 1354 به‌حیث یک مضمون در جنب دیپارتمنت نقاشی و مجسمه‌سازی تدریس می‌شد و در سال 1359 رسماً در پهلوی دیگر دیپارتمنت‌ها ایجاد شد. این رشته‌هنری از جمله هنرهای می‌باشد که در سطح جهان مورد پذیرش بوده است و از اهمیت خاص برخوردار است.

ب) اهداف آموزشی

- خلق محتوای بصری برای رساندن پیامی خاص یک هنر
- تأمین ارتباطات بصری از طریق انتقال پیام خاص هنری

1. دیدگاه

تثبیت جایگاه هنرگرافیک‌دیزاین پوهنخی هنرهای زیبای پوهنتون کابل به عنوان یگانه نهاد علمی شناخته شده به سطح ملی و بین‌المللی در راستای نیازمندی‌های جامعه و بازار کار می‌باشد.

2. مأموریت

- تربیه متخصصان مسلکی و اندیشمند در بخش گرافیک‌دیزاین.
- استانداردسازی خدمات آموزشی گرافیک‌دیزاین در افغانستان.
- معرفی دیپارتمنت گرافیک‌دیزاین از لحاظ کمی و کیفی به حیث یک نهاد با اعتبار آموزشی در سطح ملی و بین‌المللی.
- مشارکت در مدیریت کلان فرهنگی کشور، توسعه و تقویت فرهنگ و ارزش‌های ملی و اسلامی از طریق خلق آثار.

3. اهداف اساسی

- تجدید و توسعه کریکولم نظر به شرایط زمان.
- رشد و توسعه تحقیق، تألیف و ترجمه.
- ایجاد پروژه‌های زیربنایی، لابراتوار صنوف مسلکی و کارگاه‌های هنری و چاپ دیجیتالی و دستی
- تجهیزات، وسایل و مواد درسی.
- تکمیل کادر علمی و مسلکی.
- تقویه منابع نشراتی.
- تقویه زبان‌های بین‌المللی.
- فراهم نمودن بورس‌های کوتاه مدت.
- داشتن توأمیت و همکاری با نهادهای ملی و بین‌المللی.
- برنامه‌ریزی در دایر ساختن نمایشگاه‌های آثار محصلان و استادان، حد اقل در سال یک‌بار.
- گام‌نهادن به سوی خودکفایی و جذب همکاری‌های دولتی و غیر دولتی.

ج. لابراتوار و تجهیزات آموزشی

دیارتمنت گرافیک دیزاین یک لابراتوار مشترک با دیپارتمنت فوتوگرافی دارد که دارای 50 پایه کمپیوتر می باشد. اکثریت صنوف این دیپارتمنت پروجکتور برای تدریس محصلان دارند.

د. نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کد نمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کد نمبر	تعداد کرایت
۱	مبانی هنرهای تجسمی 1 (عناصر بصری)	FA-GD02	4	۶	میناتور	FA-GD07	6
۲	مبانی هنرهای تجسمی 2 (تناسب)	FA-GD03	3	۷	طراحی دراونگ	FA-GD08	18
۳	مبانی هنرهای تجسمی 3 (رنگ)	FA-GD04	3	۸	الستریشن	FA-GD09	9
۴	گرافیک دیجیتال 1 (نرم افزار)	FA-GD05	12	۹	خوشنویسی	FA-GD10	5
۵	گرافیک دیجیتال 2 (عملی)	FA-GD06	12				

4. دیپارتمنت تیاتر

الف) معرفی

دیارتمنت تیاتر در سال ۱۳۵۹ در کنار بخش های دیگر عرض وجود نمود، هدف اساسی از ایجاد این بخش، پرورش کادرهای جوان و تحصیل یافته در رشته های نمایشی از قبیل تیاتر، رادیو، تلویزیون و سینما می باشد. از این رشته، تعداد زیادی از هنرمندان ورزیده، به سطح کشور درخشیده اند و فعلاً در کادر علمی پوهنځی هنرها، رادیو تلویزیون ملی افغانستان، ریاست کابل تیاتر، ریاست افغان فلم و نهادهای دیگر هنری جذب گردیده اند که بهترین ممثلین رادیو تلویزیون و سینما در جمله آنها شامل می باشند.

این دیپارتمنت در دو بخش (هنر و کارگردانی) محصلان خویش را فارغ می دهد. محصلان دیپارتمنت تیاتر می توانند به دو شیوه (عملی و نظری) مونوگراف های خویش را تحت نظر استادان راهنما تکمیل می نمایند و از امتیازات دوره لیسانس خویش مستفید می گردند.

دانش آموخته های دیپارتمنت تیاتر مطابق کریکولم درسی که از جانب وزارت تحصیلات عالی، منظور گردیده است، مضامینی را فرا می گیرند که پس از فراغت در جامعه، زمینه های خوب کاری را فراهم می آورد. آن عده محصلانی که از رشته کارگردانی این دیپارتمنت فارغ می شوند؛ می توانند فلم ها، سریال ها، برنامه های تلویزیونی و رادیویی را به گونه مسلکی، کارگردانی نمایند و آن تعداد محصلانی که از رشته هنرپیشه گی این دیپارتمنت فارغ می شوند، می توانند در فلم ها، سریال ها، برنامه های تلویزیونی و بخش دیگر هنری شامل کار شوند و از آن طریق مصدر خدمت برای جامعه گردند.

تعدادی از فارغ التحصیلان این دیپارتمنت در بخش های هنری وزارت اطلاعات و فرهنگ، ریاست تیاتر ملی، ریاست افغان فلم، پرودکشن های دولتی و خصوصی، رسانه های دیداری و شنیداری افغانستان و سایر بخش های فرهنگی و هنری شامل کار اند و امرار معیشت می نمایند.

دیارتمنت تیاتر با نهادهای ملی و بین المللی تفاهم نامه های همکاری دوجانبه دارد که در پرتو آن همواره همکاری های مادی و معنوی نهادهای متذکره به دیپارتمنت تیاتر صورت گرفته است.

ب) اهداف

1. دیدگاه

دیپارتمنت تیاتر متعهد است تا در آینده به عنوان یک کانون تربیوی هنرمندان مسلکی تیاتر فعالیت‌های چشم‌گیری داشته باشد تا مطابق نیازمندی‌های اساسی جامعه به صورت معیاری هنرمندان تیاتر را تربیه و تقدیم نماید.

2. مأموریت

- تربیه متخصصان مسلکی و اندیشمند در بخش تیاتر.
- استاندارد سازی خدمات آموزشی تیاتر در افغانستان.
- معرفی دیپارتمنت تیاتر از لحاظ کمی و کیفی به حیث یک نهاد با اعتبار تیاتری در سطح ملی و بین‌المللی.
- مشارکت در مدیریت کلان فرهنگی کشور، توسعه و تقویت فرهنگ و ارزش‌های اسلامی و ملی از طریق تولیدات آثار تیاتری.

3. اهداف اساسی

دیپارتمنت تیاتر دارای اهداف اساسی ذیل می‌باشد و مطابق آن، برنامه‌های آموزش خود را ترتیب و تنظیم می‌نماید که این اهداف غرض ارتقای دانش تخصصی، هم برای محصلان و هم برای استادان دیپارتمنت در نظر گرفته شده است.

- رشد و توسعه تحقیق، تالیف و ترجمه آثار مربوط به رشته تیاتر، غرض استفاده محصلان این بخش.
- تقویه زبان‌های خارجی، برای استادان و انگیزه‌دهی به محصلان، در قسمت آموزش زبان‌های خارجی.
- داشتن توأمیت با نهادهای خارجی و داخلی.
- تدویر جشنواره‌های محصلی تیاتر حد اقل سال یک مرتبه.
- تجدیدنظر بالای کریکولم درسی دیپارتمنت و تغییر آن مطابق به شرایط زمان و کارآیی روز جامعه.
- تجهیز تالار نمایشی این دیپارتمنت با لایت‌های مدرن و تلاش برای تکمیل وسایل مورد نیاز و مواد درسی.
- تلاش برای تکمیل اعضای کادر علمی دیپارتمنت با جذب اشخاص مسلکی و با دانش بالای هنر تیاتر.
- تلاش برای خودکفا شدن دیپارتمنت و جذب همکاری‌های دولتی و غیردولتی.
- تلاش برای تربیه کادرهای تخصصی هنرپیشه‌گی و کارگردانی که ظرفیت بازتاب مشکلات و نارسایی اجتماعی و مسایل فرهنگی را توسط هنر تیاتر داشته باشند.

ج) توأمیت‌ها

- همکاری همیشه‌گی میان دیپارتمنت تیاتر پوهنخی هنرهای زیبا و پوهنتون برکن کشور ناروی وجود دارد و پوهنتون برکن، دیپارتمنت تیاتر را از لحاظ تکمیل وسایل تخنیکی، ترمیم تالارنمایشی، حمایت از برگزاری جشنواره‌ها، همواره کمک‌های مادی و معنوی نموده است.
- حمایت و همکاری مراکز فرهنگی کشورهای دوست در افغانستان همچون، گویت‌انستیتوت، برتس کنسل، GIZ و مرکز فرهنگی فرانسه در کابل، با دیپارتمنت تیاتر در زمینه تدویر برنامه‌های فرهنگی و نمایشی این دیپارتمنت بوده و است.
- تفاهم کاری و همکاری با گروه‌های هنری داخلی، در زمینه برگزاری برنامه‌های هنری دیپارتمنت، از جمله، گروه سرخ و سفید و نهاد فرهنگی و هنری پروانه.

- داشتن تفاهم‌نامه همکاری و کارهای مشترک هنری با ریاست تیاترملی وزارت اطلاعات و فرهنگ. در بسا برنامه‌ها همکاری دو مرجع (دیپارتمنت تیاتر و ریاست تیاترملی) تداوم دارد.

د) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریڈت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کریڈت
۱	هنرپیشه‌گی 1(اساسات)	FA- TD0101	7	۱۲	چهره پردازی	FA- TD0112	3
۲	هنرپیشه‌گی 2(ابتدائیه)	FA- TD0102	8	۱۳	تخنیک گدی گردانی	FA- TD0113	4
۳	هنرپیشه‌گی 3(متوسط)	FA- TD0103	8	۱۴	فن بیان	FA- TD0114	6
۴	هنرپیشه‌گی 4(عالی)	FA- TD0104	9	۱۵	نقد تیاتر	FA- TD0115	4
۵	کارگردانی 1(اساسات)	FA- TD0105	7	۱۶	امپروایزیشن	FA- TD0116	2
۶	کارگردانی 2(ابتدائیه)	FA- TD0106	8	۱۷	کارگردانی نمایشات رادیویی	FA- TD0117	3
۷	کارگردانی 3(متوسط)	FA- TD0107	8	۱۸	کارگردانی نمایشات تلویزیونی	FA- TD0118	3
۸	کارگردانی 4(عالی)	FA- TD0108	9	۱۹	هنرپیشه‌گی نمایشات رادیویی	FA- TD0119	3
۹	طراحی صحنه	FA- TD0109	2	۲۰	هنرپیشه‌گی نمایشات تلویزیونی	FA- TD0120	3
۱۰	ادبیات دراماتیک	FA- TD0110	4	۲۱	اینمیشن زنده	FA- TD0121	2
۱۱	تجزیه و تحلیل نمایشنامه	FA- TD0111	4				

5. دیپارتمنت سینما

الف) معرفی

بالاثر سعی و تلاش استادان بخش سینمای دیپارتمنت تیاتر و سینما دیپارتمنت سینما با وجود موانع و مشکلات بزرگ فرا راهش مطابق به حکم 4330 بر 3367 مورخ 30 / 11 / 1387 ریاست انسجام امور اکادمیک وزارت تحصیلات عالی به صورت مستقل در چوکات پوهنخی هنرهای زیبا ایجاد گردید و نخستین کریکولوم درسی تنظیم و تهیه گردید.

اولین دور محصلان دیپارتمنت سینما، که تعداد شان به بیست تن می‌رسید از صنف دوم تیاتر و سینما جدا شدند و به صورت مستقل، صنف سینما را تشکیل دادند. سیستم درسی در این دیپارتمنت طوری عیار شد که سال اول و دوم اساسات و تیوری سینما تدریس گردد و سال سوم و چهارم محصلان به گروپ‌ها تقسیم شده و زیر نظر استادان عملاً فلم بسازند. در ختم دوره تحصیلی محصلان ملزم به ساخت فلم کوتاه برای دفاع دیپلوم خود هستند. محصلان دیپارتمنت سینما مطابق کریکولوم درسی که از جانب مقام محترم وزارت تحصیلات عالی منظور گردیده است، مضامینی را فرا می‌گیرند که پس از فراغت در جامعه زمینه‌های خوب کاری را برایشان فراهم می‌آورد؛ فارغ التحصیلان این بخش در رسانه‌های جمعی همچون: شبکه‌های تلویزیون، رادیوها، پرودکشن‌ها و رسانه‌های اجتماعی مشغول کار می‌شوند.

ب) اهداف آموزشی

1. دیدگاه

دیپارتمنت سینما برای تربیه نسل اندیشمند و حرفه‌یی و خلق آثار سینمایی معنی‌گرا، در چوکات پوهنخی هنرهای زیبا فعالیت می‌کند. این دیپارتمنت، در زمینه تربیه متخصصان مسلکی در بخش‌های کارگردانی،

تصویربرداری، فلمنامه‌نویسی، تدوین و تیوری سینما به منظور ارتقای سطح کمی و کیفی آثار سینمایی تلاش می‌کند و قشر تربیه شده این دیپارتمنت به عنوان متخصصان هدفمند نقش عمده، در بازتاب هویت فرهنگی، ملی و دینی این سرزمین خواهند داشت.

2. مأموریت

- تربیه متخصصان مسلکی و اندیشمند در بخش سینما.
- استانداردسازی خدمات آموزشی سینمایی در افغانستان.
- معرفی دیپارتمنت سینما، از لحاظ کمی و کیفی به حیث یک نهاد با اعتبار سینمایی در سطح ملی و بین‌المللی.
- مشارکت در مدیریت کلان فرهنگی کشور، توسعه و تقویت فرهنگ و ارزش‌های ملی و اسلامی از طریق تولیدات سینمایی.

3. اهداف اساسی

از آنجایی که جامعه‌ما به منظور تهیه و پخش فیلم‌های سینمایی و برنامه‌های تلویزیونی خود، نیازمند نیروی انسانی متبحر و کارآمد است، ضرورت آموزش این نیروها در چارچوب نیازهای هنر سینما احساس می‌شود. با توجه به نبود رشته‌های هنری تحصیلی، تأمین‌کننده این نیازها در نظام تحصیلات عالی افغانستان، بدیهی است برنامه‌ریزی رشته سینما و آموزش مهارت‌های لازم برای کارگردانی فیلم‌های داستانی، مستند و تهیه برنامه‌های تلویزیونی برای محصلان اهمیت می‌یابد تا فارغ‌التحصیلان این رشته، با تعهد و احساس مسؤولیت به جامعه اسلامی و فرهنگی افغانستان، زمینه‌هایی در ارتقای کیفیت برنامه‌های تولیدی از خلاقیت‌های مورد نیاز، تخصص مرتبط با کارگردانی، تصویربرداری، فلمنامه‌نویسی و تدوین فراهم آورند.

ج) توأمیت

- دیپارتمنت سینما، بهار 1397 با مؤسسه دولتی افغان فلم تفاهم‌نامه همکاری‌های مشترک را که مدت زمان پنج سال را در بر می‌گیرد، امضا نمود.
- امضای تفاهم‌نامه با گویتتوت.
- امضای تفاهم‌نامه با نما رسانه.
- امضای تفاهم‌نامه همکاری با رویا فلم.
- امضای تفاهم‌نامه همکاری با اکادمی هنر.

د) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

- استودیوی تدوین فلم مجهز.
- تالار مجهز سینما برای نمایش فلم و برگزاری جشنواره‌های فلم محصلی.

ه) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایدیت	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کرایدیت
۱	کارگردانی فلم	C 01	27	۶	طراحی فلم (استوری بورد)	C 06	2
۲	فلمنامه نویسی	C 02	6	۷	تاریخ سینما	C 07	6
۳	سینماتوگرافی	C 03	5	۸	تحلیل فلم	C 08	6

8	C 09	کارگردانی برنامه تلویزیونی	9	4	C 04	صدا در سینما	4
				6	C 05	تدوین فلم	5

6. دیپارتمنت تصنیف و ترانه

الف) معرفی

در سال 1347 شعبه موسیقی شرقی و غربی در دیپارتمنت هنرهای زیبا ایجاد گردید، منظور از آن انکشاف استعدادها و بلندبردن سطح دانش آواخوانان و نوازنده گان بود. با در نظر داشت اصول شرعی جهت نایل به اهداف بالاو مطابق به خواست زمان و نیازمندی های اجتماعی و فرهنگی جامعه، در سال 1401 به دیپارتمنت (تصنیف و ترانه) تغییر نمود و در کریکولم آن تجدید نظر صورت گرفت.

این دیپارتمنت در ابتدا در سال 1360 به صورت یک رشته و بعدها به عنوان یک دیپارتمنت مستقل در چوکات این پوهنځی به فعالیت آغاز نمود.

ب) اهداف آموزشی

1. دیدگاه

دیپارتمنت تصنیف و ترانه برای تربیه نسل اندیشمند و حرفه یی و خلق پارچه های ترانه های رسالت مند و معنی گرا در چوکات پوهنځی هنرهای زیبا فعالیت می کند. این دیپارتمنت در زمینه تربیه متخصصان مسلکی در بخش های آواز و تصنیف سازی به منظور ارتقای سطح کمی و کیفی آثار تلاش می کند و قشر تربیه شده این دیپارتمنت به عنوان متخصصان هدفمند، نقش عمده در بازتاب هویت فرهنگی، ملی و دینی این سرزمین خواهند داشت.

2. مأموریت

- تربیه متخصصان مسلکی و اندیشمند در بخش آواز و تصنیف و ترانه .
- استانداردسازی خدمات آموزشی تصنیف و ترانه در افغانستان.
- معرفی دیپارتمنت تصنیف و ترانه از لحاظ کمی و کیفی به حیث یک نهاد با اعتبار آموزشی در سطح ملی و بین المللی.
- مشارکت در مدیریت کلان فرهنگی کشور، توسعه و تقویت فرهنگ و ارزش های ملی و اسلامی از طریق تولید پارچه های آواز و ترانه.

3. اهداف اساسی

دیپارتمنت تصنیف و ترانه به عنوان بزرگترین نهاد اکادمیک آواز و تصنیف سازی کشور، رسالت و نوآوری در زمینه تصنیف و ترانه را برعهده دارد و به منظور تحقق رسالت ارزشمند خویش، نیازمند نظام منسجم، متشکل از تمامی اعضای کادر علمی خود، می باشد، که هر یک به درجاتی در برنامه ریزی و سازمان دهی فعالیت های دیپارتمنت شریک مطلوب بوده است و این مشارکت هر چه بیشتر تقویت می شود.

ج) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

دیپارتمنت تصنیف و ترانه مجهز با کمپیوترلب، استودیوی ضبط صدا (Audio Recording Studio)، تجهیزات مربوطه، (store room) و صنوف درسی معیاری (Sound Prof Classis) می‌باشد.

(د) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کرایت	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کرایت
۱	آواز خوانی کلاسیک	M.S01	20	5	سلفیژ	M.S05	3
۲	گروه خوانی	M.S02	12	6	غزل	M.S06	4
۳	تصنیف و ترانه سازی	M.S03	4	7	تاریخ تصنیف و آواز	M.S07	6
۴	اساسات لحن و آواز	M.S04	6	8	اتوموزیکولوژی افغانستان	M.S08	6

7. دیپارتمنت ادبیات نمایشی

الف. معرفی دیپارتمنت

ادبیات نمایشی در سال 1385 به نام دراماتورگی در چوکات دیپارتمنت تیاتر به عنوان یک بخش از دیپارتمنت ادبیات نمایشی آغاز به فعالیت نمود و در سال 1392 به سطح دیپارتمنت بنام دیپارتمنت فلم‌نامه و نمایش نامه نویسی ارتقا و در سال 1395 بنام دیپارتمنت ادبیات نمایشی تغییر نام یافت. مضامین فلم‌نامه نویسی، نمایش نامه نویسی، ادبیات داستانی به صورت عملی (کارگاهی) و مضامین نقد، ابعاد نمایشی اسطوره و حماسه، فرهنگ و ادبیات عامه، قالب‌های نگارش به شکل نظری تدریس می‌گردد.

فارغان این دیپارتمنت بر علاوه آشنایی با تاریخ ادبیات نمایشی، آثار نمایشی و داستانی که خلق می‌کنند، هم چنان با نقد و تحقیق نیز آشنا می‌شوند. این دیپارتمنت جهت تشخیص ظرفیت‌ها و توانمندی محصلان سالانه جشنواره محصلی ادبیات نمایشی را برگزار می‌نماید. ادبیات نمایشی اساساً پل ارتباطی بین رشته‌های تیاتر، سینما، ادبیات و ژورنالیزم است و در اصل واسطه‌ی میان دنیای پر بار ادبیات و صحنه نمایش است. تعداد کرایت‌های که در مقطع لیسانس این دیپارتمنت تدریس می‌شود 136 کرایت است.

ب. اهداف آموزشی

1. دیدگاه

دیپارتمنت ادبیات نمایشی برای تربیه نسل اندیشمند و حرفه‌ای و خلق آثار نمایشی در چوکات پوهنخ‌های هنرهای زیبای پوهنتون کابل فعالیت می‌کند. این دیپارتمنت در زمینه تربیه متخصصان مسلکی به منظور ارتقای سطح کمی و کیفی آثار نمایشی تلاش می‌کند و قشر تربیه شده این دیپارتمنت به عنوان متخصصان هدفمند نقش عمده در بازتاب هویت فرهنگی، ملی و دینی این سرزمین خواهند داشت.

2. ماموریت

تربیه متخصصان مسلکی و اندیشمند در بخش ادبیات نمایشی.

استاندارد سازی خدمات آموزشی ادبیات نمایشی در افغانستان.

معرفی دیپارتمنت ادبیات نمایشی از لحاظ کمی و کیفی به حیث یک نهاد با اعتبار آموزشی در سطح ملی و بین المللی. مشارکت در مدیریت کلان فرهنگی کشور، توسعه و تقویت فرهنگ و ارزش‌های ملی و اسلامی از طریق تولید آثار نمایشی.

3. اهداف اساسی یا راهبردی

- تریبه‌ی کادرهای تخصصی در حصه‌ی تولید متن نمایشی و رسانه‌های و صوتی و تصویری.
- تریبه‌ی محققین و کادرهای مسلکی در حوزه‌ی تشخیص معرفی و بازتاب متون نمایشی.
- ترویج روحیه‌ی تعامل فکری و علمی.
- ایجاد ظرفیت پذیرش تفاوت‌های فرهنگی، زبانی و قومی و خلق متون نمایشی و داستانی.
- ایجاد ظرفیت و بازتاب مشکلات، نارسایی اجتماعی و مسایل فرهنگی در حوزه‌ی ادبیات نمایشی به زبان جهانی.

ج. لابراتوار و تجهیزات آموزشی

دیپارتمنت ادبیات نمایشی امکانات تجهیزاتی بیش‌تری در اختیار ندارد، تنها یک کارگاه ادبیات نمایشی است که دارای پنج پایه کمپیوتر دسک‌تاپ همراه با یک پایه ماشین فوتوکاپی، دوپایه پروجکتور، دوپایه اسکنر و یک پایه پرینتر می‌باشد که تجهیز کارگاه ادبیات نمایشی در پلان استراتژی یک پنج سال آینده دیپارتمنت در اولویت قرار دارد.

د. نصاب تحصیلی دیپارتمنت ادبیات نمایشی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کد نمبر	تعداد کریدیت	شماره	نام مضامین	کودنمبر	تعداد کریدیت
۱	نمایش نامه نویسی 1 (مبادی)	FA-DL0302	2	9	قالب‌های نگارش	FA-DL0107	2
۲	فلم نامه نویسی 1 (مبادی)	FA-DL0303	2	10	فلم نامه نویسی 3	FA-DL0533	7
۳	ادبیات داستانی 1	FA-DL0204	4	11	فرهنگ و ادبیات عامه	FA-DL0110	4
۴	نمایش نامه نویسی 2	FA-DL0431	4	12	فلم نامه نویسی 4 (کارگاه عملی)	FA-DL0836	7
۵	فلم نامه نویسی 2	FA-DL0432	4	13	نقد در ادبیات نمایشی	FA-DL0705	6
۶	ادبیات داستانی 2	FA-DL0337	2	14	نمایش نامه نویسی 4	FA-DL0835	7
۷	نمایش نامه نویسی 3	FA-DL0533	7	15	ابعاد نمایشی اسطوره و حماسه	FA-DL0608	2
8	جنبه‌های نمایشی در ادبیات عرفانی	FA-DL0409	2	16	زیبایی شناسی	FA-DL0723	2

۸. دیپارتمنت فوتوگرافی

الف) معرفی

دیپارتمنت فوتوگرافی در سال 1387 به حیث یک مضمون، در دیپارتمنت گرافیک دیزاین تدریس می‌شد. اما در سال 1392 به صورت یک دیپارتمنت مستقل، به فعالیت آغاز نمود. این رشته، از جمله هنرهایی می‌باشد که در سطح جهان، مورد پذیرش واقع شده است و از اهمیت خاص برخوردار است، فوتوگرافی را می‌توان علم، صنعت و هنر دانست، استفاده و کاربرد آن، در بخش‌های آموزشی (مکاتب و پوهنتون‌ها) از اهمیت زیادی برخوردار است.

فارغین این دیپارتمنت می‌توانند در تمام رسانه‌های چاپی و تصویری (سایت‌های خبری، تلویزیون‌ها، رسانه‌های کتبی، وزارت خانه‌ها، بانک‌ها، ریاست‌ها مانند (رادیتلوویزیون ملی، موزیم ملی، آرشیف ملی، نگارستان ملی)، لیسه‌ها، پرودکشن‌ها، به کار گماشته شوند. همچنان می‌توانند کارهای شخصی را نیز راه اندازی مانند؛ داشتن یک استودیوی عکاسی برای عکاسی در محافل شخصی، رسمی یا مؤسسات داخلی و خارجی، یا هم به صورت

آزاد، کار نمایند. آموزش مضمون فوتوگرافی در جامعه ما نهایت مؤثر می‌باشد، ما می‌توانیم در این بخش محصلان را قادر بسازیم که بتوانند در رشته فوتوگرافی به شکل معیاری (گزارش، پورت فلیو و پروژه) را تهیه کنند. محصلان در چهار سال تحصیلی (هشت سمستر) به تعداد (33) مضمون در (148) کردیت را زیر نظر استادان (مسلکی و تحصیل کرده‌ی داخل و خارج) بصورت نظری و عملی می‌آموزند.

ب) اهداف آموزشی

1. دیدگاه

دیپارتمنت فوتوگرافی برای تربیه نسل اندیشمند و حرفه‌یی در چوکات پوهنخی هنرهای زیبا، فعالیت می‌کند. این دیپارتمنت در زمینه تربیه متخصصان مسلکی، در بخش‌های عکس‌های هنری و فوتوژورنالیزم، به منظور ارتقای سطح کمی و کیفی آثار هنر عکاسی و قشر تربیه شده این دیپارتمنت، به عنوان متخصصان هدفمند، نقش عمده در بازتاب هویت فرهنگی، ملی و دینی این سرزمین خواهد داشت.

2. مأموریت

- تربیه متخصصان مسلکی و اندیشمند در بخش عکاسی.
- ستانداردسازی خدمات آموزشی هنر عکاسی در افغانستان.
- معرفی دیپارتمنت عکاسی از لحاظ کمی و کیفی به حیث یک نهاد با اعتبار آموزشی در سطح ملی و بین‌المللی.
- مشارکت در مدیریت کلان فرهنگی کشور، توسعه و تقویت فرهنگ و ارزش‌های ملی و اسلامی از طریق هنر عکاسی.

3. اهداف اساسی

- تجدید و بازنگری کریکولم و تغییر آن نظر به شرایط زمان.
- رشد و توسعه تحقیق، تألیف و ترجمه.
- ایجاد پروژه‌های زیربنایی، تجهیز لابراتوار صنوف مسلکی و کارگاه‌های عکاسی.
- تجهیزیات، وسایل مواد درسی.
- جذب کادر علمی و مسلکی.
- ایجاد منابع نشراتی.
- تقویه زبان‌های بین‌المللی.
- فراهم سازی بورس‌های کوتاه مدت.
- داشتن توأمیت و همکاری با نهادهای ملی و بین‌المللی.
- برنامه‌ریزی در دایر نمودن نمایشگاه‌های آثار محصلان و استادان، حد اقل در سال یک‌بار.
- گام نهادن به سوی خودکفایی و جذب همکاری‌های دولتی و غیردولتی.

ج) توأمیت‌ها

- گوپته انستیتوت کشور آلمان، در تجهیز چندپایه کمره عکاسی، کامپیوتر و پرتر به دیپارتمنت همکاری نموده و برنامه‌های کوتاه مدت نیز برگذار نموده است.
- مرکز فوتوژورنالیزم چشم سوم که در قسمت استاد، برای تدریس مضامین عملی و نظری این دیپارتمنت را همکاری نموده است.
- برنامه پرموت که از طرف USAID تمویل می‌گردد، برنامه ارتقای دانش مسلکی محصلان فوتوگرافی را در قسمت آموزش دیجیتال گرافیک و زمینه برگزاری نمایشگاه را فراهم نموده است.

د) لابراتوار و تجهیزات آموزشی

دیپارتمنت فوتوگرافی لابراتوار مشترک با دیپارتمنت گرافیک دیزاین دارد که دارای 50 پایه کامپیوتر می‌باشد. اکثریت استادان این دیپارتمنت با پروجکتور، برای محصلان تدریس می‌نمایند.

ه) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد
۱	تاریخ عکاسی	FA.PH 02	۴	۷	2/TTGC دیجیتال گرافیک	FA.PH 08	۸
۲	فوتوگرافی 1	FA.PH 03	۸	۸	ایدیت عکس 1 (فوتوشاپ)	FA.PH 09	۸
۳	فوتوگرافی 2	FA.PH 04	۸	۹	ایدیت عکس 2 (لایت)	FA.PH 10	۴
۴	فوتوگرافی 3	FA.PH 05	۸	۱۰	تصویر برداری	FA.PH 11	۴
۵	فوتوگرافی 4	FA.PH 06	۱۰	۱۱	ادیت فلم (پریمیر)	FA.PH 12	۴
۶	1/TTGC دیجیتال گرافیک	FA.PH 07	۸				

6. برنامه ماستری هنرهای تجسمی و نمایشی

الف) معرفی

پوهنځی هنرهای زیبا مدت چهار دهه، در چوکات پوهنتون کابل فعالیت نموده است و در طی چهل دور فراغتش تعداد زیادی از جوانان را به سویه لیسانس به جامعه تقدیم نموده است. این پوهنځی، با توجه به نیازمندی‌های نهادهای هنری و فرهنگی به کادر تحصیل کرده، به سطح ماستر، همچنان علاقه‌مندی تعداد زیادی از فارغ‌التحصیلان رشته‌های هنر، ایجاد برنامه ماستری در این پوهنځی، بنا بر حکم شماره (6447) مورخ 1391/11/10 ه.ش، مقام وزارت تحصیلات عالی ایجاد کرده است. برنامه ماستری هنرهای تجسمی که از دو سال به این طرف به برنامه ماستری هنرهای تجسمی و نمایشی نظر به نیازمندی تغییر نام نموده، طی چهار دوره به تعداد 70 تن از جوانان را به سویه ماستر به جامعه علمی تقدیم نموده است که در ارگان‌های مختلف مصدر خدمت گردیده‌اند.

ب) اهداف برنامه ماستری

تربیت نیروی انسانی مورد نیاز، جهت فعالیت در مراکز آموزشی هنر، رسانه‌ها و تولید هنر با پشتوانه فکری و فرهنگی، یکی از اهداف مهم و اساسی برنامه هنرهای تجسمی و نمایشی است، با تربیت متخصصین این رشته، نیروهای با دانش و فعال هنری آماده می‌گردند، تا در فعالیت‌های آموزشی مشارکت فعال داشته باشند و در سطح بلند اجتماعی خدماتی را انجام دهند.

هنرهای تجسمی و نمایشی در زمینه‌های آموزشی، علمی، فرهنگی و رسانه‌یی فعالیت می‌نماید و به واسطه نقاشی، ارتباطات تصویر (گرافیک)، عکاسی، فلم، تجسم‌سازی و طراحی فلم، موجب بالابردن سطح دانش و هنر جامعه می‌گردد و برای خودکفایی فرهنگی مؤثر واقع می‌گردد.

1. دیدگاه

از آن‌جا که جامعه افغانستان به منظور تهیه و پخش برنامه‌های هنری و فرهنگی خود، نیازمند نیروی انسانی متبحر و کارآمد است، ضرورت آموزش این نیروها در چارچوب نیازهای هنرهای تجسمی و نمایشی، احساس می‌شود. با توجه به نیاز اختصاصی در بعضی برنامه‌ها و نبود رشته‌های تحصیلی تأمین‌کننده این نیازها، در نظام تحصیلات عالی کشور، موجودیت برنامه ماستری در هنرهای زیبا، امر لازم و ضروری پنداشته می‌شود. برنامه ماستری زمینه‌ساز پرورش نیروی انسانی می‌شود که با تعهد به جامعه اسلامی، زمینه‌های تازه‌یی را در ارتقای کیفیت برنامه‌های تولیدی از طریق خلاقیت‌های مورد نیاز، تخصص‌های مربوط به فعالیت‌های فرهنگی و هنری، فراهم آورند.

2. مأموریت

گسترده‌گی و ژرفای فرهنگ و تاریخ افغانستان می‌طلبد که این نهاد با تلاش خستگی‌ناپذیر زمینه‌های آموزش هنر را فراهم سازد و از این طریق، تعداد کثیری از رهروان و علاقه‌مندان هنر را به عنوان متخصص به جامعه تقدیم نماید. همچنان، ضمن صیانت از داشته‌های تاریخی خویش، سعی می‌کند تا آثار جدید هنری را نیز خلق نماید و آن را در خدمت مردم خویش قرار دهد.

ج) نهادهای همکار

نهادهای چون «گویتة انستیتوت، برتش کنسل و مرکز فرهنگی فرانسه» در برگزاری ورکشاپ‌ها، برنامه فرهنگی، کمبود مواد درسی، برنامه ماستری هنرهای تجسمی را همکاری می‌نماید.

د) نصاب تحصیلی (مضامین تخصصی)

شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید	شماره	نام مضامین	کود نمبر	تعداد کراید
۱	هنر محیطی	FA-MA-14	3	3	تحلیل آثار هنری	FA-MA-16	6
۲	جنبش‌های هنری	FA-MA-15	6	4	فرهنگ شناسی	FA-MA-17	۳

کمیته‌های پوهنتون کابل

کمیته نظم و دسپلین

کمیته نظم و دسپلین یکی از کمیته‌هایی است که در سطح پوهنتون کابل ایجاد شده است و تحت نظر مستقیم ریاست پوهنتون کابل فعالیت می‌کند و به حل و فصل و اخذ تصمیم پیرامون منازعات می‌پردازد.

کمیته پلان استراتژیک

برای بار اول در سال ۱۳۹۵، هیأت رهبری پوهنتون کابل کمیته‌یی را جهت تدوین و نظارت از تطبیق پلان استراتژیک ایجاد نمود.

جلسات این کمیته تحت نظر مستقیم معاونیت علمی پوهنتون کابل با عضویت معاون امور مالی و اداری، معاون امور محصلان، آمریت دفتر مقام ریاست پوهنتون کابل، یک یک‌تن نماینده از تمام پوهنخی‌های پوهنتون کابل دایر می‌شود.

اهم وظایف کمیته پلان استراتژیک پوهنتون کابل: بررسی واقع‌بینانه وضعیت، امکانات و مطالعه منابع مورد نیاز و منابع در دسترس به منظور انجام تحلیل‌های موردنیاز جهت تدوین پلان استراتژیک؛ بررسی سالانه پلان استراتژیک پوهنتون کابل و پیشنهاد تغییرات لازم جهت بهبود در طرح پلان استراتژیک پوهنتون کابل؛ ارایه گزارش پیشرفت‌های مشهود در خصوص تدوین؛ از تطبیق پلان استراتژیک به گونه سالانه و تهیه گزارش تطبیق پلان استراتژیک و ارائه سایر وظایفی که از سوی شورای علمی پوهنتون کابل به آن سپرده می‌شود.

کمیته تقرر و انفکاک

کمیته تقرر و انفکاک پوهنتون کابل یکی از کمیته‌های بسیار مهم و ارزنده در حوزه امور استادان پوهنتون کابل است که تحت ریاست معاون علمی پوهنتون کابل فعالیت می‌کند. معاون علمی در رأس کمیته، آمر امور استادان به حیث منشی کمیته و یک یک تن استاد بلندرتبه علمی از هر پوهنخی اعضای آن است.

جلسات این کمیته با حضور اعضای آن برگزار می‌شود و مکلف به اجرای وظایف ذیل است:

بررسی، تدقیق و تصمیم در مورد اسناد تقرر اعضای کادر علمی پوهنتون کابل که از سوی دیپارتمنت و شورای علمی پوهنخی تأیید شده است؛ بررسی، تدقیق و تصمیم در مورد اسناد انفکاک اعضای کادر علمی پوهنتون کابل که از سوی دیپارتمنت و شورای علمی پوهنخی مربوط تأیید شده است؛ بررسی، تدقیق و تصمیم در مورد اسناد تقرر اعضای کادر علمی پوهنتون کابل که با پوهنتون کابل به لحاظ علمی همکاری دارند و از سوی دیپارتمنت و شورای علمی پوهنخی مربوط تأیید شده است؛ بررسی، تدقیق و تصمیم در مورد اسناد تقرر مجدد اعضای کادر علمی پوهنتون کابل که از سوی دیپارتمنت و شورای علمی پوهنخی مربوط تأیید شده است و سایر وظایفی که در قانون به آن محول شده باشد.

کمیته ترفیعات علمی

کمیته ترفیعات علمی پوهنتون کابل تحت ریاست مستقیم معاون علمی پوهنتون به پیش برده می‌شود. در این کمیته معاون علمی به حیث رییس، آمر امور استادان به حیث منشی جلسه، یک‌یک تن نماینده از تمام پوهنځی‌ها به حیث عضو و در هر ماه حداقل یک مرتبه تشکیل جلسه می‌دهد و معمولاً وظایف زیر را اجرا می‌کند:

طرح موضوع ترفیعات علمی استادان پوهنتون کابل پس از طی مراحل از دیپارتمنت و شورای علمی پوهنځی مربوط به آمریت امور استادان و اتخاذ فیصله در پرتو قانون تحصیلات عالی ملکی؛ طرح موضوع ترفیعات علمی استادان پوهنتون‌های دیگر که با پوهنتون کابل همکاری علمی دارند پس از طی مراحل از دیپارتمنت و شورای علمی پوهنځی مربوط به آمریت امور استادان و اتخاذ فیصله در پرتو قانون تحصیلات عالی ملکی. هم‌چنان این کمیته وظایف چون حصول اطمینان از تکمیل بودن دوسیه ترفیع علمی و مطابقت آن با لوائح، مقررات و قانون تحصیلات عالی ملکی؛ در صورت تکمیل بودن تمامی اسناد ترفیع علمی استاد مورد نظر، ارجاع دوسیه ترفیع علمی به شورای علمی پوهنتون کابل؛ ثبت و درج تصامیم توسط منشی جلسه در کتاب جلسات کمیته ترفیعات علمی پوهنتون کابل و سایر وظایفی که در قانون تحصیلات عالی ملکی به آن محول شده باشد انجام می‌دهد.

کمیته نصاب تحصیلی

کمیته نصاب پوهنتون کابل یکی از کمیته‌های بسیار مهم است و در رأس کمیته‌های فرعی نصاب در سطح پوهنځی‌ها، قرار دارد و تحت ریاست معاون علمی پوهنتون فعالیت می‌کند. این کمیته متشکل است از یک استاد بلندرتبه به حیث نماینده باصلاحیت از هر پوهنځی. تدویر جلسات این کمیته موردی است و در صورت ضرورت به گونه اضطراری نیز برگزار می‌شود.

وظایف و فعالیت‌های این کمیته، بررسی و تدقیق و تشخیص مشکلات و نیازسنجی عمومی و خصوصی نصاب تسویدشده پوهنځی‌ها؛ بررسی و تدقیق نیازسنجی آموزشی گنجانیده شده در نصاب تهیه‌شده پوهنځی‌ها؛ بررسی امکانات تدویر موفقانه برنامه تحصیلی پیشنهاد شده از سوی پوهنځی‌ها؛ بررسی تشخیص نهادها و اشخاص ذیربط؛ بررسی و تدقیق تشخیص اولویت‌ها برای ایجاد رشته‌های تحصیلی در سطح پوهنتون کابل؛ بررسی و تدقیق حوزه‌های کاری فارغ‌التحصیلان با توجه به حوزه‌های مطالعاتی آنان که در نصاب پیشنهاد شده تعریف شده است؛ بررسی شرایط تدریس و کار عملی از لحاظ مواد و لوازم درسی، سامان‌آلات تدریسی، عملیاتی، داشتن کادر علمی باکفایت و مسلکی و هم‌چنان توسعه نصاب تحصیلی معیاری و پیشرفته با استفاده از تجارب کشورهای منطقه و جهان که این همه فراهم بودن شرایط برای اجرایی ساختن می‌باشد و سایر وظایفی که مربوط به حل‌جی و بررسی نصابهای درسی دیپارتمنت‌ها و پوهنځی‌ها باشد.

کمیته ارزیابی خودی و تضمین کیفیت

در مطابقت با ماده هژدهم لایحه تضمین کیفیت و اعتباردهی، تمام نهادهای تحصیلات عالی باید در مربوطات خود برای نظارت و تسهیل بهبود کیفیت، کمیته تضمین کیفیت داشته باشند.

پوهنتون کابل با تاسی از آن، کمیته تضمین کیفیت و اعتباردهی اش را در سال ۱۳۹۳ ایجاد کرده است و از آن دم تا کنون به گونه منظم جلسات شان را پیرامون بررسی و نظارت از فعالیت های پوهنتون انجام می دهد. این کمیته تحت ریاست معاون علمی پوهنتون است و تعداد اعضای آن ۲۲ تن می باشد که از هر پوهنخی یک نماینده با صلاحیت در جلسات این کمیته شرکت می کند.

به گونه فشرده، کمیته تضمین کیفیت در سطح پوهنتون کابل مکلف به اجرای وظایف ذیل است:

تلاش در امر بهبود کیفیت تدریس در نهادهای تحصیلی؛ نظارت از روند ارزیابی خودی نهادهای تحصیلی، پوهنخی ها و دیپارتمنت ها؛ بررسی گزارش ارزیابی خودی پوهنخی ها و دیپارتمنت های فارغ ده؛ آشنایی کامل با پلان استراتژیک تحصیلات عالی، پلان استراتژیک مؤسسه مربوط و اسناد مهم در مورد اعتباردهی و تضمین کیفیت؛ نظارت از تطبیق پلان عملیاتی در تمام سطوح نهاد تحصیلی؛ تطبیق سایر برنامه هایی که از طرف ریاست تضمین کیفیت و اعتباردهی محول می گردد.

هم چنان این کمیته وظایف ذیل را در پرتو قانون انجام می دهد: نظارت و بررسی از تطبیق خط مشی بهبود یاددهی و یادگیری، پلان بهبود تدریس و پلان عملیاتی انفرادی در سطح نهاد تحصیلی؛ نظارت و بررسی تمام امور نشراتی و تهیه گزارش رسمی در اخیر سمستر برای ریاست تضمین کیفیت و اعتباردهی وزارت بعد از تأیید شورای علمی نهاد تحصیلی؛ نظارت و بررسی امور تدریس به خصوص تطبیق طرز العمل ارزیابی از کیفیت تدریس و رایه گزارش به ریاست تضمین کیفیت و اعتباردهی وزارت بعد از تأیید شورای علمی؛ نظارت و بررسی سمسروار از مواد درسی، لکچرنوت ها و سایر مواد برای اصلاح و استندرد شدن آن و تهیه گزارش رسمی به ریاست تضمین کیفیت بعد از تأیید شورای علمی؛ نظارت از نظم و دسپلین نهاد تحصیلی و رایه گزارش به ریاست تضمین کیفیت و اعتباردهی؛ نظارت و بررسی از تطبیق لوابج، مقرردها، طرز العمل ها و سایر اسناد تقنینی ساحه اکادمیک.

بوردها و انسجام برنامه های فوق لیسانس

به منظور تنظیم، رهبری و انسجام امور علمی برنامه های فوق لیسانس (ماستری و داکتری) در سطح پوهنتون کابل ایجاد شده است. این کمیته همزمان با ایجاد اولین برنامه ماستری پوهنتون کابل در سال ۱۳۹۲ ایجاد شده است و تا کنون به فعالیت هایش مبادرت می ورزد. کمیته یاد شده تحت نظارت و مدیریت مستقیم معاون علمی پوهنتون کابل به تدویر جلسات منظم می پردازد و تصامیم لازم جهت بهبود وضعیت کیفی و کمی برنامه های فوق لیسانس اتخاذ می کند.

از سوی دیگر، این بوردها روند اجرایی فعالیت های اکادمیک کمیته های ماستری در سطح پوهنخی ها، هم چنان برنامه های ماستری و داکتری را نظارت و ارزیابی می کند. اعضای این بوردها یک یک تن استادان با صلاحیت از پوهنخی هایی هستند که در آن عملاً برنامه فوق لیسانس فعال است.

کمیته آموزش الکترونیکی

انکشاف تکنالوژی دیجیتلی در بررسی از پروسه آموزش، سبب به میان آمدن محیط چهارمی آموزش گردیده است. در گذشته دانشمندان تعلیم و تربیه، محیط‌های آموزشی را به سه بخش تقسیم کرده بودند که شامل محیط خانواده، محیط آموزشگاه (مکتب و مؤسسه تحصیلی) و اجتماع مربوط فرد می‌گردید؛ اما امروز محیط چهارمی نیز در عرصه آموزش مطرح گردیده است که همانا «محیط آموزش مجازی» با استفاده از تکنالوژی دیجیتالی است.

وزارت تحصیلات عالی به منظور همگام شدن با کاروان علوم و فنون جهانی اقدام به شامل ساختن تکنالوژی دیجیتالی و تکنالوژی معاصر برای بهتر ساختن به بررسی از پروسه آموزش نموده است تا باشد با به‌کارگیری از تکنالوژی دیجیتالی، جهشی در نظام آموزش سنتی صورت گیرد و بعد از این که تجربه استفاده از تکنالوژی دیجیتالی به مرحله کمال رسید، آنگاه فرصت‌های آموزشی را در اقصی نقاط کشور برای همه آن‌هایی که بنابر محدودیت زمانی و مکانی نمی‌توانند بررسی از پروسه آموزش را در صنف‌های تنظیم شده به پیش ببرند، به صورت آنلاین میسر خواهد ساخت. کسب دانش به صورت آنلاین، شاگردمحور است.

آموزش الکترونیک مستلزم کاربرد تکنالوژی دیجیتالی، سواد و مهارت لازم در مورد نحوه کاربرد تکنالوژی و برنامه‌های منظم ظرفیت‌سازی برای کادرهای علمی، محصلان و کارمندان نهادهای تحصیلات عالی است.

نصابی که به منظور آموزش الکترونیک در نهادهای تحصیلات عالی کشور طرح شده است، به صورت یکسان و هماهنگ تطبیق می‌شود. کمیته آموزش الکترونیک در اوایل سال ۱۳۹۶ در پوهنتون کابل تحت نظارت مستقیم معاون علمی ایجاد گردید.

کمیته امتحانات

یکی از کمیته‌های بسیار مهم جهت نظارت از تطبیق لایحه و معیارهای تعریف شده در بررسی از پروسه امتحانات پوهنتون کابل، کمیته امتحانات است که تحت ریاست معاونیت امور محصلان فعالیت می‌کند.

این کمیته در سال چهار مرتبه برگزار می‌شود و با حضور فعال اعضای آن که توسط شورای علمی پوهنتون انتخاب و توظیف می‌گردد، روند امتحانات نیمه سمستر و امتحانات نهایی سمسترهای بهاری و خزانگی را نظارت می‌کند.

کمیته نظارت از تطبیق نصاب تحصیلی

یکی از چالش‌ها و مشکلات فراراه فرایند نظام آکادمیک در پوهنتون‌ها، تکمیل نصاب در زمان تعیین شده برحسب تعداد کریدت تفویض شده برای هریک از مضامین در سطح دیپارتمنت، پوهنخی و در کل پوهنتون است. پوهنتون کابل به منظور بررسی و نظارت دقیق از روند تطبیق نصاب تحصیلی، کمیته‌یی را زیر نام نظارت از تطبیق نصاب ایجاد نموده است که اعضای آن توسط شورای علمی پوهنتون انتخاب می‌شود و به منظور اجرای وظایف ذیل توظیف می‌گردند:

بررسی از روند تطبیق نصاب تحصیلی در سطح پوهنتون کابل؛ توزیع پرسش نامه‌های ترتیب شده به محصلان، جمع آوری و تحلیل آن برحسب تقسیم اوقات مرتبه؛ جمع آوری پیشنهادها، انتقادات و شکایت‌های محصلان به صورت جداگانه در رابطه به تطبیق نصاب تعیین شده در مورد هریک از مضامین؛ صدور مکتوبهای رسمی جهت آگاهی و هشدار استادانی که بنابر دلایل غیرموجه نصاب درسی را در طول سمستر تکمیل نکرده‌اند؛ تهیه و ترتیب گزارش یومیه کمیته به معاونیت امور محصلان پوهنتون کابل جهت اجراءات بعدی و سایر وظایفی که از سوی شورای علمی پوهنتون به آن سپرده می‌شود.

مرکز مشاوره و روان درمانی

مرکز مشاوره و روان درمانی پوهنتون کابل توسط برنامه‌های انکشافی تحصیلات عالی HEDP از پروژه‌های بانک جهانی تجهیز و به بهره برداری سپرده شده است. از نظر اداری تشکیلات و ساختار نیروی بشری این مرکز تحت آمریت خدمات محصلان و معاونیت امور محصلان بوده است، اما در اجرای فعالیت‌ها و نظارت علمی در هماهنگی با پوهنخی روانشناسی و علوم تربیتی می‌باشد. اهداف و فعالیت‌های مرکز مشاوره و روان درمانی پوهنتون کابل به صورت کلی به سه دسته تقسیم می‌شود.

1. ارائه خدمات مشاوره و روان درمانی برای محصلان پوهنتون کابل با هدف رفع مشکلات روانی، رشد سطح تاب‌آوری و بلند بردن کیفیت زندگی محصلان، این خدمات شامل مشاوره‌های تحصیلی، شغلی، ازدواج، مشکلات فامیلی، درمان تشوشات و یا اختلالات روانی (اختلالات خلقی، انواع افسردگی‌ها)، اختلالات اضطرابی (اضطراب اجتماعی و انواع اضطراب‌های دیگر)، اختلالات و سواس و اجبار.
 2. سیمینارها و ورکشاپ‌ها به هدف آگاهی دهی و ارتقای ظرفیت محصلان مربوط به مسایل و پدیده‌های روانشناختی. اطلاع‌رسانی و آگاهی دهی در مورد اضرار مواد مخدر شکل گیری وابستگی روانی به مصرف مواد برنامه‌های مهارت‌های زندگی، برای بلند بردن و افزایش سطح عمل کرد محصلان.
 3. مهارت‌آموزی محصلان دیپارتمنت‌های پوهنخی روانشناسی، اجرای کارهای عملی، آموزش عملی مهارت‌های مشاوره، تمرین برگزاری انواع جلسات، اجرای انواع مداخلات روانشناختی.
- جهت ارائه خدمات، در طول هفته همه روزه از ساعت 8 صبح تا 5 عصر در خدمت محصلان می‌باشد و در یک محیط کاملاً امن روانشناختی پذیرای محصلان مراجعه کننده می‌باشد.

مرکز ملی تحقیقات پالیسی

مرکز ملی تحقیقات پالیسی توسط بنیاد آلمانی کنراد آدناور در سال ۲۰۰۳ میلادی به همکاری وزارت تحصیلات عالی و پوهنتون کابل در صحن این پوهنتون تأسیس گردیده است. این مرکز دارای دیپارتمنت‌های سه‌گانه حقوق و علوم سیاسی، اقتصاد، علوم اجتماعی و صلح و حل‌نازعه می‌باشد که از ابتدای تأسیس به این سو بیش از ده‌ها

پروژه تحقیقاتی با کنفرانس‌ها، سمپوزیوم‌ها، میزگردهای متعددی را در سرتاسر کشور برای تبادل ایده با متخصصان با استفاده از تجربیات جهانی و دیدگاه‌های حرفه‌یی خود انجام داده است.

مرکز ملی تحقیقات پالیسی نخستین مرکز در کشور می‌باشد که روش تحقیق مدرن را در پوهنتون‌های افغانستان از طریق ارایه برنامه‌های آموزشی برای استادان و محصلان پوهنتون‌ها مروج نموده است. این مرکز همچنان نظرسنجی‌های مهمی را در رابطه به موضوعات مهم داخلی کشور انجام داده است. رئیس و مسؤلین دیپارتمنت‌های این مرکز نیز استادان پوهنتون کابل می‌باشند. مرکز ملی تحقیقات پالیسی تا به اکنون پیشنهادهای مهمی را به نهادهای بین‌المللی و دولتی در جهت رفع مشکلات سیاسی و اقتصادی و اجتماعی با فعالیت‌های مختلف و ارزیابی دقیق علمی با توجه به وضعیت کنونی کشور ارایه نموده است. ورکشاپ‌های آموزشی ارتقای ظرفیت در مورد روش تحقیق برای محصلان پوهنتون‌های دولتی یکی از کلیدی‌ترین فعالیت‌های این مرکز برای آشناسازی محصلان دور لیسانس پوهنچی‌های علوم اجتماعی می‌باشد. دوره آموزشی روش تحقیق در علوم اجتماعی توسط متخصصین با تجربه و مسؤلین دیپارتمنت‌ها هر ساله در پوهنتون‌های افغانستان تدریس می‌شود. از طریق این ابتکار بیش از هزاران تن از استادان و محصلان پوهنچی‌های علوم اجتماعی پوهنتون کابل و دیگر پوهنتون‌های کشور به‌رمند شده‌اند. همچنان این مرکز بعد از سال 1398 حدود 8 ورکشاپ آموزشی در خصوص روش مقاله نویسی برای ژورنال‌های معتبر بین‌المللی در پوهنتون کابل و ولایات دایر نموده است که طی آن بیش از یک‌صد استاد آموزش مسلکی را فرا گرفته است.

جهت انتخاب موضوعات تحقیقی ورکشاپ‌ها و میزگردها برای محققان، متخصصان، پالیسی‌سازان، کارشناسان بخش مربوط به خصوص آنانی که در پروسه تحقیق دخیل بوده‌اند در مورد برگزار می‌نماید. دیپارتمنت‌های مرکز ملی تحقیقات پالیسی در یک سال حد اقل یک تحقیق را انجام می‌دهند. این تحقیقات توسط استادان و محصلانی که دوره‌های آموزش روش تحقیق را فرا گرفته‌اند و با جنبه‌های مختلف موضوع آشنایی یافته‌اند تحت نظارت مستقیم سازمان‌های دولتی توزیع شده است.

مرکز معلومات افغانستان در پوهنتون کابل (ACKU)

اهداف اساسی

- فراهم نمودن سهولت‌های تحقیقی و ترویج فرهنگ مطالعه و بذل خدمات فرهنگی.
- جمع‌آوری، انسجام، سکن، دیجیتال‌سازی و عرضه نشرات چاپی و برقی و به دسترس گذاشتن آن برای افغان‌ها در داخل و خارج کشور بوده است. این نشرات مشتمل است بر کلکسیون‌های روزنامه‌ها، جراید، مجلات، پوسترها، نقشه‌ها، عکس‌ها، نتایج سروی‌ها، نشرات صوتی، تصویری، سروی‌ها و گزارش‌های کاری برخی مؤسساتی که در رابطه به افغانستان کار می‌کنند.

- بذل خدمات آموزشی و آگاهی دهی به مردم افغانستان.
- تأسیس و تقویۀ کتابخانه‌ها.
- ترویج فرهنگ مطالعه.
- همکاری و هماهنگی در تدویر کورس‌ها، سیمینارها، ورکشاپ‌ها، جلسات مباحثوی، تحقیقات علمی، ادبی و فرهنگی.
- همکاری در ایجاد تبادل نظر علما، دانشمندان و محققان در خصوص تأمین صلح و ثبات، ترقی و انکشاف، همدیگر پذیری و ملت سازی.

این نهاد به تاریخ 7 حمل 1392 در محوطۀ پوهنتون کابل افتتاح گردید.

اکنون این مرکز -ACKU- با داشتن بهترین سکرها، وسایل کمپیوتری و انترنتی و داشتن بیش از 170 هزار اثر چاپی و برقی دست داشته در شمار یکی از غنی‌ترین منابع علمی، ادبی، فرهنگی و تحقیقاتی در بارۀ افغانستان است و بیشترین کلکسیون‌ها و آثار موجود در مرکز معلومات افغانستان- به زبان‌های دری، پشتو، انگلیسی و برخی زبان‌های دیگر- از مراجعی چون: ارگان‌های دولتی، نمایندگی‌های سازمان ملل متحد، سازمان‌های غیردولتی، محققین و دیده‌بانان بین‌المللی، جمع‌آوری شده و عمدتاً در زمینهٔ صحت و بهداشت، فعالیت‌های زراعتی، تحلیل‌های سیاسی، حقوق بشر، انتشارات نادر و کمیاب دوران جهاد و مجاهدین، روزنامه‌ها و نشریه‌ها، اسناد مربوط به میراث‌های فرهنگی می‌باشد. امروز این مرکز از جملهٔ غنی‌ترین مراکز معلومات درباره افغانستان در منطقه به شمار می‌رود.

این مرکز توجه خود را پیرامون چهار موضوع عمده متمرکز کرده است:

- جمع‌آوری کتاب و توسعهٔ کلکسیون‌های مرکز معلومات افغانستان (کتابخانه)
- گسترش نشرات و کتابخانه‌های توانا (ABLE)
- ایجاد سهولت‌ها برای انجام تحقیقات علمی و تحقیقی
- برگزاری سیمینارها و کنفرانس‌های فرهنگی (ارتباطات)

کتابخانه

حفظ نگهداری، تصنیف و ارایهٔ بیش از 170 هزار اثر دست‌داشتهٔ متذکره و ادامهٔ کار جمع‌آوری و فهرست‌سازی (تازه‌های نشر) منابع و کتابهای تازه نشرشده به صورت مداوم توسط مرکز معلومات افغانستان جمع‌آوری می‌شود، این مرکز؛ مونوگراف‌ها و نشرات مسلسل را نیز از بازارهای ملی و بین‌المللی خریداری می‌نماید. هرچند بخش قابل توجهی از کلکسیون‌ها را نهادهای داخلی و بین‌المللی و افراد به این مرکز اهدا می‌کنند. تمام مواد جمع‌آوری شده (به شمول مونوگراف‌ها و نشریه‌ها به زبان‌های مختلف) در کتابخانه به شیوه کانگرس امریکا فهرست‌بندی شده و زیر عنوان و موضوع مشخص قرار داده می‌شوند و یک شماره فراخوان برای هر سند اختصاص داده شده است، تمامی این موارد در داخل سیستم استاندارد و مطابق به قوانین و مقررات (2) فهرست‌بندی انگلو- امریکن (AACR2)، صورت می‌گیرد. تمام موارد فهرست‌بندی شده در دیتابیس آنلاین کتابخانهٔ مرکز معلومات افغانستان (ACKU) ثبت می‌شوند و با جستجوی ساده در آدرس (www.acku.edu.af/) دستیاب است.

فعالیت‌های این بخش‌های کاری پیوسته به گذشته در عرصه‌های ذیل ادامه دارد: آرشیف عکس‌ها، دیجیتال سازی نشرات چاپی، بازنگهداشتن اتاق‌های تحقیق و مطالعه برای محصلان، محققان، و مراجعه کننده گان.

توانا/ABLE

توانا برنامه‌یی برای چاپ و نشر کتاب، تأسیس و توسعه کتاب‌خانه‌ها و ترویج فرهنگ کتاب‌خوانی مرکز معلومات افغانستان از نهم ماه میزان 1375 برابر با اول اکتوبر 1996 میلادی به داین سو از طریق برنامه «توانا» توانست که فعالیت‌های خویش را سراسر کشور به منظور ترویج فرهنگ مطالعه و تقویت سوادآموزی توسعه دهد. کتاب‌خانه‌های توانا توسط کتابداران محلی (مانند) معلمان، کارمندان نهادهای اجتماعی، دکانداران، بزرگان و موسفیدان محلی اداره می‌شوند. این کتاب‌خانه‌ها از تنوع خاص برخوردارند. کتابهایی با موضوعات گوناگون علمی، ادبی، اجتماعی، صحت، نجاری، حرفه آموزشی، زراعت، تاریخ، تدبیر منزل، محیط زیست و تعلیم و تربیه در این کتاب‌خانه‌ها وجود دارند. این کتاب‌خانه‌ها هر سال از طریق برنامه توانای مرکز معلومات افغانستان به روز می‌شود و کتابهای تازه به این کتاب‌خانه‌ها توزیع می‌شود.

تحقیق

هدف از ایجاد واحد تحقیق در مرکز معلومات افغانستان حمایت از محققان جهت به دست آوردن مهارت‌های لازم برای طرح، انجام و انتشار تحقیق‌ها با استفاده از اسناد و منابع موجود در کتاب‌خانه مرکز منبع معلومات افغانستان است. هدف نهایی ما، بهبود وضعیت تحقیق در افغانستان است به گونه‌یی که تحقیق‌های با کیفیت به زبان‌های ملی و بین‌المللی توسط محققین تولید شود و در دسترس تمام علاقه‌مندان داخلی و خارجی قرار گیرد. واحد تحقیق مرکز معلومات افغانستان جهت بهبود وضعیت تحقیق در افغانستان برنامه‌های ذیل را دنبال می‌کند:

- این مرکز، میزبان گفتگوهای علمی و سیمینارهای تحقیقی در عرصه‌های فرهنگ، اقتصاد، سیاست و جامعه افغانستان خواهد بود و همواره از محققین ملی و بین‌المللی به منظور ارایه یافته‌های نوین تحقیقی استقبال می‌کند.

- توانمندسازی تحقیق کننده‌گان جوان به منظور ارتقای کیفیت سطح تحقیق به نحوی که زمینه انجام و چاپ تحقیق‌های استاندارد با استفاده از منابع بی نظیر موجود در مرکز معلومات افغانستان در مجلات معتبر فراهم شود.

- ایجاد شبکه‌یی از محققین ملی و بین‌المللی به منظور تبادل تجارب در زمینه‌های مختلف تحقیقی واحد تحقیق مرکز معلومات افغانستان، صنف‌ها و کارگاه‌های آموزشی ذیل را برگزار داشته است:

- روش تحقیق کمی و کیفی

- تحلیل اسناد

- آشنایی با منابع موجود در مرکز معلومات افغانستان

علاوه بر این، مرکز معلومات افغانستان از محققین مهمان برای انجام / ارایه تحقیق / سیمینارها، به گرمی استقبال می‌کند و زمینه را برای ارایه تحقیق و یافته‌های شان فراهم می‌سازد.

ارتباطات

بخش ارتباطات مرکز معلومات افغانستان میزبان گفتگوهای علمی در عرصه‌های فرهنگ، اقتصاد، سیاست و جامعه افغانستان است. به این منظور مرکز معلومات افغانستان میزبان و سازمان دهنده سلسله برنامه‌هایی است که شامل سخنرانی‌های عمومی، کنفرانس‌های ملی و بین‌المللی، کارگاه‌های آموزشی، نمایشگاه‌های عکس و همچنان بحث‌ها و اجرای برنامه‌های فرهنگی می‌شود. هدف اساسی از این برنامه‌ها معرفی گنجینه اطلاعاتی مرکز معلومات افغانستان، معرفی آثار محققین و هنرمندان ملی و بین‌المللی است که درباره افغانستان کار می‌کنند.